
ספר
תולדות אנשי שם
חלק א

Klein

Klein

משפט

ופיון עיונים כוללות וגיל מוכרים
ופיון עיונים כוללות גיל מוכרים

Digitized by Touro College Libraries
For Project Zikaron
www.zikaron.tourolib.org
2022

תולדות אנשי שם

חלק א׳

מיוחד לתולדות הרבנים
והאדמו״רים המפורסמים
שנסמכו מגאוני וצדיקי
אירופה

בהוצאת חבר המערכת ע״י חברת
תולדות אנשי שם אינק.

העורך הראשי: הרב אשר ז. ראנד
המנהל הראשי: אהרן משה גרינבלט

ניו יורק — תש״י

נדפס ע״י „טיגמאן פרעסס", 176 רעלענסי סטריט, ניו יורק, טעל. נראמערסי 7-5258

אלון בכות ומוכרת נצח.

בלב נכאב ונשבר אוביר הורי וגבי משפחתי הקדושים, אשר הועלו על המוקד בין מיליוני קדושי עמנו בשנות המלחמה העולמית השני׳

אבי מורי ר׳ **שמואל צבי** בר׳ יעקב שלמה הכהן הי״ד

אמי מורתי **פיגה** בת ר׳ זאלקא גראסמאן הי״ד

אהותי **רבקה** ובעלה ר׳ **זאב אריי׳ חלוי** האלפערט עם חמשה צאצאיהם הי״ד

אחי הגדול ר׳ **יעקב שלמה הכהן** ואשתו הי״ד

לא במות כל האדם מתן, לא לקברות החיים-המתים באו, ולא נודע היום הקדוש והנורא, אשר בו עלו למרום לשכון בין שרפי מעלה בצל כנפי השכינה.

לבי הומה ומעי יתפלצון ונפשי תתעטף ותאבל, ולא אמצא נוחם. בהעלותי זכרונם הקדוש איך אתאפק מלהביע אנחותי על חטאותי, שלא זכיתי אפילו להתאבל עליהם. ד׳ אמר לשכון בערפל ואסתיר פנים ממנו, ואין אתנו יודע למה ועל מה חרי האף הגדול הזה, ולא נתננו לכבד את אבותינו בכתוב עלינו בתורתו „כבד את אביך ואת אמך״.

יתגדל ויתקדש שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ובשם שאבותינו קדשו שמו בארץ ומקדישים אותו בשמי מרום, כן יתקדש שמו בהגלות מלכות שדי עלינו ועד ארצנו, וכל שובני תבל יקיצו לקץ הימין ואז אנחם.

אשר זאלקא הכהן ראנר.

מצבת זכרון.

אבי מורי נזר ראשי הרבני החסיד ר׳ יצחק בר׳ אהרן משה גרינבלאט ע״ה יליד ראדאם ותושב נכבד בווארשא עלה והתישב באר״ק בשנת תרפ״ד. מחסידי גור הותיקים, והתמסר בכל לבו ונפשו לתורה ויראה. ממיסדי וראשי „בית אולפנא המתרדות החרדים״ ומראשי המועצה הדתית ע״י ועד הקהלה בתל אביב, ולחם עוז עבור החזקת תורה ודת עד יומו האחרון. השאיר ברכה בתבים חידושי תורה, אשר בע״ה יצאו לאור בקרוב ע״י בניו.

נפטר ביום י״א לחודש אייר בשנת תש״ד, ומנ״כ על הר הזיתים בירושלים עיה״ק ת״ו — תנצב״ה.

אהרן משה גרינבלאט

כל הזכויות שמורות
להברת תולדות אנשי־שם
140 נעכסא סטריט, ניו יורק

ב"ה

הקדמת המערכת

זה ספר תולדות אדם וכו' ... וכי ספר
היו לו לאדם הראשון, מלמד שהראה
לו הקב"ה לאדם הראשון דור דור ודורשיו,
דור דור וחכמיו וכו' (ע"ז ה' א')

רגילים הננו תמיד לחפש ולמצוא את החכמים והמנהיגים בדור העבר והקדום. עם ישראל האמין בקדושיו וחביט על נדוליו וסופריו ברגש של אהבה ויראת קדש, אבל תמיד מצא אותם בדור העבר. אלו שבבר הלכו לעולמם השאירו אחריהם אורות שהבריקו והזהירו בזהר הרקיע, וחדרו לתוך לבם ונשמתם, האירו את השכת חייהם וחממו את נשמותיהם הקפואות. הרבה אנדות־קסם התרקמו סביב לאישיותם, שהכניסו ריח של אמונה טהורה ומוצקה לתורה ולחכמיה.

חזיון בלתי נפרץ הוא להכיר את הנדול והמנהיג בעודו בתוכינו. אמנם בכל דור ודור ישנם יחידי סגולה שזכו להתקדש ולרכוש את הערצת הורם, אבל החלק הכי נדול של נדולי ישראל ומנהיגיו, נשאר מבוסה וחבוי. לא זכו לזה שאורם יכהיק לסביבה כה חיים, הסביבה הזרה — ותנאי החיים שבהם נתונים מחשבים כמדה מרובה את אורם המקורי ומעכידים אותם בצל. רק אחרי שנפרדו מתהום החיים, מתפזרים אותם הענגים — ואורם מתחיל זורח וחודר לתוך עולמה של היהדות, אז מתחילים לראות עבודתם להחזוק היהדות, ומסירות נפשם להחזקת התורה, אז רק משתקפים הם בכל נדל קומתם. אז מבחינים שהם שעמדו בהומה בצורה לעצור בעד הזרמים השונים, שקמו לפרוץ פרץ בחומת ישראל. הם הם ששמרו בנופם ונפשם על הירושה הנצחית של ישראל מבא, והם הם שהעבירו את כפינת ישראל על גלי זמן שעמדו לטבעה, וכקברניטים מומחים הביאוה לחוף מבטחים. גם לאדם הראשון שצפה מסוף העולם עד סופו קשה היה להכחין ולמצוא את המנהיג האמיתי בתוך אותם המנהיגים הכוזבים שבכל דור ודור התופסים את רסן השלטון בידם ומשתררים על הציבור, עד שהראה לו הקב"ה את מנהיגיו, חכמיו ודורשיו של כל דור ודור.

רעיון זה המרין אותנו לנשת לעבודת קדש זו, רבים הין סופרי הדורות שזיכו אותנו בספרי תולדות תנאים ואמוראים · רבנן סבוראי וגאונים · ראשונים ואחרונים. הם הביאו לנו — ונתנו לנו את ההזדמנות להכיר ולדעת את אותם הארזים שנטע ד' בכל דור ודור — להחזות את דורם ולהנן עליהם. ספרים בנזן אלו הפיקו תועלת יוצאת מן הכלל בכל הזמנים. הקריאה והעיון בתולדות נחיי נדולי עולם, נאוני ארץ וצוקי תבל, חייהם־יצירתם־זפעולותיהם, הכניסו אהבה נדולה והתעוררות חזקה להתחקות במעשיהם, להתחזק ולהשתלם בתורה, יראה וחסדות, אבל לא מצאו לנחזון לבתיב תולדות נאוני ונדולי ישראל שבזמנם, שבן כביד התורה עמד על מכוני וניבהו הנבון. כולם הכירו בנדוליהם — ונתנו להם את מקומם הראוי

להם, וכב"ז היו אחדים גם בדורות שלפנינו שראו תועלת בכתיבת והערכת תולדות הגדולים שבזמנם, שראו בזה איזה חיזוק לכבוד התורה ומנהיגי הדור.

ובפרט בדורנו אנו שכבוד התורה ירד פלאים, חיים אנו בדור של תוהו ובהו, כתרה של תורה מתגוללת באפר — וכל הרוצה ליטל את השם נוטל, עם־הארצות נברה למעלה ראש, ונטלה הדעת להבחין ולהבדיל בין נביאי האמת והצדק — לנביאי שוא ותהו, בין אלו האריות גדולי ישראל העומדים בפרץ — לשועלים כחרבות המתעים את הקהל ומדריכים בתוהו לא דרך, מצאנו לנכון ולחובה להציב לפני העולם, את הרבנים שבמדינה זו — ולהכיר לפני הקהל את טיבם ומהותם. ידעו נא הדור שלפנינו את מנהיגיהם האמתיים, ששמרו על ירושת ישראל הנצחית, וידעו נא את נודל מסירות נפשם בעד הקדוש ויקר לישראל, למרות כל המלחמות והמערכות שהם נמצאים בם.

אמנם ישנם כאלו קצרי הראי' שאנם מביטים את ערך וגודל עבודה זו, אבל אלו שעינם פתוחה לכל המתרחש בעולמנו זה, אלו הרואים את הפרסום הרב, המאמרים, הערכות מידי יום ביומו הנתונים למנהיגים החלוניים, בעת שמסתירים לגמרי את העבודה הנשמתית של אלו הרבנים שמבלעדם לא חי' כבר זכר לכל חיינו, אלה מבינים ויבינו — את ערך נודל עבודה זו — שתבוא ותתן הכבוד הראוי לאותם הראוים.

במו"כ מצאנו לנחוץ לתת גם את תמונות הרבנים בספר, בבחינה של והיו עיניך רואות את מוריך. גם תמונותיהם של נדולים השפעתן נדולה מאד, וחכמתם וצדקתם כולטות ונשקפות מהן.

ספרנו זה כולל תולדות של כמה מאות רבנים נדולי ישראל. כמו כל הספרים ממין זה, גם בספרנו לא זכה לשלמות, ולא הספקנו להכנים כל נדולי ישראל במשך הזמן הקצר שהתחלנו בעבודה קשה זו. הלקוחות, שנחלו אכזבות ממחברי תולדות שונים, דחקו את השעה ואבדו אמון, וזאת היא הסבה הראשונה, שנרמה להביא את החומר המוכן לדפוס. חברתנו נתקלה בקושי רציני, בלתי צפוי מראש וסבלנו נזק רב וצרות אחרות, ולקוחותינו חשבו שכבר פשטנו רגל. אין כאן המקום להאריך בזה, והדברים נזכרו רק בתור התנצלות, בנלל החסרות בספרנו חלק א'. האשמה תלויה כ"כ באדישותם של המשפחות וקרובי האישים החסרים. חברתנו פנתה אליהם במכתבים ושאלונים אבל לא זכתה לתשובתם, או קבלה סירוב במענה, שאין צורך בספר ממין זה. אם ספרנו זה ימצא חן בעיני נדולי התורה, נמלא את החסרות בחלקים הבאים.

גלוי וידוע שעבודה ענקית זו דורשת שנים, קבוצת סופרים סבלנים, ומקורות למסן את ההוצאות הנדולות. תקותנו שספרנו זה יעורר את כל בני התורה בדורנו, ויביא את ההבנה הנחוצה ואת האמון, ואז נוכל בע"ה להשלים את המלאכה לתפארת התורה.

דורנו זכה לתחית מדינה יהודית, והתחדשות שפת קדשנו. לצערנו הנדול עדים הננו לתרבות זרה, אשר יסודה בטומאת ארץ העמים, שלפתה חלק נדול מאחינו. שפתנו נתרוקנה מקדושתה, ומטמאים אותה בספרי מינות, ספרות נכרית, המפיצים רעל וסם־מות רוחני. התרבות החלונית רבשה לה עתונים, וכל מבשירי התעמולה החדישה בידה. מנהיגים וסופרים חדשים, אשר כל נבורתם לחקות לספרות הנכרית, לחבר שירי אהבה סמאה, או לתרגם ספרי הבל לשפת עבר, זוכים לפרסום אדיר ולוקחים

שכי את הדור הצעיר. התעמולה מגדילה אנשים הנבים, מחברי מטוה עכביש, וסופרים מטיתים ומדיחים, והתוצאות בפירה והתרחקות מחיי התורה וכל קדשי ישראל. גבורי התורה החדשה מחנכים דור יקום שיתנכר לשלטון התורה ורוח ישראל, ומשטמה לנישאי דגלה ושומריה.

אשמים אנחנו כי הזנחנו את החזית, ובמקום להפש תרופה על ידי הגדלת כבוד לומדי התורה, ולהראות לפני כל העם את מעלותיהם, הישיניהם וחשיבותם, נסגנו ונסגנו במחבואים, והשפעת מנהיגי התורה נתמעטה באופן מבהיל. גם השטן התיצב בינינו להרבות מחלוקות ופירודים, ורבים ממנו אינם עוצרים מלים ואינם נמנעים ממלחמת אחים, ובפומבי מפגינים בחסרונם של בני התורה והדת. כל בית ישראל מצווה על כבוד התורה ולומדיה, ומצוה זו צריכה חיזוק ביותר אצל בני התורה בדורנו אנו, שנראה כל אחד מעלותיהם ונשתדל לאהבם ולכבדם, ולפרסם שמם, תורתם ומעשיהם הטובים. קיום מצוה זו עלולה להשיב השפעת מאורות התורה, ולהחזיר העטרה ליושנה להרים גם התורה על עמנו ועל ארצנו.

בסגמה זו חברנו את ספרנו זה, והשתדלנו להבליט את המעלות ומדות של חכמי תקופתנו. לא הגזמנו ולא הפרזנו, ופעמים רבות נדרשנו לקצר בענינים חשובים שלדעתנו יש להאריך. לצערנו הוכרחנו ג"כ לקצר בכמה הערכות של גדולי ישראל מפורסמים, מחם ברצונם וענותנותם, ומהם שלא השגנו הוסר מספיק. את סליחתם של כל אלה נבקש, ואי"ה וירחיב לנו, נקוה שינצלו את השמינית שבשמינית, ונוכל לתקן ולהוסיף בחלקים הבאים.

על הטוב יזכרו כל הרבנים הגאונים, שנתנו לנו יד עזרת ואלה אשר הזזילו מכספם לאפשר את מלאכתנו. תודה וברכה למנהיגי אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, כי הם החזיקו את ידינו הרופפות, וגם העשירו אותנו בידיעות חשובות בקשר עם החומר בספרנו. ביחוד נגיע תודה לידידנו ידיד ה' ואנשים הגאון הצדיק עמוד החכמה וההוראה רבי יוסף אלי' הענקין שליט"א, עבור כל הטוב שעשה עמנו, והעניק לנו עצה בכל הזדמנות, ולידידנו הרב הגאון הגדול המצוין בתורה אביר הכשרון רבי חיים יעקב לוין שליט"א מדשוירמי סיטי, עבור השתתפותו במאמרים אחדים.

יתברכו כולם בברכת התורה, ויזכו לראות בהרמת קרנה ובביאת גואל צב"א.

המערכת

מפתח

א

עמוד

הרב אבינדור יעקב 1
הרב אדלער יואב 1
הרב אדלער יוסף 1
הרב אייזנמאן יוסף 2
הרב אייכענשטיין יצחק א. ב. 2
הרב אייכענשטיין מתתי' 2
הרב אלטר אברהם מרדכי 2—3
הרב אלפערשטיין אברהם א. 3
הרב אלשוואנג צבי יהודה 3—4
הרב אמסעל יצחק 4
הרב אפפעלמאן דובער 4
הרב אקם דוד בונים 4
הרב אראזוין משה זלמן א. 5
הרב אראנאו יצחק 5
הרב אראק אהרן יהודה 5
הרב ארליאנסקי יצחק 5
הרב אשרי אפרים 6

ב

הרב באב"ד אלכסנדר אשר 6
הרב באסקין שמואל 6—7
הרב באק בנימין 7
הרב בארזויק אברהם שלמה 7
הרב באריאשאנסקי רפאל מרדכי 7
הרב בארנשטיין דוד 7—8
הרב בוימעל יהושע 8
הרב ביימעל נפתלי הערש 8
הרב בונין יצחק 8
הרב בוראק אהרן דוד 8—9
הרב ברשטיין יהושע 9
הרב ביאליק חיים אברהם 9
הרב ביק שאול ישכר 9
הרב בלאך חיים יצחק 9—10
הרב בלומנפלד מאיר 10
הרב בלעך משה 10
הרב בנגיס זעליג ראובן 10
הרב בנסטן יהודה 11
הרב בעקער יעקב 11
הרב בערנמאן ישכר דוב 11
הרב בערנער חיים יעקב י. 11
הרב בערנער מאיר 12
הרב בערמאן אפרים 12
הרב בראוועך יהודה 12
הרב בראנדוויין אליעזר 13
הרב בריקם אליעזר 13
הרב ברענער שמעון 13

ג

הרב גאטעסמאן שמואל 13
הרב גאלדין ישראל 14
הרב גאלדמאן יהודה דוד 14
הרב גאלדמאן משה 14

עמוד

הרב גאלדצווייג יהודה ב. צ. 15
הרב גאלדצווייג משה גרשון 15
הרב גאלינקין מרדכי יעקב 15
הרב גארדאן יחיאל מרדכי 15—16
הרב גארדאן יעקב דוד 16—17
הרב גארטענהויז אלעזר ליפא 17
הרב גארטענהויז אהרן יהודה ליב 17
הרב גודמאן עזריאל זעליג 17—18
הרב גוטמאן אברהם העשיל 18
הרב גוטליב אודי אהרן 18
הרב גוטליב משה 18
הרב גורביץ משה 18
הרב גודדון יעקב 18—19
הרב גינזבורג איסר 19
הרב גינזבורג יהודה ליב 19
הרב גינצבורג חיים מנחם 19
הרב גלאם יהודה ליבייש 19—20
הרב גלאסצער חיים 20
הרב געגוט דוד ארי' 20
הרב גערסטעל מרדכי 20—21

ד

הרב דאוויד אוויטש חיים 23
הרב דאבאזוין צבי הירש 23
הרב דאנציגער יצחק מנחם 23
הרב דושינסקי יוסף צבי 24
הרב דזשייקאבסאן יוסף מאיר 24
הרב דזשייקאבסאן משה יצחק 24—25
הרב דייטש יהודה יואל 25
הרב דייטש משה 25
הרב דים אהרן 25

ה

הרב האבערלאנד אלי' 26
הרב האגער גרשון 26
הרב האגער חיים 26—27
הרב האגער ישראל 27
הרב האגער מאיר 27
הרב האגער מנחם מענדיל 28
הרב האפמאן יצחק 28
הרב האפשטיין ישראל אליעזר 28
הרב הורביץ חיים ארי' 28
הרב הורביץ ישראל 29
הרב הורוויטץ אברהם צבי 29
הרב הורוויץ אהרן 29
הרב הורוויץ יוסף דוב 30
הרב הורוויץ ישע' תלוי 30

מפתה

עמוד

הרב הורוויץ ישראל דוד 30—31
הרב היילפערן יואל 31
הרב היילפערן ישכר בעריש 31
הרב היילפערן ישראל ארי' 31
הרב היילפערן צבי הירש 32
הרב היילפערן יואל 32
הרב היימאן דוב צבי 32
הרב היימאן רפאל שלמה 32—33
הרב הירשהארן יהושע 33
הרב הירשפרונג מרדכי 33
הרב הלברשטם אברהם שלום 34
הרב הלברשטם בן ציון 34
הרב הלברשטם חיים 35
הרב הלברשטם חנה 35
הרב הלברשטם שלמה 35—36
הרב הלפן משה 36
הרב הלצשטוק יהזקאל 36
הרב הרצוג יצחק אייזיק 36
הרב העלער חיים 36—37—38
הרב הענקין יוסף אלי' 38
הרב העפטערמאן אברהם 38
הרב הערמאן נחום דוד 38—39
הרב הערשבערג אברהם מרדכי 39
הרב העשיל אברהם יהושע ה. 39
הרב העשיל יצחק מאיר 39

ו

הרב וואכטפאגעל משה יו"ט 40
הרב וואלנגלערנטער י. א. 40
הרב וואסערמאן אלחנן 40—41
הרב וואקסמאן ניסן 41
הרב ווארשאוויאק מנחם מ. 41
הרב וויטקין הלל 41
הרב וויידענפעלד בעריש 41—42
הרב וויין זאב חיים 42
הרב וויינבערגער אלטר י. א. 42
הרב וויים הלל 42
הרב וויים חיים יהודה 43
הרב וויינבלום אברם יצחק 43
הרב וויינבלום אליעזר ליפא 43
הרב וויינענבערג יעקב 43
הרב וויליאוסקי יעקב דוד 44
הרב וויליגער מרדכי 44
הרב וויינקלער מרדכי יודא 44
הרב וועלקר ארי' ליב 45
הרב וורנר דוד 45

ז

הרב זאלמאנאוויץ אברהם יצחק 45—46
הרב זאלמאנאוויץ אהרן שלמה ו. 46
הרב זאקס מענדיל 46
הרב זוברר יעקב ישראל 47
הרב זונענפלד חיים יוסף 47

עמוד

הרב זיוויין בשה שמעון 48
הרב זילבער אליעזר 48
הרב זילבער דוד ליב 48—49
הרב זילבערבערג אברהם בנימין 49
הרב זילבערשטיין ישעי' 49
הרב זינגער אלי' 49
הרב זינגער יעקב שרגא 50
הרב זינגער יצחק מאיר 50
הרב זינגער משה 50
הרב זלאטאוויץ אהרן 50
הרב זקהמאן דוד צבי טעביל 50
הרב זעלצער יהודה ליב 51
הרב ז"ק ברוך יוסף 51

ח

הרב האדראוו מרדכי 51—52
הרב האדראוו מנחם מענדיל ד. 52
הרב האשעסמאן יהודה 52
הרב חדש נח 52
הרב חיים דוב ארי' 52—53

ט

הרב טאוב שאול אליעזר ידידי' 53
הרב טאמאשאוו משה בנימין 53
הרב טוזערסקי דוד מרדכי 53
הרב טוזערסקי חנוך העניך 54
הרב טוזערסקי יוחנן 54
הרב טוזערסקי יעקב יצחק 54
הרב טוזערסקי יעקב ישראל 54
הרב טוזערסקי יצחק 55
הרב טוזערסקי משה צבי 55
הרב טייטעלבוים אהרן 55—56—57
הרב טייטעלבוים אהרן 57
הרב טייטעלבוים אלכסנדר ש. 57
הרב טייטעלבוים ארי' ליביש 58
הרב טייטעלבוים חנני' יו"ט ליפא 58
הרב טייטעלבוים יואל 58
הרב טייטעלבוים שמואל 59
הרב טיין אברהם בנימין 59
הרב טיין אלחנן זאב 59
הרב טיין פנחס מרדכי 60
הרב טעלושקין ניסן 60
הרב טראפ נפתלי צבי 60—61
הרב טראפ אברהם חיים יוסף 61
הרב טשאפלער יעקב מנחם 61—62

י

הרב יאלאוו שמואל 62
הרב יאלעם אליעזר 62
הרב יאלעם אפרים אליעזר 62—63
הרב יגל פרץ 63
הרב יונג אלי' 63

	עמוד
הרב יונגרייז אברהם	64
הרב יונגרייז ישראל	64
הרב יוסלבין יוסף	64
הרב יוחם אהרן	65

כ

הרב כאריק משה ראובן	65
הרב כהן אליעזר ליפמאן	65
הרב כהן מאיר	65—66
הרב כהן מאיר	66
הרב כהן צבי הירש	66
הרב כהנא אברהם הובער	66
הרב כהנא יעקב מאיר	67
הרב כהנוב דוד	67
הרב כ"ץ נחמי'	67
הרב כ"ץ שלמה זלמן	68

ל

הרב לאנגנער אברהם	68
הרב לאנגנער אזרי	68
הרב לאנגנער מרדכי	68
הרב לאנגנער משה	68—69
הרב לאנגנער שלמה	69
הרב לאנדא חיים גרונם	69
הרב לאנדא יהודה ארי'	69
הרב לאנדא מרדכי	69—70
הרב לאנדא צבי ארי'	70
הרב לאנדא צבי יהודה	70
הרב לאנדא שמעון שלמה	70
הרב לאנדינסקי משה	70—71
הרב לאנדינסקי מרדכי	71
הרב לאנדעס אלחנן עוזר	71
הרב לוי חיים שלמה	71
הרב לוי מאיר צבי	72
הרב לוינטאל דוב ארי'	72
הרב לונדון יעקב	72
הרב ליזואוויץ ראובן	72
הרב לייבאוויץ ברוך בער	73
הרב לייבאוויץ דוד	74
הרב לייטער ישראל	74
הרב לייטער יעקב	75
הרב לייטער צבי	75
הרב ליינער יהושם	75
הרב לייפער אהרן משה	75
הרב לייפער יוסף	76
הרב ליפלאנד יוסף	76
הרב ליפשיץ דוד	76—77
הרב ליפשיץ משה	77
הרב לעוו ישראל	77
הרב לעווין אהרן	77—78
הרב לעווין אליעזר	78
הרב לעווין חיים יעקב	78
הרב לעווין יו"ט ליפמאן	79
הרב לעווין שמואל	79
הרב לעווין יהושם פישעל	79
הרב לעווין מאיר פרץ	79—80
הרב לעסין יעקב משה	80
הרב לעסטער אברהם יעקב גרשון	80

מ

הרב מאלאטין ישעי'	80
הרב מאנזעל צבי נתן	80—81
הרב מאנזאן ישראל	81
הרב מאסמזבסקי בנימין	81
הרב מאסקאוויטש יואל	81
הרב מאסקאוויץ ישראל אלימלך	82
הרב מאסקאוויטש משה ארי'	82
הרב מאסקאוויץ שלום	82
הרב מארגענשטערן חיים יעקב א.	32
הרב מארדכובין שמעון	83
הרב מארזום ליבער	83
הרב מרקום יוסף יעקב	83
הרב מרקום ישעי'	83
הרב מארקעל ניסן וויסקינד	83—84
הרב מוינעשטער יעקב ליב	84
הרב מושקין אליעזר ראובן	84
הרב מייזליש צבי הירש	85
הרב מייער מרדכי יוסף	85
הרב מיכאלי הלל	85
הרב מילבסקי אהרן	85
הרב מינזבערג אפרים צבי	86
הרב מעלצער איסר זלמן	86
הרב מעדניק חיים	86
הרב מעסקין יעקב	87
הרב מרגליות שאול דוד	87

נ

הרב נאוואסעלער דוד שלמה	87
הרב נוטלוביטש חיים בן ציון	87—88
הרב נייהויז יהודה ארי'	88
הרב נייטאן פישל	88

ס

הרב סדין יצחק	88
הרב סאוויצקי מרדכי	88
הרב סלאדאוויק משה	89
הרב סאלאוויציק יוסף דוב	89
הרב סאלאוויציק יצחק זאב	89
הרב סאלאסאן יצחק	89
הרב סאלניצע שמואל	90
הרב סאמאן חיים אליעזר	90
הרב סאפרין חיים יעקב	90
הרב סג"ל יצחק	91

מפתה

	עמוד
הרב סווירסקי דוב בערל	91
הרב סטאלבאן יצחק	91
הרב סילווער משה מנחם	91
הרב סינגער הגוך הענך	92

ע

	עמוד
הרב עטער משה	92
הרב עפשטיין אפרים	92
הרב עפשטיין משה יחיאל	92—93
הרב עפשטיין משה מרדכי	93
הרב עפשטיין צבי חיים	93
הרב עפשטיין שמואל אלי׳	93

פ

	עמוד
הרב פאדאלעווסקי שלום	93
הרב פאין יוסף דוב	93—94
הרב פאלאנסקי מנוס איסר	94
הרב פאליאטשעק שלמה	94
הרב פאלי עזיר	95
הרב פאלייזו משה אהרן	95
הרב פאללאק מנחם סג״ל	95
הרב פארטמאן ועליג	95
הרב פדרבוש שמעון	96
הרב פולנסקי שמשון אהרן	96
הרב פופקא אברהם ארי׳	96
הרב פופקא אליעזר	96—97
הרב פופקא ברוך אהרן	97
הרב פופקא חיים יצחק	97
הרב פופקא ראובן	97
הרב פורת ישראל	97—98
הרב פייוועלזאהן ברוך משה	98
הרב פינשטיין יחיאל מיכל	98
הרב פינשטיין משה	98
הרב פינקעל אליעזר יהודה	98—99
הרב פישער עמרם	99
הרב פישער משה יהודה	99
הרב פלאטא פייוויש פישעל	99
הרב פלאם הוד	99—100
הרב פליסקין שמואל	100
הרב פסה אברהם יוסף	100
הרב פעלדמאן בנימין היים	100
הרב פעלדמאן יוסף	100—101
הרב פעפער אלטר שאול	101
הרב פערלאזו אלטר ישראל ש.	101
הרב פערלאזו יהודה ארי׳	102
הרב פערלאזו נחום מרדכי	102
הרב פראנק צבי פסח	105
הרב פרדם שמואל אהרן	102—103
הרב פרידלענדער אליעזר ביניש	103
הרב פרידמאן אברהם יעקב	103
הרב פרידמאן ישראל	103
הרב פרידמאן מרדכי שלמה	103—104
הרב פרידמאן צבי הירש	104
הרב פרידמאן שמואל בצלאל	104
הרב פרייל אליעזר מאיר	104—105
הרב פריים אברהם אהרן	105
הרב פרעדמעסקי אליעזר	105—106
הרב פרענקיל־תאומים מנחם מ.	106

צ

	עמוד
הרב צאנגער דוד אלימלך	106
הרב צביניצקי יעקב	106
הרב ציטראן זאב וואלף	107
הרב ציפקעוויטש שמחה אלי׳	107
הרב צירעלסאהן יהודה ליב	107—108
הרב צלניקר מיכאל	108

ק

	עמוד
הרב קאגאן אברהם מהתי׳	108
הרב קאגאן יהודה ליב	108—109
הרב קאהן הגוך חיים	109
הרב קאהן צבי הירש	109
הרב קאטלער אהרן	109
הרב קאטלער שלמה נת״ל	110
הרב קאליש יוסף	110
הרב קאליש יעקב דוד	110
הרב קאליש ירמי׳	110
הרב קאליש ישעי׳	110
הרב קאליש שמעון שלום	111
הרב קאמענעצקי יעקב	111
הרב קאנוויץ יוסף	111—112
הרב קאנטאראוויץ יעקב	112
הרב קאנטאראוויץ יעקב	112
הרב קאפלאן ארי׳ ליב	112
הרב קאפלאן גרשון	113
הרב קאפלאן יוסף בער	113
הרב קארב חיים יצחק	113
הרב קארליבאך ד״ר נפתלי	113
הרב קארלינסקי חיים	114
הרב קארלינסקי ישעי׳	114
הרב קארף יעקב ישראל	114
הרב קוק אברהם יצחק הכהן	115—116
הרב קורין אברהם זלמן	116
הרב קיפנים שמואל	116
הרב קלאוזאן יהושע	116—117
הרב קליין אברהם	117
הרב קליין שלמה ישראל	117
הרב קלמנוביץ אברהם	117—118
הרב קלמנוביץ ארי׳ ליב	118
הרב קעסלער יוסף אביגדור	118—119
הרב קריגער היים צבי	119
הרב קרעזוסקי שלמה זלמן	119
הרב קרקמער ארי׳ ליב	119
הרב קרפל אברהם משה	119

מפתח

ר

עמוד

הרב ראבינאוויץ ברוך 120
הרב ראבינאוויץ ברוך מאיר 120
הרב ראבינאוויץ ברוך פנחס 120
הרב ראבינאוויץ דוד יצחק אייזיק 120
הרב ראבינאוויץ יהושע העשיל 121
הרב ראבינאוויץ יוסף בן ציון 122
הרב ראבינאוויץ יעקב 122
הרב ראבינאוויץ יצחק יואל 122
הרב ראבינאוויץ משה צבי 122—123
הרב ראבינסאן נחמי' 123
הרב ראזו אברהם 123
הרב ראזין משה 123—124
הרב ראזין חיים 124
הרב ראזין יוסף 124
הרב ראזענבערג אברהם יצחק 124
הרב ראזענבערג יהודה יודל 125
הרב ראזענבערג ישראל הלוי 125
הרב ראזענבערג שמואל 125—126
הרב ראטענבערג-האלבערשטאם מנחם ב. ב. 126
הרב ראטענערג משה 126
הרב ראקמאן דוד 126
הרב רכל דוב 127
הרב רננשבערג אלי' אברהם 127
הרב רובין אברהם דוד 127—128
הרב רובין יוסף דוד 128
הרב רובין ישכר בעריש 128
הרב רובין מנחם מענדיל 128
הרב רובין מנחם מענדיל 128
הרב רובינשטיין חיים צבי 129
הרב רובינשטיין מרדכי זונדל 129
הרב רוגוזניצקי נהום 129
הרב רוזדמאן יצחק יעקב 129
הרב רוזנפעלד אליעזר 129—130
הרב רוקה אהרן 130
הרב רוקח דוד 130
הרב רוקה ישכר דוב 130
הרב רוקח משה 130—131
הרב ריזענמאן שרגא פייוויל 131
הרב רייכמאן זלמן 131
הרב רייך יעקב קאפיל 131
הרב ריף נפתלי צבי יהודה 131

ש

עמוד

הרב שאי מיכאל 132
הרב שאצקעס משה 132
הרב שאצקעס אברהם אהרן 132
הרב שארף מאיר 133
הרב שוהם יהאל דוב 133
הרב שוואריץ אברהם נחמן 133—134
הרב שוואריץ מרדכי צבי 134
הרב שוואדצמאן מאיר 134
הרב שהמן מרדכי 134—135
הרב שולמאן משה הלוי 135
הרב שולמאן שמרי' 135
הרב שור אברהם ליב 135—136
הרב שיינקער יהושע ליב 136
הרב שיסגאל אברהם יצחק 136
הרב שיק מרדכי 136
הרב שכנוביץ חיים 136
הרב שמואל יצחק אייזיק סג"ל 137
הרב שמידמאן יצחק 137
הרב שמידמאן שמואל 137—138
הרב שניאורסאהן יוסף יצחק 138—139
הרב שניאוסאהן-סהדערסקי משה 139
הרב שניידמאן יצחק 139
הרב שניידערמאן שלום צבי 140
הרב שעהנפעלד אליעזר 140
הרב שפיגעל אלחנן יוחנן 140
הרב שפיגעל ישעי' 140—141
הרב שפיגעל נפתלי ארי' 141
הרב שפיטץ ירמי' 141
הרב שפירא אברהם דובער כהנא 141
הרב שפירא חיים אלעזר 142
הרב שפירא יוסף 142
הרב שפירא ישכר בער 142—143
הרב שפירא אברהם 143
הרב שפירא מאיר 143
הרב שפירא פנחס 143
הרב שקאפ שמעון יהודה 143—144
הרב שקאפ משה מרדכי 144

ת

תאומים יוסף 144—145
תאומים יוסף 145

תולדות אנשי שם

הרב דר. יעקב אבינדור שליט"א

נולד בעיר טיראוויא - וואלאסקא (מחוז סאניק גאליציא), לאביו הרב הגאון המופלג בתורה ויראה, ר' אברהם ישכר דב זצ"ל, בשנת תרנ"ז. נתחנך אצל הגאונים ר' נטע דים אב"ד סאניק ור' משה מייזליש מפשמישל. נסמך להוראה ע"י רבותיו הנ"ל ומגאוני הדור: ר' מאיר אראק מבוטשטש. ר' א. מ. שטיינברג מבראדי ור' דוד הלוי איש הורביץ מסטניסלאב. מתרע"ב-תר"ס שמש כמ"מ אביו זצ"ל, בתרפ"ב-תש"ד כהן כרב ראשי להקהלות: דראהביטש, באריסלב והגלילות. בתש"ו הגיע לארה"ב ונתקבל לר"מ במתיבתא רבנו שלמה קלוגער בניו יורק. ולרב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס הגדול „תובבי תורה" בברוקלין. מח"ס: חלק יעקב ב"ח (בהלכה ואגדה), „אביר יעקב" (שו"ת) „תורת התלמוד" ג"ח (על תקופת אנשי כנה"ג, הוגות והנשיאים) „איה הסופר" ועוד ספרים שהמה אתו בכתובים. בתרצ"א נכתר בתואר ד"ר לפילוסופי' עיונית ושפות שמיות. גדול בתורה בחכמה ומדע. סופר ונואם מצוין. רב פעלים ואביר המעש למען הרמת קרן התורה, הדת והיהדות, פעיל בכמה מוסדות חשובים. בתקופת המלחמה העולמית השני' ניצל באופן פלאי מידי הנאצים, והציל רבים מכליון ואבדון, והפליא לעשות למען שארית הפליטה. מחשובי ונדולי הרבנים בארה"ב. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

הרב ר' יואב אדלער זצ"ל הי"ד

נולד בשנת תר"מ בסערעדנע (רוסי'א הק'פטי'ת), לאביו הרב הגאון ר' שלום זצ"ל, אב"ד הנ"ל בעל ספר „רב שלום" עה"ת. ממשפחת רבנים גאונים בהונגרי' וממשפחת הגאון ר' הלל ליכטענ־ שטיין זצ"ל אב"ד קאלאמיי.

תלמיד מובהק של הגאון ר' יודא גרינוואלד אב"ד סאטמאר, ונסמך ממנו ומעוד רבנים גאונים. התחתן עם בת הרב רד"ל זאלצער הגאב"ד הומענע, ואחרי חתונתו נתמנה לאב"ד דאברא, במדינת סלובקי'. בשנת תרפ"ג (בערך) נבחר לאב"ד הקהלה העתיקה האנשאוויץ במדינה הנ"ל. לא רצה לקבל את הרבנות עד שמנהיגי הקהלה הסכימו להחזיק ישיבה, ותיכף אחרי בואו יסד ישיבה, שאח"כ התפתחה ולמדו בה יותר ממאה תלמידים. התמסר מאד לעניני חוק הדת, והי' מפורסם לגדול בתורה, עניו וצדיק, ביחוד התמסר לישיבתו, ומלבד שהגיד שעורים כסדרם בגפ"ת ופוסקים דאג כ"כ למצבם הגשמי של תלמידיו, ואהב אותם ככניו עד להפליא. שמו הטוב נודע בכל המדינה, והוזמן מכמה קהלות מפורסמות לתוך בתיכוכים בשאלות הרבנות, כי כו"כ רחשו לו אמון מלא. ככד כל בנ"א אפילו ילד ובו בזמן לא נשא פנים לשום איש בעניני דת והוכיח רבים ונלחם עיו עבור קוצו של יוד. נאסר בידי הנאצים, ונהרג בכתנה ההשמדה והי"ד. גם בניו הרבנים ר' שלום צבי אדלער ר' פנחס יצחק אייזיק, ר' יוסף שמואל אב"ד פאפראד, ור' נפתלי מנחם אב"ד סערעדנע, שהיו מופלגי תורה יר"א ובעלי אשכולות, נהרגו עק"ה. כ"כ אשתו הרבנית ובתו הרבנית דרייזעל (שיק) וכן בניו הבחורים דוד ליב והלל, כולם אהובים וברורים, וביחוד באהבתם ומסירותם לתורה ודת נפלו חלל וקדשו שם שמים. משפחה גדולה וקדושה נאבדה מישראל, ונשארו רק ג' נפשות נכדי הרב הגאון הצדיק הנ"ל.

הרב ר' יוסף אדלער ז"ל

נולד בשנת תרל"ז בעיר קלעצק (ליטא) לאביו הרבני הנכבד ר' שלמה ז"ל, נתחנך בישיבות: אי־ שישאק, כולל קאונא, וואלאזשין, ועוד. נסמך להוראה בשנת תרנ"ד מגאוני ליטא, ובה בשנה נשא את אשתו מרת העניא בת ר' משה חיים רעזניק ז"ל. בשנת תר"ע הגיע לארה"ב. בשנת תרע"א נתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכ"נ „אהבת ציון". בתרע"ח נתקבל לרבה של ביכ"נ „של העם". בתר"פ לרבה של ביכ"נ „עדת וואלקאוויסק" בתרפ"ד לר"מ וראש ישיבה ב„ישיבה ומתיבתא תורה ודעת" בתרצ"א לר"מ בישיבה ומתיבתא „תפארת ירושלים". בתרצ"ב לרב ביהכ"נ אנשי סלונים.

מח"ס חד"ת באגדה ובדרוש (כ"י). חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. חבר ועד הרבנים דניו יורק. מיסד ומזכיר ראשון של מפלגה „מזרחי" באמריקה. ממיסדי אגודת „שומרי שבת" באמריקה. רב פעלים ואביר המעש למען כבוד התורה, הדת, והיהדות. חובב ציון ומהולל בתשבחות. נפטר ביום ט"ז תמוז שנת תרצ"ח. יהא זכרו ברוך. השאיר אחריו שני בנים, אחד הוא ראבי משה חיים אדלער נ"י, איש החכמה והמדע ומושלם במעלות והשני הוא, מר בנימין אדלער נ"י מוקיר רבנן ועושה צדקה וחסד.

הרב ר' יוסף אייזנמן הלוי שליט"א

נולד בשנת תרל"ו בטישובין (מחוז לובלין), לאביו הרבני הנכבד ר' אברהם שמחה הלוי ז"ל, למד בישיבות: בריסק, סלובודקה, קובנה ועוד. נסמך להוראה מהגאונים: ר' משה דנישבסקי, אב"ד סלובודקה, ר' צבי הירש רבינאוויץ אב"ד קובנה, ר' אליעזר רבינוביץ הגדול ממינסק, ור' יהודה ליב צירלסון, אב"ד פרילוק - קשינוב. בשנת תרס"ו שמש בתור רב בראסטאוו. בשנת תר"ע הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בבתי הכנסיות: בית תפלה עמנואל ובני יעקב בדטרויט, מישיגען, חבר בועדות, מוסדות, הנהלות של בתי חנוך, צדקה וחסד, בארצנו הקדושה. חובב ציון, וחבר חשוב בכמה מוסדות: חבר אגוד"ר דארה"ב וקנדה. חבר ועד הרבנים בדטרויט, חבר אגודת ישראל, אישיות רב פעלים ואביר המעש למען הרמת קרן התורה, הדת והיהדות, גדול בתורה ובחכמה, מהולל בתשבחות, נפש עדינה ויקר רוח, ומהרבנים החשובים והנכבדים בדטרויט.

הרב ר' יצחק אייזיק מנחם אייבענשטיין זצ"ל

האדמו"ר מפודהייץ

נולד בעיר זידיטשוב (גאליציא־פוילין) בשנת תרל"ט לאביו האדמו"ר הרה"ק ר' שלמה יעקב זצ"ל, בן אדמו"ר הגה"ק רשכבה"ג ר' יצחק אייזיק מזידיטשוב זצ"ל. נתחנך אצל זקנו אבי אמו האדמו"ר הגה"ק ר' אברהם הוראוויץ זצ"ל אבד"ק שעגדישוב. התחתן בשנת תרנ"ו עם הרבנית הצדקנית מרת מרים ע"ה (נפטרה י"ג טבת שנת תרצ"ד) בת האדמו"ר הרב הצה"ק ר' נחום מבוהשטין זצ"ל (מאדמורי"ם המפורסמים בדורו). מחבר סה"ק "אמרי טוב" עה"ת, "אמרי חיים" על תרי"ג מצות, "אמרי ברכה" על מס' ברכות ושבת, "אמרי רצון" על טעמי התורה. כהן באדמו"ריות בעיר בורשטין משנת תרכ"ה עד תרע"ה. ומנ"כ בעיר סטאניסלוב, נפטר ט"ו אלול תרע"ה), בן האדמו"ר הצה"ק ר' אליעזר מסטרעטין בן האדמו"ר הצה"ק המפורסם ר' יהודא צבי מסטרעטין זצ"ל, אשת הרה"ק ר' נחום טבורשטין זצ"ל, הרבנית הצדקת המפורסמת בלימא ע"ה היתה בת האדמו"ר הרה"ק ר' צבי האגער אבד"ק פיטשניזשן, בן האדמו"ר הצה"ק ר' דוד מזאבליטוב (התן הגה"ק רבי ר' משה ליב מסאסוב), בן הגה"ק המפורסם ר' מנחם מענדל מקאסוב זצ"ל.

האדמו"ר מפודהייץ זצ"ל שמש באדמו"ריות משנת תרס"ט עד תש"ג בעיר פודהייץ, הי' צדיק חסיד וקדוש, מפורסם בכל מדינת גאליציי' וכמה מאות חסידים הלכו לאורו. נפטר י"ג אדר א' שנת תש"ג בעיר פודהייץ.

הרב ר' מתתי' אייבענשטיין שליט"א

האדמו"ר מדזיקוב

נולד בדזיקוב גאליציע בשנת תרמ"ו. אביו הי' הגאון הצ' ר' מנשה אייבענשטיין זצ"ל אב"ד ווערצקי וראב"ד ריישע (ובסוף ימיו ממלא מקום אביו כאדמו"ר מזדיטשוב במונקאטש). במחי"ס "אלפי מנשה" על שו"ע חושן משפט, "אלפי מנשה" עכה"ת, "שבט מנשה" על מועדים וספר "תורת אשם" ע"ס קדשים. הי' מפורסם לגאון וצדיק ורבים התחופפו בצלו. בהרה"צ ר' יששכר בעריש זצ"ל האדמו"ר מזדיטשוב במונקאטש, בהרה"ק ר' אלכסנדר ליפא זצ"ל, בהרה"ק המפורסם ר' יצחק אייזיק מזדיטשוב זצ"ל.

נתחנך אצל אביו הגה"צ הנ"ל, ובשנת תרס"ד התחתן ונשא את (מרת בינה) בת ההגה"צ ר' אברהם יעקב זילבערשטיין זצ"ל אב"ד האלאשיץ ממשפחת רבנים וצדיקים מפורסמים.

שמש באדמוריו"ת באירופה ואחרי מלחמת עולם א' (תרפ"ד) בא לארה"ב, וכיום לו מעריצים רבים ביחוד בין חסידי זדיטשוב ודזיקוב. חבר באגודת האדמורי"ם ואחד ממיסדי', נכבד בכל החוגים מהאדמורי"ם הכי חשובים במדינה.

הרב ר' אברהם מרדכי אלטער זצ"ל

האדמו"ר מגור

נולד ז' טבת תרכ"ו בעיר גור הסמוכה לוואַרשא. לאביו הגה"ק ר' יהודא ארי' ליב זצ"ל, הנודע בכל קצוי תבל בשם ספרו "שפת אמת", נכד הגה"ק המפו' בתורתו וקדושתו במח"ס "תדושי הרי"ם זצ"ל.

מנעוריו התנכר במעלליו והתנהג בקדושה ושקד על התורה והי' גדול בחכמת הנגלה והנסתר. אחרי הסתלקות אביו הגה"ק בעל "שפת אמת" (ה' שבט תרס"ה), נבחר מכל חסידי גור לממלא מקומו. עשרות אלפי חסידים נהרו אליו, והי' חביב ונכבד מאד בכל ארצות התבל, וכולם חרדו לדברו.

ממיסדי אגודת ישראל ומנהיגי הראשיים. הודות למסירתו לרעיון האגודה והשפעתו הכבירה, נעשתה התנועה המאורגנת של היהדות החרדית הבלתי תלוי' רבת ההשפעה והמעשים. הקימה בי"ס לבנים ובנות, עתונות וספרות חרדית, והיתה לפני חורבן פולין הכח הכי גדול בקהלות, וגורם פוליטי חשוב בפרלמנט הפולני עם צירים משלה. כל ההישגים הנ"ל אופשרו הודות לקריאותיו החמות של האדמו"ר מגור זצ"ל. כל הגה וקריאה שיצאו ממנו בכתב או בע"פ, נחשבה לפקודה וצו לעשרות אלפי חסידיו. והשפיעו על כל החרדים בתבל בכלל. כהן כנשיא מועצת גדולי התורה העולמית, וכנשיא כבוד של אגו"י. השתתף בכנסיות הגדולות של אגודת ישראל, וכל גדולי ישראל חלקו לו כבוד בראש.

חובב ארץ ישראל נפלא, זורז את חסידיו להתישב בארה"ק. עוד בשנת תרפ"א בקר בה והשקיע כספים, וממנו ראו וכן עשו הרבה מחסידיו. יסד בירושלים ישיבת „שפת אמת" והי' נשיאה. בפרוץ המלחמה הי' בפולין וכל גל הצרות הנוראות עב"י עליו. בנסים גדולים ובמאמצים כבירים מטעם חסידיו ומעריצי בארה"ב ובארה"ק נמלט מהפכה הנוראה והשתקע בעירה"ק ירושלים.

הי' אישיות מזהירה, ואחד מגדולי הדור אשר השפעתו היתה נכרת ונרגשת בכל ענייני הכלל, גאון וצדיק ומנהיג ישראל במלא המובן. בשנת תש"ח עת ירושלים עיר קדשנו היתה במצור על ידי מלכי ערב בזמן ההתקפות הנוראות נצחו אראלים ונשבה ארון הקודש בחג השבועות. הסתלקותו של האדמו"ר מגור זצוק"ל היתה אבדה גדולה לכל ישראל ואין תמורתו בדורנו. הנצב"ה וזי"ע.

בהרגישים הננו לחובה להזכיר כאן משפחתו של האדמו"ר הגה"ק מגור זצ"ל, אשר חלק ממנה נפל בחורבן פולין ונהרגו מות קדושים. כולם אהובים וברורים מאורי ישראל גאונים וקדושים ה"ה:

האחים של האדמו"ר מגור זצ"ל: הקדושים: הגה"צ ר' משה בצלאל זצוק"ל הי"ד — הגה"צ ר' נחמי' זצוק"ל (רב בלודז) הי"ד — הגה"צ ר' מנחם מענדל זצוק"ל אב"ד קאליש ומלפנים בפאביאניץ הי"ד.

גיסיו של האדמו"ר מגור זצ"ל: הקדושים: הרב הגאון ר' יעקב מאיר בידערמאן זצ"ל (רב בוואראשא) הי"ד — הרב הגאון ר' צבי הנוך הענינ הכהן לעונין זצ"ל (אב"ד בענד ן) הי"ד.

בני האדמו"ר מגור זצ"ל שנהרגו עק"ה. הקדושים: הרה"ק ר' מאיר זצ"ל (בן בכורו) הי"ד. הרה"ק ר' יצחק זצ"ל הי"ד.

חתנו של האדמו"ר מגור זצ"ל: הרה"ק ר' יצחק מאיר זצ"ל (בן אחיו הרה"צ הקדוש ר' משה בצלאל זצ"ל הי"ד) הי"ד. כל אלה קדשו שם שמים בחייהם, והומתו מות קדושים בידי הזדים, כאשר ידו פרש צר הצורר וחרב כל מחמדי עינינו בפולין ושאר ארצות אירופה בשנות ת"ש — תש"ד. דורש דמים ינקום דם צדיקים אלו. (חתנו הרה"ח ר' יצחק פישל היינע זיל נפטר בירושלים עיה"ק).

נשארו ממשפחה נכבדה ומיוחסת זו ויבדלו לחיים טובים וארוכים.

בניו: הגה"צ ר' ישראל אלתר שליט"א אשר ממלא מקומו בתור אדמו"ר גור בירושלים וכל חסידי גור מסתופפים בצלו. הרה"ח ר' בונם שליט"א. ירושלים. הרה"ח ר' פנחס מנחם שליט"א. ירושלים.

חתנו (בן אחותו): הרה"ג ר' יצחק מאיר לעווין שליט"א. ממנהיגי אגו"י ויו"ר הועד הפועל העולמי שלה שר הסעד במדינת ישראל.

הרב ר' אברהם אליעזר אלפערשטיין זצ"ל

נולד בקאברין בשנת תרי"ג, לאביו הרב ר' ישעי'. נתחנך בנערותו אצל ש"ב הגאון הרי"ד זצ"ל, ואח"ז למד בקאוונא ובווילנא והראה כשרונות עצומים והי' בקי בשני התלמודים. נסמך להוראה מהגאונים: ר' מרדכי מעלצער זצ"ל אב"ד לידא ורא"ל שאכ־ נאוויץ זצ"ל אב"ד בילסק (בעל יפה עינים).

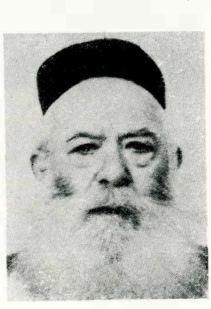
התחתן עם מרת בילא בת הגביר הנכבד והמופלג ר' משה שניידער מאלאדעטשנא (ממשפחת הגר"א).

שמש ברבנות באירופה ובשנת תר"מ בא לארה"ב ושמש ברבנות בניו יורק, בשנת תרמ"ד נתקבל הרב בביהכנ"ס אנשי קאוונא וביהכנ"ס סובאלק בש"קאגו. בשנת תרנ"ט עבר לסט. פאול, ובשנת תרס"א שב לניו יורק, ושמש בקהלה הגדולה משכן ישראל.

ממיסדי אגודת הרבנים, ואחד הרבנים המובהקים הראשונים שבאו לארה"ב. אישיות מזהירה, צדיק וענין, שונא בצע בתכלית השנאה. התענין בכל ענייני היהדות והדת מבלי כל תשלום גמול, מלבד משכורתו מקהלתו. הרבה טפל במהגרים דתיים וביחוד במצפם של כלי קודש. שובי"ם ובני תורה, לסדרם בפרנסות ושאר צרכיהם. גם כאן שקד על התורה וכתב הרבה חד"ת. בשנת תרמ"ט הדפיס חדושיו, ירושלמי על מסכתות בכורים עם פירושיו „בכורי ענבים" „יעלת חן" „פרי הלולים" „פרי גנוסר" עם הסכמת הגאון האדיר ר' יוסף דוב בער סאלאווייציק זצ"ל הגאב"ד מבריסק. הגאון הנ"ל כותב בין השאר בזה"ל „הרב המאור הגדול חריף ובקי עדיו לגאון, ראוי להדפיס ולפרסם תורתו ברבים... וכו" ומרבה בשבח הרב אלפערשטיין זיל ותורתו. אמנם הראה גדלו בתורה בפירושיו הנ"ל ונשארו ממנו עוד הרבה חדו"ת וספר שלם על חכמת התכונה אשר בו מצדיק שיטת חכמי התלמוד (פסחים צ"ד) נגד שיטת חכמי יון. מאמרים בהלכה נדפסו ממנו במאסף תרס"ג־יותרס"ד. הרבה עשה בעניני חנוך והכשרות. נפטר ה' שבט תרע"ג תנצב"ה.

אשתו הרבנית יסדה אחרי פטירתו בית חולים למחלות כרוניים בשם „בית אברהם" הנקרא על שמו. שמתנהל ונתמך ע"י בניו עד היום יהי' זכרו ברוך.

הרב ר' צבי יהודה אלשוואנג שליט"א, קליוולאנד

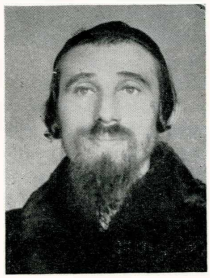

נולד בעיר לוקניק פלך קאוונא בשנת תרל"ג לאביו הר"ר נחום זיל ת"ח מופלג ומשים לילות כימים ממשפחת לומדים וגדולי ישראל. למד בטעלז אצל הגאון ר' אליעזר זיל, בוואלאזין אצל הגאון ר' שמעון זיל ובקעלם אצל הגאון ר' יוסף ליב זיל. נסמך להוראה מהגאונים ר' אליעזר גאר־ דאן, מהר"מים דטעלז ומהגאון הרוגוצובי זיל. התחתן בשנת תרנ"ז עם הרבנית חסי' בת הר"ר משה מרדכי יודעלעוויץ זיל, ממשפחת הגאונים ר' אליעזר גאר־

דאן ור' שמעון שקאפ זצ"ל. שמש ברבנות בעיר דראיי־רייסען פלך וויטעבסק, אחרי בואו לארה"ב נתקבל לרבה דבהכנ"ס „משנה וגמרא" בשיקאגו ושמש כ"ה שנים. וזה ד' שנים שמכהן כמנהל ומשגיח בישיבת טעלז בקליוולאנד. הנו גדול בתורה, חבר אגודת הרבנים ומהרבנים החשובים.

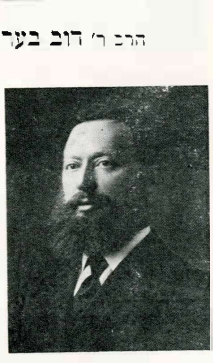
בשנת תש"ט עלה לארה"ק והתישב שמה על התורה.

הרב ר' יצחק אמסעל שליט"א

נולד בעיר אוהעל (הונגאריא) בשנת תרנ"ד לאביו הרב הגה"צ ר' אליעזר אמסעל זצ"ל אבד"ק לאגמעץ, שהי' גדול בנגלה ובנסתר ופנו אליו בשאלות ותשובות. נצר מגזע הגאון ר' יעקב עמדין והגאון ר' נפתלי הכהן כ"ץ מפוזנא ז"ל. נתחנך אצל אביו ז"ל והגאון ר' מרדכי ליב ווינקלער בעל שו"ת לבושי מרדכי אב"ד מאדא. נסמך להוראה מהגאונים ר' שמואל ענגל בעל שו"ת מהר"ש מראדאמישלא. האדמו"ר ממונקאטש בעל שו"ת מנחת אלעזר, ר' מרדכי ליב ווינקלער ממאדא הנ"ל, ומדודו הגאון ר' יצחק צבי אמסעל אב"ד זבארוב זצ"ל. התחתן בשנת תרע"ח עם אשתו הרבנית נכדת הגה"ק ר' פנחס מקאריץ זצ"ל. שמש ברבנות בעיירות אילאק, לאגמעץ ונאווהמעסטא (ציכוסלובקיא), ואחר פטירת אביו הי' רב באוהעל בבית מדרשו של אביו במשך שש שנים. בשנת תרצ"ז הגיע לארה"ב, בתרצ"ט יסד ישיבה לתורה ומלאכה, חיבר ספר על הל' שחיטות וטריפות (כדרך המשנה ברורה על או"ח) בהסכמת הגה"צ האדמו"ר ממונקאטש בעל מנחת אלעזר זצ"ל, ועדיין בכתובים. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, לאגודת ישראל משנת תרצ"ז, ולהסתדרות תלמידי ישיבות אונגארן, נכבד ומפורסם, וביחוד בשביל נכונתו לעזרת בני התורה והמוסדות ובצדקת פורנו.

הרב ר' דוב בער אפפעלמאן שליט"א

נולד בשנת תר"ן ביאנאווא (פלך גראדנא פולין), לאביו הרב ר' אהרן ז"ל למד בישיבות המפורסמות: לומזה, נובהרדוק, סלובודקה, מיר, כולל קובנה, נתחנך אצל הגאונים: ר' אליעזר שוביץ, ר' יוזל, ר' משה מרדכי אפ־שטיין זר' אליהו ברוך קמאי זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרע"ב ע"י הגאונים: ר' אליעזר ממינסק, ר' שמואל לנדוי מלוסק, ר' משה מרדכי אפשטיין, ר' ישראל ניסן קארק, ור' חיים עוזר גרודזענסקי ז"ל. שמש ברבנות בכמה קהלות חשובות בפולין, משנת תרע"ג־פ"א רב באורעטשע פלך מינסק, בתרפ"ב הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס „חברה תהלים כתר ישראל" בברוקלין, נ. י.

הרב אפפעלמאן הנו עסקן צבורי פעיל, לוקה הבל פעיל בכמה מוסדות חשובים, חבר ועד הפועל של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר ועה"פ של ועד הרבנים דניו יורק רבתי. גם הרבנית תחי' היא פעילה במוסדות צדקה, בת הרב הגאון הצדיק ר' יעקב מאיר כהנא זצ"ל (ששמש ברבנות בקהלות חשובות באירופה וגם במינסק ובווילנא, בבואו לארה"ב כהן בקהלות גדולות בניו יורק, ובפאר ראקאוויץ, הי' מהרבנים החשובים ביותר באגודת הרבנים), בניו: הרב אברהם יוסף נ"י, והרב חיים, הרב משה, כלם נסמכו להוראה מגאוני ישיבת יצחק אלחנן. נ. י. ומשמשים ברבנות בקהלות אורטודוקסיות באה"ב. בנו נחום מיכל שו"ב נ"י. בתו היחידה מרת צרנא תחי' היא אשת הרב יעקב סאדען שליט"א, רב בוזען קארטלאנד דזשאריש סענטער, בניו יורק.

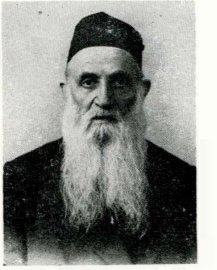
הרב ד"ר דוד בונם אקס שליט"א

נולד בשנת תרס"ה בהרבזואו (פלך זבאראוו פולין). לאביו הרבני החסיד הקדוש ר' קלונימוס קלמן בר' דוד בונם הי"ד מגזע בעל „תבואות שור". למד אצל הגאונים ר' אברהם מנחם הלוי שטיינבערג זצ"ל אב"ד בראדי ור' בן ציון כ"ץ זצ"ל אב"ד טשערנאוויץ. נסמך להוראה מהגאונים הנ"ל ומהגאון ר' אהרן בקשט ז"ל, אב"ד שאוועל. התחתן בשנת תרפ"ח עם אשתו הרבנית מרת מירל עטל בת הרבני והחסיד ר' שמואל יצחק רייך (נכדית הרה"ג ר' זונדל אב"ד סאמבור ישן ז"ל, ונכדית הה"צ ר' נתנאל סופר מראהאטין זצ"ל). שמש ברבנות בביהכנ"ס שומר הברית בוינה, מתרצ"א עד תרצ"ד, ואח"כ בביהכנ"ס, בני ברית בוינה, עד תרצ"ח, וכן הי' חבר בבי"ד דשם. נמלט מהנאצים ובא לאנגליי ובת"ש נבחר לרבה של קהלת בית ישראל (רומעניישע שוהל), ומנהל בית המדרש למורים של קרן התורה, במאנטשעסטער ושמש עד תש"ו, בה בשנה נבחר לממלא מקומו של הרב הגאון ר' יהודא ליב גרויבארט זצ"ל בטאראנטא, וראש הישיבה שנתיסדה ע"ש הנ"ל, ובה יכהן כבוד.

חבר באגודת הרבנים ובועה"פ הקנדי שלה, חבר בועה"פ העולמי של האגודה, ואחד ממנהיגי וחבר ההנהלה של הקונגרס היהודי בקנדה. הרב אקס גדול בתורה ומדע וכתב הרבה חד"ת בהלכה, ותשובות, וספר לתולדות הרעפארמאציא הדתית בגרמניא. נואם מצוין, ורב פעלים, בהרבצת תורה ועניני הדת בקהלתו, והוצה לה.

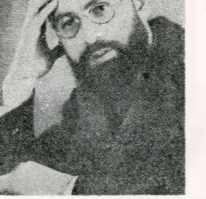
הרב ר' משה זלמן א. אראוויץ שליט"א

נולד בעיר דובראוע (פולין), לאביו הרב ר' יעקב קופל ז"ל. למד בישיבות גרודנא ונתחנך אצל הרבנים הגאונים: ר' משה טראפ, ר' פרץ אחון, ר' שמואל הכהן פעליץ, ר' לוי שמעיעס, ר' צבי הירש פלטא ועוד גדולי הדור.

נסמך להוראה מהגאונים: ר' דב מנחם רעגענשבערג מזמבראוע, ור' אביגדור ביאליסטוצקי, אב"ד יעדוואבנע. בשנת תרפ"ג הגיע לארה"ב ושמש ברבנות בביהכנ"ס של יוצאי אובגוסטאוו בהארלם, "נצח ישראל" בברוקס, "ואהבת אתים" בבראנזוויל ברוקלין, משנת תש"א שמש כרב ומנהיג רוחני ביהכנ"ס "אנשי יעדוואבנע" בניו יורק. גדול בתורה ונואם ומטיף מצוין ומופלג בתורה והלכה. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ומהרבנים הזקנים החשובים בניו יורק.

הרב ר' יצחק אראנאו שליט"א

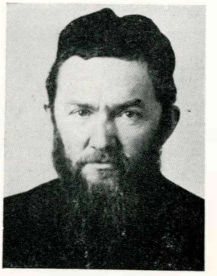

נולד בעיר ביאליסטאק בשנת תרס"ח, לאביו הקדוש ר' משה בר' מרדכי ע"ה (נהרג ע"י הנאצים) מגזע הרבנים הגאונים ר' משה מקאברין ז"ל, ר' שמואל ראבינאביץ ז"ל ור' זעליג מיר ז"ל.

תלמיד ישיבות ביאליסטאק, גראדנא, ומיר, ולמד אצל הגאונים: ר' שמעון שקאפ זצ"ל, ר' יעקב מתמיד וצ"ל ויבל"ח הגאון ר' אליעזר יודא פינקעל שליט"א. נסמך להוראה בשנת תר"צ מהרבנים: ר' דוד פאיאנס אב"ד ביאליסטאק, האדמו"ר ר' מאיר שעדראוויצקי זצ"ל ראב"ד הנ"ל, ר' יהודה ליב פיין אב"ד דק"ק סלאנים ור' ארי' שפירא (בן הגאון ר' רפאל מוואלאזשין). בכתבי הסמיכות שלו מהללים אותו הגאונים הנ"ל כחריף ומעמיק, והי"ט בהתמדתו הגדולה.

בשנת תרצ"ג נשא לאשה את מרת צפורה בת ר' שמעון אהרן ז"ל ממשפחת גדולי החסידים. בשנת תרצ"ד בא לטאראנטא ונבחר לרב בביהכנ"ס "חברה לומדי תורה" ובביהכנ"ס "אנשי לידא". עסקן ורב פעלים לעזרת המוסדות, עזרת תורה וכו' מיסד ונשיא התאחדות הרבנים בטאראנטא. הנו מהרבנים החשובים בארץ זו.

הרב ר' אהרן יהודה אראק שליט"א

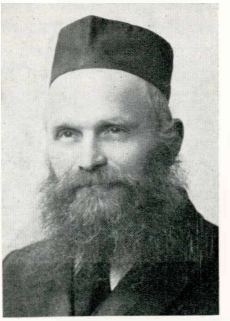

נולד בשנת תרנ"ה ביאולאוויץ (גאליציע), לאביו הרבני החסיד ירא ד' מוה"ר שמואל ז"ל. למד בישיבות שונות, והי' תלמיד מובהק לדודו הגאון האדיר ר' מאיר אראק ז"ל, אב"ד טרנוב ויצק מים על ידו הרבה שנים. בשנת תרע"ח נסמך להוראה מדודו הגאון הנ"ל ומהגאון מהור"מ שטיינברג אב"ד בראדי.

שמש ברבנות משנת תר"פ עד תרצ"ט בביהכנ"ס "אחוה ורעות" בווינה, ורב רשמי ומורה הוראה במחוז השני ע"י הקהלה הוינאית. בשנת תש"א בא לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס "בית שלום" בברונקס, נ. י.

חבר ספר "דרושי ומנים" בהלכה ואגדה (כ"י), ופירוש על פרקי אבות. חתנא דבי נשיאה של האדמו"ר מסקאליע זצ"ל, נצר מגזע הגאונים: פני יהושע, ט"ז, אבן העזר, ר' מיכלי מלוטשוב, ר' יצחק"ל מהאמבורג, ר' ברוך ממעזבעז, בעש"ט, ר' יצחק מדראהביטש, תוספות יו"ט, של"ה הק', מהרש"ל, רש"ל, רבן גמליאל הזקן, ר' יוחנן הסנדלר, דור ל"ג מדוד מלך ישראל. הבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ומהרבנים החשובים דניו יורק רכתי.

הרב ר' יצחק אלייאנסקי שליט"א

נולד בשנת תרנ"ח בעיר דוב־ראוע פלך גראדנא. לאביו ה"ר הנבבד יר"א ומוקיר וחובב תורה ר' חיים נח ז"ל, בן הרב הגאון המפו' בחריפותו העצומה ר' יצחק זצ"ל (אשר מבית מדרשו יצאו הרבה גאוני הדור כמו הרב הגאון ר' אברהם צבי פנחס זצ"ל אב"ד ט'קטן, ההגה"צ ר' משה גרשון מאושאוו ץ זצ"ל אב"ד דובראוע, והרב הגאון ר' שמואל ראבינא־ויטש זצ"ל אב"ד מאסקוע ועוד... נתחנך בישיבות סלובודקה ונו־בהרדוק, ויצק מים ע"י האדמו"ר הגה"ח הסבא קד"ש ר' יוסף יוזל הורוויץ זצ"ל, מיסד ומנה"ל ישיבת נובהרדוק. בשנת תרפ"ג נתמנה לר"מ בישיבת "בית יוסף" בבילכק, ואח"כ כמנהלה הרוחני של הישיבה המרכזית "בית יוסף" בפינסק, ומשם עבר לר"מ בישיבת "בית יוסף" בקאוונע אשר בה הרביץ תורה עד פרוץ המלחמה. נמלט לסיביר, ואחרי המלחמה בא לארה"ב. ובשנת תש"ו נתמנה לר"מ בישיבת "היכל התורה" בברוקלין. חבר אגודת הרבנים דארה"ב ופעיל בהרבצת תורה ומוסר. הציל כתביו המכילים הרבה חדו"ת ורעיונות מוסריים שהרציא לתלמידיו בישיבות הנ"ל.

הרב ר' **אפרים אשרי** שליט"א

נולד בקופישאק ליטה בשנת תרע"ד לאביו הר"ר דוב אשרי ז"ל, נצר מגזע הגאונים בעל הגהות אשר"י ובעל הלבושים. נתחנך בישיבות פוניבז', "תלמוד תורה קעלם" וסלובודקה. נסמך להוראה בשנת תרצ"ד מהגאונים ר' אברהם דובער שפירא זצ"ל אבד"ק קובנה, ור' ליב רובין אבד"ק ווילקאמיר זצ"ל. ר' ברוך הלוי הורוויץ זצ"ל אבד"ק אלעקסאט (ר"מ דישיבת סלר בודקה ויו"ר אגוה"ר בליטא). ר' עזרא אלטשולער אבד"ק ווייגוטע הי"ד, ור' אברהם זאב הלוי העלד הי"ד אבד"ק מאריאמפעל. עודנו צעיר הי' רב בקלויז "אבא יהזקאל" בסלובודקה והי' פעיל מאד בכמה ענייני הכלל. בשנת הרצ"ח כהן כיו"ר של חברת "מרביצי תורה" אשר שמה לה לתפקיד ליסד ישיבות קטנות, וכחבר לועה"פ של תנועת תפארת בחור"ם בליטא. הרבה עשה לטובת הכלל בזמן המלחמה העולמית ואח"כ. בזמן החירום בליטא בניטו קאונא הי' רבה של "תפארת בחורים הצעיר" ויחד עם תלמידיו הקים בי"מ"ד מיוחד עבור התנועה הנ"ל (קאקלא 8) שנתחנך בט"ו מנ"א תש"ג. הגיד שעורים בקלויז "הלוית המת" ובביתו של הקדוש החייט גאפא־נוביץ הי"ד (וויטענא 7) והתעסק מאד להחזקת הדת בגיטו, כמו סדור ועידה בשם "מזהירי שבת" באלול תש"ג. אחרי השחרור הי' רבה היחידי של קאונא והשתדל להקים את הקהלה ומוסדותי' ובפרט בהצלת ילדי ישראל. אח"כ נמלט לאוסטריא ויסד ישיבה ה"ר ר"מ במחנה הפליטים בוועלש (ע"י זאלצבורג). בשנת תש"ו בא לדומי (איטליא) ויסד ישיבת "מאור הגולה" והנו הר"מ שלה, וכן נבחר כסגן יו"ר לועד הדתי לפליטי ישראל באיטליא ועשה הרבה להטבת מצב הפליטים והיהדות באיטליא. הרב אשרי הוא גדול בתורה והצליח להציל מהחורבן חיבור אחד חלק מחידושיו. חבר ספר "דברי אפרים" (ניו יורק תש"ט) ביאורים וחדושים בסוגיות הש"ס ותשובות על שאלות של פק"נ במחנות הרכוז. ספרו זה הוא אוד מוצל מאש והקדיש בו ג"כ חלק למזכרת הרבנים הקדושים מליטא מלבד ספרו הנ"ל נמצא אתו בכתובים חידושים על הרמב"ם הל' קדשים ושיעורי הלכה (על הג' בבות). פרסם שורות מאמרים בעתונים וירחונים בארצות שונות אשר בהם מסר כעד ראי' את כל מה שעבר בתקופה הנוראה על יהדות ליטא. וכן חבר ספר שלם (באידית) על יהדות ליטא.

הרב ר' **אלכסנדר אשר באב"ד** שליט"א

נולד בטרטקוב (פולין) בשנת תר"ע לאביו הרב הגאון ר' יצחק באב"ד זצ"ל אבד"ק טרטקוב בהרה"ג ר' יהושע העשיל אבד"ק פאדוואליטשיסק בן הרה"ג ר' חיים אבד"ק מיקיליניץ (אחי הגאון בעל מנחת חנוך) בן הרה"ג ר' משה אבד"ק פשעווארסק בן הגאון הנודע בעל ספר יהושע זצ"ל, בן אחר בן להרבי ר' הענשיל מקראקא. למד ונתחנך אצל אביו ולמד ג"כ אצל דודו הרב הגאון ר' דוד מנחם מאניש באב"ד אבד"ק טאר־נאפאל בעמח"ס שו"ת חבצלת השרון. נסמך להוראה בשנת תרצ"א מהגאבד"ק טארנאפאל הנ"ל ומהרה"ג ר' אברהם יעקב הרדוויץ אבד"ק פראביזנא בעל שו"ת צור יעקב. הי' ראב"ד דק' וואלאוזש ואח"כ ראב"ד דק' בודאפעסט וכ"כ הי' חבר בב"ד המיוחד לתקנות עגונות במדינת הונגריא. כעת הוא ראש ישיבה בישיבת ר' שלמה קלוגער ורב בקהלת רישא־קארטשין. חבר בהסתדרות רבנים פליטים, אגודת ישראל, ועד הצלה, וחבר לועד הפועל באגודת ישראל. בזיווג ראשון הי' חתן הרב הגאון ר' אהרן טייטעלבוים אבד"ק וואלאוזש־נירבאטור ובזיווג שני נשא הרבנית צערל פיגא תחי' בת הרה"ג ר' יחיאל גרינצווייג אבד"ק דאלהא. והיא נכדת הגה"ק משיניאווא, ראפשיץ, ליזענסק. גדול בתורה ובמעשים ומהרבנים הפליטים הכי חשובים שבאו לארה"ב אחרי מלחמת עולם ב'.

הרב ר' **שמואל באסקין** שליט"א

נולד בשנת תרמ"ד ברוגטשוב פלך מאהילעוו אוקראינא. לאביו הרב המופלג ר' בנימין זצ"ל. למד בישיבת רוגאטשוב אצל הרב הגאון ר' אליקום גץ ארלאזאראוו ז"ל ראש ישיבה הנ"ל, ומשנת תרנ"ט למד בבאברויסק אצל הרבנים הגאונים ר' וואלף (ביהמ"ד ר' עקיבא), ור' ראובן דיקשטיין (ביהמ"ד פאריטש). בשנת תרס"א נסע לישיבת חפץ חיים בראדין ואחרי שנה נסע לווילנא, ולמד בביהכנ"ס חברה תורה ואצל הרב הגאון ר' בן ציון חריף זצ"ל ר"מ ישיבת ראמאליס עד שנת תרס"ה. בה בשנה נסמך להוראה מהרב הגאון ר' בנימין בר' צבי פרידמאן ז"ל מו"צ בווילנא (אזור אנטיקאלא) ומהגאון הרידב"ז, (בא לארה"ב בה בשנה וכאן נסמך מהגאון הנ"ל), ומהרב הגאון ר' משה חיים ראבינאוויץ זצ"ל מבראנוויל.

בשנת תרע"ט התחתן ואשתו היא. בת הרבני החסיד המופלג בתורה ר' יצחק אייזיק גוז ז"ל מקאוועל וואהלין. שמש ברבנות בעיר דענווער, בקהלת אגודת אחים בשנות תרס"ד־ע"ג ואח"כ בעיר סאלט לעיק סיטי בקהלת משה מאנטיפיורי עד תרע"ט. אח"כ בניו־ברונזוויק בקהלת "אהבת אחים" וביהכנ"ס "פועלי צדק" עד תר"צ. משם נתקבל לקהלה המפוארה בני ישראל בשדרת

הדכוד בברוקלין בה ישמש בכבוד, ונתקבל בשטר התקשרות לכל החיים. חבר ספר «עולת שמואל» (אגדה ודרוש), אשר עדין בכתובים. חבר הועד הפועל של אגוה"ר וועד הרבנים דניו יורק רבתי, גזבר ועד הרבנים דוויליאמסבורג. נשיא אגודת המזרחי דבידפורד, וחבר וועה"פ של הסתדרות המזרחי באמריקה. ופעיל ועוזר למוסדות התורה צדקה וחסד. גם אשתו הרבנית פעילה בנשי המזרחי, ובבית החולים למחלות כרוניים. בעל כשרון מסוים ונואם מצוין בכמה שפות: עברית אידיש ואנגלית ומהרבניב החשובים והנכבדים.

הרב ר' בנימין באק שליט"א

נולד בשנת תרנ"ב בעיר נאבלע (פלך מינסק רוסיא), לאביו הר"ר זאב באק ז"ל. נתחנך בישיבה קטנה פאהאסט הסמוכה לפינסק, שנתיים בישיבת שקלוב, תחת הנהלת הגאונים: ר' מאיר"קע שקלוב, ראב"ד שקלוב ור' פסח פרוסקין (במשך השנתיים הללו התאכסן בביתו של הגאון ר' מאיר הנ"ל) שנה בישיבת שטוצין, תחת הנהלת הגאונים ר' ליב חסמאן ור' אלטר המכונה "דער ליובטשער עלוי", חמש שנים בסלבודקה־קובנה ושנה בנובהרדוק. בעולם הישיבות הי' מפורסם לבעל כשרון מצוין ושמו נודע "לבנימין נאבלער". נסמך להוראה בשנת תרע"ה מהגאונים: ר' משה מרדכי עפשטיין ור' פסח פרוסקין ומהרב קראקאווסקי אב"ד דנובהרדוק.

שמש ברבנות בקהלות שונות באירופה. בארה"ב אין ברצונו להתקשר עם ביכ"ס בחור רב לרגלי מצב הרבנות בכלל, פרסם מאמרים בחוברות ועתונים שונים מהם ב"פרדס" בעניני הלכה. משנת תר"פ־תרפ"ג הי' מזכיר ראשי ומנהל אגודת מזרחי בליטא התיכונה בעיר ווילנא. הרב באק הוא חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. חבר אגודת מזרחי דארה"ב ונשיא אגודת מזרחי דקרוין הייטס. מנהל הת"ת ובית ספר הגבוה דקרוין הייטס.

הרב ר' אברהם שלמה בארוויק שליט"א

נולד בעיר אזור, פלך גראדנא (פולין) בשנת תרל"ז לאביו הר"ר יעקב ז"ל ממשפחת ת"ח. למד בישיבות ביאליסטוק, סטוצ'ן וסלוצק אצל הגאונים: ר' צבי הירש שור מח"ס צבי וחמיד, ר' מענדל אוסטראווסקי מח"ס צמח מנחם, ואח"כ זמן קצר אצל הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ ז"ל. נסמך להוראה בשנת תרס"א מהגרא"י קוק וצ"ל רב הראשי דא"י, מהרה"ג ר' מנחם סטוצינער, מהרה"ג ר' שמואל יוסף ז"ל אב"ד ווילקי ועוד רבנים. התחתן (בז"ר) את הרבנית פעסיא בת הר"ר משה גאלד ת"ח גדול, ובו"ש נשא את הרבנית טאבא בת גיסו הר' אברהם יצחק גאלד. שמש ברבנות בעיר עלמירא נ. י. בשנות תרע"ג־ט. שם יסד הסענטראל העליף קאמ. והי' נשיאה. בתרע"ט נתקבל לרבה של קהלת בראקטאון מאס. ושמש י"ז שנים. בתרצ"ה עלה לא"י. עשה שם ג' שנים ויסד בירושלים ביחד עם הרה"ג ר' שמואל יצחק הימאן (חותנו של ה"ר"א הרצוג) כולל לאברכים «אהל תורה בית דוד" והי' סגן נשיא. בתרצ"ח חזר לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס «תקות ישראל" בבאסטאן ומכהן בה עד היום. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה משנת תרע"ו. חבר וה"פ שלה. חבר יעה"ר דבאסטאן. וזבר הסתדרות המזרחי וסגן נשיא המזרחי בבאסטאן והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר' רפאל מרדכי בארישאנסקי שליט"א

נולד בשנת תרכ"ו בליפנישוק (פלך ווילנא), לאביו הרב ר' יוסף ז"ל. למד בישיבות המפורסמות: איישישאק, מיר, כולל קובנה, ואצל הרה"ג ר' חיים ליב. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים: ר' שמואל מוהליבער, ר' יצחק אלחנן ספקטור רידב"ז, ר' יצחק מאיר מסלובודקה ועוד גדולי הדור. משנת תרנ"ג פ"ד שמש ברבנות בהומלה. בתרפ"ד הגיע לארה"ב ונתקבל בתור רב בתלמוד תורה «תורת משה" בברונקס. משנת תרפ"ד־ט רב הכולל בוואשינגטאן, מתרפ"ט עד עתה יכהן פאר וכבוד בברונקס. נ. י. מחבר ספר חדושי תורה (כ"כ). עסקן רב פעלים למען התורה והיהדות. בהיותו עוד ברוסיא פעל גדולות לטובת החנוך הדתי, וגם נאסר בגלל פעולותיו הכבירים. חובב ציון נלהב ומסור, השתתף כציר בקונגרס הציוני הראשון והחמישי. נואם ומטיף בחסד עליון. חבר באגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ומהרבנים הקשישים המפורסמים.

הרב ר' דוד בארנשטין זצ"ל הי"ד האדמו"ר מסאכאטשאוו

נולד בשנת תר"ל (בערך) בסאכאטשאוו לאביו הגה"צ ר' שמואל זצ"ל אדמו"ר הנ"ל. מח"ס «שם משמואל" (ט' כרכים) עה"ת, מועדים והגדה ש"פ (והפנים ע"ס אגלי טל), בהגה"ק המפורסם בעל תשובות אבני נזר זי' אגלי טל האדמו"ר מסאכאטשאוו הראשון. נצר הגה"ק בעל אגודת אזוב, והאדמורי"ם מקאצק וראדאמסק ונכד הש"ך.

נתחנך על ברכי זקנו הגאון האדיר בעל אבני נזר ולא זוה ידו מידו עד שנתפרסם לגדול בתורה הנגלה והנסתר. נסמך מזקנו הנ"ל ומהגאון ר' יואב יהושע ווייגנגארטען זצ"ל אב"ד קינצק בעל תשובות «חלקת יואב". שמש ברבנות בווישאגראד, ואחרי פטירת אביו זצ"ל נבחר לממלא מקומו ונהרו אליו אלפי חסידים מעריצי בית סאכאטשאוו. השפעתו היתה נרגשת בכל מדינת פולין והוצה לה. ומלבד גדלו בתורה הי' בעל כשרון ודרשן מצוין. לקח חלק פעיל

בכל עניני היהדות בפולין והי׳ ממנהיגי האגודה. כתב הרבה חד״ת ורוב כתביו נאבדו, (ונשארו רק גרגירים אחדים ממנו שנדפסו בהגדה ש״פ מאביו זצ״ל). בבוא הנאצים לפולין הובל לגיטו ווארשא, והיהודים שנשארו לפליטה מספרים גדולות ממנהיגותיו בגיטו למרות כל התנאים הנוראים השפיע מחכמתו ובתורתו על כל האסירים והקשיבו לחוות דעתו כמקשיב לאורים. נפטר מות קדושים וזכה לקבורה בגיטו ווארשא הי״ד.

הרב ר׳ יהושע בוימעל זצ״ל

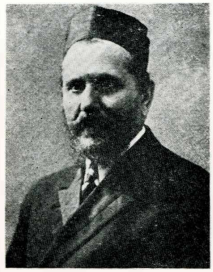
בן הרה״ג רבי נחום אב״ד קראשצינקא ז״ל, נולד בשנת תר״מ בעיר קראשצינקא (גליציא) נתחנך על ברכי אביו ונסמך להוראה ע״י הגאונים המפורסמים: ר׳ בנימין וויס אב״ד טשערנאוויץ, בעל ״אבן יקרה״ ורבי שמואל ענגל מראדא־מישל. מח״ס ״מהר״ש״. משנת תרס״ה עד שנת ע״א ר״מ בישיבת ״בית ישראל״ בויזוניץ. בתרע״א תרע״ד רב ומנהיג רוחני ב״עדת ישורון״ דוויליאמסבורג. סגן נשיא דאגוה״ר, וסגן נשיא אגודת ישראל. מח״ס ״עמק הלכה״ תשובות. גדול בהוראה ובחכמת ישראל. נצר מגזע הגאון מהר״מ מטיקטין זי״ע. מהרבנים החשובים בניו יורק ואחד מגה״ת באמריקה. נפטר ד׳ אלול תש״ת, והובל לקבורה ביום ה׳ אלול בביה״ק ״בית דוד״ בניו יורק. תנצב״ה.

הרב ר׳ נפתלי הערץ בוימעל שליט״א

נולד בשנת תר״ן בקראשצינקא (גאליציא), לאביו הרה״ג ר׳ נחום אב״ד קראשצינקא ז״ל. נתחנך אצל הלומדים המפורסמים: ר׳ שלום דוד אונגער, הרב והאדמו״ר מובנא ור׳ דוד דוב בעריש מייזליש מאוהל. נסמך להוראה מהגאונים הנ״ל, ומהגאונים: ר׳ שמואל פיהר רער אב״ד קראסנע, ור׳ אלימלך פרענקל תאומים, אב״ד יאוראוו. בשנת תרפ״ו־ז שמש בתור רב בעיר שצאוויץ, גאליציא. משנת תרפ״ח־ט בביהכנ״ס ״מחזיקי הרב״ ברוקלין, מתרפ״ט־צב בביהכנ״ס ״עדת בני ישראל שומרי שבת״ ברוקלין. מתרצ״ג־ט בשצאוויץ כממלא מקום אביו. מח״ס ״אמרי שפר״ (כ״י). חבר אגוה״ר דארה״ב וקנדה. חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי. חבר ועד הרבנים דוויליאמסבורג. נכד הגאון מהר״מ מטיקטין זי״ע, אשתו הרבנית תחי׳ נכדית הגה״צ בעל נועם אלימלך, וראפשיץ. רב נכבד ומהרבנים הפעילים למען קרן התורה והיהדות.

הרב ר׳ יצחק בונין שליט״א

נולד בשנת תרמ״ב במאלישטאוויק, (מחוז מהילעב רוסיא), לאביו הרה״צ ר׳ צבי הירש ז״ל. למד בישיבות המפורסמות: צירי־גוב, כסלוביץ, בברויסק, סמרגון, כולל קובנה־בקלוין נאוויאזער, אצל הגאון המפורסם בעל ״שערי דעה״. נסמך להוראה מהגאונים וראשי הישיבות המפורסמים: ר׳ צבי הירש רבינוביץ מקובנה, ר׳ משה מסלובודקה, ר׳ רפאל שפירא מבברויסק ומהר״י רייניס. בשנת תרס״ד שמש כתור רב ברובנה. בתרע״ד רב בנאוואי־אוקראינה.

בשנת תרפ״ג הגיע לארה״ב ונתקבל לרב בביהכנ״ס ״תפארת ישראל אנשי בריסק״ נ. י.. בתרפ״ד רב בטרנטן, מתרפ״ז רב ומנהיג רוחני בביהכנ״ס ״בית יעקב אנשי שלום״ בווילליאמסבורג ברוקלין. חבר ספרים: ״דברי יצחק״ (דרוש) שנדפס בשלש מהדורות ועוד ספרים על דרוש, ש״ס והלכה (כ״י). חבר נשיאות ועד הרבנים דניו יורק רבתי. חבר ההנהלה של אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה. נשיא ועד הרבנים דווילליאמסבורג. נשיא ועד החנוך של הת״ת בווילליאמסבורג, סגן יו״ר של הועד האמרקאי למען גן יבנה (אחוזה אלף) בארץ ישראל. הרב בונין הנו עסקן רב פעלים, נואם מצוין גדול בתורה ובחכמת ישראל ומהרבנים החשובים והמפורסמים בארצות הברית.

הרב ר׳ אהרן דוד בוראק שליט״א

נולד בשנת הרנ״ג בפופילאן (ליטא), לאביו הרה״ג ר׳ חיים נתן. למד בקבוץ ואגיר אצל הגאון ר׳ בן ציון פלדמאן. ובישיבת טלז אצל הגאונים: ר׳ יוסף ליב בלאך, ור׳ חיים רבינאוויץ. נסמך להוראה מהגאונים: ר׳ יוסף ליב בלאך ר״מ דישיבת טלז, ר׳ יהודה ליב גורדון מלומזה ומהרמ״ם דישיבת ר׳ יצחק אלחנן בניו יורק. בשנת תרע״ג הגיע לארה״ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני של ביהכנ״ס הגדול ״אהל משה חברה תהלים״ בברוקלין. בשנת תרצ״ו נתכבד ע״י הנהלת ביהכנ״ס הנ״ל בכתב רבנות תמידי. בשנת תרע״ט נתמנה לאחד מראשי הישיבה לישיבת ר׳ יצחק אלחנן, והרביץ תורה למאות תלמידים מכל רחבי ארה״ב.

כתב חדושי תורה ומאמרי הלכה במאספים, כתבי עת וירחונים שונים כגון: יגדיל תורה, הפרדס, נר מערבי, תלפיות, מח״ס הלכה ואגדה (כת״י).

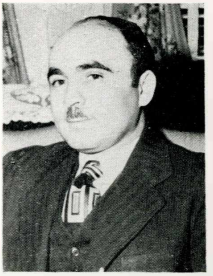
עסקן צבורי פעיל ומסור, חבר חשוב בכמה מוסדות תורה וצדקה חשובים ותופס מקום חשוב בחברה היהודית. סגן יו״ר של אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה, יו״ר ועד הרבנים דווילי־אמסבורג־ברוקלין, יו״ר ונשיא הסתדרות תלמידי ישיבת טלז

באמריקה סגן יו״ר של המוסד עזרת תורה, גזבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי, יו״ר ועד משפט הכבוד של המזרחי בארה״ב, חבר בהדיקטוריון של קרן קימת לישראל, היאס, סנטרל רעליף של הדזשוינט.

מצטין בנאומיו, מאמריו, ופעולותיו הכבידים לטובת ולכבוד התורה, האומה, והארץ. . . מהרבנים הגדולים, והמפורסמים בארה״ב. גם הרבנית תחי׳ מרת אסתר, בת הרב הגאון ר׳ אל׳ אינזלבוך ז״ל היא, פעילה בעניני צבור, יושבת ראש של הקרן הקימת דנשי מזרחי בארה״ב, ובעוד מוסדות צדקה.

יש להם שלשה בנים: חשא ברכה, בנימין זבולון, ושלמה צבי.

הרב ר׳ יהושע בורשטיין שליט״א
וואשינגטאן, ד. ס.

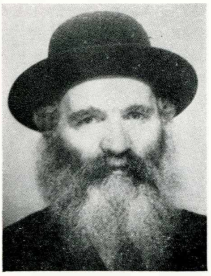
נולד בעיר וויסקוב (פוליא) בשנת תרע״ח לאביו הרה״ג ר׳ מנחם מענדל בירשטיין, נצר מגזע הגאונים: חכם צבי, פני יהושע, מהרש״ל, הרמ״א, ר״ח העשיל, ובעל תבואות שור. נתחנך בישיבות תפארת ירושלים, מתיבתא תורה ודעת. וישיבת ר׳ ישראל מאיר הכהן. נסמך להוראה בשנת תש״ח בישיבת ר׳ ישראל מאיר הכהן ע״י הרה״ג ר׳ יהודא ליב פאראר האליאק מאסס. ר׳ יוסף ראזען פאסאיק נ. דזש. ור׳ אלחנן צבי גוטרמאן סקרענטאן פא. שמש ברבנות בברונקס נ. י. בבהכנ״ס ישראל הצעיר דקלערמאנט פארקוויי, ומשנת תש״ב מכהן בוואשינגטון בסאוטה־איסט היברו קאנג. חבר אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה, ומזכיר של ועד הרבנים דעיר וואשינגטון.

הרב ר׳ חיים אברהם ביאליק שליט״א

נולד בעיר יאשינאווקא, פלך גרודנה (פולין) בשנת תרנ״ז, לאביו הרב הגאון ר׳ תנחום גרשון ביא־ליק וצ״ל מח״ס שו״ת „גנת ביתי״ וגנת חמד״. נכד הגאון ר׳ חיים אברהם שפירא זצ״ל מסמארגאן, נין להגאון ר׳ ליבל״ה מקובנה זצ״ל. נתחנך בישיבות לומזה וואשוין. נסמך להוראה על ידי הגאונים: ר׳ רפאל שפירא אב״ד ור״מ וואשוין, ר׳ משה סאלא־ווייציק, ר׳ דוד פאינגס מביא־ליסטוק וצ״ל ור׳ שלמה דוד כהנא שליט״א מוואשוא. שמש ברבנות בעיר ראגאזנא (פולין). אח״כ בקליבלנד (ארה״ב). משם נתקבל לרב בעיר פאקיפסי, אח״כ עבר לשמש בברוקלין בקהלת חברה קדישא, ומשנת תש״ב מכהן פאר בבארא פארק הורה סנטר עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה.

הרב ר׳ שאול ישבר ביק שליט״א

נולד בעיר יאמפולי (רוסיא) בשנת תרס״ג, לאביו הרה״ג רבי יצחק ביק זצ״ל אבד״ק מעזיבוז, למד ונתחנך אצל אביו ז״ל. נסמך להוראה בשנת תרס״ג מאת הרבנים דק״ק ברדיטשוב, ומאת האדמו״ר מהר״ם מהורניסטפל וצ״ל. שמש ברבנות בעיר מעזיבוז משנת תרס״ד עד תרע״ב. בתרע״ב עבר לשמש ברבנות בעיר קאמארנ, משם נתקבל לרב בעיר מוהלוב בתרפ״א. בתרפ״ט הגיע לארה״ב ונתקבל לרב בקהלת אנשי בסרביא. בברוקלין. בתרצ״ו נתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכנ״ס וחברת „קשר אחים״ בברוקלין. חבר ספר „יד שאול״ על ש״ע או״ח. נצר מגזע הגאונים והאדמורי״ם: צ׳רנובל, אהב ישראל מאפטא. יעב״ץ, חכם צבי. מהר״ל מפראג. ר׳ חיים כהן ראפפורט. מהר״ם מלובלין, מהרש״ל, רש״ר, רבי גמליאל הזקן, רבי יוחנן הסנדלר דור ל״ג לדוד מלך ישראל ח׳ וקים. התחתן בשנת תרס״ב, ואשתו היא ממשפחת הגאונים והאדמורי״ם: ר׳ אהרן הגדול מקארלין, ר׳ אהרן מצ׳רנובל ור׳ מרדכי מליכוביץ, ר׳ מיכל מזלטשוב ועוד. חבר אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה, חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי, וחבר ועד הרבנים דבראנזוויל. חובב ציון, ורב פעלים למען חיזוק התורה והדת, ובשנת תש״ט התישב בארה״ק.

הרב ר׳ חיים יצחק הכהן בלאך ז״ל, דזשירזי סיטי

נולד בעיר פלונגיאן פלך קאוו־נא בכ״א תשרי תרכ״ה לאביו הרב הגאון ר׳ חנוך זונדל הכהן בלאך ז״ל מגזע השלה״ק והש״ך. בילדותו למד בישיבת גרובין אצל הגאון ר׳ שמחה זיסל ואח״כ למד בישיבת וואלאזין (מתרמ״ג־תר״ן) אצל הגאון ר׳ חיים מבריסק ז״ל. נסמך להוראה בשנת תר״נ מרבו הגאון ר׳ חיים הנ״ל ומהגאון ר׳ אליעזר מטלז ז״ל. התחתן בשנת תרמ״ח את הרבנית חנה בת הר׳ אברהם שמיד ז״ל מטעלז. בשנת תרנ״ד יסד ישיבה בפלונגיאן ובהי הר״מ עד תרנ״ח. בתרנ״ה נתקבל לאב״ד דעיר פלונגיאן וכהן עד תרס״ב. משם נתקבל לאב״ד בויסק כממלא מקומו של הגרא״י קוק זצ״ל בקהלה המפורסמת ברבני׳ וכהן עד תרע״ב. בשנות המלחמה נדד לרוסיא ובשנת תר״פ חזר לבויסק. בתרפ״ב בא לארה״ב לבקר את בניו והקהלה המפורסמת והנכבדה „אגודת שלום״ בדזשירזי סיטי בחרה בו לרבה וכהן בה פאר וכבוד עד יום פטירתו (ז׳ אדר שני תש״ח). חיבר ספרים: „דברי חיבה״ הערות וחידושים על הריטב״א על מסכת מכות, מגילה, מו״ק (ד׳ חלקים, ניו יורק תרצ״ה־תש״א). „שיעורי הלכה״ שהגיה המחבר בישיבת פלונגיאן ועוד בכתובים חידושים על כל הש״ס ועל המאירי.

הרב בלאך הי׳ מאצילי הרוח ומכובד מאוד בכל השדרות והחוגים, מלבד גדלו בתורה בחכמה ומדות הי׳ לו יד גם בהשכלה

ובהיותו אב"ד בויסק הי' ג"כ הרב מטעם הממשלה (ההשכלה. רכש לו מבלי לבקר בית ספר פומבי) גם אחרי בואו לארה"ב עקה חלק חשוב בחיי הצבור. הי' נש"א הכביד האגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. גזבר ד'עזרת תורה" ופעיל בכל מוסדות התורה וביחוד בעניני א"י. כ"כ לקח חבל פעיל בעניני ועד הצלה וחי' מגדולי התורה וחשובי הרבנים.

הרב ר' מאיר בלומנפלד שליט"א

נולד בשנת תרס"ה בקיעלץ, פוי' לין. נתחנך על ברכי אביו החסיד והלמדן ר' שלמה ז"ל, ואצל הגה"ק האדמו"ר מסאקולוב זצ"ל. הצטיין בלימודיו וכבן ח"י הי' מפורסם לעלוי וק"ק דפי גמ"ת כבר היו שגורים לו בע"פ. נסמך להוראה מהגאונים: הקדוש ר' מנחם זעמבא הי"ד, ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן, האדמו"ר הגה"ק מראדזין, הי"מ קאנאל, ר' מאיר הכהן וואדשאוי יאק, (מוכיר אגה"ד דפולין) ר' יעקב זילבערשטיין מפראגא זר' אברהם אבלי רפפורט מקיעלץ.

נעשה חבר לאגוד"ר בפולין. בהיותו בן עשרים הי"ל ספרו "פרי שלמה" בהסכמת הגה"ק ר' יצחק זעליג מורגנשטרן הי"ד אב"ד ואדמו"ר סאקאלוב. והרבנים הגאונים רצ"י מיכיזאהן, ורא"א רפ' פורט הי"ד הנ"ל. הגאונים הללו מרבים בשבח המחבר והחבור. וספרו עשה רושם ונתקבל בכל חוגי התורה בפולין. בשנת תפר"ח בא לאריה"ב ובת"ש נתקבל לרב בנוארק. בתש"ח הדפיס ספרו הגדול "מנחת מאיר" בהסכמות הגאונים מהרה"ק ה"ה ר' בן ציון הי"עזיאל (הרא"ל ורב ראשי) ר' יעקב משה חרל"פ, ר' שלמה דוד כהנא, ור' יוסף בלומנפלד. וגם הגאונים (בארה"ב) ר' חיים העליר. ר' יוסף דב סולוביצ'יק, רא"א פרייס ורנ"מ פערלאוו יצאו בדברי הסכמה ותהלה. ספרו זה פרסמו לגאון בתורה בכל תפוצות הארץ ומאות רבנים גאונים שלחו לו מכתבי הברה.

עודנו בימי עלומיו נידע גדלו בתורה וכנותו "העלוי מקיעלץ", ומלבד ספרו פרי שלמה הנ"ל נדפסו ממנו הרבה מאמרי תורה ביראתי ועלוני פולין. בארה"ב כהן איזה זמן בתור ר"מ בישיב רבנו יצחק אלחנן, ותורתו וחכמתו עמדו לו שנודע ונתקבל בכל החוגים. חבר באגודת הרבנים וכנסת הרבנים. פעיל בכל עניני הדת והצבור ובעל מדות תרומיות. ממשפחת בני תורה ורבנים בפולין ובאר"י ומחדש גדול וממשיך לכתוב ולחבר. ויעשיר את הצבור התורני בעוד ספרים רבים.

הרב ד"ר משה בלעד שליט"א

בן הרב ר' אהרן ז"ל נולד בשנת תרנ"ט בעיר בוטשאטש, (גאליי ציע). למד ונתחנך אצל הגאונים המפורסמים: הרב ר' מנחם שטיינ ברג אב"ד בראדי והרב ר' מאיר אראק אב"ד טרנוב, ותלמיד הגר"ח העליר שליט"א. בשנת תר"פ נסמך להוראה ע"י הגאונים: ר' מאיר אראק הנ"ל ר' חיים געלערענטער, ר' משה מרדכי עפשטיין ישעיהו פירשט מווינה ועוד. בשנת תרפ"ד-תר"ץ רב בביהכנ"ס "בני ברית" בווינה. בתרצ"ח רב בבית הכנסת "אוהל אברהם" ו"מקדש מעט" בווינה. בסוף שנת תרח"ץ הגיע לארצות הברית ונתקבל לרב בבית הכנסת "חתם סופר" בניו יורק. משנת תש"ז רב ומנהיג רוחני בבית המדרש הגדול דקוני איילאנד ג. מ"ס "תולדות המהרי"ט ומשפחת הטראנים" (כ"י). בן בתו של הגאון ר' שמואל ישכר שטארק ראב"ד בבוטשאטש וויזניץ. נין ונכד הרבי ר' מאיר מפרימישלן (הזקן). מצד אביו נכד התביאות שור ועוד, ומצד אשתו הרבנית נצר ממשפחת מיזלעס המיוחסת. חבר פעיל במפלגת מזרחי, ונשיא סניף קאני איילאנד. חבר וע"ס של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. גדול בתורה ובחכמת ישראל איש חי ורב פעלים למען הרמת קרן התורה, הדת והיהדות. מהרבנים הצעירים המפורסמים והחשובים ביותר בארצות הברית.

הרב ר' זעליג ראובן בנגיס שליט"א

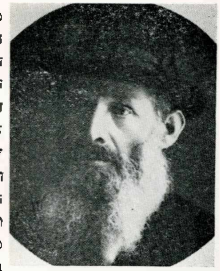

נולד בשניפישאק (ווילנא) בשנת תרכ"ד, לאביו הרבני מהור"ר ר' צבי הירש ז"ל. אמו היתה בת הרב ר' דוב ז"ל אחיו של הגאון בע"ס "נחלת שמעון". נכד הרב הגאון ר' אהרן ברידא זצ"ל מווילי א נצר הגאון בע"ס "אשל אברהם". למד בישיבת וואלאושין צל הגאונים הנצי"ב ור' חיים סאלאוויציק זצ"ל. נסמך להוראה הגאונים הנצי"ב ר' יצחק אלחנן ספעקטאר (מקאוונא) ר' שלמה זון בעל חשק שלמה מווילנא. ור' מא"ר מיכל מווילנא.

התחתן עם בת הגאון ר' חיים צבי ברודא אב"ד שוועקשנא וזאגער, ואח"כ בירושלים. נתפרסם ללמדן גדול בכל הסביבה, ובשנת תרנ"ד נתקבל לאב"ד באדקי (פלך גראדנא) והי' מהרבנים החשובים המפורסמים בפולין וליטא.

בשנת תרצ"ח נבחר לראב"ד עדת החרדים בועד העיר האשכנזי בירושלים ומכהן בכבוד עד היום. חריף עצום ובקי בכל מקצועות התורה. חבר ספרים "לפלגות ראובן" על כל הש"ס (כמה חלקים) ועל האלפסי, וגם ספר דרושי בשם הנ"ל. מאמרי ההלכה חשובים. נתפרסמו מהנ"ל, בקובצי תורה שונים. גאון בתורה ובמעשים ואחד משרידי הרבנים הגדולים מדור הקידם.

הרב ר' יהודה בננסון שליט"א

נולד בשנת תר"מ בארשע (פרך מאהילעוו). ראביו הרב ר' צבי הירש ז"ל. למד בישיבות המפורסמות: מיר, סלובודקה, ואצל הרבנים הגאונים: ר' חיים ליב ז"ל, ר' משה מרדכי עפשטיין ז"ל, ויל"ח ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, ונתחנך על ברכי אביו הגאון הנ"ל. נסמך להוראה ע"י הגאונים: ר' שלמה'לה ווילנר, הרב ראבינסקי מדובראוע, והרב שיינון משאשניק. בשנת תרס"ז-ח שמש בתור רב בטשיטשערסק משנת תרס"ח-פ"ח בארשע. בסוף תרפ"ח הגיע לארצות הברית ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בקהלת "הלימוד תורה תפארת ישראל" בברוינקס. נ. י. תחת הרב ר' לוי יצחק מייבעל ז"ל (רב ואב"ד בטשיטשערסק). חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי. וחבר ועד הרבנים דבראנקס. מהדרשנים והמטיפים המצויינים והמפורסמים בניו יורק. אישיות פעילה לטובת חזוק התורה והדת.

הרב ר' יעקב בעקער שליט"א

נולד בעיר וועקסנע פלך קאוונא בשנת תרכ"ג (אביו הר"ר ישראל בעקער ז"ל ממשפחה מיוחסת (נפטר ט"ו תמוז תר"ע). נתחנך אצל אביו ובישיבת וועקסנע אצל הגאון ר' משה פעלעס ז"ל ואח"כ בישיבת סלובודקה תחת השגחתו של הגאון ר' יצחק בלאזער זצ"ל (הידוע בשם ר' איצל פעטער-בורגער). נסמך להוראה מהגאון ר' צבי יעקב אופנהיים ז"ל ועוד רבנים מובהקים. התחתן בשנת תרנ"ג עם הרבנית שרה חנה בת הר"ר בריך יצחק הלוי ז"ל (נפטרה בשנת תרצ"ז בחודש תשרי) שמש כר"מ בעיר קעלעם פלך קאוונא ואח"כ נבחר לרבה של נאווא אדעם פלך חערסאן. משם נסע לארה"ב ונבחר לשמש ברבנות בביהכנ"ס "חברה תהלים בני ישראל" בפילדלפיא. חבר אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה ופעיל בעזרת תורה. הרב בעקער שליט"א הנו מהרבנים החשובים בפילדלפיא.

הרב ד"ר ר' ישכר דוב בערגמאן שליט"א

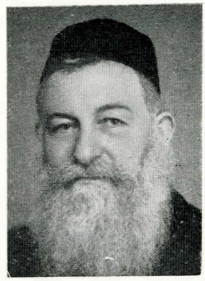
בן הרב הגאון ר' שלמה בערגמאן ז"ל אב"ד יאסין (הונגרי'). נולד בשנת תרע"א בעיר יאסין. למד בישיבה הגדולה והמפורסמת "ישיבת חברון" בירושלים ונסמך להוראה ע"י הגאונים המפורסמים: ר' משה מרדכי עפשטיין, ר' אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל רב הראשי לא"י, ר' א סר זלמן מלצר שליט"א ועוד. בשנת תרצ"ז נתקבל לרב ומנה"ג דהחני ב"מושב זקנים" בני ובנות ישראל בניו יורק ומאז הוא רוח החיים של המוסד בכל המובנים והבחינות. בשנת תרצ"ח התחתן את אשתו הרבנית האשה החשובה והמלומדת מרת חנה בת הגאון הקדוש ר' נפתלי ווייס זצ"ל אב"ד בילקה (הונגרי'). נכדת הרה"צ האדמו"ר מספינקע זצ"ל ונכדת הרה"צ מבעלז זצ"ל. מח"ס "קדושת לחם" על פסקי חלה להרשב"א ומ"ל ספר "השגת הראב"ד על המאור" עם הערות והארות. חבר הנהלת אגוה"ר דארה"ב וקנדה. יו"ר ונשיא ועד החנוך ע"י ישיבת רבנו שלמה קלוגר בניו יורק. גדול בתורה. בחכמה ובמדע. וסופר רב הכשרון. עורך ומנהל העתון "מארגען ושורנאל" משנת תש"ט. איש אציל נפש עדינה ויקר רוח. מהולל בתשבחות ורב פעלים למען הרמת קרן התורה, הדת, והיהדות. מהרבנים הצעירים החשובים והמפורסמים בארצות הברית.

הרב ר' חיים יעקב ישראל בערגער שליט"א

נולד בעיר ראווא (פוילין) בשנת תרמ"ז לאביו החסיד הר"ר משה צבי בערגער ז"ל, נצר מגזע היחס. נתחנך אצל הרב הגאון ר' אברהם בארנשטיין זצ"ל ראב"ד ראווא. ואצל הרב הגאון ר' מנחם מענדל פרייס ראב"ד דביאלא (מח"ס תפארת מנחם על ש"ס וחר"מ). נסמך להוראה בשנת תרס"ט מהרבנים הנ"ל ומהבד"צ דווארשא. התחתן בשנת תרס"ז עם אשתו הרבנית בת ת"ח, (חותנו של הרב הגאון ר' ירחמיאל ישעי' מינצבערג זצ"ל אב"ד לוקאוו וזדונסקא וואליא) שמש ברבנות בפולין שלא עמלק"פ. כהן ברבנות בקהלת "שומרי שבת" בקליוולאנד. כעת מכהן פאר בקהלת "אהבת ישראל" בעיר הנ"ל. חיבר ספרים: "אהבת ישראל" על ספר בראשית. "כל ישראל חבריס" על מועדים. "שאירית יעקב" על ימים נוראים. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. מזכיר מרכז הרבנים בקליוולאנד. פעיל בועד הכשרות. והנו מהרבנים החשובים בקליוולאנד.

הרב מאיר בערגער זצ"ל

נולד בשנת תרמ"ט במאדיאי, פאש רומעניא לאביו הרגה"צ ר' יצחק שמחה בהרה"צ ר' יחיאל מיכאל זצ"ל (בן גיסו של המאור ושמש). למד בארה"ק בצפת בישיבות חתם סופר, תלמיד הרידב"ז וחתנו הרב הגאון ר' יוסף קאנאוויץ ז"ל.

בשנת תרע"ד נסמך להוראה מהגאונים ר' אליעזר דייטש זצ"ל אב"ד באניהאד (בעל תבואות השדה וזרעי השדה), ר' ישראל בערגער אב"ד בוקארעשט זצ"ל והביד"צ ה"ה ר' אפרים לאנדא, ר' דוד גודמאן ור' יצחק לאנדמאן ז"ל.

בשנת תרס"ז נשא את אשתו הרבנית רחל בת ר' יוסף בערגער ז"ל שהי' מגדולי החסידים ובשנת תרע"ד נבחר לשמש ברבנות בבוקארעשט. בשנת תרע"ז נסע לארה"ק ונתמנה למנהלו של הכולל ויבעבירגען.

בשנת תרפ"ד בא לקנדה וקהלות עדת ישראל אנשי רומעניא, אגודת ישראל אנשי ספרד מחזיקי בני ישראל, אחדות ישראל, ומרכז הרב, בחרו בו לרבם ומנהיגם הרוחני.

הי' חבר באגוה"ר ובועד לעזרת תורה ופועל גדולות למען לעניני העיר וביחוד בנוגע לכשרות. חבר ספר שמחת יצחק, ועליזות רחל על שם אמו. הלכה יאגדה (כ"י). נפטר ר"ח חשון תש"י בטאראנטא. תנצב"ה.

הרב ר' אפרים בערמאן שליט"א

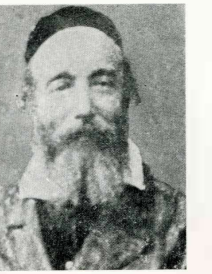
נולד בעיר שצוצין פלך לומזה (בפולין) בשנת תרנ"ט לאביו הר"ר אברהם דוד שליט"א, נכד להרבנים הגאונים ר' דוד יצחק בערמאן אב"ד פיודדא ואנשבאך, ובנו ר' יעקב בערמאן זצ"ל. נתחנך בישיבות סלובודקה, נובהרדוק, ואצל הגאון ר' אכתריאל אהרן נאטאן אב"ד אגוסטאוו בעל "כתר המלך" זצ"ל. נסמך להוראה מהגאונים בעל "כתר המלך" הנ"ל, ר' ברוך הלוי הורוויץ ר"מ דסלבודקה ונשיא אגודת הרבנים בלי־טא, ומהגאון ר' יהושע מרדכי קלאצקין אב"ד דראסקין זצ"ל. התחתן בשנת תר"צ עם אשתו הרבנית שושנה בת הרב הגאון ר' אברהם הלוי סוכן ז"ל ששמש ברבנות בקהלות חשובות. הרב בערמאן שמש ברבנות משנת תרפ"ד עד תרפ"ו בפילדלפיא בביהכנ"ס "אוהב שלום", ובתור ר"מ בהישיבה דשם. בשנת תרפ"ז נתקבל לרבה של בהכנ"ס "בית אהרן בית שלום" בברוקלין, ומכהן בה עד היום. חיבר ספרים: "המדרש וההגיון" דרשות למועדי השנה והדרנים על ששה סדרי משנה (תרצ"ב), "נועם אפרים" דרשות על ס' בראשית ושמות ולמועדי השנה, ונלוח אליהם גרגרים של הלכה (תש"ח) ועוד חד"ת בכתובים. חבר אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה.

הרב ר' יהודה בראוור שליט"א

נולד בשנת תרנ"א בליעגעמיאן (פלך ווילנא). לאביו הרב הגאון ר' משה יצחק בראוור זצ"ל, גאון ובקי נפלא בש"ס ופוסקים. צדיק תמים, רב ואב"ד בעירות קורקיל, פלך קאוונא, קאלווארייע, ווילקא־ווישקי, פלך סובאלק. וי"ג שנים באמריקה בעיר סו־סיטי (אייאווא) ונפטר שם בשבי"ע של פסח שנת תרצ"ו. נתחנך בישיבת טעלז אצל הגאון ר' יוסף ליב בלאך זצ"ל בוואלאזשין אצל הגאון המובהק ר' רפאל שפירא (ג' שנים), בפא־ניעוויזש, אצל הגאון ר' יצחק יעקב ראבינאוויץ (ד' שנים), ובווילנא בקבוץ אוהל תורה אצל הגאון ר' חיים עזר גראדזענסקי (שנה ומחצה). נסמך להוראה בשנת תרע"ג מרבו הגאון ר' רפאל שפירא מוואלאזשין והגאון ר' צבי הירש מה יפית מוואלקאוויישק ועוד. התחתן בשנת תרע"ג עם בת הגביר המופלג בתורה וי"א ר' עקיבא איציקאוויטש זי"ל מליעגעמיאן. בה בשנה בא לארה"ב ותיכף נתקבל לרב ואב"ד בעיר עקראן (אהייא). שם עשה הרבה בעניני הדת, בנה בית טבילה יפה חיזוק והשגחה בכשרות, חנוך הבנים וקנה בנין מפואר לת"ת ויסד "מזרחי". בועידת המזרחי בשנת תרפ"ב (בחודש כסלו מכל האגודות בעיירות גליל אהייא בעקראן) נבחר פה אחד לנשיא של הסתדרות המזרחי אהייא ויסד כמה אגודות מזרחי והרכיש הרבה אלפים לקרן א"י של המזרחי וכהן שם עד תרפ"ג. בתרפ"ג־תש"ד הי' רבה של אגודת הקהלות (עשרה בתי כנסיות) בעיר קענזעס סיטי מיזורי וקענזעס. שם הי' פועל מאד בכל עניני היהדות האורטודוקסית, יסד ועד העיר לפקח על כל עניני כשרות והזביחה, בנה בית טבילה בנין מפואר (כ' אלף דולר). בתרצ"ה יסד ישיבה "תורת משה" (ע"ש אביו) ונהרו אליו תלמידים מקרוב ומרחוק והגיד שעור ד' פעמים בשבוע ונשא בעול בחומר ורוח. לחם עוז נגד הרבנים הקונסרבטיביים, ההרפורמיים וקרא אספה של הרבה רבנים לעיר דעסמאינעס, ונתיסד "ועד הרבנים האורטודוקסיים לארצות המערב" ונבחר למזכיר הועד. יסד חברה ש"ס "אחיעזר" ע"ש רבו הגאון רח"ע גראדזענסקי זצ"ל מווילנא והגיד כמה שנים הדף גמ"ת בעמקות והבנה. בקר כמה עיירות והושיב שוחטים ומלמדים ונבנו מקואות וחדרים (על טה"ק) ויסד אגודות שומרי שבת וכו', וכהן שם עד תש"ד. מתש"ד עד תש"ח כהן כאב"ד בעיר מעקסיקא־סיטי והמדינה ור"מ בישיבת "עץ חיים" ונתוספו ספסלי הישיבה, תלמידים וגם בעלי בתים מופלגי תורה באו לשמוע שיעורים. בנה מקוה ועשה כמה תיקונים לשמירת הכשרות. בתש"ח עבר ללאס אנדזשעלעס, ומכהן בביהכנ"ס "תורת משה" ואחד מרבני העיר, ולוקח חבל בכל מוסדות התורה וא"י. חבר ספרים (בכתובים) שו"ת "גור ארי' יהודה" על ד"ח שו"ע וכמה סוגיות הש"ס. "דברי יהודה" למועדי השנה ולרגלים. חבר אגודת הרבנים וחבר לועד הפועל שלה כמערב המדינה. חבר המזרחי משנת תרע"ד (כ"ח שנים הי' חבר לועד הראשי של המזרחי באמריקה ונבחר לציר הקונגרס היהודי שהי' בפי־לאדלפי'). הרב בראוור שליט"א הנו גדול בתורה ורב פעלים, ואחד מהרבנים החשובים והפעילים במערב המדינה.

הרב ר' **אליעזר בראנדוויין** זצ"ל
האדמו"ר מסטאניסלוב

נולד בשנת תרכ"ט בעיר סטרע־טין. אביו הי' האדמו"ר הרהצה"ק המפורסם ר' נחום זצ"ל מבורשטין (בעל מחבר הספרים «אמרי ברכה (עה"ת) «אמרי חיים» (על תרי"ג מצות) «אמרי ברכה» (על מסכת שבת וברכות) ו«אמרי רצון» (על טעמי התורה).

האדמו"ר הנ"ל הי' למדן גדול, חכם חרוץ, מפורסם בכל הגלילי, וכמה מאות חסידים הלכו לאורו. מגזע רבנים גאונים וצדיקים: סטרעטין, קאסוב. טאסוב. ראפשיץ. נתחנך אצל אביו, לתורה ויראה ומעשים טובים. התחתן עם מרת בילה בת האדמו"ר הרה"צ ר' שמואל שמעלקי רובין זצ"ל (מסערעט בוקאווינא רומענא) מגזע: בעלז קאסוב וראפשיץ. כהן באדמוריות ברוב פאר וכבוד בעיר סטאניסלוב. משנת תרע"ה עד פטירתו בתש"ב ושם מנוחתו כבוד. הי' אישיות מפורסמת בעולם החסידי והתורני, אציל רוח, ובעל מעשים טובים. ביתו הי' פתוח לרווחה, וקהל רב של חסידים ובני תורה, מצאו מבוקשתם תחת צל קורתו.

הרב ר' **אליעזר בריקס** שליט"א

נולד בשעברעשין (פולין), לאביו הר"ר אפרים ברוך הלוי בריקס ז"ל מחסידי טריסק, ולמדן גדול ירא ד', ומפורסם בתמימותו. נתחנך בישיבה המרכזית «בית יוסף» בפינסק אצל הגאון ר' שמואל ווינטראוב זצ"ל אב"ד ור"מ דקארלין. נסמך להוראה בשנות תרצ"ח ותרצ"ט מהגאונים: ר' שמואל ווינטראוב הנ"ל ור' שמחה זעליג מו"ץ דבריסק זצ"ל, ועוד רבנים מופלגים בפוילין.

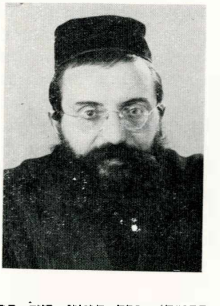
אחרי בואו לארה"ב נסמך בשנת תש"ו גם מהגאון ר' אברהם יאפה"ן שליט"א ר"מ דישיבת «בית יוסף» בברוקלין. שמש ברבנות בבית דין בשאנכוי (כינא) בשנות תש"ב־תש"ו. בשנת תש"ו הגיע לארה"ב ונתקבל לרב בקהלת «זרע ישראל» בדענווער קאלאראדא. (עפ"י בקשת וצוואת הרב הגאון ר' יהודה ליב גינסבורג זצ"ל ששמש בקהלה הנ"ל לערך חמשה עשר שנים). חבר ספר «אור תורה ממזרח» (שאנכוי־תש"ב) וס' לקוטי אליעזר עה"ת שמונן לדפוס. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. חבר המזרחי ועוד מוסדות תורה וצדקה.

הרב ר' **שמעון ברענער** שליט"א

נולד בעיר סניאטין (גאליציע פולין) בשנת תרס"ה, לאביו הרב הגאון ר' מנחם מענדל ברענער זצ"ל. למד בישיבות: מאה שערים, ועץ חיים, בירושלים עיה"ק. נסמך להוראה בשנת תר"צ ע"י הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א. ומהגאון רי"מ הרל"פ שליט"א, והגאון רי"מ הורביץ שליט"א. התחתן בשנת תרפ"ב עם בת הרב ר' מנחם מענדל פרוש שליט"א ראש השוב"ם בירושלים מהמשפחה המפורסמת פרוש. מכהן ברבנות בביהכנ"ס «בית ישראל» בברוקלין משנת תרצ"א. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, והבר לועד הפועל שלה. חבר ועד הפועל דועד הרבנים ווילימאס־בורג ומזכיר ומנהל שלה. חבר הסתדרות המזרחי ובועד החינוך דת"ת בווילימסבורג. מהרבנים החשובים והפעילים בארה"ב.

הרב ר' **שמואל גאטעסמאן** (העליר) שליט"א
האדמו"ר מלאשקאוויץ

נולד בשנת תרס"ב בלאשקאוויץ. אביו הי' הרהגה"צ ר' יוסף יוסקא זצ"ל אדמו"ר בלאשקאוויץ (נשארו ממנו כ"י תשובות וחד"ת, נפ' ב' שבועות תרצ"ג), בהרה"ק ר' ארון ליב זצ"ל מלאשקאוויץ (נפ' כ' אייר תרנ"ה), בהרה"ק ר' יוסף יוסקא זצ"ל (חתנו של הרה"ק ר' מאירל מפרימישלאן, נפ' כ' טבת תרי"ח), בהרה"ק ר' שמשון מאזי־ראן (נפ' י"ט חשון תר"ח) בהרה"ק ר' משולם פייבוש מזבריזא במח"ס «דרך אמת» וקונטרס «אני הכותב» ע"ם ליקוטי יקרים (נפ' כ' כסלו תקנ"ה), נכד הגאון בעל התוי"ט אשר כידוע יחוסו נמשך עד דוד מלך ישראל. הנו כ"כ נכד: המגיד הקדוש מזלאטשוב. הקדושת לוי מבארדיטשוב. והאהב ישראל מאפטא.

נתחנך על ברכי אביו זצ"ל עד התונתו בשנת תרפ"ה. אשתו הרבנית (רחל תהי') היא בת הרה"צ ר' חיים יוסף טייטעלבוים זצ"ל, בהרה"צ ר' ישראל יעקב יוקיל זצ"ל מוואלאוויץ ארץ הגר (חתן הרה"ק בעל ייטב לב, ואדמו"ר סיגוט זצ"ל), נכדת הגה"ק בעל «בני יששכר» מדינוב והגה"ק בעל «ישמח משה» מאוהעל.

כהן באדמוריות משנת תרצ"ג (אחרי פטירת אביו זצ"ל כנ"ל) עד פרוץ המלחמה ביארטשוב (גאליציא המזרחית). אחרי הרפתקאות ונסים נמלט ובא לארה"ב בשנת ת"ש. חסידי לאש־קאוויץ יסדו לו קהלה בשם «אוהב ישראל» במורד העיר נויארק (65 א־סט 3 סט.). בה יושב על התורה ומכהן באדמוריות בכבוד. רכש לו הרבה ידידים ומעריצים, מתפלל מצוין ובעל כשרון רב, בלתי מפלגתי ונכבד בכל החוגים. יש לו חבור שלם על אגדות חז"ל ומועדים בדרך החסידות.

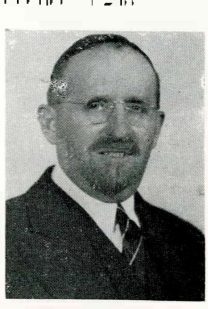
הרב ר' ישראל גאלדין שליט"א

נולד בעיר לונא פלך הוראדנא (רוסיא) בשנת תרל"ד לאביו התורני הנכבד ר' יצחק גאלדין ז"ל ממשפחה מיוחסת. למד באיר־ שישוק, ראדין, וואלודאק מחוז ווילנא. אח"כ למד בערך שתי שנים בעיר סקידל אצל הרה"ג ר' משה צבי הירש ווואלאבריגסקי ז"ל אב"ד דסקידל (התן הגאון בעל ערוך השלחן מינוהרדוק ז"ל). נסמך להוראה בשנת תרנ"ג מהגאונים רבו ר' משה צ"ה וואל־ אברינסקי הנ"ל, ור' מרדכי בריף ז"ל אב"ד לונא. ובשנת תרנ"ה מהגאון ר' יצחק אלחנן אב"ד קאוונא, ומהגאון ר' שלמה הכהן דומ"ץ דווילנא ז"ל, ובשנת תרנ"ט מהגאונים ר' אלי' חיים מייזל ז"ל אב"ד לודז (פולין), ור' אלכסנדר משה לפידות ז"ל אב"ד דעיר ראסיין מחוז קאוונא. התחתן בשנת תרנ"ו את בת הגאון ר' צבי הירש אב"ד דסאקאלקא, מחוז הוראדנא ואח"כ באמציסלאוו, פלך מאהילוב. בשנת תרנ"ט נתקבל לרב בעיר לאפי. משם עבר בתרמ"ט לעיר סערהייא לרב ואב"ד וכהן בה עד תרפ"ט. בשנת תרצ"ט בא לארה"ב ובה בשנה נתמנה לרב בעיר ראטשעסטער נ. י. ומכהן בה עד היום. הרב גאלדין שליט"א הנו גדול בתורה ונואם מצוין ועודו צעיר הפליגו גאוני דורו בשבחו ושידיו רב לו בש"ס ופוסקים כאחד הגדולים ובא במו"מ של הלכה במקצועות שונות עם גאוני דורו, ביניהם הגאון ר' מלכיאל ז"ל אב"ד דלומזה (נדפסו בס' דברי מלכיאל), והגאון ר' יצחק אלחנן מקאוונא (שתי תשובות מהם נדפסו בהפרדס). חבר לאגוד"ר דארה"ב וקנדה ומהרבנים החשובים במדינה.

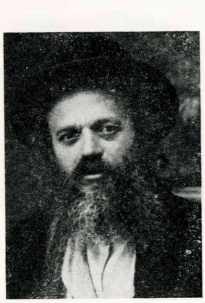
בנו הבכור הרה"ג ר' יוסף ז"ל הי"ד הי' רב בעיר שאקי פלך קובנה, וי"ח בניו הצעירים הרב ר' חיים שליט"א בעיר באסטאן, והרב ר' אהרן שליט"א בעיר פאטאקעט, רהוד איילאנד, תלמידי ישיבות טעלז וסלבודקה ואח"כ בישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יורק, בן אהותו הוא הגאון הנודע ר' יחזקאל אברמסקי שליט"א. מח"ס הזן יחזקאל על כל התוספתא, שהי' רב ואב"ד דסלוצק, ליטא וכעת ראב"ד בעיר לונדון.

הרב ר' יהודה דוד גאלדמאן שליט"א

נולד בעיר דראהיטשען פלך גרודנה בשנת תרנ"ג לאביו הרבני המופלג בתורה ר' אלי' ז"ל מיקירי קרתא דבריסק, בהרב הגאון ר' יוסף דומ"צ שהי' מתלמידים הראשונים מישיבת מיר והי' ידוע בשם חומסקער עלוי, בן הגאון ר' יצחק מחומסק ז"ל. למד בישיבות לודמיר, לאמזא, בריסק אצל הגאון ר' שמחה זעליג ז"ל, בלידה אצל הגאון ר' יעקב יצחק ריינעס והגאון ר' שלמה פאליאצעק ז"ל, בסלבודקה אצל הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ הי' תלמידו החביב ולמד אצלו כמה שנים, ואצל הגאון ר' איצל מפוניבז, ובויאלאזין אצל הגאון ר' רפאל שפירא ז"ל (אחרי נישואיו). נסמך להוראה מהגאונים ר' רפאל מוואלאזין ור' ברוך בער ז"ל ועוד. התחתן בשנת תרע"ב את הרבנית שרה אסתר בת הרב הגאון ר' מרדכי זונדל רובינשטיין (בעל הס' "איש יהודי" ו"נדודי ברוסיא"). אחרי כמיהה וקנו הרב ר' יוסף הנ"ל מלא מקומו בדראהיטשען והי' ר"מ בישיבה. בשנת תרפ"א בא לארה"ב ונתקבל לרב בקהלת בית אברהם בשיקאגו ושמש י"ב שנה בערך. משם עבר לכהן בקהלת בית ישראל אנשי יאנאווא ומשמש בה עד היום. הרב גאלדמאן הנו גדול בתורה ומופלג במדע והשכלה ונואם מצוין ואיש רב פעלים. כתב הרבה מאמרים בשאלות הדור והמן וכמה מהם נתפרסמו בעתונים שונים (בעברית). חבר אגודת הרבנים ובמרכז הרבנים בשיקאגו, מנהל ומזכיר של קרן ההצלה, חבר ההנהלה בבהמ"ד לתורה, בועד החינוך ובהנהלת ההיאס הפיקוחי, בהנהלת המזרחי. נשיא דהסתדרות תלמידי ר' ברוך בער ופעיל בכל עניני דמתא ומוסדות התורה וצדקה והנו מהרבנים הכי השובים.

הרב ר' משה גאלדמאן זצ"ל

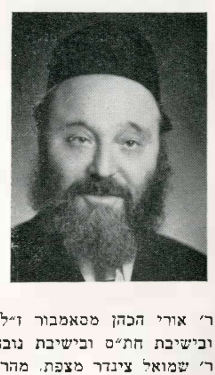
נולד בשנת תרכ"א בלאשיץ (מחוז שדלץ פולין), לאביו הרב ר' אשר ז"ל. למד בישיבות שונות, ובהיותו בן שש עשרה נסמך להוראה מגדולי התורה בפולין ונתפרסם בחריפותו ובקיאותו בש"ס ופוסקים. בשנת תר"מ התחתן עם נכדת ר' קלמן שעדליצער, מרת מלכה ע"ה, אשה חשובה וצנועה, בעלת נפש עדינה ויקרת רוח. הי' מהאברכים הכי חשובים אצל הגאון הקדוש בעל "שפת אמת" האדמו"ר מגור, וצ"ל. בשנת תרנ"א עלה עם משפחתו לארה"ק וישב שם באהלה של תורה במסירות נפש ממש. גם עסק שם בצרכי צבור באמונה ופעל הרבה למען הרמת קרן התורה וחזוק הדת. הי' חבר "ועד הכללי" "ועד השחיטה" ועוד מוסדות שונים בעיה"ק ירושלים. הי' ידוע לכל לחכם, עניו, וגדול בתורה ובהסידות, ובעל מדות תרומיות. רבים נהרו אליו להתיעץ אתו בעניינים פרטיים וצבוריים. לטובת "כולל ווארשא" וישיבת "חיי עולם" שהיו קרובים מאד ללבו. בקר את ארה"ב ויסד שם תמיכה תמידית למענם. נפטר בירושלים ח' טבת, תרצ"ג ונספד, ע"י ידי"נ הגאון הרב הראשי לא"י מרן הרא"י קוק זצ"ל, ועוד כמה רבנים מפורסמים. מקום מנוחתו בביה"ק הישן על הר הזיתים בחלקת כוללות הפרושים. הניח אחריו ארבעה בנים ובת אחת הנמצאים באי"ו ובארה"ב. יהי זכרו ברוך ומנוחתו כבוד.

הרב ר' יהודה בן ציון גאלדצוויג שליט"א

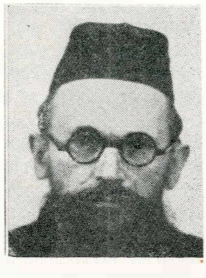
נולד בעיר קוסוב (גאליציע), לאביו הרב ר' חיים זצ"ל בן הרב הגאון ר' אלישע צבי זי"ל מטברי' בן הרב ר' חיים, חתן האדמו"ר הרה"צ ר' אברהם ליב זצ"ל. (שהוא הי' נכד הרב הקדוש ר' יעקב קאפל חסיד וצ"ל, תלמידו של הבעש"ט נ"ע). למד בלומזה. בישיבת "מרכז הרב" אצל הגרא"י הכהן קוק זצ"ל, בישיבת הרידב"ז וחת"ס בצפת, ותלמיד הגאון הספרדי המפורסם בעולם מוה"ר שלמה אליעזר אלפנדרי זצ"ל (סבא קדישא). נסמך להוראה מחברי הבי"ד צ' באדעס הרבנים הגאונים: ר' יוסף הלפרן, ור' זושא פרידמאן זצ"ל, מהגרא"י קוק זצ"ל, מהרב הגאון והצדיק ר' שמחה בונים ווערנער זצ"ל, מהרה"ג הר"נ אתרוג זצ"ל, ובית דינו בצפת, ומהרב הגאון ר' חיים צבי הלוי רובינשטיין זצ"ל בשיקאגו. הי' חבר הבי"ד באדעס ובבי"ד של הרה"ג הר"נ אתרוג בצפת. בשנת תרצ"ד נתקבל לרב במאנטרעאל בבתי כנסיות: מחזיקי הדת אהל אברהם, תפארת יוסף, שערי תפלה. הרב גאלדצוויג הנו גדול בתורה חבר ספרים (בכ"י) בפלפול, הלכה, ואגדה. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, וחבר ועד הרבנים דמאנט־רעאל, ומהרבנים החשובים בעירו ומחוצה לה.

הרב ר' משה גרשון גאלדצוויג שליט"א

נולד בצפת ע"ה בשנת תרנ"ט לאביו הר"ר חיים בן הרב הגאון ר' אלישע צבי זצ"ל מטברי' בן הרב ר' חיים חתן האדמו"ר הצ' ר' אברהם ליב, חתן הגה"ק ר' חיים מקאסוב, בהגה"ק ר' מ"מ מקאסוב, בן הגה"ק ר' יעקב קא־פיל חסיד מתלמידי הבעש"ט זי"ע, ולאמו הצדקת אסתר לאה ע"ה בת הר"ר מרדכי ליב זי"ל בן הרב ר' גרשון מהאראדענקא (שהי' אחר כך בצפת והי' מפורסם לצדיק נסתר), ומצד אם אביו ה"ה הצדקת מרת בריא ע"ה הוא נכד הגה"ק ר' אורי הכהן מסאמבור זי"ל. למד בצפת אצל הגאון הרידב"ז ובישיבת חת"ס ובישיבת נובהרדוק, נסמך להוראה מהרב הגאון ר' שמואל צינדר מצפת, מהרה"ג ר' אהרן משה קיסלאוו אב"ד באריסאוו פלך מינסק ומהרה"ג ר' שמואל לעווין אבד"ק אסמק זי"ל. התחתן (בו"ר) את בת הרב ר' מרדכי אהרן מאנעס הירשענ־זאהן ממאהילוב, ובז"ש נשא את בת הר' צבי ארי' טערען משיקאגו. שמש ברבנות בחארבין ובכמה עיירות בסיביר, חיילאר. פולארדי, ציציקאר ובשנת תרפ"ה בא לארה"ב ונתקבל לרב בקהלת בני יעקב אנשי קאווגא בשיקאגו. אח"כ כהן בקהלת לאהיישין דלובישוב. אח"כ בקהלת עטרת ישראל נוסח ספרד ואח"כ בקהלת אנשי ווארשא וכעת מכהן ברבנות בקהלת תפארת משה בשיקאגו. חבר ספרים (בכת"י) בהלכה ואגדה. חבר אגודת הרבנים. במרכז הרבנים בשיקאגו, בועד השחיטה שע"י, והנו סגן נשיאו. חבר אגו"י ועושה הרבה למען המוסד "אנשי מעמד בירושלים" והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר' מרדכי גאלינקין שליט"א

נולד בשנת תרמ"ד בזעלודאק, הסמוכה לווילנא, לאביו הירא ושלם מוה"ר ראובן זי"ל מחערסאן, בהיותו בר מצוה נסע לישיבת לומזה. בה למד בהתמדה רבה, ואח"כ נסע ללמוד בקבוץ בעיר טיקטין. בשנת תרס"א נסע לזע־לודאק ולמד אצל הרב הגאון ר' אלי' משה לעווין זצ"ל אב"ד זעלודאק, בהיותו בן ט"ז נתפרסם שמו, וכנו אותו בשם, המתמיד מחערסאן. בשנת תרס"ד נשא את אשתו חנה חיי' פריידה, בת ר' אברהם דוד מבע"ב יראים ושלמים ונכבדים. נסמך להוראה בשנת תרס"ד מהגאונים: ר' מרדכי וויינצעל זצ"ל, אב"ד אשמינא, ור' בנימין זאקהיים זצ"ל אב"ד יעקאטערינאסלאב, ועוד גאונים. בשנת תרע"ג נתקבל לראב"ד בעיר ויטאמיר בה פעל גדולות; עסק בהרבצת תורה, עשה תקונים גדולים וחשובים, יסד ת"ת וישיבה (נובהרדוק). בפרוץ המלחמה הראשונה, פעל גדולות למען הצלת בני תורה משרות הצבא. ע"י השתדלותו יצא חוק ברוסיא הצאריסטית, המפטר את הרבנים משרות הצבא. בפרוץ המהפכה הבולשעוויסטית עזב את זיטאמיר, ובא לווילנא. ע"י השתדלותם של הגאונים: רח"ע גראדזענסקי זצ"ל, ור' מ"מ קראקאווסקי זצ"ל, ור' העניך אייגעס זצ"ל, נתקבל לאב"ד דוקשיץ (הסמוכה לווילנא) בה עסק הרבה למען החנוך. בשנת תרצ"ב נתקבל לאב"ד רוזאני (הסמוכה לגראדנא). בשנת תרצ"ה נתקבל לאב"ד דאנציג, וכהן בה עד שנת תרצ"ט. תקן בעיר רבתי זו הרבה תקונים בעניני הכשרות, באניות היוצאות מנמל גדיניא. בה בשנה יצא ארה"ב מחמת התפשטות ממשלת היטלר, בבואו לארה"ב נתקבל הרבה של וואוסטר ובה יכהן פאר עד עתה. חבר ספר דרשות הרי"ב (תרע"ג) וספר "גלי ים". חבר אגודת הרבנים, וחבר והיק המזרחי. משנת תרע"ג עד היום.

הרב ר' יחיאל מרדכי גארדאן שליט"א

נולד ה' תשרי שנת תרמ"ג בעירה הסמוכה לעיר טראק, לאביו המופלג בתורה הרב ר' משה אהרן גארדאן זי"ל (הי' שו"ב ומרביץ תורה נפ' ח"י מנ"א שנת תרפ"ט בבאסטאן - בסוף ימיו התישב בארה"ב והגיד שעורים לרבים בביהכנ"ס ברחוב קראוופארד בעיר הנ"ל). נתחנך על ברכי אביו עד נסעו לסלבודקה בגיל י"ב לישיבת הרה"צ ר' צבי לעוויטאן זצ"ל (ר' הירשלס ישיבה). אחרי שנה עבר לישיבתו הגדולה של הגאון הצדיק ר' נתן צבי פינקעל זצ"ל. (זה הי' בשנת תרנ"ו בזמן שישיבת סלובודקה השיגה את שיאה ולמדו

בה ארבע מאות תלמידים. הרמי"ם היו הגאונים: ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל, ויבל"ח ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, אשר אח"כ נבחר לגאב"ד ור"מ סלוצק).

למד בסלובודקה עד פרוץ בה המחלוקת ההיסטורית בין המתנגדים לשטת המוסר ותומכיה. כידוע שמחלוקת זו הביאה לחלוקת הישיבה, ועבר לישיבת רבו «כנסת ישראל» עם עוד מאה וחמישים תלמידים נאמנים לרבם «הסבא מסלובודקה». למד בהתמדה רבה ועוד בבחרותו נודע לחריף ובקי עצום. שם הכניו «ר' מאטעל טראקער» (כך קראוהו בישיבת סלובודקה) הי' ידוע בעולם התורה שמיצג בחור בקי בש"ס ופוסקים עדיו לגאון ולתפארת.

למד בישיבה עד חתונתו בשנת תרס"ה, עת הגאון הצדיק ר' אליעזר שולאוויץ זצ"ל (תלמידו המובהק של הגאון ר' ישראל סאלאנט זצ"ל), מיסד «ישיבת לומזה" - בחר בו לחתנו.

בשנת תרס"ז נתמנה לר"מ בישיבת לומזה, כממלא מקומו של הגאון הגדול ר' טעבל דיינובסקי זצ"ל (אשר נבחר אז לגאב"ד ור"מ דמאלטש) הר"מ הראשי של הישיבה. הרבין תורה יחד עם גיסו הגאון ר' יהושע זעליג רוך זצ"ל (כ"כ ר"מ דלומזה), ותחת השפעתו הכבירה נעשתה לאחת הישיבות הגדולות והמפורסמות. מלבד הישיבה הגדולה נוסדה רשת של ישיבות קטנות ע"י חותנו הגה"צ הר"א שולאוויץ הנ"ל, עוד בשנות תרמ"ז בכל ערי הסביבה, שהספיקו תלמידים מצוינים לישיבה המרכזית. גם בשנות תרע"ד - פ. עת מלחמת עולם א' גרמה חיסול רוב הישיבות נשאר בלומזה והמשיך להחזיק ולפתח את הישיבה למרות כל הקושים והדחק הנורא. דוקא בשנות המלחמה הנוראה וחילופי המשטר עת משפחתו נדדה לרוסיא וגורלה הי' בלתי ידוע ונשאר יחידי ובלי תמיכה מן החוץ, התמסר כולו להרבצת תורה והביא את הישיבה לפסגה והצליחה להשיג שיא רם. כדרכה של תורה . . . [illegible] ובאהבה אבהותית ובהשפעתו האצילית המשיך לבבות תלמידיו ללמוד בתנאים נוראים.

חבה יתירה וידידות מופתית היתה בינו ובין הגאון ר' יודא ליב גארדין זצ"ל הגאב"ד דלומזה. על פי בקשת אוהבי הישיבה נסע הנ"ל למרות זקנותו לארה"ב ויצר הכנסה חשובה שהצילה את מצבה של הישיבה בשנת תרפ"ב.

בשנת הרפ"ו התמיר המצב שוב, ואז בא בעצמו לארה"ב ונתקבל בכבוד בכל חוגי הרבנים והמוסדות. תוצאות נסיעתו לא רק שהצילו את מצב הישיבה, כי אם גם נוצר סכום חשוב ליסד סניף לישיבת לומזה בפתח תקוה, בכונה זו בא לארה"ב, בראותו שתחוקת הצבא בפולין קובעת מיטב כחותיהם של בחורי הישיבות, והמוצא היחידי הי' להגר. כך נוסדה ישיבת פתח תקוה, הראשונה בישוב החדש בארה"ק.

בשנת תרפ"ז עזב את אמריקה ונסע לישיבתו החדשה בארץ ישראל. כל הישוב וביחוד תושבי «פתח תקוה" הותיקים קבלוהו בכבוד ופאר. הרציא בה שעורים וסדר כל ענייני, וכן יסד מכינה, אשר זה נתן דחיפה חשובה לרעיון יסוד ישיבות בישוב החדש, וכעבור חצי שנה שב למשמרתו לישיבתו בלומזה.

המצב בפולין הי' קשה, הממשלה הפולנית עשתה שמות בפרנסות היהודים והקהלות ומובן שמוסדות התורה סבלו ומובן שגם מצבה של ישיבת לומזה הי' קשה מאד. בשנת תרצ"ג נוצר נצב שכל קיומה של הישיבה בא בספנה. הישיבה היתה עמוסה בחובות של כמה עשרות אלפים דולר בצורת משכנתאות מבנקים וכו', מלבד ההוצאות המרובות של החזקת תלמידי. באין עצה נדד שוב לאנגלי' ובאמצע שנת תרצ"ה בא לארה"ב, והשתדל בעוז להציל את מצב של הישיבה בלומזה וגם לעזור בהחזקת הסניף בפתח תקוה. אחרי ארבע שנים של עבודה רבה בכל קהלות אמריקה, הצליח לסלק את כל חובות הישיבה, והתכונן לשוב בקיץ שנת תרצ"ט לישיבתו בלומזה, ביגתיים הודיע לו חתנו הגאון ר' יהושע אייזיק בן הגאון ר' נח קאשטאקאווסקי זצ"ל, אשר מלא מקומו כר"מ ישיבת לומזה, שכבר החל הגיוס וההכנות למלחמה בפולין, והפציר בו לחכות עד שיתברר המצב. בסוף הקיץ פרצה המלחמה הנוראה. הקשר עם פולין הופסק וגורל כל הישיבות הי' בלתי ידועה. במשך כמה חדשים.

מנסיונותיו בימי המלחמה הראשונה הבין שמוסדות התורה אשר בודאי נמצאים במצור ובסכנה, יכולים להנצל רק ע"י עזרה מהירה וכבירה מארה"ב. עבד תכנית רחבה, עם משרדי ונציגי שאר ישיבות מפולין להצלת הישיבות ובני התורה, אשר נמסרה אח"כ לועידת אגודת הרבנים, אשר בה נוצר הועד ההצלה. ממיסדי הועד הצלה, וחבר הנשיאות בו, והקדיש כל כחו והשפעתו הכבירה להצלחת מפעליו. התנדבו רבני ארה"ב לבקר את הקהלות ונצרו סכומים שאפשרו הצלת כמה מגדולי התורה והישיבות והחזקתם בארצות הפליטה.

בבא השלום חדש פעולותיו לשכלול ישיבת לומזה בפתח תקוה ומקדיש לטובתה מיטב כחותיו, כי רצונו לעלות לארה"ק ולהמשיך בה בהרבצת תורה. גם בארה"ב נוסדה (ע"י מעריצי ותלמידיו מישיבת לומזה הרבים) ישיבה בשבילו בברוקלין, ומרבין בה תורה זה זמן, אבל מתכונן לנסוע לישיבתו בפתח תקוה. מכל משפחתו נשאר לו רק בן אחד הרה"ג ר' חיים שמחה שליט"א, שמכהן ברבנות בארה"ב. חתנו הגאון הקדוש ר' נח קאשטאקאווסקי הנ"ל ובתו פרידה חי', נהרגו בידי הנאצים ע"ה יחד עם בניהם יהודא ליב ויוטא, הי"ד. גם גיסו הגאון ר"י רוך הנ"ל נהרג ע"ה - הי"ד.

בנו השני החריף והמצויין הקדוש שניאור אברהם הי"ד, נהרג בידי הערבים בעיה"ק ירושלים בחג הפסח שנת תרצ"ט, בעמדו על משמר ההגנה.

מגדולי התורה בדורנו, ומהרמי"ם הכי מפורסמים בכל עולם התורה. אישיות כבירה ורבת השפעה, אצילותו המופתית ומדותיו רכשו לו המון ידידים מכבדים בכל החוגים.

הרב ר' יעקב דוד גארדאן ז"ל

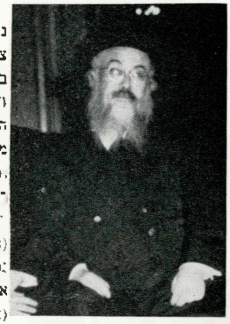

נולד בשנת תרל"ג בעיר וועקשנא, פלך קאוונא, לאביו ר' יהודה ז"ל, בהיותו בן חמש מת אביו ז"ל, ונתגדל על ברכי דודו. אחי אביו המופלג והנכבד ר' יוסף גארדאן ז"ל, בעיר לייזאוא, פלך קאוונא, אשר אמצהו כבן, וממיטב כספו החזיק בעדו את המורים היותר מובהקים. בשנת תרמ"ד נסע ללמוד בעיר פאפעלאן אצל הרה"ג ר' יוסף רעזניק ז"ל, ואח"כ הלך (רגלי) ללמוד בישיבת טעלז, שאליה אותה נפשו, בה למד ד' שנים ומחצה בשקידה רבה, וסבל מה מחסור, עוד יותר מדרכה של תורה. ראשי הישיבה: הגאונים ר' אליעזר גארדאן זצ"ל ר' יוסף ליב בלאך זצ"ל והר"מ השני ר' שמעון שקאפ זצ"ל, חיבבוהו מאד. בשנת תרנ"ג הלך לעיר איישישאק ולמד שמה שנה אחת בקבוץ חברים, אח"ז למד בעיר שאוויל.

בשנת תרנ"ה נשא לאשה את בת הרבני המופלג ו"א ר' יוסף ליב אפשטיין זצ"ל, השו"ב דק"ק קראנ, פלך קאוונא, אצל חותנו שהה שנה וחצי, ובשנת תרנ"ו בא לקאוונא, ונתקבל באהבה ע"י הגאון ר' משה דאנישעווסקי זצ"ל, אב"ד סלאבאדקא, בין מספר האברכים גדולי תורה המקבלים פרס מקופת הכולל. בשבתו בקאוונא נסמך להוראה מהגאון ר' צבי הירש ראבינאביץ זצ"ל, אב"ד קאוונא, מהגאון ר' משה דאנישעווסקי זצ"ל, אב"ד סלאבאדקא, ומהגאון ר' צבי הירש וואלקעווסקי זצ"ל, ועוד גאוני הדור ההוא.

בשנת תרס"ה בא לארה"ב ונתקבל לרבה של שיקאגא, בה כהן פאר. שנה וחצי, ובשנת תרס"ז נתקבל בכבוד לרב ואב"ד לאגודה הקהלות בעיר נארפאלק, חבר ספרים חשובים: חדו"ת בהלכה ואגדה, וספר „דור ודורשיו" (דרשות לשבת ומועדים, תש"ו). לוחם קיצוני בעד היהדות המסורתית עם כל הזורמים המתקנים, חבר אגוה"ד, והמזרחי ועזרת תורה. הי' אישיות מפורסמת בעולם התורני, והרבני, וחביב בין כל שכבות העם.

הרב ר' **אלעזר ליפא גארטענהויז** שליט"א

נולד בשנת תרנ"ג בעיר פראסניק (גאליציא). לאביו הגה"צ ר' צבי הירש ז"ל אבד"ק פראכניק, בן הרה"ח הנכבד ר' שמואל דוב ז"ל שהי' נכדו של הרה"ק המפורסם מו"ה חיים שלמה מרידיק זצ"ל, נכד הט"ז והמהרש"א מהדורא בהרא. אמו של הרב א"ל גארטענהויז היתה בת הגה"צ ר' יהושע ז"ל אבד"ק פראכניק (אם זקנו ר' יהושע הנ"ל היתה נכדת הבעש"ט) בן הרה"צ ר' אלעזר אליעזר ליפא מזבארוב (ארץ הגר), בן הרה"ק ר' פנחס אלימלך מזבארוב, בן הרבנית הצדקנית מרת מירים נ"ע, בתו של הקדוש רב' ר' אלימלך מליזענסק, זקנו הגה"צ ר' יהושע מפראכניק הנ"ל הי' חתנו של הגאון הגדול ר' שמחה אבד"ק פראכניק, שהי' תלמידו המובהק של הגאון בעל ישועות יעקב, ומחותנו של הגה"ק ר' יוסף אשר ערנבערג אב"ד פרעמיסלא זצ"ל. אם אביו של הרא"ל גארטענהויז שליט"א היתה בת הרב הגאון ר' צבי עד"ל בעל ספר עץ שתול, ופרי העץ (נדפס בחלק שני של ס' אפיקי יהודה), שהי' בן שני של הרב הגאון האדיר ר' יהודה הלוי עד"ל ז"ל (מגזע רבנו זרחי הלוי בעל המאור, ולכן מכונים עד"ל ע"ד למאור) בעל ספר אפיקי יהודה (ב' חלקים) וספר מי נפתח (על הקדמת הרמב"ם לס' טהרות) וס' מים טהורים על מס' כלים וס' מים טהורים על מס' נגעים, אהלות ופרה. שיצא לאור ע"י הרב רא"ל גארטענהויז שליט"א. יחוסו של הרב גארטענהויז נמשך עד הבעש"ט והט"ז.

נתחנך אצל אביו (שהי' גדול בתורה מפורסם ונסמך מהגה"ק בעל „דברי יחזקאל" משינאווע, ומהגאון רשכבה"ג בעל „בית יצחק" אבד"ק לעמבערג זצ"ל) ואח"כ עבר ללמוד אצל הגאון הגדול ר' יהושע פנחס באמבאך ז"ל אבד"ק אושפיצין בעל שו"ת אהל יהושע ונסמך מהגאון הנ"ל בשנת תרע"ה. בשנת תרע"ב התחתן עם הרבנית אסתר חנה בת הגה"צ ר' יוסף יחיאל מיכל רעדליך אבד"ק מיקאליוב, בן הרה"צ ר' אהרן ארי' בן הרה"ק ר' חיים אברהם (חתן הרה"ק ר' מאיר"ל מפרעמישלאן)

בנו של הרה"ק ר' שלמה שהי' תתן הרה"ק ר' אהרן ארי' מפרעמישלאן.

שמש ברבנות בעיר מיקאליוב, ובבואו לארה"ב (שנת תרס"ה) נבחר לרבה של קהלת אנשי פראכניק בניו יורק, ואח"כ נבחר לר"מ בישיבת רבנו שלמה קלוגר, ועמד בראשה עד שנת תרצ"ז. בשנת תרצ"ט עבר לכהן בקהלת „זכור לאברהם" בברוקלין עד היום הזה. מלבד גדלו בתורה (כתב הרבה תשובות בהלכה, וחבר מקורות והערות על האורחות חיים להר"ן הכהן מלוניל חלק או"ח ועוד) לוקח חלק פעיל בעניני הכלל, הנו נשיא של „דגל הרבנים באמריקה" סגן נשיא אגודת ישראל בארה"ב חבר לועד הפועל של אגודת האדמורי"ם וועד הרבנים.

זכרון קדושים

בנו הכם ונבון, חריף ובקי, ירא וחרד, בחור כארזים ש מ ו א ל ד ו ב ז"ל, נקטף בדמי ימיו שנת תש"ד. תנצב"ה.

הרב ר' **אהרן יהודא ליב גארטענהויז** שליט"א

נולד בשנת תרע"ו בעיר מיקאליוב (גאליציא) לאביו הגה"צ ר' אלעזר ליפא גארטענהויז שליט"א שיחוסו נמשך עד הרבי ר' אלימלך מליזענסק, להבעש"ט ולהטו"ז, ומצד אמו להרה"ק ר' מאיר מפרימישלאן זצ"ל.

נתחנך בבהמ"ד „כתר תורה" בקראקא וגם אצל זקנו הגה"צ ר' צבי הירש אבד"ק פראכניק זצ"ל.

נסמך להוראה בשנת תרצ"ד מהרב הגאון ר' משה בלייכער ז"ל ראבד"ק קראקא. נתחתן בשנת תש"ד עם הרבנית מרת מירל בת האדמו"ר הצ' המפורסם ר' אברהם יהושע העשיל הרבי מקאפיטשניץ שליט"א. ונכדת הצדיקים: ריזין, אפט, קדושת לוי, המגיד מולאטשוב ונאוואמינסק.

שמש ברבנות בבהכנ"ס „אנשי ווארשא" בנויארק ובשנת ת"ש עבר לכהן ברבנות בבהכנ"ס „זכור לאברהם". חבר ספר שמכיל מקורות והוספות לס' טעמי מנהגים שנדפס בנויארק, חבר לדגל הרבנים ופעיל במוסדות שונים.

הרב ר' **עזריאל זעליג גודמאן** (טוב) שליט"א

נולד בטימקאוויץ (פלך מינסק) בשנת תר"ע, לאביו הרבני המופלג בתורה ר' אהרן מאיר שליט"א ממשפחת בע"ב בני תורה. למד בניו הייטען, בישיבת ר' יצחק אלחנן (אצל הגאון ר' שלמה קאלישצק ז"ל), בהברון, קאמעניץ ואח"כ בישיבת מיר. נסמך להוראה מרבותיו הגאונים: ר' ברוך בער לייבוביץ ויל"ח הגאון ר' אליעזר יהודה פינקעל שליט"א, ומהגאונים ר' יעקב שפירא אב"ד ור"מ וואר לאושין, ר' יהודה ליב פיין אב"ד סלאנים, ר' דוד ראווינסקי אב"ד

קארלין בפינסק, ר' אהרן וואלקין אב"ד פינסק, ר' שמחה זעליג חבר הב"ד בבריסק ור' ראובן בורשטיין רב ואב"ד קאמענץ ז"ל. התחתן עם אשתו ריזא מערי בת הרב הגאון ר' אברהם יצחק קארדאן ז"ל. בשנת תרצ"ב נבחר לרבה של אירי, פא. (כהן שנה ומחצה) אח"כ נתמנה לרבה של רידינג, פא. (ב' שנים). משם עבר לכהן בקהלת "בני ציון" בשיקאגו (ט' שנים ומחצה) ובשנת תש"ה נתקבל לרבה של קהלת "בית ישראל אחי יבנה ואהל יצחק" בשיקאגו ומכהן בה עד היום. הרב גודמאן הנו גדול בתורה ובמדעים ונתפרסמו מאמריו בהלכה ב"הפרדס" וכן יש לו הרבה חד"ת בכתובים ורכש לו ג"כ תואר ד"ר, במכללת שיקאגו. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, באגודת ישראל ובמרכז הרבנים בשיקאגו. פעיל במוסדות התורה בא"י והנו מהרבנים החשובים בשיקאגו.

הרב ר' **אברהם העשיל גוטטסמן** זצ"ל
אדמו"ר מסטאניסלוב

נולד בשנת תרמ"ח, בלאשקוויץ (גאליציא), לאביו הרה"צ ר' משולם פייבוש זצ"ל. למד ונתחנך אצל גדולי התורה והחסידות בגאליציע. נסמך להוראה מהגאון המפורסם מסטרי בעל "הרי בשמים". מגזע האדמורי"ם הגאונים: ר' מאיר"ל מפרמישליאן, "אוהב ישראל" מאפטא, ומעיה בקודש. אישיות גדולה ונפש עדינה, בעל תכונות תרומיות. נהרג על קדוש השם יחד עם בת זוגתו הרבנית שפרה, נכדת הרה"ג ר' שלום יאללעס אב"ד מאשציסק וסטרי זצ"ל, בחודש מרחשון, שנת תש"ג בזרהאביטש. יהי' זכרם ברוך, והי"ד.

הרב ר' **אורי אהרן גוטליב** זצ"ל
האדמו"ר מקאליש

נולד בסאמבור, לאביו הרה"צ ר' גדליהו מלאדמיר זצ"ל, נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, למד אצל רבנים גאונים. נסמך להוראה מגדולי רבני גאליציע, מגזע רבנים גאונים: ר' אהרן מצ'רנובל, ר' אורי מסאמבור, ולמעלה בקודש, גדול בתורה וחסידות. נהרג על קדוש השם מצפרני הנאצים ימ"ש בחודש מנחם אב תש"ב בפולין. יהי זכרו ברוך והי"ד.

הרב ר' **משה גוטליב** זצ"ל
אדמו"ר מסטאניסלוב

נולד בעיר סאמבור גאליציע, לאביו הרה"צ ר' גדליהו מלאדמיר זצ"ל, נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ונסמך להוראה מהרבנים הגאונים בגאליציע. נצר מגזע הגאונים והאדמורי"ם: ר' אהרן מצ'רנובל, ר' אורי מסאמבור ולמעלה בקודש. אישיות דגולה, ובעל תכונות תרומיות, פעל גדולות למען חיזוק הדת. נהרג עה"ק חדוש השם ע"י חיות הטרף (הנאצים ימ"ש) ביום י"ג אדר ראשון תש"ג בדראהביטש. יהי זכרו ברוך והי"ד.

הרב ר' **משה גורביץ** שליט"א

נולד בעיר פלעשצניץ ע"י בא־ריסאוו (רוסי' הלבנה) בשנת תרס"א לאביו הר"ר יהושע העשיל ז"ל. למד בסלבודקה (משנת תרע"ו עד תרפ"ב) ובישיבות מרכז הרב בירושלים עיה"ק (מתרפ"ב עד תרפ"ט). נסמך להוראה בשנת תרפ"ט מהגאון רא"י הכהן קוק ז"ל מהגאון ר' אבא יעקב הכהן באר־רויכאוו ז"ל (בעל חבל יעקב), ויל"ח מהגאון ר' יעקב משה חרל"פ שליט"א ומהרמ"ם דישיבת מרכז הרב בירושלים. התחתן בשנת תרצ"ב, ואשתו ממשפחת הגאון ר' שלמה הכהן מווילנא ז"ל. משמש ברבנות בבהכנ"ס "עין יעקב אנשי סאקאלא" בברוקלין. חבר אגודת הרבנים. נשיא חברת "דגל בני ארץ ישראל" בברוקלין ור"מ בישיבה דקראון הייטס, ברוקלין. השתתף בעריכת ספרי "אורות הקודש" של הגרא"י קוק ז"ל והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר' **יעקב גודדן** זצ"ל

נולד בעיר דאנילעוויץ ברוסיא, בשנת תרל"ז, לאביו הרבני ר' ארי' ליב, ואמו איטע ברוינא חדש. נתחנך בישיבות: וואלאזשין, מינסק, וקאוונא. בשנת תרנ"ו נסמך להוראה. בשנת תר"ס נשא לאשה את מרת ליפשא סובעל. בשנת תרס"ד בא לקנדה, והתישב שם ונבחר לרבה של ביהמ"ד הגדול, ובית כנסת "גואל צדק" (טאראנ־טא). עשה גדולות לטובת הצבור היהודי בקהלתו, השתתף בכל ענין חשוב, ובכל מפעל, לקח חבל נכר. יסד בי"ס הידוע בשם "היברו פרי סקוהל" ואת הת"ת (ברחוב סימקו). הראשון שהנהיג את שיטת

עברית בעברית בלמד גמרא. באמריקה, ובשעתו הצליח בשיטתו. חובב ציון גדול, ואחד ממנהיגי תנועת מזרחי. בשנת תרס"ח-ט, כאשר זרם הפליטים היהודי הגביר, פתח ביתו לרווחה, והיו מאוכלי שלחנו, וכן עשה כל מה שביכלתו להמציא להם משרות ופרנסה. השפעתו היתה גדולה בכל החוגים ורגיל היי להיות המתוך והשליש בכל הוכוחים ודיני התורה בעירו וחוצה לה. וכל אחד רכש לו אמון. בשנת תרע"ט, בועידת הקונגרס היהודי במאנטרעאל יצא בנאום חריף, בו דרש שממשלת קנדה יחד עם מנהיגי התעשיה, ינהיגו שבוע בן חמשה ימי עבודה. הנאום הזה זכה להתענינות גדולה בכל העתונים והחוגים, כונתו היתה בעיקר להציל יהודים מחלול שבת.

חבר ספר "מנחת יעקב" (נדפס בצפת) "דובב שפתי ישנים" "גזירות מהבשר" (על ענין הצמחוניות) השתתף בכמה מאמרים באנציקלופדיא "אוצר ישראל". נפטר בשנת תרצ"ד.

הרב ר' אסר גינזבורג שליט"א

נולד בעיר סמארגאן אצל וויל־נא בשנת תרמ"ה, לאביו הרב הגאון ר' מנשה יוסף ז"ל אבד"ק סמאר־גאן, שהי' בנו של הרה"ג ר' משה שלמה אבד"ק איליא (פלך ווילנא) וחתנו של הגאון ר' חיים אברהם שפירא האבד"ק סמארגאן, ונכד הגאון האמיתי ר' ליב שפירא האבד"ק קובנה זצ"ל. נתחנך בישיבת סלובודקה, אצל הגאון ר' נשה דאנישעווסקי, ובישיבת וואי־לאזשין, אצל דודו הגאון ר' רפאל שפירא, ובעיר ווילנא אצל הגאון ר' חיים עזור גראדזענסקי זצ"ל.

נסמך להוראה בשנת תרע"ג מהגאונים: ר' רפאל שפירא הר"מ דוואלאזין ור' אליעזר ראבינאוויץ הרב דמינסק. שמש ברבנות בעיר פאריטש (פלך מינסק) וכעת מכהן ברבנות קוויליאמסבורידוש. בראנסק. חיבר ס' שו"ת עודו בכתובים. ההתהן בשנת תרע"ג עם בת הרב הגאון ר' חנוך הענדיל פרידלאנד האבד"ק פאריטש. הרב גינזבורג שליט"א הוא למדן גדול, ואחד מגדולי התורה בארה"ב. עושה גדולות לטובת מוסדות התורה באה"ק, ונכבד בכל החוגים.

הרב ר' יהודא ליב גינזבורג זצ"ל

נולד בווילאן פלך וויטעבסק. רוסיא בשנת תרמ"ה. נתחנך בישיבת סלבודקה ונסמך מהרמ"ס שלה ועוד גאוני רוסיא.

שמש ברבנות ביראסלאוו רוסיא, ותי' מקורב עם גאוני דווינסק עד באו לארה"ב בשנת תרצ"א.

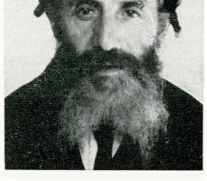
נתקבל בכבוד בכל החוגים, והי' חבר ועד הפועל של אגודת הרבנים דארה"ב ופעיל בה. שמש ברבנות תיכף אחרי באו בניו־היוזען קאנ. ואח"כ בקהלת "זרע ישראל" בדנע־ווער קאראראדא. גדול בתורה ומנהיג רוחני מצוין וכל תושבי העניעור חבבוהו וכבדוהו מאד. נדפסו ממנו הספרים דלקמן "ילקוט יהודא", "כתר השבת", "מוסר המשנה", "מוסר הנביאים" וסמוך לפטירתו גמר פירושו על נביאים אחרונים. כהן כיי"ר של ועד הרבנים בדענווער והי' פעיל בכל המוסדות וביחוד בהסתדרות המזרחי עד פטירתו בשנת תרצ"ו. י. ג. ב.

הרב ר' חיים מנחם גינצבורג שליט"א

נולד בעיר בערעגסאס הונגרי' בשנת תרע"א, לאביו הרב הגה"ק ר' שלום גרשון גינצבורג זצוק"ל הי"ד, האבד"ק סטראזיניץ (בוקר בינה רומניא), שכהן מקודם באדמוריי"ת בבערעגסאס. הרב גינצבורג חוטר מגזע האדמוריי"ם נדבורנא, ראפשיץ, קאריץ, שפי־טיפקא, והגרא"מ טויבס מיאס זצ"ל. נתחנך בישיבות: בערעגסאס חוסט (בהנהלת הגאון מהריי"צ דושינסקי זצ"ל). נסמך להוראה בשנת תרצ"ה מהגי' הגי"ל ומהגי' ר' אלימלך פריעדלענדער אבי"ד בארגא פרונד, ומהגי' ר' משה אהרן קרויס אבי"ד באנאי זי"ל. חבר ספר "מסלות חיים" (עה"ת ג' חלקים דרוש תרצ"ו־סאטמאר), ונדפס ממנו הרבה חד"ת בעתונים: המגיד, מגד יחזקאל, האורה, קבוצי בחורים, לקט שושנה, הבחור, ודגל התורה. כ"כ נדפס ממנו חד"ת בס' אוצר הדרושים שהוציא לאור אחיו הרה"ג ר' מרדכי הי"ד (אבי"ד הצעיר בסטראזיניץ) ובס' תפארת מרדכי לאחיו הנ"ל. התחתן בשנת תרצ"ה עם בת האדמו"ר ה"צ ר' חנוך העניך טווערסקי שליט"א הרבי ממאלין בשיקאגו. מכהן ברבנות בביהכנ"ס "אהבת אחים" במינעאפאליס, מינ. חבר באגודת הרבנים דארה"ב וקנדה משנת תש"ג.

הרב ר' יהודא לייביש גלאט שליט"א
האדמו"ר מטיטשין

נולד בבערטש (גאליציע), לאביו הרב הגאון המפורסם המחודד ומפולפל, ר' ישראל יוסף זצ"ל ראבד"ק בערטש, ואח"כ אבד"ק ראוניטוב. מח"ס שו"ת פלפול הלכה, בהגאון המפו' מוהריי"ל זצ"ל מגראדזיסק, נצר מגזע הט"ז והב"ח, ונכד הגה"ק המפורסם בשם גראדזיסקער מגיד, שבנו הי' הרה"ק הנקרא בפי כל רבי זלקא צאנזער זצ"ל שמנ"כ באוהל צאנז, ויתנו הי' הרה"ק רבי ר' אלעזר מליזענסק בן הרבי ר' אלימלך מליזענסק זצ"ל, נכד הגה"ק ר' אליעזר הלוי איש הורביץ אבד"ק טארניגראד, מח"ס נועם מגדים (עה"ת) שיחוסו נמשך עד הגה"ק ר' יעקב אחי השלה"ק. כ"כ נצר משפחת הרה"ק ר' יעקב קאפיל מליקאווא וממשפחת הצה"ק הרבי ר' שמעון מיעריסלוב, וממשפחת הרה"ק בעל בני יששכר זצ"ל. האדמו"ר מטיטשין הוא נתנו של הרב הגאון המפו' אבד"ק טיטשין חתן הגה"צ אבד"ק אוהנוב. בן הגה"ק ר' אלי'

הארשאווסקי, אבד"ק דראהביטש, מח"ס אזור אלי' (עה"ת) בן הגה"ק ר' אברהם יעקב אבד"ק יוזף ודראהביטש (גיסו של הגה"ק ר' אליעזר מדזיקוב) ונכד הגה"ק מח"ס אור יקרת ולוית חן, וממשפחת הגה"ק המגיד מאדבורנא. בעל צמח ד' לצבי, ונכד הצה"ק ר' יהושע מסטרעליסק (חותר מגזע רש"י עד דהמע"ה). נכדו של הגאון ר' פייבל וואהל (מחותנו של בעל סמיכת חכמים), נכד הגאון השר שאול וואהל, ונכד המהר"ם מפאדובא (קצנלבויגן) כמבואר בס' שנים עשר דרשות.

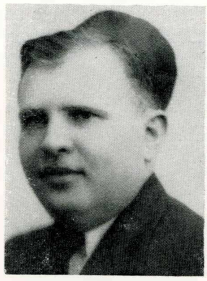
הרב ר' חיים גלאטצער ז"ל

נולד בקאברין (פלך גראדנא), לאביו הרב הנכבד ר"א ותיק וחסיד מוה"ר ר' יעקב ז"ל. למד בישיבות ראזינאי, לומזה. כנסת ישראל סלר בודקה, תלמיד מובהק של הגאון האדיר ר' משה מרדכי אפשטיין ז"ל. נשא לאשה את מרת שפרה בת הרבני המופלג מר דוד לעווין ז"ל, מאיוויע (פלך ווילנא). אחר התונתו המשיך בלמודיו בכולל האברכים קאוונא, באיישישאק, ובית המדרש החדש בקאוונא.

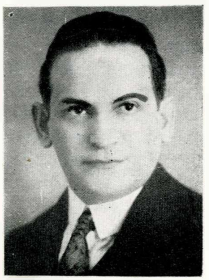
נסמך להוראה מהגאונים: ר' יוסף זוגדל ז"ל, גאב"ד איישישאק, ר' משה דאנישעווסקי ז"ל, גאב"ד סלובודקה, ר' מא"ר אטלאס ז"ל גאב"ד קאברין, ושאוויל, ר' משה שמואל ז"ל, בבריסק. ר' שמואל קיפניס שליט"א, גאב"ד דאוגרוטש, ועתה בירושלים עיה"ק, מנהל דרבני פליטי הגולה. שמש ברבנות בכמה קהלות מפורסמות. בשנת תרס"ו נתקבל לרב בעיר זיים (פלך קאוונא). בשנת תרע"ג בעיר טעלצין (פלך מינסק). בתרפ"א בסלאוועשנא (פלך וואהלין). בשנת תרפ"ד בא עם בני משפחתו לארה"ב ונתקבל בכבוד לראב"ד נוארק, נ. דז. בביהכנ"ס "חברה תהלים". בו כהן שנתיים. אח"כ נתקבל לרב של ביהכנ"ס "תפארת ציון" (קהלה חשובה בעיר הנ"ל) ויכהן פאר וכבוד. אישיות פעילה להרמת קרן התורה והיהדות, יסד בקהלתו חברת ש"ס ומשניות ולמד יום יום את דף היומי, לפני אנשי קהלתו. הרב גלאטצער השאיר בכתובים ספר "פרי חיים" (אגדה ודרוש והלכה). חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר אגה"ר דניו דושוירזי. חבר ועד הרבנים דנוארק, המפקחים על הכשרות, ממיסדי ישיבת "אחי תמימים לובאוויטש" בנוארק, גדול בתורה, ומהולל בתשבחית. ומהרבנים החשובים בארה"ב ומבחירי הרבנים בניו דושוירזי. נפטר בתאונת אסון בשנת תש"ט, יו"ב.

הרב ר' דוד ארי' געגוט שליט"א

נולד בעיר ווישיווא, פלך מרמרוש בשנת תרס"א להוריו הקדושים ענרצחו ע"י הנאצים. אביו ר' יצחק אייזיק בר' דוד ארי' ואמו עלקא בת הר' משה פנחס קאנער (כ"ט אייר תש"ד הי"ד). נכד הגאון ר' יהודה מודרן מסיגוט מח"ס זכרון שמואל עמ"ס גיטין, פרי העץ עה"ת, והגהות ע"ס תרומת הכרי (תלמיד הגאון חת"ס), בנו של הגביר המפו' ר' ישעי' מודרן מפרעסבורג, ונכד בעל קונטרס הספיקות שיחוסו נמשך להתיר"ם. למד בישיבות ניר־אטשאט אצל הרה"ג ר' יקותיאל יהודה ליכטענשטיין, באיבר־ווי־שיווא אצל הגה"צ ר' אליעזר דוד גרינוואלד (אח"כ אב"ד ור"מ סאטמאר) ובגרוי"ד אצל הרה"ג ר' יעקב שלום קליין ז"ל. נסמך להוראה בשנת תרפ"ה מהרבנים הגאונים ר' שבתי שעפטל קרעמער, ר' יהודה העשיל לעווענבערג ז"ל. התחתן בשנת תרפ"ו את הרבנית חנה בת הר' חיים איינהארן שו"ב ז"ל. שמש ברבנות בסאוד נארוואלק קאנג. משנת תרפ"ט עד תרצ"א. בתרצ"ג נתקבל לרבה של בהכנ"ס בני יעקב כל ישראל בקליוולאנד ומכהן בה עד היום. כתב חד"ת עה"ת עדיין בכתובים. חבר אגודת הרבנים והמזרחי. חבר הנשיאות במרכז הרבנים דקליוולאנד. פעיל ביעד הכשרות ובשאר מוסדות והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר' מרדכי געדסטל שליט"א

נולד בעיר שינייווא (גאליציע פוילין) בשנת תרנ"ח לאביו הרב ר' מאיר ז"ל הי"ד, בן הרה"צ ר' שמואל ראבד"ק יאריטשוב, נכד הרב הצדיק ר' מרדכי געדסטל ראב"ד יאריטשוב, גיסו של הגה"ק ר' שלום מקאמינקא זצ"ל. אמו יענטא ע"ה נכדת הצדיקים מיא־ריטשוב וממשפחת הרב הצ' ממאש־צ"סק זצ"ל. למד בישיבות שונות, ביחוד אצל דודו אחי אביו הרב הגאון ר' זאב וואלף געדסטל ז"ל ראב"ד יאריטשוב. נסמך להוראה בשנת תרפ"ד מרבו הג' ר' אהרן פילטץ וע"י דודו הג' ר' זאב וואלף הנ"ל מחבר ספר הכוכבים וס' בין השמשות. בשנת תרצ"ד נסמך שוב מהרב הגאון ר' יצחק קליין (מח"ס אהל יצחק) ראב"ד סאטמאר ז"ל שכותב עליו בין השאר "אסף בחפניו במדה גדושה מסוגיות הש"ס והפוסקים. וגם במקום שבעלי תשובה עומדים אתו צפונים חדשים וגם ישנים . . ." בשנת תרצ"ח נתקבל לרב בויגא ממחוז השני ברחוב מאלץ. שם יסד חברת "צעירי מזרחי" ועמד בראשה כמה שנים. כ"כ הי' פעיל בחברת "תומכי עניים" ו"הכנסת כלה" ועוד. כתב מאמרים רבים בעתונים גרמנים על מנהגי ישראל. ואגדות רבנו יצחק בעל אור זרוע ז"ל. כשנכנסו הגרמנים ימ"ש לוינא נתפס במאסר. ועפ"י נס נמלט מידיהם ובא לארה"ב בשנת ת"ש. בשנת תש"ב נתקבל לרב בחברה משניות של

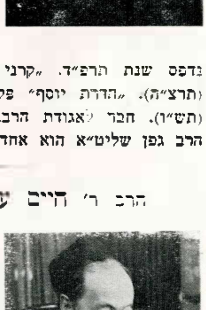
קונקורד סענטר בבראנקס. בשנת תש"ט הוציא לאור ספר „חורבן ליטא־טשוב" באידית, בו מתאר את העיר יאריטשוב בבנינה ובחורבנה, וג"כ הפלה בלה"ק לאומרה לפני הזכרה של הקדושים.

הרב ר' טוביה גפן שליט"א

נולד בעיר קובנה (ליטא) בשנת תרל"ג לאביו הר"ר יוסף גפן ז"ל. נתחנך בישיבת קובנה אצל הגאון ר' צבי הירש ראבינוביץ, ובישיבת סלובודקה אצל הגאון ר' משה דאני־שעוויסקי זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרס"ג מהגאונים דקובנה וסלר בודקה הנ"ל. שמש ברבנות בבית הכנסת לעבדאווע בניויארק משנת תרס"ג עד תרס"ח. אח"כ נתקבל לרב בעיר קענטאן (אהייא). ובשנת תרע"א באטלאנטא גא. בבהכנ"ס שארית ישראל. חבר ספרים: „לב יוסף" שני חלקים בפלפול ודרוש נדפס שנת תרפ"ד. „קרני ההוד" שני חלקים פלפול ודרוש (תרצ"ח). „הדרת יוסף" פלפול (תש"ב). „נחלת יוסף" פלפול (תש"ו). חבר לאגודת הרבנים דאהרה"ב וקנדה משנת תרס"ד. הרב גפן שליט"א הוא אחד מגדולי תורה החשובים במדינה.

הרב ר' חיים עזר גראדזענסקי זצ"ל

נולד בשנת תרכ"ג באיווי"ע (פלך ווילנא), לאביו הרב הגאון ר' דוד שלמה, אב"ד דאיווי"ע, תלמיד מובהק להגאון ר' ישראל סאלאנטע, זצ"ל. עוד בימי ילדותו יצא לו שם „העלוי מאיווי"ע". למד בישיבות המפורסמות: איישישאק, וואלאזשין. בהיותו בן כ"ג התחתן עם בת הרב ר' אלי' אליעזר, חתנו של הגאון ר"י סאלאנטער שכהן בתור רב בווילנא. אחרי פטירת חותנו הנ"ל נתמנה הגרח"ע למלא מקומו. הי' ענק הרוח, גאון אדיר, ומנהיג חדור במשך יובל שנים. ביחוד נתגדל שמו בעולם, אחרי פטירתו של הגאון ר' יצחק אלחנן מקאוונא זצ"ל, בשנת תרנ"ו, אשר תוכר ליורשו הרוחני, ומלא מקומו של הגאון מקאוונא. אהבתו לתורה ולומדי' היתה נפלאה. למרות טרדותיו העצומות במילי דמתא, ולהשיב לשואליו בכל תפוצות ישראל, יסד קבוץ ללומדי תורה, שהי' נקרא בפי כל „ר' חיים עזר"ס קבוץ". מהקבוץ הזה יצאו גדולי תורה שתופסים מקומות חשובים בישראל, בתור רבנים, וראשי ישיבות. עוד בנוכחותו של גדולי הדור העבר, כמו הגאון הישיש ר"ד פרידמאן זצ"ל מקארלין, הגאון ר"ח סאלאוויי"ציק ועוד. הי' הגרח"ע תופס מקום בראש הנהלת אספות הרבנים וראשי הישיבות. וכן נבחר לנשיא האספה בפועל בכנוס רבנים ואדמורי"ם בשנת תרס"ט בווילנא. ולנשיא הכבוד נבחר הגר"ד פרידמאן. כבוד גדול חלקו הגאונים הישישים חברי האספה להגרח"ע הצעיר לימים. כולם הכירו את השפעתו הגדולה, ואת שאר רוחו, כי הי' הרוח החי' שבאופני האספה החשובה ההיא. ולא רק חבריו הרבנים הטו אוזן לדבריו, כי אם גם המשכילים והעסקנים מהאגף השמאלי הכירו אותו למדברנא דאומתי'. באספת הכנסי' הראשונה של אגודת ישראל, בשנת תרע"ב, היתה הופעה הגרח"ע נכרת למאד, כי נבחר פה אחד לאלוף בישראל, ולמנהיג היהדות החרדית בעולם. כשנתיים אחרי אספה זו, פרצה המלחמה הראשונה, והגרח"ע הי' אנוס לעזוב את ווילנא, עיר מושבו, מפני חמת ושלטון הצבאי של הרוסים, אשר אמרו להחשיבו בכלא בתור „ערבות" לעדת ווילנא, אח"כ נודע כי כבר היתה כלה ונחרצה מאת השלטון לשלחו למדבר סיביר. בשנות גלותו התישב בעיר יע־קאטערינעסלאוו, ומשם נעשה לאב ופטרון, ולמלאך מושיע, לגולים האומללים. יסד בתי חנוך לצעירים, בנה מקואות, הושיב רבנים ושוחטים, ויסד קהלות על כל צרכי הדת בכל רחבי רוסיא. עשרים שנות חייו האחרונות הי' היותר פוריות, בהן הקדיש את עצמו להחזיר עטרה ליושנה, אחרי שובו מגלותו לווילנא הנחרבה, כאן ראו הכל (כר' חייא בשעתו) „עבד שלא תשתכח תורה מישראל".

במשך ד' שנות המלחמה נחרבה היהדות הליטאית, חורבן רוחני נורא מאד. הישיבות הגדולות נדדו לפנים רוסיא, ונחוץ הי' להחזירן למקומותיהן. כן נחוץ הי' להקים מחדש בתי הת"ת והחדרים. עבודה ענקית כזו דרשה סכומי כסף עצומים, וסכומים גדולים המציאו לו למטרה זו מעזרת תורה, מהדיסטריבוציע, והסענטראל רעליף באמריקה וגם מקהלות לונדון. במשך זמן קצר נתבסס שוב מבצר התורה, ישיבות ות"ת נוסדו מחדש, וליטא הפולנית שבה להיות למרכז התורה בישראל. בשנת תרפ"ד נתייסד בווילנא ע"י הגרח"ע ביחד עם הסבא קדישא בעל חפץ חיים זצ"ל „ועד הישיבות", הועד הזה פעל גדולות להרמת מצב הישיבות הגדולות והקטנות בכל חבל פלכי ווילנא, גראדנא, וביאליסטוק. הגרח"ע עמד בראש הועד הזה עד יומו האחרון.

ביתו הי' בית ועד לראשי ישיבות, ובני ישיבות, ולמרות מחלתו הקשה ויסוריו הגוארים לא חדל מלעבוד עבודתו הקדושה זאת למען התורה ולומדי'. בשארית אונו עזר ותמך בידי תלמידי הישיבות בפרוץ המלחמה השנ' עת שכולם היו משכימים לפתחו לעזרה בצר. בשנת תרפ"ב הדפיס חלק הראשון מספרו „אחיעזר" ספר ענקי שנתקבל בחבה ובהערצה מאת כל מוקירי תורה. בשנת תרפ"ה יצא החלק השני, ובשנת תרצ"ט הוציא לאור את החלק השלישי של אחיעזר. שלשת הספרים הללו מהוים רק חלק מפרי רוחו הכביר ועוד הרבה כתבים נשארו בלתי מסודרים וגורלם לא ידועה.

לא הניח ממלא מקומו אחריו, בת יחידה היתה לו, מצוינה בכל המעלות שמנו חז"ל בבנות ציון המצויינות. הגרח"ע חזה בה משאות נפשו, וכשגדלה והגיעה לפרקה, חלתה פתאום במחלה אנושה, וכל הרופאים לא מצאו לה מזור, ונפטרה באביב ימי' והדי' השכולים נשארו עריריים. באי ביתו של הגרח"ע השחוממו עי' המראה, שלא התאונן ולא התמרמר, ותלונה לא עקרה על דל שפתיו, התמסר עוד יותר, להרבצת תורה, ולעניני הצבור. עדת פטרבורג המעטירה, שהיתה לפני המלחמה העולמית, המרכז הכי חשוב בחיי הצבור ברוסיא, שמה עיני' בהגרח"ע להרכיבו אלוף לראשם, ורבים מגדולי הדור הפצירו בו לקבל על עצמו המשרה החשובה ההיא, כי ראו בו את הרב היותר מובשר ומתאים לעמוד בראש עדה. חשובה זו, ולפקח בעמדתי הגבוהה על ענייני הצבור היהודי בכלל. אבל הגרח"ע לא הסכים לעזוב את מרכז התורה בווילנא, ירושלים דליטא, ולא נאות לעדת פטרסבורג. נכבדי עיר ווילנא, חפצו להביע להגרח"ע

את הכרתם בעד החלטתו להשאר ביניהם. ונמנו וגמרו לחדש למען כבודו את משרת הרבנות בעיר העתיקה ההיא, שבטלה שמה כידוע לפני מאה וחמשים שנה בערך, והגישו להגרח"ע כתב רבנות, והכתירוהו בכתר רב דווילנא. אבל הגרח"ע ברוב ענותנותו מנע א"ע מלקבל את הכתב שהוגש לו, ולא רצה לפרוץ את שגדרו הקודמים לפניו, מפני סבות הסתוריות ידועות, ונשאר על מקומו כמקדם בתור יו"ר לועד הרבנים בווילנא. אבל למרות מאונו להתקבל באופן רשמי בתור רב דווילנא, הוכר בכ"ז לא רק ע"י עדת ווילנא, כי אם בכל תפוצות ישראל, בתור הרב של ווילנא.

מעניינות מאד הקבלות שנמצאו אחר הסתלקותו בתיק המון כתביו, קבלות שקבל ע"ע תשמשנה דוגמאות לשרטוטים מצורתו הרוחנית והלך נפשו.

קבלות לשנת תרצ"ד

א) לעיין תמיד בפנקסי החשבונות שלא תהיינה טעויות בחשבונות של אחרים, ועניני צדקה, ולעיין גם בחשבונות הקודמים ולתקן מה שאפשר לתקן, כי ענין בין אדם לחברו הוא היותר חמור.

ב) לעיין בכל יום לכה"פ שעה קלה בספרי מוסר כמו שע"ת לרבנו יונה ומס"י וספרים הדומים להם ולחשוב בכל יום חשבון הנפש.

ג) לגדור בעניני הדבור האסור ולדבר רק דברים שיש בהם צורך ותועלת.

ד) לקבוע עתים לתורה בכל יום אף בשעה שהטרדות גדולות ביותר, שלא יעבור יום בל' עיון כפי מה שתרשה הברי'אות. ובכלל לסדר הזמן בסדר נכון.

ה) לשים לב בעיון להתפלה וברכות, וביחוד לקרוא בפנים.

ו) להפסיק עניני הכתיבה ביום ו' לא פחות משעה לפני השקיעה, אם לא לצורך מצוה הכרחי.

ז) להתחזק למלאות חובת הרבנות בעניני הכשרות, שבת, וטהרת בנות ישראל, ולעורר את המגידים והמוכיחים ע"ז.

ח) בעניני התורה ראוי לחזק את השעורים לבע"ב ולצעירים בבית המדרש.

ט) להתרחק מן הכעס עד קצה האחרון.

י) לסדר איזה סדר בעניני צדקה שלו.

עשרת הדברים הכלולים בפרקא זו, מועט המחזיק את המרובה, ישמשו לאות ודוגמא וכלוח המפתחות לזרכו בקודש. מעשה רב הוא זה, המפיץ אורה על תהלוכותיו וצעדיו בחיים הצבוריים והפרטיים.

נפטר ביום ששי בבוקר ה' מנחם אב שנת ת"ש בווילנא ושם מנוחתו כבוד.

הרב ר' ראובן גראזאווסקי שליט"א

נולד [illegible] נסק, לאביו [illegible] (אביו הרב הגאון הג' ר' שמשון זצ"ל מהרבנים ממינסק, ולאמו בת הרב הגאון ר' אברהם יורקאנסקי ז"ל, אב"ד סווערזשנע (ע"י סטופץ). נצר ממשפחת קצנעלבויגען ממשפחת רש"י ובעל אדרת אליי. נתחנך בישיבת מינסק ובסלובודקה, אצל הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין, ואצל חותנו הגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל, ובישיבת מיר, אצל הגאון ר' אלי' ברוך קאמאי זצ"ל.

התחתן בשנת תרע"ט את בת הגאון האדיר ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל. תיכף אחרי נשואיו נתמנה לר"מ בישיבת חותנו, ונהי' יד ימינו של חותנו הגדול. אחרי המהפכה הבולשעוויסטית ברוסיא העתיק ישיבת חותנו מקרעטענשטוג לווילנא ומשם העביר עם חותנו את הישיבה לקאמענץ והודות להתמסרותו נתפתחה הישיבה עד שנתרבו תלמידי' לג' מאות. בתרפ"ה ליוה את חותנו בדרכו לארה"ב לטובת הישיבה. אחרי שובו המשיך בהנהלת הישיבה עד פרוץ המלחמה ואחר' נדודים רבים יחד עם בני הישיבה נמל"ט בשנת תש"א לארה"ב.

תיכף אחרי בואו נכנס בעבודת הצלה והתמסר כלו לעניני ועד הצלה ותנו אחד ממנהיגיו. כ"כ בחדה בו האגו"י לאחד ממנהיגי' ויו"ר של מעגה"ת. ככלות המלחמה והשיחרור שב מדינות אירופה, שב לשדה פעולתו של הרבצת תורה ובשנת תש"ה נבחר לראש ישיבת תורה ודעת וגם למנהיגו של הכולל. מישיבה הנ"ל הידוע בשם בית המדרש העליון בספרינגוואלי. הרב גראזאווסקי שליט"א עודנו בפולין לקח חלק פעיל בכל עניני הכלל, חבר מועצה"ת ומראשי ומנהיגי אגודת ישראל, וכן בועד הישיבות בווילנא וכל עניני תורה ודת. הנו מפורסם בכל החוגים כחכם חרוץ, ולמדן ועמקן גדול, ודרך למודו הוא של חותנו הגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל. לוקח חלק פעיל בכל עניני היתדות הנוגעים לתורה ודת והנו מגדולי התורה בדורנו.

הרב ר' שמעון גרינפעלד זצ"ל

נולד בשנת תרכ"א, לאביו הרב ר' יהודא ז"ל. מנעוריו הי' עלוי עצום ובחריפותו ועמקנותו עורר תשומת לבם של כל גאוני דורו בארץ אונגארן והמדינות הסמוכות. בשנת תרנ"ה נבחר לדיין דקהלת מונקאטש, ונתפרסם לאחד מגאוני אונגארן בשנת תרס"ח לגאב"ד עיר סעמיהאלי, ויסד בה ישיבה גדולה והרביץ תורה עד פטירתו. כתב הרבה חדו"ת ונדפסו ממנו ספרים "תשובות מהרש"ג", "שם משמעון" עה"ת.

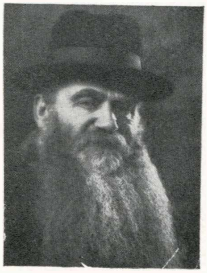
הרבה רבנים פנו אליו בשאלותיהם הקשות, והי' מפורסם לגאון עצום בכל המדינה.

הרב ר' יחודה גרשוני שליט"א

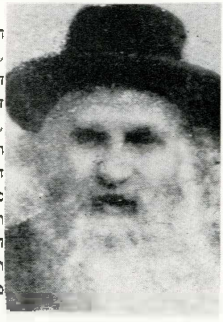
נולד בשנת תר"ע בגרודנא. לאביו הרב הגאון ר' גרשון יצחק ז"ל. נתחנך אצל הגאונים: ר' שמעון שקאפ, אב"ד גרודנא, ור' ברוך דוב לייבוביץ ר"מ דישיבת קאמיניץ. נסמך להוראה בשנת תרפ"ו מהגאונים: ר' חיים עוזר גרודזענסקי זר' אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל וי"ח הגאונים: ר' איסר זלמן מלצר שליט"א ורי"א הלוי הרצוג שליט"א הרב הראשי לא"י. בשנת תרצ"ב נשא (בז"ש) לאשה את בת הרב הגאון ר' אליעזר שליט"א (מסנסינעטי). שמש בתור ר"מ דישיבת „מרכז הרב" (בירושלים). וחבר ספרים: „חוקת הפסח" (על הרמב"ם) „משפט המלך" (על הרמב"ם) ושיטה מקובצת מורחבת (מס' פסחים כולל כל שטות ראשונים ואחרונים כדרך השיטה מקובצת). מעודו הצטיין בעלוי עצום ובעל מוח חריף וזכרון נפלא. השם ר' „יודל גראדנער" מצליל בכל עולם הישיבות ובני התורה, ומעשים בעלי כשרון נמצאים בדורנו, הכר אגודת הרבנים וחבר הפועל המזרחי, אישיות דגולה ופעילה, ומהרבנים הצעירים הכי חשובים בארץ ישראל ובארצות הברית.

הרב ר' צבי הירש דאבאוויץ שליט"א

נולד בשנת תרמ"ז בסאקאלי (פלך לומזה פולין), לאביו הרב ר' שלמה זלמן ז"ל למד בישיבות המפורסמות: ראדין, סלוצק, קריניק, וואלאזשין, ונתחנך אצל הגאונים: „חפץ חיים" ור' זלמן סנדר. נסמך להוראה בישיבת וואלאזשין ע"י הגאון ר' רפאל ז"ל ומהגאון ר' משה בצלאל מסובלק. שמש ברבנות בשנת תרס"ז בנובי־גרוד(ע"י ווילנא), בתרע"ג בוואר־ניאן. בשנת תרפ"ב הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בקהלת „אגודת אחים אנשי לובאוויץ", בראנזוויל, בריקלין, חבר ספרים על כל מקצועות התורה: „פרי שלמה" (דרשות) „הגיוני ושרעפי" (עה"ת) שו"ת (כ"י), פלפול והלכה על הרמב"ם (כ"י). אישיות פעילה ומסורה להרמת קרן התורה וכבודה. נואם ומטיף בחסד עליון. סגן יו"ר של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. אחד מיושבי ראש של ועד שהרבנים דניו יורק, חבר הדירקטריון של עזרת תורה, מהרבנים החשובים בניו יורק וחוצה לה.

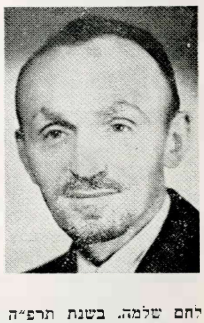
הרב ר' יצחק מנחם דאנציגער הי"ד
האדמו"ר באלכסנדר זצ"ל

בן הרה"ק ר' שמואל זצ"ל האדמו"ר דאלכסנדר בעמח"ס „תפארת ישראל" עה"ת. אחי הגה"ק ר' ירחמיאל ישראל יצחק זצ"ל האדמו"ר מאלכסנדר בעמח"ס „ישמח ישראל". בן הרה"ק ר' יחיאל זצ"ל האדמו"ר הזקן דאלכסנדר, בהגה"ק ר' שרגא פייוועל זצ"ל גאב"ד גריצע ומאקאוע. תלמיד החזון מלובלין זצ"ל. הר"ר בונם מפרשיסחא זצ"ל. ולמד אצל הגאון בעל חוות דעת מליסא.

נתחנך על ברכי וקנו האדמו"ר הזקן מאלכסנדר זצ"ל הנ"ל, אבל ריב תורתו וחכמתו למד אצל דודו ורבו בעל „ישמח ישראל" זצ"ל, ואצל אביו זצ"ל. הרבי מאלכסנדר הי' מראשי מנהיגי ישראל בפולין. בתור ראש חסידי אלכסנדר שיצגו חלק גדול מחסידי פולין, תפס מקום חשוב מאד ביהדות החרדית בעולם. בכמלא מקום באדמוריות אלכסנדר אשר יסודותי תקועים על שטת אהבת ישראל הווארקאית. הצטין מאד במדה זו וביראתו המופלגה. הי' גדול בתורה נגלה ונסתר. ורבבות מישראל הסתופפו בצלו. נהרג עקה"ת בגיטו וואַרשא הי"ד.

הרב ר' חיים דאווידאוויטש שליט"א

נולד בעיר סיטשעל (הונגאריא) בשנת תרס"ה לאביו הרב המופלג בתורה ויראה ר' יוסף יצחק ז"ל (נצר מגזע הטו"ז ז"ל) ולאמו מרת חנה בת הרב החסיד הגדול בתו"י ר' שמחה יוסף ווידער מבארשא ז"ל ממשפחה מיוחסת. למד בישיבות סאטמאר וסיגוט והי' מהתלמידים המצוינים. נסמך להוראה בשנת תרפ"ו מהגה"צ האדמו"ר ר' חיים צבי טיטעלבוים ז"ל אב"ד סיגוט בעל „צי חיים" ומהגאון ר' שלמה זלמן אהרענרייך ז"ל אב"ד שימלוי בעל שו"ת לחם שלמה. בשנת תרפ"ה התחתן את הרבנית רחמה בת הר' נתן נטע ארגעל משימלוי ממשפחה מיוחסת. איזה שנים אחרי נישואיו בא לארה"ב ונתקבל לרב בהקהלות החשובות ברית ישראל ואנשי צדק בעיר באפאלא נ.י. ואח"כ נבחר לרב הראשי של ועד הקהלות דבאפאלא וכהן ח"י שנים. בשנת תש"ה נתקבל לרבה של קהלת כנסת ישראל ובהישיבה דדענווער. בה בשנה נבחר ג"כ למנהל דתי בבית הילדים הלאומי בדענווער. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה וחבר ועה"פ שלח. חבר ועה"ר דדענווער וי"ר של הועד. והנו מהרבנים החשובים והפעילים.

הרב ר' יוסף צבי דושינסקי זצ"ל

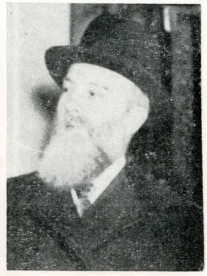
נולד בשנת תרכ"ה בעיר פאפש (הונגאריא) לאביו הרבני ר' ישראל שהי' מורה בת"ת בעיר הנ"ל, ממשפחת רבנים חשובים וגאונים, נכדי בעל התוי"ט זצ"ל. (אמו היתה אחות הגאון בעל "מהר"ם שיק" זצ"ל). תלמיד מובהק מהגאונים: בעל "ברכת יצחק" בעל "וידבר משה" והגאון בעל "שבט סופר" אב"ד פרעשבורג. ומהם נסמך בסמיכת חכמים.

התחתן עם בת הגאון המפורסם ר' מרדכי ליב ווינקלער זצ"ל אב"ד מאדע, בעל תשובות "לבושי מרדכי", ובשנת תרנ"ה נבחר לאב"ד קהלת גאלאנטע ע"י פרעש־בורג. יסד ישיבה בקהלתו והרביץ תורה למאות תלמידים ושמו נודע בכל המדינה. לתהלה ולתפארת. מעודו הצטיין בהתמדתו וביראתו, והקדיש כל עתותיו ללימוד והרבצת תורה. אחרי מלחמת עולם א' נבחר לאב"ד הקהלה המפוארה חוסט, ומענין, שהתנה תנאי עם קהלת חוסט, שכל זמנו מוקדש לישיבה, ורק ביום ה' אחה"צ יטריחו אותו בענינים הקשים בקהלה. ישיבתו גדלה ולמדו בה בערך ד' מאות תלמידים וביניהם כמה מצוינים שנבחרו אח"כ לרבנים בכמה קהלות מפוארות. בהיותו בחוסט גדלה השפעתו בכל מדינת אונגארן וארצות השכנות. לא יצא מד' אמות של הלכה, ורק גדולי התלמידים זכו להבין שעוריו המסודרים שנחרזו מכל הראשונים והאחרונים, על כל ענין וענין. זכה לכבוד מלכים בכל החוגים והכירו בו אישיות רבנית אדירה ומושלמת בכל המובנים.

אחרי פטירת הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל מירושלים, בחרה בו העדה החרדית לרבה הראשי של הקהלות האשכנזיות בעיה"ק ירושלים. בשנת תרצ"ה בא ירושלימה וכהן עד פטירתו. הי' צדיק וגאון והצנע לכת, הי' נוהג לשבת סגור ומסוגר באהלה של תורה, ולומד בלי הפוגה, עד כדי כך, שאנשי ירושלים לא הכירו גדולתו. כי לא היתה להם הזדמנות להכירו מקרוב. רבנים מארצות שונות בבואם ירושלימה השתדלו לבקרו ולברך פניו, ועפ"י רוב לא עלתה בידם, ואלה שזכו לראיון והשתוקקו לשמוע תורה, והציעו איזה ענין, קבלו עפ"י רוב תשובה: שאיננו לומד כעת את הענין שמבקר הציע, או שאל. גלוי וידוע לפני עשרות גדולי רבנים ומאות תלמידיו שהכירוהו מקדמת דנא, את היותו צעיר מאד, שבקי הי'; בכל הש"ס ומפרשיו וכן הי', מגדולי ההוראה ובקי בכל ד' השו"ע ותשובות הראשונים והאחרונים. גאון במלא מובן המלה ורבים מידידיו הצטערו מאד שהסתיר ידיעותיו באופן כ"כ מבהיל. לא התערב בענייני המדיניות של העדות בירושלים. ידעו בו שהוא קנאי, מקנא קנאת ד' צבאות. אבל כל מעיונותיו נשארו בעמקה של התורה. גם בירושלים הרביץ תורה בישיבת "בית יוסף צבי" שנוסדה על שמו, והקים מאות תלמידים מצוינים בתורה ויראה.

נפטר בשנת תש"ח בזמן ההתקפות הגדולות מארצות ערב על ירושלים היהודית. היהדות הדתית ועולם התורה, אבדה בפטירתו גאון וצדיק גדול, ואחד מקרבנטיה. יהי זכרו ברוך.

הרב ר' יוסף מאיר דושייקאבסאן שליט"א

נולד בשנת תר"מ בקאלנע (פלך לומזה). לאביו הר"ר יעקב ז"ל ממשפחת למדנים. למד בישיבת ראדין אצל הגאון בעל חפץ חיים, בנובהרדוק אצל הגאון ר' יוזל, ובכולל ווילנא אצל הגאון ר' חיים עזר גראדזענסקי ז"ל.

נסמך להוראה בשנת תרס"א מהגאונים ר' שלמה הכהן מווילנא ור' בנימין אנטיקאלער ז"ל.

התחתן בשנת תרס"ב את הרבנית פעשא נעמי בת הר"ר שמואל אידל ז"ל ממשפחת שלא־פאבערסקא מוסלע נכבדים וקרובים למלכות. שמש ברבנות בעיר סעילעם בביהכנ"ס בני יעקב, משנת תרס"ד עד תרס"ז. בתרס"ז נתקבל לרב בניובעד־פארד וכהן עד תרע"ג. בתרע"ג חזר לסעילעם ושמש ה' שנים. משם עבר לכהן בבאסטאן בביהכנ"ס שערי תפלה שש שנים. אח"כ יסד ביהכנ"ס "אפריון" ומשמש בו עד היום. הרב דושיי־קאבסאן הנו כביר מעשים ורב פעלים. הרבה עשה ועושה למען שמירת השבת בארה"ב. יסד חברה "יסוד השבת" המפיצה תעמולה לשמירת שבת וכן חבר ספר "יסוד השבת" (עניני שבת והלכות לבני הנעורים). העתיק לאידית את הספר "צפית שועה" ממרן בעל חפץ חיים ז"ל והוסיף קונטרס משלו בשם "שופר של משיח" בעניני אמונה בביאת משיח. חבר אגודת הרבנים ובועד הפועל משנת תרס"ד וחבר ועה"פ דאגודת ישראל, ומצטיין ביחוד בבית פתוח לרוחה לכל הרבנים ובני תורה ויד פתוחה לכל דברים שבקדושה והרבה עשה ועושה לטובת הרבנים הפליטים. לא פסק מלהעמיד תלמידים הרבה שיצאו לתהלה ולתפארת. פעיל בעניני דמתא והנו סגן נשיא ישיבת רמב"ם, וכן יסד "אגודת שבת מלכתא" בבאסטאן. יסד הבורות לומדי דף היומי בשנת תרצ"ח והגאון הקדוש ר' אלחנן וסרמן הי"ד השתתף בסיום על מסכת ברכות ואמר את ההדרן הראשון.הנו מהרבנים הכי חשובים בארה"ב.

הרב ר' משה יצחק דושייקאבסאן שליט"א

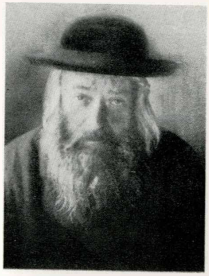

נולד בעיר לומזה (פולין) בשנת תרמ"ט לאביו הרבני ר' יששכר ז"ל. למד במאלטש ובישיבת ראדין אצל הגאון מרן בעל חפץ חיים והגאון ר' משה לאגדינסקי ז"ל. נסמך להוראה מהגאונים ר' יהודא ליב גאדדאן ז"ל אב"ד לומזה ור' יצחק טיקאצינסקי ועוד.

התחתן בשנת תרס"ט עם אשתו הרבנית מרת מאשע בת הרבני המופלג בתורה ר' ישראל נ"י. בשנת תרע"ה נבחר לרב בעיר נאעטש פלך לומזה ושמש עד שנת תרפ"א. בתרפ"א בא לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת "חבת ירושלים" בקליוולאנד. משם עבר בשנת תרפ"ג לסיראקיוז ומכהן בקהלת "חברה ש"ס" עד היום חבר לאגודת הרבנים וחבר המזרחי ועושה הרבה

בעניני דמתא וביחוד בעניני הכשרות והנו מהרבנים החשובים בארצות הברית.

הרב יהודא יואל דייטש אב"ד גאניטש וצ"ל

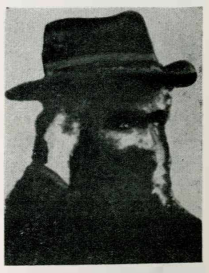

נולד בספינקא ע"י סיגעט (הונגרי') בשנת תרל"ב בערך. לאביו הר"ר יעקב ז"ל. עודו צעיר לימים הצטין בכשרונותיו הנעלים. ואביו שלחהו לישיבת הגה"ק בעל ייטב לב בעיר סיגעט להעמיק שם ידיעותיו בש"ס ופוסקים עודו רך בשנים כבר הי' נחשב לגדולי תלמידי רבו ורגיל הי' רבו לשאול חו"ד בענין השאלות שבאו לפניו. הבבו כבבת עינו ונתחנך על ברכיו. בן י"ד שנה נסמך להוראה מרבו הנ"ל ובן י"ז שנה התחתן עם הרבנית מ' אידעל בת הרה"ח ר' מאיר מילער מגאניטש. ובכן עשרים בחרה בו קהלת גאניטש למנהל עדתם. שם. שם לילות כימים. הוגה לאור הנר וכותב. קבע ישיבה ותלמידים רבים מרחקים באו לשאוב ממעיני הקדוש. שמו נתפרסם בכל קצוי הארץ. קהלות רבות בהונגרי' ובפולין השתוקקו למנותו למנהיג קהלתם. כשנפטר הגאון ר' ענזיל מסטרי. הציעו לו את כסא הרבנות. אבל הוא מיאן והשיב: "כאן קניתי יי"ר הרורה וכאן ברצוני למברה.....

הרב מהר"י מלבד שהי' מגדולי התורה בזמנו הי' ג"כ חכם מפורסם. ונהרו אליו לקבל עצה ותושי'. רגיל הי' להפגש עם העל ערוגת הבושם אב"ד חוסט והיו משתעשים בהלכה ופילפול לילות שלימים. והגאב"ד מחוסט הדגיש תמיד הענג הרוחני שרוכש מהמו"מ בתורה עם הגאב"ד מגאניטש וצ"ל.

שימש בגאניטש עד יום פטירתו אור ליום א' דסכות תרע"ט. ויו"ם בערב סכות תרע"ט נפטרה גם הרבנית אידעל. הוא למד משניות לטובת נשמתה ואח"כ יצאה נשמתו בטהרה. נשארו אחריו כמ"י הנהות על כל הש"ס שסיים שבע פעמים. שו"ת חו"מ. יו"ד. ואע"ז לאלפים הכל נשרף במלחמה. דבריו מובאים בשו"ת אבני צדק. להגה"צ בעל ייט"ל. שו"ת ערגה"ב (יו"ד) ואבני זכרון להגאון ר' אלתר ספר וצ"ל.

בני הרב ר' משה דייטש וצ"ל הי"ד

נולד בגאניטש (פלך מרמורוש הונגרי.) בשנת תרמ"ז. לאביו הרה"ג ר' יהודא יואל דייטש זצ"ל. אב"ד גאניטש. נתחנך בישיבת אביו זצ"ל ונסמך ממנו ומהגאון בעל ערוגת הבושם. התחתן בשנת תרס"ו עם הרבנית מרת מלכה בת הרה"ח ר' נחמן זיידא האפמאן מדיבעווע. אחרי פטירת אביו. נבחר לממלא מקומו. ולמרות התנגדותו לשמש ברבנות נענה לבקשת הצבור. לקיים צוואת אביו שחיה דעתו בעי"כ קודם הסתלקותו שרצונו שבנו הגדול משה ישב על כסאו. הוא ראוי לאותו אצטלא. עם גדלותו בתורה והשתלמותו בחכמה. בעודו נער הי' מפורסם כעלוי. וכמה מאות שו"ת חת"ס היו שגורים בפיו. למד בעמקות גדולה. והי' מחונן בזכרון עצום ובדעת ישרה. הי' חולה כל ימיו ולמד תורה מתוך יסורים. הי' בקי בש"ס ופוסקים. דרשן מפואר. פה מפיק מרגליות. ופוסק גדול. ביחוד הצטיין בדיני ממונות. וכל דבר הקשה יביאון למשה... הי' צדיק תמים וחריף השכל. ומושלם במדות תרומיות. חבה יתירה הראה לו הרב הגאון ר' י. צ. דושינסקי זצ"ל. הי' רגיל לשתפו לד"ת. כתב חדו"ת בכל מקצועות התורה. למד ולמד והעמיד תלמידים הרבה. כהן בקהלתו עד שנת תש"ד. בה בשנה הובילוהו לגיטו מונקאטש ומשם לאושוויץ. ונהרג על קדוש השם יחד עם הרבנית מלכה ובתם לאה עם בעלה הרב מנחם קליין ממונקאטש וארבע ילדיהם. ובתם יוטא הי"ד. ולא ידע איש את קבורתם עד היום הזה. בניו שנצלו דרך נס הם: הרב מאיר דייטש בנתניה (ישראל) בתו שרה תחי' (רוסיא) בנו יהודא יואל (ניו יורק) ובנותיו איידעל ופריידע (ישראל).

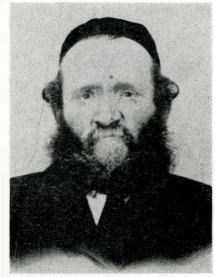
הרב ר' אהרן הלוי דים שליט"א

נולד בליסקא ע"י סאנאק בגאליציע בשנת תרנ"ו לאביו הרבני ר' משה הלוי ז"ל. נכד הגאונים מקאמינקא (העלוי מראווא) והבית שמואל (על אה"ע) ור' ליב מקראקא ועוד למעלה בקדש. נתחנך בסאנאק ורבותיו היו ש"ב הגאון ר' נתן נטע יעקב דים אב"ד סאנאק והר' הגאון ר' אלעזר ברומער ראב"ד הנ"ל. נסמך מהם בתרע"ד. ובשנת תרע"ט מהגאון ר' שמואל ענגעל זצ"ל אב"ד ראדאמישלע ובשנת תרפ"א מהגאון ר' י"א אייזינצוויג מנאווא־מינסק מו"צ בווארשא. בשנת תרע"ז שמש ברבנות בב"ד של הרב הגאון ר"מ ראטענבערג הי"ד באנטווערפען ובשנת תרפ"ה בא לניו יורק ושמש ברבנות בחרה אנשי ליסקא ומשנת תרפ"ט בחברת אנשי נעפאלאקאוויץ. קאלושאוועו. וחמדי אמונה. בשנת תש"א עבר לשמש לרבה של קהלת שערי תורה (ברחוב ע"ג. מערבה) ומכהן עד היום.

מנהל בדגל הרבנים ובמשך עשרה שנים (עד תרצ"ט) כהן כמנהלה של לשכת תקנת עגונות ע"י הגדל אלפי עגונות נעזרו ע"י עבודתו זו. כי חדר בחוגי הממשלה שעזרה להכריח אלפי אנשים שעזבו נשיהם באירופא. להביאן לארה"ב. עבודתו זו זכתה לו הכרה ומכתבי כבוד מטעם נשיא ארה"ב הוברר. רוזבלט. וטרומאן. עזר בעבודת ההצלה ובהשפעתו הובאו איזה מאות רבנים ובני תורה לארה"ב. בעל כשרון מסוים ונואם ומטיף נכבד ומהרבנים המפורסמים.

הרב ר' **אלי' האבערלאנד** שליט"א

נולד בשנת תרמ"ב בווארשא פולין. אביו הי' הרב ר' ישראל ז"ל (נפ' ט"ו שבט תרפ"ח) ממשפחת רבנים וצדיקים מפורסמים ה"ה האדמו"ר משידלובצה בהרהגה"צ ר' אלי' חיים זצ"ל אב"ד ריקא.

נתחנך אצל דודו הגאב"ד דלי־מאנוב וסלאמניק (הסמוכה לקרא־קא), ואח"כ למד בסאכאטשוב אצל הגאון האדיר ר' אברהם בורנשטין זצוק"ל בעל "אבני נזר", ואצל הגה"ק ר' מאיר יחיאל הלוי האלצ־שטוק זצ"ל האדמו"ר מאסטראוויצע. נסמך להוראה מהגאון ר' יוסף ענגיל ראב"ד קראקא זצ"ל ומדודו הגאב"ד דלימאנוב הנ"ל.

בשנת תרנ"ט התחתן ואשתו הרבנית (בייל"ע תחי') היא בת הרהגה"צ ר' יהושע העשיל תאומים־פרענקיל, בהרהגה"צ ר' פנחס וצ"ל אב"ד ציעשינוב, נכדת הגה"ק בעל "דברי חיים" מאנדז, הרה"ק בעל "דברי יחזקאל" משינאווע והרה"ק ר' חיים שמואל האראוויטץ זצ"ל מחאנטשין אשר כידוע הי' נכד הרה"ק החוזה מלובלין זצוק"ל.

שמש ברבנות בגרודזיסק, ובשנת תרע"ה בבערלין כרבה של חברת לינת הצדק. בשנת תרפ"ה בא לארה"ב ונבחר לרבה של קהלת אנשי שינייווע ומשנת תר"צ יכהן כאב"ד קהלת אנשי זאוויהוואסט במורד העיר ניו יורק.

חבר באגודת הרבנים דארה"ב, ועד הרבנים דנויארק רבתי. פעיל בכל ענייני התורה והדת ואחד מהרבנים החשובים בנויארק.

הרב ר' **גרשון האגער** שליט"א

נולד בשנת תרמ"ד בעיר זאב־לאסאוו - גאליציע. בן הרה"צ ר' מנחם מענדיל ז"ל אב"ד זאבלא־טאוו, בהרה"צ ר' יעקב ז"ל אב"ד הנ"ל, בהרה"צ דוד ז"ל, בהרה"ק המפו' ר' מענדילע מקאסיוו וצ"ל (הרה"צ ר' דוד הנ"ל הי' חתן הרה"ק הרבי ר' משה ליב מסאסוב זצ"ל). אם אביו היתה בת הגה"צ בעל "דעת קדושים" מראוליץ (שהי' חתנו של האדמו"ר הגה"ק בעל עטרת צבי מזדיטשוב). נכד הגה"ק ר' ישעי' שור מיאסי.

מצד אמו (בת הרה"צ ר' אר' ליבוש מחאטין) נכד הרה"ק ר' יצחק אייזיק זצ"ל טאוב האדמו"ר מקאלוב, התבואות שור, ט"ז, ב"ח ורש"י ז"ל.

בשנת תרס"ו נסמך מהגאון האדיר ר' שלום מרדכי הכהן שוואדראן אב"ד ברעזאן והגאונים בע"ס "אבן יקרה" הגאב"ד טשערנאוויץ, ובעל "פרי עץ חיים" מקיטוב.

גם אשתו הרבנית (חי' שרה בת הרה"ג ר' זאב הארן) ממשפחות הכי מיוחסות והנה נצר הגאון ר' סענדר מרגליות (מפו' שה"י לו גילוי אליהו) והגאונים בעל "יד אפרים" מבראדי, ר' חיים צאנזער (מחכמי בראדי) ומשפחת הגאונים מייזליש מזאלקווא וטולטשין.

שמש ברבנות בעיר טאוסט גאליציע ורכש לו שם כגדול בתורה בכל המדינה. אח"כ כהן בבידי"צ בוינה (כ"ה שנים) ועמד בראש ישיבת תומכי תורה. מלבד ענייני הרבנות והרבצת תורה הי' מהעסקנים הראשיים באגודת ישראל ותנועת "בית יעקב". לפני פרוץ המלחמה (ב') נמלט לארה"ב ויושב על התורה ומסדר חידושיו הרבים. ספרו הגדול "מנחת הגרשוני" אשר בו הראה מקצת עוצם חריפותו ובקיאותו בכל מקצועות ההלכה והאגדה יוצא בקרוב לאור. גדול בתורה, בחכמה ומדות ומהרבנים החשובים והמפורסמים.

הרב ר' **חיים האגער** זצ"ל האדמו"ר מאטיניע

נולד בוויזשניץ בשנת תרכ"ד. בן הצה"ק ר' ברוך זצ"ל האדמו"ר מוויזשניץ בהרה"ק ר' מנחם מענדיל זצ"ל מוויזשניץ בעמח"ס "צמח צדיק", בהרה"ק ר' חיים זצ"ל מקאסוב מח"ס "תורת חיים" עה"ת והרה"ק המפו' ר' מנחם מענדיל זצ"ל מקאסוב מח"ס "אהבת שלום" עה"ת, בהרה"ק ר' קאפיל חסיד זצ"ל תלמיד הבעש"ט נ"ע.

למד אצל זקנו ואבי' בעל כשרון כביר ומתמיד גדול ועוד בהיותו בן י"ג נתכבד בסמיכת חכמים מהגאונים: בעמח"ס שו"ת "בית שלמה", בעמח"ס שו"ת "דבר משה" ור' יעקב ווייזענפעלד זצ"ל הגאב"ד דרימאלוב. בן"ר הי' חתנו של הרה"ק ר' יצחק פריצדמאן זצ"ל האדמו"ר מבעהוש, בהרה"ק ר' שלום יוסף זצ"ל בנו של הרה"ק המפו' ר' ישראל זצוק"ל מרוזין. (כל בניו הי' מזווג הנ"ל וכ"ש נשא את בת הרה"צ ר' שרגא מאיר זצ"ל מביאלאברזשעג פולין, בהרה"ק ר' נתן דוד זצ"ל משידלאוויצע. נכד "היהודי הקדוש" מפרשיסחא) ישב בשקידה על התורה והשתלם בנגלה ובנסתר. עודנו אברך צעיר נתפרסם בגאונותו וחריפותו בכל חוגי התורה. הגאון ר' יצחק שמעלקעש הגאב"ד דלבוב בעמח"ס שו"ת "בית יצחק" הפליא בשבחו וכן כל גאוני הדור הערצוהו מאד. כתב הרבה חד"ת בכל המקצועות. (חיבורים שלמים על ש"ס ופוסקים וגם על חכמת הקבלה נכתבו ממנו, וכבר בשנת תרע"א הי' מוכנים לדפוס כמה חיבורים חשובים. וגורל כתביו הרבים לא ידוע).

כמה קהלות חשובות השתוקקו לקבלו לרב ואב"ד, וסרב לקבל ע"ע את עול הרבנות, כי למרות גאונותו הי' מיראי הוראה. תקע דירתו בעיר אטינע בגאליציע המזרחית, ועד מהרה נהרו אליו חסידים ומעריצים לאלפים, ונתפרסם בשם האדמו"ר "מאטיניע". בימי מלחמת עולם א' דר בוינה, ותפס מקום חשוב בין האדמורי"ם והגאונים הכי מפורסמים מפולין שדרו במשך שנות המלחמה כפליטים בבירת אוסטריא. אחרי המלחמה תקע דירתו בעיר סטינסלוב גאליציע, ואדמוריות אטיניע נתחדשה עוד ביותר עוז ותשפעה. התמדתו היתה מפליאה כל יודעיו. לילות שלמים בלי הרף הי' רגיל לשבת וללמוד, ואהב להשתעשע בחדו"ת ופלפול בעמקנות וחריפות עצומה עם חסידיו ומבקריו הרבים. חבתו לארה"ק היתה גדולה, ושנים רבות הי' נשיא קופת רמבעה"ג לכולל בוקאווינא והקדיש מכיסו סכומים גדולים לעניי ארצנו. בשנת תרצ"ד הגבירה חולשתו והובא לקראקא

לדרוש ברופאים. בליל א' דחנוכה אחרי שברך ברכת „שהחיינו" בהדליקו את המנורה, נכבה גר חיים זצוק"ל, ונשמתו יצאה בקדושה והי' למופת. הובל למנוחות לסטנסילוב ואחרי פטירתו נתמנה בנו הרה"צ הקדוש ר' ישראל שלום יוסף זצ"ל לממלא מקומו. בנו הנ"ל כהן באדמוריות אטיניע בסטינסלוב עד ימי השואה במלחמת עולם ב'. (הוא הי' תתן דודו אחי אביו הנ"ל הרה"צ ר' שמואל אבא זצ"ל בעמח"ס „שפתי צדיק" האדמו"ר מהאראדענקא) כל חסידי אטיניע נהרו אליו, והי' מפורסם בכל גאליציע ומדינות השכנות. כמה ממעריציו הצליחו להסתירו אי"ה זמן בסטנסילוב, אבל קרוב לפני חסול המלחמה והשחרור, נתפס בידי הזדים הנאצים ימ"ש, ונהרג על קידוש השם בעירו בסטינסילוב - הי"ד.

בני משפחת גאון וצדיק זה ה"ה:

בנו הרה"צ הקדוש ר' מנחם מענדיל הי"ד, חתן הרה"צ ר' יצחק זצ"ל מטיסמניץ נכד בעל „הדגל מחנה אפרים" והבעש"ט נ"ע.

חתנו ואחיו הרה"צ הקדוש ר' מיכלה הי"ד האדמו"ר מהאראדענקא (אחרי פטירת אחיו בעל השפתי הצדיק הנ"ל, אשר נפטר באבי ימיו נתמנה לממלא מקומו) נהרג עק"ה בטראנסדניסטריא.

חתנו (בו"ש) הרה"ק ר' ישראל זצ"ל האדמו"ר מהוסיאטין, בהרה"ק ר' פייבוש זצ"ל בהרה"ק ר' ישראל צווק"ל מרוזין - נפטר בתל אביב.

חתנו הרה"צ הקדוש ר' אהרן הי"ד בהרה"צ ר' נחום זצ"ל בהרה"ק ר' יצחק זצ"ל מבאיאן בהרה"ק ר' אברהם יעקב זצ"ל מסאדיגורה, בהרה"ק ר' ישראל מרוזין זצוק"ל.

כהן באדמוריות באיאן בעיר טשערנוביץ בוקאווינע, ונהרג בטראנסדניסטריא עק"ה - הי"ד.

הרב ר' ישראל האגער זצ"ל
האדמו"ר מוויזניץ

נולד בוויזניץ בוקובינה ביום ב' גליל תר"כ לאביו הרה"ק ר' ברוך זצ"ל מוויזניץ, בהרה"ק מוהר"ר מנחם מענדיל זצוק"ל במח"ס „צמח צדיק", ונכד הרה"ק המפו' ר' ישראל מרוזין זצוק"ל. נתחנך על ברכי זקנו הנ"ל ובהיותו בערך בן ט"ו בחר בו הגה"ק בעל „אמרי נועם" זצ"ל (גאב"ד ואדמו"ר דזיקוב) לחתנו. מעודו הצטין בתורתו, קדושתו ומדותיו התרומיות. הי' גדול בתורה הנגלה והנסתר וביחוד בהוראה.

אחרי פטירת אביו נתמנה לממלא מקומו כאב"ד ואדמו"ר וויזניץ ואלפי חסידים מגאליציא, בוקובינה, הונגארי' נהרו אליו והסתופפו בצלו. בפרוץ מלחמת עולם א' הוכרח לעזוב את עיר מולדתו והתיישב בעיר הגדולה גרויסווארדיין (הונגאריא). ולא ארכו הימים וגם בה ובכל ארץ אונגארן רכש לו הרבה חסידים ומעריצים גם משדרות האשכנזים. צדקתו וקדושתו ומדותיו עשאוהו לאחד ממנהיגי ישראל הגדולים והמפורסמים וכל גדולי הדור מארצות הנ"ל לחשו לו כבוד ויקר. ביחוד הצטין במדת „אהבת ישראל" שהיתה מפליאה כל מי שבא בקרבתו. במדה זו קרב רחוקים וכל מתנגדיו נהפכו לאוהביו ובחוש נראה שבתקיים אצלו „כמים פנים אל פנים"... ברח ממהלוקות וחיכוכים ולא התערב כשום ריב של קהלות והפירודים שהתחוללו במדינה, כי אם כבד וחבב כל אחד ואחד מישראל באופן מפליא בלי הבדל שטה וזרם.

הי' ממנהיגי אגודת ישראל, והודות להשפעתו הגדולה זכתה האגודה, לרכוש אלפי חברים ואוהדים בכל אזורי מארמארוש, רומניא והונגאריא, וליצור מוסדות חינוכיים כמו ב"ס „בית יעקב" וכו'.

ביחוד גדל שמו בסוף ימיו ושמו הטוב יצא בכל עולם היהודי ורבנים ואדמו"רים מפורסמים באו לקבל ברכתו, ולהתעניג מזיוו. נתבקש בישיבה של מעלה בליל ש"ק ב' סיון תרצ"ו בגרויסווארדיין ושם מנ"כ.

אחרי פטירתו בחרו חסידי וויזשניץ לרבם את בנו הרב הגה"צ ר' חיים מאיר שליט"א הגאב"ד דווילכאוויץ ונהג באדמוריות וויזשניץ ברמה בעיר גרויסווארדיין ועתה בארה"ק. ממנהיגי אגודת ישראל, ומהאדמורי"ם הכי חשובים והמפורסמים בתבל.

שאר בניו: הרב הגאון המפורסם ר' מנחם זצ"ל הגאב"ד דוישוי, מיסד הישיבה הרמה „בית ישראל" בווישוי. אישיות דגולה ומנהיג האגודה, (נפ' י"ג טבת ת"ש) הרב הגה"צ ר' אליעזר זצ"ל, כהן כאב"ד וויזשניץ משנת תרפ"ג, ואח"כ באדמוריו"ת בווינה, ובתל-אביב עד פטירתו.

הרב הגאון המפו' ר' ברוך שליט"א, שמש כאב"ד פאליאנע, קיצמאן, ואח"כ כגאב"ד עיר סערעט (רומניה) ור"מ בישיבתו שיסד בעיר הנ"ל, גורש במלחמה לטרנסדניסטריא ונמלט לארה"ק ודירתו בחיפה.

הה"גה"צ ר' שמואל אבא זצ"ל, נפטר בגראסווארדיין.

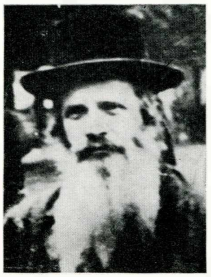
הרב ר' מאיר האגער שליט"א האדמו"ר מוויזשווא

נולד בעיר וויזניץ (בוקבינה-דר' גני') בשנת תרע"ב לאביו הגאון צדיק ר' מנחם מענדל האגער צ"ל האדמו"ר ואב"ד ור"מ דווישוי בן הגה"ק ר' ישראל האדמו"ר מוויזניץ. (חתן הגה"ק בעל אמרי נועם מדזיקוב) בן הגה"ק ר' ברוך, בן הגה"ק רמ"מ מויזניצה (חתן הרה"ק מוויזניץ), בן ונכד להגה"ק האדמו"רים מקאסוב זצ"ל. נתחנך וצל אבי אביו ואביו זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרצ"ו מאת הגאון ר' פנחס צימעטבוים זי"ל ראב"ד גראסווארדיין, מהג' ר' דוד ווייס דומ"ץ דווישוי ז"ל ומהרה"ג דסאסרעגען ז"ל. התחתן בשנת תרצ"ה עם אשתו הרבנית תחי', נכדת הגה"ק מראפשיץ, דינוב וסיגוט זצ"ל.

שמש ברבנות בעיר ביטשקוב, ברגן בלזן ושבדי' (אחרי המלחמה). מכהן ברבנות ובאדמו"ריות בבהמ"ד „מנחם ישראל" בברוקלין. חבר אגודת ישראל, באגודת אדמו"רים ופעיל ב„ועד העזרה" שלה בתור חבר ההנהלה.

הרב ר' מנחם מענדיל האגער זצ"ל
האדמו"ר מוויטשוי

נולד בכפר בעדעוליא מחוז מארמארוש בשנת תרמ"ה. בן הרה"ק ר' ישראל זצ"ל האדמו"ר מ[illegible]ויזנ ק. נכד הרה"ק: מקאסוב. דזיקוב, ריזין, וראפשיץ זצ"ל. משחר ילדותו הי' מתמיד גדול וחריף, ועוד בבחרותו הי' למדן מפורסם.

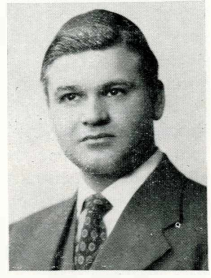
בגיל י"ז התחתן עם בת דודו: אדמו"ר הרה"צ המפו' ר' מרדכי כורדוב זצ"ל (חתן הרה"ק ר' ברוך זצ"ל מוויזשניץ). כהן כאב"ד וו"מ ווזשניץ (אחרי שאביו נבחר לכסא האדמוריות של וויזשניץ) עד פרוץ המלחמה (א'). בימי מלחמת עולם א' דר עם אביו האדמו"ר מוויזשניץ זצ"ל בעיר גראסווארדיין. והתמסר ופעל גדולות לטובת פליטי המלחמה, ולקח בכלל חלק פעיל בכל עניני הצבור

בשנת תרפ"א נבחר לאב"ד עיר ווישוי. עשה בה הרבה תיקונים ייסד ישיבה בשם "בית ישראל" ומסר לה מרצ: והשפעתו עד שנעשתה למרכז תורה גדול למאות תלמידים מרומאניא וארצות השכנות. לטובת ישיבתו הנ"ל בא לארה"ב ונתקבל כבוד ופאר והצליח ליצור סכום חשוב להקמת בנין מפואר. חבה יתרה הערצה הובעה לו כאן בכל החוגים ובזמן שהותו בארה"ב נפטר אביו זצ"ל, ומאז שמש גם באדמוריות.

הי' בעל כשרון עצום, נואם מצוין ודרשן ומטיף מפואר. ממנהיגי האגודה הפעילים המפורסמים.

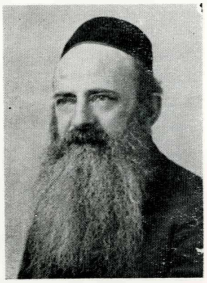
בפרוץ המלחמה השני' והגזרות הנוראות סבל נורא עד שנהלה. נפטר מוצש"ק י"ג טבת בקוויזענבורג והובא לקהלתו בוויטשוי ושם מנ"כ. תנצב"ה.

הרב ר' יצחק האפמאן שליט"א

נולד בעיר ברוקלין, נ. י. בשנת תרע"ד לאביו הר"ר פנחס האפמאן ז"ל. נתחנך במתיבתא תורה ודעת בישיבת רבנו ישראל מאיר הכהן בברוקלין ותלמיד מובהק של מרן הרב הגאון ר' דוד לייבאוויטש ז"ל, ובכולל קובנה בסלבודקה (ליטא). נסמך להוראה בשנת תרצ"ו בישיבת ר' ישראל מאיר הכהן מהגאון ר' דוד לייבאוויטש, מהגאונים ר' יהודה ליב פראער זצ"ל, ויל"ח ר' יוסף ראזין שליט"א מפאסאיק, נ. דזש. ור' משה בנימין טאמאשאוו (מביט) שליט"א. שמש ברבנות בקאנ. "תלמוד תורה דריטשמאנט **חיללי" נ. י.** ועזב כסא רבנותו ונסע לסלבודקה ונתקבל לחבר בכולל קובנה עד המלחמה. אח"כ הי' מהתלמידים המובהקים הראשונים של הגאון ר' אהרן קאטלער שליט"א בבית המדרש הגבוה בלייק וואוד. כעת הוא מכהן בתור רב, מנהל, וראש ישיבה בישיבת „נר תמיד בית לומדי דעת תורה" בברוקלין, חבר ספר חלכה על סוגיות הש"ס עם הסכמות הגאונים; ר' שלמה היימאן זצ"ל, ויל"ח ר' משה פיינשטיין שליט"א ור' יוסף בער סאלאוויציק שליט"א. חבר אגוות"ר דארה"ב וקנדה. הציג למטרתו לקרב רחוקים צעירים ואברכים שלא ידעו מתורת ד' להמשיכם אל דרך התורה והיהדות, ובעו"ה עלה בידו להעמיד תלמידים שנמצאים כעת בישיבות חרדים שלומדים כל היום.

הרב ר' ישראל אלעזר האפשטיין שליט"א
האדמו"ר מקאזניץ

נולד בשנת תרנ"ט בקאזניץ (פלך קיעלץ), לאביו האדמו"ר הצ' ר' ירחמיאל משה, בהרה"ק הצ' ר' יחיאל יעקב מקאזניץ, בהרה"ק ר' אלעזר מקאזניץ, בהרה"ק המפורסם ר' משה אליקים בריעה בעל "באר משה" ועוד ספרים, בנו של המגיד הקדוש מקאזניץ זצ"ל. כ"כ נצר מגזע הצדיקים הקדושים: טשערנאבצל, ראפשיץ גראדזיסק, קארלין אפטא, והבעש"ט נ"ע. תלמיד מובהק של הגאון הקדוש ר' מאיר יחיאל הלוי מאסטראווצע ונסמך ממנו להוראה. התחתן בשנת תרפ"ז עם בת האדמו"ר הצ' ר' **מרדכי יוסף** טווערסקי זצ"ל, מזלאטא־פאליע, וראכמיסטריווקא. נכד **הרה"ק** ר' **יצחק** מסקווירא, ונכד הרה"ק ר' **אהרן** מקארלין זצ"ל.

שמש באדמוריו"ת כמלא מקומו של אביו בקאזניץ. עודנו אברך (בן י"ט) יסד בפולין חברת "עבודת ישראל" (ע"ש זקנו) במטרה ליסד מושבות חסידים בא"י, והדפיס **חוברות "למען** המפקפקים" בעניני א"י. בשנת תרפ"ז עלה לא"י ויסד כפר חסידים וכפר עטא (שנקרא מקודם "עבודת ישראל") **שהתפתחו אח"כ** הרבה, והעלה מפולין הרבה **משפחות חרדים (יחד חמש מאות)** והתיישב אותם ובקר אח"כ לפרקים בא"י עד שבאו אל המנוחה ואל הנחלה. בשנת תרצ"ה **נבחר לרב הראשי לאגודת הקהלות** בפריז למלא מקומו של הרב ר' יואל **הרצוג** (אביו של הגרי"א הרב הראשי לא"י שליט"א) ויסד שם אגודת הרבנים ועמד בראשה. כ"כ יסד אגודת השוב"ם ותקן בדקי מוסדות הדת, כשרות, בתי ספר וכו'. **בפרוץ המלחמה** הי' פעיל הרבה **לטובת הפליטים.** בשנת ת"ש נמלט ובא לעיר בארדוי ומשם נלקח **למחנה גירס** ומשם לניז (**גם שם** הי' פעיל בחיזוק **הדת** ויסד **בי"ד**) **ובשנת** תש"א בא לארה"ב. חסידיו ומעריציו יסדו לו **ביהמ"ד לתורה** ועבודה בשם „עבודת ישראל". **חבר אגודת האדמורי"ם וגזבר** ב„ועד העזרה" ופעיל למען מוסדות א"י והנו מהאדמורי"ם החשובים.

הרב ר' חיים ארי' הלוי איש הורביץ ז"ל

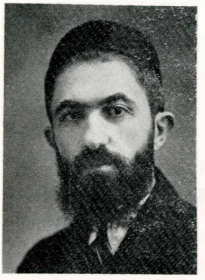

נולד בשנת תר"י בעיר בראדי, לאביו הרה"ג ר' שאול הלוי ז"ל אב"ד טיסמנץ, בעל שו"ת "בשמים ראש" (בן הגאון ר' משולם יששכר אב"ד סטניסלאב בע"ס שו"ת "בר ליואי" ו"כלי חמדה"). ממשפחת רבנים במשך ארבע מאות שנה. ונכד השל"ה. מהרבנים הגאונים והמפורסמים באירופה המרכזית וזוכה לה. אחרי חתונתו התישב בבית חותנו, הגביר והנדיב המפורסם ר' מיכאל ציפרעס, וישב ע"ת והתענין בעניני הצבור. יסד ת"ת כללי (הראשון במינו בגאליציע, ללמודי קודש וחול). ומשם נתקבל לאב"ד זאלקאווא ויצא שמו כאחד הגדולים, ובשנת תר"ן נבחר לאב"ד קראקא. כתר הרבנות בקהלה הכי חשובה ועתיקה בגאליציע הולמתו. מלבד גאונותו בתורה הי' ג"כ מושלם בחכמה ובמדע. וידע כמה שפות על בורין, גואם בחסד עליון. נשאר ממנו ספרים: "חיי אר"י" (ב"ח הלכה ודרוש), ביחוד נתקבל ספרו "תקון עירובין" אשר השפיע על הרבה קהלות בתבל. לסדר עירובין על פי ספרו. ספר "עזרת נדחים" על שאלת "אסופי" (ילדים במקלטי המוסדות למען ילדים שהוריהם בלתי ידועים). רוב גאוני הדור פנו אליו בשאלות חמורות, ותשובותיו קלעו למטרה.

מלבד התמסרותו לעניני קהלתו, הרבצת תורה, הי' פעיל בכל עניני היהדות במדינות אוסטריא - הונגאריא. אחד מראשוני חובבי ציון, פעמיים התראה עם הקיסר "פרנץ יוזעף" ופעל גדולות לטובת היהודים, בשנת תרמ"א בפרוץ הפוגרומים ברוסיא, ואלפי פליטים נסו לגאליציע. עשה גדולות לעזרתם, בכל המובנים. לחם עוז נגד "עלילת הדם". ביחוד נתפרסם שמו בקריאתו לאסיפת הרבנים העולמית בקראקא בשנת תרס"ג, ועידה היסטורית זו ידועה בעקר משום "שבועת הרבנים". כמאה רבנים התכנסו בבית הכנסת לפני ארון הקודש והצהירו לפני כל יושבי תבל, שכל האשמה מצד הכנסיה הנוצרית בדבר עלילת הדם בדויה. ובשקר יסודה. ישר מהועידה נשלחה משלחת חשובה אל האפיפיור ברומא, ומסרו לו נוסח השבועה כתוב על גויל, בעברית ולאטינית. חשבו בזה להסיר כל חשד, ולהשפיע שהאפיפיור יחסול את ההסתה ואת העלילות שבאו בעקר מצד הכומרים. הגאב"ד מקראקא ישב ראש בועידה זו ורבות מדובר בפרטי־כל של אסיפת הרבנים הנ"ל ע"י עורכו, מזכיר האסיפה, הרב הגאון ר' אלי' עקיבא רבינאוויץ מפאלטאווא שהשתתף בועידה זו. הרב הורביץ ז"ל השאיר אחריו ג' בנים: הרב ר' מיכאל ז"ל שהצטיין בלשונות, ודרשנות (נפטר תחת משטר הנאצים ט' כסלו ת"ש בקראקא) מח"ס "עבודת הלויים". על ה' מגלות (יחד עם קונטרס מהגאון ר' ברוך עפשטיין ז"ל) ממיסדי ומנהיגי המזרחי, ות"ת תחכמוני, בקראקא. בנו השני, הרב הקדוש ר' אלעזר משה הי"ד, מח"ס "טוב עין" בנו השלישי הרה"ג ר' צבי מח"ס "כתבי הגאונים" ותולדות משפחת הורביץ. וכן השתתף במאמרים חשובים באנציקלופדיות שונות, רב בקהל יראים בדרעזין (גרמניא), מת תחת משטר הנאצים בניצא (צרפת). בתו רעלא אשת הרבני הנכבד, קלמן בערגלאס ובנה ר' חיים ארי', העלוי בישיבת יח"ל תלמידו החביב של הגר"מ שפירא. נהרגו כלם ע"י הנאצים הי"ד.

הערה: פרטי הערכה נמסרו ע"י נכד הגאון הנ"ל מר משולם יששכר הלוי איש הורביץ מאנטווערפן, הנמצא בניו יורק.

הרב ר' ישראל הלוי הורביץ שליט"א

נולד בשנת תרנ"ז בנארעווקא, (פלך גראדנא), לאביו הרבני ר' שמעון בר' איסר הלוי ז"ל ממשפחת השל"ה. נתחנך בישיבות נובהרדוק, ובסטוצין (פלך ווילנא). רבותיו הי' הגה"צ המפו' ר' יוסף יוזיל זצ"ל. הרב הגאון ר' יהודא ליב חאסמאן זצ"ל ועוד. נסמך להוראה בכ"ב לחודש מרחשון, תרפ"ב מהרב הגאון ר' יצחק הלוי שוסטער זצ"ל, אב"ד סאקאלקע ועוד רבנים. בשנת תרע"ח התחתן עם אשתו הרבנית רייצע בת הרבני ר' חיים יוסף לאבענדיג ע"ה. עזר ברבנות לאב"ד סאקאלקע ובשנת תר"פ עזר בארגון הקהלות החרדיות בביאליסטוק, גראדנא. עפ"י בקשת הגאון רמ"מ עפשטיין נשלח למדינת ארה"ב וקנדה, למנהל תעמולה עבור ישיבת "חברון". בתרפ"ח בא לטאראנטא ונתקבל לרב ביהכנ"ס אנשי לידא, וביהכנ"ס בית יהודא, ואח"כ בחברה מקרא.

הבר ספר על כל התנ"ך (עדין בכ"י) והנו עסקן גדול בעניני ציבוריים. על פי בקשתו והצעתו של ר' העשל פארבשטיין ז"ל ראש המזרחי בפולין, נהל תעמולה במחוזות ביאליסטאק בילסק, סאקאלקע, עבור ר' העשל פארבשטיין הנ"ל בתור מועמד להסיים הפולני. ממיסד המזרחי בווילנא וגראדנא. ובשנות המלחמה עשה הרבה להחזקת בני התורה ובני הישיבה בווילנא. נואם מצוין (נחשב לאחד הנואמים הגדולים בטאראנטא. ובמדינות קנדה, וארצות הברית בכלל). ותמיד מוכן לעזרת כל המוסדות וביחוד לארץ ישראל.

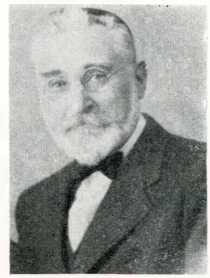
הרב ר' אברהם צבי (הערשעלע) הורוויטץ שליט"א האדמו"ר מביויטש

נולד בשנת תרמ"ז בדזיקוב (גאליציע), לאביו האדמו"ד הצדיק הקדוש ר' אהרן זצ"ל. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל. ואצל רבנים גאונים ומופלגים, בבית המדרש הגדול בצאנז. בשנת תרע"ג הגיע לארה"ב. ומכהן באדמוריו"ת.

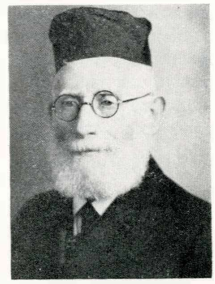
מגזע רבנים גאונים ואדמורי"ם: "אמרי נועם" מדזיקוב, ר' אליעזר מדזיקוב ראפשיץ, ר' מענדעלע מלינסק, ר' יצחק מהאמבורג, ו"דברי חיים" מצאנז, חכם צבי בעלזא, קאמינקא, אפט, מעשה רוקח, ר' העשיל, ולמעלה בקודש עד דוד מלך ישראל חי וקים. הרב הורוויטץ הנו מהאדמוריים הותיקים בארה"ב.

הרב ר' **אהרן הורוויץ** שליט"א
ראקסבורי-באסטאן

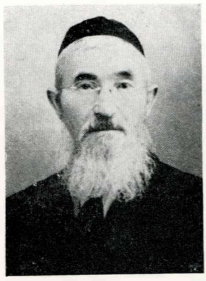
נולד בעיר סיוויר, פלך ווילנא בשנת תרכ"ט לאביו הר"ר משה שלמה ז"ל, ממשפחת הגאון מוויל־נא והגאון ר' ישראל סאלאנטא ז"ל. למד בווילנא אצל הרה"ג ר' אלי' יצחק ור' יהושע קאלאב ואח"כ הי' תלמיד מובהק של הגאון הרב הכולל דניו יורק ר' יעקב יוסף ז"ל. נסמך להוראה בשנת תרס"ד מהגאון ר' יצחק יעקב רייי־נעס ז"ל הגאב"ד מלידא. בשנת תר"ן נשא את הרבנית זלאטא בת הרבני המופלג ר' אברהם הערמאן ז"ל. בשנת תרנ"א בא לארה"ב, ונתקבל לרב בעיר פאוטאקעט. ראד־אייללאנד ושמש ח' שנים. משם עבר לכהן בעיר באסטאן בבהכנ"ס בני **אברהם ומשמש** בה עד היום. הרב הורוויץ הנו גדול בתורה **רב פעלים ומהרבנים** החשובים והנכבדים. ממיסדי ישיבת עץ חיים (שהנה כעת ישיבת ר' יצחק אלחנן.) סגן נשיא של כנסת הרבנים דארה"ב. **נשיא** נכבד של ועד הרבנים בבאסטאן. ממיסדי **הסתדרות המזרחי** בארה"ב. פעיל בעד עזרת תורה ובעד כל מוסדות התורה **בארה"ב** וארץ ישראל.

הרב ר' **יוסף דוב הורוויץ** שליט"א

נולד בעיר קלעצקאווא, פילין לאביו הר"ר צבי (גדליהו) הורוויץ ז"ל. נתחנך בישיבות לאמזא, ברייסק, איישישאק, ווילנא ועוד. נסמך להוראה בשנת תרנ"ה מהרב הגאון ר' צבי הירש מה יפית מאיישישאק, מהגאון ר' יצחק יעקב ריינעס מלידא, מהגאון רשכבה"ג ר' חיים מבריסק וצ"ל ועוד. בשנת תר"ס התחתן ובשנת תרס"ג נבחר לרבנות בליסקאווע וכהן עד תרס"ז. בשנה הנ"ל בא לארה"ב ונבחר לרבה של סט. פאול מינעסאטא וינהל עדתו זו עד היום. חבר ספרים, דברי יוסף" חדושים על הרמב"ם וגם הדרנים על כמה מסכתות. „קדושת יוסף" דרוש והלכה על כל פרשיות התורה וגם דרשות והלכה למועדים ולרגלים. כלם מוכנים לדפוס. **חבר אגודת הרבנים דארה"ב** וקנדה. עסקן בצרכי צבור, **באגודת** המזרחי, יושב ראש לועד החינוך בהת"ת, וביחוד ראוי לציין מסירותו לטובת הבית מושב זקנים בעירו, אשר בעבודה זו **ובעבודת המזרחי, גם אשתו הרבנית תקח חבל פעיל. הרב** הורוויץ שליט"א גדול בתורה בקי בש"ס ופוסקים ואחד **מהרבנים** הגדולים **בארצות הברית.**

הרב ר' **ישעי' הלוי הורוויץ** שליט"א

נולד בעיה"ק צפת תרמ"ג לאביו הרב ר' אשר יהזקאל הלוי הור־וויץ זצ"ל אשר כמה אדמורי"ם בדורו רצו לסמכו לאדמו"ר ולא רצה לקבל. נצר (מצד אביו) השל"ה הקדוש, **מהרה"ק ר' אהרן הגדול** מקארלין, מהרה"ק ר' חיים חייקא מאמדורא, מהגה"ק הרמ"מ מלינ־באוויטש בעל צ"צ זצ"ל ומצד אמו ע"ה מגזע הגאון בעל הלבושים ז"ל. נתחנך אצל הגאון הר' דובעריש זימאן מווארשא תלמיד ומוסמך מהאדמו"ר מסאכטשוב. ואצל הגאון הרידב"ז זצ"ל, ובישיבתו בעיה"ק צפת, וגם בישיבת **החם סופר**. נסמך להוראה בשנת תרס"ג מהרה"ג ר' דובעריש הנ"ל, ואח"כ מהרה"ג ר' אברהם יהושע העשיל ראבין מיאסלא (גאליציא), ואח"כ מהגאון הרידב"ז הנ"ל ועוד מכמה רבני וחכמי ספרדים בארה"ק. שמש ברבנות בעיה"ק צפת משנת תרס"ח עד שנת תרפ"ב. אח"כ מחודש ניסן תרפ"ב עד חודש תמוז תרפ"ג לקהלות חב"ד בניו יורק, מאז רב ואב"ד בוויניפעג ומכהן כראש הרבנים בוויניפעג ומערב קנדה. חיבר ס' „יבא שילה" בהלכה ודרוש, וס' „פרדס הארץ". כעת מוכן לדפוס ס' „עדן ציון" על מקומות הקדושים שבא"י ובכת"י כמה קונטרסים בהלכה ודרוש עפ"י חסידות חב"ד. חבר לאגודת הרבנים שבארה"ב וקנדה משנת תרפ"ב. ועסקן בכל המוסדות שבארה"ק. **התחתן בשנת** תרס"ג למרת פיגא בת הרה"ג ר' **יצחק לארבערבוים** זצ"ל **בן** בנו של הרה"ג ר' מרדכי זצ"ל בנו של הגאון מהר"י מליסא בעל החוו"ד. חותנו הר' יצחק הנ"ל הי' מגזע הה"ק ר' שמעון מיערוסלב והי' חתנו של הגאון ר' שמואל העליר זצ"ל ראב"ד ונשיא של עה"ק צפת. נכבד ומפורסם וראש הרבנים בוויניפעג.

הרב ר' **ישראל דוד הורוויץ** שליט"א
האדמו"ר משאטץ

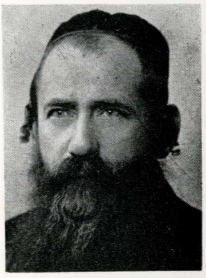

נולד בעיר שענדישוב (גאלי־ציע) בשנת תרנ"ט, **לאביו** האדמו"ר הצה"ק ר' טובי' זצ"ל אבד"ק שענדישוב בן האדמו"ר הצה"ק ר' אברהם משענדישוב בן הגה"ק ר' יעקב ממעליץ, בן הגה"ק רשכבה"ג ר' נפתלי מראפשיטץ זצ"ל. כ"כ נכד הגה"ק ר' שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל.

בשנת תרפ"א נשא לאשה את מרת יענטל (ע"ה) בת האדמו"ר הצדיק המפורסם ר' מאיר זצ"ל משאטץ, בן הצה"ק ר' יואל מבירא־ניפקא (אשתו הרבנית המפורסמת היתה מרת „חיה'לע" משאטץ בת הצה"ק המפורסם ר' מאיר מפרי־מישלאן זצ"ל). זוגתו הרבנית ע"ה היתה כ"כ נכדת הגה"ק בעל „דעת קדושים" מבוטשאטש והגה"ק ר' מיכלי מזלאטשוב זצ"ל. בשנת תרצ"ב בא לארה"ב, וקהל חסידיו ומעריצו קבלוהו **בסבר פנים יפות, ויסדו לו בית מדרש. ביתו פתוח לרווחה, ורבים**

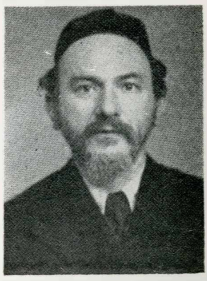
מצאו אצלו גג לראשיהם, ושלחן לסעודותיהם, בבואם לארה״ב. האדמו״ר משאטץ שליט״א, הוא מהאדמורי״ם הכי חשובים בארה״ב, עסקן נמרץ בפעולותיו בועד העזרה ושאר מוסדות התורה, סגן נשיא של אגודת האדמורי״ם דארה״ב וקנדה, פעל גדולות לטובת היתומים והאלמנות, ביוראפ וא״י, ועוד ידו נטוי׳ לעזור לנצרכים.

הרב ר׳ יואל הילפערן שליט״א
האדמו״ר מברעזאן

נולד בשנת תרמ״ז בברעזשאן (גאליציא), לאביו האדמו״ר הרב הצדיק ר׳ אברהם זרח ארי׳ יהודה ליבוש הילפערן זצ״ל מברעזשאן. האדמו״ר מברעזשאן שליט״א הוא נכד הגה״ק מראפשיטץ, פרעמיש־לאן, ברעזשאן עשרים דורות רבנים גאונים בן אחר בן. נתחנך על ברכי אביו הרה״צ זצ״ל בעל מחבר ספר ״אמרי יהודא״ (עה״ת) והוציא ס׳ ״שפת אמת״, מאביו הגה״צ ר׳ משולם שרגא פיבוש זצ״ל. חבר לאגודת האדמורי״ם והסתדרות האדמורי״ם בניו יורק, והנו עסקן במוסד ועד העזרה. התחתן תרס״ה עם הרבנית מרת רחל בת הצ׳ האדמו״ר מזשילין, בן הרה״צ ר׳ נפתלי חיים (שמנ״כ בארה״ק) בן הגה״ק בעל אמרי נועם, מדזיקוב, בן הגה״ק ר׳ אליעזר מדזיקוב בן הגה״ק מראפשיטץ זצ״ל. כ״כ היא נכדת הגה״ק מצאנז זצ״ל. גם היא פעילה מאד לטובת הפליטים. כנשיאה של ״הסתדרות נשי הרבנים פליטים״. האדמו״ר שליט״א בא לארצות הברית בשנת תר״ץ אחרי ששמש ברבנות ואדמוריו״ת בכמה קהלות חשובות בגאליציא כמו: זשילין, ברעזשאן, ורישא. הנו מהאדמורי״ם החשובים והמפורסמים בארצות הברית.

הרב ר׳ ישכר בעריש הילפערין שליט״א
האדמו״ר מבריטש

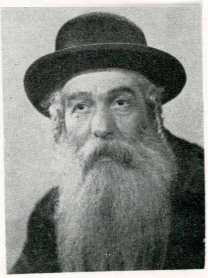
נולד בשנת תרמ״ט ברריישע (גא־ליצ׳יע), לאביו הרב הגאון ר׳ חיים יונה זצ״ל, ראב״ד ריישע, בן הגאון ר׳ אלכסנדר שמואל הייל־פערן זצ״ל, אב״ד לבוב (תוך העיר) בעל שו״ת מהרא״ש וראש המזבח (על זבחים) (נכד בעל תשובות רא״ם מסאטינוב, שנמשך יחוסו עד בעל מגלה עמוקות, והתבואות שור, ולמעלה בקודש), אמו היתה בת הגאון בעל נחלת ראובן (אב״ד ריישע) ונמשך יחוסה עד הגאון ר׳ יצחק הורביץ מהמבורג זצ״ל. למד אצל אביו ואצל הגאון ר׳ נתן לוין, אב״ד ריישע, ונסמך להוראה ממנו, ומהגאונים: ר׳ מאיר אריק אב״ד בוטשטש, ור׳ דוד הורביץ, אב״ד סטאניסלאוו.

נתחתן (בו״ר) עם בת האדמו״ר ה״צ ר׳ אהרן הורביץ, אב״ד ואדמו״ר בייטש זצ״ל (בן הרהגה״צ ר׳ מאיר מדזיקוב זצ״ל בעל אמרי נועם, וחתן הגה״ק בעל דברי חיים מצאנז).

בשנת תרע״ה נבחר לאב״ד אלפין (מחוז יאסלע) ובשנת תרע״ז נבחר למלא מקום חותנו בבייטש (ע״י צאנז). חבר ועה״פ באגודת הרבנים בפולין, ופעיל מאד באגודת ישראל. עוד לפני המלחמה הראשונה, נבחר למזכיר האגודה בגאליציע, וחבר בועה״פ המצומצם, עד פרוץ מלחמת עולם ב׳. פעיל מאד בקרן הישוב, והצטין ביחוד ביסודן של קופות גמ״ח בעזרת הדשוינגט, בערי גאליציע.

בפרוץ המלחמה, הושם במחנה הרכוז, ואבד אשתו וד׳ בנים הי״ד, אחרי ד׳ שנים של ענינויים נוראים, שוחרר בידי הצבא האמריקאי, במחנה עבענזעע, באוסטריא, משם עבר לדומי ושמש ברבנות בקהלה האשכנזית, ובשנת תש״ו בא לארצות הברית אחרי השתתפותו בועידת אגודת ישראל בלונדון. חבר באגוה״ר בארה״ב ובאגודת האדמורי״ם ופעיל ביחוד בעניני אר״י. הו״ל ספר נחלת ראובן (מזקנו הנ״ל). נואם ומתפלל מצוין, ומעריציו יסדו לו קהלה ומקום לתורה ותפלה, בשם ״זכרון אלעזר״ בברונקס.

הרב ר׳ ישראל ארי׳ הילפערן שליט״א
האדמו״ר מסאקאליווקא

נולד בעיר סאקאליווקא (גאליי־ציא, פוילין) לאביו הרה״צ ר׳ ברוך זצ״ל האדמו״ר מסאקאליווקא, בן הרה״צ ר׳ ישראל ארי׳ האדמו״ר מפרעמישלאן, בן האדמו״ר הקדוש הרבי ר׳ צבי, חתן הרה״ק המפורסם ר׳ מאיר״ל מפרימישלאן זצ״ל.

נצר מגזע הבעל שם טוב, ונכד להגאונים הקדושים בעל דגל מחנה אפרים, הרבי ר׳ נפתלי מראפשיטץ הרבי ר׳ שמעלקא מניקלסבורג, הרה״ק מחאליעוו, והרה״ק ר׳ משולם שרגא פיבוש, האדמו״ר מברעזאן זצ״ל. נתחנך אצל אביו הרה״צ זצ״ל. שמש באדמו״ריות בעיר לבוב, וזה י״ט שנים שמשמש באדמו״ריות בעיר נויארק, וברבנות בבית הכנסת ״ישמח ישראל״. אשתו הרבנית מרת שבע תחי׳ הנה בת הרב הגה״צ ר׳ ליבוש שטיקלער אב״ד קיליקוב, בן הרה״ג ר׳ צבי אבד״ק מאסט גדול, בן הרה״ג ר׳ שמרי׳ אבד״ק מאסט גדול זצ״ל, והיא ג״כ נכדת הגה״ק רבי ר׳ שלמה לוצקער המגיד מסקוהל בעל ״דברת שלמה״ זצ״ל. האדמו״ר מסאקאליווקא שליט״א הנו מאדמו״רים החשובים בניו יורק.

הרב ר' צבי הירש היילפערן שליט"א
האדמו"ר מברעזאן

נולד בשנת תר"ן בסאסוב (גא' ליציע), לאביו הה"צ ר' טובי' יחיאל מיכל היילפערן ז"ל, בן הרה"ק ר' יהודה ליבוש היילפערן ז"ל מברעזאן, בעה"מ ספר אמרי יהודה עה"ת בן הה"ק ר' משולם שרגא פיבוש היילפערן ז"ל מברעזאן, בעהמ"ס ספר שפת אמת (עה"ת), חתן הה"ק מוה"ר אשר ישעי' זצ"ל אבד"ק ראפשיטץ.

אמו הרבנית הצ' מרת מרים ע"ה היי"ד בת הה"ק ר' שלמה ז"ל אבד"ק סאסוב בן הה"ק ר' חנוך העניך דוב ז"ל אבד"ק אלעסק בעה"מ סדור לב שמח. חתן הרה"ק שר שלום זצ"ל מבעלז.

האדמו"ר שליט"א הוא הוטר מגזע משפחת היילפערן, רבני ברעזאן, המיוחסים להמהרש"ל ז"ל, ומהגה"ק מפרימישלאן, אליק, זאלטשוב, פראבישטש, טשערנאבעל, ומעזריטש, זצ"ל. נתחנך אצל זקנו הה"ק ר' שלמה ז"ל מסאסוב. שמש באדמוריו"ם החשובים בניו יורק.

הרב ר' יואל היילפרן שליט"א

נולד בקראקא בשנת תרס"א לאביו הגה"צ ר' מתתי' חיים זצ"ל האב"ד דאבשיץ, בהרה"ק ר' ליבוש זצ"ל מברעזאן נכד הגה"ק הרר"צ מראפשיץ זצ"ל, הרד"מ מפרימישלאן זצ"ל והמגיד מזלאטשוב. כ"כ נכד הגה"צ ר' יהושע העשיל מקאמארנא זצ"ל (בנו של הגאון בעל "ברוך טעם" מליפנוק), הגה"צ מקרשאנוב, והגה"ק בעל "דברי חיים" האב"ד סאנדז.

נסמך להוראה מהגאון ר' שמואל ענגיל זצ"ל אב"ד ראדאמישלע (שו"ת מהר"ש), הגה"צ ר' אלימלך ראבין זצ"ל האב"ד יאסלא (הוזן הגה"ק ר' אברהם חיים האראוויץ האדמו"ר מפלאנטש וצ"ל) בחר בו לחתנו ושיתפו בעול הרבנות ביאסלא. עוד היותו אברך פעל גדולות בשדה החינוך יסד ישיבה והקים "בית יעקב" בכל הסביבה. ארגן חרדים והשפיע עליהם לעלות ולהתישב בארה"ק.

במלחמת עולם ב' גורש מעירו וסבל נורא ונוצל בנסים. עשה הרבה לשפור הדת ומצב הפליטים במחנה ברגן־בלזן וע"י השפעתו נתיסדו ישיבה, בית יעקב, סמינריון למורות וקיבוצים דתיים שעי"ז נוצלו יתומים ויתומות וחנוכו על ברכי התורה והיראה ועלו לארה"ק. בתור רב לכל המחנות באיזור הבריטי בגרמני' התמסר ביחוד לעניני העגונות. מאות משפחות נתאחדו ע"י מאמציו הכבירים. כן סודרו אלפי גביות " עדות לשחרר מכבלי העגון הנצרכים. עמד בקשר עם גדולי הרבנים בכל השאלות החמורות וביחוד עם הרב הראשי לא"י הגרי"א הלוי הרצוג והגרש"ד כהנא (מלפנים הראב"ד מוארשא ועתה בירושלים). חלק מעבודתו הרבה והפורי' זו נראית בספרו החשוב "אוסף תקנות עגונות".

בשנת תש"ט בא לארה"ב, והתישב בסביבת מעריציו וידידי באזור ברונזוויל בברוקלין. הנו בעל כשרון רב ונואם ומטיף מצוין ומהרבנים הפליטים החשובים.

הרב ר' דוב צבי הימאן שליט"א

נולד בשנת תרס"ב בריטעווע (פלך קאוונא), לאביו הרבני ת"ח מופלג ר' משה אהרן הי"ד בן הגה"צ הגדול דרשן מפורסם ר' ישראל שלום הימאן משאדאווע (שה' שד"ר ישיבת לומזה). ולאמו מרת דאבא פעסיא הי"ד בת הרבני ר' אברהם יצחק ז"ל (נהרגה היא ובעה"י הנאצים ימ"ש הי"ד). למד בישיבת טעלז משנת תרע"ח עד תרפ"א, בסלובודקה (בישיבת כ סת יש אל) מתרפ"א עד תרפ"ד. ובחברון מתרפ"ד עד תרצ"א. נסמך להוראה בשנת תר"צ מרבו הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין ז"ל ר"מ דסלובודקה וחברון, ומהגאון ר' אלי' קלאצקין ז"ל אב"ד דלובלין, וי"ח מהגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, ר"מ דישיבת עץ חיים בעה"ק ירושלים. התחתן (בא"י) בשנת תרפ"ט עם מרת הענע ע"ה, בת הרבני ר' יעקב ראבינאוויץ ממינעאפוליס (נפטרה בדמי אבה בשנת תש"ה).

בשנת תרצ"א בא לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת "כנסת ישראל" במינעאפוליס מינע. ושמש עד תש"ה, שם הי' פעיל מאד בכל ענייני דמתא, שנים אחדות נשיא המזרחי, ובהנהלת ועד הכשרות, יו"ר ועד העיר, ובית יתומים, ת"ת, מושב זקנים, ועוד. בשנת תש"ו נתמנה למנהל בישיבת חפץ חיים בבלטימור, ומכהן בה פאר וכבוד עד היום. כתב מאמרים שונים בשאלות הזמן, ומוסר. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר ועה"פ הארצי של הסתדרות המזרחי, פעיל במוסדות התורה וביחוד למוסדות א"י והנו מהרבנים החשובים בבאלטימור.

הרב ר' רפאל שלמה חיימאן זצ"ל

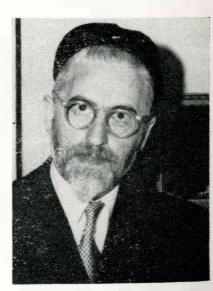
נולד בעיר פאריץ, פלך מינסק לאביו הר"ר מיכל ז"ל. נתחנך בישיבת לוסק אצל רבו המובהק הגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ ז"ל ובסוף נסע לישיבת חפץ חיים בראדין ולמד שם איזה זמנים. נסמך להוראה מרבו הגאון ר' ברוך בער ז"ל (ומהגאון רח"ע גראדזענסקי ז"ל). התחתן בשנת תרע"ח את בת הרבני המופלג בתורה והמתמיד המפורסם ר' אברהם מוואלאזין ז"ל (אשר חתניו הי' הגאונים ר' שמחה זיסל, ר' נחמי' אב"ד בוצלאוו ור' אליעזר יצחק בערמאן הידוע בשם הגדול מקרעמענטשוג אשר עלה אח"כ לירושלים ויסד שם ישיבה ושם מנ"כ).

תיכף אחרי חתונתו שהיתה בזמן חירום המלחמה נעשה לר"מ בקרעמענטשוג ואח"כ כשהוכרח לעזוב מסיבת הסוביטים

את קרעמענטשוג התעכב איזה זמן בסמילאוויץ עפ"י בקשת החפץ חיים ז"ל ולימד שיעורים והרביץ תורה בתנאים הכי קשים. בשנת תרפ"ג נענה להגאון הקדוש ר' אלחנן וואסרמאן הי"ד לכהן כר"מ בישיבת באראנאוויץ. בשנת תרפ"ח הזמינו הגרח"ע גראדזענסקי ז"ל לראש ישיבת ראמיילעס בווילנא. בתרצ"ה הוזמן מטעם ישיבה ומתיבתא תורה ודעת בברוקלין לראש ישיבתם וכהן בה עד יום פטירתו (י"ז כסלו תש"ה).

הג"ר שלמה הייאמן הצטיין מאד במדותיו ועמקנות בלימוד אשר ירש מרבו הגאון ר' ברוך בער ז"ל והי' אהוב וחביב מאד בכל החוגים והשפעתו ניכרת גם היום על תלמידיו אשר זכו לשאוב מבאר תורתו. הי' נזהר מאד בשיעוריו, לפרות חריפותו העצומה הדריך את תלמידיו בדרך "ישרות עומק הסברא" שלא להטותם מדרך הסלולה. כשהביאו התלמידים לפניו איזה תירוץ עי קושית איזה גאון הי' מרגלא בפומי' להשיב "אין זה תירוץ" ועל תמיהת התלמיד השואל, הי' ממשיך להגיד "על קושיות אין צריכים להגיד תירוץ אלא צריכים לחפש דרך לסלק הקושיא מעיקרא". מאמרים שונים בהלכה נדפסו ממנו בירחונים אוהל תורה, כנסת ישראל, יגדיל תורה והמתיבתא ועוד, ובכתובים נשארו הרבה שעורים בהלכה, וחלק מהם הופצו בין תלמידיו. הי' ממיסדי וראשי אגו"י בארה"ב וסגן נשיאה ומהחברים הכי חשובים באגוה"ר ובן הי' פעיל ביסוד "תורה ומסורה". להבין גדלותו של ר' שלמה הייאמן כדאי לציין את דברי רבו המובהק הגאון ר' ברוך בער ז"ל שכתב אליו בברכת מז"ט להתמנותו לראש ישיבת תורה ודעת בוה"ל: "כדאים הי' כל החבלי לידה של אמי ז"ל להעמיד תלמיד כמותך". מאד הי' מסור לרבו הגדול וכן תלמידיו הי' אדוקים בו מאד. אמריקה וכל סדר החיים כאן לא השפיע עליו כלל, ונשאר נאמן ושלם לדרך חנוכו באירופא. הרבה סבל למען הרבצת התורה בסמילאוויץ ובאראנאוויץ וגם כאן אחרי שנחלה הי' מדובא ביסורים גדולים התמסר לתורה ויראה במסירות נפלאה. יהי זכרו ברוך.

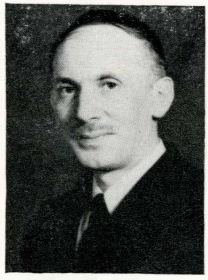
הרב ר' יהושע הלוי הירשהארן שליט"א

נולד בעיר קריליאוויץ (אוקראינא) בשנת תרנ"ד לאביו הרב הגאון ר' סענדר הלוי הירשהארן ז"ל (נזכר בשו"ת אמרי יושר להגאון ר' מאיר אריק מטארנא). בן הגאון ר' משולם זוסיא ז"ל (נזכר כ"פ בשו"ת מהרש"ם מהגאון האמיתי מברעזאן). נתחנך אצל אביו וזקנו הג"ל ובישיבות מאהילוב וישיבות ליטא ופולין. נסמך להוראה מהגאון בעל שו"ת אלף המגן ובלילת המנורה אב"ד וויניצא ומהגאון ר' ליב ברוידא בעל שו"ת מצפה ארי' אב"ד לבוב ומהגאון ר' אברהם פערלמוטער מוארשא ז"ל. שמש ברבנות בעיר קריליאוויץ, ואח"כ בעיר סטאנב ברוסיא כמלא מקום זקנו. כעת מכהן ברבנות בעיר מאנטרעאל בבתי בנסיות "בית שלמה" "בית יצחק" וסגן יו"ר של ועד הרבנים דמאנטרעאל.

הרב הירשהארן שליט"א הנו גדול בתורה, חבר שו"ת (שהסכים עליו הגאון רח"ע גראדזענסקי זצ"ל) ויש אתו בכתובים ספרי שו"ת להלכה, ספר דרוש ופלפול, ספר ההטפה ועוד. הובא בספר "פרדס הרמונים" מהרב הגאון ר' יואל כ"ץ אב"ד ערדעד (רומעניא) הי"ד. הגאון ר"י צירלסאן מקישינוב ז"ל מביא ראי' ממאמרו של הרב הירשהארן שנתפרסם ב"בית ועד לתכמים" וב"שערי תורה" ב"דין גיות לכהן" וכן נדפסה תשובתו בספר הג"ל בדין "מורדת", והוא מהרבנים הכי תשובים ופעילים בקנדה.

הרב ר' מרדכי הירשפרונג שליט"א

נולד בעיר קראקא גאליציע לאביו הרב הגאון ר' זאב וואלף זצ"ל (הי' גדול בתורה ונסמך מגאוני גאליציע ה"ה: ר' חיים ליב הארוויץ, הגאב"ד דקראקא והמהרש"ם, הגאב"ד דברעזאן ועוד גאונים). נצר (מצד אמו) הגאונים: ר' אברהם יוסף יעקב געלערנטער זצ"ל מח"ס "רביד הזהב", ר' ישראל ריף זצ"ל, ר' שאול וואהל, טו"ז, ב"ח, עד רש"י ז"ל.

למד בישיבות אירופה ואצל זקנו בעמ"ס "אמרי יאי", ואח"כ בא לארה"ב והי' מהתלמידים הראשונים בישיבת ר' יצחק אלחנן בנויארק, וגם הגיד בה שעורי עיון במחלקה העליונה. מעודו הי' בעל כשרון ועסקן והודות להשפעתו הונהג חוק שבועי של "משמר לילה" (ללמוד כל הלילה) בישיבה הנ"ל.

נסמך להוראה מהגאונים: ר' הלל ד"ר קליין זצ"ל, רש"א יפה זצ"ל, רמ"ז מרגליות זצ"ל, ויל"ח הגאונים ר' אהרן קאטלער שליט"א ור' אברהם יאפאהן שליט"א.

התחתן עם בת הרבני המופלג בתורה ר' אליקים חנוך עלפענביין זצ"ל, נכד הגאון המקובל בעמח"ס "שארית יהודא".

שמש ברבנות עוד בבחרותו בקהלת "תפארת מזרחי", ובשנות תרפ"ה-ט בעיר סאבאנא גא., ועשה הרבה תקנות ויסד חברות להחזקת הדת. בשנות תרפ"ט-צא, ראב"ד אגודת הקהלות בקענטאקי אהייא. גם בה עשה שיפורים והתמסר לחינוך והפצת דת והי' מעורכי שבועון דתי אנגלי, ונבחר לציר לקונגרס היהודי. משנות תרצ"ב-תש"ט רב בקהלת אגודת אחים בקאלומבוס, יסד בית חנוך, והרציא במכללת אהייא על נושאים עבריים, והופיע כמה פעמים בחצרי ממשלת מדינת אהייא בעניני בעיות לטובת הדת.

ידיו רב לו בתורה ובמדע, ונתפרסמו ממנו מאמרים בהלכה בהפרדס, ומאמרים בשאלות הזמן בעתונות העברית והכללית. נדפסו ממנו: "טעות המשכילים בדעות הרמב"ם" "השבת באיי הים השקט".

משנת תש"י משמש ברבנות בעיר דעמאין אייאוא. חבר ועד הפועל של אגודת הרבנים למערב ארה"ב, חבר ועד הפועל של המזרחי, ומהרבנים החשובים במערב ארה"ב.

הרב ר' **אברהם שלום הלברשטם** זצ"ל
האדמו"ר מסטראפקעוו

נולד בשנת תרט"ז בשינעווע, לאביו האדמו"ר הגה"ק ר' יחזקאל שרגא זצ"ל, (בנו של הגה"ק בעל "דברי חיים" אב"ד צאנז) נתחנך אצל אביו ואצל זקנו מעמודי החסידות בארצות גאליציע, ואונ־גארן. בשנת תרנ"ח נתקבל לאב"ד סטראפקעוו. אחרי פטירת אביו, בשנת תרנ"ט, ממלא מקומו, ומאות חסידי שינאווע נהרו אליו והסתופפו בצלו. מנעוריו הצטיין בתמימותו ובצדקתו. ענותן גדול ותהלוכותיו בקודש ירש מזקנו ואביו. התנהג בגדרים ובמנהגים, עד שקדוש יאמרו לו. הי' פשטן גדול, וכדאי להזכיר עובדה המבליטה את אופיו, ואהבתו לישראל. בסוף מלחמת עולם א' כשנוסדה ממשלת טשעכאסלאוואקאי, הזדמן אז האדמו"ר זצ"ל כפליט בעיר מיהאלאוויץ, וביום שנכבשה העיר ע"י הטשעכים נהרג קצין מחיל הטשעכי כתגובה למקרה, אסר המושל הצבאי של העיר הזאת, את ראשי העיר בתור בני תערובת עד שימצאו את הרוצח, בין בני התערובות היו יהודים וגם נכרים. וכששמע האדמו"ר זצ"ל על מקרה אסירת ראשי הקהלה היהודית, התנדב גם הוא להיות בין בני התערובות, וכל ההפצרות מטובי הקהלה לא יכלו להכניע את האדמו"ר מלהשתתף בצערת הכלל. הי' מתפלל במתיקות ונעימה וגם מחבר מנגינות חסידיות אשר שרים אותן גם היום בין קהלות החסידים.

שנים מספר לפני פטירתו הסיע דירתו לעיר קאשאו (טשע־כאסלאוואקאי) וחסידיו יסדו לו בימ"ד, ואלפי חסידים מכל השדרות באו להתברך ממנו. למרות חולשתו ומחלתו, שנמשכה שנים רבות הנהיג קהל חסידיו ומעריציו, והתמסר לתורה ועבודה באופן מופתי. הי' חובב ציון, וכל ימיו השתוקק לעלות לארה"ק אבל יד הגורל עכבה בעדו. נפטר בשיבה טובה בשנת ת"ש והשאיר אחריו בן שמלא מקומו כאב"ד ואדמו"ר סטראפקעוו הרה"ג ר' מנחם מנדל הלברשטם שליט"א שנמלט מידי הנאצים, ונמצא כעת בארה"ב בברוקלין, נ. י.

הרב ר' **בן־ציון האלבערשטאם** זצוק"ל הי"ד
האדמו"ר מבאבוב

נולד בעיר בוקאווסק (גאליציא פולין) בשנת תרל"ד לאביו הרב הגאון הקדוש רבי שלמה האלבר־שטאם האבד"ק בוקאווסק, אושפצין ווישניצא ובאבוב, בן הגה"ק ר' מאיר נתן, בן הגה"ק רשכבה"ג בעל דברי חיים מצאנז זצ"ל. נתחנך ונתגדל על ברכי אביו בתורה, חסידות ואדמוריו"ת. נסמך להוראה מגדולי הדור בשנת תרנ"ם ונסמך מאביו ומצדיקי הדור לאדמו"ר ורבן של ישראל. אביו הגדול ברב גאונותו וקדושתו פתח לפניו שערי תורה וחכמה בתורת הנגלה והנסתר. בשכלו החד וזכרונו הנפלא קבל כל מה שמסר לו אביו. עשיר כשרונות נעלים, למדן גדול ועמקן ומפורסם בחכמתו ופקחיותו וכל המעלות ומדות של מנהיג ישראל. עד שחצר באבוב היתה מפורסמת כעין מליכה עצמאית בסגנון משלה. מגן נפלא ויוצר נגינה חסידית ומנגינותיו מפורסמות בכל תפוצות ישראל ואומרים שכח הנגינה ירש מזקנו הגדול והקדוש הרבי ר' נפתלי מראפשיטץ זצוק"ל. ניגוני באבוב מלאים השתפכות הנפש ומקסימים גם אמנים גדולים בחכמת המוסיקה.

בשנת תרס"ה אחרי הסתלקות אביו הוכתר למלא מקומו של אביו ומנהיג של אלפי חסידים בכל קצוי תבל. בשנות המלחמה הראשונה התגורר הרבי כפליט בוינה ובמארינבאד והרביץ תורה וחסידות בכל מקום בואו. בשנת תרע"ט שב לפולין. גדול הי' ההפקרות ותזרון רוחני בכל פנה. המפלגות למיניהן צצו ופרחו ולקחו שבי את דור הצעיר. התיישב בעיר קראקא עיר ואם בישראל ויסד הישיבה הגדולה "עץ חיים" שנמשכו אליה הרבה בחורים צעירים אשר זכו להתעינות מרובה מצד רבם ואשר קרבם והכניסם תחת צל קדשו בתורה וחסידות. בניגוד להמקובל עד אז לקרב דוקא זקני החסידים, קרב הוא בחורים צעירים הנדחים והעזובים והשוה זכויותיהם עם הזקנים, וכאב רחמן המתיק שיח עם כל בחור, והכניס בם התלהבות והתקשרות והתמסרות לרבם ואביהם כאחד. בשנת תרפ"א חזר הרבי זצ"ל לעירו באבוב ומאות תלמידיו אתו. צרה היתה העיר להכילם ויסד סניפים ל"עץ חיים" בקהלות הסמוכות. במרוצת הימים נתרבו הסניפים ונתפשטו בכל גאליציא המערבית והלאה. האדמו"ר זצ"ל עם ישיבותיו הרעיש את כל מדינת פולין ובזמן קצר עלו וצצו אלפי אברכים ת"ח יראי השם וחסידים שהיו לדוגמא בעולם החסידות. הודות לעבודתו גדולה זאת הרכיש לו הערצה והקדשה יתירה בכל חוגי יהדות פולין וגדלה השפעתו גם בעיני שרי ממשלת פולין והשתמש בהשפעתו זו לטובת היהודים בעיני הכלל. הופעתו באסיפת רבנים בווארשא או בלבוב עוררה התפעלות גדולה אצל כל הרבנים הנאספים. הבעת דעתו בכל דבר שבקדושה היתה הכרחית לכל, מצד רוחב דעתו ורב חכמתו. צנימיותו השלמה וחיצונייתו ההדורה עשוהו לכלי אומר כבוד והדר. בכל תנועה מתנועותיו הוצק חן וחסד, וכל דבור שיצא מפיו חותם דעת אלקים עליו. כשפלשו הנאצים ימ"ש את פולין עבר הרבי זצ"ל עם בני ביתו והרבה מחסידיו לעיר לבוב. הגיע יום צרה ערב שבת לפני חשכה, הרבי הי' לבוש בגדי שבת הרשעים התפרצו לביתו והובילוהו על פני חוצות לבוב יחד עם בנו הצעיר הב' משה אהרן ושלשת חתניו: הרבנים ר' יחזקאל האלבער־שטאם, ר' משה סטעמפעל, ור' שלמה ריבין הי"ד להגיטו, וביום ד' לחדש אב שנת תש"א נהרג על קה"ש עם בניו וחתניו. ד' ינקום דמם.

הרב ר' חיים הלברשטם שליט"א
האדמו"ר מטשיחוב

בן האדמו"ר הצדיק המפורסם מו"ה יצחק ישעי' האלברשטאם זצ"ל הי"ד מטשיחוב־קראקא, בן הגה"ק רשכבה"ג מרן בעל דברי חיים מצאנז זצ"ל. הה"ק ר' ישעי' הנ"ל הי' חתן הרב הצה"ק ר' יחיאל מקרילוויץ (חתן הצה"ק מו"ה ר' יהושע מבעלז זצ"ל) בן ההצה"ק ר' זוסיא מוינקוב בן הצה"ק ר' יצחק מאיר בן הגה"ק מו"ה אברהם יהושע העשיל מאפטא זצ"ל בעמח"ס אוהב ישראל.

האדמו"ר מטשיחוב שליט"א, נולד בשנת תרמ"ב בעיר בעלז ונתחנך על ברכי אביו הה"ק זצ"ל. בבאו לאמעריקא יסדו לו ידידיו ומעריצו חסידי צאנז ובעלז בית לתורה ועבודה אשר ידוע בשם בית המדרש דהרבי משטיחוב. שמו נודע בכל ארצות הברית ורבים נהנים ממנו עצה ותושיה כי מלבד התנהגותו בחסידות הנו עסקן צבורי ורודף חסד ומוכן לעשות טובות לכל נצרך. הרבה עשה לטובת „ועד העזרה" ובאגודת האדמורי"ם מכהן כחבר לועד הפועל.

זוגתו הרבנית היא בת האדמו"ר הצ' ר' מנשה מארילוס אבד"ק ראפשיטץ זצ"ל בן האדמו"ר הצדיק ר' מנחם מענדל אבד"ק ראפשיטץ בן ההצה"ק ר' יצחק בהרה"ק רבי ר' שמעון מעריסלב חתן האדמו"ר הרה"ק ר' מנשה אבד"ק ראפשיץ בן הצה"ק מו"ה אשר ישעי' זצ"ל מראפשיטץ.

זברון קדושים

שני בניו של האדמו"ר מטשיחוב שליט"א היו גדולי תורה, חסידים ואנשי מעשה האחד ההגה"צ ר' דוד יהושע זצ"ל הי"ד ראב"ד בעיר אסנאוועצע (פולניא) הי' מפורסם בתורתו ויר"א מרבים.

בנו השני הי' הרה"ג מו"ה שמעון זצ"ל הי"ד מראפשיטץ, אשר נהרגו שניהם על קדה"ש במלחמה האחרונה ע"י הנאצים ימ"ש. והדורש דמים ינקום דם צדיקים אלה.

הרב ר' חנה הלברשטם זצ"ל
הגאב"ד ואדמו"ר דקאלאשיץ הי"ד

נולד בשיניווע בשנת תר"מ. בן הרה"צ ר' מנחם מענדיל זצ"ל הגאב"ד דפריסטיק, בהרה"ק ר' ארי' ליבוש זצ"ל מדוקלא, בהרה"ק ר' דוד הגאב"ד דקשאנוב, בן הגה"ק ר' חיים צוק"ל בעמח"ס „דברי חיים", הגאב"ד והאדמו"ר דסאנדז. אמו הרבנית הצ' פיגה בילא ע"ה. היתה בת הרה"ק ר' יחזקאל שרגא צוק"ל הגאב"ד והאדמו"ר דשיגעווע בעמח"ס „דברי יחזקאל". מלבד יחוסו זה הי' נכד הגאון ר' ברוך זצ"ל הגאב"ד דלייפניק מח"ס „ברוך טעם", ונכד האר"י הקדוש.

נתחנך על ברכי אבי זקנו הרה"ק בעל „דברי חיים" מצאנז זצ"ל, אשר חבבו ושמר עליו כעל בבת עינו, זכל חסידי סאנדז ושינייווע ראו בזה שלגדולות נוצר. משחר ילדותו שקד על התורה והתנהג בחסידות ובקדושה יתירה, והי' ידוע לגדול בתורה והוראה. חותנו הי' הגה"צ ר' משה האלבערשטאם זצ"ל הגאב"ד דעיר באדרייוב, ובהגה"ק ר' ברוך זצ"ל הגאב"ד דגאר־לץ בנו של הגה"ק בעל „דברי חיים" מסאנדז.

אחרי חתונתו נבחר לרב אב"ד דעיר קאלאשיץ, ואחרי פטירת זקנו הרה"ק בעל „דברי יחזקאל" זצ"ל, נהרו אליו מסלתה ושמנה של חסידי שינעווע, ונהג אדמוריות ברמה. בשנות מלחמת עולם א' התישב בעיר קאשוי ואח"כ בעיר ריישע. הי' מגאוני גאליציע, הרביץ תורה ולקח חלק פעיל בכל ענייני היהדות כלוחם וקנאי נלהב, והתנגד לכל המפלגות והזרמים. השתתף באספות רבנים החשובות והי' בין הנואמים הראשיים. כל הרבנים וגאוני דורנו התיחסו אליו בכבוד והערצה, והי' ממנהיגי ישראל אשר קנאו קנאת ד' צבאות בלי ויתורים. כתב הרבה חד"ת ונדפסו ממנו הספרים „שעור מקוה" על הלכות מקואות, וקונטרס „בין השמשות".

בימי מלחמת עולם ב' נתפס בידי הנאצים ונהרג עם כל משפחתו עק"ה. הי"ד.

הרב ר' שלמה הלברשטם שליט"א
האדמו"ר מבאבוב

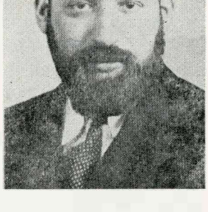
נולד בעיר באבוב (גאליציא) בשנת תרס"ח, לאביו הגאון הקדוש רשבה"ג הר"ר בן ציון הלברשטם זצוק"ל הי"ד (בן הגאון הקדוש מוה"ר שלמה מבאבוב, בן הגה"ק ר' מאיר נתן בן הגה"ק רשכבה"ג בעל „דברי חיים" מצאנז זצ"ל), חותר מגזע הגאונים והקדושים: דזיקוב, קאמינקא, שעפרנאבל, ראפ־שיץ, רבי ר' זושיא, בעל התניא, ובעש"ט.

נתחנך בישיבה הגדולה „עץ חיים" בבאבוב על ברכי אביו הקדוש, ונסמך להוראה בשנת תרצ"א מהגאון המוכהק ר' שמואל פיהרער אבד"ק קראס (בעל מח"ס „הר שפר") ומהגאון המפורסם ר' אלטר יחיאל נעבענ־צאהל ראבד"ק סטאניסלוב (בעמח"ס „פרי העץ" ושו"ת „מנחת יחיאל"). משנת תרצ"א - תש"א שמש ברבנות ואדמוריו"ת ופעל הרבה לטובת הכלל. בשנת תרפ"ה נשא לאשה את בת דודו הרה"צ ר' חיים יעקב טייטלבוים זצ"ל אבד"ק לימינוב נכד הגה"ק בעל ישמח משה. (הרבנית והילדים נהרגו על קדה"ש) בשנת תש"ח התחתן בד"ש עם בת הרה"צ ר' אר"י ליב רובין אבד"ק טומושוב - לובצלסקי מגזע הגה"ק מבעלז, שינייווא, צעשינוב, ליזענסק, וקאזניטץ זצ"ל.

האדמו"ר מבאבוב שליט"א עודו צעיר לימים במעלליו יתנכר שלגדולות נוצר. אלפי חסידי באבוב הכירוהו לממלא מקום אביו הקדוש זצ"ל, וראו בו ממשיך נאמן לשלשלת זהב החסידות דצאנז וראפשיטץ. גם היא, כאביו זצ"ל, ממשיך ללכת בדרך החסידות החדשה שסלל לפנינו אביו זצ"ל והי"א: למשוך את הדור הצעיר מכל שכבות העם ולהביאם תחת דגל ישיבתו הגדולה והקדושה „עץ חיים" אשר יסד אחרי מלחמת עולם א', ולחנכם לתורה, יר"ש, וחסידות. ורבים מתלמידיו כהנו בתוך רבנים, ומורי הוראה ושובי"ם. ישיבת „עץ חיים" (מיסודו של האדמו"ר הק' מבאבוב) יסדה כששים סניפים. שהקיפו את כל גאליציא המערבית. ההנהגה רבת אחריות זו, העמיס אביו זצ"ל על שכמו, ונשא בעול החנוך התורני והחסידי, של אלפי בחורים. כ"כ לקח חלק חשוב בחיים הצבוריים במדינת פולין, ולחם במסירות נגד זרמי הגזירות שיצאו מממשלת פולין. השתתף בתור

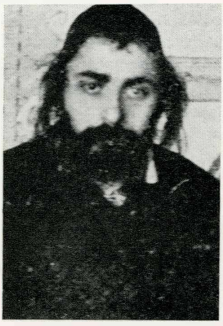
ציר, גאליציא המערבית, במשלחת הרבנים וצירי הסיים שבאו לפני המיניסטעריון בווארשא, להשתדל, שיבטלו את גזירת השחיטה בפולין. גם תחת ממשלת הנאצים פעל גדולות לטובת הכלל, וביחוד עסק הרבה בעניני ההצלה. נצל עפ"י נס מצפרני הטורפים, הנאצים ימ"ש, שהובילוהו כבר על המוקד, ובא לבר־דאפעסט (אונגריא) ומשם נמלט לרומגיא, ובה שהה עד כלות המלחמה. גם בארצות נדודיו לא רפו ידיו לעזור לנכשלים. בשנת תש"ו הגיע לארה"ב, ומאות חסידיו ומעריציו קבלוהו בכבוד ופאר ויסדו לו ביכנ"ס בשם „באבובער שערי ציון" שהוא, בית ועד לחכמים תפלה, וחסידות. כח יזמתו הגביר לפעול, ותיכף אחרי בואו יסד ישיבה בשם „בני ציון" ע"ש אביו הקדוש זצ"ל, בהשתדלותו הוצאו הרבה תלמידים לארה"ב, ממחנות ההסגר, שמצאו בית ומחסה בישיבתו. בישיבתו נמצאת מחלקה מיוחדת ללמודי מקצועות כגון: שענות, פרונות, וכו', ויתגשם בה הרעיון של „תורה ומלאכה". הרבי מבאבוב שליט"א משקיע את כל כוחותיו להרחבת ישיבתו ולשפור מצבם הרוחני, והגשמי של תלמידיו. אחד מהאדמורי"ם הכי מפורסמים וחשובים בעולם, וגם פה לוקח חלק נכר בחיי הצבור היהודי. הנו חבר לאגודת האדמורי"ם, חבר ועה"פ של אגודת ישראל, וכמה מוסדות התורה.

הרב ר' **משה הלפן** שליט"א

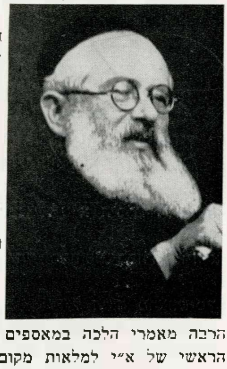
נולד בשנת תרס"ה בעיר טעלז. ליטא, לאביו הרה"ג הקדוש ר' אלי' חיים הי"ד. נצר מגזע הגאון מווילנא זצ"ל. למד בישיבות: טעלז, ופוניבז. בהיותו בן כ"ב שנה (תרפ"ז) נסמך להוראה מגדולי הרבנים דליטא, ובראשם הגאון מוהר"ל רובין זצ"ל, אב"ד דווילקאמיר. אחרי ששמש ברבנות בכמה קהלות בליטא, בא לארה"ב בשנת תרח"ץ, ובני משפחתו נשארו בליטא, ובה נפלו חללים על קדוש השם, בשנת ת"ש־תש"א (מוה"ר אביו זצ"ל ואחיו הרבנים הגאונים ר' פינחס, שהי' ר"מ ומנהל בישיבה קטנה „מכינה" דטעלז, ור' אפרים, אשתו הרבנית שינא לאה ובניו הי"ד). אחרי בואו לארה"ב נתקבל לרב בקליוולאנד. בשנת תש"ו נשא לאשה (בו"ש) את הרבנית מרים בת הרב הגאון ר' חיים יעקב ישראל בערגער שליט"א, מקליוולאנד (במה"ס „אהבת ישראל" „שארית יעקב" ועוד). כעת הוא יכהן פאר, בתור מוכיר דישיבת טלז והנו מהרבנים החשובים והנכבדים בקליוולאנד.

הרב ר' **יחזקאל הלוי הלפשטוק** זצ"ל האדמו"ר מאוסטראוויצע

נולד בעיר סקערנאוויץ (פולין), בשנת תרמ"ז. אביו הי' הגאון המפורסם ר' מאיר יחיאל הלוי וצ"ל, ה א ד מ ו"ר מאוסטרובצע. נתחנך אצל אביו הנ"ל והי' מושלם בתורת הנגלה והנסתר. שמש ברבנות בערי אינובלוטוזש, אח"כ בנאשעלסק, אחרי פטירת אביו זצ"ל (תרפ"ח) נתמנה לממלא מקום אביו בתור רב ואדמו"ר מאסטראוויצע עשה הרבה להפצת רעיון הישיבות בפולין יסד וכהן כנשיא לישיבות „בית מאור". אלפי חסידים מעריצים השכימו לפתחו והי' בין גדולי האדמורי"ם המפורסמים בפולין, וחוצה לה. נהרג בידי הנאצים במלחמת עולם ב' הי"ד.

הרב ר' **יצחק אייזיק הלוי הרצוג** שליט"א

נולד בלומזה בשנת תרמ"ח. אביו הי' הרב הגאון ר' יואל לייב זצ"ל (בע"ס „דברי יואל" אב"ד עז אנגליא ואח"כ בפריז) התחנך צל אביו הנ"ל והשתלם גם במדע, באוניברסיטא בלאנדאן. הי' בעל בשרון עצום עד שבהיותו עדין עיר יצא שמו כגדול בתורה ובקיצום בש"ס ופוסקים. נ ס מ ך להוראה מהגאון הרידב"ז וצ"ל. בשנת תר"פ נבחר לרבה הראשי של דובלין וכרב הכולל לכל מדינת וירלנד. חבר ספרים: „דברי יצחק" שעורי יצחק" ונתפרסמו ממנו הרבה מאמרי הלכה במאספים שונים. בשנת תרצ"ז נבחר לרב הראשי של א"י למלאות מקום הגאון ר' א"י הכהן קוק זצ"ל. מפורסם בכל תפוצות ישראל לגאון בתורה וכשופרו הרוחני של הישוב החרדי. הודות להשכלתו הגבוה, וכח ליצג את הישוב גם בחצרות הממשלות, והשפעתו בכל החוגים גדולה.

הרב ר' **חיים העליר** נר"ו

נולד בעיר ביאליסטאק רוסיא, בשנת תר"מ. לאביו הגאון הצדיק ר' ישראל פינסקער ז"ל. עוד בימי ילדותו היה מפורסם ברוסיא ופולין בשם „העלוי מווארשא". בהיותו עוד רך בשנים כבר היה אב בחכמה, והוחזק בעיני גאוני וגדולי הדור לגאון אמתי, וכולם כאחד השתוממו מבקיאותו המדהימה, מחריפותו הנפלאה, ומזכרונו הפינומינלי. וכדאי אנב להזכיר, שמעולם לא שמע לקח בשום ישיבה, ומשנה העשירית לימי חייו לא למד אצל שום „מלמד".

בשנת הרע"ב נתמנה לרב אב"ד בעיר לאמוא, בשנת תרפ"ב העתיק דירתו לברלין בירת גרמניה, ויסד שם את „בית המדרש העליון". שאליו נהרו רבנים גאונים מארצות שונות, לשתות ממעיני הגר"ח המבורכים בתנ"ך ותלמוד. אחרי נידודים וטלטולים

(מסבת רשעת הגרמנים) בארצות שונות, בא לארה"ב וקבע דירתו בניו יורק.

בעודו צעיר לימים הוציא שני קונטרסים "פרי חיים", המלאים הערות הארות וחידושים המפיקים אור חדש על כמה הלכות בחושן משפט, ועשו רושם גדול. בשנת תרנ"ח נדפס ממנו ב"תורה מציון" (יצא לאור בירושלים) קונטרס גדול (בב' חוברות) על ענין השמטת דין קמיצה בכלי בר"מ. בשנת תש"ד הופיע מאמרו ב"תלפיות" (שנה א' חוברת א') בדין מוכר גוף החפץ של משכונו ביד אחר, וכדאי לציין שמאמר זה נכתב בשנת תר"ס. בשנת תרע"ד הוציא לאור את ספר המצוות להרמב"ם ז"ל, ומוכיח ש"ספר המצוות" אבן תיבון שבידינו, בלול ומעורב הרבה מאד מתרגום אבן איוב. בבקיאותו בכל חדרי הספרות התלמודית, המדרשית והרבנית, ובחריפותו העוקרת הרים — בחן וברר, צרף ולבן תיקן ונקח אותו מכל המון השבושים, השינוים והליקוים שעלו בו בדפוסים, והוסיף עליו הגהות והארות על פי המקור הערבי ועל פי תרגומו של ר' שלמה אבן איוב, בצירוף הערות ותיקונים וחדושים. ראוי לציין שהגאון הצדיק מרן בעל "חפץ חיים" ז"ל אמר, שכל הוצאות של "ספר המצוות" שנדפסו אסור להשהותם כדין ספר שאינו מוגה כלל וכלל. ורק בספר המצוות של ר' חיים יש להחזיק. כדאי ג"כ להעיר שהסופר ר' בנימין כתב: "בחפצי בימי משפט סטבסקי לדון על החזיון ההוא לאורו של הרמב"ם, פניתי אל ספר המצוות של הרמב"ם בהוצאה המדעית שלו, ונתברר הדברים בתכלית". (אגב, בשנת תש"ו הוציא המחבר הגאון מהדורה חדשה ומתוקנת בתוספות השגות הרמב"ן על שרש "י" ו"א", שלא נדפסו מעולם).

בשנת תרפ"ד הופיע חלק הראשון ובשנת תרצ"ב החלק השני של ספרו "לחקרי הלכות", המכילים יותר מת"ם סימנים, שבהם מגלה הגאון המחבר טמירות, מברר ומפרש את המקצועות היותר חמורים ומסובכים בדיני ממונות. בבקיאותו המדהימה מגלה את המקורות האמתיים, שמהם שאבו הראשונים את דבריהם, ובחריפותו העצומה ובכחו התגיוני האנאליטי, יורד לעומקה של הלכה, מנתח את הנושאים, ופירוש של כל ענין וענין שעד הנה היו חתום וסתום, כנוגה יצא, וברור בתכלית הבירור.

בשנת תש"ו הוציא לאור "קונטרס" המכיל בירורים בכמה ענינים ברמב"ם ובפוסקים, בהלכות מלוה ולוה ואביזרייהו (הדפיס מיוחד מירחון לתורה "הפרדס" שנה כ', חוברת ה', אב, תש"ו).

אמנם הגר"ח אינו גאון אחד, אלא הרכבה של שני גאונים, גאון מקראי וגאון תלמודי — איינשטיין מקרא־תלמודי. וכשהתחילו מבקרי המקרא לנתח את התנ"ך "ולתקנו". כביכול, להוסיף ולגרוע כאדם העושה בתוך שלו, עד שלא השאירו בו מתום, קם הגאון החוקר היותר מקורי ואמתי במקצוע המקראי, והתיצב נגד הזרם של בקרת התנ"ך, שמטרתה ומגמתה היא אך ורק לזייף את ספר הספרים, להרוס את יסוד מבצר היהדות, ותבע את עלבון תורתנו, מידי עוליבה ומנבליה בזדון או בשגגה, ומראה בספריו על הדרך הנלוזה והמעוקשה בחקירת נוסח כתבי הקדש, על רוח עוים אשר צררה בכנפיה את מבקרי המקרא והעבירם על דעתם, ותסב עיניהם מראות נכוחה, על תלי תלים של ספרים ומחברות במקצוע זה, שצורתם החיצונית היא כביכול צורה מדעית, על היחס של זלזול וקלות ראש בספר הספרים שממש אין לשערו אפילו בספר חול. בראיות מוכחות, מדעיות והגיוניות מראה עד כמה רעועה היא מלאכתם שאין כה חכמה, עד כדי כך שהפרופיסר המנוח גאלדציהער כתב להגר"ח במכתב (נדפס ב"העולם" תרפ"ה, גליון מ"ט), "כבוד גאונו אחז את השור בקרניו, והצליח"... כי הרב המחבר פותח דרכים חדשים בחקר התרגומים, המאירים עיני ישרי לב ודורשי אמת, ומשיב עטרת תורתנו ליושנה. כבר בספרו האשכנזי "אונטערזוכונגען איבער די פשיטא" (ברלין תר"ע), החל להוכיח שאין שום יסוד אמתי להבריה המשונה ששמה "בקרת המקרא". וצדקו דברי ההיסטוריון רבי זאב יעב"ץ ז"ל....." ובמקום שפרופסורים גרמנים, סופריהם ותלמידיהם ששו ועלזו בכל לב למצא רק שברים ופרצות וחורבן חדש לעם היהודים, מצא בהן גאון ישראל רק אשיות ומוסדות לבצר בהן, כמו רמים, את מקדש תורת אלקי ישראל גם הכתובה וגם המסורה, ולחזק בה כל בדק, ובמקום שבעלי המדע צברו תלי תלים של קושיות ופרכות בשם בקרת המקראי העוקרת — שם יסד הרב הגאוני היהודי בנין של שיטת מדע תואמת ומשולבת לכל קצותיה ומקצעותיה בשם חקר כתבי הקודש לאמתתם.

שטחם של מבקרי התנ"ך היא מיוסדת על מציאת שינוים ונוסחאות שונות בתרגומים העתיקים: "שבעים", "פשיטא" (תרגום סורי על התנ"ך), וולגטו (תרגום רומאי), שומרוני וכו', אחרים מתנוסח המקראי השמור בידינו. והנה בא הגר"ח ובלי פלפולים, השערות או סברות אלא בעובדות ברורות, צלולות ואמתיות, מראה ומוכיח, שלפני כל המתרגמים הי' אותו הנוסח השמור עד היום בידינו. שכולם כאחד שאבו ממקור אחד, וששיטת מבקרי התנ"ך, שתרגום זה וזה הוא "תולדה" מתרגום אחר שקר וכזב היא, ואין לה שום יסוד ממשי.

בשנת תרפ"ח הוציא לאור את ה"פשיטא" על ספר בראשית, ובשנת תרפ"ט על ספר שמות. הוא התרגום הסורי לתנ"ך, מועתק לכתב עברי עם הערות והגהות ובאורים, אשר לפי דברי הרב המחבר "אינו נופל בערכו להבנת המקרא והחקר הלשון העברית משאר התרגומים הארמיים שבידינו". והיות שהלשון הסורית מובנה לבני עמנו כמעט כלשון הארמית, רק לכתב הסורי אין עמנו זקוק, לפיכך הוציא את התרגום הסורי בכתב עברי, למען ירוץ הקורא בו. ובדברי המחבר ..."וכל מי שיעבור על כל חלקי הפשיטא בעין פקוחה, יוכח לדעת שיוצריו ומחוללין עצם מעצמנו ובשר מבשרנו היו, כי מוצאים אנו בו השפעה רבה של דרשות חז"ל, והרבה רמזים לאגדות מקובלות, הנמצאים בתלמוד..... התרגום הזה היה מצוי בידיה של הכנסיה הנוצרית... ולפי שראו בתרגום זה שינוים מן המקור העברי הוציאו גם ממנו משפט לאמור, שבידי המתרגם היתה התורה שלנו בנוסח שונה ומשונה לגמרי מזאת שבידינו, ועל סמך החלטה זו נערמו כמה הלכות מדעיות. כביכול....." ומראה בראיות ועובדות ברורות "שהתרגום הזה, לפי שהי' כבוש זמן רב בבתי נזירים של הנוצרים, נשתנה ונשתבש הרבה מאד בשגגה בזדון ובמעל.... כי לקוי הוא ביתר ושאר וחלוף, ומלא הוא שבושים משונים, המעידים על עצמם". ובהערותיו והארותיו לאלפים מראה בעליל בהוכחות שאין לעמוד בפניהם, שלפני כל המתרגמים הי' אותו הנוסח המשומר עד היום הזה בידינו.

כמו כן בספרו "אונטערזוכונגען איבער די סעפ־טואגינטא" (תרצ"ב) מראה ששיטתו של וואוך בנויה על קורי עכביש ותלויה על בלימה, ושמגמתה ומטרתה היתה רק לזייף את האמת, עד כדי כך שהפרופיסר באללא הודה שספרו זה של הגאון המחבר פוגם את כל הספרים והחקירות שחוברו על תרגום השבעים.

גם בספרו "נוסח השומרוני" שהופיע בשנת תרפ"ג מראה הרב המחבר שהנוסח השומרוני של התורה העתקה מתוך הנוסח המסורה, שהנוסח שהיה בידי השומרונים הוא הוא הנוסח המשומר שבידינו, והנוסח השומרוני אינו אלא עיבוד במקצת שינוי

פנים של התורה שלנו שנעבדה בידי השומרונים על פי שטה קבועה ומכוונת, שהשינויים והחלופים אינם חולקים על תורתנו, אלא לבירור ולפירוש באו.

שיטתו של הגר"ח שליט"א היא כמ"ש חז"ל, שכל המתרגם פסוק כצורתו הרי זה בדאי (תוספתא סוף מגילה, קידושין מט. א). והמתרגמים לא כוונו לתרגם מלה במלה, תרגום עבדותי, אלא התאמצו למסור את הרוח המקראי. וכבר כתב ר' סעדיה גאון ז"ל, שלפניו היה, כידוע, הנוסח המשומר שבידינו, אומר בפירוש בתרגומו הערבי על התורה, שאם ימצא לנחוץ להוסיף דבר או אות אשר על ידי זה יתברר הענין יותר, יעשה זאת.

הנה למשל דורשים, כביכול, מבקרי המקרא שהספר "דברים" חובר בימי עזרא הסופר, ומביא הגר"ח כמה וכמה פסוקים, מליצות וביטויי לשון מהספר ירמיה המוכיחים למדי שבימי הנביא כבר היה הספר "דברים" ערוך ומסודר כמו שהוא בידינו.

בשנת תש"ד הוציא ספרו "על תרגום השבעים בקונקורדנציה היכל הקודש". ובעת שהמחבר מסכים שערכו השימושי של הקונקורדנציה להד"ר שלמה מאנדלקרן במקומו מונח, ואין לזלזל בו כל עיקר, מראה שהפסקאות הקטנות שמאנדלקרן מוסיף לפני כל ערך וערך המתימרות ליתן איזו שינויי נוסחאות התרגומים העתיקים של אותו ערך במקרא, וקובע בפשטות שהשבעים או הפשיטא וכו' גורסים כך וכך, לא היו דברים מעולם, ושהנוסחאות שהוא מביא מוטעות בכללן או בפרטן, ואין בהם נכונה, ומביא דוגמאות רבות שאי אפשר לעמוד בפניהן.

לא פה הוא המקום לעבור בפרוטרוט על כל ספרי הגר"ח. (וגם הוולדותיו ומעשיו הכבירים, וקוים לאישיותו האדירה. ראוים לספר גדול מיוחד). הן אלה הנזכרים לעיל, והן אלו שלא נזכרו כאן, כמו "על התרגום הירושלמי" ועוד. ברם, מן הצדק להזכיר שכשתצא לאור א"ה "מסורה על התנ"ך", הנמצאת באוצר כתביו הרבים של הגר"ח נר"ו, תאיר אור חדש על המקרא.

אסירי תודה הננו לידידנו החשוב הר"ר ד"ר אהרן רוזמרין שליט"א, עבור מאמר הנ"ל, המערכת.

הרב ר' יוסף אלי' הענקין שליט"א

נולד בעיר קלימאוויץ (רוסיא) בשנת תרמ"א לאביו הרה"ג ר' אליעזר בר 'אברהם הענקין ז"ל שהי' ר"מ וממשפחת תלמידי חכמים מפורסמים. נתחנך בישיבות בערי קלימאוויץ וקריצאוו אצל הרב ר' צבי ליפשיץ והרב ר' יהודא ליב קריינדל זצ"ל, ואח"כ בישיבת סלוצק משנת תרנ"ז עד שנת תרס"ג אצל הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א ועוד. נסמך להוראה בשנת תרס"א מהגאונים המפורסמים הרידב"ז, ר' ברוך דוב לייבאוויץ, והרי"מ עפשטיין זצ"ל. שמש ברבנות בקהלות אוני, קולאש, אחאלציק, וסמאלייץ, ובתור ריש מתיבתא בישיבות סטופצי ושקלאוו בשנות תרס"ה עד תרס"ג. אח"כ בא לארה"ב וכהן ברבנות בניו יורק בבהכנ"ס אנשי שצוצין וגראיעווא עד תרפ"ו. מאז עבר להיות מנהל בהמוסד הגדול "עזרת תורה" עד היום. בשנת תרס"ג התחתן עם מרת רבקה ע"ה בת הרב יהודא ליב קריינדל מקריצאוו ונכדת הרב ר' חיים נחום לאקשין מקלימאוויץ - משלשלת רבנים. בשנת תרפ"א התחתן בזיוג שני עם הרבנית מ' חנה תחי' בת הר' יעקב יהודא קאואצקאוו ז"ל ת"ח ממשפחת ת"ח נכבדים. חיבר ספרים - מהם ספר "פירושי איברא" שנדפס בשנת תרפ"ה ופרסם הרבה מאמרים שונים בהלכה ושאלות הזמן. הרב הענקין שליט"א גדול בתורה ומפורסם בתורתו וצדקתו בכל קצוי תבל ורבים נהנים מאור תורתו והוראותיו. אינו שייך לשום מפלגה ורק יש לו שטה עצמאית והשקפה מיוחדת מנקודת־מבט של תורה ויראה אשר בעדה לוחם. מלבד גאונותו בתורה יש לו ידיעה רבה בשאר מקצועות המדע, ולמרות ענינותו המופתית נתגלות ידיעותיו אלו במאמרים הרבים שכתב על נושאים בהלכה ושאלות החיים.

הרב ר' אברהם העפטערמאן שליט"א

נולד בשנת תרנ"ז בנעמירוב. (אוקראינא), לאביו הרה"ג ר' ארי' דוב העפטערמאן ז"ל, מגזע הגה"צ בעל תשואות חן זצ"ל. נתחנך בישיבת קישינוב, אצל הגאון הקדוש ר' יהודא ליב צירלסזאהן הי"ד. נסמך להוראה בשנת תרפ"א מהרב עוזר רובין אבד"ק פרוסקוריב (פודוליא) ואח"כ מהרב צירלסזאהן הנ"ל. שמש ברבנות בעיר פילורעשטי (בסרביא־רומניא) משנת תרפ"ב עד תרפ"ו, אח"כ עבר לארה"ב ומכהן ברבנות בעיר מאנטשעסטער, נ. ה. חבר ספרים: "דפי שוטה שנשתפה" (דברי מחקר תרפ"ח) היהדות לאור האגדה תש"ו. משתתף בעתונים: תלפיות, הדואר, ההד, והצופה. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. והמזרחי. פעיל בכמה מוסדות. נואם וסופר, ומהרבנים החשובים.

הרב ר' נחום דוד הערמאן שליט"א

נולד בעיר ניריורק בשנת תרס"ה לאביו הרב ר' יעקב יוסף הערמאן שליט"א (המפורסם בצדקתו ומעשיו הכבירים אשר הי' דר בניו יורק וביתו הי' פתוח לרווחה למרנן ורבנן ולכל נצרך ולחם עוז להחזקת הדת. התישב בירושלים עיה"ק והגדיל עשות לתורה ע"י הרצאת שעורי ערב לפועלים, וכן מרציא בכמה בתי מדרש בעיה"ק וממשיך בצדקת פזרונו ועזרה לנדכאים באופן יוצא מן הכלל). אמו הרבנית איידל ע"ה היתה מפורסמת בצדקתה וברוב טובה וחסדה היוצאת מן הכלל. (בת הרב הגדול בתורה ר' שמואל יצחק אנדראן ז"ל מיסד ישיבת יעקב יוסף הישיבה הראשונה על אדמת אמריקה). נתחנך בישיבת סלובודקה בחברון משנת תרפ"ה עד תרפ"ט ובישיבת מיר משנת תר"ץ עד תרצ"ד. נסמך להוראה מהגאונים: רא"י הכהן קוק (הרב הראשי לא"י), ר' משה מרדכי עפשטיין, ר' אלי' קלאצקין הגאב"ד לובלין, ר' ברוך בער לייבוביץ, ר' שמעון שקאפ, ר' העניך אייגעש זצ"ל, ויל"ח ר'

איסר זלמן מלצר ור' אליעזר יודא פינקל שליט"א. התחתן בשנת תרפ"ט את הרבנית מרת חי' דאבא בת הרב ר' אברהם הורוויץ ממשפחת בני תורה. (אשתו הרבנית היא נשיאה „בית יעקב", ונשיאה בהסתדרות נשים לישיבת מיר). שמש ברבנות בקהלת „אהבת ישראל" בברוקלין משנת תרצ"ד - תש"א. אח"כ הי' האב"ד בבורלינגטון וועדמאנט משנת תש"א - תש"ח. משנת הש"ה עד תש"ו הי' מרמי"ם הראשים בישיבת חפץ חיים. ומכהן ברבנות משנת תש"ה ב„תפארת ישראל אנשי בריסק" בברוקלין. חבר ועד ההנהלה דאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. יו"ר ועה"פ בסימינריון „בית יעקב". חבר הנשיאות ופעיל בישיבת חברון. חבר לועה"פ בישיבת מיר. עזר הרבה להרב ר' פייוויל מנדלוביץ זצ"ל בייסוד „תורה ומסורה" והי' מנהלה הראשון. פעיל מאד בעניני החזקת הדת, וזה כמה שנים (משנת תש"ו) שינאום ברדיו בכל שבוע עבור שמירת שבת.

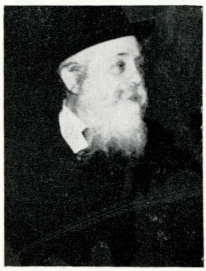
הרב ר' **אברהם מרדכי הערשבערג** שליט"א

נולד בשנת תרע"ו בקאדניץ (פלך ביאלא פולין), לאביו הרה"ג ר' אברהם מרדכי הערשבערג ז"ל. נצר מגזע הצדיקים: מלענטשטא, ביאלא, ואסטראווע. נתחנך בישיבת בריסק ובישיבת חכמי לובלין, אצל רבו המובהק הגאון ר' מאיר שפירא זצ"ל. אב"ד ור"מ לובלין. נסמך להוראה בשנת תרצ"ח מאגודת הרבנים בוואר שא, והר' הגאון מטער עספאלי"ע, הר' אברהם שווארצבערג, הרב מיכלזאהן, אב"ד פלונסק, ומהרב בעל משמרת שלום (ווי"ד). בשנת תרצ"ז הי' ראש ישיבת חכמי לובלין בראבוב. בתש"א בא בגולה לווילנא עם כמה תלמידי יח"ל ועשה שם יותר משנה והניד עשורים לפניהם. אח"כ ראש יח"ל בקאבא (יאפאן), משם עבר לקנדה, וכהן פאר בקהלת „צעירי דת ידעת" במאנטרעאל, משם בא לשיקאגו, ומכהן ברבנות בביהכנ"ס „שערי תפלה בני ראובן" וראש ישיבת חכמי לובלין בדעטרויט. הרב הערשבערג שליט"א הוא נשיא ומיסד מרכז הסתדרות ישיבת חכמי לובלין אשר מטרתה לייסד ישיבות חכמי לובלין גדולות וקטנות בכל המדינה. חבר ספרים: מחשבת הקודש, חלק ראשון מהדורא קמא ובתרא, ומחשבת הקודש חלק שני. זוגתו הרבנית, מינטשא תחי' היא בת הגה"צ הרי"ה אייבענשטיין זצ"ל אבד"ק האדרוב, ואדמו"ר מזידיטשוב, בשיקאגו.

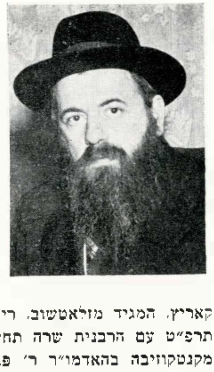
הרב הערשבערג הוא גדול בתורה ועלוי מפורסם. פעל הרבה להעביר תלמידי רבו הגאון מהר"ם שפירא זצ"ל מארצות אירופה לארה"ב וא"י וקנה שם טוב בכל עולם התורה ונכבד בכל החוגים.

הרב ר' **אברהם יהושע העשיל העשיל** שליט"א
האדמו"ר מקאפיטשינין

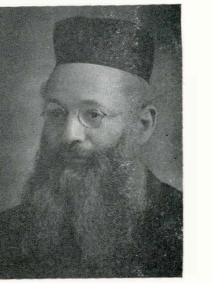
נולד בעיר הוסיאטין (גאליציא) בשנת תרמ"ט לאביו הרב הצדיק המפורסם ר' יצחק מאיר זצ"ל אדמו"ר הזקן מקאפיטשינין. נתחנך על ברכי אביו. בשנת תרצ"ו (אחר פטירת אביו זצ"ל) בעיר וויען מלא מקומו באדמוריו"ת עד שנת ת"ש שנת ביאו לארה"ב. חוטר מגזע אראלים ותרשי"ם אדמוריו"ם מפורסמים קדושי עליון המגיד הקדוש ממעזריטש, אוהב ישראל מאפטא, רוזין ועוד. רבים מחסידי אביו וזקנו אדמוריו"ם הקדושים מהוסיאטין וקאפיטשינין ומבית רוזין בכלל מסתופפים בצלו. מלבד קדושתו וחסידותו ביתו פתוח לרווחה, איש כביר המעשה, רודף צדקה וחסד. חבר מועצה המרכזית של אגודת ישראל העולמית חבר לועה"פ של אגודת אדמוריו"ם. עסקן נמרץ בועד העזרה של אגודת האדמוריו"ם. חסידיו ומעריציו יסדו לו ביהמ"ד „בני אברהם" בית לתורה וחסידות. האדמו"ר שליט"א הוא אחד מהאדמוריו"ם הכי מפורסמים בעולם.

הרב ר' **יצחק מאיר העשיל** שליט"א
אדמו"ר ממעזיבוז

נולד בשנת תרס"א במעזיבוז. לאביו הרה"צ האדמו"ר ר' ישראל ממעזיבוז בן האדמו"ר הרה"צ ר' אברהם יהושע העשיל ממעזיבוז. בן הרה"ק ר' זושא מזינקוב, בן הרה"ק ר' יצחק מאיר מזינקוב, בנו של הרב הקדוש בעל אוהב ישראל מאפטא זצ"ל. אביו הרה"צ הנ"ל ה' בז"ר חתן הרה"ק ר' אברהם יעקב מסאדיגורא. ובז"ש חתן הרה"ג המפו' ר' יעקב שמשון חאדאראוו מברדיטשוב שהי' חתנו של הגה"ק ר' גדלי' מלינוי זצ"ל. נצר מגזע הקדושים טשערנאבעל קאריץ, המגיד מזלאטשוב, ריזשין, סאוראן, ועוד. התחתן בשנת תרפ"ט עם הרבנית שרה תחי' בת האדמו"ר ר' נחום רבינוביץ מקנטקוזיבה בהאדמו"ר ר' פנחס נכד הרה"ק ר' גדלי' מלינוי. נתחנך באדמוריו"ת אצל אביו, ז"ל. שמש במעזיבוז כממלא מקומו של אביו, משם עבר לאדעס וכהן שם לערך ה' שנים. בשנת תרצ"ח עלה לאה"ק והתיישב בחיפה שנתיים ובשנת ת"ש הגיע לארה"ב. חסידיו ומעריציו יסדו לו בית מדרש מקום לתורה ולתפלה, בשם „כנסת ישראל חסידי מעזיבוז". חבר לאגודת האדמוריו"ם וחבר לועה"פ שלה. חבר להסתדרות המזרחי גזבר בקימום חכמי ישראל הפליטים, פעיל במוסדות א"י. ועד העזרה, ישיבות ועוד.

הרב ר' משה יו"ט וואכטפאגעל שליט"א

נולד במעזריטש פולין לאביו הרבני המופלג ר' דוד ז"ל, ממשפחת בני תורה חשובה (אחיו של הרב זואכטפאגעל שליט"א, הי' הרב הגאון הצ' ר' דוב מרדכי זצ"ל מגדולי וגאוני ישיבת תורת חיים בירושלים).

למד בישיבות סלאבאדקא, וסלוצק, אצל הגאונים ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל ויבל"ח ר' איסר זלמן מעלצער שליט"א אשר הי' רבו המובהק, הצטיין מאד בלימודיו והי' מגדולי בעלי כשרון בישיבות הנ"ל. נסמך מהגאב"ד קעלם זצ"ל ומרבו הגאון ר' איסר זלמן מעלצער שליט"א. בשנת תרס"ט נשא את אשתו דבורה פריידל בת הגאון ר' משה נתן שפירן ז"ל הרב מקול פלך קאוונא. ממשפחת רבנים עד ר' שמואל חסיד (מגדולי חסידי ראסיין, מרואי פני הגר"א מווילנא בכל שנה, והגר"א קרא אותו ואמוטער חסיד) ויחזיו נמשך עד דוד המלך ע"ה.

שמש ברבנות בקול פלך קאוונא עשרים שנה ואח"כ בא לקנדה ונבחר לרבה של הקהלה הגדולה בני יעקב (רוסישע שוהל) במאנטרעאל ובה יכהן פאר עד היום. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר הועד לעזרת תורה, ונשיא ועד הרבנים במאנטרעאל. גדול בתורה, ובקרוב יצא לאיר ספרו „דברי משה" חדושים ותשובות. הנו רב פעלים בעזרת מוסדות התורה פה ובא"י. בניו הם הרבנים המפ' ר' נתן מאיר מנהל ישיבת הגר"א קאטלער שליט"א בלייקוואוד, ר' דוד, רב בקהלת „לינת הצדק" פילאדעלפיא, ור' חיים יוסף בקהלת בית ישראל בקעמברידזש, מאס.

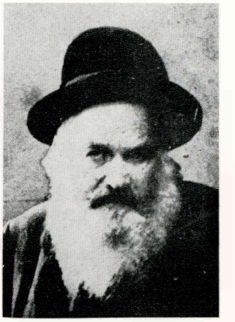
הרב ר' ירחמיאל אלימלך זואלגעלערנטער שליט"א

נולד בשנת תרס"ט במעכאוו (מחוז קילצה פולין), לאביו הרב החסיד הנעלה ר' ישראל אלעזר שו"ב ז"ל, למד בישיבת מתיבתא בווארשא, אצל הגאונים: ר' הירש ליב זראמער, בוברוצה, מהרי"ל גרובערד, טורונטא, וישיבת ר' יצחק אלחנן, ניו יורק.

נסמך להוראה מישיבת ר' יצחק אלחנן, שמש ברבנות משנת תרץ צ"א בביהכנ"ס „בית יעקב" ו„עדת ישראל" בהמילטון, קנדה. מתרצ"ז בביהכנ"ס „בית תפלה" עמנואל דעטרויט. מגזע גאונים, צדיקים, דור ששי לחוזה מלובלין זצוק"ל. אישיות פעילה ומסורה לתורה, ולעמו. מנהיג הראשי של התאחדות הקהלות החרדיות באמריקה, חבר ועד הפועל של הסתדרות הרבנים בארה"ב וקנדה. יו"ר המועצה הארצית של הליגה למען הפועל הדתי, חבר פעיל בועד הרבנים בדעטרויט, נשיא הישיבה „בית יהודה" בדעטרויט, ומהרבנים הצעירים החשובים והידועים בארה"ב.

הרב ר' אלחנן בונם וויאסערמאן הי"ד

נולד בשנת תרל"ו בעיר בירז ליטא. למד בישיבת טעלז אצל הגאונים ר' אליעזר גארדאן וצ"ל ור' שמעון שקאפ זצ"ל. עודנו בישיבה הפליא את רבותיו בכשרונותיו, וכח חידושו בעמקנות יוצא מן הכלל הי' מפורסם בכל עולם הלמדנים. מלבד ישיבה הנ"ל שאב כ"כ איזה זמן מתורתו של מרן הגאון ר' חיים הלוי סאלא· וויציג זצ"ל. הגאון ר' מאיר אטלאס וצ"ל הגאב"ד דסאלאנט בחר בו לחתנו, ובבית חתנו הנ"ל ישב על התורה בהתמדה רבה והשתלם בכל המובנים.

בשנת תרס"ג נתמנה לר"מ בעיר אמטשיסלאוו, וכאן נתגלו כשרונותיו בהדרכת תלמידים והשפעתו הגדולה בחינוכם. צדקתו גרמה שעזב את אמטשיסלאוו, בדאגתו שאולי גורם הלישות דעת להרב דאמטשיסלאוו, ואחרי שנתיים שב לבית חותנו.

בשנת תרס"ז למד בראדין אצל מרן ה„חפץ חיים" זצ"ל בכולל שנוסד אז ללימוד סדר קדשים. שלוש שנים למד בראדין, ואהבה רבה נוצרה בין החפץ חיים ובינו, אשר נמשכה במשך כל ימי חייהם.

בשנת תר"ע נתמנה לר"מ בעיר בריסק והרביץ תורה בה עד תרע"ד עת פרוץ מלחמת עולם א', ואז בא כפליט לראדין. בהתקרב הצבא הגרמני לראדין נדד עם החפץ חיים וישיבתו מראדין לסמילאוויץ פלך מינסק, ועפ"י דרישת רבו נשאר עם חלק מהתלמידים בסמילאוויץ. אחרי שהחפץ חיים וישיבתו עזבי את סמילאוויץ. עד שנת תרפ"א הי' הר"מ והחזיק את הישיבה בסמילאוויץ למרות קושים נוראים, רעב ומחלות וחוסר כל. אנשים שהיו פליטים בסמילאוויץ בזמן ההוא, יודעים לספר מהסבל הנורא של הישיבה בסמילאוויץ. פעמים רבות לא הי' בבית הר"ם הגראב"ד זצ"ל אפילו מזון סעודה אחת. אבל הוא לא התאונן אדרבה התעמק עוד יותר בתורה, ורגיל הי' בימים ההם לבלות בבית המדרש בתורה ביחוד עם ידידו הגאון ר' שלמה היימאן זצ"ל (שנתמנה אח"כ לר"מ ישיבה תורה ודעת) שעות ארוכות אחרי תפלת שחרית, ופעמים גם עד הערב.

בשנת תרפ"א יצא מרוסיא והתישב בבראנאוויץ ויסד בה את ישיבתו „אוהל תורה" ונהרו אליו תלמידים רבים מכל הארצות. גאונותו וצדקתו עשאוהו לאחד מקרבנטי היהדות. וגם מחוץ למסגרת ישיבתו לקח חלק פעיל בכל עניני הכלל. מפעם לפעם יצא במאמרים בעתונות, חוצבים להבות אש תורה ודת, ודבריו זכו להתעניינות יוצאת מן הכלל והי' ערופים בטוב טעם ושכל וסגנונו הי' נפלא. הי' ממנהיגי אגודת ישראל הכי גדולים, השתתף בכנסיות הגדולות והשמיע דעת תורה בכל הבעיות של האגודה והיהדות. שלט בכמה שפות והי' לו יד במדע והשכלה וידיעותיו הללו שהעלים ולא השתמש בהן, הוסיפו חן והדר למדבריותיו.

בשנת תרצ"ה הוכרה לבא לארה"ב להציל את מצבה הכלכלי של ישיבתו.

גם פה לא משך ידו מדרכו בקדש לקנא קנאת ד' בלי ויתורים. לא התחשב עם דעת אלה שיעצי שינוים קלים לטובת הצלחת מפעלו, לא הסכים להסתיר שטתו הקנאית עבור כל מנהג ישראל.

וכן הגיד באופן פומבי עמדתו בכל שאלות היהדות. רבים חשבו שהגאון ר' אלחנן זצ"ל לא יצליח במפעלו באמריקה. אחרי שסרב כל העצות טובות, ולא רצה להחניף לאלה שהפח בידם לעשות הרחוקים מרוח ישראל סבא. גאונותו וצדקתו נצחו, כי כל תהלוכותיו הי' מכלכל בתורה ולקדש שם שמים ומפעלו הצליח מאד. בהיותו כאן נראו כבר עניני החושך על שמי ארצות אירופה. וחיו בפחד גדול ודאגה מאיומי המשטר ההיטלראי ימ"ש בגרמני'. הגאון ר' אלחנן כתב אז והדפיס פה את חוברתו המפורסמת "בעקבתא דמשיחא", מוקדשת לשאלות בזמן ההוא. בספרו זה יצא בתוכחה מגולה והתריע על המצב ועל הסכנה הצפוי'. הוא חזה את כל העתיד לבא, את כל המלחמה הנוראה וכבוש הארצות, והתחנן והזהיר שהפתרון היחיד תשובה שלמה. לדאבוננו כל דבריו נתקיימו במילואם. וגם הוא בעצמו נפל בידי הזדים המרצחים.

בשנת תרצ"ח שב לישיבתו בבראנאוויץ. ואחרי חדשים אחדים נכבשה כל פולין וכל ההשתדלויות להצילו לא הועילו. נתפס בידי הרשעים ונהרג על קידוש השם — הי"ד.

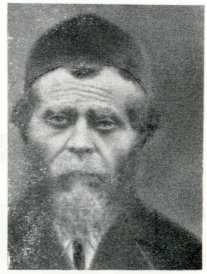
הרב ר' **ניסן וואקסמאן** שליט"א

נולד בעיר סטאראבין מחוז סלוצק (רוסיא) בשנת תרס"ז לאביו ר' ראובן וואקסמאן. נתחנך בישיבת סלוצק אצל הגאון ר' איסר זלמן מעלצער שליט"א, בסמילאוויץ אצל הגאון ר' אלחנן וואסערמאן הי"ד, ובישיבות סלובודקה, מיר, וישיבת ר' יצחק אלחנן בנוי יארק. נסמך להוראה בשנת תרפ"ו ע"י הגאון ר' שלמה פוליאציק וחבריו בנויארק, ואח"כ חזר לישיבת מיר ונסמך להורות ולדון בשנת תרפ"ט ע"י הגאונים: ראי"ה פינקל שליט"א ר"מ דמיר וגיסו הגאון ר' אברהם צבי הירש קאמאי, ר' שמעון שקאפ ז"ל ועוד.

התחתן בשנת תרצ"ב עם בתו של הרה"ג ר' אברהם נחמן שווארץ הגאב"ד דבלטימור מד. ואמה היא אחות הגאונים ר' יהושע יוסף פרייל ז"ל הגאב"ד דקראק בעמח"ס אגלי טל ור' אלעזר פרייל הגאב"ד דעליזאבעט נ. דזש. בעל ס' המאור (שו"ת). שמש ברבנות משנת תרצ"ב עד תש"ג בלייקוואוד, נ. דזש. כתב והדפיס הרבה מאמרים בהלכה ואגדה במאספים שונים וגם הדפיס הרבה מאמרים באידית ואנגלית. חבר לועד הפועל דאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה משנת תרצ"א.

הרב ר' **מנחם מענדל וואדשאוויאק** ז"ל

נולד בליפנא (פולין) לאביו הרהגה"צ ר' נחום ישראל האדמו"ר מליפנא זצ"ל. (אשר כידוע נהג באדמוריו"ת אחרי פטירת הגאון בעל הידושי הרי"ם זצ"ל) ונכד הרהגה"צ ר' אברהם מליפנא הידוע בשם "דער גרויסער אברהם" שהי' מלמד לחצרות קדשו של הרב הקדוש האדמו"ר מקאצק זצ"ל (ממשפחת הרה"ג המפורסם אב"ד בראדצק זצ"ל).

נתחנך אצל אביו הנ"ל ועודו צעיר מאד התחתן עם בת הגביר המפו' ר' משולם האבערפעלד מווארשא. הי' מפורסם כצדיק ועניו וביחוד בצדקת פזרונו.

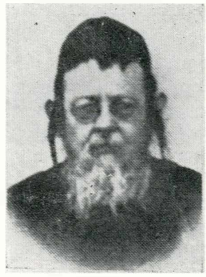
בחודש"פ ח"י ניסן שנת תר"פ. בלכתו לחלק צרכי פסח לנצרכים. נדקר ע"י חייל פולני, ונפטר בהיותו רק בן מ"ו. ממשפחתו נשארו שתי בנות, אחת (חנה) בניו יורק ואחת בארי'. הי"ד ותנצב"ה.

הרב ר' **חלל וויטקין** שליט"א

נולד באמדור בשנת תרנ"ט. תלמיד ישיבת סלובודקה. ותלמיד הגאון ר' יוזעל הורוויץ מנובהרדוק, עודנו צעיר התמסר לשיטת נובהרדוק, ויסד ישיבות בערי רוסיא. אחרי מלחמת עולם א' יסד הרבה ישיבות מטעם נובהרדוק בערים שונות בפולין והי' מנהלן. בשנת תרפ"ט עלה לא"י וגם בארצנו המשיך בעבודתו ויסד ישת ישיבות נובהרדוק בכמה קודות בישוב. ראש המרכז לישיבת "בית יוסף" עורך חוברות "אור המוסר" ומהרבנים הגדולים וההשובים בישראל.

הרב ר' **בעריש וויידענפעלד** שליט"א
גאב"ד טשעבין

נולד בשנת תרל"ט (ה' שבט). בן הגאון האד"ר מוה"ר יעקיל' וויידענפעלד זצ"ל (מגדולי דורו מח"ס "כוכב מיעקב") ואחי הגאון האדיר הקדוש ר' נחום וויידענפעלד אב"ד דאמבראווע הי"ד (נהרג בידי הנאצים בשנת תש"ג).

מימי עלומיו הי' עלוי עצום ומפורסם לגאון אדיר בין כל גדולי התורה בפולין וארצות הסמוכות. שנים רבות כהן כאב"ד ור"מ בקהלת טשעבין בגליצי', והרביץ תורה לרבים וכל רבני אירופה הריצו לו שאלות. בפרוץ המלחמת נדד לרוסיא וגם בהיותו בשבי בסיביר לא פסק פומי' מגירסא ובמסי"נ לא מש

מאוהלה של תורה. אחרי השחרור עלה לארה"ק ותקע דירתו בירושלים עיה"ק, ולוקח חלק בראש כל עניני התורה ואחד מגדולי דורנו.

חבר ספר "דובב מישרים" וכל גדולי התורה מעריצים אותו עד למאד בגלל ידיעותיו הרבות והעמוקות וצדקתו ומדותיו.

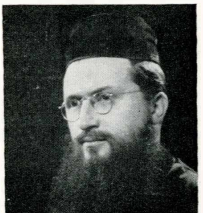
הרב ר' זאב חיים ווין שליט"א

נולד בעיר ראצקי, פלך סובאלק בשנת תרס"ה לאביו הרב ר' דוב ז"ל למדן מרביץ תורה ומחנך (נפטר י"ז אלול תרצ"א). בן הרה"ג ר' מרדכי ז"ל אב"ד קי־בארטי (ליטא). נתחנך בסלבודקה אצל הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין. ז"ל בגרודנה אצל הגאון ר' שמעון שקאפ ז"ל ובישיבת מרכז הרב מיסודו של הגרא"י קוק ז"ל.

נסמך להוראה בשנת תרפ"ה מהגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, מהגאון רא"י קוק, מהגאון ר' שמעון שקאפ, ומהגאון ר' אבא יעקב הכהן בארוכאוו אב"ד וואלקאוויסק ז"ל. התחתן בשנת תרצ"א את (הרבנית אסתר) בת הרב הגאון ר' חיים צבי רובינשטיין ז"ל. אחרי בואו לארה"ב הגיד שעור בישיבת ר' יצחק אלחנן בניורק. אח"כ נתמנה לרבה של בהכנ"ס "אנשי אדעסא" בשיקאגו. משם עבר לכהן בשנת תרצ"ט בבית המדרש הגדול בני יעקב בשיקאגו ומכהן בה עד היום. חבר מרכז הרבנים בשיקאגו וחבר התאחדות התלמידים של ישיבת ר' יצחק אלחנן. חבר פועל המזרחי. נשיא בית יתומים דיסקין בשיקאגו. סגן נשיא של ת"ת וב"ח ופעיל במוסד עזרת תורה ומהרבנים הפעילים בשיקאגו.

הרב ר' אלטר יצחק אייזק ווינבערגער שליט"א

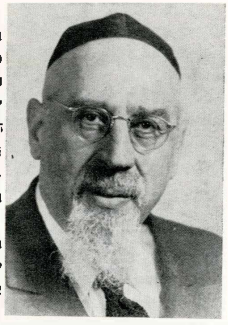

נולד לאביו הרב החסיד המפו' בתורתו וצדקתו מוה"ר אלעזר נסינעווער (רוסיא הקרפטית) מגזע הגאונים ר' יצחק המבורגער זצ"ל והגה"ק בעל "ככיון דיונה" וממשפחת השר האדיר ר' מאיר בראדסקי זצ"ל (מאדעסא־רוסיא). מצד אמו הצ' המפו' מרת חי' שפרינצע הי"ד נכד (דור ששי) להרה"ק ר' אורי מסטרעליסק זצ"ל.

נתחנך לתורה ויראה על ברכי אביו הנ"ל ועודנו בגיל צעיר עבר ללמוד בישיבת הגאון ר' יוסף צבי דושינסקי זצ"ל בחוסט (ואחרי כן בירושלים) אח"כ למד אצל האדמו"ר הגאון ר' מנחם מענדל האגער זצ"ל, אב"ד ור"מ אובערווישאוו, ויצא שמו בין העילוים.

נסמך בסמיכת חכמים מגאוני ארץ ובתוכם רבו המובהק הנ"ל ומהרב הגאון ר' ישעי' שלום רוקח אב"ד וואניוויטש הי"ד. שמש ברבנות בטורקא והי' ר"מ בישיבת "דגל התורה" התמסר בכלל להפצת רעיון הישיבות בגאליציא והי' אחד ממיסדי ישיבות "נצח ישראל" בפולין. הישיבה הקדושה "דגל התורה" מפורסמת בפולין וחוצה לה, ועבודתו למען יסוד ישיבות הביאה לו הכרה מכל גדולי גאליציא. ביחוד רכשו לו הערצה וידידות עבור הרבצת תורתו הגה"ק ר' משה פרידמאן הי"ד האדמו"ר מבאיאן בקראקא והגה"ק ר' פנחס טווערסקי הי"ד אב"ד אוסטילא, וכן האדמו"ר הק' ר' אברהם יעקב פריד־מאן באיאן־לבוב הי"ד. כתב הרבה חדו"ת ובתוכם ס' "זקן יצחק" על סוגיות הש"ס עם הסכמת הגאון המפ' ר' יצחק ירוחם זצ"ל מאלטשטאט ועוד גאוני אירופה וכ"כ כתב שו"ת דרשות ומאמרים. נתפס בידי הנאצים ועבר כל גל הצרות. נאבדו ממנו בני משפחתו מזווג הראשון הי"ד, בת דודו הרב החסיד המפו' ר' דוד ממשפחת ווינינבערגער הי"ד, וחמשה ילדיו. ובזווג שני נשא את בת אחותו הרבנית גיטל תחי', עשה גדולות להצלת ועזרת הנדכאים במדינות אונגארן וסלובקי' והציל הרבה מרעב. בשנת תש"ו בא לארה"ב בתור ציר ועידת האגודה ונתקבל בכבוד באגודת הרבנים ובכל התוגים. בעל כשרון גדול ונואם מצוין ומהרבנים הפליטים הכי חשובים בארה"ב.

הרב ד"ר הלל הלוי וויים שליט"א

נולד בשנת תרנ"ד בעיר פרעס־בורג לאביו המופלג בתו"י מוה"ר משה הלוי זצ"ל ממשפחת הרב הגאון המפו' ר' אהרן וויים ראב"ד שוראני זצ"ל. מצד אמו ממשפחה המפורסמת של הגאונים "הסופרים" ה"ה: בעל "מחנה חיים", בעל "לקוט אליעזר ומקנה" ובעל "מטה נפתלי".

למד בישיבת "חתם סופר" בפרשבורג, י"ב שנים, ונסמך להוראה בשנת תרע"ז מרבותיו בישיבה הנ"ל.

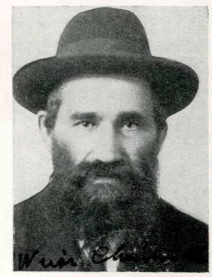
בשנת תרפ"ב התחתן עם בתו היחידה של הפרופיסור המפו' ר' דוד כהן זצ"ל (חותנו הנ"ל הי' ציר בחצר המלך פראנץ יאזעף מאוסטריא ותורה וגדולה התאחדו על שולחנו).

כהן ברבנות בקהלת סאמערריין חמש שנים, ואח"כ נבחר לרב ראשי בווינער ניישטאט י"ד שנה. לקח שם חלק פעיל בכל עניני הכלל והדת, ונתמנה למפקח ללימודי הדת, ולחבר הועד החינוך הממשלתי בחלק מדינת אוסטריא.

מסבת המשטר הנאצי הוכרח לעזוב את אוסטריא והגיע לארה"ב בשנת תרצ"ט. תיכף אחרי באו נבחר למנהל הישיבה והמתיבתא ר' יעקב יוסף ז"ל ולרבה של קהלת "מגן אברהם" בניו יורק.

אישיות דגולה בעל כשרון רב וביחוד מפורסם בשדה החינוך, ונכבד בכל החוגים.

הרב ר' חיים יהודא ווייס שליט"א

נולד בהאדאד (מחוז סילאדי הונגרי'), לאביו הרב הגאון ר' משולם זי"ל (שהי' תלמיד מובהק ומוסמך מהגאון הצדיק בעל ייטב לב זצ"ל, נפטר בימי נעוריו, והשאיר אחריו קונטרס על מסכת גיטין ועוד כתבים). נתחנך אצל האדמו"ר הגאון הצדיק מוה"ר משה בן עמרם זצ"ל, בעל ערוגת הבושם, ובישיבת פרעסבורג, אצל בעל "שבט סופר" זצ"ל. נסמך להוראה מרבותיו הנ"ל, ומהרב הגאון ר' יהודה גרינוואלד זצ"ל אב"ד סאטמאר, והרה"ג ר' שלמה סופר זצ"ל, אב"ד בערעגסאז. נשא לאשה את בת הגביר החכם ר' נתן קארפל וויינשטאק, ממשפחה מפורסמת (מצד האם נכד הרה"ג ר' משה פריעד אב"ד מונקאטש). שמש ברבנות בעיר טשעפע, מחוז אוגאטש, כשתים עשרה שנה, ובעיר ריטשע, מחוז זעמפלענן חמש שנים. אחרי בואו לארה"ב, נתקבל לרבה של קהלת "אהבת שלום" בקליוולאנד, בה מכהן פאר וכבוד עד עתה. חבר ספרים (בכ"י), חבור מקיף על התורה ועל תרי"ג מצוות, ועל ספר "מבחר הפנינים" "מליצי חכמים הקדמונים". אישיות דגולה, ומהרבנים החשובים בקליוולאנד.

הרב ר' אברהם יצחק וויסבלום שליט"א

נולד בסטאשוב פולין בשנת תרס"ב לאביו הרה"צ ר' אלעזר זצ"ל האדמו"ר מסטאשוב (מח"ס יד א-לעזר ומכתב אלעזר) בן הרה"צ ר' אברהם יצחק זצ"ל מסטאשוב נכד בא"ב הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק מח"ס "נועם אלימלך" זצוק"ל, כ"ב נכד הרה"ק ר' יוסילע מניישטאדט זצ"ל (הידוע בשם "דער גוטער איד"), בהרה"ק ר' קלונימוס קלמן זצ"ל מח"ס "מאור ושמש". מצד אמו נכד האדמו"ר-ג הצדיקים ר' משה מלעלוב זצ"ל ר' דוד מלעלוב זצ"ל, היהודי הקדוש מפרשיסחא זצ"ל, ר' שמעון מיערוסלוב זצ"ל, אור לשמים. מגלה עמוקות, תוספות יו"ט ולמעלה בקודש.

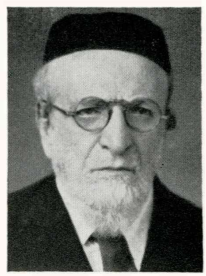
נתחנך על ברכי אביו, ואח"כ למד אצל הגה"ק ר' מאיר יחיאל הלוי האלצשטוק האדמו"ר מאסטראוועצע זצ"ל, ונסמך ממנו בשנת תר"פ, ומהרב הגאון ר' אלטר אליעזר האראוויץ זצ"ל אב"ד ריגלין.

בשנת תרפ"ב התחתן ונשא את מרת יהודית ע"ה בת הרבני ר' יוסף וויינשטיין ז"ל (אשתו הנ"ל נהרגה יחד עם שלוש בנותיו בריגא - הי"ד).

עוד בימי עלומיו התמסר להרבצת תורה ובשנת תר"פ יסד ישיבה בעיר מולדתו. אחרי חתונתו כהן ברבנות בעיר מיק (צרפת), ובשנת תרפ"ח עבר לוינה וכהן ברבנות בביהכנ"ס "חסידי באבוב" ונהל ישיבת "בית אברהם" עד פרוץ הגזרות בתרצ"ט. נמלט בנסים ובא לארה"ב בשנת ת"ש, ומכהן ברבנות בקהלת "בני משה יוסף אנשי זאוויכוואסט" בניורק מאז באו.

חבר לאגודת הרבנים, ואגודת ישראל, בעל כשרון מסוים ויש לו בכתובים חד"ת ותשובות בכל חלקי השו"ע.

הרב ר' אליעזר ליפא וויסבלום שליט"א

נולד בליזענסק (גאליציע) לאביו הרב הגאון ר' ישראל חיים אבד"ק טארג-ניאמץ (רומעניא) בעמח"ס שו"ת "מי השלוח" ועורך ומו"ל "יגדיל הורה" ירחון שנתי בעיר ברלין, ס' "מנוחת השלום" ושאר ספרים. חתן הרה"צ המפורסם ר' אלימלך וויסבלום זצ"ל מליזענסק נכד הרבי ר' אלימלך בעל "נועם אלימלך" זצ"ל.

למד משנת י"ג עד שנת העשרים אצל הגאון המפ' ר' משה ברז"פ ראפאפורט זצ"ל אבד"ק ליזענסק, ובסוף שנותיו אבד"ק לבוב. וממנו נסמך להוראה בשנת תרס"ז.

תיכף אחרי בואו לארה"ב נתקבל לרבה של קהלת "אנשי ליזענסק" בניו יארק. הרביץ תורה בקהלתו, וגם בביהכנ"ס "בחורי חמד" למד דף היומי בעיון נפלא. והטיף לרבים. חבר ספרים הרבה, וכבר נדפסו ממנו הספרים: דברי אליעזר, הלבנון, פרח לבנון, ילקוט הדרוש, דמשק אליעזר, ושאר חבורים אשר המה עדיין בכתובים ומתכונן להוציאם לאור. אשתו הרבנית מרת רחל, היא בת הרה"צ ר' יעקב שרייבער מפרימישלאן-לבוב. והיא נכדת הרבי ר' אלימלך מליזענסק ונכדת הרה"ק מזידיטשוב זצ"ל. חברה במדרחי, סאשעל טשערמאן בהמזרחי בניו יארק ונשיאה של אגוד האבות בישיבת רבינו שלמה קלוגער.

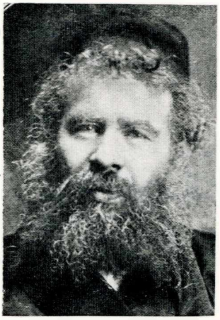
הרב ר' יעקב וויסענבערג שליט"א

נולד בעיר ראזינוי (פלך גרודנה) בשנת תרנ"ו, לאביו הרבני המופלג ר' משה ז"ל. למד בישיבת סלאנים, אצל הגאון ר' שבתי יגל שליט"א, ואצל הגאון ר' דוד טעבל דיינובסקי בקבין מאלטש, ואצל הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל בסלבודקה.

נסמך להוראה בשנת תרפ"ד מאת הגאונים ר' יוסף חיים טראפ, ר' שמחה זעליג מבריסק, ר' דוד פייגענבוים, אב"ד פרוזינא ור' דוד טעבל דיינובסקי אב"ד ור"מ מאלטש ז"ל ועוד. התחתן בשנת תרע"ט עם הרבנית מרים בת הר' דוד הלל ז"ל. שמש ברבנות בעיר בערעזע עד שנת תרפ"ט. בתר"ץ בא לארה"ב ונתקבל לרבה דביהכנ"ס "בית ישראל" בוואוסטער מאס. ושמש שנה אחת, ואח"כ כהן בביהכנ"ס שערי תורה עד תש"ח. בתש"ח יסד לו ביהכנ"ס משלו, ומכהן בו פאר וכבוד עד עתה. כתב חדו"ת ופרוש על פרשיות התורה. חבר אגודת הרבנים והמזרחי ופעיל בעד כל מוסדות התורה וא"י והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר' יעקב דוד וויללאווסקי (רידב"ז) זצ"ל

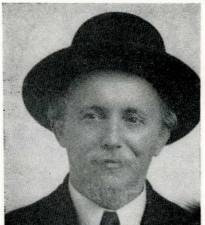
נולד בשנת תר"ו בעיר קאברין לאביו מוה"ר זאב ז"ל. מגאוני וגדולי דורנו ודור הקודם. עוד בבחרותו נתפרסם לעלוי ולבקי בכל חדרי הורה והי' לאחד הגאונים. שמש ברבנות בערי איזאבלין, באברויסק, ווילנא (בתור מ"מ ומו"צ), פאלאצק וויילקאמיר וסלוצק. יסד בה ישיבה גדולה (תרנ"ז) והוא שמסר אותה לזקן גאוני דורנו הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א. שנתמנה אח"כ גם לגאב"ד דסלוצק.

בשנת תרס"ד נתקבל לגאב"ד דשיקאגא ובא לארה"ב והי' זקן וראש אגודת הרבנים פה. כעבור שנה עזב משמרתו ועלה לארה"ק והתישב בצפת. גם בה יסד ישיבה מפוארה והרביץ בה תורה לרבים. עשה גדולות לשפור מצב הישוב, וביחוד נהל מפעל גדול ועזר למתישבים דתיים "שומרי שביעית". ולמטרה נשגבה זו נסע לחו"ל ויצר תמיכה גדולה.

גאין זה נודע בכל עולם התורה על שם ספרו "תשובות רידב"ז". מלבד ספרי הנ"ל חבר הספרים "מגדל דיד" חידושים על הש"ס. "חידושי רידב"ז" על כל הירושלמי. "תוס' רי"ד" על הירושלמי. "חנה דוד" על מס' חלה, ועוד ספרים.

נפטר בצפת עה"ק, א' דראש השנה. שנת תרע"ד.

הרב ר' מרדכי ווילינער שליט"א

נולד בבוטינא מחוז מרמרוש (הונגרי') בשנת תרנ"ו. לאביו הרב המופלג בתורה ויראה וחסידות. ר' משה ווילינער ז"ל (שהי' מלומד בכמה לשונות ובאי אליו מרחוק ומקריב ליהנות ממנו עצה ותושי' תלמיד הגאונים: ר' אלעזר לעוו אב"ד אונגוואר ואוהעל. בעל שו"ת "קול אריה" מבערגאסז ותלמיד החביב של הגה"ק בעל ייטב לב מסיגוט) בן הצדיק ר' יצחק זאב ז"ל מח"ס "לישרים תהלה" על תהלים. מצד אמו הצדקת מרת רחל לאה ע"ה. בת המופלג בתורה וואלערשטיין המתיחסים לבעל התו"ט ז"ל.

עודנו נער למד בישיבת הגה"צ בעל ערוגת הבושם בחוסט. אח"כ למד זמן מה אצל הגאון בעל "מעשה למלך" בווייצען, אבל השתלמותו העקרית, בתורת הנגלה והנסתר, רכש לו אצל רבי המובהק הגה"צ ר' חיים צבי טייטעלבוים אב"ד ור"מ סיגוט בעל "עצי חיים" זצ"ל. עודו צעיר לימים כתב עליו רבו הנ"ל "שהוא ראוי לאצטלא דרבנן. נסמך להוראה מהרב הגאון ר' דוד שליסעל ראבד"ק מונקאטש ועוד גדולים. התחתן בשנת תרע"ט עם אשתו הרבנית מרת מרים תחי', בת הרבני הגגויד ר. בנימין פערלשטיין ז"ל. למדן גדול מנכבדי מונקאטש שזכה לשתי שלחנות, תורה וגדולה במק"א. מצד אמה הצדקת שרה ליפשא ע"ה, בת הרבני החסיד ר' מאיר יעקב גרינפעלד ז"ל בן הרהגה"צ ר' שאול ליטשיקער ז"ל מח"ס מגן שאול מגזע הרבי ר' העשיל מקראקא ז"ל. הרב ר' מרדכי ווילינער הנו גדול בתורה ועטקן נמרץ בעד מוסדות התורה. חבר ס' פרדס מרדכי (מונקאטש תרפ"ח) בהסכמת הגאונים: מהרח"א שפירא, האדמו"ר ממונקאטש, בעל מנחת אלעזר, מהרי"ל צירלסאן מקישינוב, מהרי"ח זוננפלד מירושלים עיה"ק, הרמ"ל ווינקלער ממאדא, (בעל לבושי מרדכי), ר' שמעון סופר מערלוי, ר' ישע' זילבערשטיין מווייצען, ר' דוד שליסל ממונקאטש, ר' חיים יצחק אייזיק האלבערשטם מסלאטפינא, ר' קאפל רייך מבודאפעסט, ר' ברוך מרדכי (בשם החפץ חיים זי"ל). בשנת תרצ"ב הו"ל ס' אוצר נחמד, ליקוט מתוס' הש"ס לפי אלפא ביתא, ויש ת"י בכתובים אנציקלופדיא שלמה על כל תוס' הש"ס. בשנת תרח"ץ בקר איזה ישיבות בפולין וליטא והתעכב ימים אחדים בישיבתו של הגאון האדיר ר' ברוך בער לייבובין בקאמעניץ דליטא. וקבל ממנו הסכמה על ספרו הנ"ל. ובין השאר הוא כותב: "הגאון החריף ובקי סוע"ה אוצר של יראה, איש האשכולות וכו' ולענ"ד הוא תועלת גדולה וכו' כי יקרה תורתו ויראתו, יהא הש"י עמו סלה". גם הגאון שר התורה ר' חיים עזור ז"ל מווילנא הבטיח שישלח הסכמתו, כאשר בקרו בווילנא בשנת תרח"ץ, ולא עלתה בידו כי נפטר בינתים. מלבד ספרו הנ"ל, נמצאים אתו בכתובים חבורים דלקמן: מעדני מרדכי עה"ת, שמחת מרדכי על המועדים ותקופת השנה, שושנת מרדכי, על חמש המגלות, ישועות מרדכי, על חנוכה ופורים, ברכת מרדכי, על פרקי אבות, תפלת מרדכי על תהלים, עצי מרדכי, על סוגיות הש"ס והלכות. מאז בואו לארה"ב הוא עסקן תמידי בעד ישיבות והרמת קרן התורה. זה כמה שנים הנו יו"ר לועד הטבת מצב בני ישיבת תורה ודעת, בברוקלין, חבר אגודת הרבנים ומהרבנים החשובים והמופלגים. זכה לבנין וחתנין רבנן, וגם אשתו פעילה במוסדות הצדקה וחסד.

הרב ר' מרדכי יהודא ליב ווינקלער זצ"ל

נולד בשנת תר"ה לאביו הרב ר' נפתלי ז"ל, תלמיד הגאון בעל "כתב סופר" זצ"ל וממנו נסמך להוראה. מימי נעוריו הי' מתמיד נפלא ושקד על דלתי התורה, עד שהי' בקי עצום בכל חדרי תורה.

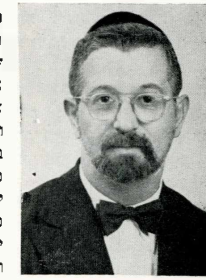
בשנת תרמ"ד נבחר לאב"ד ברעזאוא, ואח"כ בקהלת מאד בה יסד ישיבה ושמש כאב"ד ור"מ עד פטירתו.

מגאוני אונגארן, אשר אליו העריצו כל הרבנים שאלותיהם החמורות. נדפסו ממנו הספרים "שו"ת לבושי מרדכי" על כל חלקי השו"ע. "ישב ומצרף" דיני בני תעריבות ועוד.

גאונותו העצומה כן היתה מדת ענותנותו. והי' מפורסם במדה זו ובצדקתו. מגדולי גאוני ההוראה במשך עשרות שנים.

חתנו הי' הגאון ר' יוסף צבי דושינסקי זצ"ל הרב הראשי דקהלות האשכנזים בירושלים.

הרב ר' **אדי' ליב וועללער** שליט"א

נולד בעיר הוראדנא (פולין) בשנת תרנ"ט לאביו הר"ר שמואל וועללער ז"ל. נתחנך בישיבת שציצין (משנת תרע"א עד תרע"ד) אצל הגאון ר' אלטר שמולעוויץ אה"כ בישיבת מיר אצל הגאון ר' אלי' ברוך קאמאי אב"ד ור"מ. בפרוץ המלחמה (א) בהיותו אחד מהרבה בני ישיבה שלא הספיקו להגלות עם רבותיהם ונשארו תחת כבוש הגרמנים הי' א' ממיסדי ישיבת שער התורה בגראדנא, ואחרי שנתכנסו קרוב לב' מאות תלמידים מישיבות שונות, הי' הוא האחראי שתקרא אסיפת רבנים ע"י הגרח"ע גראדזענסקי זצ"ל למנות ר"מ, ותוצאת האסיפה היתה שהגאון ר' שמעון שקאפ התפטר מרבנותו בבריינסק ונתמנה לר"מ בישיבת שער התורה, ולמד אצלו משנת תרע"ו עד תרפ"ב. נסמך להוראה בשנת תרפ"ב מרבו הגאון ר"ש שקאפ הנ"ל ומהגאון ר"י שוסטער אב"ד דסאקאלקי וממורי הוראה דהוראדנא הרה"ג ר' אברהם געלבארט, ר' חיים דוד זשוראווסקי זר' משה וואלפ־סאן אב"ד דאנטיפאליע (בן הגאון בעל שפת הים). בשנת תרפ"ב נשא את (מרים) בת היקר והמציין ביראתו ותורתו ר' יצחק חיים לין ז"ל. שמש בתור רב ומנהיג רוחני בקהלת „עין יעקב" בגוארק משנת תרפ"ג עד תרפ"ה. בבהכנ"ס „אנשי ישראל עין יעקב" בגוארק מתרפ"ה עד תש"ד. מתש"ד עד תש"ו בבהכנ"ס „בית יוסף" בגוארק (כממלא מקומו של הגאון ר' יוסף קאנוויץ ז"ל) ובשנת תש"ו נתקבל לרבה של קהלת „בריסק בית יוסף לב טוב" הקהלה החרדית היותר גדולה (מאוחדת מג' בתי כנסיות) בנוארק ומכהן בה עד היום. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה ובועה"פ שלה וחבר בועד המיעץ של ועד ההנהלה שלה. סגן נשיא אגוה"ר דניו דזשוירזי (סניף מאגוה"ר), יו"ר ועה"ר דנוארק והי' מזכירו משנת תרצ"ו עד תש"ו. חבר וועה"פ של המזרחי דארה"ב. חבר בועד עזרת תורה. יו"ר למגבית המאוחדת למחלקת החרדים ופעיל בכל מוסדות התורה צדקה וחסד והנו מהרבנים החשובים והפעילים.

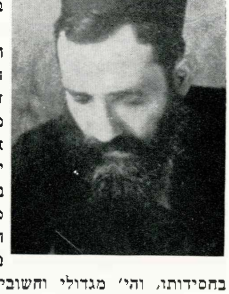
הרב ר' **דוד וורנר** שליט"א

נולד בשנת תרס"ג בעיר הקודש ירושלים. לאביו הגאון האדיר ציסו"ע מרן שמחה בונם וורנר. ראש בי"ד של היהדות החרדית בירושלים. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל ובישיבות המפורסמות: תורת חיים, עץ חיים, מאה שערים, ישיבת רידב"ז, ומרכז הרב. שמע שעורים אצל הגאונים: מוהרי"ח זוננפלד, מוהאי"ה קוק, מוהר"ד זרח בראווערמאן, תלמידו המובהק של רשכבה"ג מוהרי"ל דיסקין, ומוהרי"ג הורביץ זצ"ל.

נסמך להוראה מהגאונים: ר' אבא יעקב הכהן ברוכוב, בעל „חבל יעקב" ר' משה קליערס, ר' יעקב משה הרל"פ, רי"ג הורביץ, ר"ז אפשטיין, ר"ש ווינא־גראד, רמ"א עמיאל, ומאביו. מגזע רבנים גדולי התורה: בן בתו של הצדיק המפורסם הרב ר' יהודא ליב מסלוטש, יד ימינו של האדמו"ר בעל „חסד לאברהם" הגאון ר' אברהם מסלוטש, עוד בבחרותו, בלמדו בישיבת רידב"ז בצפת, נהל יחד עם אחיו (כעת הגאון אב"ד נתניא) המוסד העברי הראשון בגליל העליון, והשאיר מאות תלמידים מעריצים, שכמה מהם משמשים ברבנות, בהנהלת מוסדות, ובעסקנות צבורית, בארץ ובגולה. עפ"י עצתו והשפעתו של הגאון ר' יצחק ירוחם דיסקין (להתהתן בעי"ק קודם ירידתו לארה"ב) נשא בשנת תרפ"ד את אשתו אסתר תחי' נצר מגזע גאונים: מגלה עמוקות, מאיר נתיבים, חכם צבי, ר' העשל מקראקא עד רש"ו, ולמעלה בקודש עד דוד המלך, ובתו של הגאון האמיתי ר' אברהם צבי מרגליות רב ואב"ד גלוסקא, ובסוף ימיו חבר בבידצ של החסידים בעי"ק ירושלים. בתרפ"ו הגיע לאה"ב ויסד יחד עם הרבנים ר' אברהם אהרן יודעלעוויץ ור"ש לעווין את ישיבת „בית אב" עבור אברכים שבאו מישיבות אירופה וחפצו להשתלם בתורה. בתרפ"ז־ח ר"מ ומנהל ישיבת „כנסת ישראל" ורב בביהכנ"ס „אגודת אחים אנשי ספרד" בדזורזי, סיטי, מתרצ"ה רב ומנהיג רוחני בפרוביזדנס, ניו פארט והגליל. יסד את מרכז הרבנים האירתודוכסים דמדינת ניו ענגלאנד, וכמה ישיבות ומוסדות תורה וחסד, וארגונים, בניו יורק ובפרביזדנס. עפ"י הצעתו, והצעת אחדים מאנשי סגולה, יסד הרב הגאון ר' אהרן קוטלר את הכולל שלו באמריקה. הרב וורנר, הוא איש תם ועניו, וכפיף לפני כל ת"ח י"ש באהבתו הנאמנה להם, תקיף ולוחם קיצוני נגד מבטלי עקרוני היהדות המסורה, והמתחברים לרפורמים. אישיות רב פעלים ואביר המעש, למען הרמת קרן התורה, הדת, והיהדות. ביתו בית ועד לחכמים, ופתוח לרווחה לכל פונה. קנאי נלהב ולוחם אמיץ למען כבוד התורה ולומדיה. מח"ס בהלכה, אגדה, ודרוש (כ"י). חבר פעיל באגוה"ר דארה"ב וקנדה.

הרב ר' **אברהם יצחק זאלמאנאוויץ** זצ"ל

נולד בטאטאשוב פולין בשנת תרמ"ז לאביו הרה"ח ר' אביגדור זצ"ל, שהי' שו"ב ות"ח מפורסם בלאדז.

בנערותו למד איזה זמן אצל הגאון המפורסם בכל קצוי ארץ הצה"ק ר' אברהם ברנשטיין זצלה"ה הגאב"ד ואדמו"ר דסא־כאטשוב, המפו' בחיבוריו „שו"ת אבני נזר" וס' „אגלי טל". מטל ילדותו יצא שמו כעלוי והשתלם בתורה עד בשגיל י"ז נסמך להוראה מהגאון ר' אלי' חיים מייזליש הגאב"ד דק"ק לאדז. מלבד גדלו בתורה ובחריפות, הי' מפורסם בחסידותו, והי' מגדולי וחשובי חסידי האדמורי"ם מגור.

אחרי באו לאה"ב נתמנה לר"מ בישיבת ר' יצחק אלחנן בשנת תרפ"ז והרביץ בה תורה למאות תלמידים. שמו הטוב נודע להלכה בכל חוגי התורה וביחוד הי' גדול בהוראה ובפסקי הלכה למעשה.

הי' מהחברים הנכבדים באגודת הרבנים וכהן כסגן נשיא, וכנשיא ועד הרבנים דוויליאמסבורג. מלבד משרתו בישיבה

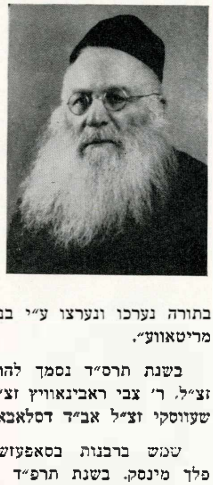
הנ"ל, שמש ברבנות בקהלת בית אהרן בשדרת דיוויושאן, ובביהכנ"ס אנשי אמת רחוב קיעף בברוקלין.

לקח חלק פעיל בכל עניני היהדות וביחוד בעניני ההצלה, והודות למאמציו הגדולים הוצל האדמו"ר הגה"ק מגור וצ"ל עם חלק ממשפחתו מפולין והובא לארה"ב. הי' נכבד בכל ההוגים, וכולם העריצוהו בגלל תורתו וחכמתו.

נפטר בעיה"כ בשנת תש"ז, ובהלויתו השתתפו והספידוהו (אח"כ) גדולי הרבנים בארה"ב, ובראשם הגאון המפו' ר' יוסף דוב סאלאווייציק שליט"א מבאסטאן.

פטירתו היתה אבדה קשה לכל היהדות התורנית בארה"ב. תנצב"ה.

הרב ר' אהרן שלמה זלמן וואלמאנאוויץ זצ"ל

נולד בשנת תר"ל בריטאווע (פלך קאווגא) לאביו הרה"ג ר' יששכר דוב (בן הרה"ג ר' שלמה זלמן זצ"ל אב"ד ניישטאט סוגינט, בעל המחבר "בית אבות" על פרקי אבות, נכד הגאון ר' אברהם זצ"ל, אחי הגר"א מווילנא זצ"ל).

ר' אהרן שלמה זלמן זצ"ל נתחנך בישיבת טעלז תחת השפעת הגאון ר' אליעזר גארדאן זצ"ל. בשנת תרנ"א עבר לישיבת וואלאזשין, והמשיך בלימוד התורה מפי גאוני הדור: הנצי"ב זצ"ל, ור' חיים סאלאוויציק זצ"ל. התמדתו וידיעותיו בתורה נערכו ונערצו ע"י בני הישיבה, והוכתר בשם "המתמיד מריטאווע".

בשנת תרס"ד נסמך להוראה מהגאונים: ר' חיים מבריסק זצ"ל, ר' צבי ראבינאוויץ זצ"ל, אב"ד קאווגא, ומר' משה דאניי שעווסקי זצ"ל אב"ד דסלאבאדקע.

שמש ברבנות בסאפעזשיק הסמוכה לקאווגא, ובדאקשיץ, פלך מינסק. בשנת תרפ"ד הגר למאנטרעאל קנדה, וכהן פא' עד שנת תש"א. חבר חשוב באגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ובין חברי הועד המקומי שלה, הוזמן בתור סגן יושב ראש הרבנים דמאנטרעאל, וכהן בכהונה זו עד פטירתו. רוב זמנו הקדיש לחדושי תורה ולדברי הלכה, שנתפרסמו לעתים קרובות "בפרדס" ודבריו נתקבלו ברוב חשיבות ע"י גדולי הדור. השאיר אחריו הרבה כתבים על מסכתות: סדר נשים, וקדשים, ועל מסכת ברכות, ושו"ת אשר השיב לשואליו ולא זכה להוציאם לאור, כ"י נמצאים כעת בידי בן אחותו הרבני ישעי' אורי' בערמאן שו"ב במאנטרעאל.

הרב ר' מנחם מענדיל יוסף זאקס שליט"א

נולד בשנת תרנ"ח בשידלאווע הסמוכה לעיר המעטירה קעלם, לאביו הירא והחרד הקדוש ר' יעקב מרדכי זי"ל הי"ד (נהרג עקה"ש ע"י הליטאים כ"ד מנחם אב תש"ג, בשידלאווע).

למד בישיבת בית יצחק בסלוי בודקה, ואח"כ בראדין אצל מרן החפץ חיים זצוק"ל. משם עבר ללמוד בפאניעווזש אצל הגאון האדיר ר' יצחק (ר' איצעל) ראבי־נאוויץ זצ"ל, ובשנות המלחמה הראשונה למד בהאמעל אצל הרה"צ המפורסם ר' ראובן דב דעסלער זצ"ל (גיסו של הגרח"ע גראדזענסקי), ואחרי המלחמה שב לראדין לרבו המובהק מרן החפץ חיים זצוק"ל, וזובי תורתו קבל בישיבת ראדין.

בשנת תרפ"ב בחר בו רבנו החפץ חיים זצ"ל לחתנו, ואחרי חתונתו המשיך להשתלם בתורה ולמד בשקידה רבה. מימי עלומיו הצטין מאד בכשרונותיו ומדותיו, אשר בגלל זה זכה להיות חתנא דבי נשיא ישראל הח"ח זצ"ל, ושמו הטוב נודע לתהלה בכל חוגי התורה.

בשנת תרפ"ו נתמנה לר"מ ונשיא "הכולל קדשים" ע"י הישיבה בישיבת חפץ חיים בראדין, והרביץ בה תורה לאלפי תלמידים עד שנת ת"ש. עם פרוץ המלחמה הגלה עם ישיבתו, ונדד לווילנא ואוטיאן, וגם בימי הזעם המשיך להרביץ תורה למרות התנאים הקשים. בנסי נסים נמלט מהמפכה האירופאית, ובא לארה"ב בשנת תש"א, וכבוד גדול עשו לו בבאו הנה.

תיכף אחרי הגיעו לארה"ב התמסר כולו לעבודת ועד ההצלה, ועמד בראש עבודת ההצלה יחד עם שאר ראשי הישיבה הרבנים הגאונים, אשר הקדישו כל כחם ומרצם להצלת בני התורה בכל ארצות פזוריהם, ושלח תמיכה חשובה להחזקת תלמידי ישיבת ראדין, אשר חלק מהם נמלט לסיביר ושאנגהיי, עבודתו ההיסטורית זו הביאה אותו לבקר לטובת ועד ההצלה בכמה קהלות ברחבי אמריקה, ובהשפעתו הכבירה הצליח במדה גדולה ליצור אמצעים למטרה נשגבה זו.

בשנת תש"ג יסד ישיבה על שם חותנו רבנו מרן הח"ח זצ"ל, והקים את "ישיבת חפץ חיים מראדין" בלב העיר ניו יורק. לישיבתו זו הביא כארבעים תלמידים ותיקים, שאירית הפליטה מישיבת ראדין, אשר מהם יסד "כולל" ע"י ישיבתו בניו יורק. ישיבה זו מתפתחת וקנתה לה שם בעולם הישיבות בארה"ב, ומטרתה להתנהל ברוח ישיבת חפץ חיים בראדין.

בשנת תש"ו נתמנה לאחד הרמ"מ הראשים בישיבת ר' יצחק אלחנן, חבר באגודת הרבנים דארה"ב, וממנהיגי ועד ההצלה, וכל פעולותיו מתרכזות בשדה הרבצת תורה בשתי הישיבות הנ"ל, מגדולי גאוני הרמ"מ המפורסמים בתורתם ובצדקתם בדורנו.

הרב ר' יעקב ישראל זובער שליט"א

נולד בשנת תרנ"ו בשצעדרין (פלך מינסק), לאביו הרב ר' מנחם מענדל ז"ל, ראש ישיבה בושלאבין, (פלך מוהילב), למד בבאברויסק וליובאוויטש. נסמך להוראה בשנת תרפ"ב מהגאונים: ר' משה מרדכי פאגערלסקי, רב דפאצעפ, מהרב ר' מנחם מענל פריידין בעמח"ס עליות מנחם, ר' מנחם מענדל ז"ק, אב"ד ריגא, ועוד רבנים גאונים. התחתן בשנת תרפ"ב עם נכדת הרה"ג ר' אברהם אורינסאן, רב דבאבינוויץ. שמש ברבנות בסטרע־ סטשכרי (גרודזיא), אח"כ כהן בעיר ריגא ואח"כ בשטאקהאלם (שבדיא). כעת מכהן פאר בעיר באסטאן מאס. בבהמ"ד הגדול. הרב זובער הנו גדול בתורה, חבר קונטרס בעניני שחיטה, קונטרס בעניני תקנות עגונות, ספר קצש"ע על יו"ד עם הערות משלו, ועוד ספרים שו"ת וחדושים שלא נדפסו עדין. הי' יו"ר של ועד תקנות עגונות בשטאקהאלם, ובסקאנדינאוויא, ביחד עם הגאונים ר' שלמה דוד כהנא, והרב אברמסקי שליט"א מלונדון, בשנות המלחמה, עסק הרבה בהצלת בני הישיבה מליטא, לשאנגאי, הרבה וויזות שלח מהקונסולאט ההולאנדי, שבשועדיא לאיים שלהם, כמו קאראסטו ועוד, ועי"ז נצלו ממות לחיים, כמה מאות תלמידי ישיבות שונות, וכן פעל גדולות לטובת הפליטים שנצלו לשועדיא. חבר אגוד"ר דארה"ב וקנדה, ומזכיר ועד הרבנים דבאסטאן. והנו מהרבנים החשובים והפעילים.

הרב ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל

נולד בשנת תר"ט בעירה ווער־ בוי הונגאריא (עתה סלובקיא) לאביו הר"ר אברהם שלמה ז"ל. בהיותו בן ד' נתיתם מאביו. ונתגדל בבית אבי חורגו, כבן שמונה גמר לימודיו בבית הספר העממי ואביו חורגו רצה להכניסו בבית ספר תיכוני. עזב את ביתו ונס ללמוד תורה מפי הגאון ר' חיים צבי מאנהיימער זצ"ל. בשקידתו וכשרונותיו הבלתי רגילים נעשה לפרי קדש הילולים, ורכש לו ידיעות עצומות, ובשנת תרכ"ה כבר הי' לו חיבור חשוב חידושים על סוגיות הש"ס .אח"כ למד בישיבת פרעשבורג אצל הגאון בעל "כתב סופר", והי' מטובי תלמידיו.

לא כולם ידעו גדלו בתורה, כי ביראתו הטהורה וענותנותו מימי בחרותו הסתיר ידיעותיו העצומות, ורק רבותיו הגאונים ידעו ערכו הרם ומעבודתו מאד.

בשנת תר"ל התחתן עם כת גביר מקהלת קויבערסדארף. ואחרי חתונתו שאב מבאר תורתו של הגאון המפו' ר' אברהם שאג זצ"ל (תלמיד החתם סופר), שהי' אב"ד קויבערסדארף בזמן ההוא. אימה זמן למד כ"כ עם תלמידים וכאשר הגאון ר' אברהם שאג הנ"ל התכונן לעלות לאה"ק, החליט לנסוע יחד אתו טרם נסעו למד את מלאכת השחיטה, כבדי לכלכל את רבו הנ"ל בדרכו, ובשנת תרל"ג באו לעיה"ק ירושלים.

אחרי באו למד אצל הגאון בעל «אמרי בינה» והמשיך כדרכו בקדש להסתיר עצמו, ורק יחידי סגולה ידעו מגאונותו בתורה ובמעשים. הראשון להכיר את ערכו, הי' הגאון האדיר ריי"ל דיסקין זצ"ל הגאב"ד דבריסק, הגאון הנ"ל אחרי באו ירושלימה עשאוהו ליד ימינו והושיבו לראב"ד בית דינו בירושלים. לסרב להגאון הנ"ל לא רצה בכדי שלא לעבור ח"ו על האין מסרבין, ובכן קבל את המשרה הגדולה והנכבדה הזו, אבל עשה תנאי שיוכל להתפטר ממשרתו, תיכף כאשר ימצאו מי שהוא יותר הגון ממנו. . .

חבתו לארה"ק וביחוד לירושלים היתה בלי גבול, דירתו היתה בעיר העתיקה על יד חומת העיר, וחלונותיו הי' משקיפים על כותל המערבי. מימיו לא לן מחוץ לכותלי עיר העתיקה יותר מל' יום. מימי הגאון ריי"ל דיסקין הנ"ל נתפרסם שמו בכל ארה"ק, וביחוד נתגדל שמו עבור פעולותיו ויצירותיו הכבירות העומדים לנצ ותפארת. הי' מבוני הבית היתומים הגדול «דיסקין», וכולל שומרי החומות (הכולל ההונגארי), גמ"ח «שערי חסד». יצירות אלו מפורסמות בכל ארצות התבל, והגרי"ח זצ"ל הי' הרוח החי' בהקמתם. השכונות «מאה שערים» ו«בית ישראל» נבנו בעזרתו הגדולה, וזה לא זמן רב שכינו רחוב אחד על שמו.

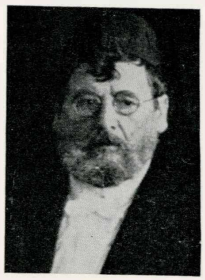
למרות כל הכבוד וההערצה והמקום החשוב שתפס בראש כל עניני הישוב וביחוד בירושלים, לא רצה לייהנות מזה, וכל הכנסתו היתה מ«החלוקה» מכולל שומרי התומות כמו שאר הנתמכים, ורק זה הי' מקור פרנסתו.

הי' מפורסם לחכם חרוץ, וביתו הי' פתוח לרווחה לכל דורש ורבים באו לשאול עצתו בעניני שונים, רגיל הי' לבקר במושבות הישוב, ועשה תקונים שונים בעניני דת ביחוד בעניני שביעית ומעשרות אצל החקלאים הדתיים. הי' נשיא החברה קדישא הירושלמית ועשה תקנות הרבה, אשר נשמרות גם כעת.

מדותיו וענותנותו אהובוהו בכל החוגים, וקרב וכבד כל איש ואיש. הי' קנאי נלהב ולבש עוז ללחום נגד מהרסי הדת, והי' מן הלוחמים הראשיים נגד בתי הספר «אליאנס». אשר נוסדו להפיץ חינוך ותרבות זר לתורה ויהדות. הי' ממנהיגי אגודת ישראל, ואחרי המלחמה העולמית הראשונה נבחר לרבה הראשי בקהלתה העצמאית הועד העיר למקהלות האשכנזים. כאשר התלקחה אש המחלוקת בין הקהלה הכללית «כנסת ישראל» ובין האגודה, אשר נמשכה במשך שנים רבות, לא נשא פנים והשיב מלחמה שערה. בכל זאת התיחסו אליו כל רבני «כנסת ישראל» בכבוד והערצה כי ידעו שכל כוונתו לשם שמים. אהבתו לארה"ק היתה מופתית, אבל עוד יותר היתה אהבתו ומסירותו לתורה ודת. ויראתו וצדקתו שקדמו בכל מהותו, לא עזבוהו לותר על שום נקודה שהיתה עלולה להביא נזק בעניני הדת ובלי שום נשיאת פנים נלחם וקנא קנאת ד' צבאות.

נפטר בירושלים עיה"ק י"ט אדר תרצ"ב. ובהלויתו השתתפו כל גדולי ארץ ישראל ואלפי אנשים. בפטירתו אבדה האגודה וכל היהדות אחד מקרבניטה הכי גדולים והחשובים. תנצב"ה.

הרב ר' משה שמעון זיווין ז"ל

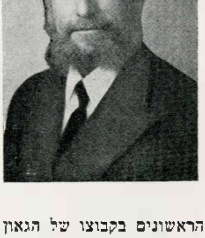

נולד בשנת תרט"ו בציטאוויאן (פלך קאוונא), לאביו המופלג ר' יחזקאל ז"ל. נתחנך בישיבת טלז, אצל הגאון ר' אליעזר זצ"ל ובישיבת קובנה.

נסמך להוראה מהגאונים: ר' יצחק אלחנן זצ"ל, ור' אליעזר, אב"ד ור"מ טעלז זצ"ל. נשא את אשתו הרבנית מרת מעטע ע"ה, בת הרבני ר' אהרן מקראו.

שמש ברבנות בקהלת פיקעלן (ליטא), ולפי הצעתו של הגאון ר' יצחק אלחנן ז"ל נסע לארה"ב בשנת תרמ"ו, ונתקבל לרבה של קהלת בלטימור, בה כהן שנתיים ואח"כ עבר לפיטסבורג. מראשוני הרבנים הגדולים בארצות הברית ומיסידי אגודת הרבנים. לחם מלחמת התורה נגד הריפורמים ופעל הרבה למען חזוק הדת והתורה, יסד ת"ת בפיטסבורג שהיא הראשונה בקהלה זו, ונקראת כעת על שמו. גדול וגאון בתורה ומפורסם בעולם הלמדנ. חבר שורת ספרים חשובים כמו: משכי"ח הגהות על הש"ס ירושלמי (סט. לואיס) עם הסכמה חשובה מהגאון ר' ירוחם דיסקין מירושלים, (בהוצאה שני' נדפס עם הסכמת הגאון מרן בעל חפץ חיים ז"ל ונדפס גם הוצאה שלישית בירושלים תרפ"ם) חקר דעה (חלק א'-ב' דרוש) בית פאגי (דרוש) פרי יחזקאל (הלכה) מטה אהרן (דרוש) צמח השדה (הלכה ודרוש). בפרי יחזקאל, מובאים אליו תשובות מהגאונים מהרש"ם ומהריד"ז. מראשי אגודת הרבנים ומנהגי' בזמנו, פעל הרבה לעזרה המהגרים הדתיים, ולטובת היתומים בעיר פיטסבורג, נפטר בי"א מנ"א תרצ"ו בפיטסבורג ושם מנ"כ.

הרב ר' אליעזר זילבער שליט"א

נולד בשנת תרמ"ב בעיר אבעל (פלך קאוונא) ליטא. אביו הי' הרב הגאון המפורסם ר' בינם צמח ז"ל אב"ד דוסיאט, ליטא (שהי' גאון עצום ומחדש גדול והשאיר חדושים על ש"ס בבלי וירושלמי, ופוסקים) למד אצל אביו הנ"ל ומשהר ילדותו הי' בעל כשרון עצום ומפורסם לעלוי מציין בכל הסביבה. מתמיד ובעל מוח חריף מאד, וזכה לבוא במשא ומתן של תורה עם גאוני הדור ההוא כמו: ר' מאיר שמחה מדווינסק ור' יוסף ראזין (הרא־גאטשאוי) ועוד. מהתלמידים הראשונים בקבוצו של הגאון ר' חיים עזר גראדזענסקי מווילנא. אשר בו למד הרבה מהגאון ר' מאיר מיכל אב"ד שאט וכן שמע שעורים מהגאון ר' דוד פרידמאן מקארלין ור' זלמן סנדר מלצר ועוד. מווילנא נסע לבריסק לשמוע שעורים אצל הגאון האדיר רשכבה"ג מרן ר' חיים הלוי סולוביציק זצ"ל, כל הגאונים הנ"ל התפארו בו וחבבוהו עד למאד בגלל תורתו הריפותו וידיעותיו העמוקות.

נסמך להוראה בתרס"ו מגדולי הרבנים בווילנא, בשנת תרס"ז בא לארה"ב ואחרי שהותו קרוב לשנה בפילדלפי' וניו יורק, ונודע לרבים, נבחר לאב"ד הריסבורג, פענסילוועניא. התמסר מאד לקהלתו ועשה הרבה תיקונים בעניני דת כמו: בתי טבילה ות"ת ובעקר הצליח להקים משמעת וכבוד התורה. דבר שכמה רבנים לא הצליחו בזמן ההוא. אגוה"ר שהיתה עדין ריפפת קבלה אותו בידים פתוחות. ואמנם נעשה לכוח כביר בה, ובהשפעתו הוסיפה כוח ושגשוג. זמן מה אחרי בואו נבחר בה למשרות כבוד שונות ושנים רבות כהן כיו"ר ונשיאה וגם עתה יכהן בחבר הנשיאות לאגוה"ר, והנו אחד ממנהיגי'.

בפרוץ מלחמת עולם א' בקר באירופה ושוב התראה עם גאוני הזמן והציע ליסד את המוסד "עזרת תורה" אשר בינתים נוסד ע"י ידידו הרב הגאון ר' ישראל רוזנברג שליט"א. בשובו לארה"ב התמסר הרבה להתפתחותו. בשנת תרפ"ה נבחר לאב"ד ספרינגפילד ובשנת תרצ"א נבחר לרב הכולל של סינסינעטי (אהייו) בה יכהן בכבוד ופאר עד היום.

הרב זילבער מלבד גאונותו בתורה הנו כ"כ גאון במעשים כבירים. אין דבר בעולם הרבני והדתי שלא יהא אחד ממנהיגיו. ביחוד ראוי לציין צדקת פזרונו וביתו הפתוח לכל בן תורה. בשנת תרצ"ז נסע שוב לאירופה להשתתף בכנסי' הגדולה של אגודת ישראל במאריענבאד (טשעכאסלאוואקיי) בכנסי' זו נענה לבקשת הגאון ר' חיים עוזר גראדזענסקי ז"ל ושאר גדולי התורה. ליסד את האגודה בארה"ב. אחרי יסדו את אגודת ישראל יסד את ועד ההצלה, ועשאוהו לחקק מאגוה"ר, הודות למסירותו המופתית הצליח להציל ע"י הועד הנ"ל עשרות גדולי תורה מדורנו, לאמריקא וא"י, ועשה גדולות ונצורות לטובת הצלת בני התורה בתבל. ככחות המלחמה יסד את קרן עליה בשם אגודת ישראל לאפשר עליית יהודים דתיים לארצנו, (בכל האופנים), ושוב נסע לאירופה בשם ועד ההצלה, עזרת תורה, וקרן עליה. בקר את פולין, גרמני', סלבאקאי, ופעל אצל הממשלות לטובת שאירית הפליטה, וכן בזבז עשרות אלפים, הן מכספי המוסדות שהציג והן מכסו, והפיח רוח חיים בכל יהדי אירופה אחרי התורבן. מאירופה עלה לארה"ק ונתקבל בכבוד מלכים מטעם גדולי א"י והמוסדות המוסמכים. נשיא הראשון של ועד ההצלה, ומנהיגו, וכן יכהן בנשיאות ובהנהלת כמה מוסדות תורה וצדקה הכי חשובים. כותב הרבה חדו"ת, ויש לו בכתובים עשרות חבורים בהלכה (בכל מקצועות ההלכה). ביחוד ראוי לציין ספרו על כללי הש"ס המכ' יותר מחמשת אלפים ערכין. צדקת פזרונו למוסדות וליחידים, ונכונותו לעזרה, עשוהו ליחיד במינו, והנו מהרבנים הגאונים הכי מפורסמים בעולם.

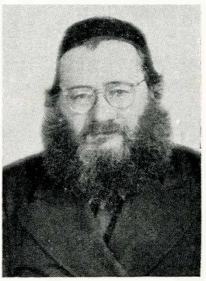
הרב ר' דוד ליב זילבער שליט"א

נולד בעיר ניויורק בשנת תרס"ז לאביו הגאון האדיר ר' אליעזר זילבער שליט"א אב"ד סינסינעטי. למד בישיבת ר' יצחק אלחנן בניו־יארק משנת תר"פ עד תרצ"א אצל הגאונים ר' שלמה סאליאצעק העלוי ממיינצעס, ר' שמעון שקאפ מגראד־נא, ור' משה סאלאוויציק ז"ל. נסמך להוראה בשנת תרצ"א ע"י הגאונים רמ"ז מרגליות, ר' משה סאלאוויציק, הר' דר. דב רעוועל ור' בנימין אראנאוויץ ז"ל. התחתן בשנת תרצ"ח את מרת מרים תחי' בת הרבני הנכבד וכו' ר' יצחק אייזיק

איזנברג נ"י מדזש. סיטי. בשנת תרצ"ג נתקבל לרבה דבית הכנסת כתר ישראל בהאריסבורג פא. ומשמש בה עד היום. חבר אגודת הרבנים והמזרחי. איש פעלים וכביר המעש בכל ענייני דמתא והכלל. בשנת תש"ד יסד ישיבה בהאריסבורג ועומד בראשה. גם אשתו פעילה במוסדות צדקה וחסד.

הרב ר' **אברהם בנימין זילבערבערג** שליט"א, פיטסבורג

נולד י"ט אלול שנת תרמ"ב בעיר וויערושאוו, פלך קאליש (פולין) לאביו הרה"ג ר' מיכאל משה יהודה ז"ל מו"צ בווירושאוו ואח"כ בלאדז מח"ס זכרון משה על יו"ד (נפטר ט' כסלו תש"א), ונצר מגזע רבנים גאונים מובהקים הגה"צ מוהרח"י נפתלי מו"צ בווארשא, הגאון האדיר בעל זית רענן הגאב"ד קוטנא (שמנ"כ בא"י) דור אחר דור עד התנא ר' נחוניא בן הקנה חוטר מגזע דהמע"ה, למד אצל הגאון ר' אברהם יצחק הלוי אב"ד ואגראוויי (פולין) בנו של הגאון הגדול ר' שלמה פוזנר ז"ל (שהגאון רעק"א ז"ל אמר עליו שהוא ס"ת שלמה), ובישיבות לומזה וראדין ואצל וקנו הגה"צ ר' נפתלי הנ"ל. נסמך להוראה בשנת תרע"ג מהגה"ק האדמו"ר מאוסטראוצי זצ"ל מהגאון ר' שאול זילבערמאן אב"ד וויערושאוו ומו"צ בלאדז ואח"כ בתל אביב, ומהגאון ר' רפאל מאיר דן פלאצקי ז"ל. התחתן בשנת תרע"א את הרבנית שפרה מרים תחי' בת דודו הגה"צ ר' אפרים שרגא הלוי לעווענטהאל אב"ד איניאוועץ, פלך קאליש, בן הגה"צ ר' חיים משה אב"ד פראשקי, נכד הגאון הצדיק מוה"ר ישכר וויינגארד אב"ד טשענסטכאוו (מח"ס פתחי שערים ב"ח עמ"ס ב"מ וע"ס מועד ושו"ת על ד"ח ש"ע). שמש ברבנות כאב"ד בעיר טולישקאוו, פלך קאליש משנת תרע"ז עד תרע"ט ויסד ישיבה "תורת אמת" תחת הנהלת הראשי ישיבות הרה"ג מוהר"א ליפמאן לעווי אב"ד קוואהל, (חתן הגאון ר' שמואל יהודא וויינגארד ז"ל דודו של הרב זילבערבערג שליט"א) והרב ר' ראובן (חתנו של הגאון ר' יוזל מנבהרדוק ז"ל). משנת תרפ"ד עד שנת תרצ"ח שמש כמו"צ בעיר וואהשא. בתרצ"ח נתקבל לרב בעיר פיטסבורג בבנ"ס בית מגן דוד, שערי צדק אנשי פולין, וקהלת ישורון, ומכהן בהם עד היום.

הרב זילבערבערג שליט"א הראה גאונותו בתורה בספריו המלאים חריפות ובקיאות נתקבלו לרצון בכל חוגי הלומדים. חבר ס' שו"ת מהרא"ב ב"ח, אמרי מהרא"ב עמ"ס מגילה, הדרת מלך על סה"מ להרמב"ם, שו"ת משנת בנימין, עוד ת"י בכתובים: שו"ת מהרא"ב ב"ח, הדרת מלך ג' חלקים, זכרון מלך על הרמב"ם, משנת אברהם על משניות, בית אברהם על סוגיות הש"ס, וס' דברי אברהם על אגדות הש"ס. חבר אגוד"ר דארה"ב וקנדה. פעיל מאד בכל מוסדות התורה צדקה וחסד והנו מהרבנים הגדולים והשובים בארה"ב.

הרב ר' **ישעי' זילבערשטיין** זצ"ל

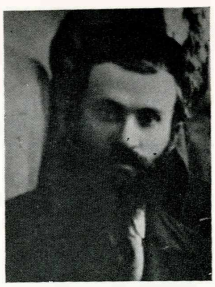
נולד בעיה"ק ירושלים בשנת תרי"ט, בן הגאון ר' דוד ליב זצ"ל בעמח"ס "שבילי דוד" תלמיד הגאון בעל "כתב סופר" וממנו נסמך להוראה. התחתן עם בת הגאון בעמח"ס "וידבר משה". בשנת תרנ"ו נבחר לגאב"ד עיר ווייצען אונגארן, ובה כהן עד יום פטירתו. מעודו הי' מפורסם בגאונותו, ויסד ישיבה גדולה בקהלתו והרביץ בה תורה עד יומי האחרון. הי' בקי עצום בנגלה ונסתר, והי' לאחד מהגאונים הכי גדולים והמפורסמים בארץ הגר וארצות השכנות.

כתב הרבה חדו"ת ותשובות, ונדפסו ממנו הספרים "מעשי למלך" על הרמב"ם, ו"כתורה הואת", "הלכות בני התערובות" וע"ס ומאמרים רבים במאספי תורה שונים. הי' מפורסם לגאון צדיק ועניו, והעמיד תלמידים גדולי תורה ויראה.

נפטר בווייצען כ"ה תמוז תר"ץ.

בניו היו הרבנים הגאונים: ר' אהרן זצ"ל ור' דוד ליב זצ"ל מח"ס "יד דוד". חתנו הוא הרב הגאון המפורסם ר' יוסף יונה צבי האראוויץ שליט"א הגאב"ד דפראנקפורט דמיין, אשר נמצא כעת באה"ב.

הרב ר' **אלי' זינגער** ז"ל

נולד בשנת תרנ"ו בסטוטשין (גאליציע), לאביו הרה"ג ר' שמעון ז"ל, ראב"ד דאמבראווא, ונכד להגאון ר' העשיל מקראקא ז"ל. למד בברעזאן אצל הגאון שה"ת ר' שלום מרדכי הכהן ז"ל בעל שו"ת מהרש"ם. נסמך להוראה בשנת תרע"ו מהגאונים: ר' שלום מרדכי הכהן ז"ל מברעזאן, ר' מאיר אריק ז"ל אב"ד טארנא, ור' שמואל ענגיל ז"ל אב"ד ראדאמישלא, ור' טבלי זעהמאן ז"ל אב"ד דוקלא, ר' נחום ווידענפעלד ז"ל מדאמבראווא. התחתן בשנת תרע"ט עם הרבנית נכדת הרה"ג ר' גרשון אדלער ז"ל הגאב"ד פילזנא (ע"י טארנא). אחרי חתונתו הי' בלאדאמיר ותיכף אחרי בואו לארה"ב בשנת תרפ"ד נתקבל לרב בביהכנ"ס אנשי עסטרייך-אונגארן בנוארק, נ. דזש. וכהן בה עד יום פטירתו. (ח"י חשון תש"ד).

הי' חבר אגודת הרבנים ובכנסת הרבנים. הי' עסקן נלהב בעד כל מוסדות התורה וביחו הי' פתוח לרוחה בעד כל עובר אורח ונשארו ממנו חד"ת בכתובים על הלכה ואגדה. תנצב"ה.

הרב ר' יעקב שרגא זינגער הי"ד
הגאב"ד דאסטרוב מאז, זצ"ל

נולד בעיר אלכסנדר פולין בשנת תרנ"ט בערך. בן הרב הגאון ר' יצחק מאיר הי"ד הגאב"ד דאלכסנדר, בן הרב הגאון ר' אלי' ראב"ד דקאליש וצ"ל. למד אצל זקנו הראב"ד דקאליש הנ"ל, ונסמך להוראה מגאוני פולין. התחתן עם בת הרה"ק ר' יוסף קאליש זצ"ל האב"ד ואדמו"ר דאמשינוב.

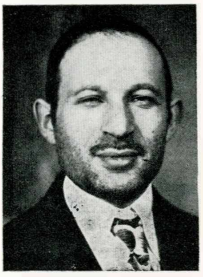
הי' גדול בתורה ויר"ש מרבים. בשנת תר"ץ נתקבל לרב ואב"ד דאסטרוב מאז, ושמש שם ברבנות עד שנת ת"ש. כאשר המלחמה התפשטה נמלט לסלאנים ושמש שמה ברבנות עד יומו האחרון. נהרג עק"ה יחד עם משפחתו, ונשאר רק בן אחד הרה"ג ר' יחיאל מנחם זינגער שליט"א שנמצא כעת בניו יורק.

הרב ר' יצחק מאיר זינגער הי"ד
הגאב"ד דאלכסנדר זצ"ל

בן הרב הגאון ר' אלי' זינגער זצ"ל גאב"ד דפרשיסחא, אוש־וקוב, ברעזניצע ולבסוף ימיו ראב"ד דקאליש. למד אצל אביו ונשא את בת הרה"ק ר' שמואל זצ"ל האדמו"ר דאלכסנדר בעמה"ס "תפארת ישראל". בשנת תר"ע נתקבל לאב"ד דאלכסנדר וכהן עד ימי הזעם בימי המלחמה העולמית השני', הי' מגדולי הרבנים בפולין ותפס מקום חשוב בעולם הלמדנים והפוסקים. נהרג עק"ה הי"ד.

גם חתנו ואחיו הרה"ג ר' חיים אלעזר זינגער זצ"ל דיין ומו"צ בלאדז, נהרג בגיטו לאדז עק"ה - הי"ד.

הרב ר' משה זינגער שליט"א

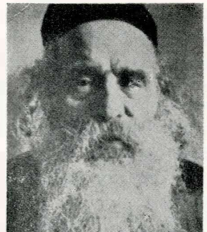
נולד בשנת תר"ע בפילזנא (גא־ליציע), לאביו הרב הגאון ר' דוד זינגער ז"ל. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ובישיבת טרנוב. נסמך להוראה מהגאונים: מהר"ש ענגיל ז"ל מראדזמישל, הגאב"ד לאבאוא ועוד. נצר מגזע הגאון "נודע ביהודה". שמש ברבנות בשנת תרצ"ח־ט, בפילזנא. בשנת תרצ"ט היגיע לארה"ב. הנו רב פעלים מוקיר רבנן ואוהב תורה.

הרב ר' אהרן זלאטאוויץ שליט"א

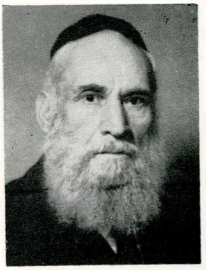
נולד בעיר טרושין פלך לומזה (פולין) בשנת תר"ס לאביו הר"ר מאיר יעקב זלאטאוויץ ז"ל. נתחנך בישיבת לומזה אצל הגאון ר' יחיאל מרדכי גורדון שליט"א ואצל הגאון ר' יהושע זעליג דוד זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרע"ט מהגאון ר' יוסף אברהם צינאוויץ וצ"ל מו"צ דלומזה, מהגאון הגדול ר' יהודה ליב גורדון זצ"ל אב"ד לומזה בשנת תר"פ, ומדודו הגאון ר' יוסף דוב הורוויץ שליט"א רב דסט. פאל בשנת תרפ"ז. שמש ברבנות בקהלת "חברה תהלים אנשי אסטראלינקא" בניו יורק מתרפ"ה עד תרפ"ז, שאז נתקבל לרבה של בהכנ"ס "עץ חיים אנשי לובין" בברוקלין ומכהן בה עד היום. התחתן בשנת תרפ"ב את אשתו הרבנית מרת פרומא תחי' שהיא חברה ופעילה במוסד "הדסה" וגזבר הכספים במוסד הנ"ל. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה וחבר ועד הפועל שלה, וחבר ועד המיעץ של ועד ההנהלה. חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי ובועד הפועל שלו, ומזכיר ועד הרבנים דברוקלין. פעיל בעניני חינוך, החזקת הדת, כשרות ושמירת שבת גדול בתורה וחכמה ומהרבנים החשובים בניו יורק. בנו הרב ר' ברוך שליט"א הנו רב בבהכנ"ס "בני יעקב יוסף" בברוקלין.

הרב ר' דוד צבי טעביל זעהמאן זצ"ל הי"ד

נולד בשנת תרכ"ד בסטרי (גא־ליציע), לאביו הרבני החסיד ר' אליקים געציל ז"ל. מעודו הצטיין במחו החריף ובשכלו הבהיר. למד בעיר מולדתו, אצל הרה"ג ר' זאב וואלף האממער מו"צ דק"ק סטרי, ואצל הגאון ר' אר' ליבוש הורביץ אב"ד סטרי בעל שו"ת "הרי בשמים" ואח"כ אצל הגאון ר' יצחק שמעלקיש אב"ד לבוב בעל תשובות בית יצחק. בהיותו בן עשרים התחתן עם בת הגאון ר' יוסף משה טייכער אב"ד זאלען (ע"י לאנצוט) וראב"ד פרעמיסלא בעל ספר "שערי עזרה" נכד הגאון ר' יצחק חריף וצ"ל אב"ד סאמבור. שמש ברבנות בדוקלא הה' מגאוני גאליציע. הי' ידוע בשם ר' טעבלי מדוקלא וכל רבני גאליציע וארצות השכנות. הריצו אליו שאלותיהם בכל דבר הקשה, פסקיו הי' מפורסמים ונודעים קולע אל השערה. חריף ובקי ועמקן עצום כחד מקמאי. חבר ספר "קב זהב" תשובות, וספר "מנחת סולת" על תרי"ג מצוות, והרבה לכתוב חד"ת. הי' חבר באגודת ישראל ומפורסם בכל העולם התורני. נהרג בידי הנאצים ימח"ש, בשנת תש"ב הי"ד. (נכדו הוא העלוי המפו' ערב הגאון ר' פנחס הירשפרונג במאנטרעאל קנדה).

הרב ר' יהודה ליב זעלצער שליט"א

נולד בעיר הלוסק פלך מינסק לאביו הרב המופלג בתורה ויראה ר' יצחק ז"ל ולאמו ממשפחה מיוחסת בת הרב הגאון המפורסם וגדול בדורו מוה"ר יודא ליב ראכ־מילעוויטש ז"ל אשר נהל ברבנות בהאלוסק. הרב זעלצער שליט"א עודנו נער יצא שמו לתהלה והי' מהתלמידים המצוינים בישיבת וואלאזין ואח"כ למד בקבוץ איישי־שאק ובכולל קובנה ובקלויז אפא־טאוו בווילנא אשר נוסד ביחוד לאברכים מצוינים ע"י הגרח"ע גראדזענסקי זצ"ל. נסמך להוראה ע"י הגאונים המפורסמים הרידב"ז ור' צבי הירש מה יפית זצ"ל. בכתב סמיכתו מהלל אותו הרידב"ז ומתארו כחריף עצום ומעמיק נפלא, ובפירושו על הירושלמי מכל גדולי סלוצק מביא הערות בחד"ת רק את שמו ושם הגאון המפורסם ר' ברוך בער הר"מ דקאמענץ זצ"ל (תוס' רי"ד מס' סוטה). והרה"ג מה יפית מתארו בשם "חרב פיפיות". הגאון רידב"ז ז"ל הי' רגיל ליצג את הרב זעלצער במקומו בסלוצק להשיב דבר לשואלים בזמן שהג' הנ"ל הי' חוץ לעיר. הי' רב בעיר בענגאר. בשנת תרס"ז עבר לשמש בתור רב הראשי לאגודת הקהלות בפעטערסון. בתרע"ג עלה לארה"ק וגר בצפת והדפיס ספרו "משא יהודה" (ירושלים תרע"ד) כולל דרשות ומאמרים אשר בהם דן על כמה בעיות נשגבות בחיי עמנו. מאמריו אלו עמוקים מאד וכאן הראה ג"כ כח קולמסו וסגנון יפה יוצא מן הכלל. ספר זה כולל ג"כ מכתבים אחדים מרבה של א"י הגאון ר' אברהם יצחק הכהן קוק ז"ל אשר כתב אל הרב זעלצער בענינים חשובים מאד כגון למוד חכמת הנסתר בדורנו. ובסוף ספרו נמצא מאמר פלפלת תשובה אל הרב הגאון ר.' יהושע יהודה מאשיץ אב"ד ווילייקי ז"ל בדין "צרורות" המלאה חריפות ובקיאות. בשנת תרע"ו נבחר לרבה של מיניאפוליס ובשנת תרפ"ג עבר לכהן בתור רב ומנהיג רוחני של אגודת הקהלות בברידשפורט. בשנת תרפ"ז נתמנה למזכירה הכללי של אגודת הרבנים בארה"ב וקנדה, והנו מנהל ועומד בראש כל פעולותי' וגם נשיא הכבוד שלה. השתתף בקונגרס הציוני בקרלסבד בתור ציר של אגודת הרבנים וכן בכנסי' הגדולה בוינא והשתדל לתווך השלום בין אגו"י והמזרחי בכנסיות הנ"ל, לתפקיד חשוב זה נבחר מטעם חבריו באגודה"ר.

הרב זעלצער שליט"א מפורסם לגדול בתורה ומלבד ספרו הנ"ל אשר עשה רושם גדול בחוגי הלומדים בא"י פרסם מאמרים ותשובות בהלכה והנו מהרבנים הכי חשובים בדורנו.

הרב ר' ברוך יוסף ז"ק זצ"ל
האדמו"ר מקאברין

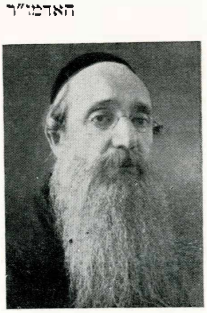
נולד בקראסילאוו פלך וואהלין בשנת תרמ"ו, בן האדמו"ר הצ' ר' ישראל זצ"ל מקראסילאוו, בן האדמו"ר הצ' הידוע בשם ר' נחמן־צע סקאליטער זצ"ל, בהרה"צ ר' ישראל מטשאן זצ"ל, בהרה"ק ר' יוסף מיאמפאלי זצ"ל, בהגה"ק ר' יחיאל מיכל המגיד מזלאטשוב זצ"ל. מלבד יחוסו הנ"ל (דור ה' בא"ב להמגיד מולאטשוב) הי' כ"כ נכד הבעש"ט (דור ז') והמגיד ממשערנאבל.

אשתו הרבנית היא בת האדמו"ר הצ' ר' דוד שלמה בהרה"צ ר' נח ראבינאוויץ האדמו"ר מקאברין זצ"ל.

למד אצל בן דודו הרב הגאון ר' שלום בוש אב"ד קראסילאוו ז"ל ואח"כ אצל חותנו האדמו"ר מקאברין ז"ל. בשנת תרע"ג עלה לארה"ק, והתחיל ליסד מושב חסידים. בינתיים פרצה המלחמה והממשלה גרשה אותו (כמו כל נתיני רוסיא) למצרים. שנתיים ישב בשבי מצרים וסבל נורא. עד שהובא ע"י חסידי קאברין לארה"ב ושמש כרבם בקהלת אנשי קאברין במורד העיר נויארק. אחרי זמן מה יסדו לו בית לתורה ועבודה משלו בשם „דגל מחנה ישראל" בברוקלין. הי' חבר לאגודת האדמורים אגודת ישראל ופעיל בועד העזרה. הספרים שנדפסו ממנו: „ברכת יוסף" עה"ת (חסידות נויארק תרע"ח). „מדרש פליאה" מוסר, „שכל טוב" מאמרי מוסר, והרבה מאמריו נדפסו בעתון „דאס אידישע ליכט" ועוד. לקח חלק פעיל בכל עניני הדת וביחוד בעניני ארי". הי' ענותן וצנוע, ובמדותיו ומעלותיו התרוממות, המשיך לב מכיריו. העריצו אותו בשביל פשטותו והשתתפותו כמו אב נאמן ורע אהוב בכל עניניהם. הרבה נהנו מעצתו החריפה והישרה, ולכל מוסד עזר ביד רחבה ובלי פרסום.

ביום ט"ז סיון שנת תש"ט, שבה רוחו למרומים, וגדולי האדמורי"ם והרבנים השתתפו בהספדו. ת נ צ ב "ה.

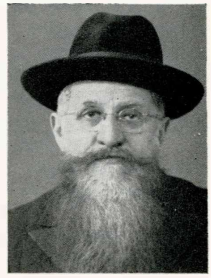
הרב ר' מרדכי האדראוו זצ"ל
האדמו"ר מטאלנא־וויזניץ

נולד בעיר טאלנא בשנת תרכ"ז לאביו הרה"צ ר' חיים יהודה מאיר זצ"ל האדמו"ר מטאלנא. נתחנך בבית זקנו הרה"ק המפורסם ר' דוד'ל מטאלנא זצ"ל. התחתן בשנת תרמ"ד לבית וויזניץ בתו של האדמו"ר האמצעי הרה"ק ר' ברוך זצ"ל בן הרה"ק ר' מענדל מוויזניץ בנו ונכדו של הצדיקים מקאסוב וחתנו של הרה"ק מריזין זצ"ל. שמש באדמו"ריות בטאלנא. בבדע־ווילין מחוז מאראמארוש (הונגא־ריא). קאלאמיי, בודאפעסט. חבר ספר „אמרי ברוך" ליקוט מאמרי חותנו האדמו"ר מוויזניץ זצ"ל בהוספות והערות נכבדות משלו. יסד „אגודת האדמורי"ם דארצות הברית וקנדה" והי' נשיאה

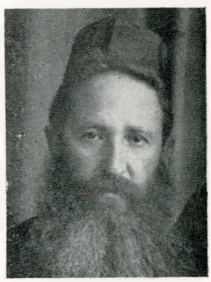
כל ימי חייו. קרוב לי"ז שנה שמש באדמוריו"ת בעיר נויארק. הי' לו הרבה מעריצים וחסידים. פעיל הרבה במוסד "עזרת תורה". נפטר בשם טוב בשנת תרצ"ח (ב' כסלו) בנויארק. תנצב"ה.

הרב ר' מנחם מענדל דוד האדראוו שליט"א

נולד בעיר וויזניץ (בוקאבינה) בשנת תרמ"ז, לאביו האדמו"ר הרה"צ ר' מרדכי וצ"ל מטאלנא־ וויזניץ, נצר מגזע האדמורי"ם המפורסמים: וויזניץ, טאלנא, רד־ זין, קאסוב, טשערנאבל. נתחנך בישיבות הונגרי', נסמך להוראה בשנת תרס"ו מהגאון ר' ליבוש הורוויץ, אבד"ק סטניסלוב (בעל הרי בשמים) ובשנת תרע"ב מהבי"ד דק' קאלאמיי, אחרי ששמש בהוראה שנתיים בהבי"ד הנ"ל. אח"כ שמש ברבנות בק' טשערנאוויץ, משנת תרע"ד עד תר"פ. משנת תרפ"א עד היום יכהן פאר וכבוד בניו יורק, במזרח בראנסק, חבר ההנהלה של אגודת הרבנים, סגן נשיא באגודת האדמורי"ם, סגן בנשיאות של אגודת ישראל, חבר הנשיאות דועד הרבנים דניו יורק, סגן נשיא בועד העזרה, חבר הנשיאות דתומכי תורה, וחבר הנשיאות של הסתדרות תלמידי ישיבות אונגארן. חבר ספר "במועדו", ועוד ספרים שיצאו לאור בקרוב. התחתן בשנת תרכ"ה עם אשתו הרבנית תחי', בת האדמו"ר הרה"ק ר' שמואל אבא מהאראדענקא זצ"ל בעמח"ס שפתי צדיק, מגזע וויזניץ. רוזין, קאסוב, מאקארוב, בעלז, אפטא, עסקנית נכבדה ומשכלת ומזכירה במוסד לצדקה הידוע בשם "מרכז הרבניות". גדול בתורה וחכמה. וכמה הסתדרויות ומוסדות נהנים ממנו, עצת ותושי', מהרבנים הגדולים והמפו' בעולם הרבני.

הרב ר' יהודה חאשעסמאן שליט"א, שיקאגו

נולד בעיר האראדישק, פלך מינסק בשנת תרל"ו לאביו הר"ר ישראל אשר זצ"ל ממשפחת בני תורה. למד בישיבת ראדין אצל הגאון בעל חפץ חיים, בקבוץ קא־ רעליץ, בקבוץ מינסק, בקבוץ זשא־ לידאק ובקאפוליע אצל הרה"ג ר' אברהם אהרן יודעלעוויץ זצ"ל אב"ד קאפוליע (שבא אח"כ לארה"ב). נסמך להוראה בבחרותו מהדיינים בווילנא ומהרב יודעלעוויץ הנ"ל ומהרב ר' מענדל אסטרינסקי אב"ד שטוצין ומהרב ר' משה בצלאל אב"ד דעיר סייני וסו־ באלק ומהרב ר' דוד טעביל קאצינעלנבוגין אב"ד דסובאלק ואח"כ בעטערסגראד. התחתן בשנת תרנ"ח את בת הגביר והנכבד ר' משה יודא מישקינסקי מבערעזניקי פ' סובאלק, אביו של הרב הג' ר' חיים יעקב מישקינסקי אב"ד דעיר שטא־ בין פ' סובאלק ואח"כ בעיר קנישין פ' גראדנא ואח"כ בעיר סוויסלאץ פלך גראדנא הי"ד. שמש ברבנות בעיר באקלעראווא ע"י סובאלק ח"י שנים. משם עבר לקרעווא פ' ווילנא ושמש בה שנה. בשנת תרפ"ה בא לארה"ב ובה בשנה נתקבל לרבה של קהלת אנשי סיקסטין בשיקאגו ומכהן בה עד היום. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה, במרכז הרבנים בשיקאגו. פעיל במוסדות התורה דא"י וב"עזרת תורה" והנו מהרבנים החשובים.

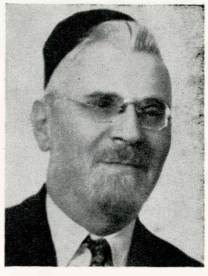
הרב ר' נח חלוי חדש שליט"א

נולד בשנת תרע"ג בקוזיאן (פלך ווילנא), לאביו הר"ר יקותיאל מאיר חדש ז"ל. נתחנך בישיבת וואלאזשין, אצל הגאון ר' יעקב שפירא, ובישיבת מיר, אצל הגאון ר' אליעזר יודא פינקל. נסמך להוראה בשנת תרצ"ח מרבו הגאון ר"מ דישיבת מיר הנ"ל, ומהרבנים הגאונים: קופרשטוק, חבר הרבנים בחיפה, ור' העניך אייגעש מווילי־ נא, ומהרב ר' יצחק שוסטר מסא־ ק א ל ק א.

השתתם במדע במכללת קאלומ־ ביא, וקבל תואר עורך־דין. שמש ברבנות בעיר מולדתו, קוזיאן, משנת תרצ"ב. תרצ"ד, משם עבר לשמש ברבנות בביהכ"ס של צא"י ופא"י בווילנא. בשנת תרצ"ז הגיע לארה"ב ושמש שנה אחת אצל החברה בני אברהם בברוקלין, בתרצ"ח נתקבל לרב. אצל החברה עין יעקב בבראנסק, ובה יכהן עד עתה. חבר אגידת הרבנים דארה"ב וקנדה. סגן נשיא לועד הרבנים דבראנסק. חבר הנהלת ההסתדרות של פועלי אגודת ישראל בארה"ב. חבר ספר בשם קאמפאנא טיון לאו" (אנגלית) בו הראה כחו ביחס המשפטים. הרב חדש שליט"א הוא אחד הרבנים העסקנים הצעירים הכי חשובים בארה"ב.

הרב ר' דוב אריי חייט שליט"א

נולד בעיר אוטיאן (ליטא) ביום כ"ג אייר שנת תרנ"ג לאביו הרה"ג ר' ישראל איסר חיים ז"ל שהי' שד"ר ישיבת סלובודקה ור"מ במינסק בעת המלחמה הראשונה. למד ונתחנך בישיבת כנסת בית יצחק אצל הגאון ר' ברוך בער לייבאוויטץ זצ"ל משנת תר"ע עד תרע"ג. אח"כ למד בפונ־ ויזוש אצל הגאון ר' איצל רא־ בינוביץ זצ"ל עד שנת תרע"ה. משנת תרע"ז עד תרפ"ב למד בישיבת כנסת ישראל אצל הגאון ר' משה מרדכי וצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרע"ה מהגאונים: ר' ברוך בער ר"מ דסלו־ בודקא, ר' איצל מפוניוויזש הנ"ל ור' מאיר שמחה מדווינסק זצ"ל. שמש ברבנות בעיר ליבוי (לעטלאנד) משנת תרפ"ד עד תרפ"ט. בעיר לאנג ברענטש נ. דוש, באמריקא. משנת תרפ"ט עד תרצ"ב ומאז עד היום יכהן ברבנות בעיר באסטאן. בשנת תרצ"ו חבר ספרו הנכבד "אוצר הרעיון והמחשבה". חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. נשיא ועד הרבנים דבאס־ טאן רבתי. חבר ועסקן בהרבה מוסדות בעיר באסטאן. בשנת

תרפ"ג התחתן עם בתו של הגאון ר' יהושע מרדכי קלאצקין שהי' אבד"ק ראסיין בליטא. אשתו הרבנית תחי' היא ג"כ עסקנית בהרבה מוסדות כאן ובא"י. נכבד בכל החוגים ואחד מהרבנים הכי חשובים בארצות הברית.

הרב ר' שאול אליעזר ירידי טאוב זצ"ל
האדמו"ר ממודזיץ

נולד בשנת תרמ"ז בעיר אושא־רוב פולין. בן הרה"צ ר' ישראל זצ"ל האדמו"ר ממודזיץ בעמח"ס "דברי ישראל", ונכד הגה"צ מקאזמיר וזוואהלין. נתחנך על ברכי אביו והשתלם בתורה והסידות.

שמש ברבנות בעיר ראקוב. ומשנת תרפ"א מלא מקום אביו זצ"ל בתור אדמו"ר כל חסידי מודזיץ, ואלפי חסידים הסתופפו בצלו. שמש ברבנות ואדמוריות בקהלת קארטשוב. ובשנת תרפ"ו תקע דירתו באוטבוצק ונהג באדמוריות בכבוד רב עד פרוץ המלחמה. לקח חבל פעיל בעניני הכלל, והי' חבר האגודה בפולין וחבר מועצת גדולי תורה העולמית.

עם פרצת המלחמה נמלט אהרי נידודים, ובא לארה"ב, ונתקבל בכבוד ופאר. הי' חובב ארץ ישראל נלהב, ועוד בשבתו בפולין בקר בארה"ק והשתוקק להתישב בה. ככלות המלחמה נסע שוב מאמריקה לאר"י, ורק איזה ימים ספורים אחרי הגיעו על אדמת הקדש, נתבקש בישיבה של מעלה ונפטר בט"ז כסלו תש"ח בירושלים.

הי' נכבד בכל החוגים ואחד מגדולי האדמורי"ם בתקופתנו. ביחוד הי' מפורסם בהמשיכו בדרך המודזאי, לעבוד את ד' בשירה וזמרה. ניגוני מודזיץ מפורסמים בכל תפוצות ישראל, יצר ניגונים נפלאים מרהיבים אוזן לאלפים, ובכל מקום באו נהרו המונים לתפלותיו ושולחנו ליהנות מיצירותיו הנעימות.

הרב ר' משה בנימין מאמאשאוו שליט"א (מבי"ט)

נולד בסלוצק בשנת תרל"ח לאביו הרב המופלג בתו"י ר' אלכסנדר יהושע ז"ל (אביו הנ"ל ישב בסוף ימיו באהלה של תורה ולמד תורה לרבים, נפטר בשנת תרצ"ט).

תלמיד הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל בהיותו אב"ד הליסק אח"כ למד כ"כ בישיבות סלוצק, וסלאבאדקא. נסמך להוראה מהגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, ועוד רבנים מפורסמים. בשנת תרס"ג התחתן ונשא את בת הגאון ר' צבי אפענהיים אב"ד קעלען בעל ספר "גאון צבי יעקב", בז"ש בת הרב ר' יעקב יעווריפסקי זצ"ל (נפ' כ"ח אייר תרצ"ה) ובשנת תרס"ם יסד את המאסף לתורה המפורסם "יגדיל תורה" ויחד עם הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א היה עורכו.

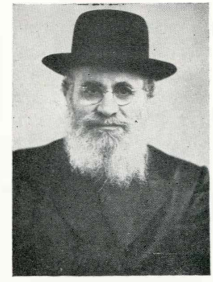
הירחון "יגדיל תורה" ירש מקומו של הירחון "התבונה" והיה מפורסם ומקובל בכל עולם התורה וכל גאוני הדור בכל ארצות התבל השתפו בו במאמרים. בשנת תרע"ב הגיע לארה"ב ובשנת תרע"ו הוציא שוב את ה"יגדיל תורה" והופיע עד תרפ"א. עודנו צעיר הי' מפורסם לגדול בתורה וביחוד יצאו מוניטיו בכל עולם התורה ע"י ה"יגדיל תורה". הדפיס כ"כ "מגדל תורה" (ניו יורק תרפ"ה) קובץ מאמרים בהלכה לכל גדולי אמריקא, וכן השתתף במאמרים בהלכה בהמאספים "אהל תורה מירושלים" "שערי ציון" "בנסת ישראל" וה"פרדס". חבר ספרים "תקון גטין" (ניו יורק תרצ"ה) על ענייני גטין בברוקלין, אשר נתקבל כספר שמושי לכל מסדרי גטין. ספר "אבני שוהם" (ניו יורק תרצ"ח) שו"ת, באורים וחדושים על כל ד' חשו"ע וענייני קדשים. "אבני שוהם" ח"ב (ניו יורק תש"ז) שו"ת כנ"ל ועוד יש לו הרבה חד"ת בכתובים. חבר באגודת הרבנים. יושב ראש יעד הרבנים בבראנזוויל, ופעיל במוסדות התורה צדקה וחסד, וחבר הועד לעזרת תורה. הרבה עשה להשלטת סדר בענייני כתיבת גטין ובשרות, ובכל ענייני הדת. מפורסם לאחד מהרבנים הגאונים החשובים בארה"ב.

הרב ר' דוד מרדכי טווערסקי שליט"א.
האדמו"ר מטאלנא.

נולד בעיר טאלנא (רוסיא) בשנת תרמ"ח. לאביו האדמו"ר הצ' ר' מנחם נחום טווערסקי, בן הרה"ק ר' מרדכי, בן יחידו של האדמו"ר הק' המפורסם ר' דוד מטאלנא זצ"ל ולאמו הרבנית סימא בת הרה"ג ר' משה אב"ד סאוור ראן, נצר מגזע הבעש"ט ואדמו"רי"ם הקדושים מטשערנאבעל, והרבי ר' זושא מהאניפאלי זצ"ל. נתחנך אצל אביו האדמו"ר זצ"ל, ונסמך להוראה ע"י הגאון ר' יצחק ירוחם דיסקין אב"ד טאלנא זצ"ל. התחתן בשנת תרס"ג עם הרבנית חוה ע"ה בת האדמו"ר הצ' ר' שלמה זאלמינע־מראשקוב (בסרבי'), נכד הק' המקובל ר' שבתי מראשקוב בעל סידור האר"י, ונכדת הגה"ק מאפטא, ור' שלום יוסף בן הרה"ק מריזין זצ"ל. שמש ברבנות בער טולטשין (רוסיא), ובשנת תרע"ג הגיע לארה"ב. בתרע"ד יסדו לו חסידיו ומעריציו בהמ"ד בשם "קהל חסידים" לתורה ולתפלה. האדמו"ר מטאלנא שליט"א הנו מהאדמורי"ם החשובים והפעילים, ממיסדי אגודת האדמורי"ם וסגן נשיא שלה, ופעיל בועד העזרה שלה. חבר ועה"פ של המזרחי. הי' בועד הנהלה בסענטראל רעליעף ופעל הרבה בו והמציא הרבה תמיכה לאחב"י ברוסיא.

הרב ר' חנוך העניך טווערסקי שליט"א
האדמו"ר מראדאבישל־מאלין

נולד בעיר אלעסק (גאליציא־פולין) בשנת תרמ"ו לאביו האדמו"ר הצדיק ממאלין ר' אברהם יהושע העשיל טווערסקי זצ"ל. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל. בשנת תרע"א התחתן את הרבנית האשה החשובה מרת חוה חנה תחי' בת הרה"צ ר' יוסף ירושלמסקי זצ"ל מקישינוב בן הרה"צ ר' מיכלה מקורין. בשנת תרע"ד עד תרע"ט כהן ברבנות בראדאמישל, רוסיא. בתרפ"ד הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכ"נ "לב שמח", בשיקאגא אילל. מקום שם משמש גם באדמו"ריות. מח"ס "חידושי תורה" אגדה (כ"י). מגזע הרבנים הגאונים והצדיקים: אלעסק, בעלז, ר' אהרן מצרנובל, ר' פנחס מקורין, ר' שמואל אבא מסלאוויטא, ר' אהרן מקרלין, ר' גדלי' מליניץ, בעש"ט, ר' אליעזר מאמסטרדאם, תבואות שור. אשתו הרבנית נכדת האדמו"רים: ר' יוסף ור' יצחק מברעזני ר' משה מקורשטשוב, ר' יוסלה ראדאוויליער, אפט. ר' מיכל מזלאטשוב, נעשכיז, דגל מחנה אפרים ועוד.

חבר אגודת האדמו"רים. חבר מרכז הרבנים בשיקאגא. חבר ועד הפועל של קרן הצלה בשיקאגא. אביו האדמו"ר נהרג על קדושת השם בשנת תרע"ט ומאז משמש באדמו"ריות. נפש עדינה ויקר רוח. איש אציל ומהולל בתשבחות, מהאדמורי"ם החשובים.

הרב ר' יוחנן טווערסקי שליט"א
האדמו"ר מטאלנא, מאנטריאל

נולד בעיר טולטשין פלך פאדאליע באלול תרס"ו. לאביו הרה"צ ר' דוד מרדכי שליט"א האדמו"ר מטאלנע בניו יורק. נצר האדמורי"ם המפורסמים לבית טאלנא, משערנאבעל, הרבי ר' זושא מהאניפאלע, ראבמיסטריווקע, וסאוראן. מצד אמו הרבנית חוה ע"ה נכד לבית ראשקאוו, רוזשין, ולאטשוב. ואפט. למד בישיבת ר' יצחק אלחנן חמש שנים ובשנת תרפ"ד עלה לארה"ק ולמד בישיבת אהל משה בעיה"ק ירושלים תובב"א, שלש שנים. נסמך להוראה מהגאון ר' שמחה בונם וויערנער, ואח"כ מהגה"צ ר' יוסף חיים זאנענפעלד וצ"ל והבי"ד שלו. בשובו לארה"ב נסמך כ"כ מהרב הגאון ר' פנחס רימאלט אב"ד זאלקאווא ועוד רבנים מפורסמים. בשנת תרפ"ט התחתן עם הרבנית צפורה בת הרה"צ ר' משה לאנגער שליט"א האדמו"ר מסטרעטין בטאראנטא. שמש ברבנות בברוקלין ובביהכנ"ס שערי שמים בניו יורק. ובשנת תרצ"ד הסיע דירתו למאנטריאל ויסד מרכז לתורה וחסידות בשם "טאלנער ביהמ"ד" אשר בו מתכנסים מדי יום ביום מסלתה ומשמנה של יהדות החרדית בהעיר מקדמת דנא ועתה ביתר עוז. הפליטים אשר נתגדלו בעבר בדרך החסידות מוצאים מרגוע לנפשם בין כותלי ביהמ"ד המצוין והנאה, ובאים שעריו לכל דבר שבקדושה בצותא חדא. חבר לאגודת האדמורי"ם וויר"ד ועד העזרה במאנטריאל ונשיא הועד (בקנדה), לתמיכת ישיבת אהל משה בירושלים ת"ו, והנו אחד מהאדמורי"ם החשובים.

הרב ר' יעקב יצחק טווערסקי זצ"ל
האדמו"ר מבאקארוב

נולד בעיר מאקארוב (רוסיא) בשנת תרנ"ו לאביו האדמו"ר הרה"צ ר' ישעי' זצ"ל בהאדמו"ר ר' יעקב יצחק, בהאדמו"ר ר' נחום, בהרה"ק המפורסם ר' מרדכי מטשערנאבל. ומצד אמו נכד האדמו"ר הרה"צ ר' חיים מזינקוב זצ"ל ולמעלה בקודש עד הגה"ק מאפטא זצ"ל. נתחנך באדמו"ריות אצל אביו וצ"ל במאקארוב. התחתן בשנת תרפ"ג באומאן עם בת האדמו"ר הצ' ר' יהושע העשיל ממאנאסטרישין וצ"ל. תיכף אחרי פטירת אביו ז"ל (בשנת תרע"ט) מלא מקומו בקיום וכהן באדמו"ריות בערך ד' שנים (קודם נישואין). בשנת תרפ"ו בא לארה"ב והתיישב בעיר שיקאגו מקום שם יסדו לו חסידי ומעריציו בהמ"ד לתורה לתפלה ולחסידות. וכהן פאר עד יום פטירתו (ב' סיון תש"ה). האדמו"ר ממאקארוב ז"ל הי' ברוסיא רבן של אלפי חסידים ומעריצים. מלבד צדקתו וחסידותו הי' גדיל בתורה ובחסידות בעל נפש עדינה ואציל הרוח, אהוב מאד בעיני כל יודעיו, והודות למדותיו התרומיות רכש לו הערצה יתירה מכל החוגים. תנצב"ה.

הרב ר' יעקב ישראל טווערסקי שליט"א
האדמו"ר מטשערנאבעל

נולד בשנת תרס"ב בטשערנאבעל. לאביו הרה"ק ר' שלמה שמואל זצ"ל האדמו"ר מטשערנאבעל. בן הרה"ק ר' ברוך אשר זצ"ל בן הרה"ק ר' אהרן וצ"ל. בן המגיד הקדוש מטשערנאבעל בעמח"ס "מאור עינים" מתלמידי הבעש"ט זצ"ל. אמו היתה בת הרה"ק ר' משולם זושיא בהרה"ק ר' אהרן מטשערנאבעל וצ"ל. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל ונסמך ממנו ושמש באדמוריות כממלא מקום אביו אשר אלפי חסידים הלכו לאורו. בשנת תרפ"ה התחתן. ואשתו הרבנית היא כ"כ ממשפחת צדיקים מפורסמים. נכדת הגה"צ רבי ייבא מאוסטרה זצ"ל.

בשנת תרצ"ז עזב את רוסיה הסובייטית ונסע לא"י, וישב בה שנתיים. אחרי הסתלקות אביו זצ"ל הגיע לארה"ב (תרצ"ח) וחסידיו יסדו בית מדרש בברוקלין. ביתו פתוח לרווחה, פעיל באגודת האדמורי"ם, וחבר בועד הפועל שלה, בעזרת תורה. וביחוד בעזרת אחינו הנדכאים ברוסיה. (גם אשתו הרבנית פעילה מאד במוסדות הצדקה) מהאדמורי"ם החשובים בארה"ב.

הרב ר' יצחק טווערסקי שליט"א
האדמו"ר מסקווירע

נולד בשנת תרמ"ו בסקווירע פלך קיעוו. נצר ממשפחות של האדמורי"ם המפורסמים לבית סקווירע - טאלנע - טשערנאבעל - אפט - והמגיד מזלאטשוב. אביו הי' האדמו"ר ה"צ ר' משה דן זצ"ל מסקווירא בהרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל אדמו"ר הנ"ל בהגה"צ ר' יצחק מסקווירע (מיסד בית סקווירע) בהגה"ק ר' מאטעלע מטשערנאבעל בן המגיד הקדוש ר' נחום מטשערנאבעל בעל ספר מאור עינים.

נתחנך אצל אביו זצ"ל והתחתן בז"ר עם בת האדמו"ר ה"צ ר' אברהם יהושע העשיל זצ"ל האדמו"ר מלאיעוו (נכד טשערנאבעל ואפט), ובז"ש עם בת האדמו"ר ה"צ ר' מרדכי מקאנסטאנטין ישן (פלך פאדאליע), אשתו היא נכדית אפט וזלאטשוב.

עודנו צעיר הראה כשרונות ועזר בהנהלת הישיבה שנתיסדה בסקווירע ודאג לקיומה (שלא ע"מ לקבל פרס). בנפול הממשלה הצריסטית ויהודי אוקראינע הורשו ליסד קהלות וזכו לזמן קצר לעצמאות, הי' בין הראשונים לארגן את החרדים לאגודה אחת בשם „אגודת החיים" ואחרי שהקהלה נתיסדה נבחר לחבר הנשיאות מהאגף החרדי.

אחרי פטירת אביו מלא מקומו בסקווירע ובראותו שאין אפשרות להחזיק מעמד במשטר הסובייטים, בא לארה"ב בשנת תרפ"ו. תיכף אחרי באו נהרו אליו חסידי ומערציי סקווירע ויסדו לו מקום לתורה ותפלה, בהארלעם נויארק. אח"כ הסיע דירתו לברונקס וקרא שם קהלתו ע"ש אביו „אוהל משה מחנה דן חסידי סקווירע".

חבר באגודת האדמורי"ם ומזכירה וגזברה ואחד ממנהיגיה. חבר ועד הרבנים דניויארק רבתי, ופעיל מאד בועד העזרה ומזכיר הועד מיום הוסדו. מחובבי ציון המצוינים ותומך גדול בכל מוסדות אר"י. אהוב ונכבד בכל החוגים ומהאדמורי"ם החשובים בארצות הברית.

הרב ר' משה צבי טווערסקי שליט"א
האדמו"ר מטאלנא. פילאדעלפיא

נולד בטאלנא פלך קיעוו בשנת תר"ן, לאביו הרה"צ ר' מנחם נחום, בהרה"צ המפו' ר' מרדכי זצ"ל בנו יחידו של הרה"ק ר' דוד מטאלנא זצ"ל. אמו הרבנית סימה ע"ה היתה בת הגה"ק ר' משה אב"ד סאוראן. נכד הבעש"ט, המגיד מטשערנאבעל, ובעל אוהב ישראל מאפט, והרבי ר' זושע מהאניפאל.

נתחנך אצל אביו הרה"צ הנ"ל ובשנת תרס"ה התארש עם אשתו הרבנית רבקה מרים תחי' נכדית: אפט, בעלז, וזדיטשוב, והתחתן בשנת תרס"ט. שמש באדמוריות במקום אביו זצ"ל בטולטשין ואח"כ בסאראקע בסרבי' ומשם בא לארה"ב והתישב בפילדלפיא וחסידי טאלנא יסדו לו חברה ומחזיקים אותו בכבוד.

חבר באגודת האדמורי"ם. ובהסתדרות המזרחי וגם אשתו הרבנית פעילה במזרחי והנה נשיאה בסניף מזרחי בפילדלפיא. עסקן ועוזר בועד העזרה ובמוסדות צדקה שונים ומהאדמורי"ם הוכבדים בפילדלפיא.

הרב ר' אהרן הלוי טייטעלבוים שליט"א

נולד בעיה"ק ירושלים ת"ו. ז' מרחשון תרנ"א. לאביו הרה"ג ר' יעקב יצחק ולאמו הצדקנית דינה ע"ה. עודנו נער הצטין והראה כשרונות עצומים וגדולי הרבנים חבביהו והי' מטובי תלמידי ישיבת תורת חיים בירושלים. בגיל צעיר התחתן עם ש"ב בת הרה"ג שמחה מנדילבוים (בן הגאון הגדול ר' ברוך זצ"ל, הרב מטוראב נכד הב"ח והמהרש"ל ולמעלה בקדש) ומצד אמה נכדית הגה"צ ר' נחומקע עפשטיין זצ"ל אדמו"ר מקאברין.

בשנת תרע"א נסמך להוראה מהגאונים המפורסמים ר' חיים ברלין זצ"ל, ור' אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל (אח"כ הרב הראשי לא"י). עוד בשנת תרס"ט נתמנה ע"י הגאון ר' שאול חיים הלוי הורביץ זצ"ל מדובראבנא (מיסד ישיבת מאה שערים ורבה של שכונת מאה שערים והשכונות הסמוכות) למורה הוראה בשכונת אחוה. שהי' אחד מבוני והגיד שעורים בגפ"ת ושו"ע בקר וערב שלעמלק"פ. בסוף שנת תרע"ב נענה לדרישת הועד הכללי כנסת ישראל, ובראשו הגאון ר' חיים ברלין, לנסוע לארה"ב לזמן קצר להגדיל את הכנסת המוסד ולמלא את מקומו של הרב הגאון רד"ב אבראמאוויץ ז"ל, רבה של סט. לואיס (אשר הי' ב"כ הראשי של המוסד בארה"ב). שהתכונן לשוב אז ירושלימה.

בשנת תרע"ג הגיע לארה"ב ועשה רושם עצום באישיותו ובנאומיו, כמה קהלות באמריקא וקנדה הציעו לו משרות רבנות. אך הוא סרב כי דעתו היתה לחזור למשפחתו בירושלים. עם פרוץ המלחמה העולמית הראשונה, בסוף תרע"ד יסדה אגודת הרבנים ומספר מצומצם של בע"ב נכבדים. בראשות הגאונים רמ"ז מרגליות ז"ל ויבל"ח ר' ישראל הלוי רוזנברג שליט"א. את יעד העזרה הראשון, לנגועי המלחמה באירופה ובאר"י, שנודע בשם „סנטראל רעליף", ובחרה בהרב ט"ב לאחד המזכירים. הוא השקיע את כל מרצו בעבידת הועד. במשך זמן קצר יצא מוניטין לועד וביחס אתו גדל שמו של הרב ט"ב. שבמהרה הכירו בו. הרוח החיה של הועד. הצליח לחדור בין כל שדרות העם ולאסוף כסף רב למטרתו הקדושה, ושלח עזרה ניכרת אל מעבר לים. אחרי פעולה מוצלחת של כמה חדשים, הציעו מנהיגי „האמעריקן דזשואיש קאמיטי" ליצור ועד שינצח על אוסף כספים יחלוקתם, וישתנהלת הועד תורכב ממנהיגי הסענטראל רעליף ואמעריקאן קאמיטי. הנהלת הסנטראל סרבה לבטל את הועד שיסדו, והרב ט"ב הסביר בשם הועד את כל נימוקי ההתנגדות ואחרי מו"מ ארוך הוחלט שהסנטראל יתקיים וימשיך לאסוף כספים. הוסכם ליסד ועד מאוחד לחלק כל הכספים הנאספים מהסנטראל רעליף והאמעריקאן קאמיטי.

וכן נוצר אז הדזשוינט דיסטריביושאן קאמיטי והגאון ר' רזענברג נבחר לועד מיוחד לעבד את התכנית ולבחור חמשה חברים מכל ועד מלבד היו"ר והגזבר, ומטעם הסענטראל נבחר הרב ט"ב לועה"פ ולועד האדמיניסטראטיבי, והשפעתו בדזשוינט היתה גדולה וניכרת בעבדו בלי ליאות בכל הועדים שנבחר אח"כ. ב'חוד בתור יו"ר של הועד היתומים ויו"ר בפועל לועד בעניני ארץ ישראל (שאמבסדור עלקוס הי' נשיאו) ובועד הקולטורלי. הוא הרים הרבה את כבוד היהדות החרדית בעיני הריפורמים ושמו לב יותר לצרכיהם. הודות להשפעתו בועד זה ניתן מטעם הדזשוינט חמשים אחוז מכל התקציב של "הדסה" בהוסדה. ע"י דרישותיו והשפעתו, נשלחו מיליוני דולרים עזרה לא"י מטעם הדזשוינט. זמן מה אחרי האחוד נבחר, הרב ט"ב למזכיר ומנהל ראשי של הסענטראל רעליעף. והוא נשא בעול כל עבודת הסענטראל. כה בשנה נבחר (הרב ט"ב) כ"כ למזכיר אגוה"ר ושמש שלעמלק"פ. יצר לו עמדה איתנה, והצליח הרבה להרחיב פעולה בסדור משלוח עזרה. ביחוד לארה"ק שהיתה נתוקה אז מהעולם. בשם הסענטראל רעליעף נשא ונתן עם הממשלה בוואשינגטאן שהיא תאשר לשלוח צרכי אוכל ורפואה באניותיה, חנם ושכספי מוסדות א"י יועברו דרך צנזוריתי, לפי רשימות מטעם הסענטראל, כי לא הי' דרך אחרת.

בסוף המלחמה נבחר כציר (היהודי היחיד) בועד העזרה למזרח הקרוב עם עוד ששה פרופיסורים (ועד זה היה סניף של אר"א עזרה ממשלתית, אשר בראשה עמד הרברט הוא‌ווער. שנבחר אח"כ לנשיא ארה"ב). הדזשוינט הקציב רבע מיליון דולר לועד זה, בכדי לאפשר לציר היהודי הרב ט"ב לדרוש כספים נוספים לטובת היהודים בא"י ובשאר ארצות המזרח הקרוב.

אז נתנה הממשלה להרב ט"ב דרגת מאיר ולמזכירו דרגת לויטענאנט. לרשות הועדה עמדו שלשים אניות עם מטען של אוכל, בגדים ורפואות. כ"כ עמדו לרשותם מכשירים לפתוח בתי חולים, בתי יתומים ובתי תבשיל. הרב ט"ב עבד במסירות נפש והציל יותר ממאה וחמשים אלף נדכאים במזרח הקרוב מאחב"י, עד שפרופיסור מור מהאווארד, אחד מהועדה אמר פעם. "הננו מתביישים ממנו ומתפארים בו".

אחרי חדשים של עבודה מיגעת התכונן לעלות מטורקיא לא"י לחג הפסח והאניה כבר חכתה לו ולמזכירו, בו ביום קבל ע"י שליח טורקי מיוחד כרטיס ממר הלל זלטופולסקי המפורסם. בדברים אלה: "נשלחתים אנו לאיזהו מקומן של זבחים חוסה עלינו", ידיעה זו שינתה את תכנית נסיעתו ובמקום לנסוע אל אביו ומשפחתו לירושלים הלך אל הצירות האמריקאית ונודע לו ששבע אניות שוימלטו מאודיסה הרוסית עוגנות מחוץ לבאספאפורט. וגזרו עליהן לעזוב מהר עם כל הפליטים לנאוואורוסייסק (אשר בה הי' אז טבח נורא ביהודים ר"ל). במסירות גדולה הצליח הרב ט"ב להציל הרבה מאות יהודים (וביניהם כמה מפורסמים כמו יצחק ניידיטש זלטופולסקי, ברדצקי, וויסאצקי, הלפרן, פ. רוטנברג, זייצוב, שליט, ופאליאקוב ועוד מסלתה ושמנה של היהדות הרוסית שברחו לאדעסא). ע"פ נס הצליח בעזרת הגענעראל דידס (בריטי) לעכב את ההפלגה כל אותו הלילה ולהציל אח"כ את כל היהודים משבע האניות והביאום בערב פסח לקושטא וסדר בשבילם. את כל צרכיהם.

אחרי מפעל הצלה זה נסע לא"י בסירה פרטית (יאכט) של האדמיראל האמריקאי בריסטאל אשר לקחוהו עם מזכירו לבירורט ומשם עם אנית מלחמה אנגלית לחיפה.

הישוב הי' חרב. ומספר גדול נגועי מלחמה. אלפי אלמנות ויותר מארבעת אלפים יתומים הסתובבו בלי כל עזרה. פתח תיכף בתי תבשיל בירושלים, והביא בגדים וכ' מביירום, סדר תקציבים בשביל האלמנות והיתומים וועדים לכל עניני עזרה וגמ"ח ולהמוסדות והישיבות אשר יחד עלה אז למיליון ורבע (מיליון) דולר לשנה, על חשבון הדזשוינט שהי' אז גם ב"כ, וחבר הועד האדמיניסטרטיבי, והודות לעזרה זו הצליחו כל המוסדות בארי' להתחזק מעמד אחרי כל המשבר מהמלחמה האיומה, וממש הציל את כל הישוב מכליון מלא. כ"כ סדר תקציבים לכל הרבנים הרמי"ם ובני הישיבות שנשלחו הרבה אלפים דולר חדשית מהסענטראל רעליעף. עבודתו זו הקנתה לו שם גדול בכל העולם ובשובו לארה"ב אחרי שנת נדודים הוכר כשופרו של הישוב החרדי ועזר הישיבות.

בשנת תרפ"ד החליט הדזשוינט להפסיק עבודתו בכלל וכ"כ תקציב הישיבות, וכל גדולי הדור פנו אל הסענטראל בזעקה והתריעו על הסכנה לישיבות. כאמור קבלו כל הישיבות בארי' ובכל ארצות הגולה תקציב חשוב מהסענטראל ולפי ההסכם החדש לא נהל כבר הסענטראל אז מפעל עצמאי, רק קבל כל כספו מהדזשוינט, ובפנקסי הדזשוינט נמצא קרוב ל־15 מליון דולר שנאספו בשנים הראשונות ע"י הסענטראל רעליעף טרם שנעשה הסכם חדש.

ראשי האגוה"ר והסענטראל החליטו להביא מלאכות מיוחדת להצלת התורה בעולם והגאונים הגדולים רא"י הכהן קוק מירושלים וראד"ב שאפירא מקובנה, ורמ"מ עפשטיין זצ"ל באו למטרה זו לארה"ב, במדבר והמסרתו של הרב טייטעלבוים התנהל מפעל גדול וכביר והמשלחת הצליחה באופן יוצא מן הכלל. סדר שהמשלחת נתקבלה אצל נשיא ארה"ב וכל ראשי המדינות בכבוד מלכים והורם כבוד התורה, הרבה הודות למפעל זה התקימו כל הישיבות בכל העולם וגפתחו גם פה כמה ישיבות והורם כבודן, רק אחרי המאמץ הזה נאות הדזשוינט להמשיך הלאה את פעולותיו ולהמשיך ולתת תקציבים חדשיים לסענטראל רעליעף לטובת הישיבות ותמיכה זו נתנת עד היום.

בתרפ"ח נבחר בועידת המזרחי העולמית בדאנציג לחבר הנשיאות של המרכז העולמי והסכים לדרישותיו של הרב ברלין ז"ל וביל"ח הרב פישמאן לשרת אתם בנשיאות, ובפרט שהשתוקק מאז לשוב לארצו ולמולדתו. אמנם עוד בשנת תרפ"ו אמר הרב ט"ב לעזוב את עבודתו, אבל נכנע לבקשות הגה"צ בעל החפץ חיים ז"ל בנוכחותם של הגאונים ר' אלחנן וואסערמאן הי"ד, ר' אהרן משאוועל ז"ל ויבל"ח ר' שבתי יגל מסלאנים, שאמר לו שאסור לו לעזוב את עבודתו לטובת הישיבות. וכך אמר החפץ חיים ז"ל: "היצר הרע יש לו הרבה דרכים אם מי שהוא מתמסר להחזקת ישיבות בכל העולם וע"י פעולותיו מתרבים אלפי תלמידים וגדולי תורה יאמר לו היצר: 'הלא בעל כשרון גדול אתה וביכלתך ללמוד ולהיות גאון ומחבר ולמה תבזבז כשרון וזמן בשביל אחרים ומתי תעשה בשבילך וכ'. חדל והתפטר מעבודתך זו". והח"ח סיים במתק לשונו "אנו דורשים ממך שאל תשמע לייצה"ר שהוא השטן. אל תתפטר מעבודתך ואל תסע לא"י, אתה ש"צ ומדבר בשם התורה שבכל הארצות ובכל העולם יש לך זכות בהשפעתך להגדילה ולהאדירה ואיך תוכל לוותר על זכות הרבים הלויא מחלקך יהא חלקי". הוכרח איפוא הרב ט"ב להסכים והבטיח שלא יסע ולא יתפטר כ"ז שעבודתו תביא תועלת גדולה. שנה אח"ז הזהיר בו שניה ע"י הגאון רח"ע גראדזענסקי מווילנא. באספה שהתקימה אז למען הישיבות בשנת תרפ"ח כאשר תקציבי הדזשוינט ירדו פלאים וממילא הוקטנה גם התמיכה לישיבות החליט שהעבודה תוכל להמשיך בלעדו, ומוסדות התורה לא יסבלו ע"ז.

הנהלת הסנטראל סרבה לקבל התפטרותו אבל הר״מ ברלין שהי׳ מסגני הסענטראל עמד על דעתו שלא ישחררו מהבטחתו בועידת המזרחי בדאנציג והחליט לשוב ארצה. בינתיים נבחר לציר הקונגרס ונסע לאירופה בתרפ״ט ומשם התכונן לא״י. בקונגרס זה נבחר לסגן חבר האקציאנס קאמיטע ולחבר בהנהלת הסוכנות היהודית בשם המזרחי באמריקא.

בא לא״י בזמן המאורעות ואחרי זמן נסע לאמריקה מטעם המזרחי בתור חבר הנשיאות העולמית ועזר שוב להסענטראל שלא עמלק״פ. בועידת המזרחי בווין התפטר מהנשיאות יהסכים לשרת בתור גשיא קרן ארץ ישראל, ולהמשיך עבור הקרן שנה אחת באמריקה. התפטר גם מזה ובשנת תרצ״ד נסע כבר להשתקע בא״י.

בסוף תרצ״ט פרצה מלחמת עולם השני׳ ובידעו מן הנסיון מה קרה במלחמה הראשונה והבטחתו להגאון רח״ע גרדינסקי וצ״ל בתשובה לדרישתו בא שוב לארה״ב לעשות וליצור איזה דבר להצלת יעזרת נגועי המלחמה. אולם בבואו וראה את המצב המלחמה נגד אחב״י ועבודת הדזשוינט הביאו אותו ואת מנהיגי אגוה״ר לידי מסקנה לא לצאת בתעמולה מיוחדת מטעם הסענטראל מטעמים שונים אלא ליצור את ועד ההצלה. נבחר לחבר ההנהלה והתמסר לו זמן רב, ביחוד בהשגת ויזות ובו בזמן הי׳ כ״כ סגן יו״ר בפועל בסענטראל רעליעף.

יסד בזמן המלחמה מרכז כללי שיציג מוסדות הישוב האר״י בפני הקהלות (פעדעריישאונס) בארה״ב. מוסדות אלו לא מקבלים תמיכה מקרן היסוד וכו׳ ורצו בזה להגדיל תקציבי הקהלות פה למוסדות התורה והחסד בא״י. שנה כהן כיו״ר המרכז ועשה הרבה לפיתוחו ואחרי שנה בהיותו עסוק בעניגים פרטיים התפטר מהנשיאות. אולם, המשיך בהנהלה עד היום ועשה הרבה שלא עלמלק״פ. בשנת תש״ז הי׳ מן המתוכחים בין הדזשוינט ואגוה״ר ונוצר הסענטראל ארטאדאקס קאמיטע שידאוג להטבת מצבם של הפליטים הדתיים, ונבחר לסגן נשיא בועד זה.

עשרות שנים כהן בהנהלת הדזשוינט ושלושים וחמש שנה הנהו חבר הדירעקטוריון. שנים רבות הי׳ חבר הנהלת קרן הקימת וקרן היסוד (עד שובו לא״י) וכן בהנהלת ובנשיאות של כמה ישיבות ובתי חסד כמו ה״ארט״ ובו׳.

מעולם אהב את העבודה והמלאכה ולא רצה להתפרנס מרבנות ובשרותו כרבה של הקהלה המפוארת אנשי ספרד בבורו פארק, ברוקלין, לפני נסיעתו לא״י, לא קבל משכורת והתמסר בעקר לעבודה צבורית רחבה. להרמת קרן התורה ולבנין הארץ ברוח התורה.

חבר בהנהלת אגודת הרבנים, בועד לעזרת תורה ואחד מיסדי המוסד, חבר המזרחי ונלחם הרבה בכמה קונגרסים בעד שבת, כשרות וחנוך דתי, חבר בדושואיש וועלפעיר בארד, ועבודתו הרבה ומעשיו הכבירים עשו אותו לאישיות מפורסמת בכל החוגים להרמת קרן התורה ובנין הארץ ברוח התורה והמסורה בעולם היהדי.

הרב ר׳ **אהרן טייטלבוים** שליט״א.

נולד בטשענשקאוויץ, גאליציע, לאביו האדמו״ר הרה״צ ר׳ יהושע חיים שליט״א, למד בישיבות המפורסמות: עץ חיים (מיסודו של האדמו״ר הצדיק הקדוש ר׳ בן ציון הלברשטאם זצ״ל מבאבוב) בבאבוב, טרנוב, ונתחנך על ברכי אביו הנ״ל. נסמך להוראה בשנת תרצ״ח מבמה רבנים מפורסמים בגאליציע.

שמש ברבנות בשנת תרצ״ד-ח בטשענשקאוויץ, בסוף שנת תרצ״ח הגיע לארה״ב, ומתרצ״ט נתקבל לרב ומנהיג רוחני בקהלת „מחזיקי תורה״ בברונקס נ. י. הדפיס והו״ל את הספר החשוב והנודע „השיב משה״. אישיות פעילה לטובת התורה והדת. ממיסדי ישיבת „יסודי התורה״ בברונקס, מנהל ישיבת באבוב „בני ציון״ בניו יורק, מגזע רבנים גאונים. נין ונכד (בן אחר בן) של הגאון הצדיק האדמו״ר מאוהל רבי משה טייטלבוים זצ״ל, ומגזע האדמורי״ם: שנדישוב, ר׳ יעקעלע מעליצער (הנקרא בעש״ט הקטן), מושציסק, סיגוט, (ייטב לב) ר׳ מרדכי דוד מדאברואוא, ראפשיץ, משיב כהלכה, ר׳ יצחק׳ל האמבורגער, , ר׳ שמעלקי מניקלשבורג, מגלה עמוקות, ר׳ העשיל, מהרש״א, מהרש״ל, הרמ״א בעל הלבושים, רש״ו, רבן גמליאל הזקן, ר׳ יוחנן הסנדלר, דור ל״ג לדוד המלך. עסקן רב פעלים למען חיזוק הדת, נואם ומטיף, בחסד עליון. חבר אגודת האדמורי״ם דארה״ב וקנדה. מהרבנים הצעירים הפעילים דניו יורק רבתי.

הרב ר׳ **אלכסנדר שמואל טייטלבוים** שליט״א
האדמו״ר מקאלבישוב

נולד בעיר ריישע (גליצי׳) בשנת תרמ״ח לאביו האדמו״ר הרה״צ ר׳ ארי׳ ליבוש זצ״ל אב״ד קאלבשוב, ולאמו בת הרב הגאון ר׳ חיים יונה היילפרין זצ״ל ראב״ד רישא.

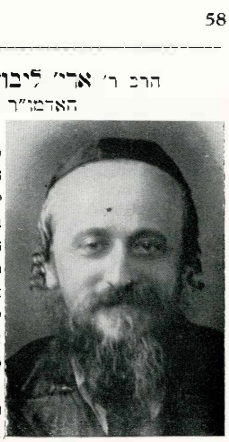
נצר ממשפחות הגה״צ בעל ישמח משה (בן אחר בן) ראפשיץ. משציסק ובעל תבואות שור. למד אצל אביו ובישיבת ריש„א תחת חסותו של הגאון ר׳ נתן לוין אב״ד הנ״ל אצל הרב הגאון ר׳ יוסף רייך ראב״ד הנ״ל ומשם בא ללמוד בישיבת ר׳ יצחק אלחנן אצל הגאון ר׳ שלמה פאלאצעק (העלוי ממייטשעט) ואח״כ אצל הגר״מ סאלאוויציק ז״ל.

נסמך להוראה מישיבת ר׳ יצחק אלחנן ומעוד רבנים מפורסמים מאירופה. התחתן בשנת תרצ״ד עם בת הגה״צ ר׳ דוד הורביץ אב״ד פרושיצלאוו בן הרה״ק ר׳ אברהם חיים אב״ד פלאנטש בהרה״ק ר׳ משה אב״ד ראזוואדאוו בן הגה״ק ר׳ אליעזר מדזיקוב זצ״ל.

חבר לאגודת האדמורי״ם בארה״ב ובועד הרבנים וחבר ועה״פ באגודת ישראל ופעיל במוסדות יעד העזרה ועוד מוסדות תורה, צדקה וחסד. ממיסדי ישיבת „אהבת תורה בברונקס״. ושמש כמנהל הרוחני איזה זמן. הוציא לאור ספר „ישמח משה״ מזקנו (ניו יורק תש״א) ומשתתף בכל עניני הכלל.

ממלא מקום אביו זצ״ל בקהלת קהל יראים בברונקס, ומהרבנים והאדמורי״ם הנכבדים בניו יורק.

הרב ר' **אדי' ליבוש טייטעלבוים** ז"ל
האדמו"ר מקאלבושוב

נולד בשנת תרמ"ח במאשציסק (ע"י פרעמיסלא) גליצי' לאביו הרה"צ ר' יחיאל אב"ד ואדמו"ר קאלבושוב (הסמוכה לעיר ריישע) בהרהגה"צ ר' אברהם אהרן אב"ד הנ"ל בהגה"ק בעל ייטב לב אב"ד סיגוט נכד מרן בעל הישמח משה. אמו היתה בת הגה"צ ר' אדי' ליבוש הלוי רוזנפלד אב"ד מאשציסק (אחיו של הגה"ק ר' שלום מקאמינקא).

נתחנך אצל אביו וזקנו הרבנים ואדמורי"ם מקאלבושוב כנ"ל, ובנעוריו הוראה מהגאונים ר' משה באב"ד מיכלוב ור' נתן לוין מרישא. התחתן עם בת הרב הגאון ר' חיים יונה היילפרין ז"ל ראב"ד רישא בהגאון ר' אלכסנדר שמואל ז"ל אב"ד דתוך העיר לבוב. משנת תרע"א שמש כאב"ד קאלבושוב עד תרפ"א. המצב הכלכלי אחרי המלחמה הניעו אותו לבא לארה"ב. ותיכף אחרי באו נתקבל בכבוד לרבה של קהלת "קאלבושאווער טייטעלבוים חברה" בניו יורק. אחרי זמן מה תקע דירתו בברונקס וחסידיו ואנ"ש יסדו לו חברה בשם "קהל יראים" בברונקס ומאות מעריציו התרכזו סביביו.

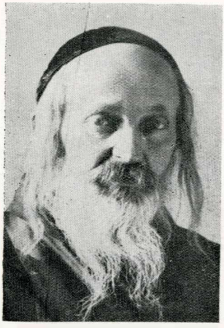
הי' חבר באגודת הרבנים. באגודת האדמורי"ם ובהנהלת ועד הכשרות מטעם עירית ניו יורק, השתתף בכל עניני דמתא בועד הרבנים והי' ממיסדי ישיבת "אהבת תורה" ועשה הרבה למענה. רבים נהנו לאורו ובאו לשמוע תורתו ולטכס עצה. הי' נואם ומטיף גדול ומתפלל ומנגן מציין ומפורסם לחכם גדול ופקח. עזר לכל המוסדות וביחוד לעז"ת וישיבות, והי' אהוב וחביב בכל החוגים. נפטר ער"ח אדר תש"א ומנ"כ בניו יורק. יהי זכרו ברוך.

הרב ר' **הנניא יו"ט ליפא טייטעלבוים** שליט"א
אבד"ק נירבאטור, האדמו"ר מוואלאוויז

נולד בעיר וואלאוויז (ציכוסלובקי') לאביו הרב הגה"צ האדמו"ר ר' אהרן טייטעלבוים זצ"ל הי"ד אב"ד וואלאוויז וניר־באטור. בן הגה"צ ר' ישראל יעקב יוקל אב"ד בערבעשט. גארליץ, וואלאוויז. (חתן דודו אחי אביו בעל ייטב לב מסיגוט). בן הגה"צ ר' שמואל אב"ד גארליץ, בן הגה"ק ר' אלעזר ניסן אב"ד דראהביטש בן הגה"ק בעל ישמח משה זצ"ל. נצר גם מגזע הגה"ק משיניווא, צאנז. בעלז, ראפשיץ ובעל מנחת חינוך מטארנאפאל זצ"ל. נתחנך בישיבת אביו בוואלאוויז. ועוד בבחרותו הרציא שיעורים בישיבה, וכייע ע"י אביו בהנהגת הרבנות. נסמך להוראה בשנת תרצ"ג מהגאונים דהאלמין, קאלוב, וליפיאן־ברעזעוויץ ז"ל הי"ד. התחתן בזיוג ראשון עם הרבנית מרת צפורה בת האדמו"ר הגה"צ המקובל ר' ישראל צבי ראטענבערג זצ"ל אב"ד ור"מ דקאסאני הי"ד. ובזיוג שני עם נכדת הגה"צ ר' ליבוש האלבערשטאם מטארנא. בן הגה"ק בעל דברי יחזקאל משיניווא. שמש כדומ"ץ בקאסאני ומנהל ור"מ דישיבה "עטרת צבי" דשם. ואח"כ הי' אב"ד דק"ק נירבאטור ושם פעל הרבה בהחזקת הדת על תלה. בשנת תש"ז הגיע לארה"ב. הרב מבאטור הוא מהרבנים החשובים בניו יורק.

הרב ר' **יואל טייטעלבוים** שליט"א
הגאב"ד והאדמו"ר דסאטמאר

נולד בשנת תרמ"ח בעיר סיגוט (הונגאריא, רומעניע). בן הגה"צ ר' חנניא יו"ט ליפא טייטעלבוים זצ"ל, הגאב"ד ואדמו"ר סיגוט. בעמח"ס "קדושת יו"ט" עה"ת. ונכד הגה"ק בעמח"ס "ייטב לב", והגה"ק בעמח"ס "ישמח משה" עה"ת (ועוד ספרים רבים).

נתחנך על ברכי אביו ולמד בישיבתו. ועודנו נער התנכר במעלליו ולמד בשקידה עצומה ובקדושה. בז"ר הי' חתנו של הרה"ק המפו' הגאב"ד ואדמו"ר רפלאנטש, וישב על מבועי התורה ונתפרסם בתורתו והרבה מגאוני הדור סמכו ידיהם על"י ועטרוהו בכתר הסמיכה להוראה.

עודנו אברך צעיר נתקבל בכבוד ופאר לאב"ד יילניצא בשנת תרע"א. אח"כ שמש ברבנות ויסד ישיבות והי' אב"ד ור"מ בקהלות אורשאווא. וקראלע. עד שהקהלה הגדולה והמפורסמת העיר סאטמאר בחרה בו לרבם לממלא מקום של הגאון ר' יהודא גרינוואלד וצ"ל הגאב"ד דסאטמאר.

משנת תרס"ה אחרי הסתלקותו של אביו זצוק"ל כהן גם באדמוריות. ואלפי חסידים הסתופפו בצלו. גאונותו בגלה ובנסתר. והתנהגותו בקדושה. עשאוהו לאחד האדמורי"ם הכי גדולים ומפורסמים. הרבין תורה בישיבתו הגדולה בסאטמאר והעמיד תלמידים רבים. ולקח חלק פעיל בכל עניני הצבור עד בא הגזרות האיומות ואז נתפס ונשלח למחנה הריכוז בברגן בלזן. בנסים גדולים נצל ממחנה הריכוז בתוך המלחמה, ושוחרר ובא לשויצרי'. עלה לארה"ק והתישב בירושלים ויסד ישיבה והרביץ תורה וחסידות בארה"ק, ובסוף שנת תש"ז בא לארה"ב.

גם פה יסד ישיבה, וחסידיו יסדו לו חברה ומקום גדול לתורה וחסידות בוויליאמסבורג ברוקלין. מפורסם לגאון חריף ובקי עצום ומחדש נפלא בהלכה. אגדה וחסידות. לוחם וקנאי נלהב קיצוני ובלי כל ותור. מתנגד לכל הזרמים והתנועות. מגדולי האדמורי"ם בדורנו.

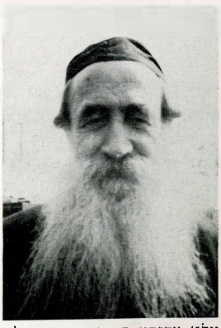
הרב ר' שמואל טייטלבוים שליט"א.

נולד בשנת תר"פ בטשענשקא־וויץ (גאליציע), לאביו האדמו"ר הרה"צ ר' יהושע חיים שליט"א, למד בישיבות המפורסמות: עץ חיים, (מיסודו של האדמו"ר הצדיק הקדוש ר' בן ציון הלברשטם זצ"ל מבאבוב), מתיבתא תורה ודעת ניו יורק, ונתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ואצל הרב הגאון ר' שלמה הייאמן ז"ל. נסמך להוראה בשנת תש"ג מהישיבה והמתיבתא תורה ודעת. ומעוד כמה רבנים בארצות הברית.

שמש ברבנות בשנת תש"נ־ד' בביהכנ"ס ציוני גאליציע, בברונקס, מתש"ו רב בביהכנ"ס קהל עדת יראים, בברוקלין נ. י., מגזע רבנים גאונים ואדמורי"ם מפורסמים: שנדישוב, ר' יעק'לע מעליצער (הנקרא בעש"ט הקטן) ר' מרדכי דוד מדאמבראוא, גושציסק, ראפשיץ, משיב כהלכה, ר' יצחק'ל מהאמבורג, ר' שמעלקי מניקלשבורג, מגלה עמוקות, ר' העשיל, מהרש"א מהרש"ל, רמ"א, בעל הלבושים, רש"י, רבן גמליאל הזקן, ר' יוחנן הסנדלר, ולמעלה בקודש, עד דוד מלך ישראל, נין ונכד (בן אחר בן) הגאון הצדיק האדמו"ר בעל ישמח משה זצ"ל, אשתו נכדית ייטיב לב, סאנז, הארנאסטייפל, טשערנאבעל, טירוויץ, ובעש"ט, עסקן צבורי, חבר ועה"פ של צא"י באמריקה, גזבר איגוד הרבנים דארה"ב וקנדה, ומהרבנים הצעירים הפעילים בניו יורק.

הרב ר' אברהם בנימין טויין (לבית ראבינאוויין) שליט"א

נולד בפיאנטניצא ע"י לומזה, לאביו הגאון ר' דובער ראבינאוויץ הגאב"ד דשם, מח"ס שו"ת "דבר אמת" י' חלקים. אמו מרת רבקה ע"ה היתה בת הגאון ר' בנימין ראבינאוויץ הגאב"ד דווילקאמיר, מח"ס "משנת רב" ע"ש סדרי משנה וע"ס. (אבי הגאון המפורסם ר' אלי' דוד ראבינאוויץ זצ"ל שכהן כגאב"ד פאניעוועזש, מיר וירושלים בעל "האדר"ת"). ממשפחות מיוחסות של דורות רבנים.

בגיל צעיר נתיתם, ובנערותו למד אצל אחיו הרב הגאון המפו' ר' אלי' עקיבא ראבינאוויץ זצ"ל הגאב"ד דפאלטאווא ועורך "הפלס", ואח"כ אצל דודו הגאון ר' אלי' דוד זצ"ל מפאניעוועזש הנ"ל, ובאיישישאק, ואחרי חתונתו בכולל קאוונא. נסמך להוראה מגאוני ליטא.

בשנת תרנ"ב התחתן עם בת הגאון ר' משה מישל שפירא זצ"ל הגאב"ד דראגאווע, מח"ס "תבואות שמש", "חמדת שאול", "שביות החמדה" ועו"ס. אחרי חתונתו נתקבל לאב"ד קהלת סובאט בלעטלאנד וכהן עד פרוץ המלחמה הראשונה. אחרי המלחמה נבחר לרבה של קהלת ליוועניהאף ושמש עד פרוץ מלחמת עולם ב'. בשנת תש"א הוצל ע"י בנו ובא לארה"ב.

הוציא לאור ספרי אביו שו"ת דבר אמת, וכתב מאמרי הלכה במאספי תורה. ותשובותיו הובאו בספרי חותנו הנ"ל ועוד ספרים.

גדול בתורה ונכבד, חבר באגודת הרבנים ויושב באוהלה של תורה יאיננו משמש ברבנות בשום קהלה מיום באו לארה"ב.

בניו כולם בני תורה מפורסמים ונכבדים.

בנו הבכור הרבני ר' דב יוסף מנכבדי תושבי חדרה ארץ ישראל ועסקן צבורי מפורסם. בנו השני ר' אלי' דוד בן ישיבה וסוחר נכבד.

זכה גם לבנין רבנן ה"ה: הרב הגאון ר' פנחס טייטץ שליט"א הרב דעליזאבעט ואחד ממנהיגי אגוה"ר, והרב הגאון ר' אלחנן זאב שליט"א רב בקהלה חשובה בברוקלין.

זכרון קדישים:

חתנו הרב הגאון ר' ישראל מעהל זצ"ל גאב"ד ד'אגאיוע — נהרג בידי הנאצים עם כל משפחתו, ד' ינקום דמם.

הרב ר' אלחנן זאב טיטץ שליט"א

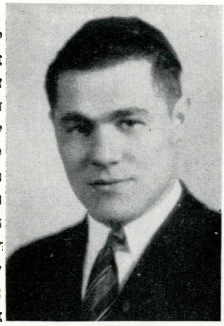
נולד בשנת תרע"ב בעיר סובאט לטבי'. בן הרב הגאון ר' בנימין אברהם שליט"א גאב"ד דסובאט וכעת רב בברוקלין. נכד הגאונים ר' בנימין ראבינאוויץ זצ"ל הגאב"ד דווילקאמיר, ר' אלי' דוד ראבינאוויץ תאומים זצ"ל, ר' משה מישל שפירא זצ"ל הגאב"ד דראגאווע ממשפחת רבנים מכמה דורות.

למד בישיבות ריגא, כנסת ישראל בסלבודקה, וטעלז. נסמך להוראה בשנת תרצ"ב מרבותיו הגאונים: רמ"מ זק זצ"ל מריגה, ר' יוסף זיסמאנאוויץ (הירושלמי) זצ"ל מסלבודקה, ורא"י בראד זצ"ל הגאב"ד ור"מ דטעלז.

שמש ברבנות בקהלת ולדמרפילס לטבי' משנת תרצ"ב, ולפני פרוץ המלחמה בא לארה"ב, ובשנות תרצ"ו - תש"א הי' רבה של קהלת "אהבת ישראל" (רח' 156) בניו יארק. ומאז רב בקהלת "עדת ישורון אנשי ספרד" בווילליאמסבורג ברוקלין. בשנת תרצ"ט התחתן עם בת הרב הגאון ר' ברוך דוד וויינצמאן שליט"א מברוקלין, ממשפחת צדיקים וגאונים ת"ה: בעמח"ס "קדושת לוי" מבארדיטשוב, ר' פנחס מקאריץ זצ"ל, ר' יעקב מגריידינג זצ"ל, זר' פנחס שטערן זצ"ל מזאסלוב.

חבר לאגודת הרבנים דארה"ב, ועד הרבנים דניו יארק וברוקלין, ואיגוד הרבנים. עסקן גלהב לתורה ותעודה, יו"ר ועד החינוך של בי"ס לבנות "בית יעקב", ופעיל לטובת הישיבות וחזוק הדת.

הרב ר' פנחס מרדכי טייץ שליט"א

נולד בשנת תרס"ח בעיר סובאט לעטלאנד לאביו הרב הגאון ר' אברהם בנימין שליט"א הגאב"ד דסובאט וליוועניהאף, בן הגאון ר' דובער ראבינאוויץ זצ"ל מח"ס שו"ת "דבר אמת". נכד מצד אביו להגאון ר' בנימין גאב"ד דווילקא־מיר מח"ס "משנת רב" (אביו של הגאון "האדר"ת"), ומצד אמו נכד הגאון ר' משה מישל שפירא זצ"ל הגאב"ד דראגאווי מחה"ס: "תבואות שמש", "שכיות חמדה" ועו"ס. נתחנך על ברכי אביו, ואח"כ למד אצל דודו הרב הגאון המפו' ר' אלי' עקיבא ראבינאוויץ זצ"ל גאב"ד דפאלטאווא (עורך הפלס), ובישיבת מיר, פאניעוועזש, כנסת ישראל בסלובודקה ובריגא. נסמך להוראה מהגאונים: ר' אברהם יצחק בלאך זצ"ל גאב"ד דר"מ טעלז, ר' יוסף זוסמאן הירושלמי גאב"ד דסלובודקה ומעוד רבנים גאונים.

באירופה התמסר לעניני הרבצת תורה וסיוע ישיבה בליוועניהאף ועמד בראשה ולקח חבל פעיל בעניני הצבור וביחוד בעניני אגודת ישראל כמזכיר התנועת במדינת לעטלאנד, וערך בטאונה "אידישע שטימע". בנאומיו הנלהבים ובמאמריו, נחל שם לאחד העסקנים הגדולים והנכבדים של אגו"י בליטא ולעטלאנד.

בשנת תרצ"ד בא לארה"ב במשלחת מטעם ישיבת טעלז. התחתן עם בת הרב הגאון ר' אלעזר מאיר פרייל זצ"ל הגאב"ד דעליזאבעטה בשנת תרצ"ה, ונבחר למלא מקומו. הגדיל פעולותיו לתורה ותעודה בארץ החדשה. יסד ישיבת "יבנה" בעיר. שהיא בין הראשונות בערי אמריקה מחוץ לגיו יורק, מתמסר לעניני הדת ומכהן בתור יושב ראש ועד ההנהלה של אגודת הרבנים, מזכיר אגודת הרבנים דניו דשוירסי, חבר ועד ההנהלה בועד ההצלה, חבר הועד בעזרת תורה, סגן יו"ר של הסנטראל ארטאדאקס קאם. ועוד מוסדות חשובים. באגודת ישראל בארה"ב כהן כיו"ר ועד הפועל שלה, וכיו"ר של "קרן עלי", והתמסר ביחוד לעניני ההצלה, והצליח להציל ולעזור המון פליטים. השתתף בכנסי מכינה של אגו"י בלונדון ובקר כמה ארצות אירופה בשם ועד ההצלה ואגודה להטבת מצב הפליטים.

גדול בתורה וחכמה, ומאמרים בהלכה ובשאלות הזמן נפרסמו ממנו בהפרדס, ועתונות היומית. בעל כשרון רב וניאם בחסד עליון ועסקן נלהב. נכבד ומפורסם בארה"ב וחוצה לה.

הרב ר' ניסן טעלושקין שליט"א

נולד בשנת תרמ"ב בבאברויסק (פלך מינסק), לאביו הרבני המופלג ר' משה יצחק בהר"ב דוד זצ"ל (נפטר ט"ז אדר תרס"ט). נתחנך בבאברויסק ובישיבת קורסאוו, וסלוצק, רבותיו היו הגאונים: ר' הירש שלעז זצ"ל, הרידב"ז זצ"ל, ר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל ויבל"ח הגרא"ז מלצר שליט"א. נסמך להוראה בשנת תרס"ב מהגאונים ר' שמואל משה שפירא ר' יוסף באקשט והאדמו"ר רש"ן שניאור־סאהן.

בה בשנה התחתן (בז"ר) עם בת הרב הגאון ר' משה צארנע זצ"ל אב"ד דוקאר, שמש ברבנות בדוקאר מתרס"ב עד תרפ"א, ובפוכאוויץ (פלך מינסק) עד תרפ"ד, ואז בא לארה"ב ונבחר לרבה של קהלת בני יצחק נוסח הארי' בברוקלין ומכהן בה עד היום. עודנו צעיר הצטיין בכשרונותיו, ותיכף אחרי בואו לאמריקא התמסר לעבודת הצבור וביחוד מתמסר לעניני ועד הרבנים, בניו יורק רבתי ומכהן כסגן יו"ר. עורך "המסלה" (שופרו של ועד הרבנים) אשר בו פרסם עשרות מאמרים חשובים בהלכה ובעיות הדת והזמן, חבר ועה"פ של המזרחי ונשיא הכבוד של אגודת חסידי חב"ד ויו"ר בועד החנוך בישיבת "תורת חיים" בברוקלין. עשה גדולות להטבת מצב בתי הטבילה בניו יורק, וחבר ספר "טהרת המים" (ניו יורק תש"ז) בהלכות מקואות, שנתקבל בין כל חוגי מורי הוראה, והנו תרומה חשובה וספר שמושי להלכות מקואות. גדול בתורה וסופר רב הכשרון, נואם בחסד עליון, ומהרבנים החשובים באמריקא.

הרב ר' נפתלי צבי טראפ זצ"ל

נולד בהוראדנא בשנת תרל"א (י"ג ניסן) לאביו הרב הגאון ר' משה טראפ זצ"ל שהי' ר"מ בישיבת גראדנא והי' למדן וצדיק מפורסם ועניו גדול. למד אצל אביו עד שנת תרמ"ו ואח"כ למד בקעלם עד שנת תרמ"ח ומשם עבר לטעלז ולמד אצל הגאון ר' אליעזר גראדאן זצ"ל ובתר"ן עבר לסלובודקה לכנסת ישראל ולמד אצל הגאון ר' איצעל ראבינאוויץ עד תרנ"ה. התחתן בשנת תרנ"ה (י"א תמוז) עם אשתו פסיא לאה בת הרב הצדיק והמפורסם ר' אליעזר יעקב חוואס זצ"ל מיאנישאק מחוז שאוועל, מגזע של ה"חכם צבי" והגאון הצדיק ר' אליעזר מקעלם זצ"ל, ממשפחה מפורסמת של דורות גאונים וצדיקים. (שהי' אחד ממיסדי הישיבות פתח תקוה, וכן עזר בהדפסת כמה ספרים ידועים כמו סדור הגר"א, פרי יצחק ועוד. הי' המשגיח של הגביר המפו' לאכמאן מברלין, ע"י כספים הללו עזר לכל מוסדות התורה, והוא הוא שיסד את הכולל קאוונא).

אחרי החתונה עבר ללמוד אצל הגאון ר' שמחה זיסל בקעלם וכן למד בסלאבים ובקלויז אפאטאו בווילנא, אצל רבותיו הגאונים ר' שמחה זיסל ור' נטע הירש. קלט את שיטת המוסר ובדרכה התנהג. בשנת תר"ס נבחר לר"מ בישיבת «אורה חיים» בסלובודקה מיסודו של הגאון ר' הירשל לעווי־ טאן ז"ל והרציא עד תרס"ד ומשם נתקבל לראש ישיבת חפץ חיים בראדין. גאונותו ובהירותו בשעוריו ידועים ומפורסמים בין בני תורה ושפתותיו מרחשין עד היום, כי למרות שחדושיו עוד לא נדפסו נשמעים חדושיו והסברותיו בכל עולם הישיבות. אהבה אבהותית הראה לתלמידיו עד שנחל שם בכל עולם הישיבות ואלפי תלמידים נהרו אליו מכל קצוי התבל. הי' ידוע כאחד מראשי הישיבות הכי גדולים וטובים. תחת השפעתו גדלה הישיבה ונתרבו ספסלי ביהמ"ד (הקים תלמידים אשר הקימו עולה של תורה ויהדות חיים בכל מדינת קרעסטן וחוצה קה) היחס בינו ובין מרן החפץ חיים זצ"ל הי' נפלא. וחבה יתירה היתה בינו ובין הח"ח ז"ל. בשנות המלחמה הגלה עם הישיבה, ויחד עם הח"ח זצ"ל והגאון הצדיק ר' צבי לעווינסאן זצ"ל (חתנו של הח"ח) לסמילאוויטש (פלך מינסק) שומיאץ (פלך מוהילעוו) וסנאוושקי, ולמרות כל הטלטולים והרפתקאות, ומחלות, התמסר להרבצת התורה באופן מופתי. כל הצרות שסבל, (ביחוד פטירת אשתו הרבנית ז"ל בשנת תר"פ) לא השפיעו כלל והמשיך במסירות נפלאה לחנך דור לתורה ויראה. בשנת תרפ"א שב עם ישיבתו לראדין אבל סבלי הגלות השפיעו הרבה על מצב בריאותו החלוש ובכל זאת המשיך בעבודתו הקשה, והישיבה גדלה מחדש (עד ל300 תלמידים).

בשנת תרפ"ח הי' כבר חולה מסוכן ובנו הגאון ר' אברהם חיים יוסף שליט"א יחד עם הרב הלל גינזבורג הי"ד (חתנו של החפץ חיים) נסעו אתו אל הרופא המפורסם ד"ר פלאטאו בווארשא. הרופא אמר או שמעולם לא ראה מוח כל כך עיף כזה של הגאון ר' נפתלי ז"ל. במוצאי ר"ה שנת תרפ"ט נצתו ארמלים ונפטר בראדין ושם מנ"כ ע"י קברו של בן החפץ חיים (ר' ליב ז"ל). כ"ה שנים הי' ראש ישיבת חפץ חיים בראדין והקים אלפי תלמידים וביניהם רבנים ורמי"ם מפורסמים. הרבה חדו"ת נשארו ממנו מעט שכתב ויותר כתבו תלמידיו אבל רובם נאבדו ע"י הנאצים ורק חלק שנשארו אצל בניו ותלמידיו, עומדים לצאת לאור. הוא התנגד מאד לפלפולים וכל שעוריו הצטיינו בבהירות והגיון יוצא מהכלל. כל שעוריו הרציא פעמיים בישיבה ומרגלא בפומי' «אין אנו אומרים תורה חדשה הננו משחדלים רק להבין את התורה הישנה». דרכו בלמוד הי' אופיני ובעמקות הן בהלכה והן בשאלת המוסר ובעיות החיים. הרצאות רבות ועמוקות נאמרו ע"י בעיני מוסר. בניו הם הגאונים הרמי"ם המפורסמים ר' אברהם טראפ שליט"א ר"מ חפץ חיים בניו יורק ור' ראובן טראפ ר"מ ישוב החדש בתל אביו, וחתנו הרב הגאון ר' יוסף קאמעניצקי רב בנאוויידוואר פלך גראדנא שנהרג עם אשתו וד' בניו ע"י הנאצים, וחתנו ר' אייזיק בורלאנד ר"מ בישיבת ח"ח שנפטר יחד עם אשתו בסיביר.

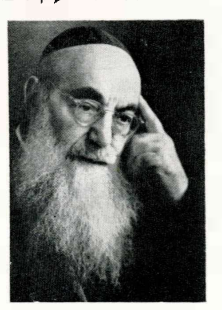
הרב ר' **אברהם חיים יוסף טראפ** שליט"א

נולד ביאנישאק מחוז שאוועל, (ליטא) בשנת תרנ"ז, לאביו הגאון ר' נפתלי ז"ל ראש ישיבת חפץ חיים בראדין (אמו היתה בת הה"צ המפורסם ר' אליעזר יעקב חוואס ז"ל, מגזע הגאון «חכם צבי» הגאון הצדיק ר' אליעזר מקעלם ממשפחת דורות גאונים וצדיקים. למד אצל אביו בישיבת ראדין ובעוד ישיבות, עד שנתפרסם לגדול בתורה. התחתן בשנת תרפ"ו עם בת הרב הגאון ר' יעקב משה סאראטאו ז"ל (אב"ד סאראטאו ואח"כ בביי"ד פתח תקוה) ומשנת תר"ץ ממלא מקום אביו כראש ישיבה בראדין עד פרוץ המלחמה. כשכבשו הסובייטים את ראדין (בשנת ת"ש) נדד עם הישיבה לאיישישאק (וחלק מהישיבה לווילנא) והמשיך להרציא שעורי' יחד עם מנהלי הי"מ הישיבה קרוב לשנה, ואח"כ איזה חדשים בווילנא, ומשם עברו לאוטיאן במדינת ליטא (שהיתה כבר בידי הסובייטים) עד פרוץ המלחמה בין סובייטים והגרמנים. נאסר עם ב"ב יחד עם חמשים תלמידים (בערך) והושם במחנה עבודה של אסירים הכי קשים בסיביר עד שחרור הנתינים הפולנים. שנתיים עבד יחד עם בני ישיבתו, עבודת פרך, ובלילה למדו. אחרי השחרור שוב באה סכנת מאסר, ונס לסאמארקאנד עם משפחתו עד שנת תש"ו ואז עזב את רוסיא ובא ללונדו. שם כבר התלקטו בני תורה וישיבה, ועמד בקשר עם ועד ההצלה והתמסר לכל ענייני ההצלה של בני תורה, ונהל את כל ענייניהם הן בלונדו והן בפרנ, מכל בני הישיבה הפליטים וכן בפריז. בשנת תש"ז בא עם ב"ב ותלמידיו שהי' יחד אתו בסיביר לארה"ב ונכנס לראש ישיבה בישיכת חפץ חיים בניו יורק, ומשמש בה עד היום.

גדול בתורה ובמדות שמנו חכמים והשפעת מרן החפץ חיים, ואביו הגדול חופפת עליו. ביחוד מצטיין בענותנותו והצנע לכת והנו אחד מהרמי"ם הכי גדולים ומצוינים בארה"ב.

הרב ר' **יעקב מנחם טשאפלער** ז"ל

נולד בעיר ראדאם (פולין) בשנת תרל"ה לאביו הר"ר אברהם אבא ז"ל ת"ח וחסיד וא' ממקורבי הגה"ק ר' יצחק מווארקע זצ"ל, נתחנך אצל האדמו"ר ר' יחיאל מאלכסנדר וצ"ל ואח"כ בביהמ"ד דהאדמו"ר מסקערנאוויץ זצ"ל. נסמך להוראה מרבני פולין. התחתן בשנת תרנ"ה את אשתו הרבנית ח' איידל (ע"ה) בת החסיד המופלג ר' צבי זילבער־ פארב ז"ל. בשנת תרס"ה נתקבל לרבה של בהכנ"ס «תפארת ישראל» בפאסאיק, נ. דוש. וכהן בה עד יום פטירתו (בערך 44 שנים).

הרב טשאפלער ז"ל הי' גדול בתורה ואיש פעלים וכתב הרבה חידושי תורה (ובקרוב יופיע ספרו). מלבד גדלו בתורה הי' מצוין במעלות ומדות תרומיות ביתו הי' פתוח לרווחה לכל הרבנים והלומדים שבקרו בעירו עבור מוסדות התורה

ותמכם משלו והשתדל אצל אחרים. ביחוד הצטיין במדת „הצנע לכת" ומתן בסתר ועזר ליורדים מפרנסתם להטיב מצבם והחזירם על עמידתם. כ״כ הי׳ פעיל בכל מוסדות התורה ודת בפאסאיק והי׳ מהרבנים החשובים בהמדינה. נפטר י״ח מנחם אב שנת תש״ח. כ״כ היתה אשתו הרבנית פעילה בועד ביקור חולים והכנסת אורחים ועוד. (נפטרה א׳ דחוהמ״פ תש״א). ת נ צ ב ״ ה .

נשארו אחריהם ג׳ בנים ובת אחת: מר. יחיאל טשאפלער נ״י, ר׳ יחזקאל אלי׳ טשאפלער נ״י שי״ב בעיר ליבערטי, מר. יצחק זאב נ״י בפאסאיק, ובתם מרת חנה רחל תחי׳ אשת נר. יוסף רודל נ״י עו״ד בניו יורק.

הרב ר׳ **שמואל יאלאוו** שליט״א

נולד בעיר ראקישקי (ליטא) בשנת תרנ״ג לאביו הר״ר משה יאאוועצקי ז״ל. נתחנך בישיבות: סלובודקה, קובנה, ראדין ועוד. נסמך להוראה בשנות תרע״ג-ע״ד מהגאונים ר׳ יהודא ליב גורדון מלומזה, מדודו הגאון ר׳ בצלאל הכהן אבד״ק ראקישקי זצ״ל ועוד. שמש ברבנות באנסאניא קאנ. בשנת תרע״ח, בשנת תרע״ט עבר לשמש ברבנות בסיראקיוז, נ. י. עד היום. חיבר ספרים בהלכה ואגדה ובשאלות החיים, כלם עדיין בכתובים. חבר אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה. יו״ר הסתדרות המזרחי בסיראקיוז, זה ככה שנים. התחתן בשנת תרע״ח עם בת הרב ר׳ ישעי׳ הכהן מרקוס. הרבנית תחי׳ היא חברה בנשיאות נשי המזרחי דמדינת ניו יורק. נשיאה של כל המחוז ניו יורק, של נשי אגודת ביכ״ס החרדים. בנו הוא הר. לפיזיקה, ובתו אשת הרה״ג ר׳ ישראל דוב לערנער רבה דקהלת טשעסטער פענסילוועניע.

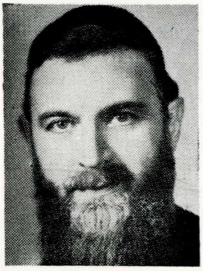
הרב ר׳ **אלעזר הכהן יאללעם** שליט״א
האדמו״ר מסאסוב, מאנטרעאל

נולד בשנת תרס״ד בסאמבור, לאביו הרה״צ ר׳ יהודה צבי זצ״ל אדמו״ר מסאסוב בנו של הרה״ק ר׳ אורי הכהן מסאמבור זצ״ל, נכד הגה״ק בעל „נועם אלימלך" ומגזע הט״ז ז״ל. נתחנך אצל אביו זצ״ל, והוכתר בסמיכה מהגאון ר׳ דוד הלוי איש הורביץ זצ״ל, אב״ד סטאניסלאוו, בעל שו״ת הרי בשמים והרהגה״צ ר׳ יעקב אלימלך פאנעט זצ״ל מדעש. בשנת תרפ״ח נשא את אשתו הרבנית צפורה בת הגה״צ ר׳ יעקב שמשון הלוי קאננער זצ״ל, אב״ד טשיכוב מק״ק לויזענבורג, נכדית הצה״ק מקאסוב והרהצה״ק מקאריץ. (חתן הרה״צ ר׳ משה בהרהגה״צ בעל דברי יחזקאל זצ״ל. משיאוויע בהגה״ק בעל דברי חיים זצ״ל מצאנז).

שמש באדמו״ר״ת בבוקאראעסט (רומעניא) והי׳ סגן יו״ר של הסתדרות האדמו״רים. בשנת תש״ח נמלט לקנדה, ותקע דירתו במאנטרעאל. חבר לאגודת ישראל, וממיסדי צעירי אגודת ישראל בנאליצע, וממנהיגי האגודה ברומעניא החדשה והישנה. חבר ספר „יד אלעזר" (דרשות כ״י) עכה״ת. ויחד עם אשתו הרבנית התמסרו הרבה לטובת הפליטים ועזרת היתומים ברומעניא. ביתם הי׳ פתוח לרוחה, ובו הי׳ משרד„האזע" והמרפאה ליתומים וילדי עניים.

הרב ר׳ **אפרים אליעזר הכהן יאלעם** שליט״א
פילדלפיא

נולד בעיר טאבמור (גאליציא־פוילין) בשנת תרנ״ד לאביו האדמו״ר הגה״ק ר׳ שלום הכהן זצ״ל אבד״ק עיר חדש, מאשציסק, סטרי, בן האדמו״ר הצה״ק המפורסם ר׳ אורי הכהן מסאמבור זצ״ל מגזע רבנו ישעי׳ כ״ק, חד מבעלי התוספות, ומגזע הב״ח, טו״ז והפנ״י. ולאמו הצדקת אסתר שיינדל בת הגאון ר׳ אליעזר יצחק טייכער־לוריא אבד״ק אולינוב. נכד הגאון ר׳ יצחק חריף אב״ד סאמבור במח״ס שו״ת „פני יצחק", בן הגה״ק בעל מגיד משנה על משנת חסידים, מגזע המהרש״ל, מהר״מ מלובלין והמגיני שלמה. נתחנך אצל אביו הגאון (שהי׳ תלמיד הגאונים שרי התורה בעל שואל ומשי׳ב, ובעל שו״ת בית יצחק אבד״ק לבוב זצ״ל), ובאדמו״ר״ת נתחנך אצל זקנו אבי אביו הנ״ל, האדמו״ר הקדוש ר׳ אורי מסאמבור, שהי׳ מפורסם בדורו ברוח קדשו, תלמיד מרן רב שר שלום מבעזאז. תלמיד המגיד ר׳ שלמה לוצקר מסקוהל, תלמיד המגיד הגדול ממעזריטש שקבל מפי רבו הגדול הבעש״ט זי״ע. נסמך להוראה בשנת תרע״ג ע״י הגאונים ר׳ דוד הלוי איש הורוויץ אב״ד ור״מ סטניסלוב, ר׳ נתן לוינין אב״ד רישא ז״ל. בה בשנה נתמנה לחבר הבד״צ דק״ק סטרי ולר״מ בישיבת אביו. בתרע״ה שמש בהוראה לפני הגאון ר׳ קאפל רייך ז״ל אב״ד בודאפעסט (הונגאריא) ונסמך ממנו בסמיכה נפלאה ומתארו בשם „אדם גדול בענקים ובקי בש״ס ופוסקים". בזיוג ראשון הי׳ חתן דודו האדמו״ר מהרי״צ מסאמבור זצ״ל, ובזיוג שני הוא חתן בתו של הגאון המפורסם ר׳ ארי׳ ליבש איש הורביץ אב״ד סטרי וסטניסלוב במח״ס שו״ת „הרי בשמים" מגזע הגאונים ר׳ יצחק הלוי מהמבורג, חוו״ד והחכ״צ. בסוף תרע״ה נתמנה לרב ואב״ד דקהל אנשי גאליציא בעיר רייכענבערג (ביהם). בתרע״ו נתמנה מטעם הממשלה האוסטרית לרב צבאי במפקדה הראשית בסטרי, ותקן בתי תבשיל כשרים ובית זבח מיוחד, ושמש בהוראה. דיני תורה וטידור גיטין בתוך חבר ראשי בבד״צ. והרציא שיעורים לפני בחורים ואברכים מופלגים, עד תרפ״א. בה בשנה בא לארה״ב ונתקבל לרב בבהכנ״ס הגדול „כרם ישראל" בפילאדעלפיא. בתרפ״ב נתמנה לרב ואב״ד מכל בתי כנסיות בשדרת „סטראבערי מענשאן" שמותם: „כרם ישראל", „בני יעקב", „דורשי שלום נוסח הארי׳", „עץ חיים", „זכרון יעקב", „בני מנשה". בתרפ״ד נבחר לאב״ד בעיר טרענטאן אבל מחמת שקהלותיו הפצירו בו (ע״י אספה כללית של אלפי אנשים שלא לעזוב אותם) לא עזב את משמרתו. בתרצ״ה נתמנה מכל הרבנים (ובראשם הרב הכולל הגרד״א לוינטל שליט״א) לראש בית דין של וע״הר המאוחד בפילאדעלפיא. בתש״ז נתמנה לרב רשמי על כל שוחטי עופות, ובתש״ם לראש בי״ד

של ועד הכשרות בפילאדעלפיא. וכן נתמנה בראש חבר הרבנים להשגחת הכשרות בכל בתי הזבח בעירו. הרב יאלעס שליט"א עודו צעיר (בן ט"ו) הצטיין בשקידתו הנפלאה, בזכרונו הבהיר ובשכלו החריף והובאו חידושיו מאז בתשובות אביו ובירחון "מגן גבורים ותופפת בחורים" (תרס"ט) ונתפרסם לעילוי מצוין. חיבר ספרי כתבי אחיעזר - בירורי הלכות" (יחד עם ספר שו"ת שמן הראש מאחיו הגה"צ ר' ישעי' אשר הכהן הי"ד אבד"ק סטרי) נדפס תרצ"ג, בירור הלכות על הרמב"ם. שו"ת הלכה למעשה. הגיונות עמוקים על תנ"ך (בכת"י), וכן נתפרסמו ממנו מאמרי הלכה ב"הפרדס" (שיקאגו). הנו נשיא נכבד של אגודת המזרחי בפילאדעלפיא, חבר ועה"פ של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר אגודת ישראל, ומהרבנים הכי חשובים ופעילים.

הרב ר' פרץ יגל שליט"א

נולד בפיעסק הסמוכה לסלאנים. בן הגאון המובהק, ר' שבתי יגל שליט"א ר"מ דסלאנים, מגדולי הרמ"ם בדורנו ומפורסם לאישיות ענקית, עדין ואצ"ל ר"ח נפלא ומרביץ תורה זה כיובל שנים והעמיד תלמידים לאלפים. ועתה העתיק שיכתו לרמת גן, אר"י, ה' יאריך ימיו ושנותיו. נצר מגזע גאונים ה"ה הרמ"א, מהרש"א, מהר"ם, מגלה עמוקות, רש"י ועוד דורות גאונים. למד ונתחנך אצל אביו הגאון הנ"ל שליט"א, ובישיבות: סלוצדקה, מיר, ראדין ומאלטש. הי' מהתלמידים המצוינים בהישיבות ונתפרסם בתותרתו ובכשרונותיו הנפלאים.

נסמך להוראה מהגאונים: ר' אברהם צבי קאמאי זצ"ל אב"ד ור"מ מיר הי"ד, ויל"ח ר' אליעזר יהודא פינקעל שליט"א ר"מ דישיבת מיר, ור' מאיר קארעלין שליט"א הגאב"ד דלעכאוויץ וכעת בארה"ק. הגאונים הנ"ל מהללים אותו מאד במכתבי הסמיכה ומתארים אותו להריף ובקי עצום ולגדול בתורה ובמדות, ובכלל מרבים בשבח תורתו חכמתו ומעלותיו.

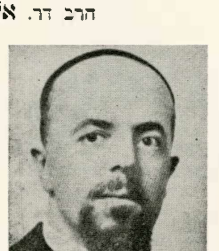
התחתן בז"ר עם מרת גיטל הי"ד, בת הגאון ר' אלי' פערילמאן זצ"ל הגאב"ד דהאראדזיי פלך מינסק, בנו של הגאון האמתי ר' יהושע יהודא ליב זצ"ל, הנודע בשם "הגדול ממינסק". (אשתו הנ"ל עם בנו היניק וחכים הקדוש דובער, נהרגו עקה"ש ע"י הנאצים ימ"ש שהרגו כמעט כל יהודי קהל האראדזיי ביום ג' מנחם אב תש"ב - הי"ד) בז"ש נשא את מרת פעסיא דבורה תחי', בת הרב הגאון, הקדוש ר' משה אליעזר ראטענבערג הי"ד הרב דעיר ראוונע פולין, מגזע הגאון מהר"ם מרוטנבורג זצ"ל, ונכד הגה"צ בעמח"ס "יסוד ושורש העבודה" ממשפחה גדולה של רבנים וצדיקים, ויש להם בת לאוי"ש.

בשנת תרצ"ב שמש ברבנות בקהלת הארדזיי, ור"מ בישיבת סלאנים יחד עם אביו הגאון שליט"א עד פרוץ המלחמה. הי' פעיל בכל עניני התורה והדת בפולין, בועד הישיבות בווילנא. וביחוד בעניני חינוך ותפס מקום חשוב בין רבני פולין.

בפרוץ המלחמה בשנת תש"ט בא בגולה עם ישיבת סלאנים ונדד לווילנא, יאפאן, ושאנכיי, ובכל מקום באו התמסר להרבצת תורה ודת למרות הסבל והצרות. בשנת תש"ב הגיע לקנדה ונתקבל לרב בקהלה החשובה "עדת ישראל" באוטרעמאנט-מאנט-רעאל. השתתף בכל עניני דמתא והי' חבר ועד הרבנים דמאנטרעאל.

בשנת תש"ה נתקבל לר"מ בישיבת ר' יצחק אלחנן ולרב בקהלת "אנשי סלאנים" בניו יארק. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב. ונכבד בכל החוגים. גדול בתורה וחכמה. אביר מעשים, מהרמ"ם והרבנים המצוינים והמפורסמים במדינה.

הרב דר. אלי' יונג שליט"א

נולד בעיר אונגארישבראד (מורבי') בשנת תרנ"ב לאביו הרב הגאון ר' מאיר יונג ז"ל ראש הרבנים לאגודת הקהלות בלונדון ותופס ישיבה. נתחנך בישיבת אביו הנ"ל, ואח"כ עבר ללמוד בישיבות המפורסמות עפערעס, גאלאנטא (אצל הגאון ר' יוסף צבי דושינסקי זצ"ל שהי' אז אב"ד ור"מ שם). לבסוף למד בבית המדרש לרבנים "הילדסהיימר" בברלין, ושם נסמך להוראה ע"י הגאון ר' דוד הופמן זצ"ל. הרב יונג רכש לו השכלה רבה במכללות ווינה, ברלין, גיסן, מרבורג, קמברידזש ולונדון, וקבל את התאר ד"ר פילוסופי'.

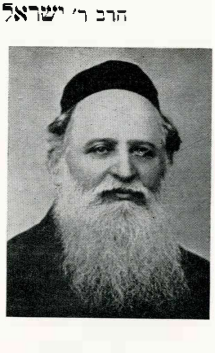
עודנו צעיר בן כ"ד נבחר בבריטני' למנהלה הראשי של "הליגה סיני" ולחבר באגודה המלכותית האסיאטית והי' פעיל בשדה החינוך. בשנת תר"פ נבחר לרבה של קהלת "כנסת ישראל" בקליבלנד. וביומתו נוסדה שם "התאחדות הקהלות החרדיות", אגודה תרבותית "סיני" ומשרד למצאת עבודה עבור שומרי שבת. בשנת תרפ"ב נבחר לרבה של קהלת "המרכז היהודי" בניו יורק והרחיב פעולותיו הצבוריות והתרבותיות. בשנת תרצ"א נתמנה לפרופיסר (עמחיקס) במכללת ישיבת יצחק אלחנן. עבודתו הצבורית גדולה ורחבה, והנו חבר ההנהלה בישיבת רבנו יעקב יוסף, ראש ועד החינוך בתלמוד תורה במורד העיר, נאמן הכבוד של מכללת ישיבת יצחק אלחנן, סגן נשיא של אקדמי' היהודית של "חכמה אומניות ומדע", ראש ועד מועצת הכשרות למשלת ניו יורק, וחבר למרכז הסוכנות היהודית לאר"י. מלפנים הי' פעיל בהסתדרות אגודת ישראל, ונתמנה למזכירה הראשי של הכנס' הגדולה הראשונה בוינה, וחבר לועד הפועל העולמי, והתפטר בשנת תרפ"ט אחרי שהאגודה סרבה להשתתף בסוכנות היהודית. משנת תרפ"ח עד תרצ"ד כהן כנשיא של מרכז הרבנים להתאחדות הקהלות האורטודוקסיות באמריקה. נאמן ב"דזשואיש סאשיאל סערוויס" ועוד מוסדות צדקה וחסד שונים. הנו ראש הועדה התרבותית והדתית של הדזשוינט משנת ת"ש, וראש הועד האמריקאי לבתי ספר "בית יעקב" (משנת תרפ"ח), ראש מוסדות הדתיות של קרן אמריקאי לטובת מוסדות תרבות והדת בישראל, וראש קרן "תומכי תורה". הרב יונג פרסם הרבה מאמרים בעברית, אנגלית, וגרמנית בעתונים ועלונים שונים כמו "הדרך", "חורב", "אייזראעליט", "הירדן", "הפרדס", ועוד. חבר ספרים: "הנפילים באגדות העולם", "תרגומי שוא במקורות הספרות", "יסודות היהדות", "עקרי היהדות", "יהדות חיה", "פירורים ומדות", "הספריה היהודית" (ה' כרכים) ועוד חוברות הרבה. וכמה חיבוריו נתרגמו בשפות שונות. השתתף בתרגום הש"ס (עם מבא והערות) "סונסינו" לאנגלית (מס' יומא, ערכין), והנו הרב היחידי מאמריקה שהשתתף בתרגום זה.

הרב ר' אברהם חלוי יונגרייז שליט"א

נולד בבאסקאוויץ, לאביו הגאון הקדוש ר' ישראל, אב"ד נאדאד־ווארי, מגזע רבנים גאונים, ומצד אמו נכד התוי"ט. נתחנך אצל הגאונים: מהר"מ שיק, אב"ד סיקסא, ר' יואל פעלנער, אב"ד בעלעד ואוהעל, ור' צבי דיק, ראב"ד אוהעל, ר' עקיבא סופר אב"ד פרעשבורג נסמך להוראה מהגאונים: ר' עקיבא סופר, ר' מנחם בראדי, אב"ד קאלוב ר' אשר אנשל וויים, אב"ד נאדיפאלי, ור' אברהם שטראוס, אב"ד לאדאני. נשא לאשה את מרת מרים בת הרב הגאון ר' צבי הירש הכהן, אב"ד דערעטשקע בודאפעשט (ועכשיו בפעטערסאן). משנת תרצ"ב־ת"ש שמש ברבנות בסע־געדין עד שנתפס בידי הנאצים. בשנת תש"ו בא לארצות הברית ונתקבל לרבה של קהלת „עץ חיים" (ברוקלין) בה יכהן פאר וכבוד. חבר אגודת הרבנים, הי' פעיל מאד לטובת עזרת הפליטים, ולוחם קנאי לטובת הדת, מהרבנים החשובים מפליטי הונגרי, ומגדולי התורה.

הרב ר' ישראל חלוי יונגרייז הי"ד

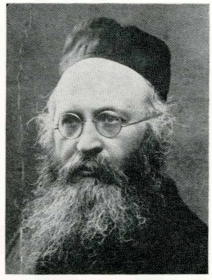

נולד בשנת תרמ"ב בטשענגער (הונגרי), לאביו הגאון הקדוש ר' אברהם חלוי אב"ד טשענגער, בעל קונטרס „בית אברהם" (על מר"מ בנעט), מגזע רבנים מנוחת אשר. שו"ת „יד יצחק" מר"מ בנעט, שמן רוקח, עד דוד מלך ישראל.

נתחנך אצל אביו וזקנו, מצד אמו, בעל תשובות „יד יצחק" (גאב"ד טאלטשווא). נסמך להוראה מגאוני אירופה. התחתן עם הרבנית הצדקנית מרת סלווה חנה, בת הרב הגאון הקדוש ר' יעקב שיק, בעל מחבר „ישרש יעקב" אב"ד נאדאד־ווארי. שמש ברבנות, בבאסקאוויץ האלעשאוו, ואח"כ בנאדאדווארי. הו"ל ס' מר"מ בנעט על יו"ד עם הערותיו, וכתב תשובות וחידושים שנאבדו במלחמה.

בפרוץ מלחמת עולם ב' נהרג ע"י הנאצים עם בני משפחתו של י"ג נפשות, במחנה ההשמדה באושוויצים. (בנו הגה"ק הרב ר' יצחק חלוי, אב"ד גיארסענטמארטאן עם אשתו שרה, חתנו הגה"ק ר' משה יעקב פריעד, אב"ד קינסענטמארטאן עם אשתו ריצה, ובתו הרבנית רחל). ואלו נשארו בחיים: חתנו הרב ר' יצחק שמואל הכהן קאטצבורג, אב"ד אזד (כעת באר"י) בנו הרב ר' אברהם חלוי, אב"ד סעגעדין, חתנו הרב ר' יעקב מאסטרא, באי"י. הרב ר' ישראל חלוי יונגרייז הי' גאון בתורה, וצדיק תמים, חסיד ועניו, דרשן מפואר, ובעל מדות נשגבות.

הרב ר' יוסף יוסלביין זצ"ל

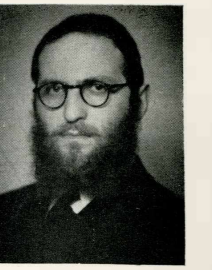
נולד בשנת תרל"ט בעיר לובטש מחוז נאבאראדאק, לאביו הרבני מוה"ר ישראל ארי' ולאמו מ' צפורה לאה ז"ל.ממשפחת הגאון המקובל ר' חיים הגאב"ד דסעליב וועלווע זצ"ל. עוד מעלומיו הזו לו גדולות הודות לכשרונותיו הגאוניים והתמדתו הגדולה, והי' זכרן נפלא ובעל מוח חריף. משנת תרנ"ו עד הרס"ד למד בישיבת סלובודקה, ונתפרסם לתהלה בתור „העלוי מלובטש", בחריפותו ובקיאותו העצומה ועמק שכלו וזכרונו בש"ס ופוסקים, ובחידושיו הנפלאים שהי' מרציא ברבים. נסמך מגאוני הדור וכלם הפליאוהו כגאון וגדול בישראל. בשנת תרס"ד התחתן עם הרבנית מ' שרה רבקה (נספית במלחמה האחרונה והי"ד) בת הגאון ר' אברהם חיים שס הגאב"ד דזאסלע זצ"ל, ממשפחת הגאון ר' שלמה זלמן זצ"ל ראב"ד דווילנא בימי הגר"א.

בשנת תרס"ז נתקבל לרב בהעירה אבעל הסמוכה לדווינסק, והי' ממקורבי הגהו תרי גאוני ישראל ר' מאיר שמחה ור' יוסף ראזין (הרגצבי) זצ"ל, שהוקירוהו מאד ואהבה יתרה היתה נודעת לו מהם. בשנת תרע"ב נקרא לשבת על כסא הרבנות בעיר טרעסטינע. שמה שם לילות כימים וכתב רובי חידושי תורתו. בשנות המלחמה העולמית (א) נשאר יחד במצוק את עדתו, ומסר נפשו עלי' לחלץ ממצר כל קשה־יום ואומלל, וגם אח"כ הי' מראשי ועד העזרה המרכזי לנגועי המלחמה בגליל ביאליסטוק. בשנת תרפ"א נתקבל לאב"ד בעיר סעמיאטיטש, שם הרבה לחזק כל בדק במילי דמתא ובמילי דשמיא, בנה מקואות, ת"ת והעמיד כל עניני העיר ההרוסים מפאת המלחמה על תלם. בשנת תרפ"ו לקח אחר כבוד לשבת על כסא הרבנות בעיר זאם בישראל סובאלק, בה השקיע מיטב כחותיו לטובת כל מוסדות הקהלה וביהוד פעל הרבה לטובת החנוך התורני שארגנו והאדירו. הגר"י יוסלביץ הי' מגאוני הדור המפורסמים ומגדולי הרבנים. ופנו אליו בכל עניני הוראה ודי"ד. נדפסו בשמו הרבה חידושי תורה ביחוזנים שונים ומהם: יגדיל תורה, שערי ציון, וכנסת. אך בעקר השאיר אחריו לברכה, חבור בכתב יד על סוגיות הש"ס, בדרך ההבנה ועמקות וברב חריפות ובקיאות שבקרב א"י"ה יופיע לאור.

מלבד גאונותו בתורה הי' רב פעלים לחזוק היהדות והישיבות במדינה, לעניני ארץ ישראל ובנינה, ולוחם אמיץ להרמת כבוד התורה. הי' מפורסם לנואם גדול, שהפליא את לבות שומעיו בדרשותיו הנלהבות ולגדל המעשה. בתור חבר ועד הפועל של אגודת הרבנים בפולין, הי' ממנהיגי' ומראשי המדברים והעסקנים לכל קדש. בכל הקהלות ששמש בקדש נשא את דגל התורה והרבנות בעז וברמה ובאהבת האמת ועז דעתו הבהירה לא נשא פנים לאיש ולא חת מפני כל בעבודת הקדש, ומתוך כך הי' דבריו נשמעים והי' אהוב ונערץ מכל.

נפטר במיטב שנותיו י"ט שבט תרצ"ה בסובאלק, ופטירתו הדהימה את כל הלבבות. תנצב"ה.

הרב ר' **אהרן ירוחם** שליט"א
הרב מאלטשטאדט

נולד בשנת תרס"ד בעיר לימנוב (גאליציא) לאביו הגאון הקדוש רשכבה"ג ר' חיים יצחק ירוחם זצוקללה"ה אבד"ק אלטשטדט, שהי' מפורסם לשר התורה וצי"ע והשיב תשובות לשואלים בא"י ובכל ארצות הגולה וחיבר שו"ת "ברכת יצחק" והשאיר אחריו בכתובים יותר ממאה חבורים נפלאים שנאבדו ע"י הגרמנים ימ"ש. בן בתו של הגה"ק ר' נתן גאלדבערג אבד"ק לימנוב בעמח"ס "מאורות נתן" נכד הגה"ק ר' מאירל מאפטא מגלה עמוקות, השר ר' שאול וואהל וכו'.

נתחנך על ברכי אביו והי' גם תלמיד אחיו הגדול הגאון הצדיק ר' שרגא זאב ירוחם זצ"ל הי"ד אבד"ק אלטשטדט, ולמד בישיבת הגאון ר' יעקב יחזקי' גרוו אבד"ק צעהלים. נסמך להוראה בשנת תרפ"ז ע"י הגאונים ר' חנוך העניך הכהן לעווין אבד"ק בעגדין, ר' נחום וויידענפעלד אבד"ק דאמבראווא, ר' שמואל פיהרער אבד"ק קראסנא הי"ד ומאביו הגה"ק זצ"ל. בשנת תרצ"ג התחתן את אשתו המושלמת מ' מרים דבורה בת הגה"ק ר' דוד הלברשטאם אבד"ק סוקולוב בן הגה"ק ר' משה, בן הגה"ק ר' יחזקאל שרגא משינאווא זי"ע. שמש ברבנות בקה"י "אהבת תורה" ו"מחזיקי תורה" ובווינא. חיבר ספרים: "אוהל רחל", "האם בישראל", "שובה ישראל", "לא תשכח", תוציא לאור ס' "דברי יחזקאל" וכתב הקדמתו עליו. בשנת תש"ח הגיע לארה"ב ונתקבל לרב דקהלת אנשי אלטשטאדט. יסד ה"עזרה" שע"י הציל כמה נפשות מארצות הדמים והביאן הנה. יסד את קהלת יראים "סיני". חבר ועה"פ דכולל חבת ירושלים. סגן נשיא הסתדרות האדמורי"ם. חבר אגודת הרבנים.

הרב ר' **משה ראובן באריק** שליט"א
באלטימור

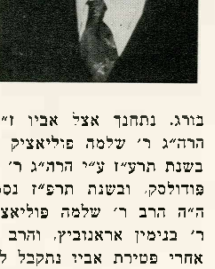
נולד בעיר קאוונא בשנת תרס"ב לאביו הר"ר מרדכי דב זצ"ל ממשפחת בני תורה. נתחנך בישיבת מיר אצל הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל שליט"א. נסמך לתורה מרבו הגאון ר' אליעזר יהודה פינקל שליט"א ומהעלוי ממייסעט הגאון ר' שלמה זצ"ל ר"מ דישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יורק והרב גוטמאן (דיין דקאוונא). התחתן בשנת תרפ"ו את בת הרב הגאון ר' אברהם נחמן שוארץ זצ"ל מבלטימור. בבאו לארה"ב בשנת תרפ"ה נתקבל לרבה של קהלת "ריגער קורלענדער" בבאלטימור וכהן ד' שנים. אח"כ כהן בקהלת "שומרי משמרת" (י' שנים) ובשנת תש"ה נתקבל לרבה של קהלת "כתר תורה" ומכהן בה עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. פעיל בכל מוסדות התורה ומוסדות א"י, והנו מהרבנים הפעילים.

הרב ר' **אליעזר ליפמאן הכהן** שליט"א

נולד בשנת תרע"א בסעליש (פלך אונגוואר רוסיא הקרפטית), לאביו הרב הגאון ר' יונתן בנימין זצ"ל (בע"ס נפש יהונתן עה"ת ועוד ספרים רבים). דומו"צ מסעליש ממשפחת רבנים בהונגרי'. נתחנך אצל אביו ואח"כ למד אצל הרבנים הגאונים: ר' יוסף נחמי, קארניצער אב"ד קראקא, ר' יוסף צבי דושינסקי זצ"ל בהיותו אב"ד חוסט, ור' שאול בראך זצ"ל, אב"ד קאשוי ור' הלל ווינבערגער זצ"ל אב"ד סערדאהעלי. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים: ר' דוד מייזליש אב"ד אויהעלי, ר' מנחם בראדי אב"ד קאלקא ור' יקותיאל ליכטנשטיין אב"ד באלקאן, והאדמו"ר הגה"צ ר' יצחק אייזיק זצ"ל מספינקא ועוד רבנים מפורסמים. התחתן בשנת תרצ"ה ונשא את בת אחיו הרב הגאון ר' צבי הכהן (אב"ד דערעטשקע וכעת בפעטערסאן). בא לארה"ב בשנת ת"ש ונתקבל לר"מ במתיבתא תורה ודעת, ובשנת תש"ד נתקבל לרבה של קהלת אגודת אחים אנשי ספרד, בפלטבוש ברוקלין, בה יכהן עד עתה. בתש"ט נבחר למנהלה של ישיבת ר' דוד לייבוביץ בפלעטבוש. חבר באגוה"ר, ובעזרת תורה, ופעיל לטובתה. מעודו הצטיין בלימודיו והראה כשרונות נעלים וזכה לשם טוב בכל חוגי הרבנים. גדול בתורה ונואם מצוין ובעל מדות תרימיות, ומהרבנים החשובים בניו יורק.

הרב ר' **מאיר כהן** שליט"א

נולד בעיר שאטאוויץ פלך פר דוליא (רוסיא) בשנת תרס"ב לאביו הרה"ג ר' שמואל הכהן זצ"ל האבד"ק שאטאוויץ מחבר ספרים המפורסמים בכל העולם: מעדני שמואל על הלכות פסח, מנחת שבת על הלכות שבת, מנחת יום טוב על הלכות יו"ט, ושערי עדן על הל' נטילת ידים לסעודה, ולאמו הרבנית שיינדל שהיתה מפורסמת בצדקתה. נצר מגזע הגאונים: שארית יוסף, הרמ"א רצ"ה מטשורטקוב אביהם דהאחים ההפלאה ור"ר שמעלקא מניקלס־בורג. נתחנך אצל אביו זצ"ל באירופה, ובאמריקה בקר שעורי הרה"ג ר' שלמה פוליאציץ זצ"ל בישיבת ר' יצחק אלחנן. נסמך בשנת תרע"ז ע"י הרה"ג ר' ישראל גוטמאן רב הראשי דקאמניץ־פודולסק, ובשנת תרפ"ז נסמך מראשי ישיבת ר' יצחק אלחנן ה"ה הרב ר' שלמה פוליאציק הנ"ל, הרב רמ"ז מרגליות, הרב ר' בנימין אראנוביץ, והרב דר. דוב רעוועל זצ"ל. בשנת תרע"ז אחרי פטירת אביו נתקבל לרב הקהלה בשאטאוויא ושמש כשלש שנים, ומשנת תרפ"ז מכהן ברבנות אצל החברה בני ישראל, אסבורי פארק, נ. דוש. נדפסו ממנו מאמרי הלכה בהעתון הפרדס. נשיא הסתדרות המזרחי דפלך נ. דוש., סגן נשיא אגודת הרבנים דנ. דוש., מזכיר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר ועד ההנהלה של הסתדרות המזרחי באמריקה, חבר ועה"פ של מועצת

בתי כנסיות בעד ישיבת ר' יצחק אלחנן, וחבר מועצה ארצית בעד א"י. התחתן בשנת תרצ"ב ואשתו הרבנית אישקא חברה פעילה בהסתדרות נשי המזרחי.

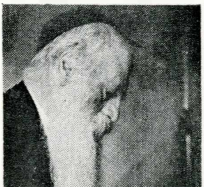
הרב ר' מאיר כהן שליט"א

נולד בשנת תרע"ב בעיה"ק ירושלים, לאביו הרב ר' ישראל כהן שליט"א, ממשפחה מיוחסת בא"י. נתחנך בישיבת מאה שערים בירושלים ובישיבת סלובודקה בחברון, אצל הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרצ"ח מהגאונים: ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, ר' יעקב משה חרל"פ שליט"א, ר' יוסף גרשון הורביץ שליט"א, ר' יצחק יעקב וואכטפויגעל ורמ"א עמיאל עמיאל ז"ל.

התחתן בשנת תרצ"ד עם אשתו הרבנית הענג בת הרב הגאון ר' מנחם מרדכי פרענקיל תאומים שליט"א. רב נכבד בפילדלפיא ור"מ בישיבת משכן ישראל. מגזע הט"ז והמהרש"ל. אחרי נשואיו השלים למודיו בכולל אהל תורה. תחת נשיאות הרב הראשי הגרי"א הלוי הרצוג שליט"א. בשנת תרצ"ט בא לארה"ב ונתקבל לרבה של בית המדרש הגדול במערב פילדלפיא. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. ומהרבנים הנכבדים.

הרב ר' צבי הירש הכהן שליט"א

נולד בשנת תרכ"ה בכפר בודא־וויץ ע"י וואלקאוויסק (פלך סר־באלק ליטא). לאביו המופלג ר' חיים ז"ל בן הרה"ג המפורסם בצדקתו ר' יהודא בודאווצער זצ"ל. מצד אמו נכד הגאונים: ר' איסר ממעזריטש זצ"ל ור' ניסן שפירא זצ"ל מווילקאוויסק. נתחנך אצל אביו, ואח"כ בישיבת וואלאזשין, ולמד גם כן בווילנא. נסמך להוראה מהגאון הרידב"ז מסלוצק. ועוד רבנים גאונים. בשנת תר"ן נתקבל לרב בעיר מאנטרעאל (קנדה) וכהן בה ששים שנה. הי' מהרבנים המובהקים הראשונים שבאו לאמריקה עת ההונחה בעניני הדת היתה נוראה. הקים בעירו בתי ספר לתלמוד תורה. והכניס סדר בעניני הכשרות והשגחה מעולה. כלכל כל עניני הצבור ואחרי שנוסד ועד העיר וועד הרבנים נבחר פ"א ליו"ר הועד (בשנת תרפ"ג).

הרבה מרץ השקיע שהקהלה היהודית במונטרעאל תקבל הכרה בתור גוש עצמאי מטעם הממשלה. היתה זאת מלחמה כבדה והענין הובא עד לבית המשפט הגבוה של ממשלת בריטניא.

עבודתו זו הוכתרה בהצלחה והיהודים זכו לרשיון לארגן קהלות משלהם בכל אזור קוויבעק ולגבות מס קהלה וכו'. בכלל התמסר לעניני דמתא והכלל והיותו נואם מצוין וסופר, דב הכשרון, השפיע בנאומיו ומאמריו בעתונים במונטרעאל וחוצה לה. ממסבת חולשתו הוכרח להתפטר מהרבנות ונמצא אצל בתו מרת מרים וחתנו הנכבד ר' צבי פנחס פירסט במאנט וועראנאן.

חבר באגודת הרבנים מיום הוסדה ואחד מבוניה. וכן עזר לכל מוסדות התורה פה ובא"י, וביחוד למוסד עזרת תורה. פעיל בתנועת המזרחי במשך עשרות שנים. ומהרבנים הנכבדים והחשובים. הי' ממיסדי והגזבר הראשון של אגודת עזרה למהגרים בקנדה. וההברה לעזרת יתומי המלחמה מאוקראינא. אשר ע"י הנ"ל הובאו הרבה יתומים לקנדה. הי' כ"כ רב לאסירים מטעם הממשלה.

הרב ר' אברהם דובער הכהן כהנא שליט"א

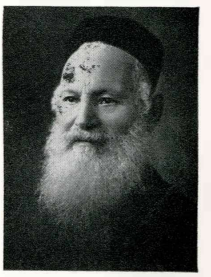

נולד בלאשע (פלך מינסק) לאביו הרב הגאון המפורסם הצדיק כקש"ת מוה"ר ר' יעקב מאיר הכהן זצ"ל. שהי' אב"ד בכמה קהלות חשובות בליטא ורוסיא. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ואצל גאונים מפורסמים ובישיבות מפורסמות: בישיבת מיר, אצל הגאון ר' אלי' ברוך קמאי זצ"ל, בישיבת סלובודקה, אצל הגאון ר' משה מרדכי עפש־טיין זצ"ל, בישיבת סלוצק, אצל הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, בישיבת שקלאוו, אצל הגאון ר' מאיר שוארץ, הגאב"ד שקלאוו זצ"ל.

בשנת תרע"ה נסמך להוראה מהגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל, ר' משה שמואל שפירא, הגאב"ד באבריוסק זצ"ל, הגאון מוהר"מ הגאב"ד סלאנים זצ"ל. יש לו הסכמות מהגאונים: ר' חיים עוזר גראדזענסקי זצ"ל (הי' רב רחימאו של רשכבה"ג הגרח"ע בווילנא. ויחבב אותו באהבה עזה ובהערצה מיוחדה) מהגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל, ר' מאיר שוארץ, הגאב"ד שקלאוו זצ"ל.

שמש ברבנות בשנת תרע"ח בביהכנ"ס במינסק עד תר"פ. ואח"כ בווילנא. שמש גם כראש החנון הדתי בווילנא והגליל, של כמה וכמה ערים תחת נשיאותו של הגאון ר' חיים עזר גראדזענסקי זצ"ל, ויסד שמה כמה מוסדות וישיבות וביחוד בתי אולפנא "יבנה" שהיו לתפארת. גם במינסק עסק הרבה בעניני הכלל למען תוה"ק והיהדות החרדית. בהיותו צעיר לימים הלהיב את העם בנאומיו ודרשותיו. הי' מהמיסדים הראשונים של "אחדות" ואגודת ישראל במינסק ובווילנא. בשנת תרפ"ד עד תרפ"ח נתקבל לרב בניו יורק בביהכנ"ס "אנשי קורלאנד ולידא". והי' מוכיר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. משנת תרפ"ח עד עתה יכהן פאר ב"פאר ראקאוויי" ניו יורק, בבית המדרש הרב. יש לו כ"י, חד"ת ודרוש. הנו מהרבנים החשובים והמפורסמים בארה"ב.

הרב ר' יעקב מאיר הכהן כהנא זצ"ל

נולד במיר, לאביו הרב הצדיק המפורסם מוהר"ר ר' אברהם דובער הכהן זצ"ל, מגזע הרמ"א זצ"ל. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, שהי' מפורסם בתורתו ויראתו. ובהתמדתו. בהיותו כבן עשר נכנס לישיבה שבעירו מיר, וקבל תורה מהגאון מו"ר ר' חיים ליב זצ"ל טיקטינסקי, ויחבבו הגאון הר"מ מגודל התמדתו, חריפותו ויראתו. אחר שרכש לו בקיאות בג' הסדרים נזיקין, נשים, ומועד. בא לוואלאזשין ללמוד, ממרן הגאון הנצי"ב זצ"ל, וגם בווילנא, ומשם יצא שמו לתהלה בבקיאותו ובחריפותו בתלמוד ופוסקים. סמכוהו לדב לדון ולהורות הגאונים: מו"ר הלל, האב"ד דשקלאוו, ר' אלי' קארטינגער, ר' ירוחם יהודה ליב פערלמאן, ה"גדול" המד"א דמינסק, ר' שלמה הכהן מד"א דווילנא, ר' יוסף רייזין זצ"ל, אב"ד סלונים.

שמש ברבנות כיובל שנים בקהלות קדושות בליטא. רוסיא, ואהר"ב, ונהג נשיאותו ברום הכבוד ובקידוש השם ובמסי"נ.

בעודנו אברך עשה לילות כימים, לעסוק בתורה ועבודה. עד אחרי חצות היום הי' יושב בבית מדרשו מעוטף בטלית ותפילין, ואז בא הביתה לטעום מה שהוא, חוץ מהימים הרבים שהיו קבועים לו לתעניות, ומיד שב לביהמ"ד לעסוק בתורה. ובעריכת חידושיו על הש"ס ופוסקים. משכו אליו עיני רבים מגכדי קהלות שונות, אשר חפצו בו לרב בעריהם הגדולות. אולם נפשו הרוממה התרחקה מהפרסום, ובחרה בחיי צער ודחק, מקום לא יפריעוהו מלמודו וקיום המצוות. מסיבת המלחמה בא הגרי"מ בשנת תרפ"א לווילנא, ויכהן ברבנות ומ"מ דמתא ויישב מדבריותיו בתורה ובמוסר בביהכנ"ס הגדול דווילנא בשבתות ובי"ט, ואלפי שומעים העריצוהו ויקדישוהו.

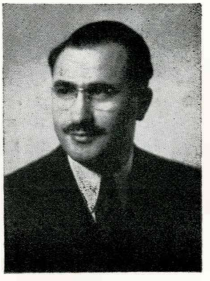
אחר סכות, שנת תרפ"ד, בא לארה"ב וגדולי הרבנים קבלוהו בכבוד גדול ונתקבל לרב בניו יורק. הי' חבר ועה"פ של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ויעש הרבה לחזוק התורה והדת. בשנת תרפ"ח יצא לפאר ראקאוויי. נ. י. להטבת בריאותו ותהי משאת נפשו לעלות לא"י. אולם עפ"י עצת הרופאים, מהשבתו הטהורה לא נתקימה אז. בחול המועד סכות שנת תרצ"ד חלש רב כהנא ונתבקש בישיבה של מעלה, בהזכירו את השם הגדול באהבה ובלהודים. ביום הרביעי בבקר, לסדר צדיק תמים, כ"ח תשרי, תרצ"ד, בשנת ע"ז לחייו הקדושים, ותהי הלויתו ביום ה' כ"ט תשרי. עם רב הספידוהו, רבנים וגאונים, בכו לסלוקו של צדיק חד מרבנן קשישאי.

הגאון מהרי"מ זצ"ל מלבד שהצטיין בבקיאותו הגדולה בש"ס ופוסקים, וידע בע"פ ממש את כל ארבעת חלקי השו"ע, וגם חכם גדול במילי דעלמא, ומראהו הנהדר מראה אלקים והוד מלכות, עוד רב חילו הי' בפלפול וסברא לאמתה של תורה, ויהי נודע לאחד מגדולי הדרשנים בזמננו. השאיר אחריו כ"י מרובים הכוללים שו"ת שבא במ"מ, עם גאוני הדור וחידושי הלכות בחריפות עצומה ופלפולים עמוקים, והנסדרים לדפוס. ספר גדול בשם "מאור יעקב", ע"י בנו הרב מוה"ר אברהם דובער הכהן כהנא שליט"א, ומן הרבנים החשובים והמפורסמים רב בפאר ראקאוויי, נ. י.

הרב ר' דוד הכהן כהנוב שליט"א

נולד בעיר באקי פלך קיוב לאביו הר"ר יהושע הכהן ז"ל, ממשפחת ת"ח ומצד אמו נכד הגאון ר' משה נחום ירושלימסקי ז"ל אב"ד קיעלץ. למד בישיבת נבהרדוק (שנה א'), בסלבודקה אצל הגאון רמ"מ עפשטיין והגאון ר' ברוך בער לייבוביץ ובסלוצק אצל הגאון ר' איסר זלמן מעלצער שליט"א. נסמך להוראה בשנת תר"פ ע"י הגאונים: ר' איסר זלמן מעלצער שליט"א, רמ"מ עפשטיין, ר' ברוך בער לייבוביץ, ר' מרדכי ארי' בארמאשענקא אב"ד זוועניגראדקא, ור' פישל דומ"צ באומאן. התחתן בשנ' תרע"ח את הרבנית מרים בת הרב ר' פנחס דראונע. שמש ברבנות בעיר טאלנע משנת תרפ"ב עד תרפ"ד ואח"כ כהן בעיר גייטין פ"ד פאדאליע מתרפ"ד עד תרפ"ט. אחרי בואו לארה"ב נתמנה לר"מ בבית המדרש לתורה בשיקאגו ובשנת תר"צ נתקבל לרב בבהכנ"ס אנשי מזרח ומשמש עד היום. הרב כהנוב הנו גדול בתורה ואיש פעלים. חבר אגודת הרבנים ומרכז הרבנים בשיקאגו וחבר המזרחי. פעיל מאד בעד עזרת תורה ובעד כל מוסדות התורה בשיקאגו ומהרבנים הכי חשובים.

הרב ר' נחמי' כ"ץ שליט"א

נולד בשנת תרס"ה בליובאן (פלך מינסק רוסיא), לאביו הרב ר' יעקב משה הכהן קאסטאנאוויץ. נתחנך בישיבת סלוצק אצל הגאונים: ר' איסר זלמן מלצר שליט"א ור' אהרן קאטלער שליט"א. אחרי באו לאהר"ב השתלם בישיבת רבנו יצחק אלחנן ולמד אצל הגאון ר' שלמה פוליאציק זצ"ל (העלוי ממייצעט).

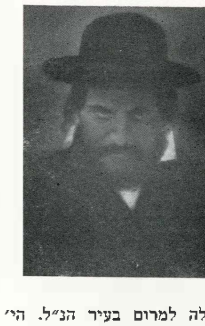
נסמך להוראה מישיבת רי"א ובסמיכת חכמים עטרוהו כ"כ הגאונים: ר' אליעזר זילבער, אב"ד סינסינעטי, ר' שמעון זי־ וויץ זצ"ל, ר' חיים הירש רובינשטיין זצ"ל, ור' שמעון יצחק הלוי פינקעלשטיין זצ"ל. בשנת תרצ"ה התחתן עם מרת יהודית בת הרב ר' יצחק משה סילבערמאן זצ"ל, מטאלידא. שמש ברבנות בכמה ערים, ובתי כנסיות בארה"ב. כעת יכהן פאר וכבוד. בבתי כנסיות: בני יעקב, אנשי ספרד, שערי צדק בטאלידא. חבר באגוד"ר דארה"ב וקנדה, ובהסתדרות הרבנים דארה"ב. רב פעיל למען חזוק הדת והתורה, מנהל קופת מוסדות החרדים. וחבר לועד הפועל של קאמיוניטי קאנסיל, ופעדעראציאן דטאלידא. חבר לועד הפועל של הסתדרות המזרחי בארה"ב ועוזר ביד רחבה לכל מוסדות התורה, צדקה וחסד. נואם מצוין ובעל כשרון רב ונכבד בכל החוגים.

הרב ר' שלמה זלמן כ"ץ שליט"א

נולד בשנת תרנ"ב בטשענגער, (הונגרי'), לאביו הרבני הנכבד המפורסם בתורתו וצדקתו מו"ה ר' יונתן בנימין כ"ץ ז"ל, נשיא דרמבעה"ג דכולל עסטרייך־הונגרי' אבי הגאון הצדיק ר' אשר אנשיל אבד"ק סערדאהעלי וו"מ ומרביץ תורה ויראה דישיבת סערדאהעלי הי"ד. נצר מגזע הגה"ק ר' נפתלי כ"ץ מפוזנא זצ"ל. נתחנך בישיבת חוסט אצל הגה"ק בעל ערוגת הבשם. בישיבת אונצדארף אצל הגה"ק ר' שמואל ראזענבערג זצ"ל ערך ה' שנים. נסמך להוראה בשנת תרע"ה מרבו הג' מאונצדארף, מהגה"צ ר' יודא גרינוואלד אבד"ק וו"מ סאטמאר, מהגה"צ ר' מרדכי ליב ווינקלר אבד"ק מאדא, מהגאון הנודע ר' שמואל ענגיל, מראדאמישל, ומהג' ר' קאפל רייך אבד"ק פעסט. התחתן בשנת תרע"ד עם בת הרב הגאון ר' פנחס צימעטבוים ראבד"ק גראסווארדיין הי"ד. שמש ברבנות בגראסווארדיין בביהכנ"ס חברה משניות אנשי ספרדים. וו"מ דישיבת בית שלמה. בשנת תרצ"ח הגיע לארה"ב ומכהן ברבנות בביהכנ"ס אנשי קוטנא וו"מ בישיבת בית שלמה בבראנקס. חבר ספר שב גיטין על מס' גיטין שיוצא כעת לאור. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. מהרבנים החשובים בניו יורק.

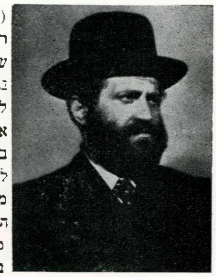
הרב ר' אברהם לאנגנער זצ"ל
האדמו"ר מקניהניטש

נולד בשנת תרכ"ג בסטרעטין, לאביו האדמו"ר הצדיק ר' יהודא צבי מסטרעטין זצ"ל, נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, בהיותו בן י"ח נתקבל לרב בעיר קניהניטש.

בשנת תרס"ז, אחרי פטירת אביו נכתר ונסמך לאדמו"ר וכממלא מקום אביו בעיר הנ"ל. מאות חסידים וביניהם רבנים מופלגים הסתופפו בצלו, והי' מפורסם לאיש המופת ופועל ישועות. בתרע"ד נאלץ, בקשר המלחמה, לעזוב את עירו ולהתישב בבודפשט, הונגרי'. ביום כ"ח תמוז, שנת תרע"ח נפטר ועלה למרום בעיר הנ"ל. הי' מהאדמורי"ם הידועים והחשובים בזמנו. תנצב"ה.

הרב ר' אודי לאנגנער שליט"א
האדמו"ר מקניהניטש

נולד בשנת תרנ"ו בקניהניטש (גאליציע), לאביו האדמו"ר הרב ר' אברהם זצ"ל. למד בחדרים שונים, ואצל רבנים מובהקים. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ונסמך להוראה מהגאון ב ע"ל "משנת אליעזר" ר' אליעזר מישל מטורקא. בשנת תרפ"א נתקבל לרב ונכתר לאדמו"ר ורבי בעיר קניהניטש על מקום אביו הנ"ל. בשנת תרפ"ב הגיע לארה"ב והתישב בניו יורק, מקום שם מכהן ברבנות ומשמש באדמוריו"ת.

נצר מגזע גאונים צדיקים וקדושים, נין ונכד של הגה"ק ר' אהרן הגדול מקרלין, ומהאדמו"ר הראשון לבית סטרעטין, מזידיטשוב, קאלוב, ומהמגיד מזלוטשוב ז"ל. מצד זוגתו הרבנית, נצר מגזע השל"ה הקדוש, מהרש"ל, רש"י, רבן גמליאל הזקן, ר' יוחנן הסנדלר, ולמעלה בקודש עד דוד מלך ישראל. סופר רב הכשרון בעמח"ס: "נחמד ונעים ופתגמי אורייתא (עה"ת) "אור האגדה" (על אגדות הש"ס ג"ח) "אור המדות" (על פרקי אבות) "אור התורה" (עה"ת) "אור המקרא" (על הפטרות השנה) "מילי דהסכידא" (דרושים והספדים) ועוד ספרים שעודם אתו בכתבים. עוד בימי צעירותו הי' מפורסם כחריף ובקי, והי' אהוב לכל. ספריו הרבים נתקבלו באהבה והתלהבות. גדול בתורה, במדעי היהדות, ובחכמת ישראל, חכם ועניו, נפש עדינה וזיקר רוח. חבר אגודת האדמורי"ם דארה"ב וקנדה, רבים מסתופפים בצלו, ומהאדמורי"ם המפורסמים והחשובים.

הרב ר' מרדכי לאנגנער ז"ל

נולד בשנת תרנ"ז בעיר בראד גאליציא לאביו הרה"צ ר' משה לאנגנער שליט"א האדמו"ר מסטרעטין בטאראנטא. נכד סטרעטין, זדיטשוב, קאלוב.

נתחנך אצל אביו ואצל רבנים בבראד ובשנת תר"פ התחתן עם הרבנית חנה בת האדמו"ר ר' מאניש זצ"ל מקאמארנע. נסמך ע"י הרב הגאון ר' יודיל ראזענבערג זצ"ל. ובשנת תרפ"ה נבחר לרבה של בית הכנסת "בית ישראל" בטאראנטא (וועסט) וכהן בה עד שנפטר בדמי ימיו ביום י"ג אייר תש"ח. הי' חבר באגודת ישראל ואהוב בקהלתו וחוצה לה. תנצב"ה.

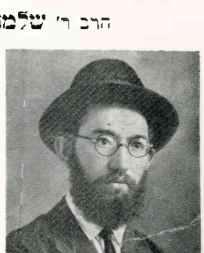
הרב ר' משה לאנגנער שליט"א
האדמו"ר מסטרעטין, טאראנטא

נולד בבאראטין גאליציע בשנת תרל"ח לאביו הרה"צ המפורסם ר' **יהודא צבי זצ"ל** מסטרעטין בן הרה"צ ר' אורי מעראטין זצ"ל (**חתן הרה"ק** ר' אברהם **וצ"ל** מסטרעטין בן הגה"ק ר' יהודא **צבי** זצ"ל, תלמידם של המגיד הק' ר' אורי מסטרעליסק הידוע בשם "השרף" והחוזה מלובלין). **אמו הרבנית גיטל לאה בת הרה"צ ר' שלמה זצ"ל מראזלע. (חתן הגה"ק ר' יהודא צבי זצ"ל בן הגה"ק ר' אייזיק זצ"ל מקאלוב הונגאריא.** וחתנו של הגה"ק ר' צבי הירש זצ"ל מזדיטשוב).

נתחנך אצל אביו הנ"ל והתחתן בהיותו בן י"ד ובשנת תרס"ז התחיל לשמש באדמוריו"ת בערי סטרעטין, קאזוועט, ולבוב. ובשנת תר"פ בא לטאראנטא וחסידי סטרעטין קנו לו בית המדרש גדול ויפה ובית לתורה וחסידות.

חבר באגודת האדמורי"ם ואגודת ישראל ומפורסם בכל קנדה וחוצה לה. חבר ספר עה"ת (חסידות בכתובים) וכל עתו מוקדש לתורה עבודה וחסידות והנו מהאדמורי"ם הנכבדים באמריקה.

הרב ר' שלמה לאנגנער שליט"א

נולד בסטרעטין (גאליציע) בשנת תר"ס, לאביו הרה"צ ר' משה שליט"א האדמו"ר מסטרעטין בטאראנטא. נכד האדמורי"ם המפורסמים לבית סטרעטין, ונכד הרה"צ ר' ישראל זצ"ל מבראד (אבי אמו הרבנית רבקה ע"ה נפטרה י"ז שבט תש"ג) ולמעלה בקודש, נכד זדיטשוב וקאלוב. למד אצל הרבנים בבראד ובשנת תרע"ט נסמך להוראה מהרה"ג ר' בנימין גלעזר זצ"ל מבוריבריק ועוד. ונו"ן בד"ת עם הרב הגאון ר' אברהם שטיינבערג מבראד. בשנת תרפ"ז נשא את אשתו הרבנית פרומה באב"ד בת הרה"ג ר' שלום זצ"ל מוארשע נכדו של בעל המנחת חינוך זצ"ל. בא לטאראנטא בשנת תרפ"ג, ונבחר לרב בכמה בתי כנסיות ה"ה אנשי גאליציע, רודפי שלום, ובית ישראל, חבר באגודת ישראל מיום הוסדה ומסור לה וכן עוזר לכל המוסדות וביחוד בעניני שמירת שבת אשר גם אשתו הרבנית עוזרת לו ויסדה חברת נשים שומרי שבת. בעל כשרון פעיל ועסקן ונואם, ומפורסם בכל החוגים.

הרב ר' חיים גרונם לאנדא שליט"א

נולד בשנת תרע"א בסטאראבין (פלך מינסק), לאביו הרב הגאון ר' שלמה, הגאב"ד סטאראבין (מתלמידיו המובהקים של הגאון ר' ב"ב לייבוביץ בישיבתו בלוסק ואח"כ למד אצל מרן הגר"ח הלוי סאלאוויציק וצ"ל בבריסק).

עודנו נער הצטיין בכשרונותיו, וידוע כעלוי עצום, וקנה לו שם בישיבות: קלעצק, מיר, בהן נמנה בין התלמידים הכי מצויינים. אח"כ למד בישיבת קאמענץ אצל הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ ז"ל ורבו הנ"ל חבב וכבד אותו מאד, כי ידיו רב לו בחריפות ובקיאות וכח חידושיו הי' מפליא. משם עבר ללמוד בקבוצו של הגאון הגרי"ז הלוי סאלאוויציק שליט"א הגאב"ד מבריסק.

נסמך להוראה מרבו הגאון ר' ברוך בער זצ"ל וילי"ח הגרא"ז מלצר שליט"א וד' י"א הלוי הרצוג הרב הראשי לא"י. במכתבי הסמיכה הנ"ל מתארים אותו לגאון חריף ובקי עצום, וביחוד רבו הגאון ר' ברוך בער זצ"ל מעיד עליו גדולות.

בשנת תרצ"ו התחתן ונשא את בת הגאון ר' צבי פסח פראנק שליט"א הגאב"ד דעיה"ק ירושלים. בשנת תרצ"ז נבחר לראש ישיבה בביהמ"ד לתורה בשיקאגו, והרביץ תורה למאות תלמידים ושמש גם כרבה של קהלת עדת ישראל ובכלל לקח חלק פעיל בכל ענייני תורה ודת גם חוץ ממסגרת הישיבה הנ"ל. ביחוד התמסר לעבודת הצלת בני התורה מאירופה וסין, והי' פעיל בועד ההצלה. כהן כנשיא של "תושיה" (אגודה תורנית מדעית בשיקאגו). כתב הרבה חדו"ת ונדפסו ממנו קונטרס בדיני שמיטה בהמאסף "כרם ציון" ועוד מאמרי הלכה חשובים בשערי ציון, תורת ארץ ישראל, והפרדס. יותר ממה שנתפרסם יש לו המון חדושים בהלכה ומפורסם בתורתו בכל החוגים, וגם השתלם במדע. ירכש לו תאר ממכללת נורטהוועסטערן בשיקאגו. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ואחד מצעירי גדולי התורה המושלמים.

הרב ר' יהודא ארי' לאנדא זצ"ל
אב"ד קאלביעל הי"ד

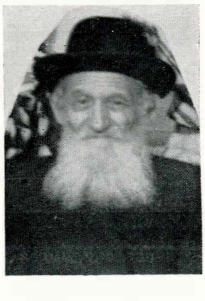

נולד באיוויצא הסמוכה ללובלין, לאביו הגאון הצדיק המפורסם ר' ישראל איסר שמחה זצ"ל אב"ד איזביצא. ממשפחת רבנים גאוני פולין ונצר מגזע הגאון בעל "נודע ביהודא".

למד אצל אביו ומעודו הי' חריף עצום ומחדש נפלא. התחתן עם בת הרה"ח המפו' ר' ישעי' קאליש מפרשיסחא הי"ד, בהרה"ק ר' יעקב דוד זצ"ל האדמו"ר (הזקן) מאמ"ש שינוב.

שמש ברבנות בעיר קאלביעל, וגם כהן פאר כר"מ ישיבת חכמי לובלין והרביץ תורה למאות תלמידים מצוינים. הי' גאון מופלג ומפורסם בעמקנותו הנפלאה (רבים החזיקוהו ליחיד במינו), וכתב הרבה חדו"ת שלא זכו לדפוס. הובל לגיטו ווארשא. וגם שם הרביץ תורה ולמד עם הרבה תלמידים במחבוא יומם ולילה. נהרג על קדושת השם בווארשא. והי"ד.

הרב ר' מרדכי הלוי לאנדא שליט"א

נולד בעיר פראבישטע, פלך קיוב בשנת תרל"ו לאביו החסיד הר"ר קלונימוס קלמן לאנדא ז"ל, ונכד החסיד הקדוש שה"ת ר' אליעזר ז"ק, נכדו של הרב הצדיק א"א ר' אשר צבי ז"ק מפראבישטע נינו של הצה"ק הנסתר ר' אברהם ז"ק (שעפ"י הקבלה למד עם הבעל שם טוב בגלוי אליהו זל"ט), ונצר מגזע הגאון בעל נו"ב וגם מהמגיד הקדוש מזלאטשוב זצ"ל. נתגדל (במשך עשר שנים) בנעוריותו בבית זקנו החסיד הקדוש א' מבני עלי' וחסידי ריזין ר' אלעזר ז"ק זי"ל שלא פסק פומי מגירסא, והי' עשיר גדול ונדבן מפורסם. למד גם אצל הרה"ג ר' שלמה דוד וויסבערג אבד"ק פראבישטע ז"ל. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים ר' מיכאל משאריגראד

ור׳ גדלי׳ גוטענבערג אב״ד אזארניץ פלך פאדאליע. התחתן בשנת תרנ״ד את הרבנית פיגא בת החסיד הגביר ר׳ יצחק אייזיק גינסבארג מטיטיוב. דור רביעי להגה״ק המפורסם ר׳ פנחס מקאריץ זצ״ל. שמש ברבנות בצירנוביץ, פלך פאדא־ליע משנת תרפ״א עד תרצ״ג. אחרי בואו לארה״ב נתקבל בשנת תרצ״ד לרבה של בהכנ״ס אנשי טיטיוב בקליוולאנד ומכהן בה עד היום. חבר במרכז הרבנים דקליוולאנד וחבר אגודת ישראל ומהרבנים החשובים.

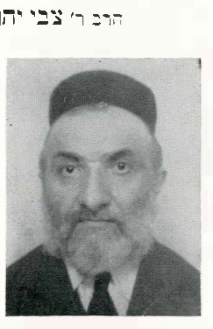
הרב ר׳ צבי ארי׳ לאנדא שליט״א
האדמו״ר מאליק

נולד באליק פלך וואהלין בשנת תר״נ. לאביו הרה״צ ר׳ שמעון שלמה זצ״ל האדמו״ר מאליק, בהרה״צ ר׳ מרדכי מאליק זצ״ל מח״ס „גדולת מרדכי״. בהרה״צ ר׳ יוסף דוד זצ״ל, בהרה״ק ר׳ צבי ארי׳ זצ״ל מח״ס „אור חכמים״. הגו כ״כ נכד הרה״צ האדמו״רי״ם: ר׳ משה מסאוויראן זצ״ל, המגיד מטשערנאבעל זצ״ל ור׳ יוחנן מראכמיסטרייווקא זצ״ל.

בהיותו בן שבע נתיתם, ונתחנך אצל אחיו. בעצת הרה״ק ר׳ דוד משה האדמו״ר מטשארטקאוו זצ״ל, מינוהו חסידי אליק לממלא מקום אביו עוד בנעורותו. בשנת תר״ע התחתן ובז״ר נשא את בת הרה״צ ר׳ יעקב ליב זצ״ל מטריסק, ובז״ש את אשתו הרבנית (מרת שרה פיגא תחי׳) בת הרה״צ ר׳ פנחס זצ״ל מלעבאוויץ, בהרה״צ ר׳ אהרן זצ״ל ‚שהי׳ חתנו של הרה״ק ר׳ פנחס מקארלין זצ״ל (שהי׳ חתנו של הרה״ק ר׳ צבי ארי׳ זצ״ל מאליק הנ״ל, וחותנם של הרה״ק ר׳ יוחנן מראכמיסטרייבקא זצ״ל הרה״צ ר׳ אהרן מלעבאוויץ זצ״ל כנ״ל).

שמש באדמוריות אליק כמ״מ אביו זצ״ל עד שנת תרפ״ד. בחיות המצב ברוסיא ללא נשא, בא לארה״ב וחסידיו יסדו לו חברה בשם „עטרת צבי בן שמעון שלמה״. חבר באגודת האדמורי״ם. ועסקן ותיק בעזרת תורה ותומך בכל מוסדות התורה וההסד (גם הרבנית פעילה וחנה סגן נשיאה במרכז הרבניות ובית יעקב). מפורסם ונכבד בכל החוגים, ויש לו הרבה מעריצים חסידי אליק בכל רחבי המדינה.

הרב ר׳ צבי יהודה לאנדא שליט״א

נולד בשנת תרמ״ט בזאלקווע (גאליציא), לאביו הר״ר יוסף לאנ־דא ז״ל, מופלג בתורה ובעל הוראה מפורסם, ולאמו בת הרב ר׳ שאול חיים לאנדא אב״ד לוצק בן הרה״ג ר׳ העשיל אב״ד לוצק, בן הגאון ר׳ יעקב ז״ל, נצר מגזע הגאונים: בעל נו״ב, הרמ״א ומהרש״ל. למד אצל הגאון ר׳ אברהם לארבערבוים ז״ל מוי״ץ בזאלקווע, נסמך להוראה מהגאונים: ר׳ שלום מרדכי הכהן מבעריזאן, ר׳ שמואל ענגיל מרא־דאמישלע, ור׳ אליעזר סג״ל מישל אב״ד טורקא ז״ל.

התחתן (בז״ר) עם בת הרבני המופלג בתורה ר׳ שמואל האך מראוואנסקא, ובז״ש חתן ר׳ יו״ט אהרן ווייגבערג שי״ב ממקוסבארט, בן הרה״ג ר׳ יעקב משה ווייגבערג, אב״ד נאוא־סעליץ (באסאראביא). בא לארה״ב בשנת תרצ״ב ונתקבל לרב בעיר סאוטה בענד, אינד. ובשנת תש״ב נתקבל לרבה של קהלת „עדת אדעסא״ בשיקאגו, ומכהן בה עד עתה. נתפרסמו ממנו מאמרים ביריחונים: בית ועד לחכמים. ובמחזיקי הדת. בלבוב. חבר אגוד״ר דארה״ב וקנדה, ובמרכז הרבנים בשיקאגו. הרב לאנדא שליט״א הנו רב פעלים. הרבה עשה ועושה בעניני הצלה ומקדיש כחו וכספו להצלת ישראל מארצות התופת, ופעיל מאד במגבית המאוחדת והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר׳ שמעון שלמה לאנדא זצ״ל
האדמו״ר מאליק

נולד באליק פלך וואהלין בשנת תר״נ. בן הרה״צ ר׳ מרדכי האדמו״ר מאליק זצ״ל, מח״ס „גדולת מרדכי״. בהרה״צ ר׳ יוסף דוד זצ״ל, בהרה״ק ר׳ צבי ארי׳ זצ״ל מח״ס „אור חכמים״.

נתחנך על ברכי אביו, ובשנת תרל״ט התחתן עם הרבנית הצ׳ פייגע יענטא ע״ה (נפ׳ תרפ״ט) בת הרה״צ ר׳ משה הרצל מטשעטשילניק (חתנו של הרה״ק ר׳ יוחנן זצ״ל מראכמיס־טרייווקא). אחרי הסתלקות אביו זצ״ל בשנת תרל״ט, בחרו בו חסידי אליק לממלא מקום וכהן באדמוריות אליק כל ימי חייו, מאות חסידים הסתופפו בצלו. והי׳ טפורסם ונכבד בוואהלין וחוצה לה.

נוסף ליחוסו הנ״ל הי׳ כ״כ נכד הרה״ק: המגיד מטשער־נאבעל זצ״ל, ר׳ אהרן מקארלין זצ״ל ור׳ שלמה מלינוי זצ״ל (תלמיד המגיד הגדול ממעזריטש, המגיד מזלאטשוב, והרה״ק ר׳ אלימלך מליזענסק).

נפטר באבי ימיו כ׳ תמוז שנת תרנ״ז, ומנ״כ באליק. תנצב״ה.

הרב ר׳ משה לאנדינסקי זצ״ל

נולד בשנת תרכ״ג בעיר קניש־ין הסמוכה לביאליסטוק, בן הרבני ר׳ דוד ומרת צבי׳ ע״ה משפחה חשובה בקנישין. עוד בילדותו הפליא כל רואיו ומכיריו בזכרונו הבלתי טבעי וראו בו שעתיד לגדולות. אחרי למדו זמן קצר בעיר מולדתו עבר להסתופף בצל תורתו של הגאון ר׳ שבתי וואלאך זצ״ל הגאב״ד דראזנאי שם יצא טבעו בעולם התורה, ונודע לאחד מבני העלי׳ המועטים שזכו לכתרה של תורה במלא המובן.

בגיל כ״ב התחתן עם בת הגביר המפורסם בתורה יראה ר׳ ישראל ניימאן ז״ל מקנישין, חותנו הנ״ל זכה לשני שולחנות, והשתוקק מאד למסור לחתנו כל עסקיו ורכושו. אבל הגר״מ זצ״ל מאן כי נפשו חשקה בתורה, ואחרי התונתו נסע לווילאזין ונתקבל ע״י הגאון הנצי״ב זצ״ל למוסד האברכים המצוינים המפורסם הנודע בשם „כולל בראדסקי״. שקידתו היתה להפליא, ובשלוש שנים הראשונות בכולל לא עזב את כיתלי בית המדרש. ולא בקר אפילו את אשתו ואת בתו היחידה. שמונה שנים ישב בווילאזין ושאב ממימי תורתו של הגאון הנצי״ב. ונתפרסם לבקי הכי עצום בישיבת וואלאזין, ולאחד מגדולי התורה.

אחרי שהגאון הצדיק מרן חפץ חיים זצ״ל יסד את ישיבתו בראדין והתפתחה, שלח את חתנו הגאון הצדיק ר׳ צבי לעווינסון

זצ"ל (שהי' ממיסדי הישיבה בראדין) אל הגאון הנצי"ב זצ"ל לבחור ראש ישיבה מתאים. על פי הצעת הנציב נתקבל הגר"מ זצ"ל לראש ישיבת ראדין. תפץ ד' הצליח בידו. והרבי"ץ תורה והעמיד תלמידים לאלפים תחת חסותו של מרן החפץ חיים זצ"ל במשך שנים רבות. יחד עם חתנו של החפץ חיים הגאון הנ"ל. עמד לימינו של הח"ח בהנהלת הישיבה ובעריכת אחדים מספריו המפורסמים. וכל עניני הכלל.

השאיר תלמידים רבים גדולי תורה מפורסמים. וזכה להעמיד דור של רבנים גדולים מיוצאי חלציו ה"ה:

חתנו הגאון המפו' בתורתו וצדקתו ר' אברהם ישראל משה סלמן שליט"א מיסד וראש "בית אולפנא ללימוד הירושלמי" בירושלים.

חתנו הגאון ר' אברהם סחרוב זצ"ל הגאב"ד דעיר טראקי, הי"ד.

חתנו הרב הגאון ר' זלמן פליטניק שליט"א אב"ד ור"מ ליוערפול.

בנו הבכור ר' זיסקינד הי"ד, הי' מחשובי וועקשנא בליטא.

בנו השני הרב הגאון ר' נחמן דוד, מיסד ור"מ הישיבה הגדולה בגיידסהעד, ענגלאנד.

בנו הרב הגאון ר' מרדכי שליט"א ר"מ בישיבת חפץ חיים כניו יארק.

הרב ר' מרדכי לאנדינסקי שליט"א

נולד בעיר ראדין (פולין) בשנת תרס"ז לאביו הרב הגאון ר' משה לאנדינסקי זצ"ל ראש ישיבת חפץ חיים בראדין. נתחנך בישיבת חפץ חיים בראדין אצל אביו הגאון ואצל מרן החפץ חיים ואצל הגאון ר' נפתלי טראפ זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרצ"ז בישיבת חפץ חיים ומהגאונים ר' נפתלי טראפ זר' אהרן וואלקין זצ"ל. שמש ברבנות בעיר פאהאסט חדש (פולין). אחרי בואו לארה"ב כהן ברבנות בבהכנ"ס "אגודת אחים בני יעקב" בברוקלין. כעת יכהן בתור ראש ישיבה בישיבת "חפץ חיים" בניו יורק. הרב לאנדינסקי פעיל במוסד "ועד ההצלה". יחד עם הרב הראשי לא"י הגרי"א הערצוג שליט"א בקר אחרי המלחמה רוב מדינות איירופא לטובת בני הישיבות מסיביר בהצלחה גדולה. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ופעיל במוסד "עזרת תורה". אחד מהרבנים והרמי"ם החשובים בניו יורק.

הרב ר' אלחנן עוזר לאנדעס שליט"א

נולד בשנת תרנ"ב בראדין (פלך ווילנא). לאביו הר"ר יהודה ליב ז"ל. למד בישיבת חפץ חיים ברא' דין. אצל הגאון ר' נפתלי טראפ ז"ל. ואח"כ בכולל איישישאק. בשנת העת"ר (בן י"ט) נסמך להוראה מהגאונים: ר' חיים אברהם ש"ס. אבד"ק זאסלי. (אח"כ אב"ד דארשוניישאק). ר' יעקב שמעי' לע' ווין. אב"ד אלקוניק. ר' שלום יצחק ומהגאון ר' שלום אלחנן יפה ז"ל. התחתן בשנת תרע"ד (בז"ר) עם מרת העניע ע"ה. בת הרבני המופלג ר' יצחק ז"ל. ובשנת תרפ"א (בז"ש) עם אחות אשתו הנ"ל. כהן כר"מ בוואסיליישאק. ובשנת תרפ"א בא לארה"ב ונתקבל לרבה של ביהכנ"ס אהבת אחים אנשי ספרד. ובביהכנ"ס תפארת ישראל ברעוויר ע"י באסטאן ומכהן בהם עד היום. חבר ספר דרישי (כ"י ומוכן לדפוס). חבר אגודת הרבנים. והמזרחי. יו"ר ועה"פ של' מרכז הרבנים דניו ענגלאנד. פעיל בעד בעזרת תורה וועד הצלה. ומהרבנים החשובים והפעילים. גם אשתו פעילה בעניני צדקה ובנו הרב ר' משה אלי' משמש ברבנות בקהלת עדת ישורון בפיטסבורג.

הרב ר' חיים שלמה לוי שליט"א. האדמו"ר מהוסט

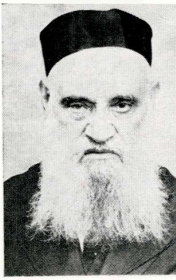

נולד בטאש (הונגאריא) בשנת תרנ"ג. לאביו הרב הגאון מו"ה אלימלך לוי זצ"ל אבד"ק טאש בן הגה"צ המפורסם ר' משולם פייש אבד"ק טאש זצ"ל. נתחנך אצל אביו ונסמך להוראה בשנת תרפ"ז מהרב הגאון ר' מרדכי ליב ווינקלער בעל לבושי מרדכי אבד"ק ה' מאדי ומהגאון ר' שמעון גרינפעלד בעל שו"ת מהרש"ג אבד"ק סעמיהאלי ומהגאון ר' אברהם יוסף גרינוואלד אבד"ק אונגוואר־הוסט ומהרה"ג ר' דוד מייזלס. אבד"ק אויהעל.

התחתן בשנת תרע"ג עם מרת חי' אסתר בת הרה"צ מו"ה ישראל יעקב לייפער זצ"ל מחוסט בן הרה"צ המפורסם ר' מרדכי מנדבורנא זצ"ל. אשתו הרבנית היא ג"כ נכדת הגה"ק מראפשיטץ זצ"ל. אביו הרה"ג הנ"ל הי' חתנו של הגאון ר' יצחק אייזיק ווייס בעל בית יצחק על מגלה. תולדות יצחק על התורה. דברי יצחק (פתגמי אורייתא).

הרה"צ שליט"א אחרי ששימש כמה שנים באדמוריו"ת במקום חותנו בחוסט בא לארה"ב בשנת תרצ"ח וחסידיו ומעריציו יסדו לו "בית המדרש של הרבי מהוסט". מקדיש כל עתותיו לתורה ועבדות השם וקנה לו שם טוב בין האדמורי"ם החשובים.

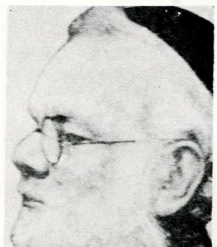
הרב ר' מאיר צבי לוי שליט"א

נולד בעיר אגוסטאוו פלך סוואלק פולין, בשנת תרל"ב. לאביו הרבני יהודא בר' נחום ז"ל. בנערותו למד בסובאלק אצל הרב הר"מ אב"ד מפינסק ומשם נסע לישיבת וואלאזשין המפוארה שעמדה תחת הנהלתם של הגאונים הנצי"ב וצ"ל ור' חיים סאלאוויי־טשיק וצ"ל. אחרי בחינה מטעם הגאונים הנ"ל נתקבל לתלמיד ולמד שם שלש שנים. בשובו לביתי הוריו התחתן עם בת גביר מפו' אברהם סעריסקי נכבד ות"ח (בן ח"י שנה) ואחרי שנה שב ללמוד בקבוץ האברכים באיישישאק, בשנת תרנ"א נסמך להוראה מהגאון ר' שלמה זצ"ל בעל החשק שלמה מווילנא והגאון ר' צבי הירש ז"ל, מה יפית אב"ד איישישאק ועו"ר. בכדי להציל עצמו ממשרות הצבא ברוסיא בא לארה"ב בשנת תרנ"ב והרב הכולל הגאון ר' יעקב יוסף וצ"ל קרבו מאד. אחרי שבועות אחדים נתמנה עפ"י המלצת הנ"ל לרבה של עיר סיראקיוז וישמש שם איזה חמש שנים

השתוקק לברוח מהרבנות ונסה במסחר ולא הצליח עד שבשנת תרס"ב היכרח לקבל על עצמו שוב את עול הרבנות אחרי הבחרו לרבה של קהלת טאראנטא קנדה, ובה יכהן מני אז. חבר לאגודת הרבנים (מהראשונים) בארה"ב וקנדה וחבר הועד לעזרת תורה ונשיא ועד הרבנים בטאראנטא. ידיו רב לו בתורה וכתב הרבה חדושי תורה בהלכה והנו מהרבנים החשובים באמריקה.

הרב ר' דוב אריי הכהן לוינטאל שליט"א

נולד בשנת תרכ"ד בעיר צייקי־שאק פלך קובנה. אביו הי' הרב הגאון ר' אברהם ז"ל הגאב"ד דציי־קישאק. נתחנך אצל אביו ואצל דודו הרב הגאון ר' דוד זאב ליבשיץ ז"ל ונסמך להוראה מגאוני ליטא.

מהרבנים המובהקים הראשונים שבאו לארה"ב. וחכמתו ותורתו עמדה לו שהצליח לארגן את אגודת הרבנים החרדים ולאחד פעולות הרבנים המובהקים והי' שנים רבות מנהיגה וגם עתה כאשר זכה לגבורות ימשיך לכהן כאחד מראשיה.

בשנת תרנ"א נבחר לרב הכולל בעיר הגדולה פילדלפי' ועשה בה תקנות רבות ויסד מוסדות כמו ישיבת «משכן ישראל» בית יתומים ובקור חולים ועוד. מעודו מפורסם כגדול בתורה והיראה, ומאמרי הלכה מאד חשובים נתפרסמו ממנו בעתוני תורה שונים. כ"כ עמד בקשר מכתבים עם כל גאוני ליטא וכולם רכשו לו אמון וכבוד. הנו זקן הרבנים הגדולים בארה"ב.

הרב ר' יעקב לונדון שליט"א

נולד בארה"ב לאביו הרבני המופלג ר' שמרי' שליט"א, עסקן ותיק בענייני דת, ויו"ר המרכז של הועד למען השבת, ממשפחת בני תורה ועסקנים מפורסמים.

למד בישיבות «תורה ודעת», וישיבת «ר' ישראל מאיר הכהן», אצל הגאון ר' דוד לייבאוויץ וצ"ל, והי' מהתלמידים הכי מצוינים. בשנת תש"ב נסמך להוראה מישיבת ר' ישראל מאיר הכהן.

נתפרסם לשבחה בכל חוגי התורה במדינה, ובכשרונותיו הנעלים וחריפותו. בשנת תש"ה יסד יחד עם אחיו הצעיר הרב המופלג ומצוין בתורה ר' יחיאל שליט"א את ישיבת «היכל התורה» בברוקלין. ישיבה זו מיוחדת במינה וילמדו בה בחורים מבוגרים, שלא קבלו הדרכה תורנית. הנו הר"מ בישיבה זו שיסד, יכבר קנתה לה שם וזכתה להכרה מטעם כל המוסדות המוסמכים ומעשיהם מעשי פקוח נפש, להציל לתורה ויהדות צעירי ישראל באמריקה. התלמידים מתקדמים באופן מופתי הזה פיקוחם, ולומדים גפ"ת ומפלפלים כמו בישיבות הגדולות, והנה תרומה חשובה בחינוך התורני הדתי בארה"ב.

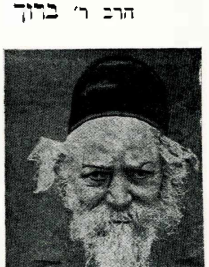
חבר באגודת הרבנים דארה"ב ופעיל בענייני שבת ודת. מהרבנים הצעירים ילידי ארה"ב, שזכו לכתרה של תורה למדן וחריף, אשר שם למטרתו הרכצת תורה.

הרב ר' ראובן הלוי ליוואויין שליט"א

נולד בשנת תרנ"ג בליובאן (פלך מינסק) לאביו הרבני ר' חיים יוסף הלוי (נפטר א' חנוכה תרפ"ח), ולאמו הצדקנית צבי' ליבא (שנהרגה עם חמשת בני' ביום י"ד כסלו תש"ב בליובאן) למד בישיבות ראדין, סלבודקה, ומיר. נסמך להוראה בתר"פ מהגאונים: ר' מאיר אבאוויץ, אב"ד נאוואדוק ור' שמעון ראזאווסקי, אב"ד אייי־שישאק ור' יוסף פיימער, אב"ד סלוצק וביחוד ע"י הסבא קדישא מרן בעל החפץ חיים וצ"ל. בשנת תר"פ התחתן ונשא את מרת לאה זלאטע בת הרבני המופלג הקדוש ר' יעקב משה הכהן שור"ב מליובאן הי"ד (נהרג ט' מנ"א תש"ב). שמש ברבנות בסטא־לאוויץ (פולין) עד תרפ"ג ובארה"ב בישיבת נצי"ב עד תרפ"ט ואז נבחר בקהלת תלמוד תורה דאיסט ניו יורק, ומכהן עד היום. חבר באגודת הרבנים וסגן נשיאה וחבר הועד לעזרת תורה וועד הרבנים. אשתו הרבנית עסקנית מפורסמת ופעילה ביחוד בנשי המזרחי, והנה המיסדת והמנהלת של הבית יעקב דאיסט ניו יורק, זכה לבנים ת"ח, ובנו הרב ר' פסח זכרי' שליט"א משמש ברבנות בלייקווד, והנו חבר באגודת הרבנים. בשנת תש"ט יצא בראש משלחת אגוה"ר לאה"ק ונהל מו"מ עם כל גדולי א"י, והנו אחד הרבנים הכי פעילים באגוה"ר. עוד בהיותו בישיבה נשא מדברותיו בהתלהבות בהרבה קהלות. להשבת מצב הדת והיהדות, וגם פה מביע השפעתו בכל ענייני אגוה"ר, והנו נכבד ומפורסם בכל החוגים.

הרב ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל

נולד בשנת תרכ"ד בסלוצק, לאביו הרב הגדול בתורה מוה"ר שמואל דוד ז"ל (מתמיד נפלא ממקורבי הגאון ר' יוסף דב מסלוצק זצ"ל). בעודנו פעוט הכניסו אביו לישיבת וואלאזין, אך למרות גילו הצעיר הכירו בו תיכף כי לגדולות נוצר, כי מלבד כשרונותיו העלויים בכל המובנים, הן בזכרונו הכביר ותפיסתו המהירה והן במחו החריף, יראת ד' טהורה התקוננה בנפשו פנימה, חזיון בלתי רגיל היתה הנהגתו וארח חייו, לא נראה בו אף צל מאותם המגרעות והעקיצות הרגילים אצל בעלי כשרון הצוברים, שלות נסיכים שפוך הי' על פניו האצילים, דרכיו נעם וגתיבותיו שלום.

בבואו לישיבת וואלאזין כבר הי' בקי בשני סדרים, קונטרסים שלמים ומערכות גדולות ערוכים היו בידו, בעמדו לפני הגר"ח הציע לפניו דבר מחדושיו, הגר"ח פנה אל אחד מתלמידיו הותיקים שהי' באותו מעמד לחות דעתו, וכשהלז סתר את דבריו פנה הגר"ח אל העלם ואמר: הלא הוא צודק, העלם הרהר רגע ותירץ את דבריו, והלז סתר שוב את דבריו. שוב פעם פנה אליו הגר"ח הלא הוא צודק, יצא העלם את החדר ובדמעות חמות שפך לבו לפני קונו לפתוח לבו ולהאיר עיניו בתורתו. שוב ושב ויגע ומצא תירוץ אחר, נכנס והציעו לפני רבו, ההוא נסה שוב לסתור את דבריו, אך הפעם פנה אליו הגר"ח בחיבה ואמר אליו, נכשו הצדק אתך. ברגע זה הרגיש כאילו עולם חדש נפתח לפניו, השליך אחרי גוו את כל המערכות והפלפולים שהיו בידו, והתחיל מתעסק עפ"י הוראתו והדרכתו של הגר"ח, במשך זמן קצר נתפרסם בין תלמידי הישיבה כתלמידו הנאמן והמובהק של רבו הגדול. דרכו בלמוד התורה היתה להעמיק בהבנת יסודי סברות הגמרא, הראשונים והאחרונים לאמתה של תורה, ועמל ביגיעת מח עצומה לכוין את חוות החילוקים בפלוגתותיהן ובהשקלא וטריא שבדבריהם עפ"י הכרעת ישרות הסברא כפי שקבלה מרבותיו ובפי המסורה ולהתאים את שכלו לדעת מקבלי התורה הגדולים.

הי' קדוש כל חושיו היו בתורה ובה שמחתו וצערו ומכל משמר שמר את לבו וגם את עיניו ואזניו שלא יראו ולא ישמעו דבר המתנגד לתורה. מטרתו בחיים היתה להמשיך את מסורת התורה לדור יבא בגדולתה וצביונה האמתי ולהעמיד גאונים בישראל.

התחתן עם בתו של הגאון רי"מ צימרמן ז"ל אבד"ק מוש ולוסק שהי' מפורסם לקדוש עליון ואיש מופת, אחרי שחותנו נתקבל לרבה של קרמנטשוג נבחר למלא מקומו בלוסק. עודנו צעיר לימים ושמו הגדול הלך לפניו, במשך שבתו בלוסק התחילו נוהרים אליו תלמידים מצוינים ובעלי כשרון מכל הסביבה, שראו והכירו בו את יורשו הרוחני של רבו הגדול, ובזמן קצר נהי' הישיבה למרכז לכל בעלי הכשרון, רוב תלמידיו מאז הם גדולי התורה שבדורנו, התופסים המקום הכי חשוב בעולם הישיבות והרבנות. אהבתו, התקרבותו והתמסרותו לתלמידיו הי' למופת, תמיד נמצא בחברתם, דבר רגיל הי' למצא אותו הולך לישיבה בשעות המאוחרות בלילה לראות אולי עוד נמצא מי שהוא בישיבה להרציא לפניו איזה חידוש שנצנץ במוחו, בחששו שלא יהי' ח"ו בגדר אל תמנע טוב.. אם יחכה עד הבקר. כל דבר ודבר שחידש הי' עמל ויגע שוקל ומודד ומתפלל בדמעות שלא יכשל ח"ו במגלה פנים ... ובכ"ז לא סמך על עצמו, ומידי פעם בפעם הי' נוסע אל רבו להרצות לפניו את חידו"ת ולקבל הסכמתו, כך התנהג כל ימי חיי רבו (רבו הגאון ר' חיים ז"ל החשיבו מאד והגה"צ בעל החפץ חיים זצ"ל ור' חיים עזר זצ"ל חשבוהו לידידם היותר קרוב וכן כל האדמורי"ם שבפולין וליטא הערי"צוהו מאד). למרות חדושיו המרובים לא הי' מרציא לפני התלמידים אלא אותם השיעורים שכבר נאמרו ונשנו על ידו כמה וכמה פעמים, וכשנשאל פעם ע"י אחד מתלמידיו מדוע אינו אומר שיעור חדש מאשר אתו בכתובים? ענה: יודע אנכי וכבר נסיתי בזה עשרות בשנים, והנסיון הראה לי שמאלו השיעורים יצאו גדולי תורה והחדשים עוד לא נסיתי, ומפחד אנכי לקבל עלי האחריות הגדולה להתחיל בחדשים. ואף כי השיעורים שאמר כבר נאמרו ע"י עשרות פעמים בכ"ו בכל פעם שהי' צריך להגיד שיעור הי' בעיניו כאילו חדשו היום, ביגיעה יוצאת מן הכלל, כל גופו ונשמתו הי" תפוס באותו השיעור עד כדי כך שבאותו היום אי אפשר הי' לדבר אתו בשום ענין שבעולם. יגיעתו הגדולה זו השאירה רושם בל ימחה על התלמידים, הן בדרך לימודם והן באהבת התורה. עפ"י הזמנתו והפצרתו של הגאב"ד דקובנה הסכים לעזוב את לוסק אחרי י"ג שנה לשבתו בה, ובא לכהן פאר כראש ישיבה כנסת בית יצחק בסלובודקה, אתו עברו גם מיטב תלמידיו והישיבה התפתחה עד מהרה ונתפרסמה לאחת הישיבות הכי חשובות בדרך לימודה המקורית. בפרוץ המלחמה העולמית הראשונה עבר עם הישיבה לווילנא הישיבה הלכה וגדלה הודות גם להשפעתו של חתנו הגאון ר' ראובן גרוזובסקי. בשנת תרפ"ו העביר יחד עם חתנו את הישיבה לקמניץ ליט. (גבול פולין, וואהלין וליטא) שם התחילה תקופה חדשה במהלך התפתחותה של הישיבה, שהתחילה להתגדל ולהתפשט מיום ליום, תלמידים מכל קצות העולם התחילו נוהרים לשמוע תורת אמת מפי הרב הדומה למלאך ד', הישיבה הגיעה למרום שיאה, אפילו מהישיבות הכי גדולות ומפורסמות, היו באים מידי פעם בפעם לאיזה חדשים, להתבשם מתורתו, קול התורה נשמע יומם ולילה כל התושבים ללא הבדל בין דת וגזע הביטו על הישיבה בהדרת ויראת כבוד, ועל רבה כמלאך ד', ככה נמשכה תקופת פריחתה של הישיבה עד פרוץ המלחמה העולמית השניה, הרבה מידידיו הפצירו בו לעזוב את המקום, להגיע למקום יותר בטוח, אך הוא סירב לעזוב את קדש הקדשים, והמשיך שם עד הרגע האחרון שראה שא"א כבר להמשיך אז הלך יחד עם תלמידיו לווילנא, ולמרות הלחץ הנורא והסכנות האיומות לא חדל אף לרגע מלהמשיך את עבודתו הקדושה. אך לא ארכו שם הימים. ובחרבן מקדשי ישראל, דעך גם הנר הגדול שהאיר יותר מיובל שנים במקדש ד', והעלה אורות לאלפים ולרבבות שימשיכו להפיץ את אורו הגדול. נתבקש בישיבה של מעלה ביום ה' לחדש כסלו שנת ת"ש ובהלויתו השתתפו כל גדולי הדור בראשות הגאון ר' חיים עזר גרא' דזענסקי זצ"ל ועשרות אלפי מלוים. ויותר מה שכתוב בהערכתנו זו הי' מפורסם בגאונותו, צדקתו, ויראת חטאו, ואהבתו לבריות, ועובדות רבות מפורסמים בין אלפי מכיריו שהנם לדוגמא ולמופת. רק חלק מחידושיו על מסכתות נדפסו בשם "ברכת שמואל" אבל בידי תלמידיו הרבים נמצאים קונטרסים הרבה עם הדו"ת ושפתותיו דובבות מכל כני התורה. יהי זכרו ברוך

הרב ר' דוד הכהן לייבאוויץ זצ"ל

נולד בזשעטעל בשנת תר"ן. עודנו צעיר לימים הראה כשרונות עצומים ודודו מרן החפץ חיים זצ"ל לקח אותו לראדין ולמד אצל הגאון ר' נפתלי טראפ זי"ל וממנו נחל דרך הלימוד ושטת העמקנות. כבן ח"י בערך עבר לישיבת סלו' בודקה ולמד שם כמה שנים והושפע ביחוד בתורת המוסר ושטתה ע"י הגרנ"ץ פינקל זצ"ל הידוע בשם "הסבא" מסלבודקה. הגאונים הנ"ל חבבוהו מאד זראו בו ככב מזהיר בשמי התורה, ובשרו שיהא אחד מגדולי הדור, השם ר' דוד וואהרשע" ווער (ככה כנו אותו בחבה והערצה בישיבות ע"ש העיר שמה נעתקה משפחתו) נתפרסם בכל עולם הישיבות. וידעו כולם כי כח כביר של תורה ומוסר משתלם בו ויבריק אורו בעולם התורה.

אחרי שכהן שש שנים (בערך) ברבנות בסעלעטשניק פלך ווילנא. הוזמן מרבו ה"סבא" ז"ל לשוב בתור חבר הכולל שנתיסד אז עבור מצויני ובחירי הישיבות ענקי הכשרון להשתלמות בחבורת גדולים, שיאירו בזיו נגהם את שמי היהדות התורנית.

בתרפ"ו בא לארה"ב בשליחות מצוה. ורכש לו מעריצים רבים באגודת הרבנים. בחכמתו תורתו ואצילותו ומדותיו התרומיות רכש לבבות כל גדולי הרבנים פה בפגישה ראשונה מלבד שמשו הטוב הלך לפניו עוד לפני בואו על אדמת אמריקה. שיטת המוסר שלמד אצל רבותיו הגאונים, וחנוכו אצל דודו מרן החפץ חיים זצ"ל בלטו בעליל מכל צעד ושעל ומכל מלה שהגה מפיו. אישיותו היתה מזיגה מושלמת של תורה חכמה ומוסר שהתאחדו בנפשו וכלכלו את כל מעשיו עד שחייו הי' לדוגמא ולמופת והגשמה טבעית לרעיון שטות המוסר בחיים. רחש אהבה לכל איש ובאהבתו זו קדש שם שמים יקרב לתורה. הוא לא שם לב להקולות שהיהדות באמריקה הגיעה ח"ו לכליון רוחני, ושארץ זו איננה מתאימה לגדל דור לתורה ויראה. אמונה טהורה בתורת ד' הנצחית, ומדותיו המזוככות מוכרחות להחדיר לכל לב יהודי בלי הבדל מקום ותקופה. באמונה זו נענה לבקשת מנהיגי מתיבתא תורה ודעת ולבקשת כל הרבנים הגדולים ונעשה לראשה. בזמן קט לקח שבי את התלמידים המבוגרים. הצעירים ילידי אמריקה הבינו אותו. כי בשפת־לב נשא אמרותיו ושיחותיו. ולב עדין של צעיר יהודי הרגיש והתפעל ונתקשרו ברבם הגדול אשר טפחם באהבה עילאה. הישיבה גדלה מיום ליום גם בכמות. וטעם בני הישיבה נשתנה עד שתלמידיו השיגו את השיא של בן ישיבה מאירופה כמלא המובן.

משום סבות שונות וביחוד בגלל שטתו בתורה ומוסר יסד ישיבה משלו. ואחרי שדודו מרן בעל החפץ חיים נתבקש בישיבה של מעלה. החליט לקרא את ישיבתו על שמו. „ישיבת רבנו ישראל מאיר הכהן". ישיבתו זו יסד על טהרת הקדש מבלי להכניס לימודי חול כעין ישיבות אירופה. לישיבתו זו הקדיש גופו ונפשו, וכל מעיוניותיו הי' בה ובתלמידיו. הדאגה לגידולם הרוחני של תלמידיו ע"י הרצאת שעורים גבוהים בסדרן, שיחות מוסר והתענינות עם כל תלמיד ותלמיד במצבו הגשמי והרוחני, והשתתפות בשמחתו וצערו במסירות אבהותית. אלה הם הקוים הראשיים של הגרד"ל זצ"ל. שעות ארוכות בלילה ישב בכותלי ישיבתו עם תלמידיו וגם מעונו הי' פתוח להם בכל זמן.

אחרי שנות עבודה קשה כאשר נצני עמלו הרב נראו וזכה לפרי קדש הלולים וישיבה של מאה תלמידים, נפל במחלה קשה. באמת הי' חולה זמן רב מקודם. כי המשא של הרבצת תורה והדאגה גם למצבה הכספי של הישיבה. גדלו מכחותיו של הגאון רד"ל זי"ל. הוא הזניח לגמרי את בריאותו וצרכיו. עד שנפל אין אונים. וגם בהיותו חולה מסוכן המשיך ללמד ולפעול עד שבט"ו כסלו תש"ב נתבקש הגאון ר' דוד לייבוביץ בישיבה של מעלה.

בפטירתו של הגרד"ל אבדה היהדות אחד מגדולי מנהיגי, ותלמידיו הרבים אשר כמה מהם משמשים ברבנות ורמי"מ המצטיינים בתורה ויראה ומדות מבליטים את ערך האבדה להיהדות באה"ב. הי' משכמו ומעלה ומלבד ישיבתו התענין בכל עניני הצבור הרחב וביחוד השתתף בכל עניני אגודת הרבנים להרמת התורה והדת.

ארז לבנון נגדע וד' דוד לא מת. ישיבתו קימת ומשיכה בדרכו הסלולה אשר סמן לה בדמו הצעיר. ובראשה בנו יחידו, הרב הגאון ר' העניך שליט"א ברא כרעאי דאבוה וישיבת ר' ישראל מאיר הכהן עומדת לנס ותפארת היהדות החרדית בארה"ב.

הרב ר' ישראל לייטער שליט"א

נולד בטשעמירינעץ (ע"י לבוב) בשנת תר"ע לאביו הרב הח' ר' שלום לייטער ז"ל בהרב ר' יעקב בהרב הגאון ר' שלום לייטער דיין ומו"צ בבוברקא. נתחנך אצל הגאון הצ' ר' ישראל פרוויוירטה מקרא־קא ופרימישראן ואח"כ בלבוב אצל בן דודו הגאון ר' נתן נטע לייטער ראב"ד לבוב. נסמך להוראה מהגאון ר' שמואל פיהרער אבד"ק קראסנא. והגאון ר' דוד הלוי איש הורוויץ אב"ד סטניסלוב. והגאון ר' שלום שכנא בעל משמרת שלום על פרי מגדים. והגאון ר' טעבלי מדוקלא ז"ל.

התחתן עם בת הרב הגאון ר' שלום לאבין הי"ד ראב"ד דראהביטש שהי' נכד למשפחות זידיטשוב ובעלז, חתנו של הגאון ר' ליבוש באבד אב"ד סאנדא־ווישנא. שמש ברבנות בעיר דונאיוב (ע"י טארנאפאל) ד' שנים. אח"כ נתקבל לרב בביאלא ריסקא (ע"י ווארשא). בשנות המלחמה התחבא בפולין ונמלט בדרך נס. אחרי כלות המלחמה הי' רב בלבוב יהשתדל לארגן את החיים היהודיים מחדש. משם עבר לגליוויוץ ושמש ברבנות ועשה הרבה למען חיזוק הדת. אח"כ התעכב במינכען וארגן את איחוד הרבנים והי' פעיל בועד ההצלה. בשנת תש"ח בא לארה"ב ונתקבל לרב בברוקלין. כתב חד"ת הערות על מס' זבחים ועוד. והנו רב פעיל וחשוב.

הרב ר' יעקב לייטער ז"ל הי"ד

נולד בטשעמירינעץ (ע"י לבוב) בשנת תרס"ב לאביו הרב ר' שלום לייטער בהרב ר' יעקב בהרב הגאון ר' שלום לייטער דיין ומורה צדק בבוברקא. למד אצל בן דודו הגאון ר' נתן נטע לייטער ראבד"ק לבוב ואצל הגר"מ שפירא לובלין ז"ל. נסמך להוראה מהגאונים: ר' מנחם מנדל שטיינבערג אב"ד בראדי והרב געלערנטער אב"ד קיטוב ועוד גדולים. התחתן עם בת הרבני הגביר ר' שלום שכנא זאפט מלבוב. בשנת תרצ"ג נתקבל לאב"ד גוואדזיק (ע"י קאלאמיי) וכהן פאר עד המלחמה. בשנת תש"ב נלקח למחנה ההשמדה בעלזיץ ושם נהרג ע"י הנאצים ימ"ש. יחד עם אשתו מרת יענטי רייזל וילדיו: פריידא, מאשי, ואברהמלי הי"ד. הרב לייטער ז"ל עוד בבחרותו הי' פעיל בתנועת פועלי אגודת ישראל בפולין והוציא ספר "סוציאליזם ויהדות" וכן כתב הרבה מאמרים בעתונות החרדית בעניני הטיטאורי' של פועלי אגודת ישראל וגם חד"ת. עוד לפני התבהרותו לרב הי' מזכיר ראשון בחברת שומרי שבת וועד הכשרות בלבוב. הי' מהרבנים החשובים והי' נואם מצוין ובעל כשרון. הי"ד.

הרב ר' צבי לייטער ז"ל הי"ד

נולד בטשעמירינעץ (ע"י לבוב) בשנת תרס"ד לאביו הרב ר' שלום לייטער ז"ל בהרב ר' יעקב, בהרב הגאון ר' שלום לייטער דיין ומורה צדק בבוברקא. למד אצל הגאון ר' דוד מפמארן ואצל בן דודו הגאון ר' נתן נטע לייטער ראבד"ק לבוב. נסמך להוראה מהגאון ר' דוד הלוי איש הורוויץ אב"ד טטערנאפאל ומהגאון מהגאון אב"ד טארנאפאל ומהגאון ר' ליבוש באבד אב"ד סאנדא ווייש' נע ז"ל. התחתן עם בת החסיד הגביר המפורסם ר' שלמה טירקעל מטארנאפאל. שמש כאב"ד בעיר יאגאסטאוו, פלך ביאליסטאק וכהן פאר איזה שנים עד פרוץ המלחמה ותיכף אחרי כבוש הנאצים נלקח (יחד עם אשתו מרת חי' זבתו פרידא) בידי הגעסטאפא בשנת תש"א ועקבותיהם לא נודעו. הי"ד.

הרב ר' יוחם לייזער שליט"א
האדמו"ר מראדזין

נולד בראדזין לאביו הגה"ק ר' אברהם יהושע העשיל זצ"ל מח"ס "ליקוטי דברי תורה" (נפ' כ"ז שבט תר"ץ). אחיו של הגה"ק ר' גרשון חנוך העניך זצ"ל מח"ס "סדרי טהרות" בעל התכלת, בהגה"ק ר' יעקב זצ"ל מאיזביצא מח"ס "בית יעקב" עה"ת ו"ספר הזמנים", בהגה"ק ר' מרדכי יוסף זצ"ל מאיזביצא מח"ס "מי השלוח" עה"ת ב"ח.

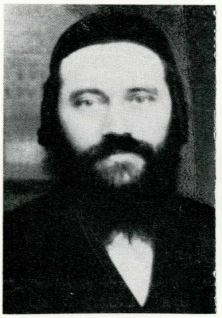
נתחנך על ברכי אביו זצ"ל, והשתלם בתורה וחסידות, ומעודו מחזיק בכשרונות עצומים, והי' מפורסם כחריף ובקי וזכרן נפלא יש לו תשובה בספר שו"ת מהרש"ם להגאון האדיר מברעזאן זצ"ל, שכתב לו בימי ילדותו. (ח"ג סי' רע"ב).

לפני פרוץ מלחמת עולם א' בא ללונדון יכהן שם באדמוריו"ת כעשר שנים. בשנת תש"ד בא לארה"ב והתיישב בברוקלין, נכבד ונערץ בכל חוגי התורה בגלל ספריו המצוינים, ומאמריו המפורסמים בירחוני תורה, במקצועות ההלכה, וחקר דברי ימי גאוני התורה. עד עתה נדפסו ממנו: "הערות על הירושלמי" (ירושלים תש"ה-ז) "הערות על הזוהר", "הגר"א איש הנגלה והנסתר", "וכרון לראשונים" ועוד. בספריו הנ"ל הראה חלק מבקיאותו הגדולה וחקירותיו היסודיות, וכל כתביו מצטיינים בסגנון נהדר וסדר מופתי.

אשתו הרבנית הנה מגזע משפחות הגאונים: ר' אביש מפרנקפורט דמיין. הפני יהושע, ור' הערשעלע מהאלבערשטאט.

הנו אישיות נכבדה ומפורסמת, והיחידי שנשאר לפליטה מהאדמוריי"ם המפורסמים לבית ראדזין.

הרב ר' אהרן משה לייפער שליט"א
האדמו"ר מחוסט

בן הרה"צ המפו' ר' שמואל שמעלקי זצ"ל מחוסט, בן הגה"צ המפו' ר' ישראל יעקב זצ"ל האדמו"ר מחוסט, בהרה"ק ר' מרדכי זצ"ל מנאדבורנה, בהרה"ק ר' בערצי זצ"ל מנאדבורנה, בהרה"ק ר' יצחק זצ"ל מקאליש, בהרה"ק המפו' ר' אהרן ארי' זצ"ל מפרימישלאן (אבי הרה"ק הר"ר מאירל זצ"ל מפרימישלאן), בהרה"ק ר' מאיר "הגדול" מפרימישלאן זצ"ל, בהרה"ק ר' יעקב זצ"ל, בהרה"ק ר' דוד זצ"ל, בהרה"ק ר' משה זצ"ל (נודע בשם ר' משה השרף זצ"ל), ולמעלה בקודש נכדי הר"י מקורביל (מבעלי התוספות) ובעמח"ס "שאלות ותשובות מן השמים". משפחה זו מיוחסת עד בית שני (צדיקים וחסידים אמרו שעד הרה"ק ר' אהרן ארי' מפרימישלאן, הי' במשפחה זו בעלי רוה"ק וגלוי אליו מימי בית שני).

נתחנך על ברכי אביו, וגם למד בישיבת האלמין והשתלם בתורה. התחתן עם בת הרה"צ המפו' ר' ברוך פנחס ראבינאוויץ זצ"ל האדמו"ר מסקאליע בעמח"ס "דברי ברוך", "מנחה חדשה" ועוד ספרים רבים.

ישב על התורה, ועוד בחיי אביו יסד חברה בחוסט והרביץ תורה לרבים. אחרי פטירת אביו זצ"ל (כ"ז סיון תרצ"ד) נתמנה לממלא מקומו ושמש באדמוריות בחוסט, וכל חסידי ואנ"ש אביו וזקנו, נהנו מעצתו ותורתו, בימי הזעם והמלחמה הי' בבודאפעסט, והתמסר בכל מרצו לטובת הכלל, ורכש לו הרבה מעריצים וחסידים.

בשנת תש"ח בא לארה"ב, ותקע דירתו ומכהן באדמוריות בברוקלין. מהאדמוריי"ם הפליטים החשובים, שהתישבו באריה"ב אחרי מלחמת עולם ב'.

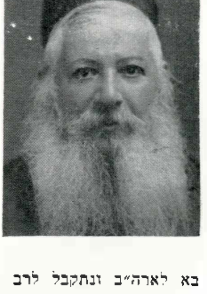
הרב ר' יוסף לייפער שליט"א
האדמו"ר מנדבורנה, פיטסבורג

נולד בשנת תרנ"ד בבאכניא (גאליציא). לאביו הרב הצדיק האדמו"ר ר' ישכר בער לייפער זי"ע (שנפטר כ"ב אלול תרס"ו בסאטמאר. הי' בז"ר חתן הרב הצדיק האדמו"ר ר' אליעזר מסטרעטין ובז"ש חתן הגה"צ ר' יהושע העשיל אייכענשטיין אבד"ק האדראוו בן הגה"צ ר' אלכסנדר ציסא. בזו בכורו של הגה"ק רבנו יצחק אייזיק מזידיטשוב זצ"ל). בן הרה"ק המפורסם ר' מרדכי מנאדבורנא. בן הרה"ק ר' ישכר בערצי מנאדבורנא (חתן הגאון ר' שמואל שמעלקי טויבש). בן הרה"ק ר' איציקעל מקאליש (אחי הרה"ק המפורסם ברוח קדשו רבי ר' מאיר מפרימישלאן) בן הרה"ק ר' אהרן ארי' (הגדול) מפרימישלאן, בן הרה"ק ר' מאיר הגדול מפרימישלאן, בימי הבעש"ט זי"ע. למד בישיבת סאטמאר, אצל הגאון הצ' ר' יהודה גרינוואלד אב"ד ור"מ.

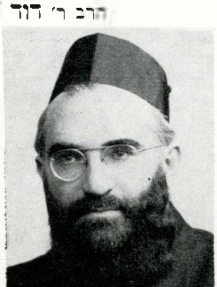
נסמך להוראה בשנת תרע"ה מרבו הגאון הנ"ל, ומהרב הגאון ר' אברהם צבי בערגמאן ז"ל, אב"ד יאסין. התחתן בשנת תרע"ו עם הרבנית שרה טאבא בן הרה"ח ר' אברהם אבא. נכדו של הגה"צ אב"ד האדראוו הנ"ל. שמש באדמוריו"ת בקראי משנת תר"פ עד תרפ"ה. בתרפ"ו בא לארה"ב, ומשמש בתור אדמו"ר בעיר פיטסבורג ורב בביהכנ"ס "אהבת ישראל" עד עתה. חבר ספרים (בכ"י) "מנחם יוסף" (דריש ופלפול עה"ת) "מי הים" (על הגדש"פ) חדושים והוספות על הס' "סגולת ישראל". באורים וחדושים על הס' "פועל צדק" מבעל הש"ך. חבר אגודת האדמורי"ם, ופעיל בועד העזרה שלה, וחבר באגודת ישראל. הנו מהאדמורי"ם החשובים והפעילים בפיטסבורג.

הרב ר' יוסף ליפלאנד שליט"א

נולד בשנת תרל"ו בעיר אטוויץ (פרך צערניגאוו רוסיא). לאביו הר"ר ישראל דוב ז"ל ת"ח גדול ממשפחת ת"ח גדולים. למד בישיבת מיר ובסלבודקה בולל קאוונא. אצל הגאונים ר' חיים ליב ור' איצל מפוניבז ז"ל. נסמך להוראה בשנת תרנ"ד מהגאון ר' יצחק אלחנן מקאוונא ז"ל ולפני בואי לארה"ב נסמך מהגאון ר' משה שמואל שפירא ז"ל אב"ד באברויסק והגאון ר' חיים מבריסק ז"ל. שמש ברבנות בעיר בארין פלך קורסק (רוסיא). בשנת תרע"ב בא לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס "אנשי ליובאוויץ" בבאסטאן. אח"כ שמש שנה אחת בשיקאגו בביהכנ"ס אנשי ספרד. משם חזר לבאסטאן כרב בביהכנ"ס אגודת אחים ואנשי שעאטיק, ומכהן בו עד היום. הרב ליפלאנד הנו גדול בתורה ומהרבנים הכי חשובים. חבר ספר (בכ"י) לקוטי הלכות גרים קובץ מכל הש"ס בבלי. חבר אגוה"ר והמזרחי.

הרב ר' דוד ליפשיץ שליט"א

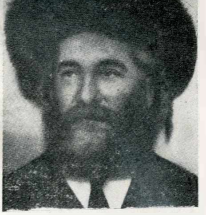
נולד בעיר מינסק לאביו הרב המופלג בתוי"ש ר' יעקב ארי' ליפשיץ הי"ד, בן הגאון ר' שלמה זלמן זצ"ל מגרודנה, מח"ס "עולת שלמה" ע"ל סדר קדשים, ולאמו מרת איטל הי"ד בת הרבני ר' יהודה ליב בארשטש זי"ל מסינסק.

נתחנך בבתי אולפנא ובישיבת מינסק, ואח"כ ב' ישיבת גרודנה אצל רבו הגאון ר' שמעון שקאפ זצ"ל, שקרבו וחבבו מאד. משם הוסיף ללמוד כשבע שנים בישיבת מיר, ועודנו צעיר לימים השתתם בתורה וחכמה ונתפרסם להתלהלה בכשרונותיו העלויים ובשקידתו העצומה. נסמך להוראה ע"י רבותיו הגאונים: ר"ש שקאפ זצ"ל, רא"י קאמאי הי"ד, אב"ד ור"מ דמיר, ויבל"ח הגרא"י פינקל שליט"א ר"מ דמיר, ומעוד גאוני אירופה, שהפליאוהו בתור חו"ב עצום ומחדש גדול בעמקות ובהבנה. התחתן עם הרבנית מ' צפורה־חוה תחי', בת הגאון ר' יוסף יוסלוביץ זצ"ל הגאב"ד דסובלק, והרבנית מרת שרה־רבקה הי"ד בת הגאון ר' חיים אברהם ש"ס הגאב"ד דזאסלא זצ"ל. אחרי פטירת חותנו בשנת תרצ"ה נבחר פה אחד למלאות מקומו בתור אב"ד דסובלק, התמסר לכל עניני עדתו באופן מופתי, וביחוד לחינוך התורני. יסד ישיבה שאליה נהרו תלמידים מכל הסביבה והרביץ תורה, והיה הרוח החיה בכל מוסדות הקהלה, הצדקה והחסד. תורתו ופעולותיו הכבירות במילי דשמיא ודמתא רכשו לו חבה ואמון יוצא מן הכלל, והי' אהוב ומכבד בכל החוגים בקהלתו וחוצה לה. כתב הרבה חד"ת בהלכה ואגדה ונתפרסם להתלהלה בעולם התורה. גם מלבד מסגרת קהלתו לקח חלק פעיל בחזוק היהדות במדינה ובעבודת ועד הישיבות, ומכ' גדולי הדור ובראשם הגאון ר' חיים עזור זצ"ל היתה נודעת לו חבה יתרה. בשנת ת"ש עברה עליו כוס היגונים, עת כבוש מחנהו ע"י הנאצים ימ"ש, ואז נגולה ביחוד פרשת מסירותו לעדתו הדיאבה ומוסדותי', וכמה פעמים העמיד עצמו בסכנה כדי להציל נפשות מקהלתו ולחלצם ממצר. לסוף גלתה כל העיר ע"י שלטון הזדים, והכל התגוללו בתאנים נוראים בשדות הגבול. שם נהרגה כ"ח חשון ת"ש בתו הפעוטה אביבית־רשל הי"ד. בהגיעו אח"כ למדינת ליטא עבד שם בחרף נפש להציל ולעזור לאלפי איש מקהלתו ומהסביבה, שנשדדו ונפיצו לעברים שונים. בשנת תש"א הגיע לארה"ב, ונתקבל ביקר מיוצאי עירו סובלק מלפנים, ובעזרתם ארגן פה ועד עזרה, וחנהו מרבה פעלים כל העת, ודואג כמנהיג נאמן לטובת פליטי עירו והסביבה שנצלו ונמצאים במחנות עדיין. בשנת תש"ב נבחר לר"מ בישיבת ביהמ"ד לתורה בשיקגו, בה השקיע הרבה עבודה בקדש, וע"י שעוריו העמוקים בדרך ההבנה, והשפעתו הכבירה, הצליח למשוך אחריו את לב טובי התלמידים, להטביע חותמו עליהם ולגדלם בתורה ויראה. בהיותו בשיקגו הי' גם פעיל במרכז הרבנים דשם, והגדיל לעשות לחזוק הדת, שמירת שבת, חינוך וטהרת המשפחה. השפעתו בעיר להרמת כל ענייני היהדות היתה עצומה, וכהן שם מתוך חבה והערצה רבה. בראשית שנת תש"ה נקרא בתור ר"מ בביהמ"ד של ישיבת רבנו יצחק־אלחנן בניו־יארק, והנהו מרביץ בה תורה מבי אז. יחד את שעוריו ועסקו במסירות רבה לפתח את כשרונות

שומעי לקחו בהבנה ובהריפות ובקיאות, גדולה השפעתו במאד עליהם, לעצב מבט חייהם, ולכונן רוחם בשאיפה להתעלות בתורה וי"ש, כדי לגדל בתוך מנהיגי האומה נאמנים ומסורים לקדש.

מלבד עבודתו בהרבצת תורה, הנהו פעיל וחבר ההנהלה באגודת הרבנים, ויו"ר ועד חוזק הדת, חבר בהנהלת «תורה ומסורה», «עזרת־תורה», «ועד ההצלה» ובעוד מוסדות חשובים. ביחוד הנהו מסור לענייני חנוך, ישיבות וארץ־ישראל. לפני הבחירות הראשונות במדינת ישראל, כשנוסדה פה החזית הדתית המאוחדת מטעם כל המפלגות החרדיות נבחר ליו"ר, ופעל הרבה לטובת החזית הדתית המאוחדת בארץ־ישראל, בעבודתו זו הנהו ממשיך ומביא ברכה לאחוד הדתי בארה"ק ופה במדינה. אישיות דגולה, ושמו הטוב נודע בכל החוגים, נואם גדול ומפלא"ה וסופר בחסד עליון, ואחד מגדולי התורה בדורנו.

הרב ר' משה ליפשיץ שליט"א
אדמו"ר מוויעליפאלי

נולד בשנת תרנ"ח בוויעליפאלי (גאליציע). לאביו הרה"צ ר' דוב ארי' ברויזל נכד הרה"צ ר' יוסף מנאנאש זצ"ל, ונכד הש"ך. אמו היא בת האדמו"ר הרה"צ ר' נטע ליפשיץ זצ"ל מוויעליפאלי, בן הרה"צ ר' אהרן וצ"ל (הנקרא ר' אריש). אב"ד ווישניצע, בן הגה"ק המפורסם ר' ארי' ליבוש לפשיץ זצ"ל, אב"ד ווישניצע בעל ספר ארי' דבי עילאי, (תשובות וחדושים על הש"ס), וספר ארי' שבחבורה. על מס' כתובות (לבוב תרי"ב). חתנו של מרן הגה"ק ר' משה טייטעלבוים מאוהעל בעל ישמח משה עה"ת ני"ך ואגדות הש"ס. וס' שו"ת השיב משה. נכד כ"כ מהגאונים; בעל קקון דיוקא, מגלה עמוקות, רמ"א ומהרש"ל עד רש"י הקדוש ונכד הרה"צ ר' דוד מגיד מראדאמישלע הגדולה.

בהיותו בן שתים עלה אביו עם כל משפחתו לאה"ק והתיישב בה. למד בישיבות; חיי עולם, ואוהל משה בירושלים, ושמש כמה מגדולי ירושלים.

התחתן בהיותו בן ט"ו, והמשיך בלמודיו גם אחרי החתונה. ובגיל י"ט נסע לאירופה לבקר את זקניו האדמו"רים המפורסמים הנ"ל. בלה באירופה זמן מה, אצל זקניו, וכן התראה עם כמה גדולי הזמן ההוא. ההגירה לאמריקה היתה כבר גדולה, על פי הצעת כמה חסידים וידידים לבית זקנו בוויעליפאלי, בא לארה"ב ונבחר לרב בקהלת בית אברהם בסט. לואיס מיזורי. אחרי זמן קצר התעוררו חסידי וויעליפאלי באמריקה, ויסדו לו חברה, וקנו לו בית תורה ותפלה, בפילאדעלפיא ודר שם ברב פאר וכבוד עד היום.

חבר באגודת האדמורי"ם, ובאגודת ישראל, עסקן חרוץ ונלהב. קרא לחברתו בשם מחזיקי הדת, וכשמה כן היא, כי הרבה עשה למען החזקת השבת והדת, בעירו. מצטיין במדת החסד, ועשה טובות גדולות גם בחצרי המלוכה עבור נצרכים, זכה לשם תפארת בחוגים גבוהים.

הרב ר' ישראל לעוו שליט"א, טרענטאן, נ. דזש.

נולד בעיר ווילנא לאביו הר"ר דוד ז"ל ולאמו שרה דבורה ע"ה הי"ד (הוריו נהרגו על קדה"ש בחדש תמוז תש"א יחד עם בנם הבחור המצוין עמנואל תלמיד ישבת טלז ועם בנותיהם באהדנא ושאבא הי"ד בעיר פוניבז). למד בישיבות הגדולות פוניבז וטלז והי' מהתלמידים המצוינים. נ ס מ ך להוראה בשנת תרצ"ט מגאוני לי' טא ביניהם הגאון ר' אברהם דובער כהנא שפירא זצ"ל אב"ד דקאוו־נא והגאון ר' אברהם יצחק בלאך זצ"ל אב"ד ור"מ דטלז. התחתן בישנת תש"ב עם מרת רבקה בת הגאון הפיפורסם ר' יעקב קנטרוביץ זצ"ל אב"ד דטרענטאן מח"ס «צילותא דשמעתתא» על השב שמעתתא (ניו יורק־תש"ה), ו«חידושי הגר"י» על המסכתות עירובין, שבת, פסחים וביצה (ניו יורק־תש"ח שיצא לאור ע"י חתנו הרב ישראל לעוו שליט"א). בשנת תש"ג נתמנה לרב דקהלת גלוסטר, מאס. בשנת תש"ו אחרי פטירת חתנו הגאון ר' יעקב הנ"ל נבחר לממלא מקומו לרבה של קהלת «פועלי אמת» בעיר טרענטאן ומכהן בה עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ומהרבנים הפצילים והחשובים בטרענטאן.

הרב ר' אהרן לעווין זצ"ל

נולד בשנת תר"מ בעיר פשע־מישל גאל. צ א. לאבו האגון ר' נתן לוין אב"ד ריישע מגזע הגאון ר' דוד יהודא (בעמ"ח יד יהודה עמ"ס פסחים) אב"ד ראדי־חאב. הגאון ר' נתן לעווין הנ"ל הי' חתנו של הגאון האדיר ר' יצחק יהודא שמעלקיש אב"ד לבוב במח"ס תשובות «בית יצחק». נתחנך אצל אביו (שהי' גאון מפר') ואצל זקנו הגאון בעל «בית יצחק» הנ"ל ועודנו של הילדות עליו נראה שמחונן בשכל חד וחריף והי' לתפארת זקנו ואביו, כי גדל בתורה ובהכמה עד שנתפרסם בכל חוגי התורה. התחתן עם בת הגביר הנכבד ר' אלי' צבי פרידמאן מוויעליטשקא, ובשנת תרס"ד נבחר לכסא הרבנות בעיר סאמבור. נתפרסם בתורתו ובחכמתו בכל ערי אוסטריא וגאליציע והי' מושלם בחכמות וידע כמה שפות על בוריין, עד שנעשה לשופרם של כל הרבנים והקהלות בגאליציע בכל הענינים שנגעו לתורה ודת ועזרה כללית, שהיו צריכים לפנות אדיתם לחצרי המלוכה. בשנת תרע"ג נתמנה מאת קיסר אוסטריא להיות «יועץ הקיסר», והי' הרב החרדי בגליצי' הראשון והיחידי שזכה לזה.

הי' מהראשונים בתנועת אגודת ישראל ואחד ממנהיגי' וכתום מלחמת עולם א' ואגודת ישראל התחילה להתפתח הוכר כאחד מקרבניטי' ונבחר לציר בסיים הפולני וייצג את עניני האגודה וכל היהדות בפרלמנט הפולני בכבוד והדר. תוארו,

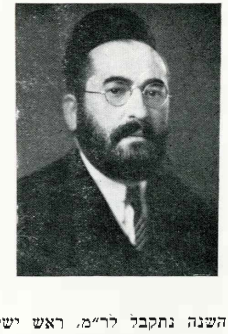
חכמתו ונאומיו המשיכו לבבות. (אפילו הפולנים הופתעו והשתוקקו לשמוע מדבריותיו ואמרו שאין אחד השולט בשפתם כמו הרב לעווין) בכל אספות הרבנים בפולני לקח הלק בראש והופיע בכל פעם בשם היהדות התורנית כמחלקת המשלה עד שנעשה לאחד המנהיגים הכי מפורסמים בעולם היהודי. השפעתו בכנסיות הגדולות של האגודה היתה נכרת עד למאד והי' חבר מועצת גדולי התורה העולמית ונשיא המועצה המרכזית העולמית של האגודה.

חבר ספר "ברכת אהרן" אשר בו הראה גדלו בתורה, וספר "הדרש והעיון" עה"ת ד' חלקים (על ד' חומשי תורה וחלק ה' שהי' כמעט מוכן לדפוס נאבד יחד אתו) אשר קנה לו שם בין ספרי דרוש הכי טובים. שו"ת "אבני חפץ" (נדפסו שתי פעמים). ספר "מטה אהרן" ו"דבר בעתו".

בשנת תרפ"ז נבחר לממלא מקום אביו כאב"ד עיר רייגש ובה כהן עד פרוץ המלחמה. הבית השתדלויות נעשו ע"י בניו ואלפי מעריציו בתבל להצילו מגי ההריגה ולא הצליחו. ראוי להזכיר קטע ממכתבו האחרון לבנו הרה"ג המפו' הד"ר יצחק לעווין שליט"א. מכתב זה נשלח ע"י שליח נאמן שהתגנב מאסר הנאצים. במכתב זה כותב לבנו הנ"ל שנאסר בידי הרוסים והובל לראדין והושם בכלא ולגודל תמהונו הכיר שבית הכלא הי' מקודם בית מדרשו של הגאון מרן בעל החפץ חיים זצ"ל. (הר"א לעווין ז"ל התראה עם החפץ חיים פעמים רבות בענייני האגודה וכל ענייני יהדות פולין) מכתב זה מלא תמורים על גורל יהדות פולין וגורלו הוא. הלאה מספר שיושב ולומד וממשיך לגמור את ספרו "הדרש והעיון" חלק ה', וגומר בלשון הכתוב "לולא תורתך שעשועי כי אז וכו' . . . . . ".

כשכבשו הגרמנים ימ"ש את עיר לבוב, ששמה נתעכב באחרונה הושם במאסר ונהרג מות קדושים ביום ו' תמוז תש"א. הי"ד.

הרב ר' **אליעזר הלוי לעווין** שליט"א

נולד בשנת תרנ"ח בהאנאשי־שאק (פלך ווילנא ליטא), לאביו הרה"ג ר' חיים משה ז"ל, בעמח"ס "דברי חיים" הדרנים. למד בישיבות המפורסמות: איישישאק, ראדין, ובבית החנוך המוסרי בת"ת הגדולה דקעלם. נתחנך אצל הגאונים: חפץ חיים, ור' נפתלי טראפ זצ"ל, בשנת תרפ"ו נסמך להוראה מהרבנים הגאונים: ר' אברהם אפענבערג, מוואשקי, ור' קלמן בינושביץ מקלם. בשנת תרפ"ז התחתן עם בת הרה"ג ר' אברהם אפענבערג הנ"ל, ובאותה השנה נתקבל לר"מ, ראש ישיבה ומשפיע רוחני בישיבת "אור תורה" בקעלם. בתרפ"ט־צ"ה רב בוואשקי וממלא מקום חותנו הנ"ל. בשנת תרצ"ה הגיע לארה"ב ונתקבל לרב בהעיירה אירי, פנסלבניא. משנת תרצ"ו משמש כרב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס "בית תקוה" ועדת ישורון, בדטרויט, מיש. מח"ס וחד"ת על דרוש, אגדה, והלכה (כ"י). חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. חבר ועד הרבנים בדטרויט, הי' יו"ר ונשיא ועד הישיבות בדטרויט, ועכשו יו"ר ונשיא ועדת חיזוק התורה והדת ע"י המרכז. גדול בתורה בחכמה ובמוסר. איש אציל, נפש עדינה, ויקר רוח. רב פעלים ואביר המעש למען חיזוק התורה. הדת והיהדות. נואם ומטיף בחסד עליון, מושלם במעלות ומהולל בתשבחות. עוד בחיותו בוואשקי הי' נחשב מהרבנים החשובים והפעילים בליטא. ועכשו מהרבנים הנכבדים בארה"ב. ומבחירי הרבנים בדטרויט.

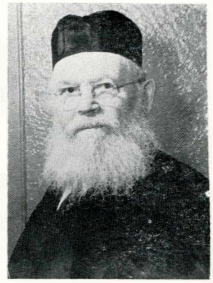
הרב ר' **חיים יעקב לעווין** שליט"א, דושיירזי סיטי

נולד בעיה"ק ירושלים בשנת תרע"ב. אביו הרב הגה"צ המפו' ר' ארי' לוין שליט"א הנו ממנהלי ישיבת עץ חיים ומגדולי ויקירי ירושלים (ושמו הטוב ומעשיו הכבידים ומס"נ עבור חולים אסורים ונדכאים נודעים בכל העולם היהודי). מגזע צדיקים ואנשי מעשה. אמו צפורה חנה היא בת הגאון המובהק ר' דוד שפירא מקאונא (בהג' ר' חיים יעקב שפירא זצ"ל שהי' אב"ד בירושלים ונכד הגאון הגדול בדורו ר' ליב שפירא זצ"ל מקאוונא) נתחנך בישיבת עץ חיים בירושלים אצל הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א ואח"כ נסע לישיבת קאמעניץ דליטא ולמד אצל הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ ז"ל.

צודנו נער נתפרסם בכשרונותיו העצומים ובשרו לו גדולות וכל גדולי דורנו השתעשעו אתו בחד"ת וקרבוהו מאד. בשנת תרצ"ג שב לארה"ק והוציא את ספרו הראשון "חיל המקדש" על הרמב"ם עניני קדשים. ספרו זה עשה רושם רב ונתקבל בהערצה בכל חוגי הישיבות ועולם התורה. בה בשנה נסמך להוראה מרב הראשי לא"י הגאון ר' אברהם יצחק הכהן קוק זי"ל ויו"ח הגאונים ר' צבי פסח פראנק ור' איסר זלמן מלצר וכן הגאון ר' יצחק אייזיק הלוי הרצוג שליט"א כבדוהו בסמיכת חכמים. בשנת תרצ"ה התחתן עם אשתו הרבנית שולמית בת הרב הגאון ר' יודא ליב לוין שליט"א מחשובי וגדולי הרבנים בלונדון. בשנת תרצ"ח הגיע לארה"ב ויסד ישיבת "רבי חיים עזר" בסיאטל ויאשינגטאן ושמש שם כרב וראש ישיבה בכבוד ופאר. בכוחותיו הגדולים הצליח לאחד את כל החוגים והשפיע מרוחו עליהם. שם חבר ספרו השני "חיל המלך" על הרמב"ם הלכות ערכין, ספר שזכה לפרסם הרב קוק מעירית תל אביב. בשנת תש"ט נתקבל לרבה של הקהלה הגדולה והמעטירה אגודת שלום בדוש. סיטי. חריף ובקי עצום וחידושיו מצטיינים בסברות עמוקות וישרות ומלבד ספריו הנ"ל כתב הרבה חד"ת במקצועות שונות ועל הרבה חלקי הרמב"ם. נואם נלהב ומושך לבבות והשפעתו גדולה הודות לחכמתו ומדותיו ההולמים למנהיג ישראל. חבר ועה"פ של אגוה"ר. וחבר הועד של עזרת תורה, פעיל במוסדות הצדקה וחסד בארה"ק, וגבאי כבוד בהרבה מוסדות.

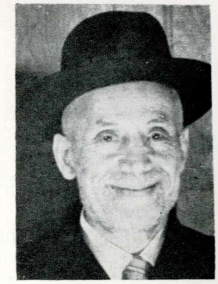
הרב ר' יו"ט ליפמאן לעווין שליט"א

נולד בעיר מאלאדעטשנא פלך ווילנא בשנת תרל"ט, לאביו הרה"ג ר' אליהו ליב לעווין זצ"ל שהי' ר"מ בהישיבה קטנה בוואלאזשין בשנות תרמ"ט-תרנ"א. נתחנך בישיבות וואלאזשין משנת תרנ"ד תרנ"ו, בטעלז משנת תרנ"ח ובשנת תר"ס חזר לוואלאזשין ולמד אצל הגאון ר' רפאל שפירא זצ"ל. משנת תרס"ג-תרס"ה למד בכולל שאוויל. מתרס"ה-תרס"ח בכולל קאוונא בעיר קאוונא, ומשם נתקבל לרב בעיר שאקאט. נסמך להוראה בשנת תרס"ד מהגאונים ר' מאיר אטלס, ור' משה דאנישעווסקי, ור' רפאל שפירא זצ"ל.

התחתן בשנת תרס"ב עם הרבנית מרת סימא פרידל בת הרב הגאון ר' זוסמאן ברודנא זצ"ל הרב דראזאליא, מחוז פאניעווזו. (פעילה בהרבה מוסדות צדקה). שמש ברבנות בעיר שאקאט (מחוז שאוויל) משנת תרס"ה-תרע"ב, אח"כ בעיר גרוזו מחוז שאוויל עד שנת עזר"ת. אח"כ כהן פאר בעיר מולדתו מאלאדעטשנא שתי שנים. משם חזר לגרוזו ושמש שם עד תרפ"ג שנת בואו לארה"ב. בשנה הנ"ל נתקבל לרב בבהכנ"ס "אגודת אחים אנשי ניר־לאטס" בברוקלין. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, וסגן יו"ר לועד הפועל שלה. חבר ועד הרבנים דניו יורק וחבר הנשיאות. חבר ועד הרבנים דבראנזוויל ואיסט ניו יורק. הנו מהרבנים החשובים דניו יורק.

הרב ר' שמואל הלוי לעווין שליט"א

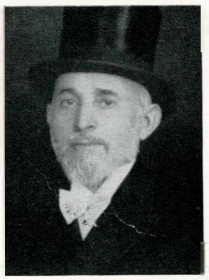
נולד בעיר לובץ. פלך מינסק בשנת תרל"ז לאביו הר"ר משה הלוי זי"ל ממשפחת ת"ח ואנשי שם. למד בנובהרדוק בכולל קובנה אצל הגאון ר' זעליג זי"ל, נסמך להוראה מהגאון ר' יחיאל מיכל עפשטיין בעל ערוך השלחן זי"ל ועוד גאונים. התחתן בשנת תרנ"ט עם הרבנית לאה בת הר"ר ירמי' זי"ל מגזע רבנים וגדולים. שמש כמו"צ בעיר ראטניצע פלך ווילנא. בשנת תרס"ו בא לארה"ב ונתקבל לרבה דעיר מאנצעסטער, ניו העמ־שיר ע"י באסטאן, ובשנת תרס"ח נתקבל לרב בבכנ"ס "אוהב צדק", "אגודת אחים", ו"עדת ישראל" בעיר האמילטאן ומכהן בהם עד היום. הרב לוין הנו גדול בתורה ואיש פעלים. חבר (בכ"י) אנציקלופדי' על דרשות, וכן עשה הגהות והערות על ש"ע או"ח ויו"ד. חבר לאגוה"ר והמזרחי ופעיל בעד מוסדות א"י וב„עזרת תורה", ונשיא ועד הכשרות בעירו והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר' מאיר פרץ הלוי לעווין שליט"א

נולד בזעמבראווא פלך לומזה לאביו הרהגה"צ המופלג בחכמה ר' חיים ירוחם פישל הלוי זי"ל. נתחנך בישיבות לומזה, ביאליס־טאק, סלבודקה, נובהרדוק וכולל קאוונא. ובשחר ילדותו הראה כשרונות גדולים והצטיין מאד בחריפות ובקיאות, ושמו הטוב נודע בכל עולם הישיבות. בהיותו כבן ח"י נסמך להוראה מהגאונים: ר' יחיאל מיכל עפשטיין זצ"ל (ערוך השלחן) ואח"כ מהגאונים ר' צבי יעקב אפפענהיים מקעלם ור' ישראל ניסן קארק זצ"ל, ראב"ד ומנהל כולל קאוונא, ובשנת תרע"ד מהגאון ר' אברהם דובער כהנא שפירא אב"ד הנ"ל והגאון ר' יצחק ראבינאוויץ

הרב ר' ירוחם פישל הלוי לעווין זי"ל

נולד בשניאדעווא (פלך לומזה), לאביו הרבני ר' נח הלוי זי"ל ממשפחה נכבדה של ת"ח ומלומדים. נתחנך אצל הרב הגאון ר' גבריאל אב"ד שניאדעווא (חתן הגאון ר' אלי' חיים מייזליש אב"ד לודז) וראב"ד לודז. בביתו של הגאון הנ"ל נתגדל ונתחנך, והשתלם בתורה, חכמת ישראל, ומדע, עד חתונתו.

אשתו הרבנית זיסל, (נפטרה כ"ה אדר ב' תש"ו) היתה בת הרבני המופלג בתורה ר' נחום זצ"ל, תלמיד מובהק של הגאון ר' י. ל. דיסקין זצ"ל. אחרי חתונתו התישב בזעמבראווא והרביץ תורה להרבה תלמידים. במשך של חמשים שנה.

תהלוכותיו בחיים היו לדוגמא ולמופת. והשפעתו על תלמידיו היתה אדירה. מעולם לא מש ספר מידו, הי' בקי בחדרי תורה וחכמה, וגם בהשכלה. טפוס מצוין מדור הישן, סמל הצנע לכת עם א' ואנשים, ובטוב לבו ועדינותו רכש לו הרבה ידידים נאמנים. ידע כל ענין על בוריו ורבים הציעו ספיקותיהם לפניו וברר כל ענין קשה, בבהירות נפלאה. בהופעתה של תנועת המזרחי. הושפע מהגאון ר' שמואל מוהליבר זצ"ל, ונעשה לאחד ממיסדי המזרחי, ונכנס למרכז הרוחני מטעם תנועה הנ"ל. הי' חובב ציון גדול והאמין בחדוש מדינת ישראל. הי' בעל מדות תרומיות, עניו, ובעל מוג טוב, דן את האדם לכף זכות, ובשובה ונחת האציל מלבו הטהור והזך על אלפי תלמידים מהם כמה גד"ת ובע"ב חשובים חדורי אהבה ומסירות לקדשי ישראל. נכון להושיט עזרה לכל דורש, ואציל רוח, אחרי מלחמת עולם א' בא לארה"ב, והתישב בברוקלין. התמסר כלו לתורה, ושנים רבות למד לרבים תורה, בביהמ"ד, שלא על מנת לקבל פרס. בניו תמכו בו בכבוד ובתמיכה זו עוד עשה צדקה וחסד בסתר, וכמה דברים מצדקתו וגדולתו, נתגלו אחרי פטירתו. נכבד ונערץ בעיני כל. והשפעתו על כל מי שבא במגע אתו היתה גדולה מאד. נפטר בשיבה טובה, בכ"ב אלול תרצ"ט, ובהלויתו השתתפו כל גדולי הרבנים בניו יורק, והספידו אבדן נפש אצילה ויקרה.

(ר' איצעל) מפוניבז. כתבי הסמיכה מטעם הגאונים הנ"ל מלאים תהלה ומפליאים ידיעתו בש"ס ופוסקים, ביחוד ראוי לציין קטע ממכתב הסמיכה שקבל מהגאון ר' יצחק הכהן אראנאווסקי, ראב"ד קאוונא המפורסם בספריו „יד יצחק ותרומת יצחק ומנחת יצחק" (על החנוך), הגאון הנ"ל כותב עליו בין השאר: „חריף ובקי בחד"ת עדיו לגאון מלא דבר ד' בש"ס ופוסקים ורב חילו לאורייתא דגול מרבבה ואיש חמודות מאד בכל הפרטים ואוצר כל כלי חמדה . . . . וכבעל שכל עמוק וישר חד וחלק וכו'" ומצייגים אותו כאחד הרבנים מגדולי ומנם.

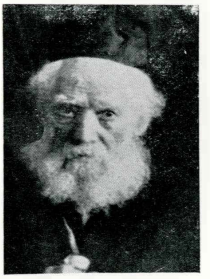
התחתן עם אשתו הרבנית מרת באשע בת הרבני המופלג בתורה ר' אליעזר ז"ל מפינסק. (ממוסמכי וואלאזשין). שמש ברבנות בעיר ואטישי פלך יעקאטערינאסלאוו עד פרוץ המהפכה הבאלשעוויסטית ברוסיא. בשנת תרפ"ח בא לארצות הברית ונבחר לרבה של קהלת הייזעלטאון (פענסילוועניע) וכהן עד תרצ"ב, וכעת מכהן בווילליאמסבורג ברוקלין. חבר ועד ההנהלה של אגודת הרבנים ואחד ממנהיגיו. חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי וחבר בועד עזרת תורה. כתב הרבה חד"ת בכל מקצועות התורה והנו אישיות מוזהרה ומאירה והצנע לכת עם ד' ואנשים. פועל הרבה למען מוסדות התורה והצדקה (וכן אשתו הרבנית פעילה בנשי האגודה ובישיבת קאמיניץ). מפורסם לגדול בתורה בכל עולם הרבני.

הרב ר' יעקב משה הכהן לעסין שליט"א

נולד בעיר קאפולע (פלך מינסק רוסיא) בשנת תרמ"ט לאביו הר"ר שמואל ניסן לעסין זצ"ל. נתחנך בישיבת סלובודקה משנת תרס"ה עד תרע"ב בישיבת „כנסת ישראל". נסמך להוראה בשנת תרע"ג ע"י הגאונים ר' משה מרדכי עפשטיין ור' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל. שמש ברבנות משנת תרע"ט בעיר גיר־טיגולי (ליטא), ומשנת תרפ"ה עד תרצ"ט בעיר ניישטאט־סוגינד (לי־טא). כעת מכהן בתור משגיח רוחני בישיבת „ר' יצחק אלחנן" בניו יורק. חבר ספר „דרך חיים" שיחות מוסריות על התורה. חבר אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה.

הרב ר' אברהם יעקב גרשון לעסער זצ"ל

נולד בתקצ"ד במיר לאביו ר' עזריאל מאיר ז"ל. נתחנך בישיבת מיר, ובישיבת הגאון ר' גרשון תנחום זצ"ל במינסק, תלמיד מובהק מהגאונים ר' יוסף זצ"ל, מ"צ מקלעצק, ר' שמואל אביגדור זצ"ל אב"ד קארלין בעל תשובות „שאילת שמואל". נסמך להוראה מהגאונים ר' יוסף רייזען זצ"ל אב"ד סלאנים, ר' יחיאל זצ"ל בעל „עמודי אור" ומרבו ר' ש. א. אב"ד קארלין הנ"ל. נסמך כ"כ מהגאונים ר' יצחק אלחנן אב"ד קאוונא, ר' יצחק אייזיק חריף אב"ד סלאנים בעל ה„נועם ירושלמי". בשנת תרכ"א שמש ברבנות באמסטי־באווא פלך גרודנא ואח"כ שמש ברבנות בעירות: האלניקא, ע"י סובאלק, הארדאק, פלך ווילנא, לודווינאוו, פלך סובאלק, ומשם בא בשנת תרמ"ב לארה"ב ונתקבל לרב בשיקאגו בביהמד"ש הגדול ובני יעקב. ומשם נבחר לאב"ד סינסינעטי בשנת תרנ"ח.

מראשוני הרבנים הגדולים המובהקים שבאו לארה"ב, וממיסדי אגודת הרבנים והיה נשיאה הראשון, בשנת תרס"ב.

חבר ספרים „אהל מועד" דרוש (שיקאגו תרנ"ז) בהסכמת הנצי"ב ושאר גאוני הדור. „ביהמד"ש" „חידושי בית המדרש" (חדושים הלכות פסח) „באחרית הימים" (קבוץ גליות ויעודי הנביאים) שנעתק גם לאנגלית.

היה נכבד בכל החוגים ומפורסם, ועשה הרבה לארגון הרבנות החרדית בארה"ב. נפטר ביום הכפורים בשנת תרפ"ה בסינסינעטי ושם מנ"כ. תנצב"ה.

הרב ר' ישעי' מאלאטין שליט"א

נולד בעיר ווישנעוויע פלך ווילנא בשנת תרס"ב לאביו הר"ר משה יחזקאל נ"י. למד בישיבות ראדין, מיר, ובישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יארק. נסמך להוראה בשנת תרפ"ו מראשי ישיבת ר' יצחק אלחנן, בתוכם הגאון ר' שלמה פוליאצעק העלוי ממייצעט ועוד. התחתן בשנת תרצ"א את בת הרב הגאון ר' זאב ראגין שליט"א מבאסטאן. בשנת תרצ"א נתקבל לרבה של קהלה הנכבדה „מסלת ישרים" בבראנקס נ. י. ובשנת תש"ג נתקבל אצלם על כל ימי חייו. חבר אגוה"ר, בועד הרבנים דניו יורק רבתי ובועד הרבנים דבראנקס. פעיל בעניני התורה והדת וביחוד בישיבות בבראנקס. הנו בעל כשרון ונואם מצוין ומהרבנים החשובים בבראנקס.

הרב צבי נתן מאנועל שליט"א

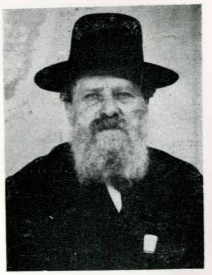
נולד בלעטנע ע"י דראהביטש גליצי' בשנת תר"ן לאביו הרבני הגדול בתורה ובחכמת הנסתר ר' אליעזר מאנועל ז"ל. מצד אמו נכד המגיד הקדוש מזלאטשוב ובעל נודע ביהודה. למד אצל הגאון ר' שמעון גרינפעלד אב"ד סעמיהאלי ובישיבת הוסט אצל הגאון בעל ערוגת הבושם בהונגארי. אח"כ עבר ללמוד בישיבת האדמו"ר מוויזשניץ זצ"ל (אצל הגאון ר' יהושע בוימעל) ורבותיו היו כ"כ הגאונים ר' יוסף פאנעצער מדראה־ביטש ור' אשר ליי אב"ד מעדינץ ז"ל ולמד ארבע שנים בישיבת אור תורה בסטאניסלב תחת השגחתו של הגאון ר' ליבוש האראוויץ ז"ל בעל הרי בשמים ואצל הרה"ג ר' יקותיאל ארי' קאמעלהאר ז"ל. נסמך להוראה מהגאונים ר' מאיר אריק אב"ד בוטשאטש, ר' דוד טורבין אב"ד סטאניסלב, ר' בנימין הכהן ווייס אב"ד טשערנאוויץ ויבל"ח הגאון ר' חיים העליר שליט"א.

התחתן בשנת תר״פ עם בת הגביר המפו׳ והנכבד ר׳ אהרן ענגעלמאן ז״ל מבויאן (אשתו הרבנית היא נכדית בעל התוי״ט דור תשיעי). בתרע״ט הי׳ רבה של חברת אנשי דת וצדק בוינה (בירת אוסטריא) ובשנת תרפ״א בא לארה״ב ונבחר לרבה של קהלת שומרי שבת בבורה פארק ברוקלין. משם נבחר לרבה של קהלת עטרת תפארת ישראל ברחוב אשפורד ברוקלין, ואח״כ נתמנה למנהלה של ישיבת תפארת ירושלים. ובשנת תרפ״ח נבחר לרבה של קהלת פאקיפסי (אחרי ד׳ שנים נבחר בקהלת מאריס עוזניו ומשמש בה עד היום.

חבר ליוע״פ של אגודת הרבנים ובועד הרבנים ובעל כשרונות נעלים. עודנו צעיר העתיק וסדר לדפוס את ספר ערוגת הבושם (פי׳ עד המחזור מתלמידו של ר׳ יהודא החסיד) ואת ספר מעגל טוב (תולדות החיד״א) שהוציא לאור ע״י חברת מקיצי נרדמים ע״י הפרופיסור פריימאן (בשנות תרע״ב־ע״ג). חבר ספר ישראל יהזמנים (דרשות והלכה) ופרסם הרבה מאמרים ביראתי תורה נטעי בחדרים, תוספות בחורים, אפריון וסדר את „המפי ארי״ (קובץ לתורה מבעל הרי בשמים) ובכתובים יש לו המון חידושים וכן ספר „פסיכולוגי׳ בתלמוד״ (באנגלית).

גדול בתורה ובחכמת ישראל וגם במדע (חבר באגודה ההיסטורית) ונואם מצוין ומטיף גדול. עסקן גדול בכל המוסדות וביחוד בהסתדרות תלמידי הונגרי׳, עזרת תורה ומוסדות ארץ ישראל וישיבות. מהרבנים הכי פעילים והכי חשובים ארה״ב.

הרב ר׳ **ישראל מאנואן** שליט״א
האדמו״ר מבראד־אוזעראן

נולד באוזעראן (גאליציע), לאביו הצדיק הק׳ האדמו״ר ר׳ חיים דוד מבראד זצ״ל. נתחנך על ברכי אביו הנ״ל. נצר מגזע האדמורי״ם רבשכבה״ג רבנו ישראל מריזין זצ״ל (אחיו הי׳ האדמו״ר הק׳ הרב מלוינא ואוועריגא זצ״ל, וגיסו האדמו״ר משטיפינעשט) אמו היתה בת הרה״ק ר׳ וועלוועלע זצ״ל מאוזיראן נכד הרה״ק ר׳ וועלוועלע זצ״ל מזבאריש והמגיד הק׳ ר׳ יחיאל מיכל מזלאטשעוו זצ״ל. שמש באדמוריו״ת בעיר קאליש (לפני שלושים וחמש שנים) ואח״כ כמ״מ אביו זצ״ל. חדשים אחדים לפני המלחמה הגיע לארה״ב ומשמש ברבנות ואדמוריו״ת. מחבר ספרים: „ליקוטים״ (כ״י). חבר אגודת האדמורי״ם דארה״ב וקנדה, איש אציל ויקר רוח. עושה גדולות לטובת הרמת קרן התורה ונושאיה, ומן האדמורי״ם המפורסמים בארה״ב וקנדה.

הרב ר׳ **בנימין מאסטובסקי** שליט״א

נולד בעיר קאמענץ ליטאווסק פלך גרודנה בשנת תרנ״ו לאביו הר״ר משה ז״ל. למד בישיבת תורת חיים בבריסק (דליטא), ובישיבת בריינסק אצל הגאון ר׳ שמעון שקאפ ובוואלאזין אצל הגאון ר׳ רפאל שפירא ז״ל אב״ד ור״מ. נסמך להוראה בשנת תרע״ה מהגאון ר׳ רפאל מוואלאזין, ומהגאון ר׳ ראובן דוד בורשטיין אב״ד קאמעניץ ז״ל. התחתן בשנת תרפ״ו את הרבנית לאה בת הר׳ דוד יצחק הכהן קאפלין. בשנת תרצ״ז נתקבל לרב בבהכנ״ס שערי תפלה בבאסטאן ומשמש בה עד היום. חיבר ספר גבול בנימין על דריש וחדוש (עדיין בכתובים). חבר ועד הרבנים ובבד״צ בבאסטאן. חבר המזרחי ופעיל בעד עזרת תורה. מנהל המוסד „רמבעה״נ״ ועזור לכל מוסדות התורה וא״י והנו מהרבנים החשובים.

הרב ר׳ **יואל מאסקאוויטש** שליט״א
האדמו״ר משאץ, מאנטרעאל

נולד בשאץ (בוקאווינא) ח׳ אלול תרס״ז לאביו האדמו״ר הרה״צ המפורסם ר׳ מאיר זצ״ל, האדמו״ר משאץ נכד הרה״ק ר׳ מאיר מפרע־מישלאן זצ״ל, ודור חמישי להרה״ק המגיד מזלאטשוב זצ״ל כ״כ נכד החוזה מלובלין, הבעל הדעת קדושים מבוטשאטש והרה״ק ר׳ משולם פייביש מזבריז, זצ״ל, ובעל התוי״ט. נתחנך אצל אביו ובשנת תרצ״ג נסמך מהגאונים ר׳ שמואל ענגעל אב״ד מראדאמישלע (בעל תשובות מהר״ש) והה״ג ר׳ דוד מנחם מאניש באב״ד (בעל שו״ת חבצלת השרון ב״ח) מטארנאפאל ור׳ מאיר שפירא ז״ל מלובלין.

בשנת תר״צ התחתן ואשתו מרת מרים חי׳, היא בת האדמו״ר ה״צ ר׳ שלום מאסקאוויץ שליט״א אב״ד שאץ. שמש באדמוריו״ת באנגלי׳ ובשנת תש״ח העתיק דירתו למאנטרעאל, והנו מהאדמורי״ם הנכבדים בקנדה.

הרב ר' ישראל אלימלך מאסקאוויץ שליט"א
האדמו"ר מזכאראזו

נולד בשנת תרל"ז בגלינא (פלך לבוב), לאביו הרה"ק האדמו"ר ר' מאיר זי"ע, בהרה"ק ר' יחיאל מיכ"ל מגלינא, בהרה"ק ר' משה, בהרה"ק ר' חיים מסאטינוב, בהרה"ק ר' יוסף מיאמפאלא, נכד הרה"ק המגיד הגדול מזלאטשוב זצ"ל (שהי' מגזע רש"י). כ"ב נכד הרב הקדוש ר' מאיר מפרימישלאן, ונכד מצד אמו להרה"ק המגיד מקאזניץ זצ"ל, והרבי ר' אלימלך מליזשענסק, והחוזה מלובלין ז"ל. נתחנך אצל אביו האדמו"ר ר' מאיר זי"ע בעיר זבארוב, (הסמיכה לטארנאפאל).

נסמך להוראה בשנת תרס"ו מהגאונים: מהרש"ם הכהן מבערזאן, ר' אברהם מנחם הלוי שטיינבערג אבד"ק בראדי, ר' אברהם בנימין וויים אבד"ק טשערנאוויץ, ור' ליב ברודא אבד"ק לבוב זי"ע. התחתן עם הרבנית מרים בת הגה"צ המפו' ר' שלום הכהן יאלעס אב"ד מאשציסק (אח"כ אב"ד סטרי). בן האדמו"ר הגה"ק ר' אורי מסאמבור, ונכדת הגאון ר' יצחק חריף ז"ל. הי' רב ומו"צ ואדמו"ר בטורקא עד שנת תרע"ד. במלחמת עולם א' נדד כפליט והתעכב זמן מה בפראג, ואחרי כלות המלחמה בסטרי.

בשנת תרפ"ג בא לארה"ב ואנשי שלומו ומעריציו בניו יורק, יסדו לו בהמ"ד לתורה ותפלה בשם "כרם ישראל" ומכהן בו עד היום. חבר ס' "גר ישראל" עכה"ת רעיונות וחדושים בחסידות והלכה (ניו יורק תרצ"ו) ועוד חד"ת אתו בכתובים. חבר אגודת האדמורי"ם ופעיל בעד עזרת תורה ועד העזרה, ומהאדמורי"ם החשובים.

הרב ר' משה ארי' מאסקאוויטש שליט"א
האדמו"ר משאטין-טשערנאוויץ

נולד בשנת תרמ"ה בשאטץ (בוקובינה רומני'), לאביו הרהגה"צ המופלג והחסיד ר' מאיר האדמו"ר משאטץ (בן הרה"צ ר' יואל משאטץ, בן הרה"ק ר' חיים מסאטינוב, בן הרהגה"ק ר' יוסף מיאמפאלא, בן הרה"ק ר' יצחק מראדזיוויל, בן הרה"צ ר' יחיאל מיכל המגיד מזלאטשוב זצ"ל. זקנו הרב הצדיק ר' יואל הנ"ל הי' חתן הרה"ק ה"ר מאיר"ל מפרימישלאן זצ"ל, ובעלה של הרבנית המפורסמת בצדקתה, מרת חיה"לע משאטץ). אמו הרבנית דינה היתה בת הרה"צ ר' יצחק רובין, חתנו של הרה"ק ה"ר שלום זצ"ל מבעלז, ונכדת הרה"ק ר' אשר מראפשיטץ. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל. שמש באדמוריה"ת בעיר טשערנאוויץ ומאות חסידים נהרו אליו, לבקשו עצה ותוש"י, ביתו הי' פתוח לרווחה לכל פונה, אישיות בעלת תכונות תרומיות, איש תם ועניו והצנע לכת, בשנת תרכ"ג נשא לאשה את מרת פעשע לאה בת הרה"ק ר' נחום האדמו"ר מבורשטין זצ"ל, בן האדמו"ר הצ' ר' אליעזר מסטרעטין (בן הרה"ק ר' יהודא צבי מסטרעטין), האם של הרבנית תחי' היתה נכדת הרה"ק ר' דוד מואבליטוב, בן הרה"ק ר' מענדל מקאסוב, שהי' חתן הרה"ק ר"ר משה ליב האדמו"ר מסאסוב, כמו כן היא נכדת הרה"ק ר' נפתלי מראפשיץ זצ"ל. האדמו"ר משאטץ-טשערנאוויץ שליט"א, עבר את מכשולי המלחמה האחרונה, והצליח להמלט יחד עם בני משפחתו לארה"ב. חרב המלחמה האכזרית שכלה אותו משני בניו: הרב ר' אברהם חיים ראב"ד הערץ (מחוז דורוהוי-דומני') שהצטיין בחכמתו ותורתו, ור' יואל חתן האדמו"ר משעגדישוב זצ"ל הי"ד, הנו אחד מהאדמורי"ם החשובים והמפורסמים, חבר אגודת האדמורי"ם דארה"ב וקנדה.

הרב ר' שלום מאסקאוויץ שליט"א
האדמו"ר משאץ בלאנדאן

נולד בוועבראניפקא ע"י לבוב י"ז כסלו תרל"ח, לאביו הרה"צ ר' מרדכי יוסף משה זצ"ל האדמו"ר מסוליצא. מגזע הרה"ק: המגיד מזלאטשוב זצ"ל, הרב שר שלום מבעלזא זצ"ל, רבי מאיר מפרימישלאן זצ"ל, רבי נפתלי מראפשיץ זצ"ל, והאור לשמים מאפטא זצ"ל.

למד אצל אביו ומערותו הצטן בשקידתו ובכשרונו, ונסמך להוראה ע"י הגאון האדיר ר' שלום מרדכי הכהן שוואדראן זצ"ל גאב"ד ברעזאן. בשנת תרנ"ז התחתן ונשא את בת דודו הרה"צ ר' מאיר"ל האדמו"ר משאץ זצ"ל. בשנת תרס"ג נבחר לאב"ד שאץ וכהן עד תרע"ט. בשנת תר"פ נתקבל לאב"ד "קהל יראים אנשי גאליציע" בקעלן (גרמני') ובשנת תרפ"ז תקע דירתו בלונדון, חסידיו ומעריציו יסדו לו חברה וקנו לו בית לתורה ותפלה ומכהן ברבנות ואדמוריות בלונדון מני אז. מפורסם לגדול בנגלה ונסתר, וכתב חדו"ת בכל מקצועות התורה. פעיל בעניני הדת, וה' ממיסדי מועצת גדוה"ת באנגליי, והנו חבר פעיל בה. לוקח ענין בכל עניני הכלל ובקר בארי' ונתקבל בכבוד בכל החוגים, והנו מהאדמורי"ם החשובים בדורנו.

ר' חיים יעקב ארי' מארגענשטערן זצ"ל
האדמו"ר מראזימין — הי"ד

נולד בשנת תרל"ז לאביו הרה"ק ר' צבי האדמו"ר מלאמאז זצ"ל בהרה"ק ר' דוד זצ"ל מקאצק בנו של הרה"ק הרבי הזקן מקאצק זצ"ל.

נתחנך אצל אביו, ובשנת תרנ"ב התחתן ונשא את בת הרה"ק ר' מנחם זצ"ל האב"ד ואדמו"ר דאמשינוב. ישב באהלה של תורה ונתקבל לרב בעיר וויערבזניק ומשם לקהלת ווישקאווע ושמש כרבה עד שנת תרפ"ו. בשנה הנ"ל נפטר אביו זצ"ל ומאז כתן גם באדמוריות. בשנת תרצ"ה נבחר לאדמו"ר ראזימין. כמ"מ דודו (אחי אמו) הרה"ק ר' מנחם מענדיל גוטערמאן זצ"ל האדמו"ר מראדזימין.

הי' מגדולי האדמורי"ם בפולין ואלפי חסידים נהרו אליו. הי' מפורסם כגאון בנגלה ונסתר וחבים ונכבד בכל השדרות.

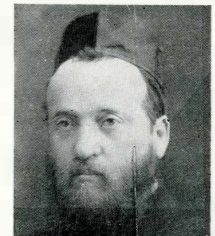
במלחמת עולם ב' הובא לגיטו וואַרשא, ונהרג בידי זדים הנאצים ימ"ש. הנוקם נקמת עמו, יקום דם צדיק גדול וקדוש זה.

הרב ר' שמעון מארדבוביץ שליט"א

נולד בשנת תרס"ו בסעליב. (מחזו נובהרדוק) פלך מינסק רוס' יא, לאביו הרב ר' אברהם ז"ל. למד בישיבות המפורסמות: בארא' נאוויץ, לומזה, פתח תקוה, חברון. נסמך להוראה בשנת תרפ"ט מהרבנים הגאונים: ר' משה מרדכי אפשטיין ר' אלי' קלאצקין ז"ל, ר' יחיאל מדרכי גארדאן שליט"א, ור' איסר זלמן מלצר שליט"א, בשנת תרצ"ג התחתן עם בת הרה"ג ר' אלי' ציפקעוויץ זצ"ל, מברוגסק נ. י. שמש ברבנות בבתי כנסיות: גמילת חסד, עדת וואלקאוויסק, בוירנסייד דושואיש סענטער, וכעת הוא רב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס "חברה משניות אנשי אמת" בברוקלין נ. י. השתתף בכתבי עת רבניים ותורניים שונים. מח"ס על הרמב"ם בהלכות קדשים (כ"י). חבר ועד ההנהלה של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. מנהל ומזכיר ועד הרבנים דברוגסק, חבר ועה"פ של ועד הרבנים דניו יורק רבתי, חבר ועה"פ של אגו"י בארה"ב ואחד ממנהיגי'. עסקן רב פעלים למען הרמת קרן התורה, הדת והיהדות. גדול בתורה ומהרבנים הפעילים ביותר בעיר ניו יורק.

הרב ר' ליבער מארוויט שליט"א

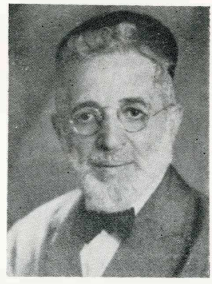
נולד בעיר סטאוויסק פלך לומזה (פולין) בשנת תרמ"ו לאביו הר"ר אברהם יצחק ז"ל. נתחנך בישיבות לומזה, סלבודקה, וואלאזין (בווא' לאזין נתפרסם למתמיד ושקדן גדול יומם ולילה). כולל קובנה תחת הגאון ר' הירשל מקובנה, ובווילנא תחת הגרח"ע זצ"ל (ונתפרסם לדרשן מצוין ונואם). נסמך להוראה בשנת תרס"ז מהגאון ר' רפאל שפירא מוואלאזין זצ"ל ובשנת תרס"ט מהגאונים ר' משה דאני' שעווסקי אב"ד סלבודקה, ור' הירשל מקובנה זצ"ל. בשנת תרע"א נתקל לרב בעיר דוגילישאק פלך ווילנא. משם עבר בתרע"ד לעיר ווילאן פלך קובנה (מקום שמש ברבנות הגאון ר' יעקילע חריף זצ"ל) בשנת תרפ"ב הגיע לאמריקה ונתקבל לרב עיר לין הסמוכה לבאסטאן. בתרפ"ה נתקבל לרב בניו יורק בקהלה המפורסמת נחלת צבי ואז נבחר כ"כ ליו"ר ועד הרבנים בהאראלם. ובתרצ"ה נתקבל בקהל עדת ישורון בברוקלין שמשמש שם ברבנות עד היום. חבר ספרים על ש"ס ופוסקים וגם על דרוש עודם בכת"י. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, לועד הרבנים בניו יורק, ולועד הרבנים דברוקלין. יושב ראש ה"מזרחי" בבהכנ"ס שלו. והנו מהרבנים החשובים דניו יורק.

הרב ר' יוסף יעקב מארקום ז"ל

נולד בעיר בייסיגאלע פלך קאוונא תרל"ט (בערך) לאביו הר"ר אלכסנדר זיסקינד ז"ל ת"ח ומשפחת בני תורה ונכבדים. נתחנך בישיבת סלבודקה "בנסת ישראל" (והי' נודע בשם יעקל בייסיגאלער), ואצל הגאון ר' חיים מבריסק זצ"ל ואצל הגאון ר' אלי' ברוך קאמאי זצ"ל אב"ד דמיר. נסמך להוראה מהגאונים הנ"ל. התחתן את אשתו מרת אלטא ממשפחת בני תורה. שמש ברבנות בעיר זשידיק רוסי' ובשנת תרפ"ג בא לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת "משכן ישראל" בבאלטימור, וכהן עד כ"ד תמוז שנת תרצ"ג (יום פטירתו).

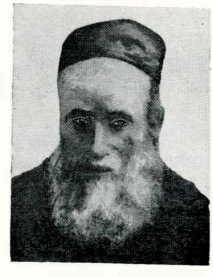
הרב מארקום ז"ל הי' גדול בתורה ורב פעלים. הי' הצנוע לכת ומתמיד גדול, הרבין תורה ועזר למוסדות התורה יצר שעור ללומדים. השאיר בכתובים חידושי תורה בהלכה והי' מהרבנים הכי חשובים.

הרב ר' ישעי' הכהן מארקום זצ"ל, באספאן

נולד בעיר סטאוויסק (פולין) בשנת תרל"ג לאביו הרבני המופלג ר' אהרן הכהן ז"ל. למד אצל הגאון ר' יצחק בלאזער זצ"ל בסלאבודקה פלך קובנה וגם בנובהרדוק אצל הגה"צ ר' יוזל הורוויץ זצ"ל. נסמך להוראה מהגאונים ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל, ר' משה דאני' שעווסקי, ומבעל ערוך השלחן ועוד. בשנת תרנ"ה התחתן בקובנה עם בת הרבני ר' אלי' פלאטניק. בא לארה"ב בשנת תרס"ב ונתקבל לרבה של קהלת קאלומבוס, ובשנת תרס"ח עבר לשיקאגו, ובשנת תרע"ד לריטשמאנד ובשנת תרפ"ד עבר לבאסטאן לקהלות שונות וכהן פאר עד יום פטירתו (י"ד סיון תרצ"ג). הי' מהחברים הראשונים של אגודת הרבנים וחבר לועה"פ שלה, ובועה"פ של הסתדרות המזרחי ומהרבנים הכי חשובים במדינה. בכל מקום שבא תקן תקנות גדולות לחיזוק הדת, חתנו הוא הרה"ג ר' שמואל יאלאוו מסיראקיוז.

הרב ר' ניסן זיסקינד מארקעל זצ"ל

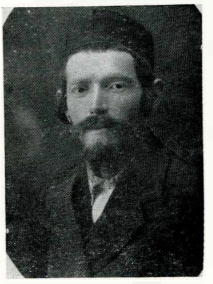

נולד בשנת תרל"ז, לאביו הרבני המופלג ר' יעקב בן ר' אליעזר (נפטר ט"ו תשרי תרע"ז). למד אצל האב"ד דעיר סובאלק ובמע' רעץ (פלך גראדנא).

בשנת תר"ס התחתן עם אשתו הרבנית שושנה בת הר"ר דוב ז"ל. (נפטר כ"ד מרחשון תרכ"ח). בשנת תרס"ה נסמך להוראה מהגאונים: ר' אלי' אהרן מילייקאווסקי זצ"ל אב"ד גרייעווע, ור' בן ציון שטע' רעזנפעלד, אב"ד בילסק, כ"כ נסמך מהרב הגאון מוה"ר יהושע לאנג מסטאוויסק, בשנת תרס"ב. בשנת

תרפ״א בא לארה״ב ונתקבל לרבה של קהלת ברית שלום בבופלא. חבר ספר בינת נבונים עה״ת והשתדל בכל עניני דמתא ולא השתייך לשום מפלגה, אבל עזר למוסדות. נפטר ה׳ שבט בשנת תש״ז בבופלא. תנצב״ה.

הרב ר׳ יעקב ליב מוינעשטעד שליט״א

נולד בירושלים בשנת תרנ״ב לאביו הרה״ג מו״ה משה אברהם ז״ל בעמח״ס גנון והציל (על משניות ליישב קושיות הגאון ר׳ עקיבא איגר זצ״ל) על ששה סדרי משנה. הרב מוינעשטער הוא נכד מצד אביו להרב הגאון ר׳ מנחם מענדיל ז״ל נאמן בית ומבית דינו של הגאון מהרי״ל דיסקין זצ״ל. ומצד אמו נכד הגאון ר׳ יעקב ליב לעווי ז״ל מדייני ירושלים עיה״ק המפורסמים ואחד האחים לעווי יוצאי פולניא - וארשא. נ ת ח נ ך בישיבות עץ חיים ומאה שערים אצל הרבנים ראשי ישיבות ואצל הגאונים הרא״י הכהן קוק וצ״ל, והרי״מ חרל״פ שליט״א. נסמך להוראה בשנת תרפ״ב מאת ראשי הישיבות מאה שערים ועץ חיים ומאת הגאונים ר׳ צבי פסח פראנק, ר׳ יוסף גרשון הורוויץ, זר׳ יעקב משה חרל״פ שליט״א. בשנת תרפ״ח נתקבל לרב בישיבת הגר״א בברוקלין, חיבר סדר המצות להרמב״ם (לבאר הסדר של מנין המצות בספרו ספר המצות), מסכת ביצה (ש״ס ורמב״ם לצרף פסקי הלכות של רבינו במשנה תורה על כל דף ודף). חבר אגודת הרבנים משנת תרפ״ד, חבר ועד הרבנים משנת תרצ״ה, חבר המזרחי משנת תרע״ט, מזכיר ועד האמריקאי של המוסד מושב זקנים המאוחד בירושלים עיה״ק, אשתו הרבנית היא חברה בעזרת בנות ציון, בציון ספיטערהויד, ובאחיות מזרחי.

הרב ר׳ אליעזר ראובן מושקין שליט״א

נולד בעיר אופינע, פלך קאוונא בשנת תרמ״ט לאביו הרבני המופלג ר׳ טובי׳ ז״ל מחזיק חצרות ממשפחת נכבדים ובני תורה. למד בישיבת ״כנסת ישראל״ בסלובוד־קה אצל הגאון רמ״מ עפשטיין ז״ל, ונסמך ממנו להוראה וגם מהגאונים ר׳ חיים נתן שוחט בעל ה״זכר חיים״, ר׳ בנציון פרידמן מפיקעלין, ר׳ אברהם אהרן הכהן בורשטיין אבד״ק טאוריג ועוד רבנים גאונים. התחתן בשנת תרצ״ו את האשה רוזא בת הרבני המופלג בתורה הנכבד ר׳ יצחק גראד מגיד הדף בסינסינעטי, בהרה״ג ר׳ יעקב, בהרב הגאון מריטעוועץ ז״ל ממשפחת הגר״א מווילנא. עודנו בישיבת סלבודקה הי׳ מנהיגם הרוחני של חברת ״אנשי חיל״ שיסד הרה״ג ר׳ אביגדור מאנ־קאוויץ חותנו של הגאון ר׳ איצעל מפעטערבורג. בשילהי תרע״ב בא לארה״ב ותיכף נתקבל לרבה של קהלת ״בני יוסף״ בשיקאגו ושמש ה׳ שנים ומשנת תרע״ט יכהן כרבה של קהלת ״ביהמ״ד הגדול״ בדרום שיקאגו (נבחר לכל ימי חייו).

למדן מפורסם וגדול בתורה, נתפרסמו ממנו מאמרים בהלכה, תשובות וחידושים בירחוני תורה: ״שערי ציון״ בירושלים, ״יגדיל תורה״, כנסת ישראל״, ״דגל התורה״ (פלאצקי) ו״הפרדס״. הרבה מאמרים בשאלות הזמן והמדע נדפסו ממנו (גם הרבה שירים) בעתונים היומיים. כ״כ הדפיס הערכות גדולות וחשובות על ר׳ יהודה הלוי והגאון ר״ע איגר ז״ל. בא במו״מ של הלכה עם הרבה גאוני הדור, ביניהם הגאונים ר׳ מאיר שמחה מדווינסק, ר׳ יוסף רוזן (הרוגאצובי), רמ״מ עפשטיין (נדפסו אליו ט׳ תשובות בספרו לבוש מרדכי), ר׳ ברוך בער לייבוביץ, ר״ח צימערמן, ר׳ מאיר דן פלאצקי, רא״י קוק, מהרי״ל דיסקין, ר׳ נחום ברוך גינסבורג, מנשיאי אגוה״ר בליטא גאב״ד יאנאוו, הי״ד. (דבריו מובאים בספרו ״מקור ברוך״) הר״ל בלאך, ר׳ בנציון פרידמן־פרלמן משקודווייל, ר׳ נתן קאטלער ועוד גדולי ארץ ות״י אוצר מכתבים מגאונים הנ״ל. חבר אגודת הרבנים ובוה״פ שלה. ממיסדי מרכז הרבנים בשיקאגו ומזכירה הראשון ושמש בנשיאות המרכז שנים רבות. ממיסדי ״ביהמ״ד לתורה״ בשיקאגו ואחד מהר״מים שלא עמלק״פ. כהן כסגן נשיא כמה שנים, ועכשיו כחבר ההנהלה. ביסוד ״קרן הצלה״ בשיקאגו נתמנה מטעם אגוה״ר ומרכז הרבנים לנשיאה ויהן ה׳ שנים. ממיסדי ה״מזרחי״ בארה״ב יחד עם הרב מאיר ברלין ז״ל, וחבר ועה״פ הארצי של המזרחי. אחרי התיסדות המזרחי באמריקה החליט (עפ״י בקשת והפצרות הרב ברלין ז״ל) לעזוב את קהלתו והשקיע את כל מרצו בעבודת המזרחי וחתוק משרה זו בחבל המערב כשתי שנים עד שנבחר לרב מהקהלה הגדולה והחשובה ״ביהמ״ד הגדול אנשי דרום״ שמכהן בה כעת. כ״כ עשה הרבה למען פתוחה של ״המזרחי״ בשיקאגו יכהן כנשיאה שנים רבות והי׳ חבר ההנהלה בועד ״למען השבת״ של המזרחי. גם במסגרת ״ענינא דמתא״ עשה גדולות ונצורות. הודות למאמציו הרבים סודרה התחוקה בעניני כשרות במדינת אילינאי. ארגן שוחטי עופות לועד מיוחד ונבחר מטעם העיר לנשיאו.

בשנת תר״ץ נתארגנה יוניאן השוחטים וכמה ממנהיגיהם רצו לעשות שמות בעניני כשרות. לחם עוז נגדם. ונאסרת ע״י השפעתו מטעם הרבנים שחיטת עופות לכל העיר ושוחטים אחדים מנהלי היוניאן. הצהירו שביתה נגד אכילת בשר עוף נבלה במסעדות, וגם העתונים האנגליים תמכו בתביעות הרבנים עד שנצחו והכניעו את השוחטים לציית והוכרחו לבוא תחת פיקוחם. באספה פומבית במעמד כל הרבנים והשוחטים ומנהיגי הקהלה, הביע ראש הקהלה תודה והכרה ל״הרב מושקין״ כי רק הודות לו נוצחה היוניאן, כמעט כל עניני דמתא התנהלו ע״י שנים רבות והי׳ מהראשונים והכי פעילים בכל עניני הכלל.

התמסר בעניני חינוך, הנהו חבר ההנהלה של הת״ת, והי׳ יו״ר של ״ועד החינוך העירוני״ הנבחר מטעם העיר.

חבר הועד ״עזרת תורה״ מיום הוסדו ובסענטראל רעליף והיתה לו השפעה ניכרת על מנהיגי הדושוינט והסענטראל רעליף. מהחברים המיסדים והנכבדים של הסתדרות תלמידי ישיבת סלבודקה ומעוזרים הכי גדולים לועד התלה.

בעל כשרון גדול, נואם נלהב מצוין וקולו נשמע בכל עניין נחוץ ונכבד בכל החוגים.

האדמו"ר הרב ר' צבי הירש מייזליש שליט"א

נולד בשנת תרס"ב באוהעל (הונגרי). לאביו הרב הגאון המפורסם ר' דוד מייזליש אב"ד אוהעל, ומח"ס "בנין דוד" (הלכה ותורה) נתחנך על ברכי אביו הנ"ל ואצל גדולי ההוראה והתורה בהונגרי. נסמך להוראה מהגאונים המפורסמים: "לבושי מרדכי" ר' משה גינז מקריסטיער, ר' מאיר אראק מטרנוב, ר' שמואל פיהרער מקראסנא. בשנת תרפ"א התחתן (בז"ר) עם בת הרה"ג הצ' מלי־מנוב. חתן הגאון הקדוש עטרת הפארת ישראל, ר' שלמה הלבר־שטאם מבאבוב. בשנת תרפ"ה־תר"ץ שמש כרב ור"מ בנייטראק, גאליציע. מתר"ץ־תרפ"ד רב ור"מ בווייצען הונגרי. בתש"ה־ז' רב ראשי באוור הברטי בגרמניא, ורב הכולל בבערגען בעלזען. בתש"ז הגיע לארה"ב. ונתקבל לרב ומנהיג בביהכנ"ס "שארית ישראל" בשיקאגו, מקום שם ישמש גם באדמוריו"ת. יסד ישיבה ומתיבתא בשם "שארית ישראל" בשיקאגו, והנו נשיאה ור"מ. התלמידים המה אשר הציל אותם והביאם מאירופה לארה"ב. מטרת הישיבה היא: תורה ומלאכה, ויש תקוה גדולה שהתפתח הישיבה לאחת הישיבות הגדולות בארה"ב. מח"ס: "בני צבי" (תשובות) שו"ת "מקדשי השם". קונטרס תקנת עגונות ועגונים ועוד אתו בכתובים חידושים בהוראה, דרוש ופלפול. בעבודתו הפורי' למען פליטי ונדחי ישראל, קידש שם שמים ברבים. רב פעלים. ואביר המעש למען כבוד התורה ולומדיה. נצר מגזע הגאונים: הרד"ד מלוסק, חוו"ד, חכם צבי, ייטב לב, ישמח משה, דברי חיים. ברוך טעם. גדול בתורה ובהוראה. ומהעסקנים הפעילים למען חנוך התורה.

הרב ר' מרדכי יוסף מייער שליט"א

נולד בעיר טשארטקוב (פוילין) בשנת תרע"ה. לאביו הרה"ג ר' מאיר ארי' מייער ז"ל, מגזע רבנו הרמ"א והשל"ה ועוד. נתחנך אצל הגאונים ר"א הורוויץ אב"ד פראבוזנע הנ"ל ומרבו הגאון מהר"ם שפירא אב"ד ור"מ לובלין זצ"ל ועוד מכמה גדולי פוילין. התחתן עם בתו של הרה"ג ר' אלימלך פארילע אב"ד הוסיאטין. שמש ברבנות בקהלת "נחלת צבי" בניו יורק ובעת משמש בקהלת "חתם סופר". חיבר ספרים: מאמר מרדכי (הלכה). אייט מאטיוונן (באידית - חכמת ישראל). איזראעלס וויזדאם (אנגלית).

הרב מייער שליט"א הוא איש רב פעלים, עסקן צבורי בעניני הדת ותורה. נואם מצוין ואיש אשכולות.

הרב ר' חלל מיכאלי שליט"א

נולד בעיר הוניאד (הונגאריא) בשנת תרנ"ב לאביו הרב החסיד צדיק תמים ר' ארי' מיהאלי ז"ל. למד בישיבת הגאון ר' דוד מיי־ועלס ז"ל הי"ד אבד"ק אוהעל. נסמך להוראה מכמה גדולי הדור. התחתן את אשתו יהודית מרים תחי' בת הגאון הצדיק המפורסם ר' 'ארי' ליבוש כהנא זצ"ל אבד"ק אפוהידא והגליל בזיבנבירגן מח"ס "יד ארי" (בכ"י). בן בתו של הגה"ק בעל מראה יחזקאל זצ"ל ונכד הגה"ק בעל קונטרס הספיקות זצ"ל. בא בשנת תרפ"ז לארה"ב ובה בשנה נתקבל לרבה של קהלת "תפארת ישראל אנשי ספרד" בבאלטימור ומכהן בה עד היום.

הרב מיכאלי שליט"א הנו גדול בתורה ורב פעלים. הי' יו"ר דועד הרבנים בבאלטימור הרבה שנים. פעל ועשה הרבה לטובת הרמת וחיזוק מוסות התורה והדת ונמנה לאחד מחשובי הרבנים דארצות הברית.

הרב ר' אהרן מילבסקי שליט"א

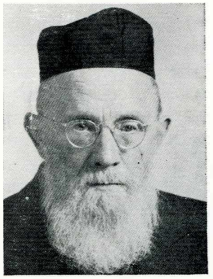
נולד בעיר אליטא (פלך ווילנא) בשנת תרס"ד לאביו הרב הגאון ר' משה ארי' מילבסקי הי"ד אב"ד דארשונישאק. מגזע גאונים וצדיקים ונכד הגאון ר' יוסף יעקב ראזענבערג זצ"ל אב"ד אליטא.

נתחנך אצל זקנו הנ"ל ובישיבת הגר"ש שקאפ בגראדנא, ואח"כ בסלבודקה ומהראשונים בישיבת חברון. בשנת תרפ"ז נסמך להוראה מהגאון ר' יעקב לעווין אב"ד אל־קעניק ומגאוני אה"ק ת"ה: הרב הראשי הגרא"י הכהן קוק, הרמ"מ עפשטיין זצ"ל ויבל"ח ר' א"ז מלצר שליט"א. מכתבי הסמיכה הנ"ל מלאים תהלות ותשבחות ומאורי ישראל הנ"ל מתארים אותו כגאון גדול בתורה ובמדות.

בשנת תר"ץ התחתן ונשא את בת הגה"צ ר' דוד נחמן קולו־דיצקי ז"ל האב"ד דווישיי ובה בשנה נתקבל לרבה של העיר המחוזית אליטאס (בליטא). כהן ג' שנים עד הבחרו בשנת תרצ"ג לרב ראשי בעיר הבירה מאנטאווידעא (אורוגיי) אשר בה יכהן פאר עד עתה.

גדול בתורה וחכמה ועודנו בליטא נבחר למזכיר הכבוד של אגודת הרבנים דליטא. חבר ספר "מנחת אהרן" אשר בו הראה חלק מחידושיו הרבים והחשובים (חידושים ותשובות נד' תש"א) וס' "נחלת אה"ן" (הלכה וחידושים ברמב"ם הלכות מלכים). מלבד גדולתו בתורה, גדול הנהו במעשים ועשה גדולות לשיפור מצב היהדות הנזנח בדרים אמריקה. רב פעלים לעזרת כל מוסדות התורה בארה"ק, מושלם בכל המעלות ומחזנן בכשרונות עצומים ומהרבנים המפורסמים והחשובים.

הרב ר' **אפרים צבי מינזבערג** שליט"א

נולד בעיר ליפסק פלך סובאלק (רוסיא־פולין) ערב חג הסכות שנת תרמ"ח לאביו הרבני ר' יצחק דוד מינזבערג ז"ל בע"ב נכבד ירא והרד לדבר ד', ולאמו הצדקת שפרה מרים ע"ה, ממשפחה מיוחסת. למד בישיבת סובאלק אצל הרה"ג הר"מ ר' משה לערנער, ר' משה שטערמאן ור' צבי הירש רעזניק ז"ל (ג' שנים), בישיבת לומזה אצל הגאונים ר' פסח איסר וד' ישראל ליב ז"ל (ב' שנים), בטרעסטינא אצל הגאון ר' בנימין בישקא ז"ל (קרוב לב' שנים), ובוואלאזין אצל הגאון ר' רפאל שאפירא אב"ד ור"מ וצ"ל (ד' שנים). נסמך להוראה בשנת תרע"ד־ה ע"י הגאונים: רבו ר' רפאל שפירא וצ"ל, ר' משה בצלאל לוריא אב"ד דסובאלק, וד' מיכל דוד שטופעל אב"ד דמערעץ וצ"ל. התחתן בשנת תרע"ב עם אשתו הרבנית שיינע לאה תחי' בת הגביר הנכבד ר' ניסן שירעז ז"ל מטייני ממשפחת בע"ב נכבדים. שמש ברבנות בעיר בירושט, פלך ווארשא בשנות תרע"ו - תרע"ח. בשנת תרע"ט נתקבל לרבה של עיר ליסקאווא ע"י גראדנא וכהן עד תרפ"ב. בתרפ"ג הגיע לארה"ב ובה בשנה נתקבל לרבה של קהלת „בני ישראל" בעיר פאקופסי נ. י. ומכהן בה עד היום. הרב מינזבערג שליט"א הנו גדול בתורה, ועודו צעיר לימים כתב הגאון ר' יעקב בן הגאון ר' רפאל שפירא מוואלאזין בכתב סמיכתו עליו „מלא וגדוש בש"ס ופוסקים". בא במו"מ של הלכה עם הרבה גאונים ביניהם הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין מסלבודקה, ר' אברהם אהרן בורשטיין אב"ד טאוריץ, ר' יהושע מרדכי קלאצקי אב"ד ראסיין, ר' מיכל דוד שטופעל אב"ד מערעץ וצ"ל, חבר ספרים בכמה מקצועות (בכתובים), והנו דרשן ונואם מצוין. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה משנת תרפ"ג ומהרבנים החשובים.

הרב ר' **איסר זלמן מלצר** שליט"א

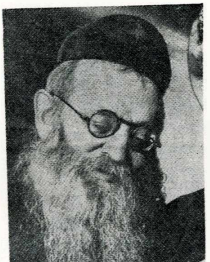
נולד בשנת תר"ל בעיר מיר לאביו הרב המופלג בתו"י ר' ברוך פרץ ז"ל. עודנו נער קטן הי' מחונן בכשרונות עצומים וש"ב הגאון ר' יו"ט ליפמאן זצ"ל אב"ד מיר (בע"ס מלבושי יו"ט) למד אתו. אח"כ למד בישיבת וואלאזין שבע שנים ובראדין. עודנו צעיר מאד הובר לאחד מגדולי התורה ובשנת תרנ"ד נתמנה לר"מ בישיבת סל־בודקה המפוארה ויצא לו שם בכל המדינות לגאון ותפארת. בשנת תרנ"ז נענה לבקשת הגאון הרידב"ז אב"ד סלוצק (אח"כ בצפת) ויסד ישיבה מפוארה מגדולי תלמידיו בסלוצק. (שנעתקה אח"כ לקלעצק) בשנת תרס"ג נבחר לאב"ד סלוצק (למלא מקום הגאון הרידב"ז אשר עלה לארה"ק) והמשיך גם להחזיק את ישיבתו המפוארה. בשנת תרפ"ה נתמנה לראש ישיבת „עץ חיים" בעיה"ק ירושלים וממשיך להרביץ תורה לאלפי תלמידים.

חבר ספר „אבי האזל" על הרמב"ם שנדפסו כבר כמה כרכים ממנו. והנו מזקני גדולי גאוני דורנו. עומד בראש כל עניני התורה והדת בארה"ק ובחו"ל, ורוב גאוני ורבני דורנו הם תלמידיו ושאבו מבאר תורתו והנם רמי"ם ורבנים מפורסמים.

הערה:

תולדותיו של הגאון הנ"ז מלצר שליט"א ראוים לתפוס ספר שלם. בידענו גודל צדקתו וענותנותו כתבנו רק פרטים כלליים להולדות גאון וצדיק זה.

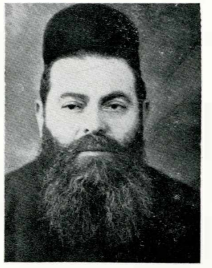
הרב ר' **חיים מעדניק** שליט"א

נולד בעיר שידווינט, פלך ווילנא בשנת תרל"ח לאביו הרבני המופלג בתו"י ר' שמואל ז"ל עניו גדול ממשפחת בני תורה. נתחנך בישיבת כנסת ישראל בסלבודקה אצל הגאון ר' משה מרדכי עפ־שטיין ז"ל וי"ח אצל הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א. נסמך להוראה מהגאונים: ר' אליעזר (הגדול) ממינסק, ר' אלי' ברוך קאמאי, ור' רפאל שפירא מוואלא־זין ז"ל. התחתן בשנת תרס"ב, (בו"ר) את בת הרב הגאון ר' יהושע פריידין אב"ד אוארניצע, מחוז סלאנים מח"ס אבן יהושע־בית יהושע (הלכה ודרוש). שמש ברבנות בעיר מעדזיועדזין ע"י לעקאוויץ משנת תרס"ט עד תרע"ו. ואח"כ כהן בעיר פוהוסט ע"י סלוצק עד תרפ"ה. שם הי' לו הרבה רדיפות מהבולשעוויקים ובנם נמלט מידם ובא בשנת תרפ"ה לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת „אגודת אחים אנשי צעטנהיים" בשיקאגו. משם עבר (בתרצ"א) לכהן בקהלת „מחזיקי הדת" ומכהן בה עד היום. הרב מעדניק שליט"א הנו גדול בתורה ונתפרסמו ממנו הרבה מאמרים בהלכה בהעתונים: יגדיל תורה, (סלוצק), שערי ציון, בירושלים, תורת ארץ ישראל, כנסת ישראל, הפרדס, ובהמסלה ועוד.

מלבד גדלו בתורה, הנו רב פעלים ועסקן גדול בכל מוסדות התורה וא"י. חבר ועה"פ דאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה וסגן נשיא ד„עזרת תורה". חבר הנשיאות במרכז הרבנים בשיקאגו, ממנהיגי ועד הישיבות יו"ר ועד ישיבת סלבודקה (איזה שנים הי' בוחן למסיימים בביהמ"ד של תורה) יו"ר ועד החינוך. כ"כ עוזר הרבה לבני תורה בא"י ומוסדותי'. פעיל מאד עבור „עזרת תורה" והנו מהרבנים החשובים והמצוינים.

הרב ר' יעקב הכהן מעסקין שליט"א

נולד בעיר ווילקאמיר פלך קובנה (ליטא) בשנת תרמ"ד לאביו הר"ר מרדכי הכהן מעסקין ז"ל מוקיר ורחים רבנן. נתחנך בישיבת סלבודקה אצל רבו המובהק הגאון ר' יצחק ראבינאוויץ הגאב"ד דפא־נעוועז. והגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרס"ט מהגאונים המפורסמים ר' איצעלע פאנעוועזער, ר' מאיר אטלס אב"ד שאוועל, ור' יוסף ליב בלאך ר"מ ואב"ד דטעלז זצ"ל. שמש ברבנות בעיר נאוואַ פראגא פלך חערסאן (רוסיא) אח"כ בבוריסלינגטון, וועדמונט (אהב"ב), ובשנת תרצ"ג נתקבל לרב בבית המדרש הגדול בברוקלין, נ. י. חבר ספרים: שו"ת בית יעקב, שו"ת סולם יעקב, אבן יעקב על מס' מגילה ומס' חגיגה, הדרת מרדכי על הדרנים, משפט ליעקב על חו"מ, מקל יעקב על מס' מכות (בכת"י), וס' חלום יעקב (דרוש־כת"י). חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ולועד הפועל שלה, ויושב ראש של ועד טהרת משפחה דאגוה"ר. חבר יעד הרבנים ולועד ההנהלה שלו. פעיל ב„עזרת תורה". הרב מעסקין שליט"א הוא אחד מגדולי הרבנים החשובים דניו יורק.

הרב ר' שאול דוד הכהן מרגליות שליט"א

נולד בשנת תרס"ד בגרעבלים (במיצר ארץ רוסיא ואוסטריא), לאביו הרב החסיד ר' אלטער יוזפא הכהן ז"ל (שנהרג ע"י הנאצים עם אשתו שיינדל בת החסיד ר' יצחק שמואל מרגליות ז"ל הי"ד). מגזע משפחת כהנים מיוחסים עד משמרות כהני המקדש, נכד להשר ר' שאול וואהל, דור עשירי להסמ"ע. ממשפחת ר' זלמן מרגליות, בעל תש"ב, ר' יצחק דראהביטשער, ולמעלה בקודש. למד בישיבת הגאון ר' מאנעס גולד ז"ל בטארנאפאל, נתחנך ונסמך להוראה מהגאונים: ר' מאניש באב"ד, אב"ד טארנאפאל, מח"ס „חבצלת השרון" ור' מאיר שפירא לובלין זצ"ל. בשנת תרפ"ד־תר"ץ. שמש בתור רב, בסוכוסטוב, בתרצ"ה, בבעלזיץ (ע"י לובלין). מתרצ"ה עד ת"ש בפראשקוב (פרבר וואַרשא). פעל גדולות בקהלות הנ"ל בהרבצת תורה, יסד ישיבות ובית יעקב, בנה מקוואות, ומוסדות צדקה. בפרוץ המלחמה גלה ונדד ממדינה למדינה עד שהגיע לשאנכאי, מקום שם פעל הרבה להרמת קרן התורה ולומדיה. יסד שם שעור ללמוד דף היומי, ושעורים אחרים במקצועות התורה, בדרשותיו הנלהבות. הלהיב לבבות למען פליטי המלחמה, שנמצאו שם ולאלפים הציל מחרפת רעב.

יסד אגודת ישראל, והי' נשיאה, נבחר כסגן יו"ר לארגון פליטי פולין שנתארגנו ע"י האמבאסאדור הפולני, ואצלו המליץ בעדם, לקח חבל ביסוד הרבנים הגולים בווילנא, יסד ונהל מטבח עם, שלא ע"מ לקב"פ, הנקרא בפי כל בשם „מטבח מרגליות" וגם בית הכנסת נבנה על שמו. בשנת תש"ך הגיע לארה"ב ויסד בית הכנסת „אהל רחל" בברוקלין, לזכר נשמת ז' הרבנית רחל, בת החסיד ר' ליבוש חיימוביץ ז"ל מגזע הקדוש ר' לייבוש וואלאצישקער. מכהן גם ברבנות בביכנ"ס אנשי פולין בקאני איילענד, ברוקלין. מח"ס „שדה מרגליות" (על תנ"ך. ש"ס ושו"ע כ"י). חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. סגן נשיאות הסתדרות הרבנים פליטים בארה"ב. רב פעלים ואביר המעש, גדול בתורה ובחסידות, ומהולל בתשבחות.

בני יהושע פאליק הכהן מרגליות, נהרג על קדושת השם ב"ר הנאצים בפולין בהיותו בן 17 שנה. הי' עלוי וירא שמים. הי"ד.

הרב ר' דוד שלמה הכהן נאוואַעלער שליט"א

נולד ביארמולינץ (פלך פאדאליע ברוסיא), לאביו הרב הגאון ר' משה חנוך הכהן נאוואַעלער ז"ל, אבד"ק טשערנאוסטרה. נצר מגזע הגה"ק מברדיטשוב, ומבני בניו של הגאון ר' יעקבקא בנו של הנוב"י, ומגזע המהר"ם מפאדובה, ומגזע המהרש"א ז"ל. נתחנך על ברכי אביו זצ"ל, נסמך להוראה בשנת תרע"ג מהרה"ג ר' משה נתן הלוי רובינשטיין מווינניצא בעמח"ס אלף המגן (ולפני נסיעתו לארה"ב בשנת תרפ"ח נסמך מאת הרבנים: רוטבלאט מזיטאמיר, פערעלמוטער מיפראשקורב, ר' אליעזר חריף מזסלוב). בשנת תרפ"א התחתן עם בת הרה"צ ר' צבי ארי' טווערסקי האדמו"ר ממאקאראוו, והיא נכדת הרה"ק ר' יחיאל מקריליווין זצ"ל, ונכדת הרה"ק ר' יהושע מבעלז זצ"ל. משנת תרע"ד שמש ברבנות בפילשטין (פאדאליע). משנת תרפ"ט מכהן ברבנות בפילאדלפיא קהלת „וויזפעלד". חבר כספרים שיצאו בקרוב לאור. חבר אגודת הרבנים דארצות חברית וקנדה. חבר בועד הפועל דאגודת ישראל. חבר נכבד להבדיטשיבר פערין. חבר למוסד הכנסת אורחים בעירו. חבר המזרחי, וחבר ועד הכשרות בפילאדלפיא. אשתו הרבנית הנ"ל פעילה בבית היתומות ירושלים. ב„בתיה לייזיס אקזילערי" ובמזרחי.

הרב ר' חיים בן ציון נמולזיבטש שליט"א

נולד בווילנא בשנת תרמ"ו, לאביו הר"ר משה ז"ל, למד אצל הגאון רח"ע גראדזענסקי ז"ל ובשנת תרס"ז נסמך ממנו, ומהגאונים ר' אליעזר ראבינוביץ ור' העניך אייגעש מווילנא ז"ל. בה בשנה התחתן עם בת הגאון ר' מאיר ראבינסאן אב"ד ראדישקעוויטש, פלך ווילנא. עודנו צעיר יצא לו שם והצטין בחריפותו ובקיאותו ותיכף אחרי חתונתו שמש ברבנות בקראקי, פלך קובנה עד שנת תרע"ה. משם נתקבל לקהלת געניצשעק (עד תרפ"ב) ואח"כ שמש בשדובה ומשם בא לארה"ב בשנת תרפ"ג. תיכף

אחרי בואו נבחר לרבה של קהלת האר־סבירג, אז. ומשם עבר לקהלת לואיוויל. ובשנת תש״ב נבחר לרבה של קהלת חברה תורה «אנשי ראדישקעוויטש בברוקלין ובה יכהן. חבר אגוה״ר וגזברה זבועד «עזרת תורה» ור״מ המוסד ובאגודת ישראל. כתב הרבה חד״ת על הרמב״ם. ומאמרים בהלכה נתפרסמו ממנו בירחונים «יגדיל תורה», «התבונה» ו«הפרדס». עודנו באירופה יצא לו שם כגאון בתורה. מעוטר בכשרונות עמקן ופקח ואחד מגדולי הרבנים המפורסמים בדורנו.

הרב ר׳ יהודא ארי׳ הלוי ניזחויז שליט״א

נולד בשנת תר״מ ברודענבורג (פלך העסען) גרמני׳. לאביו ר׳ יצחק הלוי ממשפחת תלמידי חכמים ונכד הרב הגאון בעל «נחל אשכול». בשנת תרס״ד נסמך להוראה מבית המדרש לרבנים בברלין ע״י הרבנים הגאונים: ר״ד הופמן. ר׳ יוסף וואהלגעמוט ור״ע הילדסהיימער. התחתן בשנת תרס״ז עם בת הרב הגאון ר׳ שלמה קרלבך אב״ד ליבעק. (ממשפחה של דורות רבנים באשכנז) שמש ברבנות באסטראוא. ואח״כ נבחר למנהל בבית ספר העברי בלייפציק ואח״כ כהן ברבנות בפרנקפורט עד שהנאצים ימ״ש אסרוהו והובל למחנה הריכוז בטערעזינעשטאט. אחרי התאמצות שוחרר והצליח להנצל ובא לארה״ב. בשנת תרצ״ז נבחר לרבה של קהלת גמילת חסדים בדטרויט.

בעל כשרון מסוים וסופר מצוין וכתב הרבה מאמרים בעתונים «איזראעליט». «אידישע רונדשוי» וב«אידישען פאמיליענבלאט» בגרמני׳. הי׳ פעיל באגודת ישראל והתמסר הרבה לעניני חנוך. יסד בית יתומים בקאליש והשפיע לטובת הדת. נואם וסופר מצוין ומהרבנים החשובים מפליטי גרמני׳ שהתישבו בארה״ב.

הרב ר׳ אפרים פישל נייטאן שליט״א

נולד בשנת תרמ״ב במאקובה. (פלך לומזה פולין). לאביו הרב ר׳ מרדכי ראש. אב״ד במאקובה ז״ל. למד בישיבת מאקובה. נתחנך על ברכי אביו הנ״ל. נסמך להוראה מהרבנים המפורסמים: ר׳ יוסף לע־ויענשטיין. אב״ד סעראצק. ור׳ צבי יחזקאל מיכלזון. אב״ד פלונסק עד בואו לארה״ב עזר לאביו ברבנות במאקובה. בשנת תר״פ הגיע לארה״ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בביכנ״ס אנשי מאקובה בניו יורק. מח״ס «שם ויפת» (מדות ומוסר) «בית אפרים» (דרשות) «דרכי חיים» (מדות כ״י). כמו כן הדפיס את הספרים החשובים: «שיורי קומץ המנחה» מדודו ר׳ א״ל צינץ. «בית יעקב» מדודו ר׳ יעקב מאיר מיאלובקה. נצר מגזע הגאונים: «מגלה עמוקות» ר׳ העשיל. רמ״א. מהרש״ל. רש״י. רבן גמליאל הזקן. ר׳ יחזנז הסנדלר ולמעלה בקודש עד דוד מלך ישראל.

חבר אגוה״ר דארה״ב וקנדה. דרשן נעלה. שלם במדות. צנוע יעונתן. חובב ציון. רב פעלים למען חיזוק התורה והדת. מהרבנים הנכבדים בעיר ניו יורק.

הרב ר׳ יצחק סאדין שליט״א

נולד בפאניעווטש (פלך קאוונא) כ״ז ניסן שנת תרנ״ז, לאביו הרבני ר׳ קלמן. נתחנך בעירו. רבותיו היו הגאונים: ר׳ כתריאל. והצדיק ר׳ נפתלי הירץ קרעצמער (במח״ס «נועם המצות») זצ״ל ר מ י״ם בישיבת פאניעווטש שעמדה תחת חסותה של הגאון האמיתי ר׳ יצחק יעקב ראבינא־וויץ אב״ד ור״מ עיר מולדתו. בשנת תרע״ד בא לארה״ב ולמד איזה זמן בישיבת רבנו יצחק אלחנן. והשתלם גם במדע. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים: ר׳ שמואל צבי ווין אב״ד ווילנא, ור׳ אברהם אהרן יודעלעוויץ אב״ד קאפוליע ועוד רבנים מפורסמים.

בשנת תרע״ז נבחר לרבה של קהלת «אנשי קולוד ולידו», ובתרצ״ט נבחר לרבה של קהלת «אגודת אחים בני יעקב» מברוקלין. בה בשנה התחתן עם מרת רבקה בת החסיד ר׳ שלמה יצחק ליבערמאן ז״ל. בתרפ״א נבחר לרבה של קהלת «בני אברהם» וואוסטער, מאסס. ובתרפ״ב בברוקלין בקהלת «אוהב שלום» וכהן כ״ה שנה. משנת תש״ו כהן בקהלת «אספת ישראל בברוקלין» משנת תש״ח יכהן בקהלה הגדולה «בית שלום תומכי הרב» בברוקלין. חבר ספרים «תולדות יצחק» (ב״ח) «דרשות יצחק סאדין». חבר אגודת הרבנים ובועד הרבנים דניו יורק ברוקלין, חבר בועד הראשי של המזרחי ופעיל במוסדות תורה וצדקה, והי׳ ממיסדי מתיבתא תורה ודעת. עסקן צבורי נכבד. נואם גדול ומצוין. איש אשכולות, ומהרבנים המפורסמים בארה״ב.

הרב ר׳ מרדכי סאוויצקי שליט״א

נולד בעיר לידא (רוסיא) בשנת תרע״א לאביו הר״ר יוסף סאוויצ־קי ז״ל. למד בישיבת ראדין אצל הגאון בעל חפץ חיים וצ״ל והי׳ ידוע בשם העלוי מלידא. ובא בכתובים עם הגאון ר׳ יוסף ראזין (הראגוצובי) ז״ל והגאון תיארו «בא בחכמה ורך בשנים». נסמך להוראה בשנת תרצ״ד ע״י הגאון ר׳ מאיר מאירוביץ האב״ד בנר־בהרדוק, הגאון ר׳ חנוך הענך אייגעש מווילנא וע״י הגאון רח״ע גראדזענסקי ז״ל. בהיותו בן שמונה עשרה חיבר ספר בכורי מרדכי על ירושלמי גיטין (ווילנא־תרצ״א) וכן חיבר ס׳ בית מרדכי שני חלקים הדרנים על הש״ס (חלק ראשון נדפס בשנת תש״ד וחלק שני בתש״ז והפליא את הלומדים בבקיאותו וחריפתו). משנת תש״ה מכהן בתור ראש בית דין בועד הקהלות דבאסטאן המורכב מארבעים בתי כנסיות.

התחתן בשנת תרצ״ח את הרבנית בתיה בת הרה״ג ר׳ אליעזר פופקא שליט״א רב בפילאדעלפיא ונכדת הרב ר׳ יעקב משה ספיר רב בסאראטאוו ובפתח תקוה. גדול בתורה ובמעשים ומצוין בכשרונות נעלים ומהרבנים הצעירים הכי חשובים.

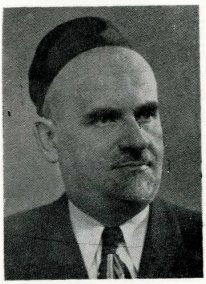
הרב ר' משה סאלאדאוניק שליט"א

נולד בעיר פינסק (רוסיא) בשנת תרע"א לאביו הר"ר יעקב סאראדאוניק ז"ל. נתחנך בישיבת חפץ חיים בראדין. נסמך בשנות תרצ"ח־תרצ"ט ע"י הרה"ג ר' דוד ראווינסקי ז"ל ראבד"ק פינסק, וע"י ראשי ומנהלי ישיבת "חפץ חיים", וע"י חברי ועד הרבנים בווילנא.

התחתן בשנת תש"ב עם בת הרב ר' אליעזר גרליק רב בנוי־הייוון קאנ. ונכדת הרב ר' הלל גרליק אב"ד קאושאנערדאק ע"י פינסק. שמש ברבנות בבהכנ"ס "אהבת אחים אנשי פינסק" בבריקלין, ובשנת תש"ו עבר לכהן בבית המדרש הגדול דבראנקס.חבר לאגודת הרבנים ועד הרבנים משנת תש"ז. מנשיאי הכבוד של יונייעדט ושואיש אפיל של מהוז בראנקס.

הרב ר' יוסף דוב הלוי סאלאוויציק שליט"א

נולד בעיר בריסק דליטא (פולין) בשנת תרס"ח לאביו הרב הגאון ר' שמחה הלוי סאלאוויציק זצ"ל, נכד הגאון ר' יוסף דוב־בער הלוי מבריסק דליטא. נתחנך אצל אביו הגאון ואצל הגאון ר' שלמה פר־ליאציק "העלוי ממייץ" זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרצ"א ע"י אביו זצ"ל ועוד רבנים גאונים מפורסמים. התחתן בשנת תרצ"ה עם אשתו הרבנית מרת שושנה אייזעלמאן, ממשפחת לומדים מפורסמים בתורתם וצדקתם מליטא. בשנת תרצ"ג נתקבל לרב בקהלת "בני ישראל" בספרינג וואלי נ. י. ומכהן שם עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה וסגן יו"ר ועד הפועל שלה. הרב סאלאוויציק שליט"א רב פעלים בקהלתו להחזקת התורה והדת, ובעזרתו נוסדה ישיבה שהתפתחה בזמן קצר לתהלה ולתפארת. יחד עם מנהיגי אגודת הרבנים יפקח על ענייני כשרות בנו יורק רבתי, ולוקח חלק פעיל בעניינים צבוריים. מלבד יחזסו הגדיל באמור, הנו מהרבנים החשובים והנכבדים.

הרב ר' יצחק זאב סאלאוויציק שליט"א
הגאב"ד דבריסק

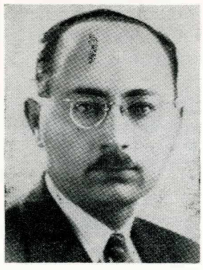
נולד בשנת תרמ"ו בוואלאזשין. בן הגאון האדיר רשכב"ה מרן ר' חיים הלוי זצוק"ל הר"מ דוואלאזשין וגאב"ד דבריסק, למד אצל אביו זצ"ל, ובעודו צעיר נתפרסם לגאון עצום ולבעל הבנה כבירה ועמוקה, ונעשה אחד מעמודי התורה והיראה.

אחרי חתונתו כהן כראש ישיבת "תורת חיים" בוואדשא. אבל כעבור איזה חדשים נתבקש אביו מרן הגאון הנ"ל בישיבה של מעלה, ונבחר לממלא מקומו ושמש כגאב"ד דעיר בריסק עד פרוץ המלחמה בשנת ת"ש. בתורתו ובחכמתו האיר לבריסק וכל היהדות התורנית בפולין וחוצה לה. לגאון יצדיק זה נהרו כל תלמידי הישיבות אבירי הכשרון אשר כבר זכו לכתרה של תורה והצטיינו בחריפות ובקיאות. תחת חסותו השתלמו והתבשמו מאוד גאונותו במשך כל ימי שבתו בבריסק.

עם פרוץ המלחמה נמלט בנפש והתישב בעיה"ק ירושלים, וכל גדולי ארה"ק משכימים לפתחו, והשפעתו כבירה בכל העולם היהודי התורני, והוא מגאוני וגדולי דורנו. יושב באהלה של תורה, בד' אמות של ההלכה, וכל דבריו ומעשיו ספורים ושקולים, בהשכל ודעת תורה, צדיק וחסיד כחד מקמאי.

פרשת תולדות וגדולת הגאב"ד מבריסק שליט"א, גאונותו ומנהיגתו, ראוי' שתתפוס חיבור שלם. בידענו דרכיו בקדש ובאין בידינו להבטיח שדברינו בקשר עם תולדתו יהי' לרצונו, כי במקום גדולתו שם ענותנותו המופתית. ע"כ קצרנו במקום שיש להאריך בהערכת תולדות צדיק וגאון זה.

הרב ר' יצחק סאלאמאן שליט"א

נולד בעיר הקודש ירושלים בשנת תר"ע לאביו הר"ר מאיר ישעי' סאלאמאן.

נתחנך בישיבות עץ חיים, מאה שערים בירושלים ובישיבת ר' יצחק אלחנן בניריארק. נסמך להוראה בשנת תרצ"א ע"י הגאונים ר' אברהם יצחק הכהן קוק רב הראשי בא"י, רמ"ז מרגליות, הרה"ג ד"ר דב רעוועל, ר' יוסף גרשון הורוויץ דומ"ץ בירושלים ר' משה סאלאוויציק, והרה"ג ר' אהרן אראנאוויץ ז"ל. התחתן עם אשתו הרבנית מרת אינדל בשנת תרצ"א. שמש ברבנות בלייץ פלאסיד, אח"כ כהן בבהכנ"ס אגודת אחים בפריהאלד נ. דוש. ומשנת הש"ג מכהן פאר בבית הכנסת אהבת ישראל בפילדלפיא. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, בהסתדרות המזרחי, מזכיר במרכז הרבנים דפילדלפיא.

הרב ר' שמואל סאלגיצע שליט"א

נולד בעיר קאמעניעץ (ליטא) בשנת תר"ע לאביו הר"ר ישעיהו סאלניצע ז"ל למדן ויר"א גדול. נתחנך בישיבות ביאליסטוק, קלעצק וקאמעניעץ, אצל הגאונים ר' ברוך בער לייבוביץ, ור' יעקב מתמיד ז"ל, ויל"ח הגאונים ר' איסר זלמן מלצר ור' אהרן קאטלער שליט"א. נסמך להוראה בשנת תרח"ץ ע"י הגאונים הרב בורשטין אב"ד דקאמעניעץ וע"י הר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל. שימש ברבנות בכמה קהלות בארה"ב ובעת מכהן כרבנות בבהכנ"ס "משכן השי"ס" בברוקלין, משנת תש"ב. חיבר ספר "חזון שמואל" על מס' כתובות ונדרים ושו"ת. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ובועד הרבנים דניו יורק.

הרב ר' חיים אלעזר שמאמאן שליט"א

נולד בעיר האראדישץ פלך מינסק בשנת תרנ"ו לאביו הר"ר בנימין אהרן ז"ל ממשפחת בני תורה. למד בישיבת מיר ובלאמזא אצל הגאון ר' יחיאל מרדכי גאר־דאן שליט"א. נסמך להוראה מרבו הגאון ר' יחיאל מרדכי הנ"ל ומהגאון ר' יהודה ליב גראדאן אב"ד לאמזא ומהרב הדיין המצוין ר' יוסף אברהם צינאוויץ ז"ל מלאמזא. התחתן בשנת תרע"ט עם בת הגביר הנכבד ר' שלמה שצאוועגאוויץ ז"ל מגאוואגראד. בשנת תרפ"א בא בצוותא חדא עם הגאון ר' יהודה ליב גראדאן ז"ל אב"ד לאמזא לטובת הישיבה. ונבחר לראש ישיבת חפץ חיים בבאלטימור והודות להתמסרותו והשפעתו הגדולה התפתחה הישיבה ונתרבו תלמידי, מתמשים עד שלש מאות וחמשים כ"י. ישיבה זו מתנוססת בכבוד ובפאר והודות להתאמציות הרבות של הרב, הוקם בנין מפואר מהבנינים הכי יפים בכל ארצות הברית ומתנהלת ברוח מסורתי לאות ולמופת. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ובועד הרבנים בבאלטימור. פעיל בועד ההצלה, עזרת תורה ומוסדי א"י. הרב סאמסאן שליט"א הנו גדול בתורה ונואם מצוין ומהרבנים החשובים והכי פעילים.

הרב ר' חיים יעקב סאפרין שליט"א
האדמו"ר מקאמארנא

נולד בקאמארנא (גאליציא) בשנת תרנ"ב, בן האדמו"ר הצ' המפורסם מו"ה אברהם מרדכי זצ"ל מבאריסלוב, בן האדמו"ר הה"ק המקובל מו"ה אליעזר מקאמארנא בעל דמשק אליעזר על הזוהר וס' אור עינים, בן הגה"ק רשכבה"ג מרן רבי יצחק יהודה יחיאל הידוע בשם ר' אייזיקל מקאמארנא זצ"ל, אשר האיר באור תורתו ובספריו הרבים המאירים לארץ ולדרים. ביחוד ידועים ספריו אוצר החיים והיכל הברכה פירוש גדול ונורא עה"ת, זהר חי פירוש גדול על הזוהר, חמשה פירושים על משניות, עשירית האיפה על תו"כ, נתיב מצותיך הקדמה עה"ת, נוצר חסד על פרקי אבות, שלחן הטהור על שו"ע או"ח, פירוש על הירושלמי ועוד. בן הגה"ק מו"ה אלכסנדר אבד"ק קאמארנא זצ"ל בעל זכרון דברים (דרשות ותשובות, מנ"כ באויהעל ארץ הגר) אחי הגה"ק רשכבה"ג רבינו צבי מזידיטשוב זצ"ל ולמעלה בקודש עד התויו"ט ובעל עולת שבת.

נתחנך אצל אביו ובשנת תרע"ג נשא את בת הרב הגאון ר' יצחק פלאם אבד"ק קארטשון וגם תותנו הוא מזרע היחס נכד הגה"ק מבעלזא וחתנו של בעל בית אהרן על הלכות גיטין ובן אחר בן נכדו של המגיד מסקוהל (בעל דברת שלמה).

האדמו"ר מקאמארנא דר מלפנים באונגוואר ורכש לו הרבה מעריצים ובשנת תרצ"ח בא לארה"ב וחסידיו ומעריציו יסדו לו בית מדרש בשם "בני יעקב אנשי קאמארנא". קנה לו שם בתורתו ומפשיך בדרך אבותיו. חבר ספרים דלקמן: בית אבות מיוסד על הז' רועים, טועמי חיים זכו על טעמי התורה עפ"י פרד"ס (ביחוד על ורקא מונח סגול ועל הטעם זקף גדול), בית יעקב עה"ת, בית יעקב נערץ הפרשיות סופן בתחלתן, בית יעקב על א' זעירא של ויקרא, בית יעקב על המועדים, עין יעקב על אגדות הש"ס, וספר והוא כתר לראשך על הכתר מצות כל מצוה אשר חקוקה בתר"ך אותיות בעשרת הדברות בלוחת אבנים כל מצוה ומצוה באות א' בדרך פרד"ס מפני מה דיוקא שייך לאותו אות אשר חקוקה בו.

הרבי מקאמארנא שליט"א מקדיש כל עתותיו לתורה ועבודה ולא שייך לשום מפלגה והנו חבר ועד הפועל של אגודת האדמורי"ם והרבנית שלו עסקנית במרכז הרבניות של האדמורי"ם.

זכרון קדושים

בנו הרב הגאון הצדיק מו"ה צבי אלעזר סאפרין זצ"ל הי"ד, גר אצל חותנו הרב הקדוש המפורסם ר' אלטר סאפרין זצ"ל הי"ד בעיר־ישן (פולניא), נסמך להוראה בן ח"י שנים ונהרג בעוה"ר ע"י הנאצים

הרב ר' יצחק הלוי סג"ל שליט"א, דוש. סיטי

נולד בסביבת האלוסק פלך מינסק (רוסיא) בשנת תרל"ט לאביו הרב הגדול בתורה ר' חיים הלוי ז"ל מגזע רבנים וגדולי תורה. נתחנך אצל הגאון מרן ר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל בהיותו אב"ד ור"מ בהאלוסק. והגיד שיעורים בגמ"ת לפני בחורים לומדים צעירים (כמנהג רבו). אח"כ למד בכולל קובנה משנת תרס"ב עד תרס"ד.

נסמך להוראה מהגאונים ר' ח"ל ליטווין ז"ל מחבר ס' שערי דעה (סמארגאן), ר"מ דאנישעוו סקי בקובנה־סלבודקה, ר"ש לאנדא, ר' כריך בער לייבוביץ האלוסק, ומהגאון ר' משה שמיאל שפירא אב"ד דבאברייסק זצ"ל. שמש ברבנות בקאנו. זכרו תורת משה בניואַרק. הי' אב"ד לאגודת הקהלות בבאיאן נ. דוש. עד שנת תרצ"ט. כעת מכהן ברבנות בק"ק דזשורזשי סיטי נ. דזש. חיבר ספרים עודם בכתב יד. חבר אגודת הרבנים דאהר"ב וקנדה. הי' שתי פעמים חבר הנשיאות דאגודת הרבנים ובעת הוא יו"ר נבחר ויו"ר ועד הפועל של אגודת הרבנים הנ"ל. בשנת תרס"ח נשא את אשתו הרבנית מרת מיכליא תחי' בת הר' ולמן קאצענעלנסאן זי"ל. מגזע רבנים גאונים. (היא פעילה בכמה ענייני הכלל והנה עסקנית מפורסמת בענייני יהדות שונים).

הרב סגל שליט"א הנו דרשן נפלא ונואם מצוין ונמנה ביו הרבנים הגדולים שבארצות הברית.

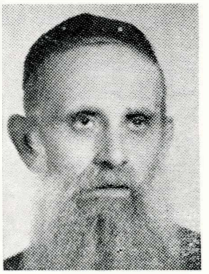
הרב ר' יצחק סטאלמאן שליט"א

נולד בשנת תרנ"ז ברובל, מאזיר (פלך מינסק רוסיא). לאביו הרב ר' ארי' ליב נ"י. נתחנך אצל הרבנים הגאונים: ר' משה חיים העכטמאן זצ"ל, אב"ד דרוב־ליץ ובעיר סטאכאוו בקיבוץ הרב דשם. אח"כ למד בישיבות המפורסמות: ראוונא, ישיבת חפץ חיים, ראדין, ישיבת כנסת ישראל סלובודקה, קובנה, ובישיבת נר־בהרדוק, נסמך להוראה מהגאונים: ר' משה מרדכי אפשטיין, ר"מ דסלובודקה־חברון, ר' אליעזר בני־נוביץ, אב"ד מינסק, ר' שמעון יהודה הכהן שקאפ, ר"מ טעלז־גארדנא, ר' משה חיים העכטמאן הנ"ל. שמש ברבנות וכר"מ דישיבות מאזיר, יורעוויץ, רוסיא. בשנת תרע"ז, וגם הי' מנהלן ומיסדן. משנת תרס"א עד תרפ"ד שמש כרב באזאריטש. בשנת תרפ"ד הגיע לארה"ב ונתקבל לרב בקהלות: בית אהרן וישראל משכן ישראל, ושערי שמים, תחום פינקל בעיר דטרויט, מיש.

מח"ס "מנחת יצחק" (ג' חלקים עה"ת אגדה והלכה, נדפסו בשנות תרצ"ד־תש"ח) חידושי תורה, רעיונות והגיונות (כ"י). מיסד ומנהל מרכז לחיזוק התורה והיהדות שע"י ועד הרבנים דדטרויט, נשיא הכבוד של ישיבת "בית יהודה" בדטרויט שהי' נשיאה ומקימה כשש שנים. מנהל ועד הרבנים, נשיא מפלגת "מזרחי" בארצות המערב התיכוני שבארה"ב, חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

הרב ר' דוב בערל סווירסקי שליט"א, שיקאגו

נולד בעיר סוויר. פלך ווילנא לאביו הרבני המופלג ר' דוד בן הרב הגדול בתורה ר' זונדל סוויר. ולאמו ראשא בת הרבני המופלג בתורה ר' שמרי' גבאי (שבני הי' הרב הגאון ר' יעקב לעווין אב"ד אלקוניק שעלה אח"כ לארה"ק ושם מנ"כ).

למד בישיבת ראדין אצל הגאון בעל חפץ חיים ובנובהרדוק ובכולל קאוונא. נסמך להוראה מהגאון ר' רפאל שפירא מוואלאזין, מהגאון ר' יחיאל מיכל עפשטיין בעל ערוך השלחן ועוד רבנים גאונים. התחתן בשנת תרס"ג את האשה העניא בת הרבני המופלג בתורה ר' אברהם כהנא מסאב ז"ל. שמש ברבנות בעיר רודישאק, פלך קאוונא ח"י שנים. בשנת תרפ"ב בא לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת קאונא בשיקאגו ומכהן בה עד היום.

חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. גזבר במרכז הרבנים דשיקאגו, מיסדי ישיבת פאראקיל סקוהל והתמסר לה הרבה והנו נשיא הכבוד שלה. מיסדי ועד השחיטה שע"י מרכז הרבנים. חבר לקרן ההצלה ופעיל בכל ענייני דמתא ועוזר בכל ענייני התורה צדקה וחסד.

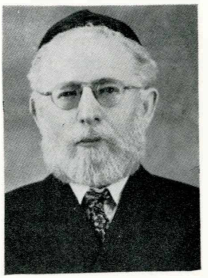
הרב ר' משה מנחם סילווער שליט"א
האדמו"ר מסלונים

נולד בשנת תרמ"ד בלובלין (פולין), לאביו הרבני הנכבד הגביר המפורסם ר' אלכסנדר ז"ל.

נתחנך על ברכי חותנו האדמו"ר מסלונים, הצדיק ר' שמואל ווינברג זצ"ל, למד אצל מלמדים פרטיים מפורסמים. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים: ר' אבא רפפורט, אב"ד קעלץ, וחברי הרבנות בורשה. בשנת תרצ"ד הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס "אנשי משה" בדטרויט, מקום שם משמש גם באדמו"ר"ת. נצר מגזע הרבנים הגאונים: תביאות שור, בית האדמו"ר מסלאנים ועוד. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, חבר ועד הרבנים בדטרויט, חבר מפלגת "אגודת ישראל". ממיסדי ועוזרי ישיבת חכמי לובלין, בלובלין ודטרויט, מיסד ונשיא הגימנסיא והסמינריון "חבצלת" בביאליסטוק, חבר מרכז של כמה מוסדות צדקה וחסד בביאליסטוק, מעסקני ישיבת בית יהודא בדטרויט, רב פעלים למען הרמת קרן התורה, הדת והיהדות ומהרבנים הפעילים במדינת מישיגען.

הרב דר. ר' מנחם העניך סינגער שליט"א

נולדי בעיר קאמענץ ליטאווסק (פוילין) לאביו הר"ר אהרן אליהו ז"ל. נתחנך אצל הגאונים ר' שמעון שקאפ, ר' רפאל שפירא, ר' יצחק יעקב מפאניווזע, ור' חיים סאלאוויטשיק זצ"ל.

נסמך להוראה בשנות תרע"א ותרע"ב ע"י הגאונים ר' רפאל שפירא, ר' שמעון שקאפ, ור' אלי' פיינשטיין זצ"ל. שמש ברבנות בעיר שאוולאן בליטא. ובוואסילארק בלך ניזנע (רוסיא). כעת מכהן ברבנות בעיר לאס אנושעלעס (קאליפארניע) בקאנג. „שערי תורה". חיבר ספר „לוית חן" שני חלקים על הרמב"ם ועל המכילתא דר' שמעון בן יוחאי ז"ל. הנו חבר אגודת הרנים דארה"ב וקנדה ומחשובי הרבנים בלאס אנושעלעס.

הרב ר' משה עבער שליט"א

נולד בשנת תרמ"ה בעיר קוֹ פישאק (ליטא), לאביו הרב ר' שמואל (יוטער) ז"ל. למד בישיבות המפורסמות: ראדין, סלובודקה, מיר. ונתחנך אצל הגאונים המפו' ר' הערשל ור' נפתלי טראפ, ר' בריך הורביץ, ר' משה מרדכי אפשטיין, ור' אלי' בריך קמאי ז"ל ויבל"ח ר' אליעזר יהודה פינקל שליט"א. בשנת תרס"ה נסמך להוראה ע"י הגאונים ר' אלי' ברוך קמאי, ר' יחיאל מיכל אפשטיין. בעל „ערוך השלחן" ר' משה מרדכי אפשטיין ז"ל. זיל"ה ר' איסר זלמן מלצר שליט"א ועוד. כה בשנה התחתן עם בת הרה"ג ר' לוי יצחק מעבעל אב"ד טשעטשערסק. בשנות תרס"ח-ס"ד רב וממלא מקום חותנו בטשעטשערסק, בשנת תרפ"ה הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס „חיזוק אמונה ומחזיקי הדת" בעיר הריסבורג, פא. הדפיס חידושי תורה במאספים וירחונים שונים. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. חבר הנהלת תלמידי סלובודקה באמריקה. רב פעלים למען חיזוק התורה והדת. נואם מצוין ומהולל בתשבחות. גדול בתורה ובהוראה, ומהרבנים החשובים במדינת פנסילבניא.

הרב ר' אפרים עפשטיין שליט"א

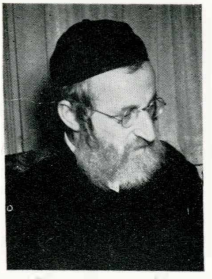
נולד בשנת תרל"ו בבאקשט, לאביו הרב הגאון ר' צבי חיים ז"ל (נפטר תר"ס) נכד (מצד אמו) הצדיק המפו' ר' חיים באקשטער זצ"ל (אבי המשפחה באקשט המפורסמת בליטא) אחיו הי' הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל, ראש ישיבת סלבודקה יחברון.

נתחנך ב ש בת סלבודקה, אצל הגאון ר' יצחק ראבינאוויץ זצ"ל ר"מ ישיבה הנ"ל (אשר אח"כ נתמנה לאב"ד פאניווזש), ואצל הגאון ר' יצחק בלאזער זצ"ל.

נסמך להוראה מהגאונים: רי"מ הלוי עפשטיין זצ"ל (ערוך השלחן) אב"ד נובהרדוק, ר' אלי' ברוך קאמאי, אב"ד ור"מ מיר, הרידב"ז מסלוצק ועוד. עודנו צעיר הצטיין בכשרונותיו, ובשנת תרנ"ז הוזמן מהגאון הרידב"ז ליסד ישיבה בסלוצק, ובשנת תר"ס נתמנה לממלא מקום אביו בקהלת באקשט.

בשנת תרס"ב התחתן ונשא את אשתו מרת האנע בת הרבני הנכבד ר' ישראל אלי' איזראעלעוויטש מחשובי פלונגיאן. בשנת תרע"ט בא לארה"ב ונבחר לרבה של קהלת זכרו תורת משה בניו יורק, ואח"כ בקהלת ישראל סאראנטער אנשי זאמוט. והי' ממנהיגי ישיבת תפארת ירושלים, ופעיל באגודת הרבנים. בשנת תרע"א נבחר לרבה של קהלת אנשי כנסת ישראל בשי' קאגו ומשמש בה עד היום. סגן נשיא באגודת הרבנים, ובסנטרל רעליף, חבר ועה"פ הארצי של המזרחי וכהן כנשיא לסניף שיקאגו, הרבה שנים. פעיל מאד בעניני דמתא ובמשך למעלה מכ' שנה כהן כנשיא ועד הישיבות, וועד החינוך בשיקאגו, הי' ממיסדי ישיבת בית מדרש לתורה, ואחד ממנהלי, והרציא שיעורים בה. ביסוד „קרן ההצלה" נתמנה לגזברה. עסקנותו עבור מוסדות התורה קנו לו שם בכל העולם היהודי, ובשנת תש"ח נתמנה לראש המשלחת מטעם הסענטראל ארטאדאקס קאמיטעט של אגודת הרבנים והדשוינט לבקר את כל מדינות אירופה לעזרת הפליטים הדתיים ומוסדות התורה, בשנת תש"ט נתמנה שוב לראש משלחת מטעם קרן ההצלה בשיקאגו לבקר בארץ ישראל לחלק תמיכה למוסדות התורה. גדול בתורה ובמעשה ומהרבנים החשובים והכי מפורסמים בארה"ב.

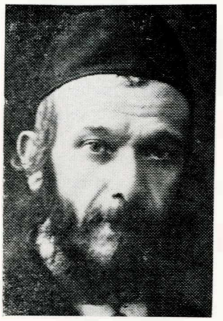
הרב ר' משה יחיאל הלוי עפשטיין שליט"א
האדמו"ר מאזירוב

נולד בשנת תר"ן בעיר אוזיר, לאביו הרב הצדיק המפו' ר' אברהם שלמה ז"ל אב"ד אזירוב (מחוז ראדאם). נתחנך על ברכי אביו ז"ל. נסמך להוראה מגדולי פולין, בימי צעירותו הי' ידוע כעילוי וכשקדן. בשנת תרע"ו התחיל לכהן בתור רב ומנהיג רוחני בעיר אוזירוב. בשנת תרפ"ו נכתר לאדמו"ר כמ"מ אביו, ובה בשנה הגיע לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס בניו יורק מקום שם משמש גם כאדמו"ר. מחבר ספרים על כל מקצועות התורה (כ"י),

וכל גדולי המבקרים שבזמננו בגולה ובא"י מהללים ומפארים את ספרו, רב הכמות ורב האיכות. נצר מגזע הגאונים והצדיקים; ר' ליביש אוזיראוער, תלמיד החוזה, האדמו"ר חיים שמואל הלוי איש הורביץ מחנשטין, יהודי הקדוש, לובלין, של"ה. גדול בתורה, בחכמה ובמדעי היהדות, בחסידות ובאדמורי"ת. חבר באגודת הרבנים, ואגודת האדמורי"ם, ואחד ממנהיגי אגודת ישראל בארה"ב. מהאדמורי"ם המפורסמים ביותר בארה"ב.

הרב ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל

אחד מגאוני תקופתנו ומרביצי תורה הכי גדולים במשך עשרות שנים. נולד כ' אדר תרכ"ז בבאקשט ובימי חרפו נקרא על שם עיר מולדתו "באקשטער עלוי". מגדולי תלמידי ישיבת וואלאזשין, ובהיותו בן י"ח שנה הי' בקי בכל הש"ס, ומפורסם בכל חוגי התורה. הגביר הנכבד הנדיב והצדיק ר' פייוועל פראנק ז"ל מקאוונא בחר בו לחתנו, ואחרי חתונתו נסע לארץ ישראל, והוא יחד עם משפחת חותנו גאלו את אדמת "חדרה" ויסדו את המושבה הנ"ל שהיא בין הראשונות בישוב החדש.

בשנת תרנ"ה נבחר לראש ישיבת "כנסת ישראל" בסאבידקה וכמעט כל רבני ליטא ופולין הם תלמידיו. חבתו לארץ ישראל גרמה שהעביר את ישיבתו המפורסמת לעיר האבות חברון. הישיבה התפתחה ונהרו אליו תלמידים מכל הארצות עד שבשנת תרמ"ט בפרוץ הפרעות התנפלו הערבים ועשו שמות ובהרגו עק"ה עשרות תלמידים ופסק הישוב היהודי הקטן בחברון. אז העביר את הישיבה ירושלימה, והמשיך בראשה עד פטירתו בתרצ"ה. כמה מחדו"ת הרבים נדפסו בספריו בשם "לבוש מרדכי" מס' בבא קמא, ובבא מציעא, וסדר קדשים, ולבוש מרדכי תשובות. גאון אדיר וצדיק ומקובלני התורה ונושאי דגלה. הישיבה מתנהלת כעת מטעם חתניו הגאונים המפורסמים ר' יחזקאל סרנא, ר' אהרן כהן, ור' משה חברוני שליט"א. שני חתניו גאוני התורה ה"ה ירושלמי, ור"מ סקאריטע (אב"ד סלבודקה) נהרגו ע"י הנאצים הי"ד.

הערה:

ראוי להזכיר כאן, גם את הגאון ר' צבי חיים עפשטיין זצ"ל אחיו של הגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל. נולד בסלוצק בשנת ת"ר ולמד אצל הגאון האדיר ר' יוסף דוב ביואלאזשין והי' ידוע בישיבה בשם "דער שוואצער עלוי".

נסמך להוראה מהגאון הנצי"ב ורבו הנ"ל, התחתן עם בת הנדיב המפורסם ר' שמעון יצחק אייזיק בלאך ז"ל (משפחת הגה"צ ר' חיים באקשט זצ"ל. משפחה זו הוזכרה בכמה ספרים לשבח ולתהלה). אחרי החותנו התישב בבאקשט (ע"י וואר־זשין) יסד שם ישיבה והרביץ תורה שלא על מנת לקבל פרס והגיד שעורים כסדרן. אחיו הגאון ר' משה מרדכי זצ"ל הי' ג"כ אחד מתלמידיו, והשאיר הרבה חד"ת בהלכה ומובא בספר "לבוש מרדכי" הנ"ל. הי' מפורסם כלמדן וכל ימיו הקדיש להרבצת תורה, נפטר כ"ט אדר תר"ס בבאקשט ומנ"כ באיווינץ.

הרב ר' שמואל הלוי עפשטיין שליט"א
האדמו"ר מניישטאדט

נולד בעיר זוואלין (פולין) בשנת תרנ"ב לאביו הרב האדמו"ר הגה"צ ר' נתן דוד מניישטאדט, בן האדמו"ר הצה"ק ר' חיים מאיר. בן האדמו"ר הק' ר' קלונימוס קלמן מניישטאדט בן הסבא קדישא ר' יוסילי (הנקרא דער גוטער יוד) מניישטאדט, בן הגה"ק אשר האיר פני תבל החסידות בספרו מאור ושמש זצ"ל. האדמו"ר מניי־שטאדט הוא ג"כ נכד הצה"ק ר' שמואל אלי' מעיר זוואלין, בן הצ' הק' מופת הדור ר' יחזקאל מקוזמיר זצ"ל. נתחנך אצל הרב הגאון ר' יהושע פלאטא אבד"ק ניישטאדט ואצל אביו האדמו"ר זצ"ל. שמש באדמורי"ת בעיר קיעלץ ובשנת תרפ"ח בא לארה"ב. חבר לאגודת האדמורי"ם, ואחד מהאדמורי"ם החשובים בנויארק.

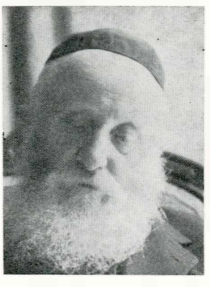
הרב ר' שלום פאדאלעווסקי שליט"א

נולד בעיר האראדעץ (רוסיא) בשנת תרע"א לאביו הר"ר ליבער פאדאלעווסקי ז"ל. נתחנך בישיבת קאברין משנת תרפ"ד עד תרצ"ד אצל הגאון ר' פסח פרוסקין והגאון ר' יוסף ליב נענעדיק, וב שיבת מיר משנת תרצ"ד עד תרצ"ח אצל הגאונים ר' א"י פינקל ור' ירוחם לייוואוויץ. נסמך להוראה בשנת תרצ"ד מהגאונים ר' פסח פרוסקין, ור' שלמה מתתי' מישיבת קאברין, ומר' שמחה זעליג מו"צ בבריסק דליטא.

שמש ברבנות בניו יורק בבית הכנסת אנשי פאניזול משנת תרצ"ח עד ת"ש, ובביהכנ"ס האמ־ליער משנת ת"ש עד תש"ד ובעת מכהן בתור רב בביהכנ"ס תורה ואמונה, ובתיר ראש ישיבה בישיבת חפץ חיים. חבר ועד הרבנים דנויארק רבתי ובאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

הרב ר' יוסף דוב פאן שליט"א

נולד בשנת תרמ"ד בסלוצק (פלך מינסק רוסיא). לאביו הר"ר יצחק ז"ל. כבן ט"ו בא לישיבת טעלז ולמד בהתמדה ארבע שנים. משם עבר לוואלאזשין ולמד כשנתיים אצל הגאון האדיר ר' רפאל שפירא זצ"ל. אח"כ שב לסלוצק והוסיף לשקוד על התורה בש"ס ופוסקים כארבע שנים. נסמך להוראה מהגאונים: ר' רפאל שפירא ר"מ דוואלאזשין, הגאון ר' מרדכי רא־זענבלאט אב"ד דסלאנים, וי"ח הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א אב"ד ור"מ דסלוצק. (כ ע ת

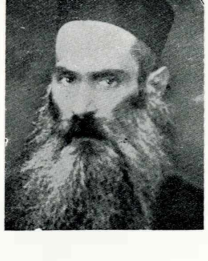
בירושלים ע"ה"ק). התחתן בשנת תרס"ט בעיר קאפוליא, ואחרי נשואיו ישב עה"ת עד שנתקבל לאב"ד בעירה רובליא, ע"י מאזיר פלך מינסק, ובה כהן עד פרוץ המלחמה הראשונה. בשנת תרע"ו הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ואב"ד בעיר פארטלאנד. בה הוא מכהן עד עתה. נדפסו ממנו הרבה חידושי תורה בירחון "שערי ציון" בירושלים עיה"ק, חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, וחבר לאגודת המזרחי. הרב פאין שליט"א הנו רב גדול בתורה והנו מהרבנים המובהקים הספורים במערב ארה"ב וביחוד באזור מערב־צפון עד שכמה קהלות תלוים בחוות דעתו והוראותיו. נכבד ואהוב לכל, ואחד הרבנים החשובים בארה"ב.

הרב ר' מנוס איסר פאלאנסקי זצ"ל הי"ד

נולד בשנת תרמ"ב בעיר דאנילעוויטש (פלך ווילנא), לאביו הרב הגאון ר' אברהם ליב זצ"ל, אב"ד דאנילעוויטש. נתחנך בישיבות: סלונים, ולידא. נסמך להוראה ע"י הרב הגאון ר' יצחק יעקב ריינעס אב"ד ור"מ לידא. נשא לאשה את מרת מרים בת הגאון ר' מאיר ראבינסאהן זצ"ל, אב"ד ראדישקע־וויטש. שמש ברבנות בכמה קהלות חשובות כמו: אלשאן ברעדאנסק, דאקשיץ, סוויענציץ (מחוז ווילנא) משנת תרמ"ה שמש ברבנות בלי־באוע (לעטלאנד) עד שנתרע על קדוש השם ע"י הנאצים ימ"ש. זכה לשם טוב והי' מפורסם בכל עולם הרבני בפולין וליטא. כתב הרבה חדו"ת וכמה מספריו היו מוכנים לדפוס. בשנת תש"ב הועל על המוקד ביחד עם כל בני משפחתו, ונשארו רק שני אודים מוצלים: ר' יוסף פאלאנסקי (הנמצא כעת בפריס) ובת, ד"ר שיינע קאמינעצקי בניו יורק.

הרב ר' שלמה פאליאטשעק זצ"ל

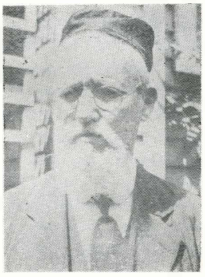
נולד כ"ט כסליו תרל"ח, בכפר סמוך למייצעס (פלך גראדנא). אביו ר' יוסף הי' למדן וסוחר. בגיל חמש שכרו לו מלמד, תפיסתו היתה מהירה, והבנתו עמוקה, וזכרונו להפליא, ועל כלם מתמיד ושקדן. בגיל 7 התחיל ללמוד גמרא. בן שמונה למד בנובהרדוק, ואחרי ימים מספר עבר לישיבת סלונים. אחרי בחינה נתקבל לישיבה, והושיבוהו בכתה העליונה בין בחורים בגיל המבוגר, והצטין יותר מכלם. בהיותו בן 12 שנה, הובא לוואלאזשין עפ"י עצת והשפעת תלמיד וואלאזשין מכפר שכן למייצעס (הרב ר' אהרן ראבינאוויץ שאח"כ הי' הגאב"ד לידא). בבואם לוואלאזשין, אמר הגאון הנצי"ב בדרך הלצה: "הבאתם תינוק ואיה עריסתו?" התלמיד הותיק הסביר שהילד הוא עלוי, ואז הסכימו לתת לו בחינה. הראשון לבוחנו הי' הגאון ר' חיים סולובייציק זצ"ל, ואחרי בחינה קצרה אמר: "לא בעל כשרון סתם עומד לפני, ואין כל ספק שעלוי הוא, ויתכן שבכשרונותיו עולה הוא על דרגת העלוי" ובזה יצא לו הכנוי "העלוי ממייצעט". את שמחת בר מצותו חגגו בבית הנצי"ב בוואלאזשין, בהשתתפותם של כל בני הישיבה. ימים אחדים לפני החגיגה אמר לו הגאון ר' חיים שיכין איזה פלפול, הראה לו מקומות בתלמוד ומפורשיו, שבהן ישתמש לפלפולו. הבר מצוה בא לחגיגה בהיל ורעדה. כי בישן הי', רק אחרי הפצרותיו של הגאון ר' חיים התחיל ואמר בקול נמוך, בגמרו, אמר הגאון ר' חיים: "בני מה שחשבתי, לא אמרת, אבל מה שאמרת יותר טוב הוא ממה שחשבתי!". כוכב חדש עלה בעולם הישיבות, העלוי ממייצעס, וכל אחד, והגאון ר' חיים בתוכם, נהגו בו כבוד כלגאון בא בימים. בשנת תרנ"ב (נסגרה ישיבת וואלאזשין) לקחוהו הגאון ר' חיים אתו לבריסק, ופרסם את שמו לפני ראשי הישיבות ורבני רוסיא. ראשי הישיבות ורבנים מריצים את קושיותיהם אליו, והעלם פרק אותן בדבור אחד, וסתר את כל בנייניהם. עד כדי השתוממות.

בגיל ט"ז הצליח הגאון ר' נתן צבי פינקעל ז"ל ("נוסבא") מסלאבאדקא להביאו לישיבתו, גם שמה למד לעצמו לפי שיטתו ודרכו הוא, ושמע רק שעורי מוסר, ופלפול. בחודש אלול שנה הנ"ל, נשלח עם עוד בחורים מצוינים לקעלם, לשמוע מוסר מפי הגאון ר' שמחה זיסל זיוו זצ"ל. אחרי סכות לא שב ככל התלמידים לסלאבאדקא אלא נסע לבריסק, כי לבו נמשך אחרי רבו, ר' חיים וצ"ל, שמה למד עד שהתפטר מהצבא, משם נסע לקבוצו של הגאון ר' חיים עזר גראדזענסקי בווילנא.

התחתן באוויענציץ ע"י מינסק, עם בת בע"ב חשוב ואמיד. אחרי חתונתו נסה במסחר ולא הצליח. חזר לווילנא ללמוד תורה בפרישות, ובגיל כ"ה הזמינו הרב הגאון ר' יצחק יעקב ריינעס ז"ל, לראש ישיבת לידא. בפרוץ המלחמה הוכרח לעזוב את לידא, ובא לרוסיא הדרומית. יסד ישיבה קטנה בקהלת "יעליסאוועט־גראד" אשר בה גר, ובמשכורתו הצנוע עזר גם לאחרים. הישיבה נסגרה, ומנוהו כמשגיח על בתי ספר העירונים, וכמובן שמשרה זו לא הלמה לגאון זה. אחרי טלטולים בא לפולין, ותיכף אחרי בואו נתקבל לראש ישיבת "תחכמוני" בביאליסטוק. אחרי שנה הוזמן לר"מ בישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יארק. בשנת תרפ"א בא לארה"ב, ונתקבל בכבוד ופאר, מעולם התורני.

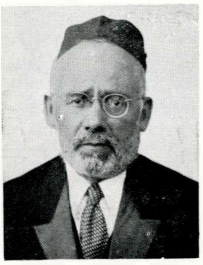
הי' חבר באגודת הרבנים, השתתף בכל ועידותי, ואספותי, ועזר להמוסד "עזרת תורה". הי' חבר במזרחי, ומסור לבנין הארץ. כדאי לציין שהגאון הקדוש ר' אלחנן בונם וואסערמאן מבאראנוויץ העיד ששמע מפי רבו הגאון ר' חיים סולובייציק זצ"ל שאמר: "אזא משונידיקען עלוי ווי דער מייצעטער האב איך אין לעבען ניט געזעהן". נפטר בניו יורק כ"א לחדש תמוז בשנת תרפ"ח. תנצב"ה.

הרב ר' עוזר פאליי שליט"א, קליוולאנד

נולד בעיר שאצק, פלך מינסק בשנת תרכ"ט לאביו הר"ר בונם פאליי ז"ל. נתחנך בישיבת בית יוסף בנובהרדוק. נסמך להוראה בשנת תרנ"ז ע"י הגאון ר' יחיאל מיכל הלוי עפשטיין ז"ל מנובהרדוק והגאון ר' נתן שוחט אבד"ק דעא־בעל ז"ל. התחתן בשנת תרנ"ד את הרבנית בת הרה"ג ר' אלי' דיין בליובין. שמש ברבנות בעיר אבא (פינלנד) עשר שנים בערך, וכעת מכהן ברבנות (בערך ל"ז שנה) בבהכנ"ס בית המדרש הגדול בקליוולאנד, והנו מהרבנים החשובים.

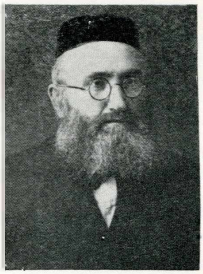
הרב ר' משה אהרן פאלייעוו שליט"א

נולד בשנת תרמ"ח בטימקאוויץ (מחוז סלוצק פלך מינסק רוסיא), לאביו הר"ר ישראל בר' צבי פאלייעוו ז"ל שהי' למדן מובהק ומשכיל הגון. נתחנך בישיבת סלוצק אצל הגאון המפורסם ר' איסר זלמן מלצר שליט"א הגאב"ד דסלוצק כעת בירושלים.

נסמך להוראה בשנת תר"ע מהגאון ר' א"ז מלצר הנ"ל. בשנת תרפ"א עד שנת תרפ"ו. שמש ברבנות בקהלת אהבת צדק אנשי טימקאוויץ בניו יורק, משנת תרפ"א עד עתה משמש כראש ישיבה בישיבת יצחק אלחנן בניו יורק. חבר ספר "מחנה ישראל" חדושי תורה על הגמרא רמב"ם ופוסקים נדפס בווארשא שנת תר"ץ, וס' "באר אברהם" חדושי תורה כנ"ל נדפס בניו יורק שנת תרצ"ט, וס' "אורח מישור" נדפס בניו יורק שנת תש"ט ג"כ חדו"ת כנ"ל. אשתו הרבנית מרת רחל בת ר' אברהם האפמאן ז"ל ארגנה ועד אחיות לישיבת ר' ישראל סא־לאנטער דבראנקס, סניף מורחי במאונט אידען בניו יורק וועד אחיות בבית יעקב דוועסט בראנקס, והנה הנשיאה לועד האחיות הזה. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, וועד הרבנים דניו יורק רבתי.

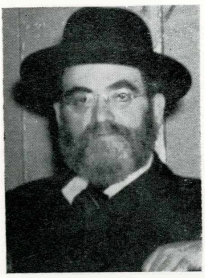
הרב ר' מנחם סנ"ל פאללאק שליט"א

נולד בעיר קליינוואַרדיין (הונגאריא) בשנת תר"ן לאביו הרב הגדול בתורה ותיק וחסיד ר' אברהם פאללאק ז"ל. נצר מגזע הגאון ר' זעקל שפיטץ אב"ד באניהאד והגאון בעל גזר הקודש וצ"ל. נתחנך בישיבת חוסט אצל הגאון בעל ערוגת הבשם ובישיבת אונס־דארף אצל הגאון בעל באר שמואל זצ"ל ובישיבת פרעסבורג אצל הגאון רע"ס שליט"א. נסמך להוראה ע"י הגאונים: רבו ר' שמואל ראזענבערג אב"ד ור"מ אונסדארף, ר' מרדכי ליב ווינקלער אב"ד מאדא ור' שמואל ווייגנבערגער אב"ד ור"מ ד. סערדאהעלי וצ"ל. התחתן בשנת תרע"ד עם בת הרב הגאון ר' פנחס סג"ל ביליצער אב"ד סערענטש מח"ס גבעת פנחס, בן הרה"ג ר' עמרם ישי אבד"ק הנ"ל, בן הגה"צ ר' יצחק אייזיק הלוי אב"ד נאדי־אידא, בן אחר בן להשלה"ק, ונכד לבעל מסורת הש"ס, והרבי ר' העשיל זצ"ל.

שמש ברבנות בעיר סערענטש משנת תרע"ד עד ת"ש. במשך ימי רבנותו שם פעל הרבה בעניני חזוק התורה והדת והי' ממיסדי "מחויקי הדת" בהונגאריא. בשנת ת"ש בא לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת "אהבת ישורון" בניוורק. אח"כ נתמנה לרב בבהכנ"ס "חברה בחורים אנשי אונגארן". חיבר ספר שו"ת חלק לוי על או"ח ויו"ד (מישקאלץ־תרצ"ד), "חסד לאברהם" דרוש (משיקאלץ־תרצ"ד), "עיון מנחם" על אגדות הש"ס (ניורק־תש"ה) ועוד ספרים בכתובים. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ועד הרבנים, אגודת ישראל, בועד הצלה ליהודי הונגאריא (הי' יו"ר) ובהסתדרות תלמידי ישיבות אונגארן, חבר ועד ההנהלה באגוד"ה, בועד לתקנת עגונות, בועד לגיטין וקידושין ובועד לחיזוק הדת. הרב פאללאק שליט"א הנו מהרבנים הכי חשובים ומפורסמים בניו יורק.

הרב ר' זעליג הכהן פארטמאן שליט"א

נולד בעיר סטאראבין פלך מינסק בשנת תרנ"ה לאביו הר"ר שמעון פארטמאן ז"ל. נתחנך בישיבות סלוצק אצל הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, בראדין ושקלוב. נסמך להוראה בשנת תרע"ה מרבו הגאון ר' איסר זלמן הנ"ל הרב דסלוצק והגאון ר' דוד פיינשטיין אב"ד דסטאראבין. שמש ברבנות בעיר קאפאטקעוויטש מחוז מאזיר ובעיר אסיפאוויטש מחוז באברויסק. בשנת תר"צ נתקבל לרב בקהלת פאר ראקאוועי נ. י. ומכהן בה עד היום. חבר אגודת ישראל. מורה לדרוש בישיבה תורה ודעת ופעיל בהישיבה דפאר ראקאוועי. הרב פארטמאן שליט"א הוא גדול בתורה, החזיק ישיבה בעיר מולדתו סטאראבין ובקאפאטקאוויטש, והרבה מתלמידיו הם רבנים ידועים באירופה ובאמריקה, והנו בעל כשרון גדול ומהנואמים הכי מצוינים ומפורסמים בארה"ב.

הרב ד"ר ר' **שמעון פדרבוש** שליט"א

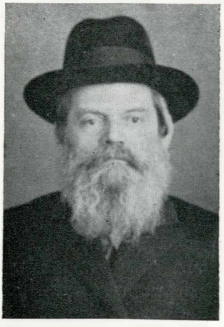

נולד בנארול (פולניא), לאביו הר"ר צבי פדרבוש ז"ל. למד אצל הגאון ר' דובעריש הכהן רפפורט אבד"ק ראווא בעל מח"ס דרך המלך על הרמב"ם, ואצל הגאון ר' יעקב טעפיך בראווא רוסקא. נסמך להוראה בשנת תרע"ח מהגאון ר' שלום מרדכי הכהן שוואדראן אבד"ק ברעזאן בעל שו"ת מהרש"ם מהגאון ר' מאיר אריק אבד"ק טארנא, הגאון ר' יעקב טעפיך ראבד"ק ראווא־רוסקא זצ"ל. הי' ציר הסיים הפולני משנת תרפ"ג עד תרפ"ט, מיסד ונשיא המזרחי באגיציא אחרי מלחמת עולם א'.

משנת תרצ"א שמש ברבנות בעיר הלסינגפורס ובתור רב הראשי למדינת פינלנדיא, הצליח לאחד את הקהלות: הלסינג־פורס, ווירבורג, ואובו, ויצר מועצה מרכזית לקהלות פינלנד, המיצגת את היהדות כלפי חוץ וגם דואגת לענינים משותפים כלליים. משנת ת"ש הנו רב בביהכנ"ס ר' ישראל סאלאנטער בברואנסק נ. י. חבר ספרים דלהלן: «עיונים» «חקרי תלמוד» «שלמות היהדות» (תורגם ליידיש, אנגלית, הונגרית, וגרמנית, זכה לפרס ראשון בהתחרות ספרותית של המרכז העולמי של המזרחי) «המוסר והמשפט בישראל» «המלחמה לאור היהדות» «תורת המדינה היהודית» «פרוטוקולי חכמי ציון לאור האמת» (בשבדית ופינית) עורך השבועונים הידועים «יידישע בלעטער» ב(יידיש) ו«גליונות» (בעברית) והירחון «מזרחה».

הרב ד"ר פדרבוש שליט"א הוא נשיא הסתדרות «הפועל המזרחי» באמריקה, חבר הנהלת המזרחי באמריקה, ראש מחלקת התרבות והחנוך של הקונגרס היהודי העולמי, חבר ועד הפועל הציוני, סגן נשיא הסתדרות עברית באמריקה, חבר הנהלת הכנסי' היהודית האמריקאית. אשתו הרבנית תחי' ממשפחת הורביץ נכדת השל"ה הקדוש היא סגנה נשיאת חברת נשי הפועל המזרחי באמריקה. הרב ד"ר פדרבוש הוא איש רב פעלים ואביר המעש, עומד לנס עמו למען הרמת קרן התורה והיהדות. במשך עבודתו הכבירה עלה לו להרכיש אלפי ידידים ומעריצים בכל המדינות.

הרב ר' **שמשון אהרן פולנסקי** זצ"ל

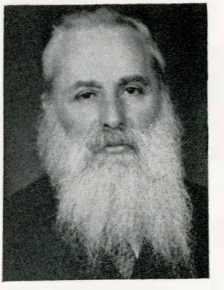
נולד בשנת תרל"ו בואהלין, פלך קיוב, לאביו הרה"ג ר' אברהם יצחק זצ"ל, שהי' אחד מגדולי התורה המפורסמים במדינתו. מימי נעוריו התפרסם לעלוי, חריף ובקי בכל הדרי תורה. למד אצל הרה"ג המפורסם ר' אלתר קונסטנטינר זצ"ל והי' תלמידו הכי חביב, וממנו נסמך להוראה. בהיותו בן 20 שנה נתקבל לרב בעיר מעידווין, פלך קיוב. בה כהן חמש שנים, עד שעבר לקהלה יותר גדולה והיא, קהלת טפליק, בה כהן 21 שנה עד עלותו ארצה בשנת תרפ"ב. מגזע גאונים צדיקים, ר' פנחס מקאריץ, ר' נחום מטשערנאבל, ר' לוי יצחק מברדיטשוב. ור' ליבר הגדול מברדיטשוב. בשנת תרפ"ב בא ירושלימה, ועשה הרבה למען הרבצת תורה, וגם פעל הרבה לטובת הכלל. כל גאוני ירושלים כבדוהו והוקירוהו מאד וכל בני התורה השכימו לפתחו להתבשם מאור תורתו. הי' בקי נפלא בש"ס ופוסקים והי' מפורסם בזכרונו הבהיר וביחוד הי' גדול בהוראה בכל מיני חוק ומשפט. גאון צדיק וחסיד ולוחם מלחמת הדת בלי ויתור. שמו הטוב נודע בכל עולם התורה וספרו «דבר אהרן» (הלכה תש"ח) נתקבל בכל חוגי התורה. בספר זה הראה ידיעתו העצומה ושכלו החד והישר. נפטר איר ליום כ"ח סיון תש"ח בירושלים עיה"ק, תנצב"ה.

הרב ר' **אברהם אדי' פופקא** שליט"א, פילדלפיא

נולד בעיר קוליש פלך לומזה (פוילין) בשנת תרע"א לאביו הרב הגאון ר' אליעזר פופקא שליט"א. נתחנך בישיבות ראדין אצל הגאון הצדיק בעל חפץ חיים זצ"ל. בא־ראנוביץ, דוויזנוי, קוברין ומעזי־ריטש. נסמך להוראה בשנת תרצ"ח ע"י הגאונים הרח"ע גראדזענסקי מווילנא, ר' משה לונדינסקי, והרב דוב בער גרייזל מקרעווע זצ"ל. התחתן בשנת תרצ"ז עם הרבנית שרה בת הרב ר' משה שוסטאק, בן הרב ר' יהודה שוסטאק ז"ל. מכהן ברבנות בבתי כנסיות דפי־לדלפי': «שערי אלי'», «שערי ישראל», «בית שמואל», «מגן אברהם» משנת תרצ"ז עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה"ב ונקנדה, במרכז הרבנים דפילדלפי', וחבר הפועל המזרחי. בשנת תרצ"ז הי' סגן נשיא של הסתדרות המזרחי פילדלפי', הרב פופקא שליט"א הנו מהרבנים החשובים והפעילים בפילדלפיא.

הרב ר' **אליעזר פופקא** שליט"א

נולד בעיר ראדין, ווילנא לאביו הרבני רחים ומוקיר רבנן ר' חיים יהושע העשיל ז"ל שהי' מופלג בתוי"ש ומפורסם באהבתו ללומדי תורה, ולאמו הצדקת מרת בלומא בת המופלג ר' יהודה ליב אברא־מאוויץ. נתחנך בישיבות נובהרדוק סלאבאדקא, טעלז, וואלאזין. נסמך להוראה בשנת תרס"ט ע"י הגאונים ר' רפאל שפירא אב"ד ור"מ ווא־לאזין ועוד. התחתן בשנת תרס"ז עם אשתו הרבנית המצוינת בנשים מלומדת ומשכלת, בת הרב הגאון הצדיק ר' יעקב משה סאפיר אב"ד סאראטוב ואח"כ בפתח תקוה ז"ל ואשתו הצדקת לאה בת הנכבד וי"ש ר' אברהם שלאסבערג ז"ל. שמש ברבנות בעיר ביעלאוויז פלך גראדנא, בקוליש פלך לומזה ואח"כ בעיר ווייליז פלך וויטעפסק עשרים שנה. בשנת תרצ"ב נתקבל לרב בעיר הייווערהיל מאסס. עד תרצ"ט, ואח"כ בפראווידענס עד תש"ג, ומתש"ג מכהן ברבנות בפילאדעלפיא עד היום. הרב פופקא שליט"א הנו גדול בתורה ורב פעלים חבר אגודת הרבנים משנת תרצ"ב, נשיא מרכז הרבנים בפילדלפיא וחבר ועה"פ וועד

הכשרות. ומהרבנים המובהקים וחיותר חשובים בהמדינה. זכה לבנין רבנו: הרה"ג ר' יצחק פופקא שליט"א רב בברוקלין, נ. י. הרה"ג ר' אברהם פופקא שליט"א בפילדלפיא, הרה"ג ר' ראובן ז"ל (נפטר תש"ט) רב בפילאדלפיא, הרב ר' מרדכי שליט"א פופקא בפילדלפיא, הרב ר' ברוך אהרן שליט"א פופקא בפיטסבורג וחתנו הרה"ג ר' מרדכי שליט"א סאוויצקי הנקרא לידער עילוי בבאסטאן. (ראוי להזכיר את גיסו ואחותו הרבני המופלג ר' שבתי ליב ראשקעס נ"י ואשתו הצדקת רבקה ת' בסט. לואיס. בן הצדיק ר' שלום יצחק ז"ל אחד מיקירי ירושלים שמפורסמים בגודל אהבתם לתורה וצדקה ורב פזרונו ללומדי תורה מתלמידי ישיבת סלאבודקא ובניהם: ר' ראובן, הרב ר' ברוך שלמה וחתנם הרב ר' משה לייאנס).

הרב ר' ברוך אהרן פופקא שליט"א

נולד בווייעליזש (רוסיא), לאביו הרה"ג ר' אליעזר פופקא שליט"א רב בפילדלפיא ונכד הרה"ג ר' יעקב משה ספיר רב דסאראטוב ואח"כ בפתח תקוה.

למד בישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יורק. נסמך להוראה בשנת תש"א מהגאון ר' יוסף דוב הלוי סאלאוויציק והגאונים: ר' דוב ארי' הכהן לעווינטהאל ור"א ארא־נוביץ. התחתן בשנת תש"ה עם מרת הינדע מאטעל תחי', בת הרה"ג ר' דוד שלמה הכהן נאווא־סעלער שליט"א, בפילאדעלפיא.

ונכדתו של הרה"צ האדמו"ר ר' משה מרדכי טווערסקי ממאקאריוב. נתקבל בשנת תש"ב לרבה של ביהכנ"ס "שערי תורה" בפיטסבורג (כממלא מקומו של הרה"ג ר' משה שמעון זיוויץ ז"ל) ומכהן בה עד היום. הנו העורך של הס' "כוכב מזהיר" (העורך של "אידנו" מוקדש לזכר הרה"ג דר. דוב רבל ז"ל.

חבר לאגודת הרבנים, חבר לועד"פ דהסתדרות הרבנים, המזרחי דאמעריקה, והסתדרות מסיימי ישיבת ר' יצחק אלחנן, חבר ועד הרבנים דפיטסבורג ונשיא המזרחי וסגן נשיא קק"ל בפיטסבורג והסביבה.

הרב ר' חיים יצחק פופקא שליט"א

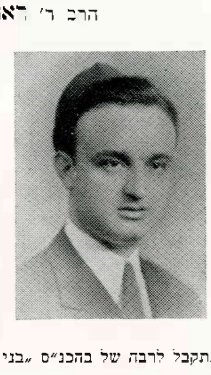

נולד בשנת תרס"ט בסאראטאוו (רוסיא), לאביו הרב הגאון ר' אליעזר שליט"א. נתחנך בישיבת "אהל תורה" (באראנאוויץ) אצל הגאון ר' אלחנן בונם וואסרמן זצוק"ל ומשם נסע אל מרן הגאון בעל החפץ חיים זצ"ל והי' ממקורביו ולמד בישיבתו בראדין אצל הגאונים ר' נפתלי צבי טראפ זצ"ל, ור' משה לאנדינסקי זצ"ל.

נסמך להוראה בשנת תרצ"ד מהגאון ר' משה לאנדינסקי זצ"ל (ר"מ דישיבת "חפץ חיים" בראדין) ומעוד גאוני הדור. בשנת תרצ"ח נשא את אשתו המצוינת והמשכלת מרת שפרה פרידא תחי' בת האדמו"ר ר' חיים משה יהושע שניאורסאהן שליט"א, מטא־

מאשפאל וקווידנוב נכד מרן הרב בעל התניא זצ"ל (מיסד שיטת חסידי חב"ד). כהן ברבנות בביכנ"ס אנשי וואלקאוויסקי (ניו יורק) ור"מ ומנהל בישיבה ומתיבתא "אהבת תורה" בברוקלין. משנת תרצ"ח יכהן ברבנות בביהכנ"ס "זכרו תורת משה" (ברוקלין) ור"מ בישיבה ומתיבתא "תורת חיים". חבר ועד הפועל של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ופעיל בה. חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי, אישיות דגולה, ופעילה לטובת הצבור.

הרב ר' ראובן פופקא ז"ל

נולד בשנת תרע"ג בווייעליז (פלך וויטעפסק רוסיא) לאביו הרב הגאון ר' אליעזר שליט"א. נתחנך בישיבת ראדין, ואצל הגאון ר' אלחנן וואסערמאן זצ"ל בבארא־נאוויץ ונתפרסם שם לעלוי. נסמך להוראה בשנת תרצ"ח מהרבנים הרמ"מ דישיבת ראדין. התחתן בשנת תש"ד עם הרבנית רחל בת הרב ר' מאיר שוסטער ממשפחת הגאון ר' שמחה זוסל מקעלם ז"ל. חבר ספר "תורת ראובן" (חד"ת) בהסכמת הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א. בשנת תרצ"ט נתקבל לרבה של בהכנ"ס "בני ישראל דלאגאן" בפילאדלפיא, פא. וכהן בו עד יומו האחרון. בשנה הנ"ל נעשה חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. הרב פופקא ז"ל, הי' אישיות פעילה בכל ענייני הצבור העברי, הי' חבר מרכז הרבנים בפילאדלפיא ומהעומדים בראשו, יסד תלמוד תורה בשם "בית ספרא" ושמש במנהלה. נקטף פתאום בדמי ימיו (בן ל"ו שנה) אחרי מחלה קצרה בחודש תמוז תש"ט בפילאדלפיא ושם הובל לקברות. נוכחות קהל רב רבנים וידידים. תמנ"כ.

הרב ר' ישראל פורת שליט"א, קליוולאנד

נולד בעי"ק ירושלים בשנת תרמ"ז לאביו רבי ארי' ליב נ"י בר' יוסף ז"ל. נתחנך בישיבות עץ חיים ואהל משה. נסמך להוראה בימי נעוריו מהגאונים רבי יעקב דוד (רידב"ז) רבי חיים ברלין, ורבו המובהק הגרא"י הכהן קוק זצ"ל. עוד בימי עלומיו נחשב בין גדולי הרבנים שבאה"ק. גאוני דור העבר חיבבוהו ושמו עיניהם עליו לטובה. בשנת תרס"ו יסד את "בית ועד לחכמים" מרכז רוחני לבני תורה בירושלים, והי' מבאי כתה של העדה האשכנזית בפני הממשלה העותומנית. בשנת תרע"א הי' המועמד למשרת רב ראשי (חכם באשי) מטעם העדות האשכנזיות של הישוב החדש בא"י. בשנת תרע"ה נתמנה למזכיר הכבוד של ועד הרבנים המאוחד שהסתדר אז מגדולי הרבנים הבד"צ והמו"צ למקהלות אשכנזים וספרדים. ונודע כגדול בתורה, נואם, סופר ומחנך. שנים רבות הי' הר"מ והמנהל של בית המדרש "דרוש לציון" ורשת שלמה של בתי חינוך לעדות ספרדים תימנים, בוכרים וכו' בירושלים. בימי

מלחמת העולם הראשונה התנהלה תחת פיקוחו העזרה לאה"ק מיסודם של הפקידים והאמרכלים דאמשטרדם, הפרייע פער־איניגונג של החרדים בגרמניא, ובהשתתפות הדושוינט דאמריקה. ונסע פעמים אחדות לקושטא בשליחות גאוני אה"ק לטובת והצלת חכמי התורה ובני הישיבות. בשנת תרפ"ג בא לאמריקה ושמש ברבנות בעיר פליינפיעלד, נ. דז"ש. ומשנת תרפ"ו והלאה משמש ברבנות בקליוולאנד אהייא. חבר פעיל בהרבה הסתדריות ארציות ומקומיות. בשנים האחרונות הקדיש את זמנו ומרצו לחבור ספריו "מבוא התלמוד" שעשו רושם גדול בעולם התורה והלומדים. עד כה כבר יצאו לאור ארבעה חלקים על גיטין, בבא קמא, בבא מציעא, וסוגיות הש"ס. הנו אחד מגדולי הרבנים בארה"ב.

הרב ר' ברוך משה פיווזעלזאהן שליט"א

נולד בשנת תרמ"ב בבייסאגא־לא (ליטא), לאביו הרב הגאון האמתי ר' שמואל אביגדור זצ"ל. למד בישיבות המפורסמות: טעלז, סלובודקה, ונתחנך אצל הגאון האדיר ר' חיים עזר גראדזענסקי זצ"ל. בשנת תרס"ח נסמך להוראה מהרבנים דטעלז, ובריסק, בשנת תרפ"ב נתקבל לרב ומנהיג רוחני בבייסאגאלא. בשנת תרצ"ח הגיע לארה"ב, ובשנת תש"ה נתקבל לרב בבית הכנסת "שבת אחים אנשי חאמסק" בניו יורק. מח"ס: חידושי תורה־דרוש ואגדה (כ"י). משנת תש"ג מזכיר של המוסד הרבני הקדוש "עזרת תורה", חבר אגודת הרבנים ארה"ב וקנדה, רב פעלים למען חיזוק התורה והדת בניו יורק, וסופר רב הכשרון, מאמריו מוקדשים כולם לחזוק דת ואמונה.

הרב ר' יחיאל מיכל פיינשטיין שליט"א

נולד באוזדא פלך מינסק, בן הרבני המופלג בתורה ר' אברהם יצחק ז"ל, בנו של הגאון ר' דוד זצ"ל הגאב"ד דאוזדא וסטאראבין אשר אשתו היתה נכדת של הגאון בעמח"ס "קדושת יו"ט" הגאב"ד דקאפוסא ויחוסם נמשך עד הגאון בעל התו"ט. אמו היתה נכדית הגאון המפו' ר' מנחם מענדיל אראנסאן זצ"ל הגאב"ד דלוסק (הי' רבו של מרן הגאון רשכב"ה ר' חיים הלוי זצ"ל מבריסק).

נתחנך על ברכי זקנו הנ"ל, ואח"כ למד בישיבות קלעצק ומיר, והצטיין בכשרונות עצומים עדיו לגאון. משם נסע לבריסק ללמוד תורה מפי הגאון האדיר ר' יצחק זאב הלוי סאלאוויציק שליט"א הגאב"ד דבריסק, אשר אליו נשלחו אבירי הכשרון מכל הישיבות. נתפרסם בתורתו בין כל גדולי וגאוני פולין, והנו חתן הגאב"ד דבריסק שליט"א.

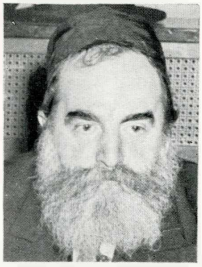
עם פרוץ המלחמה נדד עם הישיבות לווילנא, ומשם הצליח לבא לארה"ב. נתקבל בכבוד גדול בכל חוגי התורה ושמו הטוב הלך לפניו. תיכף אחרי באו יסד ישיבה בעיר באסטאן, ואח"כ נתמנה לר"מ במתיבתא "תפארת ירושלים" בניו יארק.

מפורסם בדרך לימודו ובשעודיו המצוינים הבנוים על אדני עומק הסברא. יצר לו שטה בלמוד. מפלג את ההלכה מכל הבחינות בחלוקים דקים וחקירה יסודית אשר תוצאותי' מזיגה חדשה והרכבת בנין הלכה רם, שיסודותיו הטבעו על ההלכה המקורית. כמה מאמרי הלכה חשובים הופיעו ממנו ב"הפרדס", ועודרו תשומת לבם של כל חוגי התורה.

חבר ועד ההנהלה של אגודת הרבנים, ועסקן נלהב בכל עניני הצבור. בשנת תש"ו נסע לאירופה וארי' בעניני הצלת ילדי ישראל, בשם ועד ההצלה.

מפורסם ונכבד בכל החוגים, ונמנה בין גדולי התורה והמעשה.

הרב ר' משה פיינשטיין שליט"א

נולד בעיר אוזדא פלך מינסק (רוסיא) בשנת תרנ"ה ז' אדר לאביו הרב הגאון ר' דוד פיינשטיין זצ"ל שהי' מקודם אב"ד אוזדא (25 שנים) אח"כ בסטאראבין (22 שנה). אמו היתה בת הרב הגאון ר' יצחק יחיאל דאווידאוויטש אב"ד קארעליץ, ממשפחת הרבנים הגאונים המפורסמים ששמשו כמה דורות ברבנות קאפולא. נתחנך אצל אביו, בישיבת סלוצק אצל הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א, ובשקלאוו אצל הגאון ר' פסח פרוסקין זצ"ל. נסמך להוראה מאביו הגאון ומרבו ר' פסח פרוסקין הנ"ל. התחתן בשנת תרפ"ב עם אשתו הרבנית ממשפחת בני תורה מפורסמים. בתרפ"א נתקבל לרב בעיר לובאן (ע"י מינסק) וכהן שם עד תרצ"ו. בתרצ"ז הגיע לארה"ב ומכהן מני אז כריש מתיבתא ב"תפארת ירושלים". תחת השפעתו הרוחנית נתגדלה הישיבה ויצא לה שם כאחת הישיבות הגדולות המפורסמות. הקים מאות תלמידים מצוינים. מהם כמה מוסמכים להוראה. מלבד משרותו בישיבה פונים אליו רבנים ובני תורה בכל דבר הקשה, ומצוין בהוראותיו. חבר הועד לתקנות עגונות ע"י אגודת הרבנים, והוגה דעת תורתו ברוב ענינים הקשים המנסרים בעולם התורה והדת. חיבר ספר "דברות משה" חידושים על מס' בבא קמא (נויארק תש"ז), "דברות משה" ח"ב בכ"י שיוצא לאור בקרוב, שו"ת על כל ד' חלקי ש"ע (בכ"י). הרב פיינשטיין שליט"א הנו אחד מגדולי התורה המפורסמים והחשובים בדורנו וגדול במדות שמנו חכמים.

הרב ר' אליעזר יהודא פינקעל שליט"א

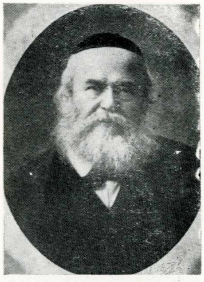

נולד בשנת תרל"ט בעיר קעלם. לאביו הרהג"צ ר' נתן צבי זצ"ל המפו' בשם "הסבא מסלובודקה". למד בישיבת קעלם, סלובודקה, ראדין בריסק ועוד ונתפרסם לגאון בכל עולם התורה. בשנת תרס"ט נתמנה לראש ישיבת מיר, ואחרי נידודים והפסקות בשנות מלחמת עולם א' חדש פעולותיו הכבירות בהרבצת תורה בישיבת מיר בשנת תרפ"ב. בהשפעתו הרבה התפתחה הישיבה וגדלה בכמות ואיכות עד שנעשה לאחת הישיבות הכי חשובות בתבל. אלפי תלמידים מכל

פנות העולם נהרו אלי׳ והגרא״י הטביע חותמו על תלמידיו הרבים אשר כמה מהם רבנים גאונים מצוינים ורמי״ם. בשנת תרצ״ט־ת״ש הגלה עם ישיבתו ואחרי הרפתקאות הצלית לעלות לארה״ק ולהציל חלק מתלמידיו עמו וממשיך בהרבצת תורה בה בעיה״ק ירושלים.

מימי בהרותו מצטיין בתוריתו, חכמתו וצדקתו ומסור כולו לתורה. הנו אחד מזקני ראשי ישיבה הגאונים בדורנו.

הרב ר׳ עמרם פישער ז״ל

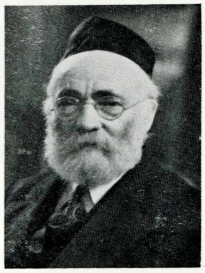
נולד בשנת תר״ח, לאביו הרה״ג ר׳ עקיבא. נתחנך אצל כמה רבנים מפורסמים. וביניהם הגאון האדיר בעל „חתם סופר״. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים: ר׳ חיים צבי מנהיימר, כתב סופר ועוד גדולי הדור. מח״ס „דברי עמרם״ ו„לקוט אליעזר״. גדול בתורה ובחכמה, ורב פעלים למען ציון וירושלים. בסוף ימי חייו עלה ירושלימה, ובשנת תרס״ח נפטר בשם טוב, בעיר הקודש ירושלים תנצב״ה.

הרב ר׳ משה יהודה פישער שליט״א

נולד בשנת תרל״ט ביונק (הונגרי׳). לאביו הרה״ג ר׳ עמרם ז״ל. נתחנך על ברכי אביו הנ״ל, ואצל הרבנים המפורסמים: ר׳ אלעזר סופר, ר׳ ישעי׳ זילבער־שטיין, אב״ד בווייצען, ר׳ שמחה בונם סופר ועוד. נסמך להוראה מגדולי הונגרי׳ ומהגאונים: ר׳ שמחה בונם סופר, בע״מ „שבט סופר״, ובנו הגאב״ד פ״עש־תורה״. בשנת תרפ״ג נתקבל לרב ומנהיג רוחני בקהלה חשובה בדטרויט. מח״ס בהלכה ואגדה (כ״י). חבר אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה, חבר ועד הרבנים בדטרויט, מגוע היחס, חובב ציון, ורב פעלים. לטעון היהדות החרדית בארצנו הקדושה.

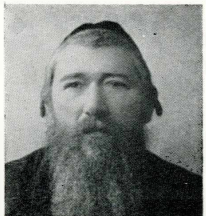
הרב ר׳ פיוועש פישל פלאטא שליט״א

נולד בעיר פרושניץ פלך פלאצק (פוילין) בשנת תרל״ד לאביו שהי׳ חסיד ועניו והצנע לכת בעל מדות טובות ויר״א באמת מוה״ר שמואל יצחק בר׳ שרגא יהוחם הלוי פלא־טא ז״ל, ולאמו המשכלת ומלומדת גדולה אשת חיל ומיוחסת מרת מלכה בת הר״ר חיים משה הלוי בערענשטיין, ונכדת הרב הגדול בתורה חסיד ונדיב ר׳ צבי הירש זשעלינער ז״ל. נצר מגזע הגאונים מהרא״ל צינץ ור׳ יהושע מקוטנא זצ״ל. נתחנך אצל הגה״צ וההסיד מוה״ר יהושע מרדכי צוקערקארן ז״ל (שהי׳ חבר עם בעל חידושי הרי״ם וצ״ל) מחסידי קאצק, ואצל בנו הרה״ג החסיד ר׳ בנימין זאב ז״ל. נסמך להוראה מהגאונים ר׳ נחמן שמואל יעקב מיידעסער אב״ד בראק, הרב שלמה ואלקי קאנאריק, והרב מנחם יהודא גוזיק הנקרא מאקאווער רב. התחתן עם אשתו הרבנית מרת נחמה שהיתה אשת חיל ומושלמת בכל, בת הגביר החסיד ועסקן חשוב מו״ה חיים יחזקאל צוקערמאן ז״ל שהי׳ פרנס בעיר פרושניץ רוב שנותיו ועשה טובות גדולות לכ״א שפנה אליו, בן הר׳ זכרי׳ מרדכי הלוי צוקערמאן ונכדו של הר׳ יהושע מרדכי צוקערמאן הנ״ל. (הרבנית נחמה ע״ה נפטרה ג׳ מרחשון תרצ״ג בנויארק).

הגיע לארה״ב בשנת תרס״א. שמש ברבנות בכהמ״ד דספרדים דהארלעם בנויארק עד שהיהודים נדו משם. לסיבת מצב בריאותו לא קבל רבנות אחרת. חיבר חידושים בכתובים בהלכה ודרוש. מאמרים אחדים נתפרסמו בשמו בהמאסף והקובץ הרבני „הבאר״ שיצא בפוילין (פ״עטרקוב), וב„הפרדס״ בשיקאגו. חבר אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה, ועד הרבנים, אגודת ישראל והמזרחי. פעיל ב„עזרת תורה״ ו„ועד ההצלה״. התמסר הרבה לעזרת רבנים ובני תורה מסכנים. אחד מהרבנים החשובים בנויארק.

הרב ר׳ דוד פלאם שליט״א
האדמו״ר ממאנטרעאל

נולד בעיר קארטשין הסמוכה לקראסנא גאליציע בשנת תרנ״ו. אביו הי׳ הרה״צ ר׳ יצחק ז״ל מקארטשין חתנו של הרב הגאון ר׳ שמואל רובין זצ״ל אב״ד קאר־טשין בעל בית אהרן על אבה״ע בן הרב הגאון ר׳ אהרן אב״ד ריימאנוב נכד הרה״ק מראפשיץ זצ״ל. הנו מצד אביו נכד בעל „דברי שלמה״ והרה״ק ר׳ שלום מבעלז ואלעסק זצ״ל.

נתחנך אצל אביו ובשנת תרפ״ב נשא את אשתו מרת שרה בת הרה״צ ר׳ משה לאנגנער שליט״א האדמו״ר מסטרעטין בטאראנטא, וכידוע יחוסה נמשך עד הרה״ק ר׳ יודא צבי זצ״ל תלמיד של המגיד הקדוש ר׳ אורי מסטרעליסק, והגה״צ מזדיטשוב וקאלוב.

התישב בבוברויק (גאליציע) ומשם בא לקנדה ומצא ידידים ומעריצים שיסדו לו בית לתורה, תפלה, חסידות, בשם

חברת „אהבת דוד במאנטרעאל". האדמו"ר שליט"א הוא בלתי מפלגתי ומתמסר כולו לחברתו לנהלם על מבועי החסידות, והנו מהאדמורי"ם החשובים בקנדה.

הרב ר' שמואל פליסקין שליט"א

נולד בעיר גלובאקי פלך ווילנא בשנת תרע"ד לאביו הרב ר' יהושע זעליג ז"ל (מתלמידי ישיבת וואלאזין) ת"ח וגביר נכבד. נתחנך בישיבת פוניבז אצל הגאון ר' יוסף כהנמאן שליט"א, ובראדין אצל מרן הגאון בעל חפץ חיים זצ"ל. נסמך להוראה מהגאון ר' משה לאנדינסקי ר"מ דישיבת חפץ חיים בראדין, מהגאון ר' מ א י ר מייזראוויץ מנבהרדוק, מהגאון ר' אליעזר קאפלאן מראדין הי"ד, ויל"ח מהגאון ר' מנחם זאקס שליט"א וסמיכתו נתאשרה ע"י הגאון רח"ע גראדזענסקי וצ"ל. התחתן בשנת תש"ה עם מרת רבקה בילא בת הרב הגאון ר' חיים יעקב ישראל בערגער שליט"א מקליוולאנד. משמש ברבנות בקהלת „בני ישראל" באלטימור משנת תרצ"ט עד היום. הרב פליסקין שליט"א הנו סופר מצוין ומפורסם. חיבר ספר נכבד (באידית) „דער חפץ חיים - זיין לעבען און שאפען" (וואַרשא תרצ"ו), והשתתף בירחונים ועתונים שונים כמו „דאס וואָרט", ווילנא, „טאגבלאט" בוואַרשא, „דרכנו", „דגלנו" ועוד. והרבה ממאמריו נדפסו ונתרגמו בא"י ומדינות שונות (מאמרי תורה, שאלות הזמן וענייני דת). חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, וחבר לועד המיעץ של ועד ההנהלה שלה. מזכיר ועד הרבנים דבאלטימור.

הרב ר' אברהם יוסף פסח שליט"א

נולד בלאדז (פולין), לאביו הרבני המופלג בתו"י מחסידי גור, ר' מנחם מענדיל ז"ל, בן הרב הגאון החסיד ר' אברהם יוסף ז"ל מבלאשקי, מגדולי חסידי קאצק וגור, (נפטר בצו"ג תרל"ג), ומצד אמו נכד הגאון ר' מאשקע ז"ל. ראב"ד לאדז, (נפטר כ"ב טבת תרכ"ט), שהשאירו אחריהם הרבה כתבים בהלכה ובחסידות שלא זכו לבא לדפוס, בן הגאון ר' צבי זיידעל אב"ד אזארקוב, (נפטר בשנת תקצ"ו בר"ה בביהכנ"ס בשעת תקיעת שופר). אחי הגאון ר' יוסף, שהי' אב"ד בלאשקי ואחי הר"ר נחום אב"ד ווישאגראד ז"ל, שבעל אמרי בינה האב"ד קאליש וירושלים מתארו בתאר גאון וצדיק, נתגדל בקאליש בין גדולים וחסידים, ובגור אצל האדמו"רים בעל שפת אמת ובנו האדמו"ר הגה"ק זצ"ל. נסמך להוראה מהגאון ר' יחזקאל ליפשיץ אב"ד קאליש במח"ס המדרש והמעשה ז"ל. התחתן בשנת תרס"ח ממשפחת בני תורה וחסידים. הרב פסח שליט"א מעודו פעיל בהחזקת הדת ובעל משפיע. עודנו צעיר, עת שההשכלה עשתה פרצות בדור הצעיר, ארגן בקאליש את הנוער ללימוד התורה וחסידות. בשטה זו של לימוד באגוד חברים, השפיע בכל רחבי הסביבה. בשנת תרפ"ה בא לאנטוורפן והמשיך בהרבצת התורה. נבחר לר"מ ב„יסודי התורה" ויסד ישיבה, ומאות תלמידים הוקמו על ידו עד שנת ת"ש. בעת המלחמה נמלט לצרפת ולמרות בגידת הזמן המשיך בהקמת ישיבות גם בנדידיו בווישי וניצא. בסוף תש"ב בא לארה"ב ובתש"ד נבחר לר"מ בישיבת תומכי תמימים מיסודו של האדמו"ד מליובאוויטש שליט"א.

חבר ספר בהלכה בשם „מי באר" (ניו יורק תש"ד) ונתקבל בקהל הלומדים, ועוד אתו בכתובים חבור על כה"ת, בהלכה אגדה, וחסידות. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה, חבר אגודת ישראל, ומהמקורבים הנכבדים בבית האדמו"ם מגור.

הרב ר' בנימין חיים פעלדמאן שליט"א

נולד בשנת תרע"ג באוסטריא לאביו הרב ר' אהרן שמואל הלוי מירושלים. עודנו נער הי' מחונן בכשרונות נעלים ובמח חריף והי' תלמיד חביב אצל הגאון ר' יוסף אלימלך כהנא אב"ד אונגוואר, והגאון ר' אנשיל כ"ץ אב"ד סער־דאהעלי. אח"כ למד בישיבת חכמי לובלין והי' מתלמידיו החביבים והמצוינים של הגר"מ שפירא וצ"ל. יצא לו שם כעלוי נפלא ונתפרסם בעולם התורה. נמלט לארה"ק ולמד בכולל אוהל תורה (ע"י הרב הראשי הגרי"א הלוי הערצוג שליט"א) והגיד בו שעורים, והפתיע כל שומעיו בחריפותו ובקיאותו העצומה. בא במו"מ בהלכה עם כל גאוני ירושלים וכולם בשרו לו גדולות והפליאו בשבח תורתו.

בשנת תש"ז עת בא המשבר המדיני בארי (לפני יציאתה של הממשלה הבריטית) ואתה המשבר הכלכלי בישיבות אר"י שנמצאו במצב נורא, נתבקש ונבחר מטעם „ועד הישיבות בארי" לצאת במשלחת לארה"ב להציל את מצבם של הישיבות בארה"ק. מני אז עשה גדולות ובהשפעתו נשלחה עזרה גדולה לבני התורה ומוסדותיהם בארץ ישראל.

חבר ספר „ארצות החיים האחרון" (סוגיות הש"ס) שעומד להדפס בקרוב. נואם ומטיף גדול ומהרבנים הצעירים החשובים.

הרב ר' יוסף פעלדמאן שליט"א

נולד בעיר ווארשא בשנת תרס"ג לאביו הרה"ג ר' מנחם פעלדמאן זצ"ל. נתחנך בווארשא בישיבת „ר' איטשע" עד שנת תרע"ט. בלומזה אצל הגאון ר' יחיאל מרדכי גודדון שליט"א עד תרפ"ג, בסובאלק עד תרפ"ה, ואח"כ בלומזה בכולל אצל הגאון ר' אהרן יוסף באקשט אב"ד לומזה עד שנת תרפ"ו.

נסמך להוראה בשנת תרפ"א ע"י הגאון ר' י"ל גורדון אב"ד לומזה, ע"י הגאון ר' יוסף צינא־ווירץ מר"צ בלומזה, ות"י הגאון

ר' י"מ גורדון ר"מ דישיבת לומזה, ובשנת תרפ"ג נסמך מהגאונים ר' אהרן יוסף באקשט אבד"ק סובאלק, ר' יהושע זעליג ריוך ר"מ דישיבת לומזה, ור' מאיר לעוו מו"צ במעזריטש. שמש ברבנות בבאלטימור בבהכנ"ס שערי תפלה, ואור כנסת ישראל, וכעת מכהן ברבנות בבהכנ"ס שערי תורה. חיבר ספר „הגיוני יוסף" עדיו בכתובים, הדרנים על כל מסכתות הש"ס. עסקן בישיבת חפץ חיים בבאלטימור. (וגם אשתו הרבנית עסקנית נכבדה בישיבה). ובבית יעקב לבנות. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

הרב ר' אלטר שאול פעפער ז"ל

נולד בשנת תרל"ד בכפר סמוך לקראקא גאליציא לאביו הרב המופלג ר' ישראל אלימלך (נכד הגאון ר' שאול מבראד) ולאמו חנה (ממשפחת השל"ה והרבי ר' העשיל מקראקא).

למד אצל הרב הגאון רבי שרגא פיבוש וואלף ראב"ד צאנז, ואצל הגאון ר' ארי' ליבוש האראוויץ בעל הרי בשמים אב"ד סטרי, והי' מתלמידיו הכי חביבים. בשנת תרנ"ו נשא את בת הגביר המפו' ר' מאיר ליב יעגער מביטשקוב הונגארי' וישב על התורה עד שחותנו נעשה יורד, ואז נתקבל לראש ישיבה בעיר סערעט בוקאווינא. בשנת תרס"ח שב לביטשקוב ואחרי שראה שאין אפשרות להסתדר באירופה בא לארצות הברית בשנת תרע"ב.

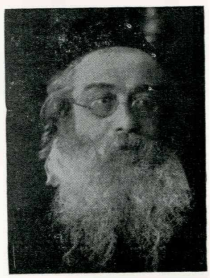
חבר לאגוה"ר והתמסר לעבודתה בלו"ג ושנים רבות הי' חבר ההנהלה וגם סגן נשיאה, וכן הי' סגן נשיא בעזרת תורה. תיכף אחרי באו נתקבל לרב בביהמ"ד הגדול אנשי אונגארן בניו יורק וכהן עד פטירתו. שנים רבות הי' כ"כ יושב ראש ועד הרבנים דניו יארק רבתי.

עודנו באירופה יצא לו שם כלמדן גדול עדיו לגאון, ובאמריקה הגדיל והראה גדלו בתורה ביחוד ע"י ספריו אבני זכרון אשר ג' חלקים נדפסו. ספריו אלו מכילים מאות תשובות לכמה גדולי תורה לרבות רבני אירופה שפנו אליו ובהן הראה בקיאותו הגדולה בש"ס ופוסקים וביחוד בעניני גיטין. התוכח בענין גט עם גאוני הונגארי' וגאליציע והודו לפסקו. ותורתו וחכמתו עמדה לו שנתכבד בכל החוגים.

יסד את „כולל מארמארוש" והי' נשיאו. בשנת תרפ"ט נסע לכנסית אגודת ישראל בווינה ונבחר למזכירה של מועצת גה"ת והתחשבו עמו מאד.

נפטר אחרי מחלה ממושכה והרבה צער בחוה"מ פסח (י"ט ניסן) תרצ"ו. תנצב"ה.

הרב ר' אלטר ישראל שמעון פערלאוו זצ"ל
האדמו"ר מנאוואמינסק

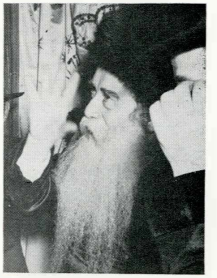

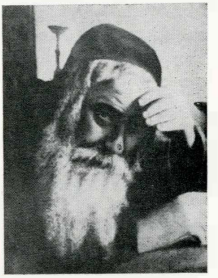
נולד בנאוואמינסק בשנת תרל"ה לאביו הרה"צ ר' יעקב זצ"ל בהרה"צ ר' שמעון אב"ד ואוה" כוואסט בהרה"ק ר' פנחס מאוס" טילע וצ"ל בהרה"ק ר' יוסף זצ"ל מאסטילע בהרה"ק ר' מרדכי זצ"ל מנעשכיז. אמו היתה בת הרה"צ ר' ליבוש מפראסקוראוו נכד המגיד מזלאטשוב והרה"ג ר' ליבר הגדול מבארדיטשעב. היה כ"כ נכד קאר" לין, סטאלין, קארעץ והגרי"ש משיפיטיווקע זצ"ל.

נתחנך אצל אביו הנ"ל שהי' האדמו"ר הראשון בנאוואמינסק, ועודנו צעיר נעשה חתנו של האדמו"ך ה"צ ר' ברוך מאיר טווערסקי זצ"ל מאזארניץ בהרה"צ ר' מנחם נחום זצ"ל בן בכורו של הרה"ק ר' אהרן זצ"ל מטשערנאבעל. (אשתו הרבנית הי"ד היתה כ"כ נכדית הבעש"ט, אפט והרה"ק ר' צבי מפינסק זצ"ל).

אחרי פטירת אביו בחרו בו כל חסידי נאוואמינסק למלא מקום והמשיך בדרך אביו והרביץ תורה בישיבת נאוואמינסק שנתיסדה עוד מאביו זצ"ל, ורכש לו חסידים ומעריצים רבים. והי' מפורסם בכל פולין. אחרי פרוץ המלחמה הראשונה (תרע"ד) הסיע דירתו לווארשא. אלפי חסידים ומעריצים נהרו אליו להתברך ולשמוע תורתו. מאמריו בסעודות שבת ויו"ט הקסימו אוזן וארכו שלש שעות ויותר, ועמוקים מאד בתורת החסידות והמוסר. רגיל הי' לפרקים לדרוש גם בהלכה. מי שבקר בווארשא (אפילו מתנגדים לשיטת החסידות) לא אחר את ההזדמנות ללכת לשולחנו של האדמו"ר מנאוואמינסק זצ"ל ליהנות מאור תורתו. הי' גדול בחכמת הנגלה והנסתר ועבודתו היתה מעין סטאלין וגניזתו ירש מפראסקוראוו ותפלתו היתה בהתלהבות עצומה. ידידות נאמנה היתה בינו ובין האדמורי"ם מגור ואלעקסאנדער והתראו מזמן לזמן והשתעשו בדברים העומדים ברומו של עולם. הי' ממיסדי האגודה וחבר במועצת גדולי התורה שלה ולקח חבל באספות הרבנים וכן חתם כרוזים מטעם הרבנים והאגודה. כתב הרבה חד"ת (חלק מהם נמצא אצל בנו האדמו"ר ר' נחום מרדכי שליט"א בברוקלין) ונדפס ממנו „תפארת איש" על ההגדה של פסח (ווארשא, תרצ"ג). נפטר ו' טבת שנת תרצ"ג. תנצב"ה.

הרב ר' יהודא ארי' פערלאוו שליט"א
האדמו"ר מנאוואמינסק

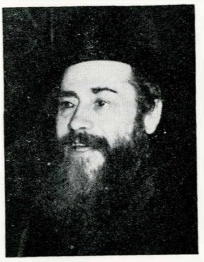

ר' יעקב זצ"ל
האדמו"ר מנאוואמינסק

נולד בנאוואמינסק (פוילן) בשנת תרל"ח, לאביו הגה"ק ר' יעקב זצ"ל האדמו"ר מנאוואמינסק, נכד הגה"ק המפורסם ר' מרדכי מנעשכיז, מגזע "מגלה עמוקות". אשתו הרבנית מרת אסתר ריזל היא נכדית הרה"ק ר' דוד זצ"ל ממאקאראוו, בהרה"ק ר' יעקב יצחק ז"ל, נכד החוזה מלובלין. והנה ג"כ נכדית המגיד מטריסק זצוק"ל. נתחנך אצל אביו והשתלם בתורת הנגלה והנסתר ונסמך להוראה מהגאונים המפו' ר' משה נחום ירושלמסקי אב"ד קיעלץ, ור' יואב יהושע ווינגארטען אב"ד קינצק, ור' אליהו חיים מיזלעס אב"ד לאדז.

תיכף אחרי הסתלקות אביו זצ"ל התמנה לרבי, והתישב בעיר וולאדאוואו, חסידי אביו זצ"ל נהרו אליו, וכעבור עשר שנים נבחר לרב ואב"ד. יסד ישיבה גדולה, והרביץ תורה לרבים. הי' מפורסם בתורתו ובעבודתו בפולין וברוסיא. הי' מתמיד שוקד על דלתי התורה, ועשה ימים ולילות באהלה של תורה. בקי בנגלה ונסתר, ויודע את הזוהר בעל פה. בשנת תרפ"ב נענה להזמנת חסידיו ומעריצו שבארה"ב, ומנהיג קהלתו בשם חברת "מנחת יהודא" שחסידיו יסדו לו בניו יורק. בבואו נתקבל ברב פאר וכבוד ושמו יצא לתהלה בין קהלות דארה"ב. בשנת תרצ"ג נסע לבקור לא"י ושמה הוציא לאור (בירושלים) את שני חבוריו "לב ארי'" (הלכה ודרוש), הספר "קול יהודא" (הלכה ואגדה) יצא לאור בניו יורק (תש"ו). חבוריו עשו רושם באמריקה וארצות אירופה, נתקבלו כאבן טובה בעולם התורני, וכל החוגים, ועוד אתו הרבה חדו"ת בכ"י. בשנת תש"ו יסד ישיבה על שם וקנו ר' לוי יצחק מבעדיטשעוו זצ"ל, ולומדים בה כמאה וארבעים תלמידים. עשה גדולות לטובת חזוק הדת, שמירת שבת, וחנוך. ממיסדי אגודת ישראל בארה"ב, וחבר בועה"פ שלה, וממיסדי אגודת האדמורי"ם. מהאדמורי"ם השרידים מדור הקודם, ונודע בתורתו ובצדקתו בעולם הרבני והחסידי, רכש לו המון מעריצים הבאים ליהנות מאור תורתו ותפלותיו.

הרב ר' נחום מרדכי פערלאוו שליט"א
האדמו"ר מנאוואמינסק

נולד בשנת תרמ"ז בנאוואמינסק לאביו הגה"ק ר' אלטר ישראל שמעון זצ"ל האדמו"ר מנאוואמינסק דור חמישי בא"ב להאדמו"ר הגה"ק ר' מרדכי מנעשכיז זצ"ל. אמו היתה בת הרה"צ ר' ברוך מאיר טווערסקי זצ"ל מאזארניץ נכדו של הגאון הקדוש ר' אהרן זצ"ל מטשערנאבעל. נכד כ"כ האדמורי"ם לבית זלאטשוב, קאלין, סטאלין ובארדיטשעב.

נתחנך אצל אביו ואצל חותנו האדמו"ר הגה"צ המפורסם ר' יצחק זעליג מארגענשטערן זצ"ל אב"ד סאקאלאוו הי"ד, ונסמך מהרבנים הגאונים ר' אליעזר שלום אב"ד פארציב ור' שמואל אב"ד ווענגרוב. עודנו אברך שמש ברבנות בסאקאלאוו יחד עם חותנו הגה"ק הנ"ל וביחוד עת חותנו עזב את העיר היתה כל הרבנות מוטלת עליו. בשנת תרפ"ז נסע בשליחות של אגודת ישראל לארה"ב, ומצא כאן אוהבים רבים לבית נאוואמינסק, מעריצים אלה יסדו לו חברה בשם עדת יעקב בברוקלין ונענה להם. חבר בועד ההנהלה של אגודת הרבנים וחבר ועה"פ באגודת האדמורי"ם וסגן נשיא באגודת ישראל. גדול בתורה וחכמה ועסקן נכבד בכל ענייני הדת במסגרת הסתדרות הנ"ל וביחוד בענייני ארץ ישראל אשר לה הקדיש מיטב כחותיו, והנו מפורסם ונכבד בכל החוגים.

הרב ר' שמואל אהרן הלוי פרידם שליט"א

נולד בשנת תרנ"ב בסטאשוב (פולין). למד בפולין אצל רבנים גאונים ומפורסמים. נסמך להוראה מהגאונים: ר' יואב יהושע, אב"ד קינצק, והגה"ק ר' מאיר יחיאל הלוי האדמו"ר מאסטראווצע ז"ל. שמש ברבנות בזאריק, פלך פיעטרקוב. משם עבר לכהן בזאוויערצע (פלך הנ"ל) בתור רב ור"מ. אח"כ נתקבל לר"מ בבעבדין, משם נתקבל לאב"ד בשטשאקיוע (גאליציע). בשנת תרפ"ד בא לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס מונטגומרי סטריט בניו יורק, ואח"כ נתקבל לרבה של קהלת "ביקור חולים אנשי פולין" בשיקאגו. בה הוא מכהן פאר עד עתה. יסד הירחון לתורה "הפרדס" בשנת תרע"ג בחדש סיון בזאריק, והוציאו מדי חדש בחדשו עד פרוץ המלחמה חדש מנ"א תרע"ד, ונפסק בימי המלחמה עד שהתחיל שוב בעבודתו בזאוויערצא ובעבדין, ובחדש ניסן תרפ"ז הופיע מחדש בארה"ב. "הפרדס" הוא מעתוני תורה המיוחדים שנתקבל לרצון בחוגי הגאונים עוד מדור הקודם, וכמעט שלא נמצא מהגאונים המפורסמים שלא פרסמו מאמריהם בהלכה בהפרדס. ביניהם הגאונים: מרוגוצוב, קינצק, אושפיצין, ר' ברוך בער לייבוביץ, האדמו"ר מגור, האדמו"ר מאסטראווצי, האדמו"ר ממונקאטש, ר"ש שקאפ, רמ"מ עפשטיין וצ"ל, ויל"ח ר' חיים העליר שליט"א ועוד.

הרב פרדס הנו גדול בתורה. חבר ספר „אבני שמואל״ (לאדי״תרע״ז) הדרן וחד״ת, הדרת שמיאל (הדרן על נדרים) והרבה חד״ת בכתובים. פרסם מאמריו גם בירחון „המאסף״, חבר אגוה״ר דארה״ב וקנדה, וחבר בועפ״ש שלה, חבר באגודת ישראל והנו מהרבנים החשובים.

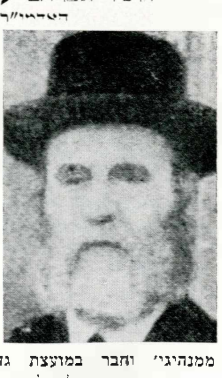
הרב ר׳ **אלעזר בינוש פרידלענדער** שליט״א

נולד בעיר ראדוויליישאק פלך קובנה בשנת תרנ״א לאביו הרה״ג ר׳ יהושע פאלק פרידלענדער ז״ל שהי׳ גדול בתורה ובקי בג׳ סדרים דש״ס. נצר מגזע גאונים מפורסמים ממשפחות אטלאס ופייוועלזאהן. נתחנך בסלבודקה ב„כנסת ישראל״, במאלטש, ובישיבת מיר (ה׳ שנים). נסמך להוראה מהגאון ר׳ אלי׳ ברוך קאמאי אב״ד מיר. מרבו הגאון ר׳ אליעזר יהודה פינקל שליט״א ר״מ דמיר, מהרב קרא־קאוסקי מ״מ דווילנא, ומהרב אבא־ויץ אב״ד נובהרדוק. התחתן בשנת תרע״ז עם אשתו ראשעל תחי׳ בת הרבני הגדול בתורה ר׳ יעקב מאסלאוואטער ז״ל מנובהרדוק (גביר נכבד והגיד שעור בבהמ״ד בנובהרדוק). בא לארה״ב בשנת תרפ״ד ונתקבל לרבה דקהלת „בית ישראל״ בבאלטימור. אח״כ כהן בבהכנ״ס „אגודת אחים אנשי ספרד״ (ט״ו שנים), ובשנת תש״ד נתקבל לרבה דבהכנ״ס „שערי צדק״ ומכהן בה עד היום. חיבר ספרים בהלכה על מס׳ יבמות, גיטין, קידושין והג׳ בבות (עדיין בכתובים)

הרב פרידלענדער שליט״א הנו גדיל בתורה ויש פעלים. הי׳ ממיסדי ישיבת אהל תורה בנובהרדוק יחד עם הגאון הרב אבאוויץ והגיד שעור שם. הי׳ יו״ר לועד הרבנים בבאלטימור כמה שנים. כ״כ הי׳ יו״ר ועד החינוך בישיבת חפץ חיים, מראשי המיסדים ישיבת נר ישראל. פעיל ב„עזרת תורה״ ובמוסדי א״י, ובכל ענייני דמתא. ביתו בית ועד לחכמים וכל גדולי התורה בבואם לבאלטימור. והנו מהרבנים הכי חשובים והפעילים.

הרב ר׳ **אברהם יעקב פרידמאן** שליט״א
האדמו״ר מסאדיגורה

נולד בשנת תרמ״ד בעיר סאדי־גורה גאליציע. אביו הי׳ הרה״צ ר׳ ישראל האדמו״ר מסאדיגורה זצ״ל. הרה״ק ר׳ אברהם יעקב זצ״ל בנו של הגה״ק ר׳ ישראל האדמו״ר מריזין זצ״ל. מלבוד יחוסו למשפחת ריזין ור״א המלאך והמגיד ממעז־ריטש כנודע. חנו כ״כ נכד הגה״ק בעל „אהבת ישראל״ מאפטא.

שמש באדמוריו״ת בעיר הבירה וינה. וחסידים רבים מארצות אוס־טריא הישנה ורוסיא הסתופפו בצלו והי׳ נכבד מאד בכל החוגים. חבר ותיק בתנועת האגודה ואחד ממנהיגי וחבר במועצת גדולי התורה העולמית. בהתקדם המשטר הנאצים, עלה לארה״ק והתישב בתל אביב וכל חסידי רוזין וסאדיגורה מתרכזים סביביו. לוקח חלק חשוב בכל ענייני הכלל, מהאדמו״רים החשובים והמפורסמים.

הרב ר׳ **ישראל פרידמאן** זצ״ל
האדמו״ר מהוסאטין

נולד בשנת תרי״ח בהוסאטין גאליציע, בן הרה״ק ר׳ מרדכי שרגא פייבוש זצ״ל האדמו״ר מהר־סאטין, בן הרה״ק המפורסם הר״ר ישראל זצוק״ל מרוזין.

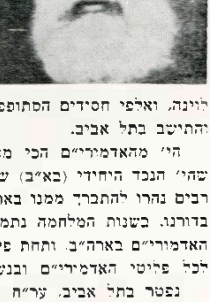
נתחנך על ברכי אביו הצדיק הנ״ל, ובי״ר הי׳ חתנו של ר׳ זעליג שפירא. שהי׳ חתנו של הרבי מסאדיגורה זצ״ל, ובז״ש חתן הגה״ק ר׳ חיים האגער זצ״ל האדמו״ר דאטיניע.

משנת תרנ״ד מלא מקום אביו באדמוריות הוסאטין. ובפרוץ מלחמת עולם א׳ הסיעה דירתו לוינה, ואלפי חסידים הסתופפו בצלו. בשנת תרצ״ו עלה לארה״ק והתישב בתל אביב.

הי׳ מהאדמוריים הכי מפורסמים בדורנו, והאריך ימים עד שהי׳ הנבד היחידי (באי״ב) של הרה״ק ר׳ ישראל מרוזין זצוק״ל. רבים נהרו להתברך ממנו בארה״ק, והי׳ מראשי ונקני האדמוריים בדורנו. בשנות המלחמה נתמנה לראש ועד העזרה מטעם אגודת האדמוריים בארה״ב, ותחת פיקוחו נתחלקה תמיכה כספית חשובה לכל פליטי האדמידים ובנש״ק שהגיעו לארה״ק.

נפטר בתל אביב, ער״ח טבת, ה׳ דחנוכה תש״ט. תנצ״ה.

הרב ר׳ **מרדכי שלמה פרידמאן** שליט״א
האדמו״ר מבאיאן

נולד בשנת תרנ״א בבאיאן, לאביו האדמו״ר הרה״צ המפורסם ר׳ יצחק זצ״ל (הי׳ מפורסם בתורתו וצדקתו, ונהרו אליו אלפי חסידים וביניהם רבנים מפורסמים מחסידי רוזין. בפרוץ מלחמת עולם א׳ עזב את באיאן והתישב ברוזין).

אביו של הרבי מביאן שליט״א הי׳ בנו של הרה״ק המפורסם בכל ארצות תבל מוה״ר אברהם יעקב זצ״ל, מאדיגורא אשר מלא מקום אביו האדמו״ר הקדוש רשבבה״ג מרן ר׳ ישראל מרוזשין זצוק״ל, בן האדמו״ר הק׳ המפורסם ר׳ שלום יוסף מפרוביטש זצ״ל בן הצדה״ק ר׳ אברהם המלאך זצ״ל, בן הרב הקדוש המגיד הגדול ממעזריטש זצ״ל תלמיד הבעש״ט נ״ע, אשר כל תלמידי הבעש״ט הלכו לאורו. אמו של הרבי מבאיאן שליט״א, היתה בתו של האדמו״ר המפו׳ רשבה״ג הרה״ק ר׳ יוחנן מראכמאס־טריבקה זצ״ל, בן האדמו״ר המפו׳ רשכבה״ג הרה״ק ר׳ מרדכי מטשערנאבעל בן המגיד הקדוש המפו׳ ר׳ מנחם נחום מטשער־נאבעל זצוק״ל בעל ספר „מאור עינים״. אשתו הרבנית המלומדת היא בת הרה״צ ר׳ ישראל האדמו״ר ממעזבוז זצ״ל נכד (באי״ב)

הרה״ק ר׳ יצחק מאיר מזינקוב בן הרה״ק בעל אוהב ישראל זצ״ל מאפטא. הרב הרבי מבאיאן התישב באמריקה בשנת תרפ״ה, ומאות חסידי בית רוזשין וטשערנאבעל, יסדו לו בית לתורה ועבודה וחסידות, בשם „חסידי בני יצחק מבאיאן״. שמו הטוב נודע בכל ארה״ב וחוצה לה, והנו נכבד ומפורסם בכל החוגים. מלבד תורתו ועבודתו בקודש, הנו פעיל בכמה מוסדת צבוריים, ומכהן כנשיא אגודת האדמורי״ם משנת תרצ״ז, חבר הנשיאות באגודת ישראל, נשיא ועד העזרה, וחבר מועצת גדות״ת של אגו״י.

הרב ר׳ צבי הירש פריידמאן שליט״א

נולד בהידרנאנאש (הונגרי׳), לאביו הרב הגה״צ ר׳ מנשה שמחה פריעדמאן ז״ל, אבד״ק סאבראנץ מח״ס „השמש בגבורתו״. נצר מגזע האדמו״ר הגה״צ ר׳ ישראל אפרים פישל סופר, אב״ד נאג״ש במח״ס אפסי ארץ עה״ת, הגה״ק בעל ישמח משה מאוהל. הגאונים מהרש״א. מ ה ר ש״ ל. מהר״ם מלובלין, הרמ״א. מהר״ם מפאדוא, ר׳ שאול וואהל, מגלה עמוקות ועוד. למד ונתחנך בישיבת חוסט, אצל הגאון בעל ערוגת הבשם בשנות תרנ״ד־נ״ה, בסיגוט אצל הגה״צ בעל קדושת יו״ט, בשנות תרנ״ו־ס״ב. נסמך להוראה בשנת תרס״ג מהגאונים ר׳ שלמה כ״ץ אב״ד סאבאסלוי, ר׳ פנחס סג״ל בילייצער אב״ד סערענטש, ר׳ מרדכי ליב וויינקלער אב״ד מאד, ר׳ יהודה גרינפעלד אב״ד סעמיהאלי, ויל״ח ר׳ שלמה הכהן שטראסער אב״ד דעברעצין שליט״א.

התחתן בשנת תרס״ב עם אשתו הרבנית מגזע האדמו״ר הה״צ ר׳ שמואל פרענקל (קאמאדער) אב״ד דאראג, ובעל ברוך טעם זצ״ל. שמש ברבנות בקה״י האטסעג (טראנסילוואניע־הונגרי׳), בקהל „אהבת ישורון״ וישיבת בית הלל בניו יורק, ואח״כ בביהכנ״ס „אהבת אחים״ בברוקלין. חבר ספר בשם הכולל „צבי חמד״ שו״ת להלכה ולמעשה. י״ב חבורים (תרפ״ד תש״ג) ועוד הרבה קונטרסים בכל מקצועות התורה והחכמה. חבר אגודת הרבנים דארה״ב וקנדה, ולועד הרבנים דניו־יורק רבתי.

הרב ר׳ בצלאל פריעדמאן שליט״א

נולד בניו יורק לאביו הרבני ר׳ יוסף ז״ל ולאמו מרת מרים ריזל.

למד בישיבת ר׳ יצחק אלחנן, והי׳ בין תלמידי הכי מצוינים עד שהוכתר בסמיכת חכמים „יורה ויודין״, ע״י הרבנים הגאונים: הרב ד״ר הלל קליין זצ״ל, הרב ד״ר דוב רבל זצ״ל, ר׳ משה זבולון מרגליות זצ״ל, ור׳ שלום אלחנן יפה זצ״ל. בשנת תרע״ט. הראשון מילידי אמעריקא שנסמך בתאר רב מישיבה הנ״ל.

בשנת תר״פ נבחר לרבה של קהלת „פועלי צדק״ בעיר פיטס־בורג, והתמסר מאד לכל עניני דמתא. ע״י יסודו את „אגודת הקהלות״ והתאחדות נשים דתיות שהביאו הרבה שיפורים במצב היהדות בעיר הנ״ל. כ״כ ארגן ועד רבנים בפיטסבורג וכהן כיו״ר, והתמסר לכל עניני הכלל. יסד סניף לאגו״י (תרפ״ה), וכהן בהנהלת מוסדות צדקה וחסד שונים בקהלה הנ״ל.

בשנת תרצ״ב נבחר לרב בוואשינגטון הייטס בניו יורק, ובכשרונותיו הנעלים נתפרסם והמשיך גם פה בעבודתו הפורי׳ בעניני הצבור.

חבר אגודת הרבנים, הסתדרות הרבנים, וועד הרבנים דניו יורק רבתי. חבר באגודת ישראל, ובועד המיעץ העולמי שלה, ובא כח האגודה העולמית אצל האומות המאוחדות.

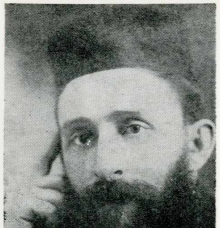
ראוי להזכיר, שעוד לפני השתלמותו בתורה גמר לימודים כלליים במכללה למשפטים (בלדווין וואלאס) בקליוולאנד, וקבל תואר „עורך דין״, כ״כ למד במכללת קולומבי׳ בניו יורק וזכה להצטיינות ותואר.

השכלתו הגבוה זו אפשרה לו פעילותיו הכבירות בעניני היהדות ודת בכל החוגים הגבוהים לרבות מחלקות הממשלה.

עסקן ציבורי מפורסם, ופעיל כחבר בהנהלת ההסתדריות, ועדים ומוסדות דלקמן: ועד הממשלתי להוצאת לפועל חוק הכשרות במדינת ניו יורק, וכמנהל הועד הנ״ל תש״ח, הסתדרות תלמידי ישיבת אונגארן, סגן יו״ר הועד הדתי בביה״ח „בית ישראל״, הסתדרות הרבנים והתאחדות תלמידי ישיבת ר׳ יצחק אלחנן, והי׳ נשיאה בשנת תרצ״ג־ה.

נואם וסופר מצוין, ונכבד בכל החוגים, ומשנת תש״ט יכהן כרבה של קהלת „ישראל הצעיר״ בוואשינגטון הייטס, ניו יורק.

הרב ר׳ אלעזר מאיר פריל זצ״ל

נולד בעיר בירז לאביו ר׳ אלחנן זצ״ל, בשנת תרמ״א. למד בשאדא־ווא ונסעלו ונסמך להוראה מגאוני ליטא. מימי ישיבתו הי׳ נודע בתורתו, בכשרונותיו ובתהלוכו, שלמנהיגות נוצר.

בשנת תרס״ז נסע ללונדון בשליחות ישיבת טעלז, ובה בשנה נתקבל לרבה של מאנשעסטער. בשנת תרע״א בא לארה״ב ומכן ברבנות בברוקלין, ואח״כ נבחר לאב״ד העיר טרענטאן, ובשנת תרע״ב נתמנה לראש ישיבה בישיבת ר׳ יצחק אלחנן והרביץ בה תורה עד שנת תרפ״ד. אחרי שבע שנים בטרענטאן נבחר לאב״ד העיר אליזאבעטה וכהן בה עד פטירתו.

הצטין בישרותו ויראתו, והי׳ קנאי נלהב ולוחם בעד כל קניני היהדות המסורתית. עודנו באירופה פרסם מאמרים בהלכה ובשאלות הזמן בעט סופר. דבריו נדפסו במאספים „יגדיל תורה״, „הפרדס״, „שערי ציון״ ו„הפלס״. (הי׳ ידידו של הגאב״ד מפאלטאווא עורך הפלס. וחתם את מאמריו בשם א. ל. ציהאן). בבאו לארה״ב נתקבל בכבוד בחוגי הרבנים, והי׳ מזכיר אגודת הרבנים, יו״ר ועד הכשרות מטעם אגוה״ר ואחד ממנהיגיה. עזר ביסוד עזרת תורה וסעניראל רעליעף, והתמסר לפיתוחם.

בשנת תרפ״ט הופיע ספרו „המאור״ — הלכה ודרוש, חלק ראשון. ועזב הרבה חדושים בכל המקצועות בכתובים. וספר המאור חלק ב׳. הוציא לאור ספר „כתבים נבחרים״ מאחיו הגאון

ר' יהושע יוסף פריל הגאב"ד דקראק זצ"ל במח"ס «אגלי טל».

הי' למדן מפורסם ונכבד בכל החוגים, והשפעתו היתה גדולה, הודות לכשרונותיו וישרותו המפורסמת. נפטר בעלילא בעצה ערב חג הסוכות בשנת תרצ"ד. כמלא מקומו נבחר חתנו הרב הגאון ר' פנחס טייץ שליט"א.

חתנו השני הוא הרב הגאון ר' פנחס ריימאן הרב דניי־ברונז־ווייק, והשאיר בן הרב ר' יהושע יוסף מבחירי התלמידים המוסמכים של ישיבת תורה ודעת.

הרב ר' אברהם אהרן פריים שליט"א

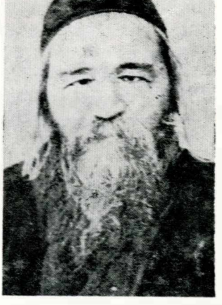

נולד בשנת תרנ"ט בסטאשאוו (פולין) לאביו הרב ר' יוסף פריים, נתחנך אצל הגאונים: מחמלניק, קיעלץ, וסאכאטשאוו.

נסמך להוראה בשנת תרע"ט מהגאונים ר' אברהם יצחק סול־מאן מחמלניק, הגאב"ד קאליש (פולין). התחתן בשנת תרע"ט ובשנת תרצ"ג נתקבל לרבנות, טאראנטא (קנדה).

חבר ספרים: משנת אברהם (ב"ח הלכה, תש"ד־תש"ט), אמרי אברהם (דרוש, תש"ו). ספריו הנ"ל עוררו התעניינות רבה בכל חוגי הלמדנים, והראה בהם גודלו בתורה ובקיאותו וחריפותו העצומה. יסד ישיבה בקהלתו בשם: "ישיבה תורת חיים", והביא בני ישיבה, פליטים מאירופה, וסדרם בישיבות, ומרביץ תורה להם ולרבים, גדול בתורה וחכמה, ואיש אשכולות, ומהרבנים הכי חשובים בקנדה, ומפורסם בתורתו בכל עולם התורה. (הרה"ג הוא ממשפחה מפוארה בישראל, מיוצאי חלציו של ר' אלעזר אשכנזי זצ"ל, בעל «מעשה ד' »).

הרב ר' צבי פסח פרנק שליט"א

נולד בקאוונא שנת תרל"ו לאביו הרב יהודא ליב פראנק ז"ל מטובי ועסקני העיר ו א ח ד מהפעילים הגדולים לטובת הישוב בא"י. חנוכו הראשון קבל בישיבת טעלז, וקבל תורה מפי הגר"א גורדון זצ"ל, שהראה לו חבה יתירה בגלל כשרונותיו הגדולים, מחז החד, שכלו הישר, ועל כולם שקידתו המפליאה. נמנה בין בהירי התלמידים הותיקים למרות גילו הרך.

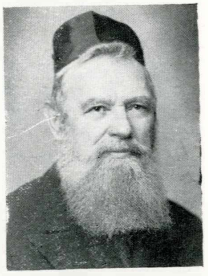
בשנת תרנ"ג עלה לאה"ק יחד עם הוריו, שהיו מראשי הועד ליסוד מושבת "חדרה". בהגיעו לשערי ירושלים שמו הגדול כבר הלך לפניו, בזמן קצר נתפרסם בין גדולי וחכמי ירושלים לגדול בתורה ובקי בכל מקצועות התורה. הגאון ר' חיים יעקב שפירא זצ"ל, שהי' אז אב"ד בבית דינו של הגאון ר' שמואל סלנט זצ"ל, נתן עיניו בו ולקחוהו לחתן בעד נכדתו המשכלת גיטא מלכה בת הגר"ד שפירא מקאוונא. הי' סמוך על שולחנו של חותנו זקנו הגרה"י הנ"ל, אשר ביתו הי' המרכז לכל השאלות וההוראות בכל מקצועות ההלכה של העיר הי' נחתכים על פיו. זה נתן לו ההזדמנות להתחתות, להבחין ולחדור לתוך מקצוע ההלכה, ובעינו החדה ושכלו הישר ובהיר הציח בזמן קצר להתמחה בתור עמיד ההוראה. אחרי פטירת זקנו מצאו בו גדולי ירושלים את הממלא מקום הנכון למשרה הנכבדה של זקנו.

עם התמנותו לחבר הביד"צ התחילה תקופה חדשה בחוגי הלומדים וחכמי הישיבות בירושלים, שראו בו לא רק את הגאון והפוסק, כי אם גם את החכם והפקח, המנהיג התורני במלא ההיקף. דבריו הקצרים תמיד חדרו וקלעו אל המטרה, והראה כשרון רב יוצא מן הכלל בהנהגת העיר, ונכתר לנשיא על רוב מוסדות התורה והחסד של הישוב. במשך כל שנות הטרדות והעמל, לא פסק מלהגות בתורה יומם ולילה. כל ירחוני התורה וקובצים היו תמיד מעוטרים במאמר הלכה מהגרצ"פ, מלבד למה קונטרסי הלכה שנגעו לישוב שהוצא במשך הזמן. ביתו תמיד פתוח לרווחה לכל ת"ח ומבקש דבר ד', ומלבד המאמרים והקונטרסים האלו, המכילים חומר בעד כמה ספרים שלמים, ישנם תח"י ספר שלם על הירושלמי, ספר על כל חלקי שו"ע, ותשובות למאות בכל מקצועות ההלכה.

בשנת תרפ"א השתתף יחד עם הגרא"י הכהן קוק וצ"ל ביסוד משרד הרבנות עפ"י פקודת הנציב העליון, ושמש בה כראש בי"ד. הרבנות הראשית הגיעה למרום שיאה בימים אלו ע"י הכח שנתן לה מאת הממשלה, וביותר ע"י חכמתו ופקחותו של הגרצ"פ אשר עמד בראשה. ע"י המוסד הזה ובהשתדלותו הפרטית הובאו במה מאות משפחות של רבנים וכלי קדש מרוסיא הסובייטית, וסדרו בא"י.

בשנת תרצ"ו אחרי סילוקו של הגרא"י הכהן קוק זצ"ל, הוכתר בכבוד ופאר ע"י רבני ירושלים וראשי וחכמי הישיבות לרבה הראשי של ירושלים, העיר בה כהן יותר מחמישים שנה. העמיד תלמידים לאלפים, והאציל מרוחו הגדול, על יושבי, חכמי וסופרי. הנו אחד מגדולי גאוני הרבנים בדורנו.

הרב ר' אליעזר פרעדמעסקי שליט"א

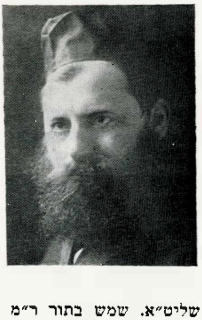
נולד בעיר יאנאוויא (פלך גראדנא) בשנת תר"מ, לאביו הרבני ר' יעקב ז"ל ממשפחת בני תורה. נתחנך בישיבת טעלז (ה' שנים). בראדין אצל הגאון בעל חפץ חיים זצ"ל. בישיבת מיר, ואחרי נשואיו, בכולל קאוונא. נסמך להוראה בשנת תרס"ה ע"י הגאונים ר' יחיאל מיכל עפשטיין אב"ד ניז בהרדוק, ר' זלמן סענדער שפירא אב"ד ור"מ דמאלץ וקריניק ור' אלי' ברוך קאמאי ר"מ דישיבת מיר זצ"ל. התחתן בשנת תרס"ג עם אשתו הרבנית אסתר סמאלענסקי מראדזילאוע, פלך לומזה. שמש ברבנות בעיר רימשאן פלך קאוונא משנת תרס"ז עד פרוץ מלחמת עולם א'. אחרי המלחמה נתמנה למנהלה של אגודת הרבנים דליטא בקאוונא בערך ג' שנים עד עזבו את ליטא לארה"ב.

בשנת תרפ"ג הגיע לארה"ב בתור ציר של אגוה"ר מליטא, בשליחות להסענטראל רעליעף עבור הישיבות וכל עניני הדת, והצליח הרבה לטובת מוסדות התורה בליטא. בשנה

הנ"ל נבחר למנהלה של אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה (כהן ב' שנים), ולרבה של קהלת „בראנקס טרימאנט תלמוד תורה" בבראנקס שמכהן בה עד היום. הרב פרעדמעסקי פעיל מאד בכל עניני הכלל מעודיו. הנו סגן יו"ר של אגודת הרבנים, וחבר ועד ההנהלה של ועד הרבנים דניו יורק רבתי, חבר ועה"פ של המזרחי, חבר הועד ורו"ח של עזרת תורה.

הי' ממיסדי ועד הרבנים בבראנקס וכהן כיו"ר במשך י"ד שנים. משפחתו נכבדה ומפורסמת. אשתו אסתר תחי' סגן נשיאה בהסתדרות נשים של ישיבת טעלז, ובנו הרב הג' ד"ר ר' עקיבא פרעדמעסקי שליט"א, הוא אחד מעמודי הסתדרות הרבנים בארה"ב, דרשן נפלא, חבר ועה"פ במזרחי יו"ר של הסניף דברונקס, רב בדושואיש סנטר אף וויליאמסבריידוש, בבראנקס. גם חתנו הרב הג' ר' ישראל שלמה ראזענבערג שליט"א, אב"ד האריטפארד קאנ. (בנו של הרב הגאון המפורסם ר' מאיר יהושע ז"ל אב"ד האריטפארט מחבר ספר „כור המבחן") הוא מהרבנים הנכבדים והצטין ביחוד בהצלת ועזרת שארית הפליטה, חתנו העו"ד המפו' ר' יעקב העכט ממשפחה הנכבדה העכט יר"א ותלמיד ישיבת רי"א.

הרב ר' מנחם מרדכי פרענקל־תאומים שליט"א

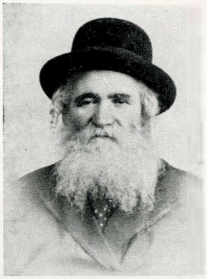

נולד בירושלים עיה"ק בשנת תרמ"ב לאביו הרב המקובל ר"א ישששכר וזי"ל מח"ס באור על ספר אוצרות חיים להר"ח ויטאל זצ"ל, מגזע משפחת פרענקל־תאומים המיוחסת לשושילתא דרבן גמליאל הנמשכת עד דהמע"ה.

נתחנך בישיבת אהל משה בירושלים אצל הגאונים ר' יעקב אורינשטיין וד' יצחק ירוחם דיסקין זצ"ל. נסמך להוראה ע"י הגאונים רא"י הכהן קוק זצ"ל, הגרי"מ ד"ץ זצ"ל וויל"ח הג"מ יוסף גרשון הורביץ והג"מ מוהרי"מ הרל"פ שליט"א. שמש בתור ר"מ בישיבת ר"ח ברלין בברוקלין משנת תר"פ עד תרפ"ו. בתרצ"א נתקבל לרב בשלש קהלות במערב העיר דפילדלפיא ור"מ דישיבת משכן ישראל שמכהן בהם עד היום. חיבר כ"ב ספרים (מכילים נ"ו חלקים) בכל מקצועות התורה: „דרוש וחדוש" עה"ת י"א חלקים (ח"א ממנו נדפס ירושלים־תרפ"ט), „באר האבות" (ניו יארק־תש"ד), עדיין בכת"י: דרוש וחדוש עה"ת (עוד י' חלקים), דרוש וחדוש על ה' מגלות (ה' חלקים), דרוש וחדוש על הפטרות, בית תלמוד על סוגיות הש"ס (ב' חלקים), מגדנות השלחן (חדו"ה לד"ח ש"ע), משא ימתן (תשובות בהו"א, ב' חלקים), הרעיון והדרוש (על אגדות הש"ס, ו' חלקים), הבאור והרעיון (על מד"ר ותנחומא, י"א חלקים), בינה במקרא (על נביאים וכתובים), הגיון תפלה (על ספר תהלים), הגיון תפלה (על סדור התפלה), הגיון לב (על פיוטים וסליחות), אור הנר (עניני חנוכה), רוח וחצלה (עניני פורים), הגיון פלאים (על הגדש"פ), מועדי קודש (דרושים בהו"א לשלש רגלים, ר"ה ויכ"פ, ה' חלקים), כי אם לבינה תקרא (באורים לכל „אם תקרי" שבספרות התלמוד, המדרש והקבלה), ישראל וקניניו (הערכות), נצוצות (השקפות מחקר ופילוסופי), דרושים לכל חפציהם (לשבתות ולעניינים שונים, ו' חלקים).

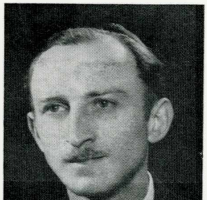
גדול בתורה ומהרבנים החשובים בפילדלפיא. חבר אגודה"ר דארה"ב וקנדה משנת תר"צ.

הרב ר' דוד אלימלך צאנגער שליט"א
האדמו"ר מקראקא

נולד בצאנז גאליציא בשנת תר"מ לאביו הר"ר יצחק פנחס בר' אלימלך ז"ל נכד בעל הפנים מאירות. נתחנך אצל האדמו"ר הגה"צ הקדוש ר' שלמה זצ"ל אביו של הה"צ ר' בן ציון האל־בערשטאם זצ"ל הי"ד מבאבאוו. ובשנת תרס"ג התחתן עם אשתו מרת פריידה בת הרבני החסיד ר' יצחק ראטענבערג תלמיד באבאוו, והתישב בקראקא. בשנת תרצ"ח עזב את ארץ מולדתו לפי הצעתו של הרה"צ מבאבאוו, ובא לקנדה. יש לו ביכ"ס בשם „שער דוד" ומקוה כשרה מקום לתפלה ולטבילה, לכל היהדות החרדית במאנטרעאל. האדמו"ר מקראקא הוא בלתי מפלגתי ומקדיש זמנו לתורה ועבודה. פעיל מאד למען טהרת המשפחה במאנטרעאל. ורכש לו מעריצים רבים בכל קנדה.

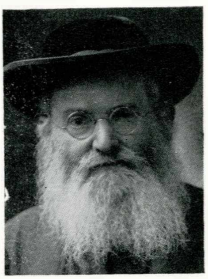
הרב ר' יעקב צביניצקי שליט"א

נולד בשנת תרע"ז בברעמען, לאביו ר' יוסף. נתחנך בישיבת הרב ברייער (פראנקפורט דמיין) ובבית מדרש למורים של הרב ד"ר וויס (ווירצבורג) ובישיבת „נר ישראל" (בלטימור) תחת השגחתו של הרב רודרמן. נסמך להוראה בשנת תש"ד מישיבת „נר ישראל" ומהרבנים הגאונים: ר"י רודרמן, ר"ש שוואב, ור"י קלאוואן.

כהן ברבנות בבית היתומים הלאומי (ביאנקערס נ. י.) וכרבה של מאנטנדייל נ. י. ומנהל הראשי של ת"ת הכללי הנ"ל. בעת הוא משמש בתור מזכיר ומנהל ראשי של ביהמ"ד למורות „בית יעקב". חבר פעיל באגודת ישראל, ומהרבנים החרדים הצעירים, העוסקים בצרכי הכלל.

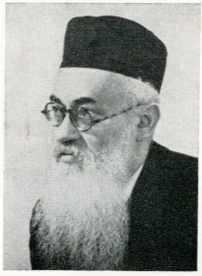
הרב ר' זאב וואלף ציטראן זצ"ל
אבד"ק דאראג (הונגאריא)

נולד בעירה אדאמאש ע"י מ. וואשארהעלי (רומני־הונגריא) בשנת תרי"ז לאביו הרב הצדיק (ירשב בתענית ריב ימיו) ר' אברהם אליעזר ז"ל (שמנ"כ בער־דא סענזשארץ ומתפללים על קברו בכל עת צרה ר"ל). ולאמו הצדקת שרה ע"ה. עודו נער (בן י"ב שנה) הי' נמנה בין התלמידים החביבים של הגה"ק ר' מנחם מענדל פאנעט, אבד"ק דעש בעל שערי צדק ומעגלי צדק. משם נסע ללמוד לקלייניוואדרזין בישיבת הגה"צ ר' אברהם יצחק וויינבערגער ז"ל בעל פני יצחק, ויצא לו שם לבקי בש"ס ופוסקים. בן עשרים שנה נשא את אשתו הצדקת לאה בת הגה"ק המפורסם ר' שמואל פרענקל ז"ל אב"ד דאראג הנודע בשם ר' שמואל קמאדער, בן הג' ר' שרגא פיבוש פראנקל אב"ד גינז רוסקא מגזע הגאונים בעל מגיני שלמה, צמח צדק, עבודת הגרשוני והמהר"ל מפראג שהתייחס עד התנא ר' עקיבא מעשרה הרוגי מלכות, וכ"כ נצר מגזע הגאון ר' ברוך הכהן ראפאפורט והרבי ר' העשיל מקראקא. מהר"ם מפאדובה. החינוך, בעל המאור, רש"י עד דהמע"ה. אחרי פטירת חותנו נתקבל (בן כ"ד שנים) כממלא מקומו בדאראג וכהן פאר מ"ו שנים עד יום פטירתו (א' דפסח תרפ"ז). יסד ישיבה ונהרו אליו תלמידים מקרוב ומרחוק, למרות שהי' נחבא אל הכלים וברה מן הכבוד נתפרסם שמו בכל המדינה לשם ולתהלה ורכש לו הערצה מכל החוגים. הי' בקי בש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים ודרש ונואם מצוין. נשארו אחריו חד"ת הרבה מאד בכל מקצועות התורה, ונדפס ע"י בניו הגאונים ס' אגדות מהרז"צ ע"ה. הרבה מכתביו ומחדושיו הנפלאים בהלכה ובאגדה נאבדו במלחמה האחרונה.

הניח אחריו בנין וחתנין רבנן, ואשר נשארו בחיים לאוי"ט המה: הרבנים ר' אברהם אליעזר (שהי' ממלא מקומו) עתה דומו"צ בבודאפעסט, ר' יהושע (שהי' רב בביסערמאן) עתה רב שאפראן והגלילות בהונגרי', וחתניו: הרבנים: ר' מרדכי צבי שווארץ בקליוולאנד אהייא, ר' צבי הירש פריעדמאן בברוקלין ור' אדי' ליב פריעד רב ור"מ בבודאפעסט.

הרב ר' שמחה אליהו ציפקעוויטש זצ"ל

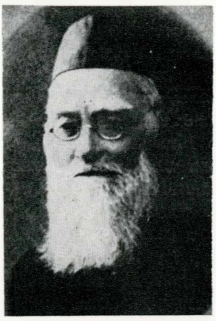
נולד בא' דסוכות שנת תרל"ו בעיר נאווהראד פלך לומזה (פוילין) לאביו הר"ר מאיר ציפ־קעוויטש ז"ל. למד בנעוריו בעיר מולדתו, ובהיותו בן תשע נתקבל לתלמיד בישיבה הגדולה לומזה ולמד שמה בהתמדה רבה. במשך הימים נתפרסם שמו בתור „מתמיד גדול" ובקי נפלא. אחרי כן למד ב„כולל קאוונע" בקאוונע, בווילי־נא, וגראדנע, משם נסע לישיבת ויאלאזין. נסמך להוראה מהגאון ר' רפאל שפירא ר"מ דוואלאזין, מהגאון ר' משה בצלאל לודיא מסובאלק ומעוד גאונים מפורסמים.

בשנת תרס"ה התחתן עם אשתו הרבנית מרת שיינע גיטל תחי', בשנת תרע"ד בא לארה"ב ותתיישב בעיר נויארק ושמש ברבנות בבראנקס במשך שלשים וארבע שנים, בקהלת „נצח ישראל", ב„חברה בחורים אנשי אונגארן" ובחברה „חי' אדם אנשי לומזה". הי' ירא וחרד ומדקדק במצות. במשך מגורו בבראנקס עשה ימים כלילות בתורה ועבודה. בקי נפלא ובעל הוראה מובהק, ונחרו אליו בשאלות מכל הסביבה.

בחמשה עשר בשבט תש"ח התפלל בצבור וישב ולמד כדרכו ע"י הגמרא, פתאום אחזו השבץ ומת באמצע לימודו. מנוחתו כבוד בבית החיים הר יהודה על קרקעת ישיבת תפארת ירושלים.

הניח אחריו אשתו הרבנית תחי', ובנו מר אביגדור ציפמאן נ"י. ובתו הרבנית מרת פעשע פייגע אשת הרב הגאון ר' שמעון מארדוכאוויץ שליט"א, וששה נכדים. תנצב"ה.

הרב ר' יהודא ליב צירלסון זצ"ל הי"ד

נולד בשנת תר"ך לאביו הר' משה חיים ז"ל, למד בישיבות רוסיא וליטא.

בשנת תר"מ נבחר לאב"ד פרי־לוקי פלך פאלטאווא, ומשם נבחר לאב"ד עיר הגדולה קעשנוב ורב הכולל למדינת בעסאראביא.

מהרבנים הגאונים המובהקים הספורים שזכו להכרה גם מטעם הממשלה הרוסית. הי' מחונן בכשרונות נעלים, נואם וסופר מצוין בכמה שפות, ואישיות כבירה. עיד לפני המלחמה העולמית הראשונה, הציג את עניני הרבנים בחצרי המלוכה הצריסטית בפעטערסבורג. כאשר מדינת בעסא־ראביע נפלה בגורל הרומנים, נבחר לציר וסינטור הפרלמנט הרומני בבוקארעסט, והי' שופרם של יהודי רומניא.

מהחברים הותיקים של תנועת אגודת ישראל ואחד ממנהיגיה הכי גדולים ומפורסמים.

נדפסו ממנו הספרים: גבול יהודא, עצי הלבנון, הגיון לב, מערכי לב. כל ספריו ומאמריו מצטיינים בעמקנות וסגנון נהדר.

מגדולי הדור שזכו לכתרה של תורה והשתלמות במדע, אשר לחמו עוז למען החזקת היהדות החרדית.

בבא המשטר הנאצי, נהרג עק"ה בשנות מלחמת עולם ב' הי"ד.

הרב ר' מיכאל צלניקר שליט"א

נולד בווארשא בשנת תרע"ו לאביו הרבני המופלג והחסיד הקדוש ר' אברהם יצחק זי"ל הי"ד בר' יעקב שלמה ז"ל.

למד במתיבתא ואח"כ עבר לבית המדרש לרבנים "תחכמוני" בווארשא. בסימו את ביהמ"ד לרבנים הנ"ל למד במכון למדעי היהדות בווארשא עד שנת תרצ"ט.

למד אצל הגאון ר' משה סאלאוויציק זצ"ל וכן שמע שעורים משאר הרמי"ם המפורסמים ה"ה ר' ישראל קליניצקי, ר' יחיאל מאיר בלומנפלד, ר' חיים פוזנר, ר' שמחה וואלפאווסקי וחותנו ר' יצחק יחיאל זי"ל הי"ד. נסמך להוראה בשנת תרצ"ו מהרבנים הגאונים ר' חיים פוזנר, ר' יצחק יחיאל ליבערמאן, ור' יחיאל מאיר בלומנפלד זי"ל. בשנת תרצ"ט נשא את אשתו חנה סימה בת הרה"ג ר' יצחק יחיאל ליבערמאן הנ"ל מו"צ בווארשא. נכד בעל נועם אלימלך (חותנו נהרג ע"י הנאצים בשנת תש"א בדרילטש פלך ראדאם). שמש ברבנות בביהכנ"ס בית יעקב בווארשא (קופערניק 29) עד תרצ"ט, ובעת המלחמה הי' ברוסיא. בשנת תש"ו נמלט לרומא והי' חבר ברבנות הראשית עד תש"ח. בה בשנה בא לקנדה ונבחר לרבה של ביהכנ"ס חברה ש"ס במאנטרעאל. הרב צלניקר ידיו רב לו גם במדע וחכמת ישראל, הגו בלתי מפלגתי ועזר לכל המוסדות הא"י.

הרב ר' אברהם מרדכי הכהן קאגאן שליט"א

נולד בעיר שניאדאווא פלך לומזה (פוילין) בי"ד אלול שנת תרנ"ז לאביו הר"ר שמואל ארי' הכהן קאגאן זי"ל ת"ח גדול, מופלג בתורה ומשכיל ע"ד אמת, ירא וחרד לדבר ד', שנהרג על קדה"ש ע"י הנאצים ימ"ש הי"ד, ולאמו הצדקת והמחוכמת מרת מרים מינדל ע"ה, בת הר"ר יואל אליעזר פונק שו"ב דמתא, שהי' מפורסם בצדקתו, בחכמתו, ובמעשיו הטובים. למד ונתחנך בישיבת לומזה, בישיבת נבהרדוק, בקבוץ מאלטש, ומשנת תרע"א עד תרע"ה בישיבת בריינסק אצל הגאון ר' שמעון שקאפ זצ"ל. בשנת תרע"ח התחתן את אשתו הרבנית בת אנשים חשובים, נכבדים ומאד נעלים. מתרפ"ב עד תרפ"ה למד תורה ומדע בבית המדרש העליון בברלין (שנוסד ביחוד לאברכים מצוינים ע"י הגאון האדיר ר' חיים דר. העליר שליט"א כעת בניו יורק), ולמודים כלליים באוניברסיטה הברלינאית. נסמך להוראה מגדולי ישראל ביניהם ר' י"ל גורדון אב"ד לומזה ובית דינו, וי"ה הגאון ר' חיים העליר שליט"א. משנת תרפ"ה משמש ברבנות בתור רב דמתא לאגודת הקהלות דקראקא. לאנגי־איי־אנד.

חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. לועה"ר דניו יורק רבתי וחבר לועדי הפועל שלהם. הרב קאגאן שליט"א הנו מהרבנים החשובים בהמדינה.

הרב ר' יהודא ליב הכהן קאגאן שליט"א
(לבית גערשטיין)

נולד ביאנאווי פלך גראדנא ברוסיא הפולנית בשנת תרס"ד. אביו הי' הרב ר' שלמה אביגדור הכהן זי"ל, ממשפחת הגאון במח"ס שו"ת "הר הכרמל". אמו היתה בת הגאון ר' מאיר יוסף קאטקין זצ"ל אב"ד יאנאוו, ברעסטאוויץ וראש מח"ס "פנים מאירות" על הירושלמי בהרב ר' אלעזר חיים זי"ל, נין ונכד להגאון ר' שלמה חריף זי"ל מגדולי זאמוט.

למד בישיבות מיר, ראדין בצלו של מרן "החפץ חיים" זצ"ל, בסלוּבודקה וקעלים.

נסמך להוראה ע"י הגאונים: מרן רח"ע גראדזענסקי זצ"ל (דודו), ר' צ"ה קאמאי הגאב"ד ור"מ דמיר, ועד הרבנים דווארשא, ר' אליעזר יודל פינקעל שליט"א ר"מ דישיבת מיר, ר' חיים העליר שליט"א, ורמ"א עמיאל הרב הראשי של תל־אביב זצ"ל.

בשנת תרפ"ט התחתן ונשא את בת הגאון ר' יצחק קוסובסקי שליט"א האב"ד דיאהאנעסבורג (אפריקה הדרומית) מח"ס "שבת ומועד" עה"ת ואמה היא אחותו של הגאון האדיר מרן ר' חיים עזר גראדזענסקי זצ"ל.

בשנת תרצ"א נבחר לראב"ד באנטווערפען בלגי' ובכן בקהלה הרשמית ברבנות וגם כר"מ וראש ישיבת "שערי תורה" בעיר הנ"ל עד תש"א. אח"כ בקהלת ישורון בליאן צרפת, ונמלט בתוך המלחמה לארה"ב. אחרי בואו נבחר לר"מ במתיבתא ר' יעקב יוסף, ניו יורק, אח"כ בבית מדרש לתורה בשיקאגו, ובשנת תש"ג נבחר לרבה של קהלת אנשי אנטאפאלע ובה מכהן ברבנות, ובישיבת ר' ישראל סאלאנטער בראנקס־ניויארק כר"מ ומנהל משנת תש"ו והלאה.

גדול בתורה וחכמה, ופרסם הרבה מאמרים בהלכה ומוסר בעתוני תורה "כנסת ישראל", "המסקה", "הפרדס", "תרפיות", ומשתתף קבוע ביחתון "שערי ציון" (ירושלים) "והתבונה". חבר ועה"פ של אגודת הרבנים והסתדרות המזרחי. בעל כישרון גדול וסופר מצוין ונכבד בכל החוגים.

ראוי להזכיר גם את אחיו הרבנים הגאונים המפורסמים שנהרגו עק"ה ה"ה: הקדוש ר' יעקב ארי' הכהן הי"ד - הגאב"ד דלאזדיי ליטא, הקדוש ר' חיים ברוך הכהן הי"ד הגאב"ד דסעמיאטיטש פולין (נודע לגאון ומושלם גם במדע) הקדושים הנ"ל נרצחו בידי הנאצים ימ"ש. ואחרון אחרון . . . אחיו הקדוש הגאון הצדיק המפורסם ר' אלעזר געדשטיין זצ"ל מיקירי ארה"ק, נהרג ע"י הערבים בשובו מכותל המערבי מתפללתו בסוף חודש אלול תרצ"ז, ונשמתו יצאה בקדושה וטהרה ביום ב' דראש השנה

תרצ״ח. הקדוש ר׳ אלעזר חי׳ מפורסם בצדקתו ומרן החפץ חיים זצ״ל שלח אנשים להתברך ממנו. למרות המאורעות בארה״ק והסכנות הגדולות, לא מש ממקום השכינה והעתיר בכל יום על יד כתלנו במשך שנות תרצ״ד־צ״ז, עד שנורה מכנופיות הערבים ונפצע אנוש ואחרי איזה ימים נפטר מות קדושים ־ הי״ד.

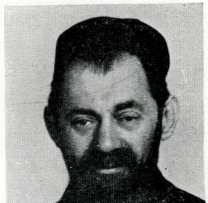
הרב ר׳ הנוך חיים הכהן קאהן שליט״א

נולד בשנת תר״ל בוויעלקא־דאברא מחוז מונקאטש (צכוסלו־בקיא), לאביו הרבני החסיד ר׳ צבי הירש הכהן ז״ל.

למד ונתחנך, ונסמך להוראה מהגאון ר׳ חנני זי״ט ליפא טיי־טלבוים, בעל ״קדושת יו״ט״. בשנת תר״ן ר״מ ומגיד שיעור בישיבה הגדולה של ״קדושת יו״ט״ הנ״ל. בשנת תרנ״ב־תר״מ רב ומנהיג רוחני בעיר וויעלקא־דאב־רא. בשנת תר״ס עלה עם בני משפחתו לארץ הקדושה, ולמרות הפצרת אלפי מעריציו ואוהביו, בירושלים ובא״י, לא רצה בשום אופן לקבל משרת רבנות. התישב בירושלים הקדושה, ועשה לילות כימים לשקוד על התורה והעבודה. חבר בכת״י ספרים בכל מקצועות התורה. מיסד ונשיא כולל מונקאטש בא״י, שקדן ומתמיד גדול, וכבר גמר עשרים ושתים פעמים את כל הש״ס בבלי. גדול בתורה ובחסידות, טמיר ונעלם, עניו, בעל מקובל וצדיק, עבודתו ותפלתו בהתלהבות ובקדושה, שמו נודע לשם ולתפארת בין יקירי ירושלים.

הרב ר׳ צבי הירש הכהן קאהן שליט״א

נולד בשנת תרנ״ח בסיגוט (הונגרי׳), לאביו הרה״ג ר׳ חנוך חיים הכהן שליט״א. בשנת תר״ס עלה עם הוריו ירושלימה. למד בישיבות הגדולות והמפורסמות שבירושלים עיה״ק. נתחנך על ברכי אביו הנ״ל, ואצל רמ״מ וראשי ישיבות מפורסמים, ואצל הגאון ר׳ חיים העליד שליט״א.

נסמך להוראה מבית דין צדק בירושלים, ומהגאון הצדיק ר׳ חיים זוננפלד. בגלל תלאות המלחמה העולמית הראשונה, נאלץ להגר בשנת תרפ״א לארה״ב. בשנת תרפ״ב רב בביהכנ״ס ״קהל עדת ישורון״ בהארלעם. בתרפ״ג־ד רב בחברת ״בני אברהם״ בהארלעם. בתרפ״ה־ו רב ומיסד ביהמ״ד ות״ת ״דגל ירושלים״ בהארלעם. מתרפ״ז מיסד ורב קהלת ״בית המדרש הגדול תפארת ישראל ות״ת דריבר־סייד״ נ. י. מח״ס: ״גנזי דרשות ורעיונות״ (ב״ח), הערות, ציונים ותקונים על ס׳ ״חסדי ה׳״, הערות וחידושים על מסכתות כתובות וקדושין (ב״י).

ממיסדי מושבת ״רעננה״ בא״י, יו״ר ועד הרבנים דהארלעם, נשיא וחבר בכמה הנהלות של ישיבות, אגודות, מוסדות צדקה וחסד, ובתי חנוך בארץ ישראל, ובארה״ב. נצר מגזע משפחת כהנים מיוחסת ומפורסמת, גין ונכד להגאון המפורסם ר׳ נפתלי כ״ץ ז״ל, בעל ״כמיכת חכמים״. עסקן רב פעלים למען הרמת קרן התורה, הדת והיהדות. נואם ודרשן בחסד עליון, ומהרבנים הפעילים החשובים.

הרב ר׳ אהרן קאטלער שליט״א

נולד בעיר סביסלוביץ רוסיא, בשנת תרנ״ב. אביו הרב הגאון ר׳ שניאור זלמן פינס זצ״ל הי׳ הגאב״ד דסביסלוביץ. נתחנך על ברכי אביו, ומעודו הי׳ מחונן בכשרונות, וראו שלגדלות נוצר. בהיותו בן י״א למד אצל הגאון ר׳ זלמן סנדר כהנא שפירא זצ״ל הגאב״ד ור״מ דקרינקי. יאח״כ בישיבות סלבודקה וסלוצק. נשא את בת הגאון האדיר ר׳ איסר זלמן מעלצער שליט״א, הגאב״ד ור״מ דסלוצק (ועתה בירושלים). עודנו בישיבה נודע לגדול בתורה והי׳ מפורסם בין כל גאוני הזמן. בשנת תרע״ד נתמנה לר״מ בישיבת סלוצק, ובשנת תר״פ נמלט עם חלק מתלמידיו לקלעצק (פולין) ויסד שם ישיבה מפוארה. בישיבה זו הרביץ תורה לאלפי תלמידים מכל הארצות, וכמה מהם משמשים ברבנות ומפורסמים כגדולי תורה. הוכר לגאון עצום. והביע דעת תורה בכל הענינים הצבוריים בפולין, וביחוד במועצת גדולי התורה ובעניני אגודת ישראל. בפרוץ המלחמה העולמית בא עם ישיבתו בשנת ת״ש לווילנא, ומשם נמלט לארה״ב. תיכף אחרי באו, התמסר כולו להצלת בני התורה מאירופה והי׳ מראשי ״ועד ההצלה״ שעשה גדולות ונצורות להצלת חישיבות ובני התורה מארצות הדמים. בשנת תש״ד נוסד כולל ״בית המדרש גבוה״ בלייקוואוד, שתעודתו להרים קרן ודרגת לימוד התורה באמריקה, אשר בו ירביץ תורה לאברכים מצוינים בתורה וכשרון, בכולל זה נמצאים כעת כשמונים תלמידים, ובהם גדולי תורה המקשיבים לשעוריו המפורסמים בעמקותם, ומשתלמים בתודה. מלבד התלמידים האמריקאיים, ילמדו בו גם מספר תלמידיו הותיקים מקלעצק המפורסמים בתורתם שהובאו בעורתו לארה״ב מרוסיא ושנבי. עבודתו הפורי׳ זו עוררה כמה מישיבות אמריקה ליסד כוללים לאברכים, כמנהג אירופה.

הגר״א קושלר הנו אחד מגאוני התורה בדורנו הכי מפורסמים. נכבד בכל החוגים והשפעתו גדולה בעניני התורה הדת בארה״ב ובכל הארצות.

הרב ר' שלמה נ"ל קאטלער זצ"ל

נולד בעיר קאוונא. ליטא בשנת תרט"ו לאביו הר"ר יצחק אהרן ז"ל. נתחנך בקאוונא אצל הגאון ר' אליעזר גורדון אב"ד ור"מ טעלז ואח"כ למד בישיבת הגאון ר' יעקב חריף ונתגדל שם והוא רבו המובהק. נסמך להוראה מהגאונים ר' יצחק אלחנן, ר' יעקב חריף, ר' אליעזר הנ"ל מטעלז ור' יוסף זכרי' שטערן אב"ד שאוויל ומעוד גאוני הדור. הי' חתנו של הגביר רחים ומוקיר רבנן טפי ר' משה העשעלסאן מקורשאן. פלך קאוונא. בהיותו בן כ' שנים הי' ר"מ בלומזה אח"כ עבר לסלבודקה שנתיסדה שם לעת ההיא ישיבת כנסת ישראל הגדולה ונתקבל לראש הישיבה הראשון. משם נתקבל לאב"ד בעיר אוושוענט, פלך קאוונא. אחרי איזה שנים הוזמן ע"י הרב הכולל בניו יורק הגאון ר' יעקב יוסף ז"ל שיעזור לו ברבנות (כי כבר הי' חולה) ושמש ברבנות בקהלת „תפארת ירושלים" ג' שנים. או נתיסדה ישיבת ר' יצחק אלחנן ונבחר לראש ישיבה הראשון. בשנת תרס"א (בערך) שב לאירופה וכהן פאר בעיר קורשאן. משם עבר לעיר לוקניק וכהן עד כלות מלחמה א'. אחרי המלחמה בא לארה"ב לבקר את משפחתו ודר שבע שנים בדיטרויט ומשם עלה לארה"ק ונפטר בירושלים כ"ה שבט שנת תר"פ ושמנ"כ. חתנו הגאון ר' יעקב משה חדל"פ שליט"א יסד ישיבה על שמו „כרם שלמה־בית זבול".

הרב קאטלער הי' גאון גדול וצי"ע וכלו אומר כבוד. חיבר הרבה ספרים, מהם נדפסו ס' כרם שלמה, ב' חלקים (שו"ת על או"ח ירושלים - תרצ"ו), בית שלמה (הדרנים על כל הש"ס ועל סדרי משניות, סט. לואיס - תרפ"ז) ובכתובים נשארו שו"ת על כל ד"ח ש"ס, הגהות על ש"ס ועל משניות, פי' על מס' נזיר. כ"כ הגי' כל ספרי הגאון ר' אייזיק אב"ד שאועל עם הערות וחד"ת משלו. וכן הגי' ספר נאום יהודה מהרב הגאון ר' אידל ברודא ז"ל. תנצב"ה.

הרב ר' יוסף קאליש זצ"ל
הגאב"ד ואדמו"ר דאמשינוב

נולד בשנת תרל"ח באמשינוב, פולין. בן הרה"ק ר' מנחם זצ"ל גאב"ד ואדמו"ר דאמשינוב, בהגה"ק ר' יעקב דוד זצ"ל אב"ד ואדמו"ר דאמשינוב, בהרה"ק המפורסם ר' יצחק זצוק"ל, הסבא קדישא מווארקא.

למד אצל אביו זצ"ל וקבל ממנו תורתו וצדקתו. עוד בימי עלומיו הצטיין בתורה ויראה ואהבת ישראל במסי"נ והי' רב הכשרון. בגיל צעיר נתפרסם בגאונותו, והגאון האדיר ר' חיים אלעזר וואקס זצ"ל הגאב"ד דקאליש בעמח"ס „נפש חי" בחר בו לחתנו. (חותנו הנ"ל הי' חתן הגאון רשב"ה ר' ישראל יהושע זצ"ל הגאב"ד דקוטנא).

עודנו צעיר מאד נבחר לרב ואב"ד דעיר אסטראוו מאז. פלך לומזה. בקהלה הנ"ל הי' בימים ההם לומדים חסידים ואנשי מעשה מפורסמים, והנהיג ברבנות ברמה ופעל הרבה בעניני חיזוק הדת. עם פטירת אביו הגה"ק הנ"ל נתמנה למלא מקומו לרב אב"ד ואדמו"ר דאמשינוב. מכל קצוי פולין נהרו אליו לייהנות ממנו עצה ותושי'. נפטר ג' שבט תרצ"ו, ומנ"כ בעיר וואר שא באוהל אביו זצ"ל.

הרב ר' יעקב דוד קאליש זצ"ל
האדמו"ר דאמשינוב

בן הרה"ק ר' יוסף זצ"ל, בהגה"ק ר' מנחם זצ"ל, בהרה"ק ר' יעקב דוד זצ"ל (כולם רבנים אב"ד ואדמורי"ם דאמשינוב), בהרה"ק המפורסם ר' יצחק זצוק"ל האדמו"ר הזקן מווארקא.

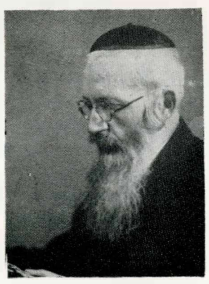
הי' גדול בתורה ובחסידות, ותמיד הי' הצנע לכת במדה מרובה. שמש ברבנות בזיראדוב ע"י ווארשא, ואחרי פטירת אביו זצ"ל בשנת תרצ"ו נתמנה למ"מ לאב"ד ואדמו"ר דאמשינוב. נפטר בימי הזעם בגיטו ווארשא ומנ"כ באוהל אביו וזקנו האדמורי"ם דאמשינוב.

הרב ר' ירמי' קאליש זצ"ל, האדמו"ר מאפאלע

נולד באמשינוב. אביו הרה"צ ר' יעקב דוד האב"ד ואדמו"ר אמשינוב זצ"ל, בן הגה"ק ר' יצחק מווארקא זצ"ל. נתחנך אצל אביו הנ"ל והתנהג בקדושה. התחתן (בז"ש) עם בת הרה"ק ר' אברהם אייגער האדמו"ר מלובלין.

כהן ברבנות כאב"ד אפאלע ע"י לובלין, ואחרי מלחמת עולם א' המשיך באדמוריות בעיר ווארשא. הי' צדיק מפורסם, ורבים באו לקבל ברכתו. כולם החזיקו אותו לאיש מופת וקדוש. הי' בגיטו ווארשא עת כבש הצורר הגרמני ימ"ש את בירת פולין ושם נפטר. הנצב"ה.

הרב ר' ישעי' קאליש זצ"ל הי"ד, ראב"ד פרעסבורג

נולד בעיר דיאסטע (הונגאריא) בשנת תרס"ג לאביו הרב הגאון הגדול ר' גרשון קאליש זצ"ל בעמח"ס „עבודת הגרשוני" על התלמוד. תלמיד מובהק של הגאון מרן בעל מהר"ם שיק זצ"ל.

נתחנך בישיבת פרעסבורג אצל הגאון ר' שמחה בונם סופר אב"ד. בלבוב אצל הגאון ר' יצחק שמעלקיס בעל שו"ת בית יצחק. בטאפאלטשאני אצל הגאון ר' יצחק שווייגער ואצל הגאון ר' ישעי' עהרענפעלד אב"ד שוראן זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרס"ה מהגאונים ר' ש"ב סופר בעל שבט סופר הנ"ל, ר' דוד נייטאן ראב"ד פרעסבורג, ר' ישעי' עהרענפעלד אב"ד שוראן הנ"ל, ר' ישעי' זילבערשטיין אב"ד ווייצען ור' יוסף צבי דושינסקי אב"ד ירושלים עיה"ק זצ"ל. התחתן בשנת תרס"ח עם הרבנית מרת בלומה בת הרב הגאון ר' ליב פריעדמאן זצ"ל ראב"ד פרעסבורג במח"ס שו"ת הריב"ד. כבן שלשים שנה נתקבל לדיין בפרעסבורג, בשנת תש"א נתעלה לראב"ד. במשך ימי שמושו בפ"ב נתפרסם בכל המדינה לבעל הוראה מובהק ופנו אליו מכל המדינה בשאלות. משך טו"ב שנים הרציא שעורים לתלמידי הישיבה הגדולה ש"ע או"ח ויו"ד. מלבד זה למד בש"ס חברה סדר נשים עם בע"ב ת"ח מופלגים. שם הראה עוצם חריפותו בתורה. בשנת תש"ה ביום הכפורים אחר תפלת נעילה לקחוהו הנאצים והובילוהו לאוישוויץ וביו"ח תשרי נהרג הוא ואשתו הרבנית ובניהם וכלתו האשה החשובה צנועה צדקת מרת בילא בת הרב הגאון ר' שמעון לעבאוויטש אבד"ק יאקא (עם שני ילדי' יונקי שדים שמעון ואחותו שולמית) ושאר בני משפחתו על קדה"ש. ד' ינקום דמם.

הרב ר' שמעון שלום קאליש שליט"א
האדמו"ר מאמשינוב

נולד באמשינוב ע"י וואַרשא בשנת תרמ"ג. בן הגה"צ ר' מנחם זצ"ל אב"ד ואדמו"ר אמשינוב, בהרה"ק ר' יעקב דוד זצ"ל אב"ד ואדמו"ר עיר הנ"ל, בהרה"ק המפורסם ר' יצחק זצ"ל (הרבי הזקן) מויארקא נתחנך על ברכי אביו, והתחתן עם בת דודו (אחי אביו) הרה"ח המפורסם מחשובי פולין מוה"ר שעי' קאליש מפשיסחא הי"ד.

כהן באדמוריו"ת בויארשא ואט"ו וואצק, ואלפי חסידים הסתופפו בצלו. גדול בתורה ומפורסם כאחד מגדולי האדמורי"ם בפולין יחוצה לה. השתייך לאגודת ישראל בפולין והשתתף בכנסיות הגדולות, ולקח חלק פעיל בכל ענייני הדת. בשנת תרצ"ג עלה לארה"ק וישב בה יותר משנה במגמה להתישב בה. בדעה זו שב לפולין, אבל בינתיים פרצה המלחמה ובנסים נמלט מוארשא. לווילנא. קאוונא עד שבא ליאפאן. משם הובא לשנכיי אחרי שנתיים של נדודים וסבל, ודר בה כפליט חמש שנים. למרות כל הקושים התרכזו סביביו כל הפליטים הדתיים וביחוד בני התורה והישיבה פליטי אירופה, ועשה גדולות להרמת רוחם, והתמסר מאד להרמת הדת והצלת הפליטים.

בשנת תש"ז בא לארה"ב ותקע דירתו בברוקלין. נתקבל בכבוד גדול בכל החוגים. וגם פה לוקח הכל בעניני החזקת הדת.

בית אמשינוב מצטיין ומפורסם בלמדנות ובהתהלבות חסידית ובשטת "הצנע לכת". הרבה חידושי תורה נאמרו ונכתבו מכל האדמורי"ם מגזע אמשינוב אבל לא הובאו לדפוס, וכנראה גם זה בסבת שטה הנ"ל

נערץ בכל החוגים, וכולו אומר כבוד, ואחד מגדולי האדמורי"ם בדורנו.

הרב ר' יעקב קאמענעצקי שליט"א

נולד בשנת תרנ"א בקאלושקא־ווי פלך מינסק לאביו הר"ר בנימין בר' שמואל צבי ז"ל (נפטר ט' מרחשון תרפ"א), ממשפחת בני תורה נכבדה.

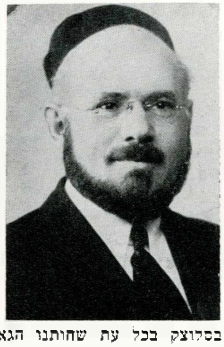
למד בישיבות: סלובודקה, סלוצק מאלץ, ולומזה, אצל הגאונים: ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל, ר' דוד טעביל דיינובסקי זצ"ל, וזל"ח ר' איסר זלמן מעלצער שליט"א ור' יחיאל מיכל גארדאן שליט"א. נסמך להוראה מכמה רבנים גאונים מליטא.

בשנת תרע"ט התחתן, ואשתו הרבנית איטא תחי' היא בת הרב הגאון ר' דוב צבי זצ"ל, (משגיח דישיבת סלובודקה).

כהן ברבנות בליטא בקהלת ציטאוויאן פלך קובנה, ובשנת תרצ"ח נבחר לרבה של קהלת "תורת אמת" ור"מ דישיבת מהרי"ל בטאראנטא קאנאדע, ושמש שם עד תש"ו. בשנה הנ"ל נתמנה ר"מ במתיבתא תורה ודעה, ומנהיגה הרוחני והנו אחד מראשי המוסד החשוב הזה.

מעודו הצטין בתורתו ובמדותיו, ונודע שמו הטוב בכל עולם התורה. מאמרים בהלכה נדפסו ממנו במאספים "בית ישראל" ו"כנסת ישראל", אומרים עליו. שמיום עמדו על דעתו, הנו זהיר בדבורו. מדת ה"אמת" היא אחת ממדותיו הנעלים, ומפורסם לאחד מגדולי וגאוני הרמי"ם והרבנים במדינה.

הרב ר' יוסף קאנוויץ זצ"ל

נולד בכפר קאשודאר ע"י וועזמער (ליטא) בשנת תרל"ח לאביו המופלג בתורה ר' אלי' חיים ז"ל. בנעוריו למד אצל אביו ובהיותו בן י"ב עבר לישיבה הגדולה כנסת ישראל בסלובודקה ולמד בה ז' שנים. בשנת תרנ"ז נשלח עם כמה מבחירי תלמידי הישיבה לסלוצק, (ישיבת סלובודקה יסדה סניף תחת חסותו של הגאון ר' יעקב דוד ווילובסקי הידוע בשם הרידב"ז אב"ד סלוצק) וכעבור שנה התחתן עם בת הגאון הרידב"ז.

הרב קאנוויץ נהג את הרבנות בסלוצק בכל עת שחותנו הגאון הנ"ל עזב את העיר אבל לא רצה לקבל ע"ע באופן תמידי ורשמי למלא מקום חותנו למרות רצון הקהלה. בשנת תרס"ב נתקבל לרבה של העירה שאדאוו וישב בה על התורה והעבודה. בשנת תרס"ז עבר לכהן כרבה של קהלת קאוארסק (פלך קאוונא). קהלת טולידו אהייא בארה"ב הציעה לו רבנות ולא קבל אלא נסע לארה"ק (אל חותנו אשר בינתיים נבחר לאב"ד ור"מ של העדה האשכנזית בעיה"ק צפת). התיישב בצפת ובה כהן בתור דיין ומורה צדק ובתור ר"מ בישיבת הגאון רידב"ז ותפס מקום חשוב בכל ענייני הצבור.

בשנת תרס"ח נסע לארה"ב להציל את מצבה הקשה של הישיבה והצליח ליצור לה מעמד. בהשתדלותו הכירה הממשלה בוואשינגטון את הישיבה כמוסד אמריקאי. הקונסול בירושלים לקח אותה תחת חסותו והגין עלי' (מהגזרות של הפקידים התורקיים אשר פעמים רבות השתדלו לחסל את המוסד). בשנת תרע"ה בא שנית לארה"ב. הי' זה באמצע המלחמה הראשונה ובאין אפשרות לנסוע בחזרה קבל ע"ע את כסא הרבנות בעלייזאבעט, ניו דזש. הי' ממיסדי "עזרת תורה" וכהן כסגן יו"ר של המוסד. בשנת תרע"ט נבחר לרבה של "טרענטאן". בשנת תרפ"ד נבחר לרבה של קהלת אנשי רוסיא בעיר נוארק, ובשנת תרצ"ה נבחר לחבר הנשיאות של אגודה"ר, ובשנת תרצ"ד נבחר לנשיאה וכהן כחמש שנים. לחם עוז נגד המתבוללים והריפורם, לרבות תלמידי סמינריון "שכטר" וביחוד נגד החלטתם בענייני גיטין (בתרצ"ה החליטו הקונסרבטיבים לתקן שבעת הנשואין יתן החתן כח הרשאה להכלה שתכתב לעצמה גט וכן שתעשה שליח שני למסור הגט לידה והחתן מקבל ע"ע בשבועה שלא יבטל הגט והשליחות), ותחת נשיאותו הוכרז "חרם" מטעם מנהיגי אגוה"ר בשנת תרצ"ה, וכל גאוני תבל השתתפו במחאה נמרצה נגד המתקנים. חבר ספרים "דברי יוסף" ב"ח (תידושים וביאורים בש"ס ורמב"ם ושו"ת הלכה למעשה, ניו יורק תש"ז). הי' נואם מצוין והשפעתו היתה אדירה בכל החוגים.

נפטר ט״ו סיון תש״ד והובל לארה״ק אחרי פטירתו ונקבר בצפת בכ״ד סיון תש״ו ומנ״כ בבית החיים הישן אצל קבר חותנו הגאון הרידב״ז זצ״ל.

הרב ר׳ יעקב קאנטורוביץ זצ״ל

נולד בשנת תרל״ג בעירת אוזדא לאביו המופלג בתו״ר הר״ר זאב חיים ז״ל ולאמו הענינ האדע ע״ה, ממשפחת רבנים ובני תורה נכבדים.

משחר ילדותו השתוקק והתמסר לתורה. עזב את בית אביו ולמד בישיבות מתוך חיי צער, ורק אחרי שכבר בא לישיבת וואלאזין, הוטב מצבו הכלכלי קצת. תיכף בבאו הכירו כשרונותיו הכבירים והצטין בתורתו ויראתו. חבה מיוחדת הראה לו הגאון ר׳ רפאל הר״מ דוואלאזין זצ״ל, וקרבו מאד והי׳ בן ביתו.

נסמך להוראה מרבו הנ״ל ומעוד גאוני הדור, וכולם יצאו בהלל הגדול ומשבחים אותו כגאון וגדול בישראל. בהיותו בן י״ט, כבר מלא כריסו בש״ס ובפוסקים, ובכל עת כאשר רבו הגאון ר׳ רפאל זצ״ל עזב את וואלאזין, הפקיד את תלמידו החביב הגר״י להשיב ולהורות ולפקח על כל ענייני הרבנות דוואלאזין. בין כל גאוני וגדולי וואלאזין בזמן ההוא, לא זכה אף אחד להכרה ואהבה, ואמון וכבוד גדול מצד הר״מ כמו הגר״י.

בשנת תרנ״ו התחתן עם מרת שינדל ע״ה (נפ׳ ד׳ טבת תש״ד) בת הגאון ר׳ יצחק יחיאל דבידוביץ הרב דקארעליץ ז״ל (גיסם של הגאונים ר׳ אלי׳ הגאב״ד דפרוושאן ור׳ דוד נאב״ד דסטאראבין), ממשפחת גאונים וצדיקים מפורסמים, ומגזע הצדיק המפורסם ר׳ ישעי׳ זוכאוויצער זצ״ל, והגאון בעל תוי״ט. אחרי נישואיו נתקבל ולמד בכולל לאברכים מופלגי תורה מיסודו של הגביר הנבבד ״בראדסקי״, ורק מצויני וואלאזין זכו להתקבל בכולל זה. נבחר לרבה של קהלת וואראטינשטעגע ע״י מאהילעוי, ובשנת תרס״ז לגאב״ד אוזדא ובשנת תרע״ו נבחר לגאב״ד דשאצק, ומשם לטימקאוויץ, ושמש בקהלות הנ״ל עד תרפ״ז.

החיים הקשים ברוסיא הניעו אותו לבא לארה״ב, מקום שחלק חשוב ממשפחתו, קנה שביתה כבר איזה שנים. בשנת תרפ״ח נתקבל לרבה של קהלת ״פועלי אמת״ בטרענטאן נ. דוש. ושמש בה עד פטירתו. גם בארה״ב שם תורתו אומנתו ולא פסק פומי׳ מגירסא. לימודו הי׳ בעיון ובעמקנות, והי׳ מחדש גדול וזכרן נפלא. הי׳ מבעלי ההוראה הכי גדולים והמצוינים, וכל גדולי הרבנים באו עמו במו״מ בהלכה למעשה בענינים קשים. גם באגדה ודרוש הי׳ גדול ומשך לבבות שומעיו בדרשותיו הנלהבים, ובני קהלתו התיחסו אליו בהדרת הכבוד ואהבה.

כגדולתו בתורה, כן היתה גדולתו במדות. ענותן מבחינת ״ונחנו מה״. חובב ומכבד כל איש, וצדיק וחסיד. השפעתו היתה גדולה בקהלתו וחוצה לו, וזכרו מכובד וברור, וכל מנהגיו נשמרים כדין מפורש.

בשנת תרצ״ג נתמנה לראש ישיבת ״תורה ודעת״ להרציא שעורים בכתת התלמידים הכי גדולים והמצוינים. שנה שלמה נסע שלש פעמים בשבוע להרציא שעוריו הגדולים אבל תאונת דרכים בה נפצע קשה והוטל למשכב אלצה התפטרותה בתור ראש ישיבה ואז נבחר הגאון ר׳ שלמה היימאן זצ״ל לממלא מקומו.

בגלל יראתו והסתפקותו במועט, התמסר רק לעניני הרבנות בקהלתו, ואפילו הכנסת השחיטה הטקומית מסר לקופת קהלתו. הי׳ מגאוני וגדולי הרבנים שבאו לארה״ב, והי׳ מחברים הכי נכבדים באגודת הרבנים, וחבר הועד לקבלת חברים מטעם הנ״ל.

השאיר הרבה חידושי תורה, ותשובות רבות בעניני הלכה אשר כמה מהם נדפסו בספרי מחברים שונים, ובעתוני תורה: הפרדס, תורת ארץ ישראל, שערי ציון ועוד. השתוקק להוציא לאור פרי תורתו, אבל רק ספרי ״צילותא דשמעתתא״ ספר קטן הכמות ורב האיכות על השב שמעתתא, הדפיס בחייו. הוא לא רצה להעמיס על נדיבי עם, לעזרו בהוצאת חידושיו, אבל אחרי פטירתו התעוררו בני משפחתו ומעריציו וחלק מחידושיו יצאו כבר לאור בשם ספר ״חידושי הגר״י״, ובו נראה חלק מחילו בתורה ובקיאותו העצומה.

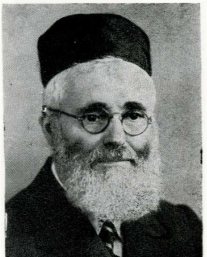
הגר״י קאנטרוביץ זצ״ל נתבקש בישיבה של מעלה בהישענה רבה שנת תש״ו, ומאות רבנים השתתפו בהלויתו ופטירתו היתה אבדה גדולה לכל היהדות התורנית.

השאיר בנות ובנים בני תורה ויר״א, ה״ה: חתנו הרה״ג ר׳ יעקב משה שורקין שליט״א ר״מ במתיבתא חיים ברלין, ברוקלין. הרה״ג ר׳ ישראל דעוו ממלא מקומו בטרענטאן, ור׳ ברוך סוסלאוויץ נ״י בברוקלין, והרה״ג ר׳ אליעזר ליפשיץ בארץ ישראל.

בניו: הר״ר נפתלי הערץ שליט״א, שו״ב בטרענטאן, נ. דז., ור׳ אברהם נ״י בברוקלין, והרה״ג ר׳ דב שליט״א בארה״ק.

עוד בן ובת הי׳ לו באירופה, ה״ה: בתו הבכורה חיענע גיטל ע״ה, נפטרה בזמן המלחמה בלענינגראד רוסיא, כ״ב אדר תש״ב. ובנו הרב הגאון ר׳ יצחק יחיאל זצ״ל, נהרג עק״ה בדמי ימיו ע״י הנאצים ימ״ש כ״ה מנ״א תש״ב בזעטל ע״י ווילנא - הי״ד.

הרב ר׳ אריה ליב הכהן קאפלאן שליט״א

נולד בעיר סוויסלאטש, פלך גראדנא בשנת תרמ״ג לאביו הרב הג׳ ר׳ אלחנן קאפלאן ז״ל מזרזווא גראדנא דיין ור״מ בעיר סוויסלאטש. למד בישיבת קריניק ובראדין אצל הגאון בעל חפץ חיים ובנובהרדוק אצל הגאון בעל ערוך השלחן. נסמך להוראה מהגאון בעל ערוך השלחן ומהגאון בעל חבל יעקב ז״ל. מווילקאמיר. התחתן בשנת תרס״ו את אשתו מאטל בת הגאון ר׳ שלמה נת״ל קאטלער ז״ל. בשנת תרס״ז בא לארה״ב ונתקבל לרב בבהכנ״ס אנשי אדעס בשיקאגו. בשנת תרפ״ח עבר לכהן בקהלת עזרת ישראל אנשי מאטעלע בשיקאגו ומכהן בה עד היום. כתב חדת ונתפרסמו ממנו מאמרים ב״הפרדס״ וביריחונים שונים. חבר אגוה״ר דארה״ב ונקדה וחבר בועד הפועל שלה. חבר אנ״י והי׳ נשיאה בשיקאגו. חבר הנשיאות מרכז הרבנים בשיקאגו ויו״ר לועד הכשרות שע״י. פעיל ועסקן בכל מוסדות התורה והחסד באירופה ועזור הרבה בעניני חינוך והנו מהרבנים החשובים.

הרב הקדוש ר' גרשון קאפלאן זצ"ל הי"ד

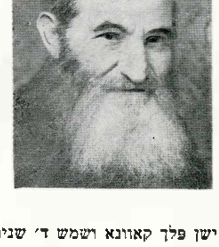
נולד במינסק בשנת תרס"ג לאביו הר"ר אברהם יצחק זצ"ל למד בישיבת גראדנא אצל הגאון ר' שמעון שקאפ זצ"ל, ובישיבת מיר אצל הגאון ר' אליעזר יודא פינקעל שליט"א ונסמך ע"י רבותיו הנ"ל בשנת תרפ"ו.

בשנת תרצ"ז נשא את אשת הרבנית רבקה ע"ה בת הרב ר בנימין בלאך זצ"ל. שמש ברבנות בריגא ועודו בישיבה יצא לו שם והי' גדול בתורה ומצוין. נהרג ע"י הנאצים בערב פסח בשנת תש"ג הי"ד.

הרב ר' יוסף בער קאפלאן שליט"א

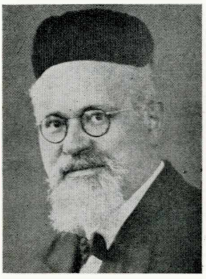
נולד בעיר ניו יורק בשנת תרע"ה לאביו הר"ר יעקב ליב. למד בישיבה תורה ודעת בניו יורק, בקאמענץ אצל הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל ובישיבת מיר אצל הגאון ר' אליעזר יהודה פינקעל שליט"א. נסמך להוראה בשנת תרצ"ח מהגאון ר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל ומעוד גאונים. התחתן בשנת ת"ש את הרבנית מאלי תחי' בת הר"ר יצחק אליעזר שיינפעלד נ"י שו"ב. בשנת תרצ"א נתקבל לרבה דבהכנ"ס מגן ומושיע בית דוד בבאסטאן ומשמש בה עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ובאגודת ישראל.

הרב ר' חיים יצחק קארב שליט"א

נולד בשנת תרל"ב בפילטצן־קוראלאנד. לאביו הרבני המופלג ר' שאול זצ"ל שהי' ר"מ וגדול בתורה. נתחנך בישיבת טעלז, אצל הגאון ר' אליעזר זצ"ל ונסמך ממנו להוראה. התחתן עם בת הרה"ג ר' משה יצחק זצ"ל מוצ בפוניבז. אחרי פטירת חותנו הי' מורה הוראה בפוניבז שש שנים ומשם נתקבל לאב"ד בעיר פאלאנגען, ליטא קאוונא, ושמש שש שנים עד פרוץ המלחמה. אח"כ נתקבל לאב"ד בפאוולאגראד (אוקראינה). אחרי המלחמה נתקבל לאב"ד בזאגאר ישן פלך קאוונא ושמש ד' שנים. בשנת תרפ"ז בא לארה"ב ובנחר לרבה של ביהמ"ד הגדול דהארלעם. בתרפ"ח נבחר לראש ישיבת בהמ"ד לתורה בשיקאגו ומכהן בה כראש ישיבה ראשי עד היום. הגרח"י הנו גאון בתורה ועודו צעיר הצטיין בלמדנותו והי' מקורב מאד אצל הגאון ר' מאיר שמחה מדווינסק ואצל הגאון הרוגוצובי, והי' יחד ובידידות רבה עם הגאון ר' איצל מפוניבז (י"ד שנים) ויש אליו הרבה תשובות בספר דברי יצחק מהגאון הנ"ל. חבר ספר נתיבות חיים ח"א על הרמב"ם וסוגיות הש"ס (ניו יורק תרפ"ו), נתיבות חיים ח"ב על הרמב"ם וסוגיות הש"ס (סט. לואיס תרצ"ט), נתיבות חיים ח"ג ג"כ על הרמב"ם וסוגיות וביחוד על הג' בבות (עדיין בכתובים ומסודר לדפוס), טל שחקים דרוש על ס' בראשית ושמות וגם הלכה על מצות הפרשיות (סט. לואיס תש"א). חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה, מרביץ תורה גדול ומהרבנים הכי חשובים.

הרב ד"ר ר' נפתלי קארליבאך שליט"א

נולד בעיר ליבעק (גערמאניא) בשנת תרנ"ב. בן הרה"ג ר' שלמה ז"ל אב"ד ליבעק נכד הב"ח והט"ז. (מגדולי וחשובי הרבנים באשכנז וחבר ספר בית יוסף על מסכת ברכות וכמה מס' בס' מועד. כ"כ חבר ספרים בענייני דת ודברי ימי ישראל בגרמנית, וכל בניו היו רבנים מפורסמים). אמו היתה ממשפחת רבנים עתיקה בגרמניא, ונכדת הב"ח והט"ז.

למד בבית מדרש לרבנים בברלין של הרה"ג ר' עוריאל הילדעסהיימער ז"ל, ואצל הרה"ג ר' דוד צבי האפפמאן זצ"ל, בקר לפרקים בישיבות ליטא ושמע שעורים מגאוני מדינה הנ"ל. נסמך להוראה מבית המדרש דברלין הנ"ל, בשנת תרע"ז, וע"י הגאון ר' אהרן באקשט ז"ל אב"ד שאוועל. בה בשנה התחתן עם בת הרה"ג ר' אשר מיכל הכהן אב"ד באזעל (שוויצרי') נין ונכד הגאון המפו' ר' משה חריף ז"ל אב"ד גאלוב (מובא בשו"ת רע"א מגדולי חסידי קאצק, ותידשי הרי"ם. מספרים: שבפרוץ מגפה בפוילין, ובהגיעה גם לגאלוב ר"ל, השתטח על קברי צדיקים בערב יו"כ ועורר רחמים ובתפלתו העתיר שיהא כפרת ישראל. אחרי שובו צוה לביתו והסביר שמת הוא בעד אחב"י ותיכף נסתלק בהיותו רק בן ל"ו, והמגפה נעצרה והי' למופת. מאות פתקאות (קוויטלאך) היו מונחים באוהלו . . . . .).

שמש ברבנות בברלין בבית הכנסת ברחוב פאסוי משנות תרע"ז־צ"ב. משם עבר לשמש כאב"ד באדעך־ווינען והגלילות עד תרצ"ח עת הרשע בדורנו פרש ידו על אירופה. נמלט לארה"ב ונבחר לרבה של קהלת ישראל הצעיר באיסטערן פארקוועי בברוקלין, ובשנת תש"ד נבחר לרבה של קהלת יעקב במערב העיר ניו יורק ומכהן פאר עד עתה.

חבר אגודת הרבנים, ועד הרבנים איש אשכולות ומושלם בחכמה ומדע. חבר קונטרס ע"ד איסור שריפת הנפטרים, וכן כתב הרבה מאמרים בענייני דת, הלכה וחכמת ישראל. פעיל בכל ענייני הצבור ומוסדות תורה וצדקה ומהרבנים החשובים והמפורסמים.

הרב ר' חיים קארלינסקי שליט"א

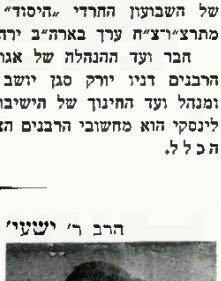
נולד בר"ח טבת תרס"ז בליבו־נין הסמוכה לבאבריוסק, לאביו הרב הגאון ר' ישעי' קארלינסקי ז"ל שהי' רב העיר. מצד אמו נכד הגאון רח"ג ביליצקי גאב"ד יאשי־נובקה ומחבר הספרים: „גינת ביתן" ו„גינת חמד". מצד אביו נכד הגאונים: ר' יעקב עמדין ור' פנחס הלוי הורביץ בעל ה„הפלאה" וניין ונכד הגאון ר' ארי' ליב שפי־רא גאב"ד קובנה.

למד בישיבת סלובודקה, וכאשר החליטו מנהלי הישיבה להעביר חלק מהתלמידים לארץ ישראל, הי' בין עשרה התלמידים הראשונים שנשלחו בראשית שנת תרפ"ה לעיה"ק חברון ולמד שם במשך שנתים ותצי. בקיץ תרפ"ז עבר ללמוד בישיבת „מרכז הרב" בירושלים, ובחורף תרפ"ט קבל סמיכת חכמים מגדולי הרבנים בירושלים ובראשם הגאון ר' א. י. הכהן קוק זצ"ל.

בשנת תרפ"ט בא לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס „אוהל אברהם אנשי זשיטאמיר" בברוקלין. אחרי שנה וחצי חזר לא"י. בשנת תרצ"ד ירד שנית לארה"ב, ומשנת תרצ"ו מכהן בביהמ"ד הגדול „נחלת ציון" בברוקלין, בעודו צעיר לימים התחיל בעבודתו הספרותית, פרסם מאמרים חשובים, בעניני הלכה, מדע, וספרות, ספורים, ושירים, בעשרות עתונים, שבועונים וירחונים, בעברית ואידית. על חלק מאמריו חתם בשמותיו הספרותיים: חיים בן ישעי', חיים ישעלי, חיים קרלינאי, ועוד. בשנת תרצ"ב הי' חבר המערכת של השבועון החרדי „היסוד" בתל אביב, ובמשך שלש שנים מתרצ"ד־צ"ח ערך בארה"ב ירחון מדעי ספרותי בשם „היהודי".

חבר ועד ההנהלה של אגודת הרבנים וחבר ועה"פ של ועד הרבנים דניו יורק סגן יושב ראש של ועד הרבנים המקומי, ומנהל ועד החינוך של הישיבות המאוחדות בארה"ב. הרב קאר־לינסקי הוא מחשובי הרבנים הצעירים במדינה, ועסקן פעיל בצרכי הכלל.

הרב ר' ישעי' קארלינסקי זצ"ל

נולד בשנת תרל"ז בזעמבראוע (פלך לומזה), לאביו הרב ר' אברהם דוב (יליד טיקטין), מצד זביו מגזע הרב ר' אהרן הגדול מקארלין, ונכד הגאון ר' פנחס הלוי הורוויץ בעל ה„הפלאה", מצד אמו נכד להגאון ר' יעקב עמדין.

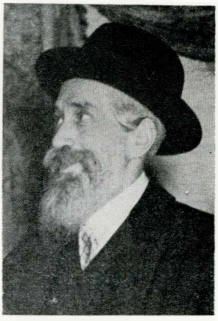
למד בישיבות של ראדין, איישי־שאק וקובנה־סלובודקה, ונתפרסם בשם „העלוי מזעמבראוע". בעיקר הצטין בתפיסתו המהירה ובשכלו הישר, בהיותו בן עשרים שנה נסמך להוראה מהגאונים המפורסמים: ר' מלכיאל צבי הלוי הגאב"ד לומזה (מחבר ס' דברי מלכיאל) ר' צבי הירש ראבינאוויץ גאב"ד קובנה, ור' רפאל שפירא גאב"ד ורי"מ וואלאזשין. מלבד גודלו בתורה, הי' גם בעל השכלה כללית, ומלומד בחכמת ישראל. הי' חתנו של הגאון ר' תנחום גרשון ביליצקי גאב"ד יאשינובקה, מחבר הספרים שו"ת, „גינת ביתן" וגינת חסד.

בשנת תרס"ג נתקבל לרב בע"ר ליבונין הסמוכה לבאבריוסק, ומשנת תרס"ז עד שנת תרפ"א הי' אב"ד פוחאוויץ (פלך מינסק), ונתפרסם בכל הסביבה למומחה גדול בהוראת איסור והיתר, וגם בעניני דיני ממונות. הי' ציוני נלהב ועסקן צבורי. אחרי המתפכה ברוסיא הי' בין המיסדים של האגודה החרדית „כנסת ישראל" והשתתף באסיפת הרבנים בפטרבורג בתור בא־כח של הרבנים מפלך מינסק.

בשנת תרפ"ד בא לארה"ב ושמש בתור רב בקהלות חשובות. הי' מגדולי הרבנים במדינה ומעמודי התוך של אגודת הרבנים. במשך עשר השנים האחרונות מימי חייו, הי' יושב ראש ועד הפועל של אגודת הרבנים. השאיר הרבה כתבי יד בחידושי תורה, שו"ת ומאמרי דרוש. נפטר ביום ד' כסלו תש"ה, תנצב"ה.

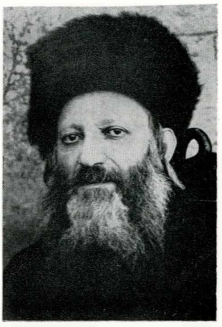
הרב ר' יעקב ישראל קארה שליט"א

האדמו"ר מזוועהיל

נולד בשנת תרמ"ג במעזבוז, לאביו הרה"צ ר' מאטילי, האדמו"ר ממעזיבוז ז"ל, נצר מגזע הצדיקים הקדושים: המגיד ממעזריטש, זלאטשוב, קארלין, טשערנאבעל, בעל תשואות חן, אפטא, והבעש"ט זצ"ל. נתחנך על ברכי אביו הרה"צ האדמו"ר זצ"ל. נסמך להוראה מהגאון בעל ערוך השלחן, מהגאון ר' רפאל מבאבריוסק, מהרה"צ האדמו"ר מקאפיטץ בבאבריוסק, ומהגאונים: ר' מרדכי אשמינער, אב"ד סלאנים, ור' אלטר קאנסטנ־טינר זצ"ל. התחתן (בז"ר) בשנת תרס"ז עם הרבנית גיטל בת הרה"צ ר' יחיאל מיכל זצ"ל מזוועהיל, בן הרה"ק ר' מרדכי זוועהילער. דור שלישי בן אחר בן, להמגיד הגדול מזלאטשוב (נהרגה על קה"ש ע"י הבולשוויקים ב' דר"ח אלול תרע"ט הי"ד), ובז"ש נשא את אחות אשתו הראשונה, הרבנית יוטא תחי' שמש ברבנות בזוועהיל. הובא ע"י משלחת מיוחדת, מחסידיו ומעריציו לאה"ב, בשנת תרפ"ד והתיישב בבאסטאן, ומכהן באדמוריו"ת, ברוב פאר וכבוד, בבהמ"ד הגדול „עדת יעקב". חבר ספרים: „מקוה ישראל" (עה"ת) „נצח ישראל" (הלכה) ושו"ת על ד' חלקי ש"ע. חבר אגודת האדמורי"ם, ופעיל מאד בשביל ועד העזרה, נשיא ועד העזרה בבאסטאן. ביתו פתוח לרווחה לכל הרבנים הבאים לטובת מוסדות התורה, והנו מהאדמורי"ם החשובי"ם.

הרב ר' אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

נולד בגרייוא לטבי' בשנת תרכ"ה. לאביו הרב ר' שלמה זלמן זצ"ל, מצאצאי הגר"מ יפה בעל הלבושים. ראשית חנוכו קבל אצל אביו, שהי' גדול בתורה וצדיק, ואהבה אמתית לישראל ולארצו קיננה בלבו, מאהבתו הטהורה זו האציל על בנו, שהתלקחה בלבו ללהבת גדולה וקדושה, ובנפשו פנימה בערה אהבה בלי מצרים לכל איש מישראל וכל אבן ורגב מארץ ישראל. משחר ילדותו נראו בו כשרונות נפלאים אי רגילים. אחרי מלאת לו י"ג שנה, נסע ללוצין לקבל תורה מפי הגר"א דון יחייא, ומשם עשה דרכו לוואלאזין. בבאו לישיבה הקדושה דוואלאזין, כבר הי' שני התלמודים ערוכים על פיו. הגאון הנצי"ב השתעשע בו ושמרו כאוצר נחמד.

בשנת תרמ"ו נתחתן עם בת הגרא"ד רבינוביץ הגאב"ד דפאניעוועזש. מיר. ובסוף ימיו רבה הראשי של עיה"ק ירושלים. אחרי התחתנו נכנס לפרדס, ובזמן קצר רכש לו ידיעה עמוקה, רחבה ומקיפה בקבלה ומחקר, חזיון בלתי נפרץ בעולם הרבנים וגאוני הזמן. היתה בו מזיגה של גאונות וקדושה — מחקר וקבלה.

מאמריו שערסם אז, עשו רושם נפלא בעולם הרבנים ובחוג הסופרים והמשכילים. אמרותיו היו מקודיים, הן בתכנם הרב והעשיר. בם התוה וסלל דרך חדשה במהלך המחשבה של האומה. עתידה הנצחי וקישורה הנשמתית לארץ חמדתה, והן בסגנונם החי והשונה. בכל שורה ישורה השתפכה נפשו בשירה עילאית קדושה לחי העולמים ליישראל עם קדושו.

באותו זמן נתקבל לרב עיר זיימעל, ובמשך ימי שבתו בה יצא מפעם לפעם לעיירות הקרובות, להטיף אדות גודל מצות תפילין, שראה בזה היסוד להרמת האומה ע"י הכתר הנצחי הנתונה ממלך מלכי המלכים, וקישורה הנצחי עם ארצו. למטרה זו פרסם אז את ספרו "חבש פאר" שהוציא בעילום שם. הספר הזה עשה בשעתו רושם רב ורבים מגאוני הזמן שמרו אותו רכיסי הטליות שלהם.

בתרנ"ה הזמין לכהן פאר בבויסק, שם פרסם כמה מאמרים בדברי הלכה הגוגעים למעשה. ומאמרים ספרותיים הנוגעים לחבת ארץ קדשנו. מהם המאמרים: "תעודת ישראל ולאומיותו — עצות מרחוק — אפיקים בנגב". המראים תפיסתו המקיפה ועינו החדה והחודרת, בכל מהלך עתידו של עמנו וא"י.

בתרס"ד נתקבל לרבה של יפו והמושבות עפ"י הזמנת והפצרת הגר"ש סלנט והגרא"ד, שהודיעו לו "כי כל בית ישראל סומכים עליו בהוראת ההלכות התלויות בארץ". בבאו לאה"ק התמסר בלבו ונפשו להתפתחות הישוב ברוח וחומר. האציל והשפיע מרוחו הכביר על כל החוגים. שראו בו את הרב והמנהיג, ובמסע הדת שלו באותן השנים ביקר כל המושבות. ובדברים מוצבים להדות אש הרציא לפני החלוצים על ערך היהדות והדת בבנין הארץ. הסביר להם את אחריותם לעתיד, שזכו להיות הראשונים למיישרי ערבות שוממות וסוללי מסילות לדורות הבאים לעתידם הנצחי בארץ מורשת. דברים אלו שיצאו מלב אוהב נאמן, עשו רושם על הצעירים שהתקשרו בקשר אמיץ לנשמה גבוה זו, שהכירו בו את הרב ומנהיג האמתי המקורי. התמסר בכל נפשו לבנין הישוב, ומלבד מאמריו החודרים, המריץ מאות מכתבים לכל הגולה לתת ידם לבנין הארץ ולבא לעזרת ד' בגבורים.

בזמן ההוא עלו על הפרק שתי שאלות חשובות שאלת האתרוגים המורכבים, ושאלת השמטה. לשאלות אלו פרסם אז את ספריו "עץ הדר" ו"שבת הארץ". הוא ידע את ההתנגדות, היסורים ועג"נ שעתיד לסבול מזה, אך למען הצלת הישוב נטה שכמו לסבול ולהיות נרדף, גם מתנגדיו ידעו זאת, ולמרות הביטוים החריפים בפולמוס בשאלות הנ"ל, התיחסו אליו כאל גאון וצדיק.

בהיותו ביפו יסד כולל לאברכים גדולי תורה שעסקו בלימוד הלכות התלויות בארץ, ולמרות הקושיים וסכנת הדרכים, באו תמיד אברכים מירושלים לקבל תורה מפיו להתחמם באורו ולספוג אהבת התורה העם והארץ.

בתרע"ד נענה להזמנת אגודת ישראל לועידתה שהיתה צריכה להתקיים בפרנקפורט. למרות התנגדותו למפלגות. הסכים להשתתף בחשבו להשפיע על הגדולים, שיתנו ידם לרעיון התחי'. בהגיעו לגרמני' פרצה מלחמת העולם הראשונה, והצליח להגיע לשוויצרי', ישב שם כשנה וחצי, והתקשר עם אישים חשובים והשפיע עליהם להתמסר לבנין הארץ. והאנשים הללו תפסו מקום חשוב מאד בישוב אחרי המלחמה. בשנת תרע"ו הזמינה אותו קהלת "מחזיקי הדת" בלונדן לכהן פאר, ולמרות סירובו הפנימי לקבל משרה בחו"ל, נענה לבקשתם בהרגישו שבשנות הרת עולם אלו, עליו להמצא במדינה זו שתתפוס מקום ראשון בעתידה של א"י. קבל את המשרה בתנאי שיהא ברשותו לעזוב אותה בהזדמנות ראשונה שיוכל לשוב לארה"ק. מלבד פעולותיו המוצלחות למען א"י. פעל הרבה למען הצלת הפליטים מרוסיא שמצאו מחסה באנגל' בשנות המלחמה. שעמדו להשתלח שוב לרוסיא, ובהשפעתו הכבירה גם בחוגי הממשלה שהביטו עליו כעל קדוש עליון הצליח לבטל את הגזרה.

בשנת תרע"ט נאספו כל גאוני וחכמי ירושלים, סופרי' וראשי המוסדות, והזמינו אותו לרבם ומנהיגם. ובג' אלול תרע"ט הופיע בשערי עיה"ק ברוב פאר והדר. אור חדש נגה על ציון, פניו הקודנים, עיניו החולמות, ולבו הסוער בים של אהבה לעם וארץ הקסימו את כל העדה. וכולם נמשכו אחרי האור הגדול הזה. ובה בשנה הוכתר לרבה הראשי של כל א"י. שנות כהונתו בארה"ק היו מלאות עבודה ומסי"נ בעד הכלל והפרט. יסד את הישיבה המרכזית העולמית. וכהן כנשיא למוסדות התורה והחסד. בתרפ"ד נסע לאמריקה בעד מוסדות התורה והחסד של הישוב הישן, ונתקבל בכבוד מלכים. מלבד הצלחתו לטובת המוסדות. השאיר רושם בל ימחה בלב כל אלו שזכו לראותו, שהביא תועלת רב לישוב כולו.

במאורעות העגומים בשנת תרפ"ט. עמד כמצביא ודרש מהממשלה לשום קץ למאורעות הדמים. בדברים בוטים במדקרות חרב דבר עם הנציב העליון וראשי הממשלה. ודרש דמי אחיו מידם. ובהכנעה הקשיבו לקול תוכחתו של האיש הקדוש שכולו אומר כבוד. וגאון לאומי. בשנותיו גדלה והתפתחה ירישלים וא"י כולה. והשפעתו חדרה לכל חוגי הישוב שראה בו לא רק את רבם את מנהיגם. כי אם רק את אביהם. בתוך כל הטרדות כתב ספרים לעשרות בכל מקצועות התורה. בהלכה ואגדה. במחקר וקבלה. בשירה ופיוט. לא הניח אף מקצוע אחת במכמני המחשבה הישראלית. שלא נגע בה ולא חדר לתוכה בעמקה והקיפה. חלק מספריו לבד מאלו שנזכרו למעלה הם "הלכה

ברורה וביאור הלכה" על ש"ס בבלי וירושלמי, "באור אליהו" על ביאור הגר"א לחו"מ, שו"ת "משפט כהן" ע"ד חלקי שו"ע, "זבחי ראי'", "מצות ראי'", "עין איה" על עין יעקב, "פירוש על הסידור", "אורות הקודש—אורות עולמים" מחקר וקבלה, אורות התשובה—אורות התורה—אורות ישראל—אורות מאופל — מוסר אביך — ריש מילין — אור היקר ועוד.

ובג' אלול תרצ"ה י"ז שנה מיום באו ירושלימה, נצחו אראלים את המצוקים. נשבה ארון הקדש, ונגנז במרום הר הזתים. כמאת אלף איש לייו את רבם הגדול והחביב למנוחת עולמים. תנצב"ה.

הערכה זו נכתבה ע"י הרב הגאון המפורסם ר' חיים יעקב לוין שליט"א.

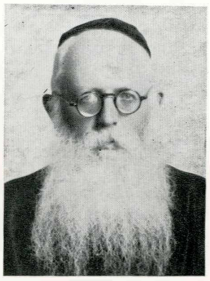
הרב ר' אברהם זלמן קורין זצ"ל

נולד בסופראסלע (פלך ביאליס־טאק). לאביו הר"ר יצחק אייזיק ז"ל. תלמיד ישיבת בעל חפץ חיים בראדין ומכולל קאוונא. בשנת תרס"א נשא את הרבנית יענטא פריידע בת הר"ר מרדכי הכהן ז"ל. בשנת תרס"ה נסמך להוראה מהגאון ר' משה מרדכי עפשטיין זצ"ל. באירופה דר בוואלקאוויסק, תורה וגדולה התאחדו אצלו ובשנת תרפ"ד בא לארה"ב ונתקבל לרב באירי (פענסילוועניע). ואחרי שנה וחצי נתקבל לרב בעיר ראטשעס־טער (נויארק) וכהן עד פטירתו (ר"ח אייר תש"ט.)

הי' מפורסם וגדול בתורה, וחדר לעומקה של ההלכה. ביחוד הצטיין במעשיו הכבירים וכל חייו היו שרשרת ארוכה של מעשים טובים לקרוב ולרחוק, תמיד הי' מוכן לעשות טובות וכל נציגי הישיבות והמוסדות התאכסנו בביתו ועזר לכולם בכספו ובהשפעתו. הרבה עשה להרבצת תורה והכין צעירים למודים ושלחם לישיבות והתענין במצבם בכל המובנים. הי' חבר באגודת הרבנים ועסקן מסור בעזרת תורה ולוחם עבור כל קדשי היהדות בלי כל יתור, וגם אלו שהתנגדו לו לסבת קנאתו קנאת ד' צבאות רכשו לו דרך ארץ בידעם ובהרגישם שכונתו לשם שמים, ובלי פניות. השגיח בכל עניני דמתא ונהל בעירו את ועד הכשרות ועשה גדולות לכל מוסדות התורה פה ובאר"י. התמסר באופן מפליא לתעמולה, לטובת מוסדות התורה והחסד בישוב הישן שבארץ ישראל, והי' שולח כל שנה סכומים גדולים למוסדות הנ"ל. הקים תלמידים הרבה שרובם הם רבנים כעת. תנצב"ה.

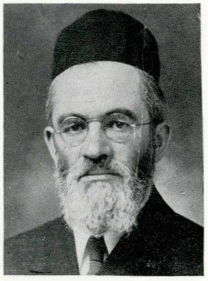
הרב ר' שמואל קיפנים שליט"א

נולד בשנת תרמ"ג בעיר נא־רינסק (אוקראינא) לאביו הרה"ג ר' יהושע פאלק אב"ד נארינסק ז"ל למד בישיבות שונות ובהקבוץ החבדי בבאבריוסק אצל הרה"צ רבי שמרי' נח שניאורסון. נסמך להוראה מהרה"צ הגאון הנ"ל ומהגאונים והאדמורי"ם: רמ"ש שפירא מבוב־רוייסק, צ'רנובל, הורנוסטפול ועוד. בשנת תרס"ז נתקבל לרב ומנהיג רוחני באוורוטש והגליל. אחרי המהפכה ברוסיא, הי' מהרבנים המובהקים השרידים שנשארו תחת המשטר הסוביטי. הסתכן פעמים רבות להחזיק ולהציל דת קדשנו עד שהמצב נעשה בלתי אפשרי, ובשנת תרצ"ד זכה להנצל ולעלות לארה"ק. משנת תש"ג רב בשכונת בתי הורנשטיין והסביבה בירושלים. חיבר כמה ספרים באגדה ודרוש (כ"י). יו"ר ונשיא כולל וואהלין בארץ ישראל ירושלים, מיסדי ומנהל "ועד העזרה התאחדות הרבנים פליטי רוסיא ושאר ארצות" בארץ ישראל. בשנת תש"ז ביקר בארה"ב ודרום אמריקה מטעם ועד העזרה הנ"ל ויסד סניף בניו יורק בשם "קימום חכמי ישראל הפליטים בארץ ישראל".

נצר מגזע גאונים וצדיקים ודור שביעי של הסמ"ע ונכד הרד"י מקאמינקא זצ"ל. גדול בתורה ובהוראה. עסקן רב פעלים ואביר המעש למען חיזוק התורה, הדת והיהדות. נפש עדינה ויקר רוח. מהרבנים הנכבדים בארצנו הקדושה.

הרב ר' יהושע קלאוואן שליט"א

נולד בעיר יאנישאק מחוז שא־וועל, פלך קאוונא בשנת תרמ"ד לאביו ר' בנימין קלאוואן ז"ל משפחת בני תורה. נתחנך בישיבת גרוזד אצל הגאון ר' אהרן וואלקין ז"ל, בסלבודקה בישיבת כנסת בית יצחק אצל הגאון ר' חיים ראבינאוויץ ז"ל ואצל הגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל. נסמך להוראה מהגאונים ר' רפאל שפירא אב"ד ור"מ וואלאזין, ר' משה דאנישעוויסקי אב"ד סלבודקה, ומהגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ הנ"ל. התחתן בשנת תרס"ז את הרבנית פיגא דבורה בת המופלג בתורה והמשכיל ר' אברהם שמואל סופר מנכבדי העיר ועומיר. שמש ברבנות בעיר ואסקאוויץ, פלך ווילנא משנת תרס"ט עד תרע"ה. מתרפ"א עד תרפ"ד אב"ד גילוואן, פלך קאוונא. בתרפ"ה בא לארה"ב ונבחר לרב בבורלינגטון וועראמאנט ושמש שם עשר שנים. בתרצ"ו נתמנה לרבה של אגודת הקהלות בוואשינגטון ובקהלת "תלמוד תורה" ומכהן בה עד היום.

הרב קלאוואן שליט"א הנו גדול בתורה ורב פעלים. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה. יו"ר ועד הרבנים דוואשינגטון, פעיל ב"עזרת תורה". אחד ממיסדי ישיבת בית יהודה והנו היו"ר הנכבד שלה והודות להשתתפותו התמידית ממשיכה ומתפתחת.

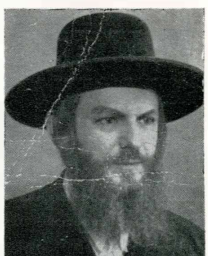
כ״כ הוא אחד ממתקני בתי טבילה ושאר עניני דמתא וכן יעמוד לימין כל מוסדות התורה צדקה וחסד בארץ ישראל ופה. הרבה עשה בשעתו למען ועד ההצלה, וביתו הי׳ בית הועד לנציגי ועד הצלה וכל הרבנים הגאונים בבואם לדבר עם שרי הממשלה בעניני ההצלה. כלו אומר כבוד והנו מהרבנים הכי מצוינים ומהכי חשובים בארצות הברית.

הרב ר׳ **אברהם קליין** שליט״א

נולד בעיר קלויזענבורג (רומניא) בשנת תרס״ח לאביו הרב הגאון ר׳ שמואל מנחם קליין זצ״ל אבד״ק שעבעש - טשעטשעוויץ (סלובקיא), נצר מגזע הגאונים מרן בעל חת״ס ור״ע איגר ובעל צרור החיים זצ״ל. נתחנך אצל אביו, ובישיבת חוסט אצל הגאון מהרי״צ דושינסקי אב״ד ור״מ (אחי״כ בירושלים) זצ״ל, ובישיבת פרעסבורג אצל הגאון ר׳ עקיבא סופר שליט״א אב״ד ור״מ. נסמך להוראה בשנת תרצ״ג ע״י הגאונים: רבו ר׳ עקיבא סופר הנ״ל, ר׳ מנחם ברא־די אב״ד ור״מ קאלוב, ומהבד״צ דמונקאטש הרה״ג ר׳ דוד שליסל, ר׳ מאיר זאב זאלצער, ר׳ מנחם ווייס זצ״ל הי״ד. התחתן בשנת תרצ״א עם אשתו הרבנית בת הרה״ג ר׳ יקותיאל ליכטענשטיין אב״ד באלקאני הי״ד זי״ל מגזע הגה״צ ר׳ הלל ליכטענשטיין זצ״ל אב״ד קאלאמעא. שמש ברבנות בשנות תרצ״ח־צ״ט ביעלשאוא. מתרצ״ט־ת״ש״ה ברעוואצא. מתש״ח־ת״ש״ז בטאר־נאלא. בתש״ז הגיע לארה״ב ובתש״ח נתקבל לרבה דבהכנ״ס „בית שמואל״ בבריוקלין. הרב קליין שליט״א הנו מהרבנים החשובים דסלובקיא. חבר להסתדרות רבנים פליטים, ואגודת ישראל.

הרב ר׳ **שלמה ישראל קליין** זצ״ל הי״ד
אבד״ק סעליש

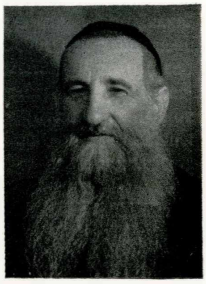

נולד בעיר סעליש (הונגאריא) בשנת תרמ״ד לאביו הרב הגאון ר׳ פנחס חיים אבד״ק סעליש, בן הגה״ק ר׳ שמואל שמעלקא אב״ד סעליש בעמח״ס צרור החיים. נתחנך בישיבה הגדולה אונצדארף, אצל אביו. נסמך להוראה מגדולי וגאוני דורו. התחתן עם בת הרב הגאון ר׳ נתנאל הכהן פריעד בעל „פני מבין״ אב״ד אויוואראש. כהן ברבנות במקום אבותיו בסעליש כאב״ד יר״מ משנת תרע״ה עד תש״ת. חיבר ספרים (בכתובים) עה״ת וסוגיות הש״ס בחריפות וזבקיאות. הרב זי״ל הקדיש כל עתותיו וכחותיו להחזקת הדת והיהדות בעירו וכל הסביבה. הי׳ אהוב בכל החוגים ונשמר ממחלוקת. ורחש לו הערצה מכל האדמו״רים והרבנים ומכל בני קהלתו. והי׳ מהרבנים החשובים במדינת הונגאריא. בשנת תש״ד הובל ע״י הנאצים למחנה הרכוז ברגן בלזן (גרמני) ושם נפטר ביום ו׳ לחדש אדר שנת תש״ה הי״ד.

בנו בכורו הרב הגדול בתורה וי״ש ר׳ שמואל שמעלקא זי״ל. הי׳ חריף ובקי בש״ס ופוסקים ובסוגיות ראשונים ואחרונים. כל הפלפולים בסוגיות ס׳ צרור החיים הי׳ שגורים על לשונו. נהרג גם הוא על קדה״ש הי״ד.

מהרב מסעליש זי״ל נשאר רק בן אחד הר׳ יוסף עוזר שליט״א בניו יורק.

הרב ר׳ **אברהם קלמנוביץ** שליט״א

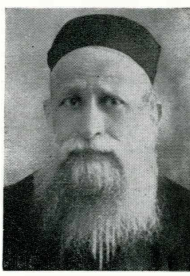

נולד בעיר דעליאטין פלך מינסק (רוסיא) בשנת תרנ״א לאביו הרב הגה״צ ר׳ אהרן ארי׳ ליב אב״ד דאניפאלי, בראשי ודיד־קאוויץ פלך וואהלין. מח״ס לב אהרן ולב ארי׳ (ירושלים־תש״ד) אשר בסוף ימיו עלה לירושלים ונפטר שם. מגזע הגאון הצדיק המפו׳ ר׳ חיים באקשטער זי״ל. נתחנך בישיבות זוועהיל, אייש־שוק, סלבודקה וטלז. בהיותו בן י״ג שנה חבר ספר (בכתובים) „הדושי אברהם״ בהסכמת גאוני הדור, ובהיותו בן ט״ז שנה באיי־שישוק פרסם אותו הגאון ר׳ זונדל הוטנר לעלוי גדול וקח אותו בצותא חדא שתי שנים, ונחל שם טוב עד ששלחו אחריו שליח מיוחד מישיבת סלבודקה ולקחו אותו (בהיותו בן ח״י שנים ללמוד בישיבתם הגדולה כנסת ישראל, והגרמ״מ עפשטיין אמר כי ארי עלה מאיישישוק) ותלמדו בידו והביא אתו כמה חבורים חדושי תורה באו״ח ובחו״מ. נסמך מהגאונים ר׳ רפאל שפירא אב״ד ור״מ וואלאזין, ר׳ אלי׳ ברוך אב״ד ור״מ מיר, ר׳ משה מרדכי עפשטיין ר״מ דסלבודקה ור׳ אליעזר רבינוביץ ממינסק וצ״ל. התחתן בשנת תרע״ג (בו״ר) עם נכדת הגאון ר׳ אברהם משה אב״ד ראקוב בנו של הגאון המפו׳ ר׳ יצחק לאזוינער. ובז״ש עם נכדת הגאון ר׳ בצלאל הכהן מווילנא ז״ל.

בשנת תרע״ג (בהיותו בן כ״ב שנה) נבחר לאב״ד ראקוב, ובתרע״ו יסד שם ישיבה והרביץ תורה והי׳ פעיל הרבה בעניני הכלל. הי׳ יושב ראש של „יעקאפא״ באיזור ראקוב ועשה הרבה בעניני הצלה. והשתתף במשלחת אצל הממשלה הרוסית בפטרסבורג וכן בזמן מלחמת הבולשעוויקים הסתכן להצלת ישראל והושם במאסר במינסק לסיבת פעולותיו והתערבותו להצלת יהודים. הי׳ חבר בועד ההנהלה של אגודת הרבנים בפולין. וחבר המזכירות של מועצת גדולי התורה יחד עם הגאונים ר׳ מנחם זעמבא ורי״מ בידרמאן זצ״ל, נשיא אגו״י ברוסיא הלבנה, ממיסדי ועד הישיבות בווילנא והשתתף עם הגאון ר׳ חיים עזר ז״ל ליסד כולל „עטרת צבי״ בווילנא (שעבר אח״כ לאטוואצק) והי׳ מהמקורבים ואנשי סודם של הגאונים החפץ חיים והגרח״ע גראדזענסקי זצ״ל. בשנת תרפ״ו נבחר לנשיא ישיבת מיר ובה בשנה בא לארה״ב לטובת הישיבה והצליח מאד. תוצאות פעולותיו הצילו את הישיבה והביאו התפתחות גדולה (שנתרבו תלמידי׳ ממאה ועשרים עד חמש מאות). בשנת תרפ״ט נבחר לאב״ד טיקטין ויסד גם שם ישיבה. ובפרוץ המלחמה עבר עם ישיבת מיר לווילנא ומשם נמלט לארצות הברית. תיכף בבואו נבחר בהנהלת ועד ההצלה ופעל גדולות ונצורות והרעיש את כל המדינה להצלת ישראל.

במשך כל שנות המלחמה הקדיש כל כחתיו להצלה ותשקיע מרץ על אנושי, בקר בחצרות שרי הממשלה בושינגטון בשם הצבור החרדי באמריקה. הודות לעבודה מופתית זו נוצלו אלפי יהודים, וביניהם הרבה בני תורה כמו כל תלמידי ישיבת מיר ועוד ישיבות וכו'. הצלת הישיבות ליפן דרך סיביר ומשם לשנגהי (סין) והחזקתם במשך כל שנות המלחמה והחזקת הרבנים ובני תורה בסיביר והארצות הניטרליות נוסף על התאמציות בהצלת היהודים מצפרני הנאצים ראוים לספר מיוחד והרב קלמנוביץ נשא בעבודות הנ"ל את חלק הארי. גדולה היתה השפעתו על הממשלה, וביחוד שרי החוץ, הבטחון, והכספים לטובת הצלת ישראל. בגמר המלחמה הצליח להעביר את ישיבת מיר משנגהי לניו יורק (וחלק מהם בעיה"ק ירושלים) וממשיך בהנהלתה. עזר הרבה. ליסד את «אוצר התורה» המטפל בחינוך ילדי ישראל מעדות המזרח באפריקה ואסיא. בקר בעצמו את הקהלות הספרדיות במרוקו אלזיר וטוניס ליסד שם ישיבות ובראותו את ההזנחה של קהלות הספרדיים עבד תכנית להצלת הנוער לתורה. בהשפעתו נוסדו ע"י המוסד אוצר תורה כ"ה ישיבות קטנות במרוקו וכן נעזרו בתי התלמוד תורות הנזנחים, כ"כ נוצרו בתי ת"ת בטיהרן (פרס) וילמדו בהם קרוב לששת אלפים ילדים כן ירבו. בראותו את מחסור ספרי־לימוד בעדות המזרח סדר במסירות נפש ובעזרת אוצר התורה והדפיס חומשים נביאים וסדורים וגמרות ושלח למרוקו ולשאר מדינות המזרח למעלה ממאה וחמשים אלף ספרי לימוד. יסד מכון למדריכים עבור הנוער הספרדי ע"י ישיבת מיר בברוקלין והביא ממרוקו 15 תלמידים מצוינים המשתלמים בלימודים ומתכוננים להביא ברכה לבתי אולפנא במרוקו. הנו מהאישים הכי מפורסמים בכל החוגים והמדינות.

הרב ר' אריי ליב קלמנוביץ זצ"ל

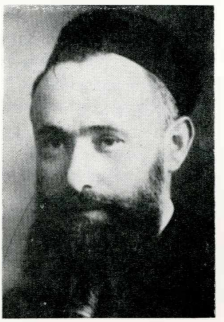

נולד בעיר לובטש, פלך מינסק בשנת תרכ"ח לאביו הר"ר אשר ז"ל. למד בנבהרדוק אצל הרב המפורסם ר' זעליג ז"ל ובבהמ"ד טודרעסער והי' מפורסם בשם «המתמיד מלובטש». שקידתו היתה באופן נפלא עד שנעשה בקי עצום בכל הש"ס. נשא אשה בת הרב ר' ישראל יצחק קומין מדעליא־טיץ ז"ל שהי' מגיד משרים בעיר לובטש. אח"כ למד בקאוונא אצל הגאון ר' יצחק אלחנן ז"ל והי' מהאכרכים הראשונים בהכולל שם. והי' מתמיד מאד בלימודו עד שהי' בקי בכל הד' חלקי ש"ע. נסמך להוראה מהגאון ר' יצחק אלחנן ומהגאון ר' ירוחם הגדול דמינסק ומהגאון בעל ערוך השלחן ז"ל. אח"כ למד אצל הגאון הגדול המד"א דמינסק ב«תומכי תורה».

בשנת תרנ"ח נתקבל לרב בעיר דידקאוויץ פלך וואהלין ע"י השפעת האדמו"ר הגאון ר' מרדכי דוב מהרניסטופל במח"ס חבור לטהרה ועמק שאלה אחרי שמעו מגדלותו בתורה ויראה וכתב להעיר דידקאוויץ כי אשרי העיר אשר תבחר בו. בשנת תרס"ב נתקבל לרב בעיר בראשי פלך וואהלין. שם הרביץ תורה ויראה עד שנת תר"פ. בתר"פ נתקבל לרב בעיר העתיקה אניפאלי (מקום המגיד הגדול ממעזריטש והצה"ק ר"ר זושא זצ"ל). משם עלה לא"י בהשתדלות בנו הרב הגאון ר' אברהם שליט"א בשנת תרצ"ד וישב על התורה והעבודה בחצרות קודש בירושלים בבתי נייטען ובבתי רוידא. שם הדפיס ספריו לב אהרן ולב ארי'.

הרב קלמנוביץ ז"ל בהיותו תחת ממשלת הסוביטים מסר נפשו למען הרבצת תורה ושמירת המצות, וע"י השפעתו החזיק כמה אלפים משפחות באמונתם. הי' מפורסם בכל המדינה לצדיק וחסיד ובקי גדול בהוראה והי' באים אליו מכל הסביבה בשאלות בעניני הוראה וגם לקבל ברכתו. נפטר כ' אייר תש"ח.

הרב ר' יוסף אביגדור קעסלער שליט"א

נולד י"ד סיון בשנת תרמ"ה בעיר קעלם המעטירת. המפורסמת עם הישיבה «ת"ת דקעלם» מיסודו של הגאון האדיר ר' שמחה זיסל זצ"ל. כילד בן שנה מת עליו אביו הרבני הנכבד ר' יו"ט ליפמאן בר' יהושע ז"ל, ואמו מרת בריינא בת ר' יוסף ע"ה גדלה אותו.

למד בעירו עד גיל ט"ו, ואח"כ אצל הגאון המפו' ר' שמואל יעקב ראבינאוויץ זצ"ל גאב"ד יעלאק מחוז טעלז בעמח"ס «משפטי שמואל» עש"ע חו"מ ועו"ס. משם עבר לישיבת מיר ולמד אצל הגאון והצדיק ר' אלי' ברוך קמאי זצ"ל הגאב"ד ור"מ דמיר. ואח"כ בישיבת זואלאשין הגדולה אצל הגאון ר' רפאל שפירא זצ"ל הר"מ המפורסם דזואלאשין.

בשנת תרס"ו התחתן עם מרת פעשע ע"ה בת הגאון המפו' ר' זאב טוראוויץ זצ"ל הגאב"ד דקראז, מח"ס «ראש פנה» עש"ע יו"ד שנתקבל בכל חוגי ההוראה, ומובא גם בס' «דרכי תשובה», «זו משנה» על הרמב"ם ועו"ס. (אשתו המשכלת והמפו' בהכמתה ומדותי' הנ"ל נפטרה כ"ו טבת תש"א, ונשא בז"ש את הרבנית הנכבדה מרת שפרה בת הר"ר יעקב ברוך ז"ל).

אחרי התונתו המשיך לשבת על התורה באיישישאק. נסמך להוראה ע"י רבותיו הגאונים ר' רפאל שפירא זצ"ל, ור' יוסף זונדל זצ"ל מאיישישאק, וע"י הרבנים הגאונים: ר' בצלאל לוריא גאב"ד דסובאלק (מחבר ספרים רבים) ור' יצחק יעקב ריינעס הגאב"ד ור"מ דלידא.

שמש ברבנות בעיר וואדזאן ע"י טעלז אויה זמן, ואח"כ כממלא מקום חותנו בקראז. ועוד בחיי חותנו הגאון הנ"ל נהג את כל ענייני הרבנות והדת בקהלה הנ"ל. בעצת הרב הגאון רמ"ז מרגליות ז"ל (הי' חתן מקראז). בא בשנת תרפ"ג לארה"ב. ותיכף אחרי באו נתקבל לאב"ד ראקאוויי ושם מכהן ברבנות בכבוד.

בשנת תרצ"ט הוציא לאור ספר «תפארת זיו» מחותנו הגאון הנ"ל, עם הערות והארות חשובות שלו בשם «יד יוסף», ונתקבל בכל חוגי התורה בארה"ק ובכל הארצות. בשנת תש"א הוציא לאור ספרו «תפארת יוסף» ח"א. אשר בו הראה גדלו בהוראה. והובאו בו שו"ת ומו"מ בהלכה מגאוני הזמן, עמהם עמד המחבר בקשר מכתבים בשאלות חמורות. נשארו בידו «תפארת יוסף» ח"ב מסדר לדפוס ועוד חידושים רבים בכל מקצועות מחותנו ושלו.

חבר אגודת הרבנים דארה"ב ובועד הרבנים. עסקן נלהב לתורה ודת ונכבד בכל החוגים, מגדולי הרבנים הגאונים המפורסמים במדינה.

הרב ר' חיים צבי קרגיער שליט"א

נולד בזאלקעוו פולין בשנת תרס"ד לאביו הרה"ג הקדוש ר' יצחק יחיאל הי"ד בר' משולם זצ"ל. מצד אמו ממשפחת רבנים שפירא.

למד אצל אביו, שהי' גדול בתורה מפורסם. הצטיין מאד בלימודיו, ומעודו הי' ידוע בכל חוגי התורה לחריף ומתמיד. בהיותו בן ח"י נסמך להוראה מהגאונים המפורסמים: ר' פנחס רימאלט, הגאב"ד דזאלקעוו זצ"ל, מחבי"ד של הגאון ר' אריי' ליב ברוידא זצ"ל מלבוב, ר' מנחם זעמבא הי"ד, ויל"ח ר' שלמה דוד כהנא שליט"א ועוד רבני ווארשא וגדולי גאליציע.

בשנת תרפ"ה התחתן עם מרת צפורה תחי', בת הרבני התורני ר' יהושע אלעזר זצ"ל ממשפחת אפרתים חסידים מרבני פרעמיסלא.

בשנת תרפ"ח נתקבל לראב"ד דברסיל בירת בעלגיע, ושמש עד פרוץ המלחמה. נמלט לארה"ב ומכהן כרבה של קהלת "עדת ישורון" באיסטערן פארקווי ברוקלין, ר"מ בישיבת "חתן סופר". ומנהל הלשכה לתקנת עגונות ע"י אגודת הרבנים דארה"ב. לוקח חלק פעיל בכל ענייני הכלל, חבר ועד ההנהלה דאגודה"ר, ועד הרבנים, יו"ר הסמינריון לבנות "בית יעקב", ועוד מוסדות תורה ודת.

גדול בתורה והוראה, וכותב חד"ת, וביחוד בעניני מקואות וגיטין. נכבד בכל החוגים, ואחד מהרבנים הגדולים והמפורסמים בניו יארק.

הרב ר' שלמה זלמן קרעווסקי שליט"א

נולד בשנת תרל"ו בסמארגאן (פולין), לאביו הרב ר' שמעון. למד ונתחנך בישיבת סלובודקה. נסמך להוראה מהרבנים הגאונים והרמ"מ המפורסמים: ר' שלמה הכהן, ווילנא, ר' בצלאל לוריא, סובאלק, ר' מרדכי ווייצעל, אש־מענא, ור' י"ל גודדון, לומזה זצ"ל. בשנת תרע"ו נתקבל לרב ומנהיג רוחני בעיר אלענטאון, בקהלות "אגודת אחים ובני ישראל". חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה. עסקן ורב פעלים למען התורה, הדת והיהדות. מהרבנים החשובים והפעילים בשדה החנוך, ובכל עניני התורה והדת.

הרב ר' אריה ליב קרעמער שליט"א

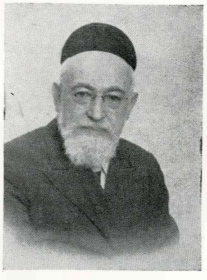

נולד בכעלם פולין בשנת תרע"ט לאביו הקדוש ר' יצחק מיכאל (נהרג ע"י הנאצים בשנת תרצ"ט) הי"ד ממשפחת תלמידי חכמים וחסידים.

נתחנך בישיבות ליבאוויטש. ובשנת תרצ"ו נסמך להוראה ע"י הרבנים הגאונים: ר' שלמה דוד כהנא שליט"א מווארשא ורבי חיים פויזנר הי"ד ור' יצחק מאיר קא־נאל הי"ד, מבי"ד ווארשא. בשנת תש"ז נשא את אשתו מרת ועלדע בת החסיד ר' אלי' האלפערן נ"י. עידנו בפולין הי' ר"מ בישיבת אחי התמימים בקאלושין פולין, ובשנת תש"ב בא לארה"ב ועזר ביסוד ישיבת תיכמי תמימים במאנטרעאל והנו מנהלה עד היום.

חבר באגודת ישראל ופעיל בהרבצת תורה וחזוק הדת ונכבד בכל החוגים במאנטרעאל.

הרב ר' אברהם משה קרפל שליט"א

נולד בעיר אשמענע פלך ווילנא לאביו הר"ר יעקב קארפל ז"ל. נתחנך בקבוץ סמארגאן אצל הגאונים ראשי ישיבה הרב מבראד (הנקרא סאסניצער עלוי), והרב ר' איסר שפירא זצ"ל, ובוואלאזין אצל הגאון ר' רפאל שפירא זצ"ל. בשנת תרס"ג נתקבל בהכולל קוב־נה. ולמד באיישישוק ובווילנא ושם הי' לו מו"מ בפלפולא דאורייתא עם הגאונים ר' שלמה ורח"ע גראדזענסקי זצ"ל וביותר עם הגאון הצדיק ר' חנוך העניך אייגעס ועם הגאון ר' יצחק בלאזער זצ"ל. והי' נחשב אז מהאברכים היותר מצוינים בווילנא. נסמך להוראה (בשנות תר"ס - תרס"ה) ע"י הגאונים: ר' מרדכי אשמענער. רבו ר' רפאל שפירא, אב"ד ור"מ וואלאזשין, ור' שלמה הכהן דומ"ץ ווילנא. ר' משה בצלאל אב"ד סובלק, ר' יעקב יצחק ריינעס אב"ד לידא, ר' צבי הירש אב"ד קאוונא והגאון ר' משה דאני־שעווסקי אב"ד סלבודקה בכולל קאוונא זצ"ל. שמש ברבנות בעיר אלשאן, מחוז אשמענע, פלך ווילנא. בעת מכהן ברבנות בעיר ברוקלין נ. י.

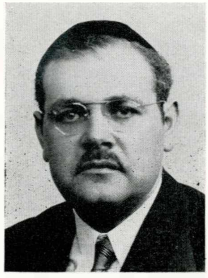
הרב קרפל שליט"א פעיל בהרבה מוסדות לתורה ודת וא"י. הנו חבר אגודת הרבנים, וועד הרבנים בערך עשרים שנה ומהרבנים החשובים בניו יורק.

הרב ר' ברוך ראבינאוויץ שליט"א,

נולד בעיר טאוריג (ליטא) בשנת תר"מ לאביו הרה"ג ר' יהושע ראבינאוויץ ז"ל, בן הגאון ר' ישראל דוד ז"ל אב"ד פאיורע מגזע הגאון ר' משה רבקש ז"ל בעל באר הגולה. למד בישיבת טעלז, סלובדקה, סלוצק וואלאזין אצל רבותיו הגאון ר' רפאל שפירא ז"ל אב"ד ור"מ וואלאזין הגאון רידב"ז ז"ל אב"ד ור"מ סלוצק. נסמך להוראה מרבותיו הנ"ל ומהגאון ר' שמואל משה שפירא ז"ל אב"ד באברויסק, ומהגאון ר' אליעזר (הגדול) ראבינאוויץ ז"ל מד"א דמינסק. התחתן בשנת תר"ס את בת הגאון ר' אבא ליב שפירא ז"ל אב"ד שערשאב דליטא ואח"כ בוויטעבסק, בן הגאון ר' שמואל משה ז"ל מגזע משפחה המיוחסת בני הגאון האמיתי ר' ליבלי קאוונער ז"ל. שמש ברבנות בעיר זוראוויץ, פלך מוהילוב משנת תרס"ב עד תרע"ה. בתרע"ה נתמנה לאב"ד וויטעבסק (כממלא מקומו של חותנו הגאון ז"ל) והחזיק שם ישיבה גדולה כמה שנים. אחרי הרבה רדיפות מטעם הבאלשעוויקים (והי' נתפס גם בבית האסורים) בשביל החזקת הישיבה נמלט ובא לארה"ב ונתקבל בשנת תרפ"ו לרבה של קהלת "עדת הגר"א אנשי ווילנא" בשיקאגו ושמש עד תש"ב. משם עבר לכהן ברבנות בקהלת "תפארת ישראל" ומכהן בה עד היום. הרב ראבינאוויץ הנו גדול בתורה ומחשובי הרבנים.

הרב ר' ברוך מאיר ראבינאוויץ שליט"א

נולד בעיר אומאן, אוקראינא בשנת תרע"ב לאביו האדמו"ר הקדוש ר' גדלי' אהרן הי"ד (נהרג ג' אב תרע"ט בפוגרום השני באומן למדן ומקובל, חלק אמרותיו הובאו בקונטרס זכר אהרן) בן האדמו"ר המפורסם ר' יהושע העשיל האדמו"ר ממאנאסטרישטש זצ"ל. נצר בא"ב מגזע הגה"ק ר' גדלי' מליניץ ונכד המהרש"א ומצד אמו נכד הבעש"ט וטשערנאבעל ועוד. נתגדל ונתחנך בבית זקנו האדמו"ר ממאנאסטרישטש זצ"ל ובישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יורק. נסמך להוראה ע"י הגאונים ר' שמשון אהרן פאלאנסקי, אב"ד טעפליץ מירושלים ור' משה צבי ראבינאוויץ אב"ד קאליבעלאד מברוקלין, התחתן בשנת תש"ג עם (טובה) בת הרב ר' יוסף דוד בראנדוויז ממשפחת האדמו"ר מסטרעטין וליזענסק.

עודנו צעיר נבחר בשנת תרצ"ט לרבה של קהלת תפארת הגר"א והת"ת מקהלות המפוארות בברוקלין ומשמש בה עד היום. חבר לאגוד"ר דארה"ב וחבר ועה"פ של הסתדרות המזרחי והי' ציר להקונגרס הציוני בושענגטון בשמה. חבר ועד הרבנים דניו יורק ובראנזוויל ועסקן צבורי ביחוד בעניני ארץ ישראל. מחנך דתי מפורסם וידיו רב לו בהשכלה עברית וכללית, ונואם מצוין ומהרבנים החשובים.

הרב ר' ברוך פנחס ראבינאוויץ זצ"ל

האדמו"ר מסקאליץ

נולד בשנת תרל"ד ביאמפאלי (רוסיא), לאביו הגאון הצדיק ר' אליעזר חיים זצ"ל. למד אצל כמה גדולים מפורסמים, ונתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ונסמך ממנו להוראה. מח"ס: דברי ברוך (אבות) מנחה חדשה (על הפסוק בראשית ברא) טל אורות־גשם וטל, אנעים זמירות (שיטת הקבלה) שער הצלחה, פרפראות לחכמה (מגלת אסתר), אמרי ברוך (סדר בראשית) תוספות חיים (תורה) משנה לחם (על המשנה יחדושי ש"ס) תורת חיים על בריית"א דמלאכת המשכן ומדרשי חז"ל ושו"ת. משנת תרנ"ד כהן באדמוריו"ת ואי' מהאדמוריו"ם המפורסמים והחביבים ביותר. צדיק ומקובל, עניו וחכם, נפטר בשם טוב בשנת תרפ"ו בעיר הבירה וויען ביום כ"ד אדר. תנצב"ה.

הרב ר' דוד יצחק אייזיק ראבינאוויץ שליט"א

האדמו"ר מסקאליץ

נולד בשנת תרנ"ח בעיר בראד (צ'כוסלובקיא), לאביו הרה"צ האדמו"ר רבי ברוך פנחס זצ"ל. למד אצל כמה תלמידי חכמים מפורסמים, ונתחנך על ברכי אביו הנ"ל. נסמך ע"י הגאונים המפורסמים: ר' מאיר אראק (בוטשאטש) הרמ"מ שטיינבערג (בראד) ר' יצחק יהודה (אלטשטאדט) זי"ל ועוד מכמה רבנים מפורסמים. מח"ס: "צמח דוד" (עה"ת) "תפארת יצחק" (הלכה) (כ"י) "באר יצחק" (אגדות הש"ס כ"י) "תהלה לדוד" על תהלים כ"י) וספר על הפטרות השנה (כ"י) "לבנת הספיר" (הגדה של פסח) "מקור הברכה" (חדושי הלכה ופלפול, וגם בדרך פרד"ס על כל המצוות). משנת תר"פ כהן באדמוריו"ת בווין, ואחרי המהפכה הנאצית נמלט ובא לארה"ב בשנת תרצ"ט, והתישב בברוקלין. נצר מגזע הרבנים והצדיקים המפורסמים ביותר בכל העולם, ונצר יחוסו עד דיד מלך ישראל. גדול בתורה ובחסידות. רבים מסתופפים בצלו ומהאדמוריו"ם החשובים בארה"ב.

הרב ר' יהושע העשיל ראבינאוויץ זצ"ל
האדמו"ר ממאנאסטרישטש

נולד כ"ד אדר תר"כ בזינקוב, פלך פאדאליע - בן הרהגה"ק המקובל ר' יצחק יואל אב"ד ואדמו"ר ליניץ. פלך קיוב (אשר אחרי רדיפות הממשלה וגירוש לסיביר תקע דירתו בקאנטעקוזי וע פלך חערסאן) בתגה"ק המפו' ר' גדלי' אהרן אב"ד ואדמו"ר ליניץ (חתנו של הרה"ק ר' שמואל אבא זצ"ל מסלאוויטא) אשר אחר כך (תרי"ב) נעשה האדמו"ר הראשון מסאקאליווקע ובשנת תרכ"ח הוכרח (מסבת רדיפות הממשלה) לברוח בערב סוכות ותתישב בפאדאליע רומאניא בעמח"ס חן אהרן - בהרה"ק המפו' ר' יצחק יואל אב"ד ליניץ - בהגה"ק ר' גדלי' מליניץ מתלמידי הבעש"ט ותלמיד מובהק של המוכיח מפולנאה. מלבד הנ"ל הי' כ"כ נכד לביית אפט, קאריץ, סאוורן ונכד המהרש"א.

נתחנך אצל אביו ואצל הרב הגאון החריף בעל אמתחת בנימין, ובשנת תרל"ח התחתן עם (מרגלא רחל) בת דודו הגה"צ ר' פנחס האדמו"ר מסאקאליווקא ולמד אצל חותנו שנתיים. המשיך ללמוד בהתמדה אצל אביו עד שבשנת תרמ"ה נסמך מהרה"ק ר' יוחנן מראכמיסטריווקע ובה בשנה נפטר אביו (כ"ד תמוז) ונבחר תיכף למלא מקומו.

בשנת תרמ"ו תקע דירתו במאנאסטרישטש, וממנו התחילה האדמורויות לבית מאנאסטרישטש ונחרו אליו חסידים למאות בשבתות ויו"ט וביחוד בימי הרחמים מפלכי קיעוו, פאדאליע וחערסאן והי' מפורסם ונכבד מאד. כבוד זה עורר קנאה כנראה, כי הלשינו עליו בחוגי הממשלה שהוא «צדיק» ותיכף נגזר עליו «איסור תנועה». (הרוסים חשדו שהאדמורי"ם הם נגד הממשלה ואסרו להם לעזוב ערי מושבותיהם) גזרה זו היתה קשה מאד והודות לשמו הטוב והמעריצים רבים שרכש לו, הצליח אחרי זמן להתקשר עם גדולי הממשלה ולהשפיע עליהם לבטל כל הגזרה במדינת אוקראינא. קהלות רבות הציעו לו משרת רבנות אבל לא רצה להעמיס עליו עול הרבנות. בכל המקומות שבקר התענין במילי דמתא וביחוד בחינוך והוכיח רבים וקנא קנאת ד'. לחם נגד התבוללות, השכלה ולאומיות חפשית, והתוכח עם סופרים משכילים ונצחם. הותקף פעמים רבות בעתונות ההשכלה (הצפירה - משא אומאן) ואחדים התחרטו וביחוד הסופר אלימלך איש־נעמי אשר בא ביו"כ אחד לפייסו ולשמוע תפלתו.

ביחוד קנא לו שם אחרי שהוציא ספרו דברי יהושע (ח"א בראשית ושמות בארדיטשעוו תרנ"ט) אשר לא נראה כבשם ההוא בתורת החסידות בימים אלה. כל גדולי הזמן לרבות של ליטא כמו הגאונים ר' חיים בריסק, ר' מיכל עפשטיין, ר' הלל דוד טריוואש, ור' אליעזר גורדון יצאו במכתבי תהלה. גם המשכילים הופתעו, ואחד מגדוליהם (ווארשאווסקי) אמר ברבים, כי לו הי' רואה את הספר בימי נעוריו, הי' נשאר נאמן לעולם לחסידות אשר על ברכה נתגדל. חסידיו ומעריציו באומאן בקשו שיעביר דירתו לעירם ובשנת תר"ע נענה להם. אבל שמו נשאר גם שם על שם העיר מאנאסטרישטש.

הי' חלש בגופו וסבל הרבה צער. מי"א בניו מתו שבעה בחייו מיתה טבעית ובן בכורו אברך מצוין עדיו לגאון ותפארת הרב הקדוש ר' גדלי' אהרן הי"ד נהרג בפוגרום השני באומאן ג' מנ"א תרע"ט (בניו הם האדמו"ר ר' יצחק יואל ראבינאוויץ והרב ר' ברוך מאיר ראבינאוויץ מברוקלין). צרות רבות סבבוהו וביחוד בבא המלחמה והריבולוצי' אחרי' שעשתה שמות ובכל זאת נשאר שלם והמשיך בדרך אבותיו ברמה השתדל לעזור בארגון חיים דתיים אחרי המלחמה ובצרון הקהלות. בשנת תרפ"ב בנסעו לכמה קהלות שבקשוהו לעזרם בתקון בתי תפלה וטבילה שנחרבו בימי הפרעות נתפס מה"טשעקא" ונאסר יחד עם בנו יחידו (האדמו"ר ר' יעקב ראבינאוויץ שליט"א מפילדלפיא) וענו אותם שבועיים. אשמותו בתעמולה נגד משטר נגד בתי אולפנא הממשלתיים ושמשפיע שילדי ישראל ימסרו לחינוך דתי. נסיונו זה הראה שאי אפשר להמשיך הלאה ברוסיא ולאו בכל יומא מתרחיש ניסא ותיכף התחיל לסדר יציאתו. אחרי הרבה קושים הצליח לבא לארה"ב בחודש טבת תרפ"ד. אלפי יהודים יוצאי אוקראינא חדרו לבאו ותיכף יסדו לו חברה ומרכז גדול לתורה ותפלה וחסידות בשם «נחלת יהושע» באזור בראנזוויל בריוקלין. למרות כל מה שעבר עליו והתנאים באמריקה הצליח גם פה להמשיך בדרכו הסלולה. מלבד ספרו דברי יהושע עכ"ת שנדפס בהיותו עדין ברוסיא חבר תורת אבות (מס' אבות ניו יארק תרפ"ו) ילקוט יהושע (אגדות הש"ס מילוואקי תרצ"ג). נחלת יהושע (מועדים ניו יארק תרצ"ח). זפר זה נדפס בחייו והופץ אחרי פטירתו ע"י בנו יגדיל. ושאיר כתבים ומסודר לדפוס ספר «ערכי יהושע» עניני ערכין צפ"י א"ב).

גם פה הרחיב פעולותיו והשתתף בכל עניני הכלל ושמש כנשיא אגודת האדמורי"ם עד פטירתו ובחר לועד עזרת תורה. עזר הרבה לכל מוסדות התורה וביחוד לישיבת חיים ברלין שהיתה בשכנותו (הקדיש ספרו תורת יהושע על הגש"פ ניו יארק תרצ"ה עבורה) והי' אהוב ונכבד בכל החוגים.

הי' בלתי מפלגתי ואמנם היתה לו שטה והשקפה משלו בכל בעיות הזמן. גאון ועמקן בתורה תנגלה והקבלה והצטיין בכל המדות שמנו חז"ל אצל ת"ח. בעל כשרון עצום וקים מצות ואתם כתבו וכתב לו בעצמו ס"ת, והי' מוהל מומחה ומל בעצמו בניו ונכדיו, ומתפלל ומנגן נפלא.

עמד בקשר מכתבים עם גאוני הזמן כמו הגאונים: ר' יצחק אלחנן ספקטור, ר' חיים ברלין ובעל ערוך השלחן וגם באמריקה החזיק קשר אמיץ עם כל גדולי הרבנים ורכשו לו הערצה. ספריו מצטיינים גם בסגנון והי' סופר ומשורר ואיזה שירים וקנות נדפסו בספרו תורת אבות. וכל המעלות הללו עשוהו לאישיות אדירה.

נפטר כ"ו ניסן תרצ"ח ובהלויתו השתתפו כל גדולי אמריקה. וביום השלושים התאסף קהל גדול ונספד מהרבנים הגאונים רד"א הכהן לוינטהאל מפילדלפי', ר' משה ראזען אב"ד כווייאדן. ור' ישראל דשאוויץ יו"ר ועד הרבנים דניו יארק ועוד.

כל עתונות היהודית פה ובארץ ישראל הדפיסו מאמרים שלמים הערכות על אישיותו. מאמרים אלה מלאים שבח ומראים עד כמה הי' חביב ונכבד בעיני כל. - תנצב"ה.

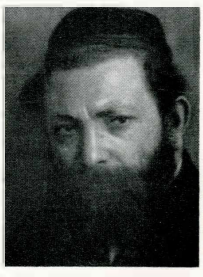
הרב ר' יוסף בן ציון ראבינאוויץ שליט"א
האדמו"ר מארעל-כרעזנע

נולד בשנת תרנ"ז בארעל (פלך חרסון רוסיא), לאביו האדמו"ר המפורסם הצדיק ר' משולם זוסיא זצ"ל. נתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ולמד אצל מורים ורבנים שונים. נסמך להוראה מגאונים מפורסמים באירופה. בתרפ"ב התחתן עם בת האדמו"ר המפורסם הצדיק ר' פנחס רבינוביץ, מקונטיקוזיוע זצ"ל. בתרפ"ו כהן ברבנות ואדמוריו"ת בארעל ממלא מקום אביו. בתר"פ נסמך לאדמוריו"ת מהאדמורי"ם הצדיקים המפורסמים: ר' יהושע העשיל רבינוביץ, ממאניסטערישצע ור' פנחס רבינוביץ מקונטיקוזיוע זצ"ל, בתרפ"ו הגיע לארה"ב ונתקבל לרב ומנהיג רוחני בדטרויט, מיש. מקום שם יסד ביהכ"ס "בית שמואל" ומשמש גם באדמוריו"ת. מח"ס "דברי יוסף" (דרשות כ"י). נצר מגזע הרבנים הגאונים: קונטיקוזיוע, לינין, אפט, אהב ישראל, זינקוב, קאריץ, ר' משה מסאוואראן, ר' שמואל מברעזנע, ר' אהרן מצ'ר־נוביל, המגיד מסטפין, ר' אברהם המלאך, ומצד אשתו הרבנית, נין ונכד גם להאדמורי"ם: ר' לוי יצחק מברדיצ'וב צ'רקאם ועוד.

חבר אגודת האדמורי"ם דאמריקה, חבר אגודת הרבניט דארה"ב וקנדה. חבר ומהמיסדים ועד הרבנים בדטרויט. רב פעלים למען בבוד התורה ונושאיה, ביתו פתוח לרווחה, מהולל בתשבחות, ומהאדמורי"ם המפורסמים באירופה, ואמריקה.

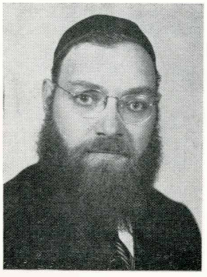
הרב ר' יעקב ראבינאוויץ שליט"א
האדמו"ר מבאנאסטרישטש בפילדלפיא

נולד בעיר מאניסטרישץ פלך קיוב (רוסיא) בשנת תרט"א לאביו הרה"צ האדמו"ר יהושע העשיל רבינוביץ זצ"ל בעל מחבר הספרים דברי יהושע, ילקוט יהושע, נחלת יהושע, תורת אבות, תורת יהושע ועוד בכתובים שלא נדפסו עדיין. מגזע הגאונים הקדושים ר' גדלי' מלינין (בעל ספר תשואות חן), ר' פנחס מקאריץ, ר' אברהם יהושע העשיל מאפטא, ר' משה צבי מסאוראן זצ"ל. נתחנך באדמו"ריות אצל אביו האדמו"ר זצ"ל, נסמך להוראה בשנת תר"פ ע"י הגאון ר' נחום ווייסבלאט ז"ל אבד"ק קיוב, הגאון ר' שמשון אהרן פולונסקי ז"ל מטעפליק, והגאון מהר"ם ז"ק מריגא זצ"ל.

התחתן בשנת תרפ"ב עם אשתו הרבנית מרת בילא תחי' בת דודו האדמו"ר הרב הצדיק ר' פנחס הרבי מקונטעקוזיוע זצ"ל, ונכדת הגאונים הקדושים בעל התניא, בעל קדושת לוי, האדמורי"ם מטשערנאבל וקארלין זצ"ל. בשנת תרפ"ה הגיע לארצות הברית ומני אז משמש באדמו"ריות בפילדלפיא בבית מדרשו אשר יסדו לו חסידיו ומעריציו בשם "בהכנ"ס בית יעקב".

הרב ר' יצחק יואל ראבינאוויץ שליט"א
האדמו"ר ממאנאסטרישטש

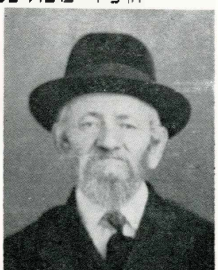
נולד במאנאסטרישטש פלך קיוב בשנת תרס"ט לאביו האדמו"ר הקדוש ר' גדלי' אהרן הי"ד (נהרג ג' אב תרע"ט בפוגרום השני באומאן בהיותו בן ל"ט שנה - למדן ומקובל והובאו קצת אמרותיו בקונטרס זכר אהרן) בן האדמו"ר המפורסם ר' יהושע העשיל ממאנאסטרישטש זצ"ל. נצר באב"ב מהגה"ק ר' גדלי' מלינין (תלמיד הבעש"ט), המהרש"א, אפטא, קאריץ וסאוראן ומצד אמו נכד טשערנאבעל, זלאטשוב והבעש"ט זכ"ל.

נתחנך אצל זקנו האדמו"ר ממאנאסטרישץ זצ"ל, ולמד כ"כ בישיבת יצחק אלחנן. נסמך להוראה ע"י הגאונים ר' שמשון אהרן פאלאנסקי אב"ד טעפליק מירושלים, ר' משה חיים ראבי־נאוויץ מברוקלין וור' משה צבי ראבינאוויץ אב"ד קאליבעלאד מברוקלין. בשנת תרצ"ט נשא עם (לאה) בת הרב הגאון ר' יוסף תאומים שליט"א.

שמש ברבנות בקהלת "בני יעקב" ברוקלין ובישיבת "תורה מציון", ואחרי הסתלקות זקנו נבחר לממלא מקומו בקהלת נחלת יהושע וכאדמו"ר לבית מאנאסטרישטש.

חבר לאגוה"ר דארה"ב וחבר לועה"פ של אגודת האדמורי"ם וגזבר ועד העזרה ואחד ממיסדיו. פעיל בעזרת תורה, ישיבות ומוסדות תורה וצדקה. האדמו"ר ממאנאסטרישטש ידיו רב לו בתורה וחכמה ובעל כשרון. הנו אישיות נכבדה ונואם מצוין ומושך באמרותיו (תורה וחסידות) מלבד חסידי מאנאסטרישטש הרבה מעריצים הבאים לשמוע לקח מפיו.

הרב ר' משה צבי ראבינאוויץ זצ"ל

נולד כ"ז שבט תרל"ג בבאהא־פאליע פלך פאדאליע אוקראינע לאביו הרב הגאון ר' שלום יוסף זצ"ל אב"ד קראסנא פלך פאדאליע נכד (בא"ב) הרה"צ המפו' ר' חיים מ"מ מקראסנא. ונכד הרה"ק ר' שמואל זצ"ל מקאמינקא ונכד הרה"ק ר' נחום מטשערנאבעל, והגה"ק ר' לוי יצחק זצ"ל מבאר־דיטשוב ועוד גאונים וצדיקים.

נתחנך אצל אביו הנ"ל (אשר מלבד היותו אב"ד קראסנא הי' כ"כ מגדולי ההוראה בפאדאליע). הצטיין בלימודיו בזכרונו הבהיר והבנתו העמוקה. נסמך להוראה בשנת תרנ"ו מהגאון ר' משה נחום ירושלמסקי זצ"ל אב"ד קאמינקא. בשנת תרנ"ח התחתן עם מרת צפורה תחי' בת הרב הגאון ר' אברהם פאלאנסקי זצ"ל האב"ד דקאלניבאלאט (אביו של הגאון האדיר רש"א פאלאנסקי האדמו"ר ממאניסטרישץ הנו מהאדמו"רים החשובים והפעילים. עסקן ב"עזרת תורה" "ועד העזרה" וב"היאס". אשתו הרבנית היא נשיאה המגבית של אגודת נשי המזרחי.

זצ"ל אב"ד טעפליק, שנפטר בירושלים). שמש ברבנות בקאלני־באלאט (יעקאטערינאפאל) משנת תר"ס עד תרפ"ה, ואז בא לארה"ב ונבחר לרבה של ביהכנ"ס אנשי ספרד (דומאנט עוו.) בברוקלין וכהן עד תש"ה ומאז עד פטירתו הי' רבה של קהלת „בקור חולים אנשי ספרד" בברוקלין. הי' חבר באגודת הרבנים ובועד הרבנים דניו יורק רבתי וזה של בראנזוויל. למדן גדול ובקי נפלא ואהד מגדולי ההוראה, והרבה רבנים פנו אליו בשאלותיהם ביחוד בעניני גיטין. כסף וכבוד לא נחשבו בעיניו והי' יושב על התורה והצנע לכת בכל דרכיו. הרביץ תורה לכמה תלמידים ואחדים מהם משמשים ברבנות. ישב באהלה של תורה מתוך צנע שנים רבות ונפטר א' דחוה"מ סכות תש"ט תנצב"ה.

השאיר בנים נאמנים לתורה ויהדות ה"ה הר"ר ישראל שו"ב בפילאדלפיא, ר' יעקב יוחנן סופר בברוקלין, ור' אברהם יצחק רואה חשבון מוסמך ברוקלין, ובנותיו האשה שרה מלכה (כלתו של דודה הגאון רש"א פולונסקי זצ"ל) והאשה רבקה גרינשפאן בעיה"ק ירושלים, ובנו ר' שמואל מהנדס בדאלאס ארה"ב.

הרב ר' **נחמי' ראבינאן** שליט"א

נולד בעיר לוצין, פלך וויטעבסק לאביו הרבני המופלג בתורה ר' יהושע, בן הרה"ג ר' ברוך קרע־ווער, בן הרה"ג ר' יהושע נייש־טעטער ר"מ בוואלאזין, חתן הגאון ר' זלמן מוואלאזין בעל „תולדות אדם" (אחיו של הגאון ר' חיים מוואלאזין) ולאמו מ מ ש פ ח ה המפורסמת „שחור" ממיר, ונצר גם מגזע הגאון ר' שמחה הכהן ראפאפורט אבד"ק הוראדנא, לוב־ליין, ולבוב (אבי הגאון ר' חיים כהן ראפאפורט אב"ד לבוב) ומגזע הגאונים מהר"ם מלובלין, מהר"ם מפאדובה ומהר"י מינץ זי"ל. למד בישיבת טעלז ובקבוץ וואלאזין. נסמך להוראה מהגאון ר' אליעזר דון יחייא אב"ד לוצין, מהגאונים רמ"מ עפשטיין, ר' משה דאנישעווסקי אב"ד סלבודקה, ר' צבי הירש רבינאוויץ אב"ד קאוונא, ור' שלמה הכהן מווילנא זי"ל. התחתן בשנת תרס"ז את אשתו פרומא בת הרב הגאון ר' ברוך נתנאל (ג"כ נכד הגאון ר' זלמן מוואלאזין) מו"ץ בטאוורינ'ג שהי' חתנו של הגאון ר' אברהם חריף זי"ל. כשהי' בן ח"י שנים יסד קבוץ בלוצין והגיד שעורים (ג' שנים).

בשנת תרפ"ד הזמן מטעם קהלת בני שלום בשיקאגו ובא לארה"ב ושמש אצלם שנה, ובשנת תרפ"ו נבחר בבית שלום אנשי קראז בשיקאגו ומכהן בה עד היום. חבר אגודת הרבנים ובמרכז הרבנים בשיקאגו. הרב ראבינאן הנו גדול תורה ומעמיד תלמידים שהם כעת רבנים מפורסמים. בא במו"מ של הלכה עם גאוני הדור ביניהם עם הרב הגאון ר' אברהם דובער שפירא כהנא אב"ד קאוונא. הדפיס ס' תולדות מוקדו הגאון ר' זלמן מוואלאזין הנ"ל עם הערות וחד"ת משלו (סט. לואיס, תרפ"ז) וכתב הרבה חד"ת על מסכתות הש"ס (עדיין בכתובים). פעיל במוסדות התורה צדקה וחסד במדינה ובא"י והנו מהרבנים הגדולים והכי חשובים בארצות הברית.

הרב ר' **אברהם הלוי ראוז** שליט"א

נולד בעיר טריסק פלך וואהלין בשנת תרמ"ט לאביו הר"ר שמואל הלוי ז"ל, ונכד להרה"ג ר' יעקב דומ"צ דטריסק. למד בישיבות זוועהיל, תעלם, וסעלישק. אח"כ חזר לזוועהיל ולמד אצל הרב הגאון ר' יואל שורין אב"ד דפאל־טאווא. נסמך להוראה מהגאון ר' יואל הנ"ל ומאב"ד סלאוויטא ומהרב הגאון ר' מרדכי הלוי נר־מענבוים ז"ל מח"ס מאמר מרדכי וס' הגיון לב. התחתן בשנת תרע"ו את הרבנית ברכה בת הר' שרג פיבוש מעטלער ז"ל. שמש ברבנות בעיר פאלאני, פלך וואהלין. בשנת תר"פ בא לארה"ב ונתקבל לרבה של בהכנ"ס בני אברהם בראקסבורי־באסטאן ושמש שנה אחת. משם עבר לכהן בקעמברין מאסס. עד תרפ"ט, וזה כעשרים שנים שמשמש ברבנות בבהכנ"ס אגודת ישראל בבאסטאן, חבר אגודת הרבנים וסגן נשיא ועד הרבנים דבאסטאן, פעיל בעד עזרת תורה וכל מוסדות התורה וא"י והנו מהרבנים החשובים והפעילים.

הרב ר' **משה ראזן** שליט"א

נולד בבריינסק פלך גראדנא, לאביו הרבני ר' יודא ארי' ממשפחת בני תורה ונכבדה. נתחנך בשחר נעוריו בבילסק ובראזשנאי, ואח"כ ישב בשקידה רבה על התורה והשתלם (בעצמו) עד שנעשה בקי בכל הש"ס, ויצא לו שם כאחד הגדולים. התחתן עם בת הרב הגאון ר' הלל דוד הכהן טרייוואש זצ"ל אב"ד ווילקי, המפורסם בספריו „ונגש הכהן" „עבודת הכהן" ועורך „הפסגה" (נגד הויופים בש"ס וראשונים אשר גם חתנו הגרמ"ר שליט"א השתתף בו במאמר גדול „ערוך לנר" נגד המקטינים נס חנוכה - המאמר נזכר לשבח בשדי חמד יע"ש). אחרי חתנותו למד בכולל קאוונא וכבר הי' מפורסם כגדול בתורה בכל הסביבה.

נסמך להוראה מהגאונים ר' יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל ור' משה דאנישעווסקי זצ"ל ונבחר לרבה של קהלת חווייד־אן, פלך קאוונא וכהן בה עד באו לארה"ב. כמה קהלות השתוקקו לבחור בו למנהיגם הרוחני וגם נבחר בקהלות ריטעווע ובסאלאנט, אבל נשאר על משמרתו בקהלת חווייד־אן והתמסר לכל עניני דמתא, ויסד בה ישיבה יחד עם הגאון ר' ישעי' קרליץ שליט"א בעל „חזון איש" אשר הי' מתושבי קהלתו. בפרוץ מלחמת עולם א' עשה גדולות לעזרת הפליטים נגועי המלחמה (והי' אז הרב היחידי שנשאר בכל האזור ההוא, כי כמעט כל הרבנים ואלפי תושבים נסו מהסביבה ההיא בהתקרב הצבא הגרמני). בזמן הכבוש הגרמני וגיוס תתושבים לעבודה ממשלתית הצליח בהשפעתו לשחרר את היהודים מעבודה בשבת, וכן עלה בידו לשחרר הרבה יהודים מעבודה הכרחית, בכלל. אחרי המלחמה

לקח חלק פעיל בהחזקת התורה ויהדות במדינת ליטא, ועמד בראש מפעלים הללו. ממיסדי אגודת הרבנים בליטא וחבר המועצה והי' מהרבנים הכי חשובים בליטא.

בשנת תרפ"ח בא לארה"ב ונתקבל בכבוד ופאר באגודת הרבנים וכל חוגי התורה. נבחר לנשיא הכבוד של אגה"ר וכהבר בועד לעזרת תורה. פעיל מני אז בכל עניני רבנות הקשים ועוזר למוסדות התורה פה ובא"י. הי' ממיסדי ועד הצלה ועשה הרבה למענו.

שמש ברבנות בכמה קהלות בניו יורק וברוקלין אבל היותו מסור כלו לתורה וחדושיו יסד ביהמ"ד פרטי בביתו, להשתחרר מכל תפקידי הרבנות בבתי כנסיות.

הרב ר"מ ראזין שליט"א נמנה בין גאוני זמננו. ומוניטיו יצאו בעולם ביחיד ע"י ספריו הרבים. נדפסו ממנו ספרים דלקמן: "דברי סופרים" על סוגיות הש"ס (ווילנא תרע"ב). "שאילות משה" שו"ת על כל הש"ע. "נזר הקדש" על מס' זבחים (ווילנא תר"צ) מנחות, תמורה, ערכין, כריתות, יומא, מעילה, מכות, בכורות, נדה, בספריו אלו משתמשים בכל הישיבות ודבריו מובאים בספרים שונים וביחוד בס' "מקור ברוך" להגאון ר' נחום גינזבורג זצ"ל האב"ד יאנאווא (ליטא) וכן נתפרסמו ממנו מאמרים בהלכה בירחוני תורה שונים. עוד בבחרותו בא במו"מ בהלכה עם גאוני קדמאי וביחוד עם הגאון האדיר ר' מאיר שמחה זצ"ל מדווינסק והי' חשוב ונכבד בעיני הגאון הנ"ל. גאון בתורה ובמעשים ומהרבנים הכי חשובים ומפורסמים בדורנו.

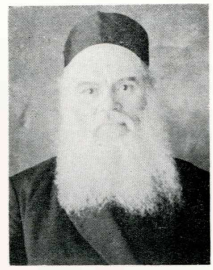
הרב ר' חיים ראזין שליט"א

נולד בעיר חזויידאן (ליטא) לאביו הגאון ר"מ ראזין שליט"א (בע"ס נזר הקדש ע"ס קדשים) מגזע רבנים גאונים וצדיקים. בעודו נער הצטיין בכשרוניותיו הגדולים. הי' בין בחירי התלמידים מישיבת טלז. נסמך להוראה מהגאונים ר' חזק ברוך גינזבורג אב"ד יאנאווא (ליטא) מח"ס "מקור ברוך" ור' עזרא אלטשולער אב"ד ואיניוטא (ליטא) וד' אברהם דובער כהנא שפירא אב"ד קאוונא זי"ל.

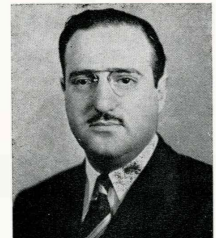
בבואו לארה"ב נתקבל לרבה של ביהכנ"ס בברוקלין. בו הוא מכהן עד עתה. חבר ספר "בכורי חיים" (על ענייני הלכה, וגם הדו"ת והערות לספרי "נזר הקדש" על קדשים). חבר אגודת הרבנים דארה"ב ובועד הרבנים דניו יורק. עוזר הרבה למוסדות התורה והצדקה. ומהרבנים החשובים.

הרב ר' יוסף ראזען שליט"א

נולד בעיר שווערזנא (פלך מינסק) מדינת רוסיא לאביו הר"ר אברהם דובער ז"ל למדן מופלג ויר"ש. בהיותו נער בן י"ב שנים למד בישיבת מיר אצל הגאון ר' חיים ליב ז"ל בשנות תר"מ. תרמ"א. אח"כ למד בוואלאזשין בשמוש בתורה אצל הגאון ר' חיים זצ"ל בשנות תרמ"ז, תרמ"ח. נסמך להוראה בשנת תרנ"א מהגאון נצי"ב זצ"ל ומהגאון הגדול דמינסק מרן יה"ל פערלמאן זצ"ל שמתארו בסמיכתו בתאר גאון, יעל חדושי תורה שלו מנעוריו כותב עליו הגאון דמינסק "מעמיק ומחדש ומעיל מרגניתא דלית בי' טימא". בשנת תרמ"ט התחתן את בת הרב הגאון ר' דובער גאלוב זצ"ל. בשנת תרס"ג נתקבל לרב אב"ד בעיר סוויסלאץ (פולניא) פלך הוראדנא. בשנת תרפ"ו נתקבל לרב הכולל בעיר פאסאיק (נ. דוש.) נדפסו ממנו הרבה קונטרסים ביוראפ בהעתון יגדיל תורה, ובכתובים יש לו הרבה חדושים בהלכה ודרוש אשר לא נדפסו עדיין. הרב שליט"א הוא אחד מגדולי הרבנים החשובים במדינה.

הרב ר' אברהם יצחק ראזענבערג שליט"א

נולד בשנת תרע"ב בלודז (פולין), לאביו הגאון המפורסם ר' יהודא יודל ז"ל. למד ונתחנך על ברכי אביו הג"ל ובישיבת ר' יצחק אלחנן. נסמך להוראה מאביו ז"ל ומהגאונים: ר' משה סולובייציק, מהור"י גרובארד, הר"מ גוזיק ממקוב. בשנת תרצ"ה התחתן עם בת משפחת מיוחסת, מרת שרה מיטה תחי'. שמש כממלא מקום אביו במאנטרעאל, משנת תרצ"ה תרצ"ו, משנת תרצ"ז"ח הי' רב בפרעדריק, מרילנד, מתרצ"ז"תש"א רב בביהכנ"ס "פתח תקוה" בבל' טימור, בתש"א רב בביהנ"ס הר ציון בבלטימור, מתש"ד רב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס בני יעקב בסאוואנא. נשיא ועד הרבנים של מזרח אמריקא, בסאוואנא, נשיא ועד הרבנים של דרום־מזרח אמריקא, חבר ההנהלה של ועד החנוך החרדי בארה"ב. עסקן רב פעלים להרמת קרן התורה והיהדות.

הרב ר' יהודא יודל ראזענבערג ז"ל

נולד בשנת תר"ך בעיר סקאר־שוב (מחוז ראדום פולין). למד ונתחנך בישיבות שונות ותלמיד מובהק של הגאון ר' מרדכי זאב ז"ל ר"מ ואב"ד בעיר סקארשוב. נסמך להוראה ע"י הגאונים המפורסמים: רבי שניאור זלמן בעל „תורת חסד" מלובלין אדמו"ר הגאון והצדיק רבי יחיאל מאיר מאוסטרובצה ורבי זיינוועלע קלעפפיש מווארשא ז"ל. בימי צעירותו הי' מפורסם כעלוי גדול ובקי בש"ס ופוסקים. נתקבל כרב וכמו"ץ בווארשא הבירה. שם הוציא עתון תורני בשם „קול תורה". חבר כשלושים ספרים בפלפול, הלכה, אגדה, תרבות, ידיעות וכו', וביחוד נתקבל ספרו „ידות נדרים". כ"כ תרגם את הזוהר לעברית. בתרע"ג נתקבל לרב ראשי בטורנגו, ובתרע"ט נתקבל לרב ראשי לקהלת עדת ישראל בעיר מאנטרעאל, מקום שם פעל ועשה למען כבוד התורה, הדת, והיהדות. מגזע היחס ומהרבנים המפורסמים על פני כל קצוי תבל, נפטר בשיבה טובה במאנטרעאל ויש שם אהל על קברו. תנצב"ה.

הרב ר' ישראל הלוי ראזענבערג שליט"א

נולד בשנת תרל"ו בלומזה לאביו הרבני המופלג בתו"י ר' גרשון ז"ל ממשפחה מיוחסת ברור־סיא. למד בישיבות לומזה, סלבוד־קה, ובקבוץ מאלטש וכולל־נובהר־דוק. עודנו צעיר לימים הי' ידוע כהעלוי מלומזה, וידיו רב לו בתורה ונואם בחסד עליון. נסמך להוראה מגאוני רוסיא מתקופה העברה, ביניהם הגאון ר' בן ציון שטערנפעלד אב"ק בילסק ומהגאון בעל ערוך השלחן, מנובהרדוק זצ"ל, והגאון בעל ערוך השלחן כותב עליו: „חריף עצום ומעטים כמוהו ראיתי ומובטחני שכאשר ירבה בשנים לשקוד על תורה"ק יהי' מגדולי הדור". התחתן עם בת הגביר המפורסם בתורתו ויראתו ובצדקת פזרונו רבי פייביל גרינבערג מנארעווקע, שנים אחדות אחרי חתונתו נסע לארה"ב ונתקבל לרבה של פאגיבסי ומשם נתקבל לקהלת באיאן, ואחרי זה הי' רבה של אגודת הקהלות בפעטערסון ובבורלינגטון, ובדזשוירסי סיטי. בשנת תרפ"א נתקבל לרב הכולל בסט. לואיס, אבל מסבות שונות לא קבל על עצמו את המשרה הנ"ל, כי אם מלא מקומו של המיסד ונשיא ישיבת ר' יצחק אלחנן, הרב ד"ר רבל זצ"ל, במשרה זו כהן יותר משנה. מלבד משרותו ברבנות בקהלות הנ"ל, התמסר הרבה בארגון החרדים בארצות הברית ופעל גדולות בשדה התינוך בעזרו לישיבת ר' יצחק אלחנן אשר בה כהן כסגן נשיא. ביזמתו נוסדה הקרן „עזרת תורה" הנותנת תמיכה לאלפי רבנים הנצרכים בכבוד. מזמן הוסד הקרן עד היום ישמש כנשיא המוסד. במלחמת עולם א' הי' בין המיסדים של ה„סענטראל רעליף" לנגועי המלחמה ונסע לאירופה אחרי המלחמה. בראש משלחת נכבדה מטעם הקרן הנ"ל, אשר פעלה גדולות ונצורות להצלת והטבת המצב של הישיבות, רבנים בני תורה וחרדים. הוא הי' אחראי עבור הוצאת הש"ס מטעם אגודת הרבנים כאן, אחרי המלחמה הראשונה ונהל את כל המפעל.

מבוני אגודת הרבנים בארצות הברית וקנדה, והרבה מהשפעתה אפשר לזקוף על חשבון פעילתו בה. עשרות שנים הי' רוח החיים בהתפתחותה ושמש שנים רבות כיו"ר בועד הפועל וכנשיאה, ועתה הוא ג"כ יו"ר הנשיאות, ונשיא הסענטראל אורטודוקס קאמיטעט. שגוסד מטעם אגודת הרבנים והדישוינס, ונשיא הסענטראל רעליף קאמיטע. הרב רוזנברג הוא אחד האישים הכי מפורסמים שמצטיין בתורתו, עסקנותו ועדינותו. מדותיו רכשו לו אלפי ידידים ומעריצים בכל החוגים כל גדולי התורה מדור הקודם והנוכחי, התיחסו ומתיחסים אליו בכבוד. עשרות מאמרים בכל מקצועות התורה, פרסם בעתונים: יגדיל תורה, מגדל תורה, הפרדס, נר מערבי, ובעתוני תורה שונים אשר בהם הראה מקצת גודל גאונותו בתורה. בעמקנות ובקיאות עצומה מצטיינים חדושיו הרבים. מלבד חדו"ת כתב כ"כ הרבה מאמרים בעתונות היומית הכללית, אשר בהם לבש עון והגין על קדשי ישראל, ושמשו בשעתם לפולמוס בכל העתונות. שלטון התורה בחיי הצבור והפרט היא סיסמתו, ובה יצר שלשלת והב ארוכה של מעשים כבירים והנו מיחידי סגולה שראו כל כך הרבה פרי ביצירותיהם. וזכו לכתר תורה וכתר שם טוב, ולאחד הגדולים בארץ.

הרב ר' שמואל ראזענבערג זצ"ל

נולד בשנת תר"א בן הגאון ר' ישראל יונה צבי אב"ד טיסא־פירער אונגארן, תלמיד הגאונים: ר' אפרים טשאבא וצ"ל ובעל „כתב סופר" ומהם נסמך להוראה. בשנת תרל"א שמש ברבנות בטשאבא, ומשם נבחר לאב"ד הקהלה העתיקה אונסדארף. יסד בה ישיבה שנתפתחה ונעשתה לאחת הישיבות הכי גדולות והכי מפורסמות באירופה התיכונית. לישיבתו זו הקדיש כל מרצו וחייו, והרביץ בה תורה לאלפי תלמידים עד שנתפרסם לתופס הישיבה הכי מצוין בארצות הנ"ל, והעמיד תלמידים רבים גדולי תורה ויראה מפורסמים. הנהיג סדר ידוע בישיבתו וממנו למדו וכן עשו הרבה מתלמידיו הגדולים, ששמשו את"כ כרבנים ויסדו ישיבות שהתנהלו בנוסח הישיבה דאונסדארף. ראוי להזכיר אחדים מתלמידיו המפורסמים ה"ה: הגאונים: ר' שמואל דוד הלוי אונגאר וצ"ל הגאב"ד ור"מ דנייטרא, ר' יהושע בוקסבוים זצוק"ל הי"ד הגאב"ד ור"מ דגאלאנטא, ר' אשר לעמיל שפיצער הגאב"ד דקירכדרויף וצ"ל.

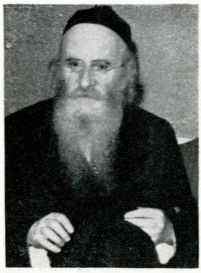
הי' לו בן יחיד עדיו לגאון שהי' חתנו של הגה"ק ר' הלל ליכטענשטיין הגאב"ד דקאלאמיי וצ"ל בעמח"ס „תשובות בית הלל", „משכיל אל דל" ועו"ס, ובנו זה נפטר בחייו. בצדקתו אשר היתה למופת, השתלט על צערו האיום ומצא נחמתו בהרבצת תורה באופן מופתי, וכל גאוני הדור העריצוהו מאד. הערצה מיוחדת הראו לו הגה"ק בעמח"ס „דברי יחזקאל" הגאב"ד והאדמו"ר דשינאווע, והגה"ק בעמח"ס „דרכי תשובה" הגאב"ד והאדמו"ר דמונקאטש.

כתב הרבה חדו"ת בכל המקצועות ונדפסו אחרי פטירתו הספרים „באר שמואל" הלכות מקואות ואיזה חידושי הלכה, ונשארו בכתובים הרבה חדושים נפלאים מגאון וצדיק זה.

אחרי פטירתו, ח"י סיון תרפ"א, נבחר לממלא מקומו נכדו (בן בתו) הרב הגאון ר' יוסף יונה צבי הלוי האראוויץ שליט"א לגאב"ד ור"מ אונסדארף, ושמש עד תרפ"ט, שאז נתקבל לאב"ד הקהלה המפוארה פראנקפורט דמיין.

הרב ר' מנחם בנימין בן ציון ראטענבערג-האלבערשטאם שליט"א

האדמו"ר מצאנז

נולד בשנת תרמ"א בוואהלבורם (פלך קיעלץ פולין). לאביו הרב הגאון הצדיק ר' אהרן הקדוש הי"ד אב"ד ביאלא-ביעליץ (נהרג על קדוש השם בק"ק טארנא כ"ו סיון תש"ב) בן הרה"צ ר' יוסף זאב מקשאנוב, בן הגה"ק ר' דוד אבד"ק קשאנוב בנו של רשכבה"ג בעל דברי חיים זצ"ל מצאנז. אם אביו היתה בת הרה"ק ר' מענדלי אבד"ק גלאגוב, בן הרה"ק ר' אשר רוכין חתנו וממלא מקומו של חותנו הרבי ר' נפתלי הורביץ בק"ק ראפשיץ זצ"ל. אמו של זקנו מוואלבורם היתה בתו של הקדוש ר' משהלי מלעלוב בנו ומילא מקומו של הרה"ק ר' דוד"ל מלעלוב ותחן היהודי הקדוש זצ"ל. חותן זקנו הר' הה"ק ר"א משה רוקח בנו של רשכבה"ג רב שר שלום מבעזח ותחן בנו של הקדוש בעל אוהב ישראל מאפטא זצ"ל. אביו ז"ל חבר ל"ב ספרים בהיותו בן ל"ב שנים (כש"כ אז בצוואתו שנת תרנ"ח) מהם: ספר "מלקט באמרים" מאמרים שונים בכל המקצועות "תליסר נהרי דאפרסמוגא עה"ת" (י"ג חבורים). "גדולה תשובה" דרשות ב' חבורים לשה"ג ושבת שובה גדולים בכמות ואיכות, "קצור קונקורדנציא" ר' יוחנן לשיטתו" על כל מאמרי ר' יוחנן. חבור על ד"ה ש"ע. "מגד ארץ" תמצית פסקי דינים של הפרמ"ג על ש"ע או"ח (תרס"ז מונקאטש) וכל גדולי ישראל חדרו לקראתו. "פרי נאה" ג"כ תמצית דינים וברורים של הפר"מ יו"ד (תרצ"ט ביל'וריי), "מאירת עינים" רמזים על כל פסקי הרמב"ם איך נכללים באותיות ואלה המשפטים עפ"י מדרש רבנו בחיי שכל התורה נכללה בפ' משפטים, והשאר נאבד.

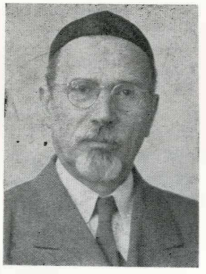
נתחנך אצל זקנו אבי אמו האדמו"ר הק' ר' אלטר מאיר דוד הלוי ראטענבערג מוואהלבורם בן בנו של הגה"ק ר' פנחס מאפטא בנו ומילא מקומו של הגה"ק בעל אור לשמים (וגודל יחוס אבותיו צר הגליון מהכיל), ונסמך לאדמו"ר מזקנו הנ"ל. שמש ברבנות, ובאדמוריו"ת בעיר וואידיסלוב. בעת מבחן באדמוריו"ת וברבנות בבית מדרשו "דברי חיים" שיסדו לו הכידיו ומעריציו אחרי בואו לארה"ב. יש לו הערות רבות בד"ת בכל המקצועות (עודם בכתובים). הי' חבר בנשיאות אגודת האדמוריי"ם כשלש שנים. פעיל בהסתדרות אגודת ישראל, בועד העזרה, ומיסד של ועד הברית. התחתן בשנת תרס"ג עם בת הגה"צ ר' אברהם חיים ראובן ראטענבערג אבד"ק וואידיסלוב בעל שו"ת שפתי אברהם. תלמידו ומחונכו של דודו הגה"ק בעל הידושי הרי"ם זצ"ל שהי' אחי אביו הגה"צ ר' יעקב יוסף זצ"ל. חשוב ונכבד בכל החוגים מני אז היותו באירופה וגם פה.

הרב ר' משה ראטענבערג שליט"א

נולד בשנת תרע"ט בווארשא (פולין), לאביו הקדוש ר' יעקב יוסף זצ"ל. למד בישיבות המפורסמות: "מתיבתא" "ישיבת חכמי לובלין", אצל הגאון המפו' ר' מאיר שפירא זצ"ל, מח"ס "בכורי אביב" (קדשים), ועוד אתו כמה ספרים בכ"י. בשנת תש"א הגיע לארה"ב, ובשנת תש"ג התחתן, ונשא לאשה בת משפחה ירושלמית ידועה, משפחת "בלויא" בא בשנה יסד את ישיבת חכמי לובלין. בדעטרויט, מקום הוא הר"מ ומנהל הישיבה. הנו אישיות רב פעלים למען כבוד התורה ולומדי', גדול בתורה ובהוראה, מהתלמידים המצוינים של הרב שפירא זצ"ל.

הרב ר' דוד ראכמאן שליט"א

נולד בהאלוסק בשנת תרמ"ד לאביו הרבני המופלג בתו"י ר' מנחם ז"ל ולאמו רחל ע"ה. נתחנך על ברכי אביו, ואח"כ אצל הגאון ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל בישיבתו בהאלוסק, ומשם נסע לסלוובודקה, ורבו המובהק הוא זקן גאוני דורנו הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א.

עיד בבחרותו נתפרסם בתורתו ובכשרונותיו, והשתייך בין התלמידים הכי מצוינים בישיבות בהן למד. רבותיו הגאונים ר' ברוך בער לייבאוויץ וצ"ל ויל"ח ר' איסר זלמן מלצר שליט"א סמכו ידיהם עליו ועטרוהו בסמיכת חכמים, ונסמך להורות ולדון גם ע"י הגאון הריבד"ז זצ"ל.

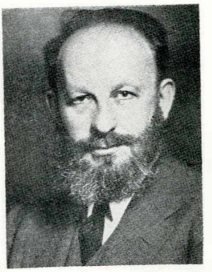
בשנת תרס"ה בא לארה"ב וכאן התחתן ונשא את בת הרבני הנדיב המפורסם בצדקת פזורנו ר' ישראל מנישבין ע"ה. אחרי באו לארה"ב נתמנה לראש ישיבה בישיבת רבנו יצחק אלחנן, והרביץ בה תורה איזה שנים. שעוריו המצוינים, תורתו ומדותיו קנו לו שם בעולם הרבני, והנו חבר חשוב באגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

כתב הרבה חד"ת בכל המקצועות, והרבה מאמרים בהלכה הדפיס בקובצי תורה שונים וביחוד ב"שערי ציון", "המאסף", "יגדיל תורה", "הפרדס" ועוד

עזב את משרתו בישיבת רי"א הנ"ל, וגם לא אבה לשרת ברבנות ועלה בידו ליסד בית מסחר והצליח בעסקיו. בכל זאת לא מש מאוהלה של תורה ולומד לרבים ומחדש וכותב כל השנים. מלבד הצטיינותו בתורה כאחד מגדולי הרבנים במדינה, הנו כ"כ מצוין במעלות ומדות, וביחוד מפורסם בנכונותו לעזרה לכל מוסדות התורה והצדקה, והנו עסקן נכבד ותיק בהתאחדות תלמידי סלובודקה, בעזרת תורה ובישיבות רבות.

מגדולי הרבנים הלומדים בארה"ב, אהוב בכל החוגים, ובנו הוא הרה"ג המפו' ר' מנחם שליט"א רב דקהלת "שערי תפלה" בפאר ראקאוויי.

הרב ד"ר דב רבל זצ"ל

נולד בקובנה בשנת תרמ"ה. אביו ר' נחום שרגא, הי' למדן גדול ורב בכמה קהלות בליטא, ומידידי הגאון ר' יצחק אלחנן ספעקטאר. בגיל חמש התחיל ללמוד גמרא ובראות אביו, שבנו בעל כשרון גדול ועלוי, למד אתו עד פטירתו (עד גיל 12) את"כ למד זמן קצר בישיבת טעלז, אצל הגאון ר' יוסף לייב בלאך זצ"ל ואצל הגאון ר' יצחק בלאזער, עד עלית הנ"ל לא"י.

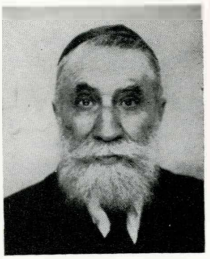
בשנת תרס"ו בא לארה"ב, וראשי אגודת הרבנים כבדוהו מאד, וראו שלגדולות נוצר. בשנת תרס"ט נשא לאשה מרת שרה למשפחה נכבדה טרעוויס, המפורסמת בצדקת פזרונה למוסדות התורה. אחרי חתונתו השתלם בהשכלה וקבל תאר ד"ר, ממכללת "דראפסי". בשנת תרע"ה הוזמן ע"י הרב הגאון רמ"ז מרגליות ועוד רבנים ובע"ב נכבדים, והתיצב בראש ישיבת "יצחק אלחנן" אשר עד אז לא הצליחה להתפתח, בהאמינו בכל לבו שהתורה תוכל לצמוח אפילו באמריקא, העמיד את עצמו, ונתן שכמו לבנינה והתפתחותה של הישיבה הנ"ל. תיכף תפש את הבעיה, ובא לידי מסקנה, שספסלי בהמד"ש מתרוקנים מסבת הדרישה להשתלמות מדע כללית, ובכדי להבטיח את המשך הלמודים בתורה נתון שהישיבה תאפשר לתלמידים, השתלמות גם בלימודים כלליים. בבואו לידי הכרה זו יסד בשנת תרע"ה בית ספר תיכוני לישיבתו הנ"ל, הראשון בישיבות ארה"ב. בשנת תרכ"א הכניס את ביהמ"ד למורים של המזרחי, והסמינריון הנ"ל נעשה חלק בלתי נפרד מהישיבה. השתדל בכל כחו ומרצו להשיג גאוני תורה לרמ"ים. בשנת תר"פ הביא את הגאון ר' שלמה פולאטשעק זצ"ל (העלוי ממייצעט), אחרי פטירת הנ"ל בשנת תרפ"ח, הביא את הגאון ר' משה סולובייציק ז"ל (בנו של הגאון מרן ר' חיים מבריסק). בה בשנה הצליח להשיג רשיון מהממשלה לפתוח מכללה, ובזה אפשר שהתלמידים לא יצטרכו לבקר במכללות שיש בהן לרוב אטמוספרה המתנגדת לרוח הדת. הצליח להשפיע על כל גאוני הדור שבקרו בארה"ב, להרציא שעורים בישיבתו הנ"ל. הגאון ר' שמעון שקאפ מברריסק זצ"ל הרציא שעורים שנה תמימה, רבה הראשי של א"י הגאון ר' א. י. קוק זצ"ל, והגאונים ר' אד"ב כהנא שפירא קובנה, רמ"מ עפשטיין, ר' מאיר דן פלאצקי, ר' מאיר שפירא לובלין ועוד. הגאונים הנזכרים נענו לבקשתו והרציאו שעורים, ועל ידי זה נתפרסמה ישיבתו בין הישיבות המפוארות בעולם. מלבד היותו ראש הישיבה הי' כ"כ נשיאה, והקדיש כל כחותיו ומרצו, לא רק לענינה הרוחניים כי אם גם להתפתחותה הגשמי. בכב' ענין את הנדיבים מהקהלות בכל הארץ, עד שהצליח להקים בנין נהדר, וגדול למשכן הישיבה. עבודתו היתה על אנושית, ומלבד ההרצאות, הבחינות הועידות, לכל מחלקות הישיבה, השתתף בכל עניני הצבור הרחב.

הי' מראשי אגוה"ר והשתתף בכל עבודתה, וממיסדי "עורת תורה" וחבר ההנהלה. פעיל בהסתדרות המזרחי, ומשפיע גדול בכל מהלכה. כתב הרבה חדו"ת ומאמרי מדע, וחכ"י הי' עורך באנציקלופדיא "אוצר ישראל" ועשרות ערכים נכתבו על ידו. כ"כ נדפסו ממנו הרבה מאמרים בהלכה בהמאספים: יגדיל תורה, נר מערבי, הפרדס וזורב. הרבה מאמרים חשובים נדפסו ממנו גם באנגלית בירחונים וקובצי מדע שונים. האיר הרבה ענינים חשובים סתומים בתולדות ישראל. הי' גדול בתורה ובחכמה, הצליח להקים את המוסד לתורה הכי גדול בארה"ב. נפטר ב' כסלו תש"א בניו יורק. תנצב"ה.

השאיר אחירו שני בנים, נחום שרגא, ואליעזר צבי. האחרון הי' עורך של ה"אוניברסל דזשואיש אנציקלופדיא" וגם הדפיס ספר "אוצר הסוטה" פירוש על הלכות סוטה להרמב"ם.

אחרי מותו החליטו מנהלי הישיבה לקרא על שמו את מחלקת הישיבה שבה לומדים הרבנים למודים שמיים, גם סניף חשוב של הפועל המזרחי נקרא על שמו.

הרב ר' אלי' אברהם רענשבערג שליט"א

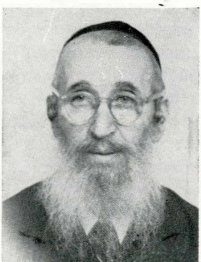

נולד בשנת תרל"ח בזעמברא־ווא (פולניא), לאביו הרב הגאון הק' בעל הוראה נודע, צדיק נשגב מוה"ר דוב מנחם רענשבורג ז"ל הי"ד בעמח"ס "מנחת מנחם" ו"דברי מנחם". נצר מגזע גאונים, מצד אביו מהר"ם יפה בעל הלבושים, ומצד אמו ממהר"ם פאדובה ז"ל אשר שני המשפחות מצאצאי רש"י מזרעא דדוד המלך קא אתי.

נתחנך בישיבות גדולות ביניהם ישיבת טעלז, ועל ברכי אביו הגאון הנ"ל ז"ל. נשא אשה בת ת"ח גדול וגאון בקי נפלא בשני התלמודים מגזע רבנים מפורסמים וגדולי היחוס. נסמך להוראה בשנת תרנ"ט מהגאונים: ר' צבי הירש רבינוביץ אבד"ק קובנה, ור' משה דאניעשעווסקי אבד"ק סלובודקה ומשאר גאונים. עד שנת תרפ"ד כהן ברבנות בקהלות שונות בפולין וליטא, וכעת הוא מכהן ברבנות בעיר שיקאגא בבהכנ"ס בני ישראל. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. ומהרבנים החשובים.

בנו הוא הרב הגאון המפו' ר' אלתר דוד שליט"א, מתל תלפיות ירושלים, מח"ס "משפט הצבאי בישראל". ספר זה יחיד וראשון במינו וזכה להתעניות רבה בכל החוגים וגדולי ירושלים מרבים בשבח הספר ומחברו.

הרב ר' אברהם דוד רובין שליט"א
האדמו"ר מלאנצוט

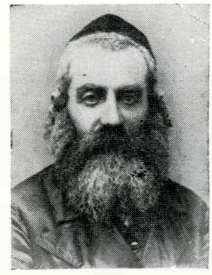

נולד בעיר לאנצוט (גאליציע) בשנת תרמ"ז, לאביו הרה"צ האדמו"ר ר' אליעזר רובין, נכד האדמו"ר ר' מנחם מענדל מלינסק זצ"ל. אמו היתה נכדית הגה"ק בעל בני יששכר זצ"ל. נתגדל ונתחנך אצל זקנו הרה"צ ר' שמחה אב"ד לאנצוט (אביו נקטף בדמי ימיו), ואצל הרה"צ ר' אברהם מרדכי ז"ל ממאשציסק.

התחתן בשנת תרס"ו ואשתו הרבנית טאבא חוה תחי' בת הרה"צ ר' שלום רובין זצ"ל נכד הרה"ק ר' אשר ישעי' מראפשיץ

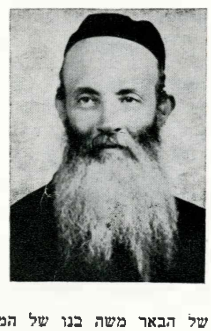
זצ"ל. שמש באדמוריז"ת ברישא, גאליציע עד שנת תרפ"ח. בתרפ"ט הגיע לאמריקה. חסידיו ומעריציו יסדו לו בהמ"ד מקום לתורה ותפלה בשם „בית הכנסת לאנצוט". חבר אגודת האדמורי"ם. הסתדרות אדמורי"ם פעיל בועד העזרה וחבר לועה"פ שלה. מהאדמורי"ם החשובים בניו יורק.

הרב ר' יוסף דוד רובין שליט"א
האדמו"ר מסאסוב

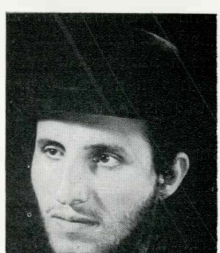
בן האדמו"ר ה"צ ר' אלעזר רו־בין מסאסוב. נולד בסאסוב בשנת תרנ"ח ונתחנך אצל אביו. יחוסו נמשך למעלה בקדש עד ראפשיץ וזה סדר תולדותיו. אביו רבי אלעזר בן האדמו"ר הגה"צ ר' יעקב יוסף זצ"ל אב"ד גלאגאו, בן הרהגה"ק ר' מנחם מענדל בן הרה"ק ר' אשר ישעי' מראפשיץ זצ"ל. האדמו"ר מסאסוב הוא אחד מחשובי החברים של אגודת האדמורי"ם בארה"ב. הרבה עזר ועזור לעזרת תורה ולועד העזרה של אגודת האדמורי"ם. ספרו „עצי לבנון" עה"ת ואגדות הש"ס חלק א' נדפס באירופה בשנת תרפ"ח. בשנת תרפ"ט יצא לאור החלק ב' באמריקה ובה בשנה נדפסו קטעים מספרו זה באידיש ע"י המן מעריציו. אביו ז"ל הוא בעל ספר „זכרון אלעזר" עה"ת. מלבד יחוסו הנ"ל הנו כ"כ נין ונכד מסאסוב, קאושניץ, בעלז, אלעסק, ליזשענסק, ולאטשוב, טשערנאבעל, המגיד מסקול, והמגיד הגדול ממעזריטש. אשתו הרבנית תחי' היא ממשפחת הגה"ק בעל דברי חיים מצאנז זצ"ל. הרבי מסאסוב שליט"א מפורסם בצדקתו ובצניעותו והוא יושב אוהל על התורה ועל העבודה. אחרי חתונתו התגורר בשטעריץ ע"י לעמבערג ושם מלא מקום זקנו במשך איזה שנים. בשנת תרצ"ג בא לארה"ב ומעריציו יסדו את החברה „אגודת אלעזר מסאסוב" אשר משמש למקום תורה ותפלה.

הרב ר' ישכר בעריש רובין שליט"א
האדמו"ר מדאמבראווא

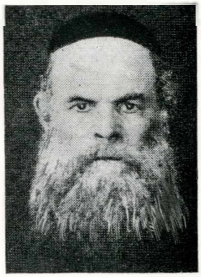
נולד בשנת תרנ"ג בדאמבראווע (פלך טארנאוו), לאביו הרה"צ ר' חיים יחיאל זצ"ל אב"ד לימנא, ואח"כ האדמו"ר מדאמבראווע. בהרה"צ ר' מאיר"ל זצ"ל מגלא־גוב בהרה"צ ר' מנחם מענדל (חתנו של בעל אור לשמים) בהרה"ק ר' אשר ישעי' חתן מרן הגה"ק ר' נפתלי זצ"ל מראפשיץ. זקנו ר' מאיר"ל הנ"ל הי' חתנו של הרה"ק ר' יוסף אונגער זצ"ל אב"ד קאושניץ ומ"מ אביו הגה"ק ר' מרדכי דוד מדאמבראווע. הרה"צ ר' יוסף הנ"ל הי' חתנו של הבאר משה בנו של המגיד הקדוש מקאושניץ (וחתנו של הרה"ק ר' אלעזר בהרה"ק בעל נועם אלימלך מליזענסק). אביו הנ"ל הי' חתן הגה"צ ר' אלכסנדר ליפא בן מרן הרה"ק ר' יצחק אייזיק זצ"ל מזדיטשוב. נתחנך אצל אביו ונסמך מהגאון ר' שמואל פיהרער זצ"ל אב"ד קראסנע, ועוד רבנים. התחתן בז"ר בשנת תרע"ה ממשפחת אפרתים בינדיגער ווייגבערגער נכדית בעל הנועם אלימלך והרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל. בשנת תרע"ח בא לברלין כפליט ומצא ידידים ומעריצים אשר יסדו לו חברה בשם „אנשי פולין" והתרכזו סביבו כל יהודי פולין ומדינות השכנות שדרו בברלין, ורבנים ובע"ב שלמים באו לשמוע חד"ת. כ"ד שנה שמש ברבנות בברלין בקהלתו הנ"ל, והי' פעיל בכל עניני הדת ועזר לכל המוסדות שנציגיהם באו לבקש עזרה בברלין. ביתו הי' פתוח לרווחה ומאות בחורי פולין התאכסנו בביתו ולמדו בבית מדרשו. בשנת תרצ"ט נמלט מצפרני הגרמנים ובא לארה"ב ומעריציו יסדו לו חברה בשם „ביהמ"ד דחסידים" בניו יורק, המשמש בית של תורה וחסידות. יש אתו כ"י ספר „אמרי נועם" מאביו זצ"ל עם הוספות משלו שיצא לאור בקרוב. (חדושים נפלאים בתורה ובחסידות). חבר באגודת האדמורי"ם ופעיל בועד העזרה ושאר מוסדות התורה, ומהאדמורי"ם החשובים בארה"ב.

הרב ר' מנחם מענדל רובין שליט"א
האדמו"ר מסעליש

נולד בשנת תרפ"ב בסאסרעגען (הונגרי'), לאביו הרב הגה"צ האדמו"ר ר' יעקב ישראל וישורון רובין הי"ד אבד"ק סאליצע, ואח"כ רב ואדמו"ר בסאסרעגען, מהאדמורי"ם הכי חשובים ברומני' החדשה ונהרו אליו רבים ליהנות ממנו עצה ותושי' והצטין בעמקנות ובירור הלכה בד"ח ש"ע. מח"ס (בכ"י) שו"ת והגהות על דחש"ע ודרשות. ביחוד הצטין בהכנסת אורחים ובית פתוח לרווחה, והי' גם אישיות חשובה אצל הממשלה, בן הגה"צ ר' בריך רובין זצ"ל האדמו"ר מברוזדוביץ (חתן הגה"ק מהר"מ מזידיטשוב זצ"ל), זוד ד' (בא"ב) להגה"ק ר' אשר ישעי' מראפשיץ זצ"ל. כ"כ נצר מגזע הגה"ק מבעלז, קאסוב, טשערנאבעל, פרימישלאן, ליזענסק, קאזניץ. נסמך להוראה מגאוני זיבעניבירגען. התחתן בשנת תש"ד עם בת הגה"צ אבד"ק ריינזוב ואדמו"ר בסעליש (בן הצה"ק ממעליץ וחתן הצה"ק בעל קדושת יו"ט מסיגוט זצ"ל). מלא מקום חותנו באדמוריז"ת בסעליש ואב"ד מוושאי. אחרי שניצל ממחנה הריכוז באשכנז הי' מבוני עדה חרדית בגרמני', מייסד ונשיא ישיבה המפוארה „שארית הפליטה" בקרומבאך, בייערן שנצטיינה כיחידה במהותה ואופנה, ומטרתה היתה להוציא צעירים מקיבוצים חפשים ולחנכם בלומדות וחסידות. נשיא ישיבת „שארית הפליטה" דקרומבאך וממיסדי ישיבות ובתי אולפנא לפליטים בגרמני', ובשנת תש"ח בא לארה"ב וידידיו ומעריציו יסדו לו חברה ובהמ"ד בשם „עדת ישראל" בברוקלין, ומכהן באדמוריות הנה המ"מ של אביו וחותנו זצ"ל, מהאדמורים הצעירים החשובים.

הרב ר' חיים צבי הלוי רובינשטיין זצ"ל

נולד בעיר סלאנים (רוסיא) בשנת תרל"ב לאביו הר"ר אשר רובינשטיין ז"ל, ת"ח ולמדן גדול מגזע לומדים מפורסמים. נתחנך בישיבת סלאנים ובישיבת וואלא־זין אצל הגאון ר' חיים מבריסק זצ"ל. נסמך להוראה בן י"ז שנים מרבו הגאון ר' חיים הנ"ל ומהגאון ר' שמואל סאלאנט זצ"ל ועוד גדולים. התחתן בן י"ט שנים עם הרבנית חי' שרה בת הר"ר אשר הכהן ז"ל ממשפחת רבנים בליטא (דודה הי' הגה"ק האדמו"ר רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל). אחרי נישואיו נסע לא"י ונתקבל לר"מ בישיבת עץ חיים ושמש ה' שנים. אח"כ נתקבל למנהל בישיבת שערי תורה ביפו וכהן י"ג שנים. בשנת תרע"ב בא לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת „בקור חולים" בשיקאגו. משם עבר לכהן בביהכנ"ס בני ראובן שערי תפלה נוסח הארי". בשיקאגו, והי' רבה עד יום מותו. בתרע"ה יסד ישיבה קטנה בביתו ואשתו הרבנית הספיקה אש"ל. אחרי זמן עברה הישיבה הקטנה ונהיתה „בית המדרש לתורה" שהרב רובינשטיין יסדה והתמסר אלי' כל ימי חייו.

הי' חבר באגוד"ר דארה"ב וקנדה ובמרכז הרבנים שיקאגו. מלבד גדלו בתורה הי' עסקן בצרכי צבור, ביחוד פעיל במוסדות א"י ועמד בראשם. מכניס אורח גדול וחביב בכל החוגים והי' מהרבנים החשובים בארה"ב. נפטר ח' מרחשון תש"ד.

ת נ צ ב " ה

הרב ר' מרדכי זונדל רובינשטיין ז"ל

נולד בשנת תרל"ה בחאמסק (פולין). נתחנך בישיבות: וואלא־זשין, וסלבודקה (בזמן אחד עם הגאון ר' ברוך בער לייבוביץ זצ"ל ועוד גאונים מפורסמים). הי' גדול בתורה ומפורסם וספרא רבא ואחרי חתונתו התישב במאלאדעטשנא וסרב לקבל רבנות. התמסר למסחר ועשה סוחר גדול ונדיב ושמעו הטוב נודע בכל הסביבה. עשה הרבה תיקונים בקהלת מאלאדעטשנא והשפעתו היתה גדולה בכל ענייני דמתא. ביתו הי' פתוח לרוחה וכל הרבנים והאדמורי"ם שבאו למאלאדעטשנא התאכסנו בביתו. חבר ספרים: „איש יהודי" (דעיונות) ו„גידודי רוסיא". אהבתו לארץ ישראל היתה נפלאת, ומענינת העובדה שעוד בימי המאורעות בא"י בשנת תרצ"ז כתב מאמר שלם אשר בו מבשר הקמת מדינת ישראל, האמין בכל לבו שכל מה שדיבר רחמנא לטב עביד, ובכל מאורע בחיי ישראל ראה התקרבות הגאולה. זקן ושבע ימים נרצח בידי הנאצים הי"ד.

חתנו הוא הרב הגאון ר' יהודא דוד גאלדמאן שליט"א, מחשובי הרבנים דשיקאגו.

הרב ר' נחום רוגוזניצקי זצ"ל

נולד בשנת תרכ"ה בביאליסטוק (פלך גרודנה פולין). לאביו המופלג בתורה ר' יצחק שמעון ז"ל מביאליסטוק. נתיתם כבן שבע ובהיותו בן תשע שלחה אותו אמו ירושלימה לזקנו הרב ר' מרדכי רוגוזניצקי (שבנו הי' הרב הגאון ר' ארי' ליב זצ"ל רב עיר נאליבוק ע"י סטוידץ). הצטין בלימודיו ובשקידתו המופתית והגאון ר' שמואל סלאנט זצ"ל חבב אותו וקבע אתו שעור מיוחד בחושן משפט. בשנת תרמ"ב התחתן עם בת הרב המפורסם ר' זלמן חיים ריבלין ז"ל מנהל הת"ת הכללית „עץ חיים", ואחרי פטירת חותנו נתמנה מטעם הגאון ר' שמואל סלאנט למנהל ובוחן בעץ חיים. הנהלתו ומסירת נפשו העלו את ת"ת עץ חיים למדרגה גבוה עד שהת"ת גופא נעשתה לישיבה, והוציאה לומדים מופלגים, והצלחה זו פרסמה שמו הטוב ונעשה למחנך ראשי להחנוך התורני בעיה"ק. כחותיו הרוחניים היו גדולים אבל גופו הי' חלוש ובימי מלחמת עולם א' כששרר הרעב והדוחק בעיה"ק נחלה ונפטר ביום ד' מנ"א תרע"ח תנצב"ה. בנו הוא הרב הגאון ר' זאב וואלף ראגין שליט"א מבאסטאן מחשובי חברי אגוד"ר דארה"ב וקנדה.

הרב ר' יצחק יעקב רודרמאן שליט"א

נולד בעיר דאלהינאוו בשושן פורים שנת תרס"א, לאביו הרב ר' יהודא ליב הלוי שהי' ראב"ד דאלהינאוו, ולאמו שינא בת ר' יעקב פוטרפס. למד בישיבת כנסת ישראל בסלבודקה אצל הגאון ר' מ"מ עפשטיין ז"ל ונסמך ממנו להוראה בשנת תרפ"ו. בו בזמן נסמך ג"כ מהגאונים ר' מאיר אטלס ור' אברהם דובער כהנא שפירא, הגאב"ד קאונא ז"ל. בשנת תרפ"ד התחתן עם בת הגאון ר' שפטל קרעמער זצ"ל (גיסו של הגאונים ר' משה מרדכי עפשטיין ור' ברוך הלוי הורביץ זצ"ל ויבל"ח ר' איסר זלמן מלצר שליט"א). עודנו צעיר הצטיין בכשרונותיו. בהיותו בן י"ח כבר הי' בקי בכל הש"ס ראשונים, ואחרונים, והי' מפורסם בשם העלוי מדאלהינאוו. הגאון ר' חיים מבריסק בעת שהי' במינסק בזמן מלחמת העולם הראשונה, קרב אותו והתענין מאד בלמודיו, ואמר עליו: שהוא עלוי עצום. התמסר להרבצת התורה ובשנות תרצ"ג יסד ישיבת „נר ישראל" בבלטימור שהתפתחה לאות ולמופת. (ישיבה זו היא מן הראשונות אחרי ניו יורק ומיוסדת בנוסח אירופה. היינו שילמדו בה רק למודי קודש). הרבה עמל ומרץ השקיע הרב רודרמאן ביצירתו זו עד שזכה לראות פרי הלולים. הרב רודרמאן הנו מראשי הישיבה המפורסמים ואחד מגדולי התורה. חבר ספר „עבודת לוי" (על קדושים) בהיותו בן כ"ו שנים, ספרו זה עשה רושם בעולם התורני.

הרב ר' אלעזר רוזענפעלד זצ"ל הי"ד באושפיצין

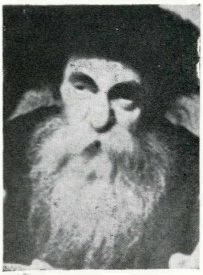
נולד בשנת תרכ"ב בעיר קאמינקא גאליציע, בן הרה"ק ר' יהושע זצ"ל בן הגה"ק ר' שלום זצ"ל מקאמינקא.

נתחנך אצל אביו הרה"צ הנ"ל, והי' תלמיד חבר להרה"ק ר' שלמה האלבערשטאם זצ"ל מבאבוב. נשא (בז"ר) את בת הגה"ק רשב"ה מרן בעל „דברי חיים" זצ"ל אב"ד ואדמו"ר צאנז. שמש ברבנות בבאכניע ומשנת תרנ"ז מלא מקום אביו, ואח"כ כהן ברבנות ואדמוריו"ת באושפיצין ונקרא בפי כל על שמה.

עלה לארה"ק (תרצ"ו) והתישב בעיה"ק צפת, ואח"כ תקע דירתו בעיה"ק ירושלים. איזה זמן לפני פרוץ המלחמה נסע לפולין ונהרג בידי הנאצים הי"ד.

האדמו"ר מאושפיצין הי' מזקני האדמורי"ם בדורנו מהשרידים מדור הישן אשר זכה לשאוב תורה וקדושה מחותנו הגה"ק הנ"ל. ספר פעם בשיחה (בליל שבועות) ע"י השלחן בירושלים, שחותנו הגה"ק בד"ח זצ"ל אמר פעם במסבת ליל ש"ק בזה"ל: "אתם מדור הזה מה אתם יודעים הלא אין אתם יכולים להיות אפילו חסידים. אני אוכל להיות לפחות חסיד, כי הכרתי עדין אדמורי"ם וזכיתי להסתופף בצלם. אבל אתם את מי אתם מכירים?"— והאדמו"ר מאושפיצין גמר שיחתו ואמר: ואני מוסיף על דברי חותני הקדוש ואגיד שאני לפחות הכרתי חסידים כי ידעתי את חותני הגה"ק אבל אתם בדור יתום זה אין לכם כבר כל מושג כלל...

הרב ר' **אהרן רוקח** שליט"א
האדמו"ר מבעלז

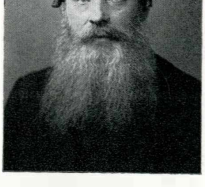

נולד בשנת תרל"ח בטשערנא־בעל רוסיא. בן הרה"ק ר' ישכר דובער זצ"ל האדמו"ר מבעלז, בהרה"ק ר' יהושע זצ"ל מבעלז, בהגה"ק ר' שלום זצוק"ל האדמו"ר מבעלז הראשון, נכד הגאון ר' אלעזר רוקח מאמסטערדאם. והאדמורי"ם מטשערנאבעל וקאלין.

נתחנך על ברכי אביו זצ"ל, ומימי נעוריו התנהג בפרישות נפלאה וחסידות עד כי קדוש יאמר לו. אחרי פטירת אביו, תרפ"ז נתמנה לממלא מקומו ואלפי חסידי בעלז מכל גאליציע ואירופה התיכונית נהרו אליו והסתופפו בצלו. מגדולי האדמורי"ם בדורנו וממנהיגי היהדות החרדית. בפרוץ המלחמה ומשטר הנאצים ימ"ש בפולין עבר עליו כל גל הצרות הנוראות ונמלט בדרך נס לארה"ק והתישב בתל אביב.

רבים משכימים לפתחו ומסתופפים בצלו, והנו מהאדמורי"ם הכי חשובים ומפורסמים בתבל.

הרב ר' **דוד רוקח** שליט"א
האדמו"ר מהיוונוב־דראהביטש

נולד בעיר בעלז בשנת תרנ"ח לאביו הרה"צ ר' אברהם יעקב רוקח זצ"ל האבד"ק היוונוב, בן הרה"צ ר' אלעזר זצ"ל, בן הרה"צ ר' משולם זצ"ל אבד"ק באריסלאוו ולמעלה בקודש עד הגה"צ המפו' ר' אלעזר רוקח זצ"ל אבד"ק אמסטרדאם בעמח"ס מעשה רוקח על התורה ומשניות וחתן הגה"צ ר' אלי' הארשאוויסקי זצ"ל אבד"ק דראהביטש מחבר ספר אזור אלי'. אמו היתה בת הרה"צ ר' דוד פלאם זצ"ל בן הרה"צ ר' שלמה זצ"ל בן הרה"ג והצ' ר' דובעריש סגי נהור אבד"ק אלעסק זצ"ל בן הרה"ק ר' שלמה לוצקער זצ"ל המגיד מסיקאהל מח"ס דברת שלמה, תלמיד מובהק מהרה"ק הרבי ר' בער זצ"ל. האדמו"ר שליט"א נתחנך אצל אביו וזקנו הרבנים זצ"ל. שימש באדמו"ריות בעיר לבוב ואח"כ במאנטרעאל (קאנאדע) ומשם בא לארצות הברית.

הרב ר' **ישכר דוב רוקח** שליט"א, האדמו"ר מלינסק

נולד בעיר דינוב גאליציע. בן הרה"צ ר' מנחם מענדיל זצ"ל בהרה"צ ר' יהודא זצ"ל, בהרה"צ ר' אלעזר זצ"ל, בהרה"ק רב שר שלום זצ"ל מבעלזא. אמו הצ' רעכיל ע"ה היתה בת הרה"צ ר' אבי עזרא זעליג מקאלושין זצ"ל, בהרה"צ ר' אלחנן זצ"ל בהרה"ק ר' מרדכי דוד זצ"ל מדאמבראווא. זקנו הרה"צ ר' יהודא זצ"ל הי' חתנו של הרה"ק ר' דוד זצ"ל מדינוב מח"ס "צמח דוד. בהרה"ק ר' צבי אלימלך שפירא זצ"ל מדינוב מח"ס "בני יששכר" "אגרא דכלה", "דרך פקודיך", תשובות מהרצ"א", "מגיד תעלומה", ועוד ספרים רבים. זקנו (מאמו) הרה"צ ר' אע"ז זצ"ל מקאלושין הנ"ל הי' חתנו של הרה"צ ר' משה מקארוב זצ"ל, בהרה"ק רב שר שלום מבעלזא זצ"ל. הרה"צ ר' משה הנ"ל הי' בז' ראשון חתנו של הרה"צ ר' מרדכי מאוסטילע, בהרה"צ ר' יוסילע זצ"ל, בהרה"ק ר' מרדכי מנעשכיז זצ"ל. אבי זקנו (מאמו) הרה"צ ר' אלחנן הנ"ל, הי' חתן הרה"ק ר' חיים מאיר יחיאל זצ"ל מאגליניצע, בהרה"ק ר' אבי עזרא זעליג זצ"ל מגרעניטץ חתן המגיד הקדוש מקאזניץ, מח"ס "עבודת ישראל". הרה"צ ר' חמ"י זצ"ל מאגליניצע הנ"ל הי' חתן הרה"ק ר' אלעזר זצ"ל בהרה"ק המפו' רבי אלימלך זצ"ל מליזענסק מח"ס "נועם אלימלך". הרה"צ ר' יוסילע מאוסטילע הנ"ל, הי' חתן הרה"צ ר' מאיר משפיטיווקע זצ"ל בן הרה"ק ר' פנחס מקארעץ זצ"ל וחתנו של הגה"ק ר' יעקב שמשון משפיטיווקע, וגם נכד המגיד ר' דוד מסטעפין זצ"ל, חתן המגיד הקדוש מזלאטשוב זצ"ל.

אשתו הרבנית מרת חנה ע"ה היתה בת הרה"צ ר' שמעון זצ"ל בהרה"צ ר' אברהם חיים זצ"ל, בהרה"צ ר' מענדיל זצ"ל, בהרה"ק ר' אברהם חיים זצ"ל אב"ד לינסק, בהרה"ק המפו' ר' נפתלי מראפשיץ זצ"ל ולמעלה בקדש. חותנו הרה"צ ר' שמעון הי' חתן הרה"צ ר' אליעזר מאזיאליע זצ"ל, בהרה"ק ר' יהודא צבי זצ"ל מסטרעטין.

שמש באדמוריות בלינסק, ובבא לארה"ב בשנת תרצ"ח שמש ברבנות בביהכנ"ס "ביקור חולים מלינסק" בניו יורק וגם באדמוריות ורכש לו מעריצים מחסידי בעלז, דינוב וראפשיץ. חבר באגודת האדמורי"ם, ונכבד בכל החוגים.

הרב ר' **משה רוקח** שליט"א
האדמו"ר מקאזלוב

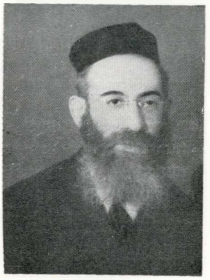

נולד בשנת תרנ"ח בסטרעליסק (גאליציע). לאביו האדמו"ר הרה"צ המפורסם ר' מאיר זצ"ל. למד ונתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ואצל הגאון האדיר מהרש"ם מברז'אן. בשנת תר"ע נסמך להוראה מהרב הגאון אב"ד ברז'אן, בשנת תרצ"א הגיע לארה"ב, ומשמש באדמיריו"ת בניו יורק רבתי.

הדפיס והו"ל את הספרים החשובים: גנזי יוסף, סמיכת חכמים, יראים, וגם הדפיס את תלמוד ירושלמי. נין ונכד (בן אחר בן) להגאון הקדוש הצדיק האדמו"ר

ר' שלום רוקח מבעלזא זצ"ל, ונצר מגזע הגאונים והצדיקים: ר' משה מקורוב, אוהב ישראל, גנזי יוסף, ר' מאיר'ל מפרמישלאן, דגל מחנה אפרים, בעש"ט, רבנו אלעזר רוקח מאמסטרדם, ר' אליעזר מגרמיזא, ולמעלה בקודש עד דוד המלך. גדול בתורה בהכמה וחסידות, איש יקר רוח ונפש עדינה, ביתו פתוח לרוחה לפני כל פונה, ויש לו ספרי' חשובה מאד המכילה המון ספרי עתיקים, מהאדמור"ם החשובים והמפורסמים בארה"ב.

הרב ר' שרגא פייבל רייזענמאן שליט"א

נולד בווארשא בשנת תרנ"ג לאביו הרה"ג ר' אהרן זצ"ל שהי' מו"צ בפראגא הסמוכה לווארשא נכד הגאון ר' יעקב עמדין זצ"ל.

למד אצל אביו הגאון הנ"ל וכן אצל הגאון הרידב"ז זצ"ל בעיר הקודש צפת ת"ו משנת תרס"ח עד תרע"א ונסמך ממנו וכן מהאדמו"ר הגה"צ ר' מאיר יחיאל הלוי זצ"ל אב"ד דק"ק אסטראוויצע ומהרב הגאון ר"י ראבינאוויץ שליט"א ראב"ד יאסי רומעניא. שמש ברבנות בעיר גאלאץ רומעניא משנת תרע"ד עד תרע"ט ומשם בא לטאראנטא ונתקבל לרב בביכנ"ס "בני ישראל המזרחיים" "תפארת ישראל" אנשי רומעניא" ו"שערי ציון". חבר ספרים: "תפארת ירושלים" "אמרי שפר" "תתית ציון" ו"חדושי רשב"א". ה' חלקים. מזכיר ועד הרבנים בטאראנטא ונשיא כנסת הרבנים בטאראנטא.

הרב ר' יעקב קאפל רייך זצ"ל

נולד בשנת תקצ"ט לאביו הגאון ר' יחזקאל זצ"ל גאב"ד דעיר באניץ אונגארן. בן הגאון ר' יעקב קאפל זצ"ל הנקרא ר' קאפל חריף בעמח"ס "חידושי יעב"ץ" עמ"ס חולין.

תלמיד מובהק של הגאון בעמ"ס "כתב סופר" הגאב"ד ור"מ דפרשבורג וממנו נסמך להוראה.

בשנת תר"כ נבחר לאב"ד בקהלת וועדבוי, ובשנת תרס"ה לגאב"ד עיר הבירה בודאפעסט ושמש עד פטירתו. הי' מגדולי הרבנים באונגארן, ועמד בראש כל עניני הצבור החרדי במדינה במשך שנים רבות. הי' בעל כשרון ונואם גדול, וכלכל כל עניני הצבור החרדי בחכמה רבה.

נפטר בבודאפעסט בשבה טובה.

הרב ר' זלמן רייבמאן שליט"א

נולד בעיר פיקאוויץ, רוסיא בשנת תר"ס. ממשפחת חסידים ואנשי מעשה, למד ביש'בות מיר, סלבודקה, ור' יצחק אלחנן בניו יורק. הצטין בלמודו וקבל בישיבת רי"א את פרס "רוקח", עבור הצטיינותו וידיעותיו בשו"ע חשן משפט ואבן עזר.

בשנת תרפ"ד נסמך להוראה מטעם ישיבת רבנו יצחק אלחנן ע"י הגאונים: רמ"ז מרגליות, העלוי ממייטשעט ר' שלמה פאליאטשעק ר' משה סאלאוויטשיק ור' דוב רעוועל ז"ל ויבל"ח ר' ישראל הלוי רוזנברג ור' אליעזר זילבער שליט"א.

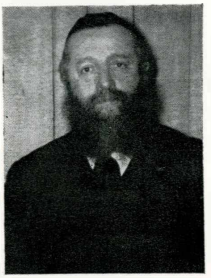
נסמך כ"כ מהגאון ר' אליעזר יודא פינקעל שליט"א ראש ישיבת מיר.

התחתן בשנת תרפ"ו (למרים קאטלער מקאלטשעסטער קאנ.) ועוד בשנת תרפ"ד נתקבל לרבה של היאנג מענס ויאנג ווימענס היברו אסס'ן בשדרת פולטאן בראנקס, ומכהן בכבוד ופאר עד היום.

חבר באגודת הרבנים דארה"ב וקנדה וסגן יו"ר הועד הפועל, וחבר בועד הרבנים דניו יורק, ובראנקס, והי' נשיא ועד הרבנים בבראנקס. חבר המזרחי. מיסד והי' נשיא המזרחי בבראנקס. מיסד ונשיא התאחדות סוחרי מכולת שומרי שבת בניו יורק, ופעל גדולות למען שמירת שבת וביחוד בהגנת זכויותיהם של בעלי מכולת שומרי שבת. חבר המרכז של הדוואיש ועלפעיר בארד ומיסד ונשיא נכבד של המגבית המאוחדת באזור קראטאנא בראנקס. גם אשתו הרבנית פעילה מאד ומנהלת במשרות כבוד בהסתדרות המזרחי, בהסתדרות הקהלות החרדיות ובישיבות ומוסדות.

הרב רייכמאן מפורסם לבעל כשרון ונואם מצוין וחנו מהרבנים הכי פעילים וחשובים.

הרב ר' נפתלי צבי יהודה ריף שליט"א

נולד בבאבריוסק במדינת רוסיא לאביו הרב הצדיק ר' ישראל ריף, רב דק"ק זאגר (מדינת ליטא) שנהרג ע"י הנאצים ימ"ש הי"ד. נתחנך בישיבת וואלאזין אצל הגאון מאוה"ג ר' רפאל שפירא זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרע"ג. שמש ברבנות בעיר טעלעחאן פולין. כעת משמש ברבנות בעיר קעמדען (נ. דוש.) התחתן בשנת תרע"ה את הרבנית בת הגה"צ ר' אליעזר ישעי' אוליביצקי זצ"ל אב"ד טעלעחאן. היא גם ממשפחת הגאון האמתי ר' יצחק אלחנן מקאוונא ומהגאון ר' חיים ליב מסטאוויסק זצ"ל. הרב שליט"א הוא סגן יו"ר דאגודת הרבנים בארה"ב וסגן יו"ר של המוסד עזרת תורה, וחבר הנשיאות של אגודת הרבנים בפלך נ. דז. ממנהלי הסענטראל רעליף ועד הצלה, ובמחלקת הדשוינט, ועוד בהרבה ישיבות ומוסדות בא"י ובאמעריקא. והנו אחד מהרבנים החשובים בארצות הברית.

הרב ר' מיכאל שאי שליט"א

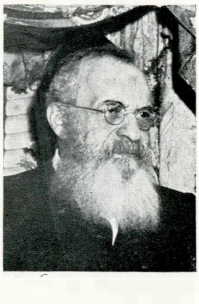
נולד בעיר מאשאן הונגארי, לאביו הרבני המופלג ר' ישעי' ישכר ז"ל מפ"שבורג ואמו היא ממשפחת רבנים מדורות הקודמים בהונגאריא.

נתחנך אצל הגאון ר' עקיבא סופר בישיבת פרשבורג, וישיבת הגאון ר' יוסף צבי דושינסקי בהיותו אב"ד גאלאנטא. נסמך להוראה מהרב הגאון ר' שמואל שלעזינגער אב"ד זלאטע מאראוי צע ומעוד רבנים מפורסמים. בשנת תרפ"ו נשא את בת הגאון ר' אלטער שאול פעפער מניו יורק ובא לארצות הברית.

עודנו באירופה יצא לו שם ע"י מאמריו בירחוני מדע שונים והראה מומחיותו בדברי ימי היהודים בארצות אוסטריא, הונגארי והתפתחות הקהלות. הרבה סופרים השתמשו בידיעותיו הרבות בשדה זו והדפיסו מאמריו בספריהם.

אחרי פטירת חותנו בשנת תרצ"ו, נבחר לממלא מקומו בקהלת ביהמ"ד הגדול אנשי אונגארן בניו יורק ומשמש בה עד היום. חבר בועה"פ של אגוה"ר, וחבר בועה"ר והסתדרות המזרחי. פעיל בקונגרס היהודי והנו בו היועץ הדתי, בעז"ת ובמוסדות וביחוד בישיבת בית יוסף צבי מירושלים ובכולל שומרי החומות.

הרב ר' משה שאצקעס שליט"א

נולד בעיר ווילנא בשנת תרמ"ב לאביו הרב הגאון ר' אברהם אהרן שאצקעס ז"ל (שבהיותו בן י"ז שנים כבר הי' בקי בש"ס וידוע בשם העלוי מזעטיל) ולאמו הרבנית החשובה המפורסמת בצדקתה, בחכמתה, ובמעשי' הטובים מרת חי' רשא ע"ה, בת הרב ר' אברהם אבא ז"ל בן הגאון מוה"ר חיים זצ"ל אב"ד דזעלוא (תשובות מאתו נדפסו בשו"ת באר יצחק מהגאון דקאונא זצ"ל) וחתן הגאון ר' יצחק שירווינטער זצ"ל ראב"ד דווילנא (אבי הגאון ר' אלי' אליעזר זצ"ל שהי' חתן הגאון ר' ישראל מסאלאנט זצ"ל וחותן הגאון רח"ע גראדזענסקי זצ"ל.

נתגדל ונתחנך אצל אביו חורגו הגאון ר' יצחק בלאזער זצ"ל רב בפעטערבורג (כי אביו נקטף בדמי ימיו והגאון הנ"ל נשא את אמו). למד בישיבות סלאבאדקא טעלז. נסמך להוראה בשנת תרס"ד מהגאונים ר' רפאל שאפירא זצ"ל מוואלאזין, ר' אליעזר גארדאן זצ"ל אב"ד ור"מ דטעלז, ור' אליעזר ראבינוביץ זצ"ל מד"א דמינסק. בשנת תרס"ט נבחר לרב בעיר ליפנישאק פלך ווילנא, ובשנת תרע"ה נתמנה לרב בעיר איוויע פלך הנ"ל. לאחר המלחמה הראשונה כשנוסד בווילנא הועד היהודי לעזרת נגועי המלחמה (יעקאפא) לאיזור ווילנא ובברדוק נבחר לסגן נשיא של הועד. כ"כ פעל הרבה בתור אחד מראשי ועד־הישיבות בווילנא. בשנת תרצ"א נלקח אחר כבוד לרב אב"ד בעיר לאמוא המעטירה. הי' חבר בועד־ההנהלה של אגודת הרבנים בפולין. בשנת ת"ש לאחר כיבוש הרוסים את לאמוא מוכרח הי' לעזוב את העיר ונמלט לווילנא. שם נתמנה " לאחר פטירת הגר"ש שקאפ זצ"ל " עפ"י הגאונים מוהרח"ע גרודזנסקי ור' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל לר"מ בישיבת גראדנא שנמלטה אז לווילנא. בשנת תש"א הגיע לארה"ב ונתקבל לר"מ בישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יארק.

כתב הרבה שו"ת וחידושים במקצועות שונות. בשנת תר"ע הדפיס קונטרס בשם "ענף פרי" שנספח לס' שו"ת פרי יצחק ח"ב לאביו תו' הגר"י בלאזר זצ"ל, כולל הערות והארות על הס' פרי יצחק הנ"ל וחידושים בהלכה בסוגיות שונות. את רוב כתבי ידו לא עלתה בידו להצילם מפוילין, והמעט אשר הציל המה שו"ת בענינים שונים וחידושים על הרמב"ם.

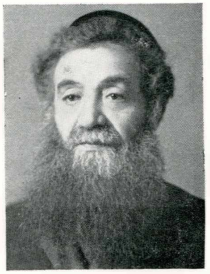
הנהו יו"ר נכבד לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ומפורסם בתורתו וחכמתו ואהוב ונכבד בכל השדרות והחוגים.

הרב ר' אברהם אהרן שאצקעס שליט"א

נולד בעיר איוויע פלך ווילנא בשנת תרע"ה לאביו הגאון המפורסם ר' משה שאצקעס שליט"א שהי' אז אב"ד דשם ואה"כ אב"ד דלומזה. ממשפחת גאונים מפורסמים. למד בישיבת גרודנא אצל הגאון ר' שמעון הכהן שקאפ זצ"ל, ואח"כ בישיבת מיר. נסמך להוראה בשנת תרצ"ו ע"י הגאון ר' דוד טביל דיינאווסקי זצ"ל, אב"ד דפיאנטניצא (מלפנים אב"ד ור"מ דמאלטש), מהגאון ר' חנוך העגנער אייגעש זצ"ל מווילנא. ויל"ח מהגאון ר' אליעזר יהודה פינקל שליט"א ראש ישיבת מיר. בשנת תש"א הגיע לארה"ב ונתקבל לרבה של קהלת "חכמת אדם אנשי לומזה" בניו יורק. בשנת תש"ד נתמנה לר"מ בישיבת ר' יצחק אלחנן ניו יורק. התחתן את מרת יהודית תחי' בת הגאון המפורסם ר' חיים יצחק קארב שליט"א ראש ישיבת בית מדרש לתורה בשיקאגו: רעיתו היא גוברה ומוכירה של אגודת נשי המזרחי הצעירות "רעננה". חיבר ספר "בירור הלכות" על סוגיות הש"ס (עדיין בכתובים). נתפרסמו מאמריו בהדו"ת בירחונים: "שערי ציון" ירושלים, "כנסת ישראל" ווילנא, "הפרדס" שיקאגו, וב"תלפיות" ניו יורק. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה ולועד הפועל שלה.

הרב ר' מאיר שארף שליט"א

נולד בשנת תר"מ בסמאליאן (פלך מאהילעוו). לאביו הרבני ר' אליעזר בר' אהרן ישראל ז"ל (נפטר ה' מרחשון ת"ש), ממנהיגי ומיסדי חסידי "סטראשעליא". אביו הנ"ל הי' איש תם וישר ש"ץ בביהכנ"ס הנקרא "הויכע שוהל", והי' מתפלל ומנגן כאחד, מגדולי החזנים ובמס"נ כבד את השם בגרונו (אפילו בשעת דקחו סרב לקבל שכר עבור תפלותיו), אמו היתה בת בתו של הרב הגאון ר' חיים בהר' הגאון הגדול ר' מאיר ברלין ראב"ד מאהילעוו (ע"י דניעפער), דודו של הנצי"ב זצ"ל.

נתחנך בישיבת סלאנים, סלובודקה, ורבותיו היו הגאונים: ר' יהודא חריף (מח"ס פני יהודא) ר' משה דאנישעווסקי. אב"ד סלובודקה־קאוונא. ונסמך ממנו להוראה בשנת תרנ"ו, ובשנת תר"ס נסמך מהגאונים: ר' ש' זלמן זיסעל שיינין אב"ד ויעליוש ור' צבי בענינסאן. בתרס"ג נסמך מהגאונים: ר' רפאל שפירא. ר"מ וואלאזשין. ואב"ד באברויסק, ר' משה שמואל שפירא אב"ד באברויסק, ומהרב ר' שמרי' נח וצ"ל. בתרס"ג התחתן, ואשתו הרבנית שפרה היתה בת הרבני המופלג ר' חיים דובער הלוי ז"ל (שו"ב בטשעריי נפטר ד' אדר תרפ"ב). בה בשנה נבחר לרבה של דובראוונא (פלך מאהילעוו) ומשם נבחר לקהלות ההשובות: לאדי, קאוון, ולוהאנסק, וכהן שם עד תרפ"ה. בלוהאנסק נפטרה אשתו, ונשא ז"ש אשה חשובה ומלומדת מורה בתלמוד תורה דראכמיסטרייווקע (מיסודו של האדמו"ר ה"צ ר' יוחנן זצ"ל) ממשפחת "לובארסקי" החשובה. (שוביו"ם וש"ץ בקרעמענטשוק, האראדישץ, וטשערקאס, פלך קיעוו) והיא חנכה וגדלה את בניו היתומים מז"ר והגם יר"א ואנשים תמימים וישרים. רבות צרריהו המשטר הבאלשעוויסטי, ואחרי הרפתקאות, ויסורים. נמלט לארה"ב בשנת תרפ"ה. נבחר לרבה של ביהכנ"ס "אנשי מינסק" בברוקלין. בשנת תרפ"ט נבחר לקהלת אנשי ספרד עדת ישראל בברוקלין, ובי"הכנ"ס תפארת ישראל (וועסט פלעט־בוש) ובשנים האחרונות מכהן פאר בביכנ"ס שערי ברכה אנשי פאקאטילעוו.

חבר ספר "אמרי שפר" דרשות ופי' מקראית ומאמרי חז"ל. (פיעטראקאוו תרע"ב) ובכתובים חד"ת בהלכה ודרוש. חבר ועה"פ של אגוה"ד וועד הרבנים דניו יורק רבתי, חבר המזרחי מיום הוסדה. וחבר בועד הראשי שלה. עוד ברוסיא הי' פעיל מאד. והי' נשיא התנועה בכל אזור הוואלגא. גדול בתורה ומעשים. ומהרבנים החשובים.

הרב ר' יחיאל דוב שוחם שליט"א

נולד בשנת תרנ"א בדארשונישאק (פלך קאוונא), לאביו הרב הגאון ר' שמואל יוסף אב"ד דארשונישאק ואח"כ אב"ד ווילקי וצ"ל. נתחנך בסלבודקה בישיבת כנסת בית יצחק ובכנסת ישראל, ואצל הגאון ר' איצל וצ"ל בפוניבז. נסמך להוראה מהגאונים: ר' משה מרדכי עפשטיין ר"מ דסלבודקה. ר' בריך הורוויץ ר"מ דסלבודקה ואב"ד אלעקסאט, ור' אברהם זאב העליר אב"ד מאריאמפאל ז"ל. התחתן בשנת תרפ"ו עם אשתו מרת עטיל בת הרב הגאון ר' יוסף יעקב מארקוס ז"ל אב"ד ושידיק ואח"כ בבאלטימור. שמש ברבנות בספרינג וואלי משנת תרפ"ט עד תרצ"ב. משם עבר לבאלטימור ומכהן ברבנות בביהכנ"ס משכן ישראל עד היום. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה וחבר לועה"פ שלה. חבר הנשיאות דועד הרבנים בבאלטימור. ממיסדי התאחדות תלמידי סלבודקה באמריקה. ויו"ר ועד הפועל שלה פעיל בכל מוסדות התורה ומוסדות א"י, ב"עזרת תורה", ישיבת חפץ חיים, וביחוד עבור ישיבות סלבודקה, והנו מהרבנים החשובים והפעילים בבאלטימור.

הרב ר' אברהם נחמן שוואריז ז"ל

נולד בכפר לענץ הסמוך לעיר קראק, פלך קאוונא בשנת תרל"ב לאביו ר' חיים ז"ל משידלעווע. למד בעיר ראסיין, בישיבת טעלז, בעיר קראק, וכולל קאוונא.

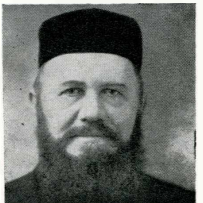
נסמך להוראה מהגאונים: ר' אלכסנדר משה לפידות אב"ד רא־סיין, ר' יוסף זכרי' שטרן אב"ד שאוועל, ור' רפאל שאפירא אב"ד ור"מ וואלאזשין, ור' יצחק אלחנן ספקטור אב"ד קאוונא ז"ל.

בלמדו בקראק בשנת תר"ן נשא לאשה את ב"ג המפורסמת בחכמתה ומדותיה, מרת גאלדא מרים פרייל, אחות הגאונים: ר' יהושע יוסף פרייל ז"ל אב"ד דקראק (בעהמ"ח ספר אגלי טל דרוש. וואראשא תרנ"ט). ר' חיים אייזיק פרייל ז"ל ליוועדפול, אנגליא. ור' אליעזר מאיר פרייל ז"ל אשר הי' ר"מ בישיבת ר' יצחק אלחנן בניו יורק ואב"ד בעדי טרענטאן ועליזאבעט, נ. דזש.

הי' ר"מ בישיבת קראק (תרנ"ה־ז) שמש ברבנות בעיר נאווא אדעס. אוקראינא (תרנ"ח־תרס"ח) בא לארצות הברית ונתקבל לרבה של ניו לאנדאן, קאנג. (תרס"ו־ז), משם נתקבל לרב של קהלת שומרי משמרת הקודש, אשר בבאלטימאר, והי' שם עד יום פטירתו (כ"ג שבט תרצ"ו). הרב שוואַרץ הי' מגדולי הרבנים. חכם נפלא ואהוב מאד על הבריות, ביתו הי' תמיד פתוח לרווחה ודבריו נשמעים בכבוד והערצה.

בשנת תרע"ה יסד ביחד עם רעיתו הרבנית תחי' ישיבה קטנה בעירו, אשר היתה הראשונה להוסד בערי השדה מחוץ לניו יורק רבתי, והשקיעו הרבה כח והון עד שהביאיה למרום פסגה. (כעת נקראת הישיבה "חפץ חיים"). מיוצאי חלציו הידועים המה: בנו הרב ד"ר יהושע יוסף שוואַרץ, יו"ר של מחלקת דזשוינט דיסטריביושאן קאמיטע באייראפא, חתניו: השו"ב ר' רפאל פאליאקאוו והרב משה ראובן חריק, באלטימאר. הרב ניסן וואקס־מאן ברוקלין, נ. י. הרב אהרן פייפערמאן, פליינפיעלד, נ. דוש.

הרב ר' מרדכי צבי שוואַרץ שליט"א

נולד בשנת תרמ"ג בסיוט (הונגרי'), לאביו הרב החריף ובקי החסיד, ר' רפאל בהרה"ג המקובל ר' יצחק אהרן מסיגעט (שהי' חתן הרה"ג המקובל ר' צבי ארי' בעל מה"ס "אמרי בינה" על שיר השירים). נצר מגזע רבנים גדולים צדיקים וחסידים, תלמידי בעש"ט. ולמעלה בקודש. למד בסיגעט אצל הרהגה"צ ר' חנני' יו"ט ליפא טייטעלבוים, בעל קדושת יום טוב. בסאטמאר, אצל הגה"צ ר' יהודא גרינוואלד, ובפרעסבורג, אצל הגאון ר' שמחה בונם, סופר, בעל שו"ת "שבט סופר" וצ"ל, ושמש בהוראה אצל דודו הגאון ר' אליעזר שוואַרץ, בשאראשפאטאק. נסמך להוראה בשנות תרס"ה־ס"ו מהגאונים: ר' יהודא גרינוואלד מסאטמאר, ר' אברהם יצחק גליק מטאלטשווא, ר' יהודא גרינפעלד מסעמיהאלי, ר' שמואל ראזענבערג מאונסדארף, הבד"צ דפרעסבורג, ר' יעקב פראגער מאדא, ור' קאפיל רייך אבד"ק בודאפעסט, ומעור גאונים. התחתן בשנת תרס"ז עם הרבנית גיטל בת הגה"צ ר' זאב ציטראן זי"ל אבדק"ק ה' דאראג (מח"ס אגדות מהרי"צ עה"ת, ומפורסם בתורתו וצדקתו, חתן הגה"צ ר' שמואל פרענקעל הידוע בשם ר' שמואל קאמאדער מגזע הגאונים בעל עבודת הגרשוני, צמח צדק, שאירית יוסף, שו"ת דת אש, ולמעלה בקודש). שמש ברבנות באב"ד בעיר טשיק־סערעדא (טראנסילוואניא) משנת תרס"ט עד תרע"ד אח"כ הי' רב דקהלות יראים בלונדון, ה"ה: עדת בא"י, מחזיקי הדת, ועדת ישראל, ואבד"ק הול (באנגליא). אחרי בואו לארה"ב נתקבל לאב"ד יאנגסטאון אהייא. משם עבר לכהן בביהכנ"ס "אנשי גאליציא, בקליבלנד" ובשנת תש"ה נתקבל לרבה דקהלת "שומרי שבת בקליבלנד" בה הוא מכהן פאר וכבוד עד עתה. גדול בתורה ומלומד בחכמות. ומהולל בתשבחות. ויושב על התורה והעבודה. חבר ספרים: "דורש טוב לעמו (דרוש) ב' חלקים, "חכמה ודעת" קונטרס. "מעשי למלך", וכתב ספרים באנגלית, לעניני חזוק הדת והאמונה בחכמה ובמדע ("פעיס ענד סייענס") "אמונה ודעת" (פאונדעציאנס או דושואיש בעליף) "יסודות האמונה הישראלית" (דהי דיוויין אריזשין או דהי האלי לאו) "תורה מן השמים" (ועוד חבורים בכ"י). הנו חבר דאגוה"ר, חבר אגודת ישראל, ומהרבנים החשובים והפעילים.

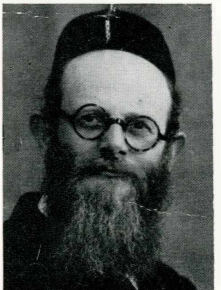
הרב ר' מאיר שוואַרצמאן שליט"א

נולד בעיר זאגראוועג (פולין) בכ"ב בשבט שנת תרס"א לאביו הרב ר' ישראל משה שוואַרצמאן ז"ל מגזע חסידים ואנשי מעשה. נתחנך בבהמ"ד בואגראוועג אצל הרב הגאון ר' אברהם יצחק הלוי, הרב הגאון ר' שלמה גראדזינסקי ואצל הגאון האדיר ר' מאיר דן פלאצקי בעל כלי חמדה, וחמדת ישראל. נסמך להוראה בשנת תרפ"ח ע"י הגאון האדיר ר' שמואל הלוי דאוויד־אוויטש אבד"ק גורש־קוביצה ורוסספשא. השתתף בעתונים ובירחונים חרדים דלהלן: "דער איד", "טאגעבלאט", "דגלנו", "דרכנו", "ארטאדאקסישע יוגענד בלעטער" - ווארשא. "בית יעקב זשורנאל" - לודז'. "אונזער וועג" - שעדליץ. "מארגען זשורנאל", "דער טאג", "אידישע שטימע" - ניו יורק, "קענעדער אדלער" - מאנטרעאל. "דאס אידישע ווארט" - וויניפעג. "מוריה" - פראנקפורט דמיין. "הפרדס" - שיקאגא. "קול ישראל" - ירושלים ועוד. חיבר ספרים: "מאיר עיני ישרים" על חמשה חומשי תורה, "אונזערע יום טובים" באידית ונצנם ספר השירים בעברית. משנת תש"א מכהן ברבנות בבהכנ"ס "בית יהודה" ובועד הרבנים בעיר וויניפעג. מיסד ישיבת "בית ישראל" בוויניפעג. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה. אשתו הרבנית היא נשיאה חברת נשים של ישיבת "בית ישראל" בוויניפעג. להם חמשה בנים תלמידי הישיבות ושתי בנות מורות בבית יעקב.

הרב שוואַרצמאן הוא מבוני "אגודת ישראל" בפולניא. עסקן נמרץ, נואם מצוין וסופר מפורסם. ביקר מטעם מרכז אגודת ישראל העולמי הרבה ארצות ומדינות, וסכב בערי פוליניא והלהיב את לב החרדים שיתאחדו לעמוד על נפשם ונפש ביתם נגד מחללי ומהרסי הדת. כעת הנהו הרב היותר פעיל במערבה של קנדה הודות לכשרונותיו ולמרצו הגדול.

הרב ר' מרדכי שוחטמן זצ"ל

נולד בשנת תרמ"ד כ' אייר בשארגאראד (פלך מאהילעב־פא־דאלסק), לאביו הרה"ג ר' צבי יהודה זי"ל ממשפחת הש"ך. רבותיו היו הרבנים הגאונים ר' חנוך הלוי קרופניק זצ"ל אב"ד עיר מולדתו הנ"ל ר' מרדכי יתום זצ"ל, ר' הלל פוסק זי"ל והגאון ר' חיים סאלאוויי־צ'יק זצ"ל מבריסק, נסמך מהגאונים הנ"ל ומשני רבותיו ועוד רבנים מפורסמים. אשתו מרת חנה היא בת הרב ר' יעקב יוסף מצה־לער זי"ל מפישטאנקא (פלך פא־דאלסק) מעודו הצטין בלימודיו והי' גדול בתורה וחכמה. (גם במדע וגמר בי"ס למשפטים באדעסא בהיותו מורה בישיבת "רב צעיר" בעיר הנ"ל). שמש ברבנות בטשערנאוויץ. פלך פאדאליע, בסאראקא בסרבי', והי' מפורסם וחביב בכל החוגים, כסגנו של הרב צירלסון זצ"ל, רב

הכולל של בסרבי. בפרוץ המהפכה ברוסיא ארגן הגנה יהודית ועמד בראשה. הושם במאסר ונדון למות כמה וכמה פעמים וניצל בנסים. מסאראקא נסע לפאריז ונבחר לרבה של קהלת „יבנה" ולחבר הב"ד קונסיסטואר המרכזי מסדרי גיטין ונתמנה למנהלה של מחלקת העגונות. בהתחלת המשטר ההיטלארי ימ"ש בגרמני' יסד ישיבת „יבנה" בקהלתו לתלמידים פליטים מישיבת פראנקפורט. עמד בראש עבודת ההצלה בפאריז לטובת פליטי גרמני. בשנת תש"ח עת צרפת נפלה נמלט לאזור ווישי והי' מנהלו של ביהמ"ד לרבנים בקלערמאן פערמאנט, ואחרי התקדמות הנאצים בא לבארדא. ואח"כ לניז ניצא, ויסד שם בי"ד (יחד עם הרבנים ד"ר אייזענשטאט ז"ל וביבל"ח הרבנים האפשטיין, ורבינשטיין) בשנת תש"ב נמלט דרך מרוקו לארה"ב ויסד בניו יורק, (יחד עם הרב אייזענשטאט) קהלה ליהודי רוסיא בשם מרכז יהודי בית ישראל. בו בזמן המשיך בהרבצת תורה והרציא שעורים בהוראה לכמה תלמידים. חבר ספרים רבים וכתב הרבה חד"א בכל מקצועות ההלכה ושו"ת וביחוד בדיני טריפות הריאה אשר כמה מהם נדפסו בספרים ועתוני־תורה שונים. זה בקרוב יצא ספרו „תשובות הרמב"ם" ח"א (דיני עגונות).

הי' חבר באגודת הרבנים וראש הועד לתקנת עגונות והמדיש מיטב כחותיו וזמנו אחרי מלחמת עולם ב' (שהשאירה אלפי עגונות יעגונים) לברר מצבן של אלפי משפחות. חבר המזרחי ויו"ר הועד לחיזוק התורה והיהדות של הנ"ל ועשה הרבה במשלוח ספרים ותשמישי קדושה למחנות הפליטים מטעם הועד הנ"ל. תחת עולה של עבודה קשה הנ"ל נפל ונפטר ר"ח אדר א' שנת תש"ח בניו יורק. **תנצב"ה.**

הרב ר' **משה הלוי שולמאן** שליט"א

נולד בעיר רובליץ פלך פינסק (פולין) בשנת תרע"ג לאביו החסיד התורני ר' יעקב מרדכי הלוי ז"ל הי"ד, ולאמו מרת מלכה הי"ד. למד אצל רבו ר' אהרן, חסיד סטאלין־קארלין. בן י"א עבר ללמוד בפינסק בישיבת בית יוסף אצל הגאון ר' משה ריין הי"ד. בן ט"ז עבר ללמוד למרכז ישיבת בית יוסף בביאליסטוק אצל הגאון ר' אברהם יפה"ן שליט"א. משם לקארעץ בישיבת זוויהעל „אור תורה" אצל הגאון ר' ברוך מרדכי ריז הי"ד. בן י"ט נסמך להוראה ב„יורה יורה ידין ידין". מגדולי תורה וראשי ישיבות בפוילין וליטא. ביניהם הגאונים ר' מאיר שלום שצעדראוויצקי, ראב"ד ביאליסטוק, ר' שמחה זעליג בריסק, ר' אלטער בן ציון עדערמאן אב"ד לוצק והגליל וצ"ל וי"ח הגאון ר' אברהם יפה"ן שליט"א ר"מ דביאליסטוק כעת בברוקלין. בהיותו בן כ' נתקבל לר"מ בעיר פיעטרקוב טריב. (פלך לאדז) לבחורים לומדים. אח"כ יסד ישיבות בית יוסף בקוטנא, אזארקוב. לינטשיץ, פולאנ. אוסטראלאנקא, ווישקאוו, יאדאוו, קאלאמיי, קאסאוו. בשנת תרצ"ו יסד ישיבה בעיר סווינציאן ע"פ דרישת הגרה"ע גראד־זנוסקי זצ"ל. פעולותיו אלו קנו לו שם טוב לראש ישיבה ולמרביץ תורה ונואם מצוין. בשנת תרצ"ט נשא את אשתו צפורה בת הרב ר' אברהם דוד בלומנקראנץ שליט"א מברוקלין. בפרוץ המלחמה בא בשנת תש"ח לשוועדצן והתמסר לעבודת הצלה בכל מרצו ע"י שליחת ויזות לאלפי פליטים שנמצאו אז בווילנא וקובנה. בשנת תש"א בא לארה"ב ונתקבל לר"מ במרכז ישיבת בית יוסף ביאליסטוק בברוקלין, ונבחר לרבה של קהלת „חברה ש"ס נחמת ציון". בתש"ט נתקבל לראש הישיבה ומנהל בישיבת „נר תמיד בית לומדי דעת תורה" בברוקלין. ג. י. חבר לאגוה"ר דארה"ב וקנדה, וועד הרבנים. מחבר ספר בהלכה והוראה שנמצא אצלו בכת"י.

הרב ר' **שמרי שולמאן** שליט"א

נולד בעיר ברוקלין, נ. י. בשנת תרפ"ג לאביו הר"ר פנחס אלי' שולמאן שליט"א. נתחנך במתיבתא תורה ודעת משנת תרצ"ו עד תרצ"ט ובישיבת נר ישראל בבל־טימור מתרצ"ט עד תש"ז, נסמך להוראה בשנת תש"ז מהרב הגאון ר' יעקב יצחק הלוי רודרמאן שליט"א ר"מ ישיבת נר ישראל. שמש ברבנות בבהכנ"ס „קשר ישראל" בוואשינגטון ד. ס. מתש"ד עד תש"ז. משם עבר לכהן אצל החברה „שומרי שבת וחברה ש"ס" בווא־שינגטון עד תש"ח. משם נתקבל לרבה של בהכנ"ס „בני ישראל אנשי פייוו קארנערס" בדושורזי סיטי נ. דוש. ומכהן שם עד היום. חבר אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה משנת תש"ח.

הרב ר' **אברהם ליב שור** שליט"א

נולד בעיר וואר־שא בשנת תרנ"ג לאביו הרבני הגדול בתו"ר ר ישראל ז"ל (מתלמידי וואלאזשין) בן הרב החסיד המופלג והמפו' ר' בנימין ז"ל ממשפחת שור הנכבדה, ומצד אמו הנו נכד הגאון ר' מאיר גיטעלסאן אב"ד סלבודקה ז"ל.

למד בישיבות: טעלז, מיר, וכנסת ישראל בסלבודקה, ואצל הגאון ר' איצל מפוניבז ז"ל, נסמך להוראה מהגאונים: ר' אלי' ברוך קאמאי, אב"ד ור"מ מיר, ר' איצל מפוניבז ועוד גאונים. התחתן (בז"ר) בשנת תרע"ג עם בת הרב הגאון ר' אברהם צבי פנחס ז"ל, אב"ד טיקטין (שבסוף ימיו עלה לא"י) ובז"ש נשא ממשפחת הרבני הנגיד המפו' ר' ברוך קליאצקי ז"ל, נכדת הגאון ר' משה אהרן רבינוביץ ז"ל, שהי' עשיר וגדול בתורה. שמש ברבנות (תרע"ד־תרע"ח) בפטרסבורג (באיזור ליגאווקא), משם נתקבל לאב"ד קרילאוו (פלך חרסאן) ויסד ישיבה (סניף לסל־בודקה) והי' ר"מ שלה מתרע"ח עד תרפ"ב יהד עם הגאון ר' יחזקאל בערענשטיין (שהי' אח"כ ר"מ בישיבת אור ישראל בסלבודקה ונהרג ע"י הנאצים הי"ד). בתרפ"ב נתמנה לאב"ד שאקי (ע"י קאוונא) וכהן עד תרפ"ו (שנת ביאו לארה"ב לטובת ישיבת סלבודקה). לפני צאתו מליטא התאספו נכבדי קובנה למנותו למ"מ ומו"צ בקובנה ולא יכלו מחסר כספים. אחרי בואו

לארה"ב נתקבל לרב בסאוטה בענד ושמש עד תרפ"ח. בתרפ"ט נתקבל לרבה של קהלת „לידער אן פינסקער" בשיקאגו ומכהן בה עד היום. הרב שור הנו גדול בתורה ודרשן ונואם מצוין ובעל כשרונות. כתב הרבה חדו"ת בהלכה ואגדה, אבל רוב כתביו נאבדו ברוסיא. ממיסדי הירחון דתי „דער שיקאגער אידישע שטימע" והי' עורכו.

חבר אגוה"ר דארה"ב ובמרכז הרבנים דשיקאגו, ומנהל ועד הכשרות שע"י מרכז הרבנים. פעיל בעד עזרת תורה ויזיבות סלבודקה־חברון. ומהרבנים החשובים ופעילים. זכ' לבנין וחתנין רבנן. בנו הרב ר' דניאל שור מתלמידי „תורה ודעת" וישיבת „טעלז" בקליוולאנד ומוסמך מכמה גדולים. ומשמש ברבנות בקליוולאנד בביהכנ"ס שארית ישראל. חתניו הרבנים: הרב ר' מרדכי פרימאק, הרב ר' דוד זופניק והרב יעקב זלמנוביץ שליט"א.

הרב ר' יהושע ליב שיינקער שליט"א

נולד בעיה"ק ירושלים בשנת תר"ע לאביו הרב הגה"צ ר' שמואל הלל, בן הגאון הצ' ר' אברהם טאניס ז"ל מיסד ור"מ ישיבה סלבודקה ו א ב "ד דאלעקסאט. מתלמידי הגאון ר' ישראל סאלאנטע' זצ"ל. ולאמו הצדקת בת הגה"צ רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל מירושלים. נתחנך בישיבות „עץ חיים" וביישיבת חברון. נסמך להוראה מאת הגאונים ר' יחזקאל סרנא ר"מ דישיבת חברון, ר' יעקב משה הרל"פ, ורבי מיכל הורוויץ מירושלים. התחתן בשנת תש"ג עם בת הרב הג' ר' צבי ארי' לוי שיסד הרבה ישיבות קטנות ונכדת הרב ר' שמואל לוי הידוע בשם ר' שמואל אמעריקאנער.

שמש ברבנות משנת תש"ב עד תש"ו בקהלת „אנשי אמונה" (טאוודיקער שוהל) בבאלטימור. מתש"ו עד תש"ח בבהמ"ד רבנו יוסף חיים. ומתש"ח מכהן בבהכנ"ס משה מונטיפיארע חבר אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה. פעיל בהנהלת „בית יעקב" וועד החינוך בישיבת חפץ חיים. עסקן ב„עזרת תורה" וכל מוסדות התורה בא"י ועזר הרבה לועד ההצילה. והנו מהרבנים הפעילים בבאלטימור.

הרב ר' אברהם יצחק שיסנאל שליט"א

נולד בראסטאוו (ע"נ דאן) רוסיא בשנת תר"ן לאביו הר"ר דוד ז"ל (נפ' י"ג אדר א' תרס"ו) ממשפחת בני תורה נכבדה.

למד בישיבות סלבודקה וסלוצק אצל הגאונים: הרידב"ז, ר' משה מרדכי עפשטיין, ר' ברוך בער לייבאוויץ זצ"ל, ויל"ח הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א.

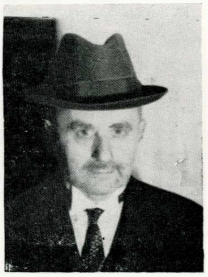
בשנת תרע"ג נסמך לרבנות ע"י רבותיו הגאונים: הרידב"ז, רמ"מ עפשטיין זצ"ל ויל"ח הגאון ר' איסר זלמן מלצר שליט"א.

בשנת תרע"ד התחתן (אשתו הרבנית טשאנע היא בת הר"ר אלימלך הלוי ז"ל, נפטר י"א מרחשון תרצ"ג). ומשנת תרע"ו עד תרפ"ג כהן ברבנות בעיר ראסטאוו. אחרי הרפתקאות עלה בידו לעזוב את רוסיא ובא לארה"ב בשנת תרפ"ו כהן כאב"ד פאטאקעט ר. איי. ובשנת תרצ"ד בקהלת ווישנייץ אנשי מארמארוש ברוקלין. בשנת תרצ"ט בקהלת אנשי יעדוואבנע נויארק, ומשנת תש"א בקהלת אנשי סיניי־ווילנא במורד העיר נויארק, בה יכהן בכבוד עד עתה.

חבר באגודת ישראל, חבר באגודת הרבנים דארה"ב וועד הרבנים דנויארק רבתי. פעיל בכל עניני התורה והדת וביחוד בעניני חינוך. יהנו חבר הנהלת בי"ס לבנות „בית יעקב".

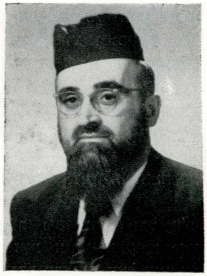
גדול בתורה וחכמה ומצוין בכשרונות, מטיף ונואם גדול. זכה לבנין רבנן ה"ה: הרב הגאון ר' אלי' משה שליט"א (חתן הגאון ר' משה פיינשטיין שליט"א) ר"מ במתיבתא תורה ודעת, והרה"ג ר' דוד, מהאברכים המצוינים בביהמ"ד העליון בספרינגוואלי.

הרב ר' מרדכי שיף שליט"א

נולד בעיר לייזעווא (ליטא) לאביו הר"ר חיים צבי שיף ז"ל. למד בישיבות טלז וסלבודקה וזמן קצר בוואלאזין בקבוץ בחורים ואברכים מצוינים אחר תורבן הישיבה הגדולה שם. נסמך להוראה ע"י הגאונים ר' נחמן שמואל מאיזאסער ז"ל (מח"ס עמודי שמואל, עמודי יהונתן ועוד), ר' חיים פישל עפשטיין זצ"ל אב"ד סיניי אח"כ בסינסינעטי מח"ס תשובה שלמה ור' שלום אזיראלסאן ז"ל (מח"ס שו"ת דברי שלום) ועו"ס. התחתן את אשתו אסתר בילא בת הרה"ג צי"ע ר' גרשון וועגער ז"ל אבד"ק וועגער (ליטא). הרב שיף שליט"א עודו צעיר הי' מפורסם לבעל כשרון מצוין ובעל הבנה והצנע לכת. מעודו לא רצה לקבל עליו משרת רבנות ורק כשעזב הגאון ר' חיים פישל עפשטיין ז"ל את עיר סינסינעטי דרש בבהכנ"ס וצוה לבני העיר לפנות בשאלותיהם אליו עד שימנו רב הכולל ונענה להם והורה שאלותיהם במשך ג' שנים ומחצה בלי שום תשלום גמול. חיבר ספר „עטרת מרדכי" תשובות ופלפולים (סט. לואיס־תרפ"ד). „מחקרי מרדכי" על ש"ע אע"ז ה' קדושין (סט. לואיס־תרצ"ה). בספרו השני הגו בו תלמידי הישיבות באירופה לפנים ובא"י. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה והנו מהרבנים החשובים בארה"ב. אשתו הרבנית פעילה בתמיכת ישיבת חברון בא"י וישיבת טעלז בקליוולאנד ועוד.

הרב ר' חיים שכנוביץ שליט"א

נולד בעיר טעלז (ליטא) בשנת תרס"ז לאביו הרב הגאון ר' יוסף שכנוביץ זצ"ל מו"ץ ור"מ בעיר פלונגיאן ואח"כ רב ואב"ד בעיר שוואדיס. למד בישיבת טעלז אצל הגאונים ר' יוסף ליב בלאך אב"ד ור"מ, ור' חיים ראבינאוויץ זצ"ל. נו"נ בהלכה ופלפול עם הגאון האדיר ר' יוסף ראזין זצ"ל (הרוגצ־צובי) והי' אחד ממקורביו ונסמך על ידו להוראה וע"י רבו הגאב"ד דטעלז הנ"ל. אשתו הראשונה מרת שרה מרים ע"ה היתה בת הגאון ר' דוב ארי' אלשוואנג אב"ד גרייוו וקארסאווע ותיכף אחרי נישואיו נתקבל לרב ברעזשיצע. בשנת תרצ"ג נתמנה לר"מ בישיבת הג' "בית יוסף" בדווינסק. בפרוץ המלחמה נדד לרוסיא ושמש ברבנות בסמרקנד ויסד לו ישיבה. אחרי המלחמה (בשנת תש"ו) בדרך נדודו התעכב בפריז ושמש בתור ר"מ הענאוויל (ע"י פאריז) לבני הישיבות מליטא ופולין שבאו בחזרה מגלותם ברוסיא. בה בשנה התחתן (בז"ש) עם מרת לאה בת הרב ר' שמואל ספרן זצ"ל מת"ח מפורסמים בסלובקיי. בשנת תש"ו בא לארה"ב ונבחר לרב בשיקאגו בבהכנ"ס "משנה וגמרא" ויסד שם תחת הנהלתו כולל לאברכים מצוינים. הרב שכנוביץ גדול בתורה וכתב הרבה חדושי תורה. ונמצא בידו מוכן לדפוס חבורים בהלכה על סדר מועד, נשים נזיקין וטהרות, והנו אחד מהרבנים החשובים.

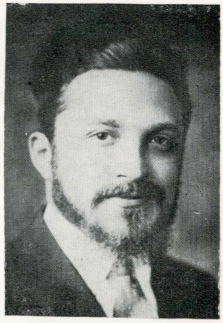
הרב ר' יצחק אייזיק סג"ל שמואל שליט"א

נולד ברוסיא בשנת תרנ"ט לאביו הרבני המופלג ר' אלי' זצ"ל ממשפחת צדיקים וחסידים ות"ח וגבירים. למד בישיבת מיר, וברא' דין אצל הגאון בעל חפץ חיים זצ"ל ובכנסת ישראל בסלובדקה אצל הגאון רמ"מ עפשטיין זצ"ל (והי' ידוע בהישיבות בשם האוירוט שער). נסמך להוראה מהגאונים רבו רמ"מ עפשטיין ור' שמואל ראבינאוויץ אב"ד מאסקווע ועוד גאונים. התחתן בשנת תרפ"ה את בת הרב הגאון הצדיק ר' דוד פיינשטיין זצ"ל אב"ד סטאראביז, פלך מינסק ונכדת הגאון ר' יצחק יחיאל דאווידאוויץ אב"ד קארעלין מגזע הגאון בעל סדר הדורות ותוי"ט. שמש ברבנות עוד בבחרותו כפעטערסבורג בקהלת "עברי" ויסד שם ישיבה והגיד ב' שעורים במשך ג' שנים. אחרי בואו לארה"ב (בשנת תרפ"ה) שמש שנתיים כרבה של "קהלת ישראל נוסח ספרד" בשיקאגו. בתרפ"ח נתקבל לרב של קהלת "פועלי צדק אנשי ספרד" בשיקאגו ומכהן בה עד היום. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה וחבר ועה"פ שלה. חבר מרכז הרבנים דשיקאגו ומנהל ועד השחיטה (שוחטי עופות) שע"י מרכז הרבנים במשך י"ט שנים. חבר אגו"י ויו"ר ועה"פ שלה בשיקאגו יו"ר בועד למען השבת (ה' שנים) והי' ממיסדיו. מזכיר הכספי בקרן התצלה.

יו"ר בועד ההנהלה של הישיבה היכל התורה ודעת ופעיל בכל מוסדות התורה צדקה וחסד ומהרבנים החשובים והפעילים.

הרב ר' יצחק שמידמאן שליט"א

נולד בפאהאסט מחוז פינסק בשנת תרנ"ט להוריו הנכבדים מוה"ר ה"צ ר' מיכאל דוד בר' צבי זצ"ל ואיטא בת ר' יהושע זצ"ל. למד בישיבת פאהאסט וביישיבת סלא־נים, וואלאזשין, נובהרדוק, ביאלא, וסאקאלאוו. רבותיו היו הגאונים: ר' ישכר ברקוביסקי, ר' צבי הירש חורגין, ר' יעקב שפירא ור' יחזל זצ"ל וביבל"ח הגאון ר' שבתי יגל שליט"א.

נסמך להוראה בשנת תרפ"א מהגאונים ר' שמחה וואלפאוויסקי זצ"ל ר"מ בתורת חיים מוורשא. ר' יוסף יאסעלאוויטש אב"ד סובאלק ור' אייזיק יעקב קאלער־קאוויטש אב"ד דראהיטשין ועוד. בה בשנה התחתן ונשא את מרת פיגא רחל תחי' בת הרבני ר' שמעי' יהודה הלוי יאבלאן זצ"ל מחשובי וטובי העיר סעמיאטיש. עודנו צעיר הראה כשרונות נעלים והתמסר גם לעבודת הכלל. ממיסדי תנועת "תפארת בחורים" וצעירי מזרחי בפולין. בשנת תרפ"ו בא לארה"ב ונבחר לרבה של קהלת ניופארט בראוד־איילאנד. בשנת תרפ"ט נבחר לרב ור"מ בישיבת "תורת חיים" בברוקלין. תחת השפעתו והנהגתו נעשתה לישיבה חשובה וגדולה וכן יסד מתיבתא עד שזכתה להכרה כאחת הישיבות הגדולות.

חבר ועד ההנהלה באגודת הרבנים וחבר לועד הראשי של המזרחי ופעיל גם בועד הרבנים ובמוסדות התורה מא"י והמקומיים. גם אשתו פעילה במזרחי וביישיבות ובמוסדות התורה, והצדקה. נמצא אצלו כ"י "כנור יצחק" הלכה, מוסר ודרוש, ושטה בחנוך. נואם מצוין ומפורסם בכל החוגים וביחוד עבו' התמסרותו להרבצת תורה.

זכה לבנין רבנן ה"ה: הרב משה אהרן, מיכאל דוד ויהושע צבי הרב משה אהרן מוסמך מהגאון ר' משה פיינשטיין שליט"א ר"מ תפארת ירושלים.

הרב ר' שמואל שמידמאן שליט"א

נולד בשנת תרע"ה בפוהוסט ע"י פינסק פולין, לאביו הצדיק הר"ר מיכאל ז"ל. (ממשפחת רבנים אחיו הגדול הוא הרה"ג המפו' הר"י שמידמאן שליט"א. ראש ישיבת "תורת חיים" בברוקלין, וחבר ועד ההנהלה דאגודת הרבנים. יתר אחיו נהרגו עקה"ש וביניהם הרב הגאון ר' אהרן הי"ד רב דמוסטי, מגדולי תלמידי הורודנה וואלאזשין, והרב הגאון ר' צבי הי"ד. עלוי נפלא ומפורסם בין גאוני התורה).

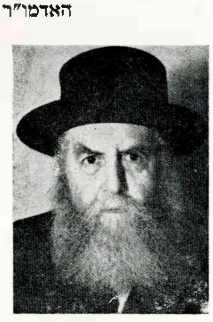
למד בישיבת לומזה אצל הגאון הרי"מ גורדון שליט"א, בוואלאזשין אצל הגאון ר' יעקב שאפירא

זצ"ל, אולם רוב תורתו ושנותיו בישיבת מיר (תרפ"ח-צט), לפני הגאון ר' אליעזר יהודה פינקעל שליט"א, והגה"צ המפורסם לוואוויץ זצ"ל. (אחרי פטירת רבו הרה"צ הנ"ל עזר בעריכת מאמריו ושיחותיו בספר "חבר מאמרים", ומשתמשים בו בעולם הישיבות והמוסר.)

נסמך להוראה מרבותיו בישיבת מיר ה"ה הגאונים: רצ"ה קאמאי זצ"ל, ויבל"ח הגרא"י פינקל שליט"א, הגר"י שאפירא זצ"ל ר"מ דוואלאזשין, הגאונים אבאוויץ ומאירוביץ זצ"ל מנובהרדוק ועוד. בפרוץ המלחמה, הגל עם ישיבת מיר ובא לווילנא, שם קבל כתב רבנות הראשון בקלויז "אנשי חפץ" ובשנת תש"א בא לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס "אוהב צדק" רחוב בעריימאן ברוקלין. בשנת תש"ד התחתן את ב"ג המלומדת והמשכלת בת הרבני התורני מוה"ר א"י גורדון שליט"א, בן הגאון הגדול ר' אהרן זצ"ל מח"ס: "אבן מאיר", "מלאת אבן", "מנחת אהרן" (ד"ח) ושערי דעת על יו"ד. (דודה הי' הרה"ג המלומד המפורסם ד"ר שלום ראבינאוויץ זצ"ל מח"ס "אוצר הדרוש והתפה" ועו"ס).

בשנת תש"ו נבחר לרבה של קהלת קאנארסי ברוקלין ובה יבהן מני אז. יכהן כ"כ כ"מ בישיבת "תורת חיים" בברוקלין, חבר אגודת הרבנים, ועד הרבנים, מזרחי, הסתדרות ישיבת מיר ופעיל בכמה מוסדות התורה והצדקה של ארה"ק וארה"ב. בעל כשרון רב וכותב הרבה חדי"ת בהלכה ודרוש, נואם מצוין ומפורסם ואהוב בכל החוגים.

הרב ר' יוסף יצחק שניאורסאהן שליט"א
האדמו"ר מליובאוויטש

נולד בליובאוויטש י"ב תמוז תר"מ, לאביו האדמו"ד הצ' המפורסם ר' שלום דובער זצ"ל נכד הגה"ק האדמו"ד בעל צמח צדק שהי' נכדו של הגה"ק מרן הרב בעל התניא זצ"ל מיסד שיטת החסידות חב"ד. נתחנך אצל אביו שהדריכו בשטתו ושטת אבותיו נשיאי חב"ד אשר מלבד המנהיגות בחב"ד התמסרו הרבה בעבודה צבורית לטובת כלל ישראל כמו התישבות יהודים על אדמה באיזורים שונים ברוסיא, ולתעמולה עבור לימוד ואהבת מקצוע וכו'.

עודנו צעיר בן ט"ו הפקיד אותו אביו זצ"ל למזכירו הפרטי אשר עבודה קשה זו הביאה אותו במגע עם כל גאוני וגדולי הומן ולהבדיל עם עריצי הממשלות.

בשנת תרנ"ז נשא את הרבנית נחמה דינה בת הרה"צ המפורסם בתוריתו ובצדקתו מוה"ר אברהם שניאורסאהן זצ"ל. עוד לפני נישואיו השתתף באסיפות הרבנים בקאוונא ובווילנא בשנת תרנ"ה. ושנה אחרי חתונתו נתמנה ע"י אביו זצ"ל למנהלה של ישיבת תומכי תמימים שנוסדה מטעם אביו הנ"ל.

תחת השפעת האב והבן גדלה הישיבה ולא ארכו הימים וסניפים רבים של הישיבה נפתחו בכל ארץ רוסיא. הודות למאמציו נוסד בית החרושת לזקסטיל בדוברובנה אשר העסיק מאות יהודים חרדים. הענין בא ביזמת אביו זצ"ל אשר כנזכר הלך בשטת אבותיו לקרב את ישראל לעבודה ולמקצוע. בעצת אביו בא בדברים עם הגאונים ר' דוד מקרלין, ר' אלי' חיים מייזלס מלודז', ר' חיים סאלאוויציק מבריסק ורח"ע גרודזנסקי מווילנא, ונסע לגרמני' עד שהצליח להקים את בית החרושת הנדיבים פוליאקאוו.

גדולה היתה עבודתו להטבת מצבם הפוליטי של יהודי רוסיא ופעמים רבות בקר בחצרי המלוכה בפטרסבורג ומוסקבה. כ"כ נסע לגרמני' והולנד והשפיע שהממשלות הנ"ל יתערבו בהפסקת הפוגרומים מטעם הממשלה הצארית.

העבודה אצל הממשלה היתה של מסירת נפש ממש ופעמים אחדות שמוהו במאסר והזהר להפסיק התערבותו ומובן שהמשיך במרץ עוד יותר רב.

יותר מזה פעל אחרי מלחמת העולם הראשונה והמהפכה ברוסיא, תחת ממשלת היעוסעקציא, ובפרט משנת תר"פ אחרי שאביו זצ"ל נתבקש בישיבה של מעלה (ב' ניסן תר"פ) וכל אלפי חסידי חב"ד כתרותו למלא מקום. זאת היתה התקופה הכי קשה ונוראה בחיי היהודים ברוסיא. החוסר בפרנסה אצל היהודים החרדים ורשעת היעוסעקציא גרמו שכמעט כל זיק של תורה ויהדות נכבה. גם בתנאים קשים אלו, לחם הרבי עוז להקים את הקהלות הנהרסות והצלת שארית היהדות התורנית. יסד ישיבה בבוכארא יעזר בהקמת בתי למוד ובתי עבודה לחרדים. אבל המצב הלך והחמיר עד שבא לידי החלטה להעביר את פעולת ישיבת תומכי תמימים לבירת פולין המשוחררת. בשנת תרפ"א נוסדה הישיבה בווארשא ובה בשנה נהרו כמה בני תורה אלי' מרוסיא, ולא ארכו הימים וגם בפולין נוסדו סניפים רבים. הרבי בעצמו נשאר עדין תחת ממשלת הסוביטים והמשיך בפעולותיו הכבירות למרות אזהרות ואיומים מטעם פקידי הממשלה, עד שהמשטרה החרישית שמה אותו בכלא האיום שפאלערנא בלנינגראד וסכנה גדולה היתה צפוי' לו. רעש גדול נתעורר בכל הארצות וכל מיני שרי חוץ במדינות שונות פני להמשטר הסוביטי, ובחסדי ד' ניצל אחרי שהוציאו עליו משפט מות. הוא שוחרר מבית הסוהר בלנינגראד ונשלח לגלות בהרי אוראל ושוב התערבו כמה שרים נכבדים ממלוכות חוץ, עד ששוחרר ביום הולדתו י"ב-י"ג תמוז ובהשפעות ממשלות החוץ קבל רשות לעזוב את רוסיא.

התישב בריגא, ותיכף יסד ישיבה וארגן עזרה ליהודי רוסיא בהצלחה בשנות תרפ"ח-תרפ"ט. בה בשנה בקר בארה"ק ובארה"ב ונתקבל בכבוד והדר מכל החוגים, והתראה כ"כ אז עם נשיא ארה"ב.

אחרי בקורו בארה"ב חזר לפולין והגדיל את ישיבות תומכי תמימים וביחוד בווארשא ואטוואצק אשר הי' לתהלה ותפארת עד תרצ"ט.

וכאן מתחלת הפרשה הכי עגומה בחיי הרבי אשר ישב בווארשא במשך כל ההתקפות ונמלט בנסי נסים. הרבי לא רצה להנצל בעצמו וסבל נורא אבל המשיך בכדי להציל מאות מתלמידיו הרבים עד שהמצב נהי' בלתי אפשרי. בהשתדלות עסקני הצבור אצל חוגי הממשלה בוושינגטון השפיעו על הממשלה הגרמנית. (עדין לא פרצה המלחמה בינה לבין ארה"ב) להרשות לרבי לצאת מווארשא ולנסוע לריגה, בירת לטביי. שם התעסק הרבה בהצלה ומשם בא לארה"ב בתור מהגר בט' לאדר שני ת"ש.

סבלו בווארשא עשה רושם על בריאותו אבל למרות חולשתו ויסוריו חדש פעולותיו הכבירים גם פה. בבואו לניו יורק הבריז הרבי מיד ע"ד השליחות הקדושה שישנה בארה"ב בהרבצת התורה וחיזוק היהדות ותיקון החנוך. תיכף אחרי בואו ארגן ישיבת תומכי תמימים בברוקלין ומרכז אשר על ידו נבנו סניפים רבים בכל רחבי המדינה.

בהתאם לשיטת נשיאי חב"ד בכל דור ודור, אשר יחד עם עבודתם לטובת החסידים והחסידות בתור נשיאי חב"ד נושאים

הם אחריות ציבורית גדולה לכל שדרות עם ישראל בתור מנהיגי ישראל, כאמור לעיל, ניגש הרבי לסדר עבודתו זאת בתכנית רחבה.

במקצוע החנוך בכללו יסד את „מרכז לעניני חינוך" על בסיס בלתי מפלגתי, להטיב את מצב החינוך הכשר במוסדות הקיימים, לעזור ביסוד מוסדות חינוך כשרים חדשים ובפרט בתי ספר לבנות (כך נוסדו עשרות בתי־ספר לבנות המפורסמים בשם „בית שרה" ו„בית רבקה"), לספק ספרי חינוך לימוד וקריאה על טהרת הקודש בלשון הקודש, באידית ובשפת המדינה, ובכלל לדאוג להטבת החינוך בכל תפוצות ישראל.

במקצוע העסקנות הכללית יסד הרבי את „מחנה ישראל" לחיזוק התורה והיהדות המסורתית, ובתכנית זו הושטת עזרה גשמית ורוחנית לאחינו בני ישראל אשר בישובים הקטנים ובפרט בכפרים, להעובדים בצבא, ביקור חולים, איגוד שיעורי לימוד (אש"ל), וכו'.

הוצאת ספרים קה"ת (קרני הוד תורה) מיסודו של הרבי עוסקת בהוצאת ספרי לימוד וקריאה בארבע שפות.

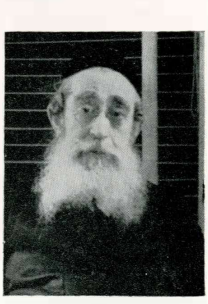
להפצת הרעיון החבד"י ואוצרות הספרות החב"דית יסד הרבי את מערכת „אוצר החסידים" אשר מוציאה לאור: א) כתבי נשיאי החסידות שלא נדפסו עד עתה. ב) ספרי חב"ד הן בנגלה והן בנסתר אשר אזלו מן השוק. ג) מאמרי חסידות שיחות וקובצי מכתבים תוכניים לעתים תכופות. הירחון „הקריאה והקדושה" שיצא לאור בזמן שנות המלחמה קנה לו שם בתור במה לשיטת חב"ד ושאלות הזמן, ועדין ממציא חומר רב גם לפתרון בעיות הזמן ההוה.

פרי עטו של הרבי מרובה ורב־גוני, יצאו לאור עד עתה ששים ושנים „קונטרסים", עשרים ושמונה „ליקוטי דיבורים", מלבד מאמרי חסידות ושיחות קודש וקובצי מכתבים לרוב.

בקשר עם חג היובל המשולש שהוחג בשנת תש"ה א) למלאת חמשים שנה לעסקנותו הציבורית. ב) עשרים וחמש שנה לנשיאותו החב"דית. ג) שמונה עשרה שנה לגאולתו ממאסר, ניגשה מערכת „אוצר החסידים" להוציא לאור שורה שלימה של כתבי הרבי, וכבר יצאו לאור: ספר המאמרים (מאמרים שנאמרו באידית), ספר השיחות קיץ, תש"ו, ספר הקיצורים שערי אורה, זכרונות חלק א' באידית ואנגלית, ועוד.

הרבי מליובאוויטש שליט"א יש לו חלק הארי בהפצת רעיון הישיבה בארץ זו. תלמידיו וחסידיו הראו חלוציות מופתית ותנו אחד מהאישים הכי גדולים ומפורסמים בתבל.

הרב ר' משה שניאורסאהן טברסקי שליט"א
האדמו"ר מטאמאשפאל

נולד בטשערקאס, לאביו הרה"צ ר' מרדכי דוב בער זצ"ל, האדמו"ר משעדרקאס־טאמאשפאל, בהרה"צ ר' נחום ז"ל בהרה"ק ר' דובער זצ"ל (האמצעי) בנו של הגה"ק בעל התניא, אם אביו היתה בתו של הרה"צ ר' יעקב ישראל זצ"ל מטשערקאס (חתן הרבי האמצעי ור' נחום הנ"ל נשא בת אחותו) בן הגה"ק ר' מרדכי מטשערנאבעל בנו של הגה"ק ר' נחום מטשערנאבעל וחתנו של ר' אהרן הגדול מקרלין. אמו הרבנית היתה בת הרב הצ' ר' לוי יצחק בהרה"צ דובערייש בהגה"ק בעל הקדושת לוי מברדיטשעב. נתחנך על ברכי אביו זקנו מטשערקאס ואצל אביו, הצטיין בלמודיו ונסמך להוראה מהגאון האדיר ר' דוד מקארלין ז"ל, והגאון ר' משה נחום ירושלמסקי. התחתן עם בת הרה"צ ר' יוסף בהרה"צ ר' אהרן בהרה"צ ר' ברוך מרדכי בהרה"ק ר' שלמה חיים האדמו"ר מקוידנוב הראשון, נכד סטאלין ולעכאוויץ. אחרי חתונתו נהל בקוידנוב את כל עניני חותנו והתמסר מאד לעניני העיר. עזר הרבה לכולל קוידנוב בא"י. יסד ישיבה רבתי וכולל ופעל גדולות לטובתה עד פטירת חותנו. בפרוץ המהפכה ברוסיא, ואחרי סכנות, והרפתקאות, נמלט ובא לארה"ב, בתרפ"ד. חסידי קוידנוב הושיבוהו כבוד, ובחרו בו לרבם בקהלתם, ברחוב „הנרי במורד העיר בניו יורק". אחרי זמן מה קנו לו בית וייסדו לו חב"ה בשם „בית אהרן" בברוקלין, המשמש למרכז חסידי להמון מעריצו ובייחוד לחסידי קוידנוב, חבר אגודת האדמורי"ם ועד הרבנים, ועד הכשרות מטעם אגודת הרבנים, וחבר לאגודת ישראל מיום הוסדה. גם בארה"ב עושה גדולות להטבת מצב הדת. ביחוד הצליח בעניני טהרת המשפחה, והקמת מקואות חדשות, ושמירת שבת וכשרות. כהשפעתו נבנה בית טבילה נהדר בברוקלין, המשמש לדוגמא לכל הרבנים ועורר רבים לעניני הנ"ל. יש אתו עדין תכנית רחבה להרחבת פעולה למען השבת. מפורסם ונכבד בכל החוגים, מהשרידים אשר זכו לשמש מאורי ישראל מדור הישן, ולהתברך מהאדמורי"ם המפורסמים כמו: הצה"ק ר' דוד"ל מטאלנע זצ"ל, ור' יוחנן מראכמעסטריווקע זצ"ל.

הרב ר' יצחק שניידמאן שליט"א

נולד בשנת תרס"ה בעיר פלש־צעניץ פלך מינסק רוסיא, לאביו הר"ר יעקב בר' יונה ז"ל (נפ' ב' שבועות תרצ"ד) ממשפחת בני תורה ורבנים.

למד בישיבת ליובאוויץ, ואח"כ בישיבת כנסת ישראל בסלובודקה אצל הגאון רמ"מ עפשטיין זצ"ל. בשנת תרפ"ב נסמך להוראה מהגאונים: ר' שלמה דוד כהנא הראב"ד ווארשא שליט"א, ר' יהודא ליב הוטנער ז"ל מוארשא, ר' שמואל פריד מווילנא, ועוד רבנים וגאונים.

בשנת תרפ"ח התחתן ונשא את אשתו הרבנית חנה בת ר' מנחם נחום, ובשנת תרפ"ו הגיע לארה"ב ובבחר לרבה של קהלת אנשי באברויסק, ואחרי' בקהלת צמח צדק וזה י"ט שנים שנבחר ומכהן בקהלת פועל צדק אנשי אילא במורד העיר ניו יארק, חבר באגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ובועד הרבנים, דגל הרבנים והמזרחי.

גדול בתורה וגואם מפורסם ומהרבנים החשובים בניו יורק.

הרב ר' שלום צבי שניידערמאן שליט"א

נולד בעיר נעווהל פלך וויטעפסק (רוסיא) בשנת תרנ"א לאביו החסיד הר"ר מאיר ז"ל (נפטר בחדש שבט תש"ה בלונינגראד). נתחנך בישיבת תומכי תמימים ליזבאוויטש אצל האדמו"ר הרה"ק ר' שלום דובער שניאורסאהן זצ"ל. נסמך להוראה בשנת תרע"ג ע"י רבנים גאונים מפורסמים. בה בשנה התחתן את הרבנית לאה בת הר"ר זלמן מעלער ז"ל ממשפחת הרה"ג ר' עזריאל אב"ד דבירז זצ"ל. בשנת תרפ"ו נתקבל לרבה של בהכנ"ס "דורשי שלום" בפי־לדלפיא ומכהן בה עד היום. הרב שניידערמאן הנו חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, במרכז הרבנים דפילדלפיא, בועד הכשרות, מנהל מוסד פאראקעל סקוהל, אהל משה, וישיבת אהל משה. מהרבנים החשובים בפילדלפיא.

הרב ר' אליעזר שעהנפעלד שליט"א

נולד בשנת תר"מ בבאטש (הונ־גרי'), לאביו מוה"ר משה ז"ל. למד (ג' שנים) בישיבת הגאון ר' יודא גרינוואלד, בעל שו"ת זכרון יהודא, בבאניהאד, ובשוראן. ובישיבת הגאון ר' אליעזר חיים דייטש, אב"ד באניהאד, בעל תבואות השדה (ג' שנים) ואח"כ עבר לישיבת הגאון בעל שבט סופר, אב"ד פרעשבורג, ולמד אצלו ואצל בנו הגאון ר' עקיבא סופר שליט"א (ו' שנים).

בשנת תרס"ו נסמך להוראה מהרמ"מ בפרעשבורג, מהגאון ר' שלמה צבי שיק זצ"ל בעל ס' המנהגים, שו"ת רשב"ן, ועו"ס ומעוד רבנים גאונים.

בשנת תרס"ח נשא לאשה את מרת קילא שרה, בת הרה"ג ר' אפרים פורטה זצ"ל אב"ד קראלי, נכדית הרה"ג המפו' ר' ב"ז זוסמאן־סופר זצ"ל, בעל ס' חליפות שמלות בנימין עה"ת (הי' רב בחברת ש"ס בבודאפעסט).

שמש ברבנות בהונגרי' הישנה בקהלות: ווינקאווצי, וקראלי. ובשנת תרפ"ח בא לארה"ב ונבחר לרבה של הקהלה הגדולה בית דוד אגודת אחים, בבראנקס, ומכהן בה פאר וכבוד מני אז. חבר ועה"פ דאגוד"ר בארה"ב, ובועה"פ של ועד הרבנים דנ. י. וסגן נשיא ועד הרבנים דבראנקס, ממנהיגי המזרחי, ונשיא המזרחי בדרום בראנקס, חבר ההנהלה בועד החינוך התורני וועד לחיזוק הדת של המזרחי, סגן נשיא בהתאחדות יהודי הונגרי' בארה"ב, וחבר הועד בקונגרס היהודי, מגן דוד אדום, ועוד מוסדות חשובים. פרסם הרבה מאמרים בהלכה, וחכמת ישראל, בעתונים וירחונים שונים. ידיו רב לו במדעי היהדות, ועודנו צעיר גלה בארכיון פרעשבורג אלפי כתבים חשובים הנוגעים לדברי ימי ישראל במדינות אוסטרי' הונגרי', מהמאה השבע עשרה, ונתפרסם בשעתו (תר"ס). קבל הצטיינות מהקיסר קארל, עבור שרותו במלחמת עולם א', ואחרי מלחמת עולם א' הצליח לבטל גזרת חלול שבת בבתי ספר הכלליים. בעל כשרון, ונואם מצוין, עסקן גדול ונכבד, בכל ענייני דמתא. ומוסדות התורה, צדקה, וחסד פה וביחוד לא"י, ועזרת אחב"י באירופה. נכבד ומפורסם בכל החוגים, ומהרבנים החשובים באמריקה.

הרב ר' אלחנן יוחנן שפיגעל שליט"א

נולד בוועגגראוו (פולין), לאביו הרה"צ ר' נפתלי ארי' שפיגעל זצ"ל האדמו"ר מאסטראווע וקא־לושין. נכד הרה"ק מקאלושין, ודאמבראווע, והרה"ק ר' הערשעלע טשארטקאווער, והחוזה מליובלין זצ"ל.

נתחנך אצל הגאון ר' אהרן מנחם מענדל גאטערמאן זצ"ל מראדזימין (פולין). נסמך להוראה בשנת תרע"ט מהרבנים הגאונים: ר' ארי' מרדכי ראבינאוויץ אב"ד קארוב פולין ור' יוסף וויינריב ז"ל, אב"ד טאראנטא (קנדה) ועוד רבנים. התחתן בשנת תרע"ז עם בת הרב ר' ישראל אלעזר וואלגעלערנטער ז"ל נכדת הרב הגאון ר' איתמר מקאנסקאוואלע. בעמח"ס "משמרת איתמר", ונכדת החוזה מלובלין זצ"ל. בשנת תש"א נתקבל לרבה של ביכנ"ס "קהל חסידים" (בברוקלין). כמה מאמרי תורה נדפסו ממנו בירחון התורני ה"באר" (בפולין). ויש אתו בכ"י הרבה חדו"ת. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, ופעיל בכל ענייני הצבור והכלל, ומהרבנים הנכבדים והחשובים.

הרב ר' ישעי' שפיגעל שליט"א

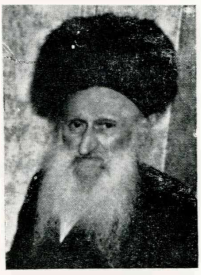

נולד בשנת תרס"ב בשניאדאווע (פלך לומזה). האבי הר"ר יהודא ארי' ע"ה. נתחנך בישיבת לומזה ובישיבת סלבודקה "כנסת ישראל". אצל הר"מ הגאון ר' יחיאל מרדכי גרודזון שליט"א והגאון ר' יהושע זעליג רוך זצ"ל, ואצל הגאון ר' משה מרדכי עפ־שטיין ז"ל והגאון ר' ברוך הלוי טורוויץ ז"ל והגאון ר' יצחק אייזיק שער שליט"א. נסמך להוראה בשנת תר"צ מישיבת "כנסת ישראל" בסלבודקה ע"י הר"מ ר' יצחק אייזיק שער שליט"א, והגאונים: ר' בן ציון יהודה ליב זאקס אבד"ק נעמקשט (ליטא) ר' שלמה הלוי פיינזילבער אבד"ק קידאן (ליטא) ר' שעפטל קרעמער ר"מ דסלוצק ז"ל ור' יעקב יצחק רודערמאן שליט"א ר"מ בבלטימור. כהן ברבנות בקליוולאנד־אהייא בביהכנ"ס שערי תורה משנת תרצ"ג עד שנת תרצ"ט ואח"כ בברוקלין בביהכנ"ס כתר תורה חנה דוד משנת ת"ש עד תש"ו ובעת מכהן בברוקלין בתלמוד תורה החדש. חבר לאגודת הרבנים דארה"ב וקנדה, בדגל הרבנים דארה"ב. בועד הרבנים בניו יורק רבתי ובועד הרבנים בברוקלין, וחבר מועצת ההסתדרות תלמידי ישיבת

סלובודקה. גדול בתורה ובחכמת ישראל, ונואם בחסד עליון, כתב שורת מאמרים על שאלות הזמן ביחוחן «צום יוגנט» שופר התנועה «תפארת בחורים בליטא».

גם אשתו הרבנית מרת פיגא זעלדא בת ר' אלחנן עסקנית פעילה, בהסתדרות «ישראל הצעיר».

הרב ר' נפתלי ארי' שפיגעל זצ"ל
האדמו"ר מאסטרוב

נולד בלובלין בשנת תרכ"ט. לאביו הרה"צ ר' משה זצ"ל (בהרה"ג ר' א"ז אב"ד לאדמיר בהרה"ג ר' משה רוקח אב"ד סקאלע, אחיו של הרה"ק מבעלז זצ"ל), אמו הרבנית הצדקת אסתר טאבא היתה בת הרה"ג והק' ר' משה נפתלי קאצענעלבויגען אב"ד קרעשוב וטרניגראד (נכד הגאון ר' ארי' ליב קאצענעלבויגען אב"ד בריסק, ונכד להרה"ק רצ"ה מטשארטקאוו זצ"ל).

אשתו הרבנית מרת שרה (ע"ה) היתה בת הרה"צ ר' יעקב יצחק זקאלישין, נכד הרה"ק ר' מרדכי דוד דאמבראוויר, ונכד החוזה מלובלין זצ"ל.

י"ח שנה ישב על התורה ועבודה אצל חותנו זצ"ל, ונסמך להוראה מהגאון האדמו"ר הצ' ר' מאיר יחיאל מאסטראוויצע, ועוד גאוני הדור. כהן בתור רב ואב"ד בעיר טשעכאוו (פלך לובלין) ובמאנקאביד (פלך שעדלץ). אחר פטירת חותנו זצ"ל התישב באסטראווע (פלך לומזה). הרבה חסידים נהרו אליו, להנות מאור תורתו וצדקתו. אחרי כל הצרות ממלחמת עולם א' הפצירו בו חסידיו ומעריציו שבאמריקה לבוא לניו יורק, ובשנת תרפ"ו בא לארה"ב. מעריציו קבלוהו בכבוד ופאר וכל אחד מצא אצלו עצה ותושיה, נפטר בכ' תשרי, ד' חוה"מ סוכות תש"ט, והשאיר אחריו דורות ישרים, בנים ובני בנים עוסקים בתורה וביראת שמים. בניו הם: הרב ר' אלחנן יוחנן שליט"א, הרב ר' משה מנחם שליט"א, והרב ר' פנחס אלי' שליט"א. תנצב"ה.

הרב ר' ירמי' שפיטץ שליט"א

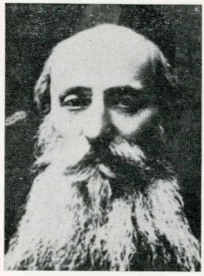

נולד בשנת תרנ"ה באונגוואר (הונגרי'), לאביו הרבני התורני ויר"א ר' אפרים שפיטץ הי"ד. נתחנך בישיבת מאדא אצל הגאון בעל יבושי מרדכי, בישיבת אויוואר אצל הגאון בעל פני מביו, ובסעמיהאלי אצל הגאון מהרש"ג זצ"ל.

נסמך להוראה מהגאונים: ר' דוד יודא זילבערשטיין אב"ד ווייצען, ר' ישראל יונגרייז אב"ד נאדוואד ווארי, ור' שמעון קראס אב"ד אטש ועוד. הי' רב ומנהל אגודת ישראל בעיר קאסעל והסביבות (בהעסן־

אשכנז) מתרפ"ח עד תר"צ. אח"כ הי' רב בראקאשהעד ע"י בידאפעסט. משם עבר לכהן פאר בשארוואר מהרצ"ב עד תרצ"ו. אח"כ בא לארה"ב ושמש ברבנות בעיר סקרענטן פענ. מת"ש עד תש"ג. מני אז סלק עצמו מרבנות מחמת מצב הרבנות הקשה בארצות הברית. הרב שפיטץ שליט"א הוא גדול בתו"ח, איש אשכולות רב פעלים, ואביר המעש. מעודו לחם מלחמת ד' ורוח אבותיו הקדושים נוסכה בו להיות מגודרי גדר, ועומדים בפרץ בעד ד' ותורתו. נצר מגזע הגאונים בעל שו"ת מהרא"פ, אומר לציון, וש"ס אב"ד ביסערמין, בעל שמן רוקח, בעל כתר כהונה והש"ד זצ"ל. מובא בשו"ת פני מבין, במשנה שכיר (פישטיאן) ובשאר ספרים. הדפיס מחדש ס' יבין שמועה מזקנו הגה"ק בעל שמן רוקח זצ"ל. חבר אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

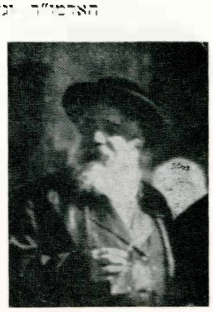
הרב ר' אברהם דובער כהנא שפירא זצ"ל

נולד בעיר קאברין (ליטא־פולין) בשנת תרל"א לאביו הגאון האמתי מרן ר' זלמן סענדער זצ"ל אב"ד ור"מ מאלץ וקריניק, למד בישיבת וואלאזשין והצטיין מאד והי' ידוע בשם «קאבריגער עלוי». התחתן עם (רחל) בת הגאון המפורסם ר' ירוחם יהודא ליב פרילמן זצ"ל הידוע בשם «הגדול ממינסק».

כהן ברבנות בעיר סמאלעוויץ פלך מינסק ושם הדפיס ספריו «דבר אברהם» שו"ת חלק א' וחלק ב'. נתפרסם לגאון ובשנת תרע"ג נבחר לאב"ד קאוונא בירת ליטא בה כהן עד פטירתו. ממיסדי אגודת הרבנים דליטא וכהן כיו"ר ואח"כ נבחר לנשיאה עד פטירתו. מלבד ספריו הנ"ל (דבר אברהם חלק א' נדפס ע"ש) נדפסו ממנו ספר «טהרת המשפחה» (נאום לבתי ספר בית יעקב מלא חכמה רבה ובו הראה ידיעותיו הרבות בחכמת הרפואה וביולוגי') שהופץ לאלפים בכל הארצות ונתקבל בכל החוגים. ספר «דבר אברהם» חלק ג' שו"ת, וספר «דבר אברהם» חלק הדרוש (נדפסו אחרי פטירתו ע"י בנו העו"ד מר ל. שפירא בניו יורק), וחבר כ"כ ספר «זכרונות» כולל מו"מ בהלכה עם גדולי עולם עם קונטרס חדו"ת מנעוריו (שסדר לדפוס בגיטו קאוונא. אבל נאבד באבדן בית הגאון בגיטו). הי' מגדולי הרבנים בדורנו ומנהיגיו. גאון בתורה ומושלם בכל המעלות. עת ליטה נכבשה מהנאצים הובל עם קהלתו לגיטו ונפטר לפני חיסול הגיטו (גזרת השמדה וכליון היהודים בגיטו מטעם הנאצים ימ"ש) כ"ב אדר א' תש"ג וזכה לקבורה בגיטו. בלי ספק שמאורעות הזמן קרבו פטירתו והי"ד.

הרב ר' חיים אלעזר שפירא זצ"ל
האדמו"ר מנקאטש

נולד באלינוב (גאליציע) ה' טבת תרל"ב. לאביו האדמו"ר הגה"ק ר' צבי הירש זצ"ל, אב"ד סטריזוב. ואח"כ אב"ד מונקאטש בעל ספר "דרכי תשובה" ועו"ס, בן הרה"ק ר' שלמה שפירא אב"ד הנ"ל בהרה"ק ר' אלעזר מלאנצוט בן בכורו של הרה"ק הרבי ר' צבי אלימלך זצ"ל מדינוב, מח"ס "בני יששכר" ועוד ספרים רבים. אמו הרבנית מרת אסתר היתה בת הרה"ק ר' חנני' הורביץ, אב"ד אולינוב בן הרה"ק ר' יעקב אב"ד מעלין, נכד הרבי ר' נפתלי מראפשיץ זצ"ל. כ"כ נכד (מצד אבין) הרה"ק ר' יקותיאל שמעלקא מאסוב, בן הרה"ק ר' משה יהודה ליב מטאסוב, ונכד הגאון בעל פני יהושע. נתחנך אצל זקנו הרה"ק ר' שלמה ז"ל ואצל אביו, ונתברך מהגאון בעל "דברי חיים" זצ"ל מצאנז. בהיותו בן ט"ז התחתן (בז"ר) עם בת הרה"ק ר' שרגא יאיר מביאלאבזעג, בן הרה"ק המפורסם ר' נתן דוד משידלובצע נכ' ה"קדוש. אחרי עשר שנים שלא זכו לבנים, גרשה ונשא (בז"ש) בשנת תרס"ה, את בת הרה"ק ר' יעקב משה ספרין מקאמארנא בהרה"ק בעל "דמשק אליעזר" בן הגה"ק המפורסם מהרי"א בעל "היכל הברכה" ועוד ספרים רבים. עוד בשנת תרס"ד נתמנה לראב"ד מונקאטש ולאב"ד טשינעדיעב ותי' מפורסם משחר ילדותו כעלוי וחריף עצום.

כתב הרבה חדו"ת בכל המקצועות. בשנת תרס"ב הדפיס חלק א' מספרו שו"ת "מנחת אלעזר" עם הסכמות גאוני הדור כמו: הגאונים בעל "בית יצחק", גאב"ד לבוב, ר' יוסף מסלאנים. בעל "שדי חמד", ר' משה צבי פוקס, בעל "ערוגת לבשם" ועוד. בהסכמות אלו מביעים גאוני הזמן את הערצותיהם לאברך צעיר זה, ומכירים בו לחריף עצום ובקי נפלא, ומכבדים אותו ואת תורתו מאד. אחרי פטירת אביו בשנת תרע"ד (ב' סכות) נבחר מטעם כל חסידי אביו, כממלא מקום וגם קהלת מונקאטש המפורסמת בחרה בו לאלוף ראשם עי' כסא אביו. אחרי מלחמת עולם א' בשהתחילו התנועות הלאומיות להתפתח, יצא במלחמה קיצונית, נגד כל הזרמים. לרבות אגודת ישראל. השתדל להשפיע על גדולי הרבנים ואדמורי"ם בכל תפוצות ישראל שיחדלו לחמוך בתנועות הנ"ל, עד שנעשה הריחם הכי מפורסם נגד כל הזרמים.

בשנת תרפ"ב יסד ישיבה בקהלתו על שם אביו "דרכי תשובה", וישיבתו הצליחה. הי' גאון בתורה הנגלה והנסתר, וחבר הרבה ספרים. הדפיס את החלק האחרון של ספר "דרכי תשובה" הלכות נדה עם הוספות משלו, וכן נדפסו ממנו כמה חלקים שו"ת "מנחת אלעזר" (ד' חלקים) "אות חיים ושלום" (הלכות תפילין ומילה) חמשה מאמרות, עולת תמיד, דברי תורה (נדפס בתשע מהדורות), נמוקי או"ח, מאמר זכרון צדיקים, מאמר מילי דהספדא, דרכי תשובה על הלכות מקואות, מאמר אדון כל, הנהגות והשלמות לספר "באר לחי ראי" (על תקוני זוהר), כל הנ"ל נדפסו בחייו ועוד הוספות שונות. ואחרי פטירתו נדפסו ממנו: הגדה של פסח עם פירוש מאמר אגדתא דפסחא (נדפס פעם שנית בארה"ב ע"י תלמידו הרה"ג ר' צבי הירש פיידמאן בע"כ צבי חמד), ספר "שער יששכר" על מועדים ג' חלקים. "חיים ושלום" עה"ת, ובכתובים השאיר הגהות ירושלמי ועוד ג' חלקים שו"ת "מנחת אלעזר" ודברי תורה. חלק העשירי.

הי' נואם מפורסם ומתפלל מצוין, אלפי תסידים הלכו לאורו. למרות הלחמו עם כל התנועת הי' חובב ציון, והי' נשיא כולל מונקאטש בירושלים, ותמך ביד רחבה. בקר את ארה"ק והתראה עם כל גאוני התורה והקבלה, ביחוד השתעשע עם הסבא קדישא ר' שלמה אי"עזר אלפנדרי זצ"ל, שנפטר בזמן בקורו בא"י והי' למופת.

נפטר אחרי מחלה קצרה בד' סיון תרצ"ו במונקאטש, והשאיר אחריו בת יחידה (פרימעס ע"ה שנפטרה בא"י אחרי מלחמת עולם א') התנו הרב הגאון ר' יהושע ירחמיאל ברוך רבינוביץ שליט"א מלא מקומו כאב"ד ואדמו"ר מונקאטש עד פרוץ המלחמה (שנת ת"ש) וכעת הוא רב ראשי בעיר סאו פאולא במדינת בראזיל.

הרב ר' יוסף שפירא שליט"א

נולד בעיר מאנטשעסטער (אנגליא) בשנת תרס"ו לאביו הר"ר אברהם מרדכי ז"ל ואמו מרת ציפא אסתר ע"ה. למד בישיבה במאנטרעאל (קנדה) ובנויארק בישיבת ר' יצחק אלחנן נסמך להוראה מהרבנים הגאונים מישיבה הנ"ל. התחתן בשנת תרפ"ט את הרבנית בתומא תחי' בת ר' אהרן יצחק בעגמאן ז"ל.

שמש ברבנות בעיר רעדינג, פא. (ע"י פיטסבורג) משנת תרפ"ט עד תרצ"ג. בתרצ"ג נתקבל לרבה של בהכ"נ פועלי צדק בפיטסבורג ומכהן בה עד היום. חבר אגוד"ר דארה"ב וקנדה. חבר הסתדרות המזרחי והפועל המזרחי, ממיסדי הישיבה קטנה "הלל אקאדמי" בפיטסבורג. יו"ר של ועד החינוך ומהרבנים הפעילים בפיטסבורג.

הרב ר' ישכר בער שפירא שליט"א
האדמו"ר מקעכניא

נולד בשנת תר"ס בקעכניא. הסמוכה לסיגוט (מארמאראש), לאביו הרה"צ המפו' הקדוש מוה"ר פנחס זצ"ל מקעכניא הי"ד, בהגה"צ ר' שלום זצ"ל אב"ד לאנטשין (חתנו של הגאון ר' שלום מרדכי שוואדרון זצ"ל מברעזאן), (בעל שו"ת מהרש"ם, דעת תורה ועוד) נכד הרה"ק ר' פנחס מקארץ זצ"ל. אמו הרבנית מרת שלומציא ע"ה היתה בת הרה"צ המפו' ר' מאיר ראזענבוים זצ"ל מקרעטשינוב. בהרה"ק ר' מרדכי מנדבורנה זצ"ל, בהרה"צ ר' ישכר בער זצ"ל, בהרה"ק ר' יצחק מקאליש זצ"ל (אחיו של הרה"ק ר' מאיר מפרעמישליאן זצ"ל). בהרה"ק ר' אהרן אריי' זצ"ל מנדבורנה בנו של הגה"ק ר' מאיר הגדול מפרעמישליאן זצ"ל.

בשנת תרע"ח נשא את בת דודו הרבנית מרת רעכיל בת הרה"צ ר' מאיר איתמר רוזענבוים שליט"א מטשערנאוויץ האדמו"ר מנדבורנה (אד מוצל מאש. בא לארה"ב בתש"ח והתישב בברוקלין) בהרה"צ המפו' ר' מאיר זצ"ל מקרעטשינוב

הנ"ל. שמש באדמוריו"ת בנאוויסעליץ בסרבי' (ט"ו שנה בערך) ובשנת תרצ"ה עלה לארה"ק ודר בירושלים עד תרצ"ט. אז בא לארה"ב וחסידיו וידידיו יסדו לו חברה בברוקלין בשם "שערי תפלה". חבר באגודת והסתדרות האדמוריו"ם, ובאגודת ישראל, בעל כשרון מסוים, ומהאדמוריו"ם הנכבדים באמריקה.

הרב ר' מאיר שפירא זצ"ל

נולד בשנת תרמ"ז בשאץ (בור קאווינא רומענא). אביו הרב ר' יעקב שמשון ז"ל הי' בנו של הרה"צ ר' מאיר זצ"ל נכד (בא"ב) הגה"ק ר' פנחס מקאריץ זצ"ל, ר' יעקב שמשון משפיטיווקע, נכד הגה"ק ר' שמשון מאוסטרופאלי זצ"ל. משפחה זו מתיחסת עד רבנו משה מאשפירא, בעל התוספות, ושמם נקרא על שם העיר הנ"ל. נכד הגאון בעל תשובות "מנחת שי" והגאון בעל "תבואות שור" והב"ח והט"ז. עוד בילדותו הי' מפורסם בשם העילוי משאץ, ולמד תורה אצל הרב הגאון ר' שלום מסעכיסטאב ואח"כ אצל זקנו הגאון ר' שמואל יצחק אב"ד מניסטרישץ, בעל "מנחת שי" הנ"ל. נסמך להוראה מהגאונים ר' יצחק שמעלקיס אב"ד לבוב, ר' שלום מרדכי הכהן אב"ד ברעזאן ור' מאיר אראק אב"ד יאזלאוויץ טארנא. הגביר המפורסם בצדקתו ובגדיבתו ר' יעקב ברייטמאן מעיר טארניפאל, בחר בו לחתנו, וישב על התורה. עד שנבחר לאב"ד גלינא גאליציע בשנת תרס"ט בהיות אברך בן כ"ג שנה. מגלינא נתקבל לאב"ד עיר הגדולה סאנאק ומשם לפיעטרקוב ואחריה ללובלין ולודז. חבר ספר "אמרי דעת" על פרשת השבוע, וספר שו"ת "אור המאיר" המפורסם בכל עולם התורה. משחר ילדותו לקח שבי את כל הקהלות בחנו, חכמתו, ונאומיו. בכל המקומות שכהן הקים עולה של תורה והרביץ תורה לרבים. הי' כוכב גדול ומזהיר בכל שמי יהדות פולין וחוצה לה. נבחר לציר בסעיים הפולני, והציג את עניני היהדות לפני ממשלת פולין, בכבוד ותפארת. בראותו ההזנחה בענין הישיבות בפולין, הקים את ישיבת חכמי לובלין המפורסמת בכל התבל. מחולל הרעיון ללמוד דף יומי, אשר נתקבל בכל העולם עד היום. מראשי ומנהיגי אגודת ישראל בעולם. נפטר בעודנו באבו, והסתלקותו הרעידה את כל העולם. בלה זמן מה בארה"ב לטובת ישיבתו, וגם פה רכש לו מעריצים לאלפים.

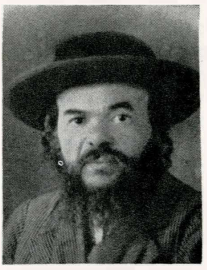
תיכף בבואו, כתב עליו "הפילאדעלפיער טאג": "רושם עמוק עושה הרב על כל יהודי הבא לבקרו. פנים מאירים בהדרתם, מעוטרים זקן שחור: עינים עמוקות וחודרות אשר טוב־לב, נדיבות, חכמה ושכל קודרים מהן; בת צחוק קלה מרחפת בנעימות וענגיות, מצח גבוה רחב־הפנות סימן לכובד ראש יחוסי; קומה מרהיבה מלבשת בלבושי רבני דור הישן המפיק־כבוד. הנה הציור המלא מתמונת הגאון מפיעטרקוב. היה אהוב ונכבד באופן יוצא מהכלל בכל השדרות והחוגים. ר' מאיר שפירא זצ"ל לא מת. יצירותיו, למוד דף היומי נמשכת, וגם ישיבתו, ישיבת חכמי לובלין אחרי נדודים, הועברה ע"י תלמידיו הנאמנים, לדטרויט בארה"ב, ול"זכרון מאיר" בארה"ק.

הרב ר' אברהם שפירא שליט"א

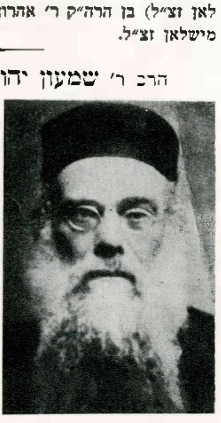
מלבד זה נוסדה לפני שנתיים "הסתדרות ישיבת חכמי לובלין," והרכבה ההנהלה תחת הנשיאות של הרב המצוין במדותיו בנש"ק ר' אברהם שפירא שליט"א, (אחיו של הגר"מ שפירא זצ"ל). הנ"ל אוד מוצל מאש מהמהפכה האירופאית ועושה גדולות ללכד כל תלמידי יח"ל ולהטבת מצבם וסידורם.

הרב ר' פנחס שפירא זצ"ל הי"ד האדמו"ר מקעכניא

נולד בלאנשין (ע"י קאלאמיי גאליציע פולין), לאביו הרב הגה"צ ר' שלום אבד"ק לאנטשין, מתמיד גדול ובעל מכניס אורח נפלא ועניו ומקובל. נצר מגזע הרה"ק מקאריץ ובעש"ט. נתחנך על ברכי אביו ז"ל ואצל זקנו אבי אמו הגאון מברעזשאן, בעל שו"ת מהרש"ם וצ"ל שלמד אצלו עד חתונתו. נסמך להוראה מהגאון מ ב ר ע ז ש א ן ה נ "ל. ש מ ש באדמוריו"ת בסטרי עד תרע"ד, ומשם עבר לקעכניא (הונגרי') וכאן שם כאדמו"ר עד תרע"ח, ואח"כ באויבערווישאוו, עד שנהרג על קה"ש ע"י הנאצים ימ"ש. חבר ספרים (עודם בכתב יד). זוגתו הרבנית שלומציא הי"ד, נהרגה ג"כ על קדה"ש. היתה בת האדמו"ר הרה"צ ר' מאיר מקרעטשינוב זצ"ל, בן הרה"ק ר' מרדכי מנדבורנה, בן הרה"ק ר' ישכר בער מנאדבורנה (אחיו של הרה"ק ר' מאיר'ל מפרימישלאן זצ"ל) בן הרה"ק ר' אהרון ליב, בן הרה"ק ר' מאיר'ל מפרימישלאן זצ"ל.

הרב ר' שמעון יהודה הכהן שקאפ זצ"ל

נולד בשנת תר"כ בטודעץ פלך מינסק. אביו הי' הרבני המופלג בתו"ר ר' יצחק שמואל ז"ל, ואמו מרת רחל ע"ה בת הרב ר' אליעזר שמואל ליובעצקי ז"ל. בגיל י"ב למד בישיבת מיר והי' מצוין ובעל הבנה נפלא. אחרי שנתיים נסע לישיבת וואלאזשין ולמד אצל הגאון הנצי"ב וצ"ל. למד בשקידה רבה יום ולילה מתוך צער "כדרכה של תורה", והשתייך לכתה מיוחדת של בעלי הכשרון המספר, בהם בחר הגאון ר' חיים זצ"ל להשתעשע בהלכה ופלפול. ונתפרסם ללמדן

ולאחד היותר מצוינים.

בשנת תרס"א בחר בו הגביר הנכבד המפו' בתורתו וצדקתו ר' משה מרדכי אידלביץ ז"ל מסמארגאן (גיסו של הגאון האדיר ר' אליעזר גורדון הגאב"ד ור"מ טעלז) לחתן בתו המהוללה. בשנת תרמ"ד הוזמן (ע"י דוד אשתו הגאון הנ"ל) לר"מ בישיבת טעלז המפוארה. ח"י שנה הרביץ תורה בטעלז, ונתפרסם בעולם הישיבות בדרך לימודו החדשה, להעמיק חקר "הדרך המלוזאי" - ומופלגי תורה רבים נהרו ללמוד ולהבין תורתו.

בשנת תרס"ג נבחר לרבה של קהלת "מאלטש", למלא מקום הגאון האדיר ר' זלמן סנדר כהנא שפירא זצ"ל (אשר עבר אז לעיר קרינקי) וגם בה יסד ישיבה. עדינותו והתמסרותו לכל ענייני הצבור, וביחוד בהרימו קרן הישיבה, חבבוהו בכל חוגי הקהלה והסביבה, וכהן בה בכבוד רב ד' שנים.

בשנת תרס"ז נבחר לרבה של בריינסק, יסד ישיבה ותחת השפעתו התפתחה עד שתפסה מקום חשוב בין הישיבות הגדולות. כל מרצו וכחותיו השקיע בעניני קהלתו וישיבתו בבריינסק, עד שנקרא ונודע בכל תפוצות ישראל ע"ש קהלתו זו, וכינוהו בשם "ר' שמעון בריינסקער". פרצה מלחמת עולם א', בריינסק נכבשה בידי הגרמנים וכמה מתושבי' נסו, אבל הגר"ש נשאר על משמרתו. הצהיר, שכל זמן שישנם בע"ב אחדים בעיר החובה עליו בתור הרב להשאר אתם בעת צרה. פעמים אחדות הסתכן להצלת יהודים תחת משטר הצבאי וגם אח"כ כאשר הקוזקים כבשו את העיר. במשך המלחמה חדלה הישיבה, ואז הקדיש שעותיו הפנויות להעלות על הכתב ולסדר את חידושיו הרבים.

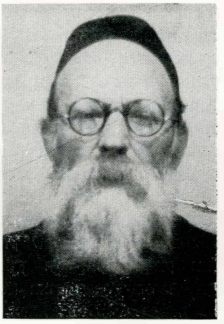
בשנת תר"פ התקימה אספת רבנים בווילנא בנשיאותו של מרן הגרח"ע גרודזנסקי זצ"ל ודנו בה על חורבן הישיבות. אספה זו פנתה אל הגר"ש. שיקבל עליו להיות הר"מ בישיבת "שער התורה" בגראדנא. הגאון רח"ע וכל הנאספים הרגישו והביעו כי הוא ירים את המצב הירוד בהרבצת תורה, בהיותו מפורסם בגאונותו ובסגולותו המיוחדת לפתח כשרונותיהם של בני ישיבה. לא ארכו הימים וישיבת גראדנא נעשתה לאחת הכי גדולות והכי מפורסמות. העמידה תלמידים מופלגי תורה וביניהם כמה רועי ואבירי ישראל עד פרוץ מלחמת עולם ב', משנת תרפ"ו כהן גם ברבנות פערשטאט פרוב גראדנא. הסכים לקבל משרה זו, אחרי שמצב הכלכלי בישיבה הי' גרוע ולא רצה להעמיס כל פרנסתו על"ה. למרות היותו עמוס בעניני הרבנות. לא מש מישיבתו והתמסר לשכלולה. בשנת תרפ"ח הוציא ספרו הגדול "שערי ישר", שעשה רושם רב בכל חוגי התורה. בספר זה הראה חילו בתורה, והאיר לעולם התורה בעשרות ענינים קשים ועמוקים בש"ס.

בשנת תרפ"ט נדד לארה"ב להציל מצבה החומרי של ישיבתו. נתקבל בכבוד מלכים, והגיד שעורים בישיבת ר' יצחק אלחנן (אחרי פטירת העלוי ממיצעט הגר"ש פאליאצק ז"ל) והי' יכול לשבת בשלום ולהרביץ תורה בארה"ב, אבל גדולי אירופה בקשוהו לשבת לגראדנא. הגרח"ע גראדזענסקי, וגם מרן בעל "חפץ חיים" הפצירו בו וכעבור שנה שב אל משמרתו.

פרצה מלחמת עולם ב' ואתה באו הגזרות והילופים במשטר וממשלות, ונדד עם ישיבתו לווילנא שהיתה כבר תחת המשטר הסובייטי. כל דאגתו היתה הישיבה וחפש דרכים ואפנים להחזיקה, באופן רשמי לא היתה אפשרית. ובכן הזמין כמה מתלמידיו המקורבים להדרו ביום ט' לחודש מרחשון בשנת ת"ש לטכס עצה. כל היום ישב ובלה אתם בענין זה, ועבד תכנית רחבה אשר לפיה יוכלו להמשיך בלימוד והרבצת תורה בסודיות החלטית. הישיבה נמשכה עד עמדו לתפלת מנחה, ובאמצע תפלת שמ"ע, קם רבי שמעון וסליק לעילא, כי נתבקש בישיבה של מעלה. פטירתו עוררה אבל כבד בכל עולם היהדות כי אבדה אחד מקרבנטי התורה. יותר מיובי שנים הרביץ תורה, הי' זקן ויושב בישיבה און וחקר וכתב חידושים עמוקים ונפלאים.

מלבד ספרו הנ"ל נדפסו (ע"י בניו) חידושיו על הג' בבות, ונשארו בכתובים חדושים ע"ס נשים ועוד. הי' אישיות מזהירה, והשפעתו היתה גדולה בכל פולין וחוצה לה. הי' מהחברים הפעילים במועצת גדולי התורה של אגודת ישראל, ועם דעתו התחשבו בכל האספות והכנסיות הגדולות. תורת ר' שמעון זצ"ל נשארה חרותה בלב כל תלמידיו ושפתותיו דובבות בכמה ישיבות, והי' מגדולי הדור בתקופתנו.

הרב ר' משה מדרכי הכהן שקאפ שליט"א

נולד בסמארגאן פלך ווילנא בשנת תרמ"ב. אביו הי' הגאון האדיר ר' שמעון שקאפ מבריינסק ר"מ ישיבת גראדנא ומח"ס "שערי ישר", ועו"ס.

למד בישיבת טעלז ורבותיו היו אביו הגאון הנ"ל, והגאונים: ר' אליעזר גארדאן אב"ד ור"מ טעלז, ור' יוסף ליב בלאך זצ"ל. למד כ"כ בוואלאזין ואחרי התונתו בכולל קאוונא תחת חסותו של הגאון ר' יצחק (ר' איצעל) ראבי־נאוויץ זצ"ל מפאניעווזש.

נסמך להוראה מרבותיו הגאונים: ר' אליעזר גארדאן ור' יצחק ראבינאוויץ הנ"ל.

בשנת תרס"ו התחתן עם אשתו הרבנית שרה העניע ע"ה בת הרב ר' מרדכי קלמן כ"ץ (נפ' בגראדנא בשנת תרצ"ח).

מעודו הצטיין בתורתו, ובשנת תרפ"ב נתמנה לר"מ בישיבת שערי תורה בגראדנא. אחרי פטירת אביו הגאון זצ"ל (תרפ"ט) נבחר לממלא מקומו כאב"ד פערשטאט פרבר גראדנא וכהן עד פרוץ המלחמה. עבר עם ישיבתו לווילנא, ובשנת תש"א בא לארה"ב והשתדל להציל תלמידי ישיבתו לארה"ב, ולהחזיק אלה שהצליחו להמלט מידי הזדים הנאצים ימ"ש.

חבר באגודת הרבנים, גדול בתורה ובמדות, ומהרבנים החשובים במדינה.

הרב ר' יוסף תאומים שליט"א

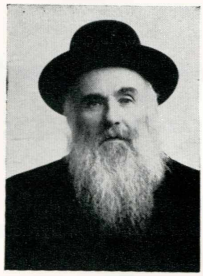

נולד בשנת תרל"ד בגלינא (גאליציע), לאביו הגאון ר' נפתלי הירץ, אב"ד ווילקאטש, ומחבר ס' שו"ת שער נפתלי. למד אצל מלמדים פרטיים, ונתחנך על ברכי אביו הנ"ל, ואצל הגאון הגדול ר' יצחק שמעלקיש, מח"ס בית יצחק.

בשנת תרס"ב נסמך להוראה מהגאונים המפורסמים: ר' יצחק שמעלקיש הנ"ל, ור' ארי' ליב הורביץ, רב בסטרי וסטניסלב, מח"ס הרי בשמים. בשנת תרנ"ד התחתן עם בת הגביר האדיר הגאון ר' שלמה רוטנברג מרוזבדוב בן בנו של הגאון הצדיק רבן של ישראל מאפטא, בעל "אור לשמים". בשנת תרס"ו שמש ברבנות ובהוראה, בעיר רוזבדוב שלא עמלק"פ. בשנת תרע"ה הגיע לארה"ב ונתקבל לרב בביהכנ"ס "אנשי אוסטריא" בעיר כאסטאן. בשנת תרע"ז רב לאגודות הקהלות אנשי אוסטריא במדינת ניו יורק. משנת תרע"ז רב ומנהיג רוחני בביהכנ"ס בית אברהם, בעיר דטרויט.

מח"ס "אם לבינה" ופלפל בהלכה עם הגאונים: "בית יצחק" הרי בשמים, ומהרש"ם, ודבריו מובאים בתשובותיהם. אביו הי' בן הגאון המפורסם ר' משה תאומים מהורודנקה, בן בתו של הגאון מליסא הבעל "חוות דעת". ממשפחת תאומים המיוחסת והמפורסמת ששלשלת יחוסה היא עד דוד מלך ישראל. חבר אגוה"ר דארה"ב וקנדה. יו"ר ועד הרבנים בדטרויט, גדול בתורה, חכמת ישראל ובמדע. רב פעלים למען קרן התורה, הדת והיהדות, ומהרבנים החשובים במדינת מישיגען.

הרב ר' יוסף תאומים שליט"א

נולד בליבישטשוב (גאליציא), לאביו הרב הגאון החסיד מו"ה נחום צבי (זידא) זצ"ל, אבד"ק זאליש־טשיק אשר העתיק דירתו את"כ לעיר ליבישטשוב ושם הרביץ תורה שלא ע"מ לקבל פרס, וחבר חבורים הרבה ונדפסו הספרים פורחת עלתה נצ"ה, עלי זית, מלבד כתבי יד הרבה שנאבדו בשעת המלחמה, בן הרב הגאון ר' אברהם תאומים אבד"ק פמארן, זבאריש, זאליש־טשיק, בעמח"ס שו"ת ברכת אברהם על ד' חלקי ש"ע וש"ס, נכד הגאון הנודע ר' ליבוש תאומים אבד"ק בראד והקרייז בעל שו"ת גור ארי', יהודה, יעלת חן עה"ת, אילת אהבים על ש"ס, ולמעלה בקודש דור אחר דור גאוני ארץ.

למד משנת תרנ"ח עד תרס"ד אצל דודו הגאון ר' זאב תאומים אב"ד זאלישטשיק ואצל הגאון ר' ליבלי בערנפעלד רומ"ץ דשם ואצל הגאון ר' אפרים באלחובער מו"ץ דשם ואצל הגאון ר' פישל אראק. בשנת תרס"ד נסמך מהם להוראה ובשנת תרפ"ג נסמך שוב מהגאון המפורסם ר' חיים געלערנטר אבד"ק קיטוב. אח"כ נסע ללונדון ונהל עדתו בבהכנ"ס "אנשי חב"ד בספיטאל סקווער". בשנת תרצ"ה בא לארה"ב ותיכף נתקבל לרב בקהלת אנשי קולבאשוב ומרביץ שם תורה ברבים. עוד בטל ילדותו נדפס ממנו מאמרים הרבה בפלפול והלכה בהעתונים: אוהל מועד ברישא, יגדיל תורה, אוהל יצחק, ובפרדס בשיקאגא. כבר הדפיס ס' זית רענן עה"ת מאביו וממנו וכעת מדפיס חבור שו"ת בשם "נחמת יוסף" ותספרים: "יעלת חן" על הגדש"פ בדרך פלפול "נחמת יוסף" על עין יעקב "נחמות יוסף" דדשות מכל השנה וספר החסידות מתלמידי בעש"ט. חבר דאגודת הרבנים דאהר"ב וקנדה, חבר ועד הרבנים דניו יורק רבתי וחבר דועד הכשרות של אגוה"ר דארה"ב וקנדה. מכל משפחתו נשארה לו רק בת אחת מלומדת ומצוינת מרת לאה תחי' וחתנו הוא הרב הגאון החסיד בנש"ק ר' יצחק יואל רבינוביץ שליט"א אבד"ק נחלת יהושע, האדמו"ר מאנאסטרישטש בברוקלין.

להסיר מכשול

כבר ידוע שראוי לכתוב בספרים שמות הערים כמו שמקובל לכתוב בגיטין עפ"י הוראת רבני המקומות. לצערנו לא יכלנו לדקדק, כי לא ידועים לנו שמות המקומות ונכתבו בספרנו כפי שנמצר לנו.

אמנם בעירנו נודענו מפי הרבנים הגאונים שמקובל לכתוב בגיטין "ניאיארק", עפ"י הרבנים שמקדמת דנא.

INDEX

Page

RABBI TWERSKY, H. 54
1500 Springfield Ave., Chicago, Ill. RO 2-7283

RABBI TWERSKY, I. 55
1330 Elder Ave., Bronx, N. Y. TI 2-2296

RABBI TWERSKY, J. I. 54
1520—49th St., B'klyn, N. Y. GE 6-6832

RABBI TWERSKY, J., o.b.m. 54
Chicag, Ill.

RABBI TWERSKY, J. 54
4819 Esplanade Ave., Montreal, Can. TA 2428

RABBI TWERSKY, M. H. 55
4900 N. 8th St., Phil., Pa. MI 9-4183

W

RABBI WACHTVOGEL, M. Y. 40
5688 Esplanade Ave., Montreal, Can. CR 8901

RABBI WARSHAVIAK, M. M., o.b.m. 41
Warsaw

RABBI WASSERMAN, E. B., o.b.m. 40—41
Baranowitz

RABBI WAXMAN, N. 41
1644—55th St., B'klyn, N. Y. GE 5-0752

RABBI WEIDENFELD, B. 41—42
Jerusalem, Israel

RABBI WEIN, Z. C. 42
3422 Douglas Blvd., Chicago, Ill. CR 7-2042

RABBI WEINBERGER, A. 42
8 West 181st St., Bronx, N. Y. SE 3-6853

RABBI WEISBLUM, A. I. 43
739 E. 6th St., New York AL 4-9741

RABBI WEISBLUM, L. 43
80 Willet St., New York GR 5-7235

RABBI WEISENBERG, J. 43
4 Rice Lane Worchester, Mass. Wrcstr. 4-4272

RABBI WEISS, CH. L. 43
3389 De Sota Ave., Cleveland, Ohio FA 9472

RABBI WIESS, H. 42
172 East 7th St., New York OR 4-2127

RABBI WELLER, L. 45
57 Hedden Terrace, Newark, N. J. BI 3-1488

RABBI WERNER, D. 45
25 Mulberry St., Providence, R. I. PL 6140

RABBI WILOVSKY, J. D., o.b.m. 44
Sefad

Page

RABBI WINKLER, M. L., o.b.m. 44
H. Mada

RABBI WITKIN, H. 41
Tel Aviv, Israel

RABBI WOHLGELERNTER, M. J. 40
2057 Gladstone, Detroit, Mich. TY 6-7464

RABBI WULLINGER, M. 44
20 Clinton St., New York OR 4-9301

Y

RABBI YALOW, S. 62
714 Irving Ave., Syracuse, N. Y. SY 4-5238

RABBI YERUCHEM, A. 65
272 W. 86th St., New York TR 4-2706

RABBI YOGEL, P. 63
149 Rodney St., B'klyn, N. Y. EV 4-5977

RABBI YOLES E. E. 62—63
1913 N. 33rd St., Phil., Pa. FR 4275

RABBI YOLES, E. 62
4614 Hutchison St., Montreal, Can. TA 9688

RABBI YOSELOWITZ, J., o.b.m. 64
Suvalk

Z

RABBI ZACK, B. J., o.b.m. 51
Brooklyn, N. Y.

RABBI ZACKS, M. 46
43 West 93rd St., New York AC 2-8541

RABBI ZALMANOWITZ, A. I., o.b.m. 45—46
Brooklyn, N. Y.

RABBI ZALMANOWITZ, A. S., o.b.m. 46
Montreal, Can.

RABBI ZANGER, D. E. 106
5354 Clark St., Montreal, Can. CA 6094

RABBI ZILBERBERG, A. B. 49
825 Highview St., Pittsburgh, Pa. EM 4224

RABBI ZIWITZ, M. S., o.b.m. 48
Pittsburgh, Pa.

RABBI ZITRON, Z. W., o.b.m. 107
Darag

RABBI ZLOTOWITZ, A. 50
763 Greene Ave., B'klyn, N. Y. GL 2-8070

RABBI ZUBER, I. 47
31 Howland St., Roxbury, Mass. RU 2-1225

RABBI ZWIENICKY, J. G. 106
258 Wadsworth Ave., New York WA 7-8477

RABBI ZYRILSOHN, J. L., o.b.m. 107—108
Keshinov

INDEX

Page

RABBI SIEGEL, I. 91
17 Broadman Parkway, Jersey City, N. J. BE 3-6710

RABBI SILBERSTEIN, J., o.b.m. 49
Weitzen

RABBI SILVER, D. L. 48—49
2228 N. 5th St., Harrisburg, Pa. Hrsbrg 4-6427

RABBI SILVER, EL. 48
696 Glenwood Ave., Cincinnati, Ohio AV 2120

RABBI SILVER, M. 91
3828 Elmhurst, Detroit, Mich. HO 3058

RABBI SINGER, E., o.b.m. 49
Newark, N. J.

RABBI SINGER, H. 92
335 N. Soto St., Los Angeles, Cal. AN 16766

RABBI SINGER, J. M., o.b.m. 50
Alexander

RABBI SINGER, J. S., o.b.m. 50
Ostrow, Maz.

RABBI SINGER, M. 50
109 E. 3rd St., New York

RABBI SMALL, I. 137
1258 Independence Blvd., Chicago, Ill. CR 5416

RABBI SODDEN, I. 88
364 Vernon Ave., B'klyn, N. Y. JE 3-4530

RABBI SOLNICA, S. 90
1682 Weeks Ave., Bronx, N. Y. TR 2-4562

RABBI SONNENFELD, J. CH., o.b.m. 47
Jerusalem, Israel

RABBI SOLODOVNICK, M. 89
1867 Carter Ave., Bronx, N. Y. TR 8-6242

RABBI SOLOMON, I. 89
2107 N. Howard St., Phil., Pa. NE 4-8488

RABBI SOLOVEITCHIK, I. W. 89
Jerusalem, Israel

RABBI SOLOVEICHIK, J. B. 89
104 Lake St., Spring Valley, N. Y. Sprnvly 1054

RABBI SPIEGEL, E. J. 140
1480 Jessup Ave., Bronx, N. Y. JE 8-7922

RABBI SPIEGEL, N. A., o.b.m. 141
Brooklyn, N. Y.

RABBI SPIEGEL, S. 140—141
769 Willoughby Ave., B'klyn, N. Y. GL 2-7346

RABBI SPIRA, CH. E., o.b.m. 142
Mukacevo

Page

RABBI SPITZ, I. 141
1060 Sutter Ave., B'klyn, N. Y. AP 7-8785

RABBI STOLLMAN, I. 91
8624 La Salle Blvd., Detroit, Mich. TY 4-7781

RABBI SWIRSKY, B. 91
3557 Douglas Blvd., Chicago, Ill. RO 9099

T

RABBI TAUB, S. J., o.b.m. 53
Brooklyn, N. Y.

RABBI TEITELBAUM, A. 55—56—57
150 Nassau St., New York WO 2-6390

RABBI TEITELBAUM, A. 57
619 Union Ave., Bronx, N. Y. ME 5-2779

RABBI TEITELBAUM, A. 57
1677 Eastburn Ave., Bronx, N. Y. TR 8-3519

RABBI TEITELBAUM, J. 58
500 Bedford Ave., B'klyn, N. Y. EV 4-9045

RABBI TEITELBAUM, L., o.b.m. 58
Bronx, N. Y.

RABBI TEITELBAUM, L. 58
351 East 4th St., New York OR 4-5802

RABBI TEITELBAUM, S. 59
672 Lefferts Ave., B'klyn, N. Y. SL 6-7139

RABBI TEITZ, A. B. 59
399 Bristol St., B'klyn, N. Y. DI 6-4524

RABBI TEITZ, E. W. 59
113 So. 2nd St., B'klyn, N. Y. EV 8-8004

RABBI TEITZ, P. M. 60
531 Chilton St., Elizabeth, N. J. EL 2-9586

RABBI TELUSHKIN, N. 60
546 Pennsylvania Ave., B'klyn, N. Y. DI 2-1823

RABBI THUMIM, J. 145
3317 Collingwood St., Detroit, Mich. TO 8-4582

RABBI THUMIM, J. 145
119 Pitt St., New York GR 7-2887

RABBI TOMASHOFF, M. B. 53
750 Sackman St., B'klyn, N. Y. DI 2-4215

RABBI TSHAPLER, J. M., o.b.m. 61—62
Passaic, N. J.

RABBI TROP, A. CH. 61
182 Division Ave., B'klyn, N. Y. EV 8-2861

RABBI TROP, N. Z., o.b.m. 60—61
Radin

RABBI TWERSKY, D. M. 53
9 Attorney St., New York GR 5-9032

INDEX

Page

RABBI RUBIN, D. 128
118 Cannon St., New York

RABBI RUBIN, D. 127—128
1446 Union St., B'klyn, N. Y. PR 3-5953

RABBI RUBIN, M. 128
1454 Ocean Pkway, B'klyn, N. Y. ES 5-5891

RABBI RUBIN, S. B. 128
566 W. 183rd St., New York WA 7-4351

RABBI RUBINSTEIN, CH. Z., o.b.m. 129
Chicago

RABBI RUBINSTEIN, M. Z., o.b.m 129
Molodetshno

RABBI RUDERMAN, I. 129
3016 Garrison Blvd., Baltimore, Md.
LI 1681

S

RABBI SACHNOWITZ, CH. 137
1238 S. Springfield Ave., Chicago, Ill.
CR 0719

RABBI SAFRIN, CH. J. 90
327 East 3rd St., New York GR 5-9263

RABBI SAMSON, CH. E. 90
3720 Park Heights Ave., Baltimore, Md.
LI 1835

RABBI SAVITZKY, M. 88
354 Seavor St., Boston, Mass. HI 3845

RABBI SCHAPIRO, A. 143
316 E. 14th St., New York OR 4-8476

RABBI SCHAPIRO, M., o.b.m. 143
Lublin

RABBI SCHAY, M. 132
275 E. 7th St., New York GR 7-3056

RABBI SCHIFF, M. 136
3585 Van Antwerp Pl., Cincinnati, Ohio
AV 4138

RABBI SCHNAIDMAN, I. 139
189 East Broadway, New York GR7-7425

RABBI SCHNEERSHON, J. I. 138—139
770 Eastern Pkway, B'klyn, N. Y. SL 6-2919

RABBI SCHNEERSHON TWERSKY, M. 139
922 Eastern Pkway, B'klyn, N. Y. PR 4-3123

RABBI SCHONFELD, L. 140
783 Beck St., Bronx, N. Y. DA 9-6036

RABBI SCHUR, A. L. 135—136
1342 Independence Blvd., Chicago, Ill.
CR 8351

RABBI SCHWARTZ, A. N., o.b.m. 133—134
Baltimore, Md.

Page

RABBI SCHWARTZ, M. 134
12201 Chesterfield Ave., Cleveland, Ohio
PO 0066

RABBI SCHWARTZMAN, M. 134
367 Boyd Ave., Winnipeg, Can.
Winpg. 56-911

RABBI SEHMAN, D. T., o.b.m. 50
Dukla

RABBI SELTZER, L. 51
383 Bradford St., B'klyn, N. Y. AP 7-4328

RABBI SHAPIRO, A. D., o.b.m. 141
Kowno

RABBI SHAPIRO, B. 142—143
1660 Townsend Ave., Bronx, N. Y. TR 8-0652

RABBI SHAPIRO, J. 142
5855 Philips Ave., Pittsburgh, Pa. JA 2452

RABBI SHAPIRO, P., o.b.m. 143
Kechnie

RABBI SHARFF, M. 133
216 Rutledge St., B'klyn, N. Y. EV 7-1247

RABBI SHATZKES, A. A. 132
220 Wadsworth Ave., New York WA 7-2385

RABBI SHATZKES, M. 132
232 Henry St., New York GR 3-1849

RABBI SHENKER, J. L. 136
531 Smallwood St., Baltimore, Md. ED 3554

RABBI SHISGAL, A. I. 136
45 Montgomery St., New York OR 4-2145

RABBI SHKOP, M. M. 144
168 Hooper St., B'klyn, N. Y. EV 7-9029

RABBI SHKOP, S., o.b.m. 143—144
Grodno

RABBI SHMIDMAN, I. 137
637 Cleveland St., B'klyn, N. Y. AP 6-7872

RABBI SHMIDMAN, S. 137—138
1451 E. 98th St., B'klyn, N. Y. CL 7-2242

RABBI SHNEIDERMAN, S. 140
1913 N. 30th St., Phil., Pa. FR 7-4353

RABBI SHOHAM, J. B. 133
813 Whitelock St., Baltimore, Md. LA 2904

RABBI SHOICHETMAN, M., o.b.m. 134—135
New York, N. Y.

RABBI SHULMAN, M. 135
930—45th St., B'klyn, N. Y. GE 8-4292

RABBI SHULMAN, S. 135
219 New York Ave., Jersey City, N. J.
JO 5-1854

INDEX

Page

RABBI POLONSKY, M., o.b.m. 94
Libau

RABBI POLONSKY, S. A., o.b.m. 96
Jerusalem

RABBI PORATH, I 97—98
14269 Superior Rd., Cleveland, Ohio YE 2690

RABBI POUPKO, A. 96
512 Ritner St., Phil., Pa. DE 0226

RABBI POUPKO, B. A. 97
5552 Beacon St., Pittsburgh, Pa. HA 2442

RABBI POUPKO, E. 96—97
2535 N. 33rd St., Phil., Pa. BA 1417

RABBI POUPKO, I. 97
554 Belmont Ave., B'klyn, N. Y. EV 5-3374

RABBI POUPKO, R., o.b.m. 97
Philadelphia, Pa.

RABBI PREDMESKY, L. 105—106
1799 Wash. Ave., Bronx, N. Y. TR 8-1914

RABBI PREIL, E. M., o.b.m. 104—105
Elizabeth, N. J.

RABBI PRICE, A. 105
342 Palmerston Blvd., Toronto, Can. RA 6903

R

RABBI RABINOWITZ, B. 120
3947 Congress Ave., Chicago, Ill VA 6-7631

RABBI RABINOWITZ, B. M. 120
1760 Union St., B'klyn, N. Y. PR 4-4650

RABBI RABINOWITZ, B. P., o.b.m. 120
Wien

RABBI RABINOWITZ, D. 120
570 Bedford Ave., B'klyn, N. Y. EV 8-9024

RABBI RABINOWITZ, I. J. 122
68 E. 94th St., B'klyn, N. Y. SL 6-2238

RABBI RABINOWITZ, J. 122
3258 Glendale Ave., Detroit, Mich. TO 3380

RABBI RABINOWITZ, J. 122
2302 S. 6th St., Phil., Pa. FU 9-4182

RABBI RABINOWITZ, J. H., o.b.m. 121
Brooklyn, N. Y.

RABBI RABINOWITZ, M. H., o.b.m. 122—123
Brooklyn, N. Y.

RABBI RACKMAN, D. 126
615 W. 173rd St., New York WA 3-8409

RABBI REGENSBERG, E. A. 127
1433 N. Wells St., Chicago, Ill. LI 9449

Page

RABBI REICH, K., o.b.m. 131
Budapest

RABBI REICHMAN, S. 131
175 Echo Pl., Bronx, N. Y. TR 8-4990

RABBI REVEL, D., o.b.m. 127
New York, N. Y.

RABBI RIFF, N. 131
1426 Princess Ave., Camden, N. J. Cmdn 4-3790

RABBI RISENMAN, F. 131
279 Palmerston, Toronto, Can. RA 5409

RABBI ROBINSON, N. 123
1812 S. Millard Ave., Chicago, Ill. RO 8852

RABBI ROGOZNITZKY, N., o.b.m. 129
Jerusalem

RABBI ROKACH, A. 130
Tel Aviv

RABBI ROKACH, M. 130—131
172 E. 4th St., New York GR 3-2131

RABBI ROKACH, S. B. 130
232 Rivington St., New York GR 3-2658

RABBI ROKEACH, D. 130
221 East Broadway, New York GR 3-0440

RABBI ROSE, A. 123
123 Lucerne St., Dorchester, Mass. CO 5-4269

RABBI ROSEN CH. 124
170 Grafton St., B'klyn, N. Y. DI 2-4697

RABBI ROSEN J. 124
130 Jackson St., Passaic, N. J. Pas. 2-5288

RABBI ROSEN M. 123—124
238 Herzl St., B'klyn, N. Y. DI 2-3363

RABBI ROSENBERG, A. I. 124
115 E. 31 St., Savanah, Ga.

RABBI ROSENBERG, I. 125
901 Ave. H, B'klyn, N. Y. GE 4-0711

RABBI ROSENBERG, J. J., o.b.m. 125
Montreal, Can.

RABBI ROSENBERG, S., o.b.m. 125—126
Hunsdorf

RABBI ROSENFELD., E., o.b.m. 129—130
Osviencsym

RABBI ROTENBERG, M. 126
12015 Linwood Ave., Detroit, Mich. TO 8-2341-2

RABBI ROTTENBERG - HALBERSTAM, M. 126
2101—64th St., B'klyn, N. Y. BE 2-1077

INDEX

Page

RABBI MARKUS, J., o.b.m. 83
Chicago, Ill.

RABBI MARKUS, J J., o.b.m. 83
Baltimore, Md.

RABBI MARVIT, L. 83
1462 Bryant Ave., Bronx, N. Y. DA 9-0157

RABBI MAYER, M. J. 85
167 Suffolk St., New York GR 5-0318

RABBI MEDNIK, CH. 86
1252 S. Komensky Ave., Chicao, Ill. LA 2212

RABBI MELTZER, I. Z. 86
Jerusalem, Israel

RABBI MESKIN, J. 87
1655 Wash. Ave., Bronx, N. Y. LU 3-5254

RABBI MIHALY, H. 85
1513 N. Bentalow St., Baltimore, Md. LA 3951

RABBI MILEVSKY, A. 85
Soriano 896, Montevideo, Urugay

RABBI MINSBERG, E. H. 86
45 N. Clinton St., Poughkeepsie, N. Y. Pgks. 4820

RABBI MOINESTER, J. 84
10 Monroe St., New York BE 3-1293

RABBI MOLOTIN, I. 80
125 Mt. Hope Pl., Bronx, N. Y. TR 2-5531

RABBI MURDUCHOWITZ, S. 83
1898 Harrison Ave., Bronx, N. Y. TR 8-5918

RABBI MORGENSTERN, CH. J., o.b.m. 82
Radzimin

RABBI MOSCOWITZ, J. 81
230 Querbes Ave., Montreal, Can. CR 5541

RABBI MOSKOWITZ, I. E. 82
1582 Jessup Ave., Bronx TR 8-5169

RABBI MOSKOWITZ, M. 82
59 Norfolk St., New York GR 3-8588

RABBI MOSKOWITZ, S. 82
119 Lordopip Rd., London, 4-16, England

RABBI MOSTOWSKY, B. 81
92 Maple St., Boston, Mass. GA 7-5447

RABBI MUSKIN, E. R. 84
5218 Kimbark Ave., Chicago, Ill. PL 6044

N

Page

RABBI NEUHAUS, J. 88
1909 Calvert, Detroit, Mich. TO 6-3138

RABBI NEUMAN, F. 88
171 East Broadway, New York GR 5-8158

RABBI NOTELEWITZ, B. 87—88
1989 Strauss St., B'klyn, N. Y. DI 6-3354

RABBI NOVOSELLER, D. 87
5341 W. Berks St., Phil., Pa. TR 9426

O

RABBI OCHS, D. B. 4
80 D'arcy St., Toronto, Can. WA 5449

RABBI OLSHWANG, H. J. 3—4
706 E. 105th St., Cleveland, Ohio

RABBI OSHRI, E. 6
162 E. Broadway, New York BE 3-1274
5468 St. Urbain St., Montreal, Can. VI 0463

P

RABBI PALEY, A. 95
14255 Superior Rd., Cleveland, Ohio FA 1114

RABBI PARDES, S. A. 102—103
1220 Independence Blvd., Chicago, Ill. RO 3290

RABBI PERLOW, A. S., o.b.m. — 101
Novominsk

RABBI PERLOW, L. 102
171 So. 9th St., B'klyn, N. Y. ST 2-5288

RABBI PERLOW, N. M. 102
931 Dumont Ave., B'klyn, N. Y. DI 5-7989

RABBI PESACH, A. 100
194 Hooper St., B'klyn, N. Y. EV 8-3547

RABBI PFEFFER, A. S., o.b.m. 101
New York, N. Y.

RABBI PLISKIN, S. 100
1906 S. Baltimore St., Baltimore, Md. MO 8896

RABBI PODOLEFSKY, S. 93
2509 Ave., U, B'klyn, N. Y. DE 2-3832

RABBI POLEYEFF, M. A. 95
515 W. 187th St., New York WA 3-3948

RABBI POLIACHEK, S., o.b.m. 94
New York, N. Y.

RABBI POLLACK, E. 95
329 East 8th St., New York GR 7-5917

INDEX

Page

RABBI LANDAU, CH. G. 69
Tel Aviv

RABBI LANDAU, J. A., o.b.m. 69
Kolbiel

RABBI LANDAU H. 70
1536 S. Christiana Ave., Chicago, Ill. RO 5888

RABBI LANDAU, M. 69—70
11216 Greenview, Cleveland, Ohio

RABBI LANDES, E. A. 71
256 Campbell Ave. Revere, Mass Revere 2258-W

RABBI LANGNER, A., o.b.m. 68
Knihnitsh

RABBI LANGNER, M., o.b.m. 68
Toronto, Can.

RABBI LANGNER, M. 68—69
42 Cicel St., Toronto, Can. KI 1649

RABBI LANGNER, S. 69
61 Brunswick Ave., Toronto, Can. KI 6515

RABBI LANGNER U. 68
328 E. 4th St., New York GR 3-2830

RABBI LEIBOWITZ, B. B., o.b.m. 73
Kamenetz

RABBI LEIBOWITZ, D., o.b.m 74
Brooklyn, N. Y.

RABBI LEIFER, A. M. 75
6816—19th St., B'klyn, N. Y. GL 6-4641

RABBI LEIFER, J. 76
5807 Bartlet St., Pitts.burgh, Pa. HA 5513

RABBI LEITER, H., o.b.m. 75
Jagustow

RABBI LEITER, I. 74
1574 St. Marks Pl., B'klyn, N. Y. DI 2-4703

RABBI LEITER, J., o.b.m. 75
Gwodzic

RABBI LESSIN, J. M. 80
523 W. 187th St., New York, WA 3-7364

RABBI LESSER, A. J., o.b.m. 80
Cincinnati, Ohio

RABBI LEV, I. 77
110 Lamberton St., Trenton, N. J. Trenton 3-0120

RABBI LEVINE, A., o.b.m. 77—78
Rzseszow

Page

RABBI LEVINE, CH. J. 78
169 Clinton Ave., Jersey City, N. J. DE 2-0841

RABBI LEVINE, L. 78
3265 Burlingame St., Detroit, Mich. TO 8-9416

RABBI LEVINE L. 79
637 Snediker Ave., B'klyn, N. Y. CL 7-0776

RABBI LEVINTHAL, B. L. 72
716 Pine St., Philadelphia, Pa. LO 6154

RABBI LEVITZ, M. P. 79—80
156 So. 9th St., B'klyn, N. Y. EV 8-3566

RABBI LEVITZ, Y. F., o.b.m. 79
Brooklyn, N. Y.

RABBI LEVOVITZ, R. 72
534 Van Siclen Ave., B'klyn, N. Y. DI 2-6178

RABBI LEVY, M. 72
370 Palmerston Blvd., Toronto, Can. KI 2350

RABBI LEVY, S. 71
322 E. 4th St., New York OR 4-1342

RABBI LEWIN, S. 79
73 Cathcart St., Hamilton, Can. Hmtln. 2-6414

RABBI LIFLAND, J. 76
109 Lawrence St., Boston, Mass. HI 5-2484

RABBI LIFSHITZ, D. 76—77
536 W. 187th St., New York WA 7-8112

RABBI LIPSHITZ, M. 77
943 N. 6th St., Philadelphia, Pa. MA 7-4447

RABBI LONDINSKY, M., o.b.m. 70—71
Radin

RABBI LONDINSKY, M. 71
73 W. 88th St., New York EN 2-2639

RABBI LONDON, I. 72
298 Howard Ave., B'klyn, N. Y. GL 2-8838

M

RABBI MAIZELS, H. 85
1445 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill. LA 1-2664

RABBI MANSHON, J. 81
147 Clinton St., New York GR. 3-4397

RABBI MANUEL, H. N. 80—81
1311 Morris Ave., Bronx, N. Y. JE 6-2737

RABBI MARGULIES, S. D. 87
2915—23rd St., B'klyn, N. Y. ES 2-3453

RABBI MARKEL, N. Z., o.b.m. 83—84
Buffalo, N. Y.

INDEX

K

Page

RABBI KAGAN, A. M. 108
108-33 Corona Ave., Corona, L. I. HA 4-4374

RABBI KAGAN, J. L. 108—109
201 Henry St., New York GR 3-4253

RABBI KAGANOFF, D. 67
3700 N. Freemont St., Chicago, Ill. LA 4715

RABBI KAHAN, A. B. 66
1513 Rockaway Bould., Far Rockaway, N. Y. FA 7-6422

RABBI KAHAN, J. M., o.b.m. 67
New York

RABBI KALISCH, J., o.b.m. 110
Amschinow

RABBI KALISCH, J., o.b.m. 110
Opole

RABBI KALISCH, J., o.b.m. 110
Bratislava

RABBI KALISH, J. D., o.b.m. 110
Amschinow

RABBI KALISCH, S. 111
1475—53rd St., B'klyn, N. Y. GE 6-3245

RABBI KALMANOWITZ, A. 117—118
540 Bedford Ave., B'klyn, N. Y. EV 8-5709

RABBI KALMANOWITZ, A. J., o.b.m. 118
Jerusalem, Israel

RABBI KAMENEETZKY, J. 111
623 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

RABBI KANTOROWITZ, J., o.b.m. 112
Trenton, N. J.

RABBI KAPLAN, G., o.b.m. 113
Riga

RABBI KAPLAN, J. 113
76 Lawrence Ave., Roxbury, Mass. HI 2-0107

RABBI KAPLAN, L. 112
1506 S. Avers Ave., Chicago, Ill. RO 2536

RABBI KARLINSKY, CH. 114
4170 Bedford Ave., B'klyn, N. Y. CH 2-0290

RABBI KARLINSKY, J., o.b.m. 114
New York, N. Y.

RABBI KARPEL, A. M. 119
961—47th St., B'klyn, N. Y. GE 6-0149

RABBI KATZ, N. 67
2279 Warren St., Toledo, Ohio MA 5551

Page

RABBI KATZ, S. Z. 68
1212 Seneca Ave., Bronx, N. Y. DA 3-7536

RABBI KESSLER, J. 118—119
146 B. 74th St., Arverne, L. I. BE 5-3894

RABBI KIPNIS, S. 116
Jerusalem, Hoshea 12, Israel

RABBI KLAVAN, J. 116—117
476 F St. SW Wash, D. C. DI 4337

RABBI KLEIN, A. 117
1966 Ocean Ave., B'klyn, N. Y. DE 9-7589

RABBI KLEIN, S. Z., o.b.m. 117
Sevlius

RABBI KOHN, C. 109
Jerusalem, Batei Tifereth Zvi, Israel

RABBI KOHN, H. 109
243 W. 98th St., New York UN 4-2606

RABBI KONVITZ, J. o.b.m. 111—112
Newark, N. J.

RABBI KORB, CH. I. 113
3304 Douglas Blvd., Chicago, Ill. CR 7-7085

RABBI KORFF, J. 114
163 Woodrow Ave., Dorchester, Mass. GE 6-6242

RABBI KOTLER, A. 109
43 W. 93rd St., New York AC 2-2194

RABBI KOTLER, S. N., o.b.m. 110
Jerusalem, Israel

RABBI KOUK, A. J., o.b.m. 115—116
Jerusalem, Israel

RABBI KRAMER, A. L. 119
756 De Lepe Ave., Montreal, Can. DO 4132

RABBI KREVSKY, S. 119
460 Tilgham St., Allentown, Pa. AL 2-8284

RABBI KRUGER, CH. H. 119
1716 Sterling Pl., B'klyn, N. Y. PR 4-3799

RABBI KURTZ, A. Z., o.b.m. 116
Rochester, New York

L

RABBI LAINER, J. 75
1440 —56th St., B'klyn, N. Y. GE 6-3379

RABBI LANDA, H. L. 70
602 Alabama Ave., B'klyn, N. Y. DI 6-9305

RABBI LANDA, S., o.b.m. 70
Olik

INDEX

Page

RABBI HAGER, L., o.b.m. 27
Wiznitz

RABBI HAGER, M. M., o.b.m. 28
Wischau

RABBI HAGER, M. 27
1477 Lincoln Pl., B'klyn, N. Y. PR 8-7944

RABBI HALBERSTAM, A. S., o.b.m. 34
Stropkow

RABBI HALBERSTAM, B, o.b.m. 34
Bobow

RABBI HALBERSTAM, CH., o.b.m. 35
Koloshitz

RABBI HALBERSTAM, CH. 35
267 Stanton St., New York GR 5-3698

RABBI HALBERSTAM, S. 35—36
133 W. 85th St., New York TR 7-0835

RABBI HALTZSTOCK, J., o.b.m. 36
Ostrowce

RABBI HALPERIN, I. B. 31
1972 Morris Ave., Bronx, N. Y. TR 8-7566

RABBI HALPERN, H. 32
342 E. Houston St., New York AL 4-8873

RABBI HALPERN, I. L. 31
156 Rivington St., New York OR 4-0381

RABBI HALPERN, J. 32
1918 Bergen St., B'klyn, N. Y. HY 4-8418

RABBI HALPERN, J. 31
108 Rivington St., New York OR 4-0327

RABBI HEFTERMAN, A. 38
411 Maple St., Manchester, N. H.
Manch. 7499-M

RABBI HEIMAN, H. 32
4403 Liberty Heights Ave., Baltimore, Md.
FO 0406

RABBI, HEIMAN, R. S., o.b.m. 32—33
Brooklyn, N. Y.

RABBI HELFAN, M. 36
11501 Temblet Ave., Cleveland, Ohio
MU 6286

RABBI HELLER, CH. 36—37—38
250 W. 99th St., New York RI 9-2274

RABBI HENKIN, Y. E. 38
64 E. 3rd St., New York OR 4-2540

RABBI HERMAN, N. D. 38—39
134 So. 9th St., B'klyn, N. Y. EV 7-2068

Page

RABBI HERSHBERG, A. H. 39
1500 S. Christiana Ave., Chicago, Ill.
CR 4492

RABBI HERSCHORN, S. 33
5365 Park Ave., Montreal, Can. CR 6142

RABBI HESHEL, A. 39
132 Henry St., New York BE 3-9417

RABBI HESHEL, I. M. 39
2011 Creston Ave., Bronx, N. Y. TR 2-1559

RABBI HERZOG, I. 36
Jerusalem, Israel

RABBI HIRSCHPRUNG, M. 33
1309 Clark St., Des Moines, Io. D.M. 4-9511

RABBI HOFFMAN, I. 28
1250—46th St., B'klyn, N. Y. WI 8-4605

RABBI HOPSTEIN, I. 28
1437 President St., B'klyn, N. Y. SL 6-2414

RABBI HOROWITZ, H. 29
4424—12th Ave., B'klyn, N. Y. GE 6-3118

RABBI HOROWITZ, I. 30—31
121 Pitt St., New York OR 4-2713

RABBI HOROWITZ, I. 29
247 A Augusta Ave., Toronto, Can. EL 8560

RABBI HOROWITZ, J. 30
558 Alfred Ave., Winnipeg, Can.
Winpg 53-593

RABBI HUBERLAND, E. 26
36 Attorney St., New York GR 5-5246

RABBI HURWITZ, CH. A., o.b.m. 29
Krakow

RABBI HURWITZ, J. B. 30
191 E. 13th St., St. Paul, Minn. CE 5386

I

RABBI JACOBSON, M. J. 24—25
728 E. Adams St., Syracuse, N. Y.
Syracuse 4-0864

RABBI JACOBSON, J. M. 24
37 Intervale St., Boston, Mass. GA 3680

J

RABBI JUNG, L. 63
131 W. 86th St., New York SC 4-2700

RABBI JUNGREIS, A. 64
217 E. 93rd St., B'klyn, N. Y. DI 2-2718

RABBI JUNGREIS, L., o.b.m. 64
Nadudvar

INDEX

Page

RABBI FRANK, H. P. 105
Jerusalem, Israel

RABBI FRANKEL, M. 106
4162 Leidy Ave., Philadelphia, Pa. GR 3-5376

RABBI FRIEDLANDER, E. B. 103
4617 Park Heights Ave., Baltimore, Md. LI 1825

RABBI FRIEDMAN, A. J. 103
Tel Aviv, Israel

RABBI FRIEDMAN, B. 104
286 Fort Washington Ave., New York WA 7-6213

RABBI FRIEDMAN, E., Ph. D. 104
415 Ocean Pkway, B'klyn, N. Y. GE 8-6250

RABBI FRIEDMAN, I., o.b.m. 103
Tel Aviv

RABBI FRIEDMAN, M. S. 103—104
247 E. Broadway, New York OR 4-1817

G

RABBI GARTENHAUS, A. 17
1501 Ocean Ave., B'klyn, N. Y. ES 5-8898

RABBI GARTENHAUS, E. L. 17
2360—65th St., B'klyn, N. Y. ES 5-3241

RABBI GEFFEN, T. 21
593 Washington St., S. W., Atlanta, Ga. MA 5723

RABBI GENUTH, D. L. 20
3533 Hildana Road, Cleveland, Ohio WA 8165

RABBI GERSHUNI, J. 23
1528—49th St., B'klyn, N. Y. GE 5-8092

RABBI GERSTEL, M. 20—21
2376 Ryer Ave., Bronx, N. Y. FO 7-4547

RABBI GINSBERG, C. M. 19
1205 Queen Ave. No., Minneapolis, Minn. AL 2734

RABBI GINSBURG, E. 19
788 Arnow Ave., Bronx, N. Y. OL 5-7319

RABBI GINSBURG, J. L., o.b.m. 19
Denver, Col.

RABBI GLATT, L. 19—20
74 Willet St., New York GR 3-0817

RABBI GLATZER, CH., o.b.m. 20
Newark, N. J.

Page

RABBI GOLDIN, I. 14
38 Rhine St., Rochester, N. Y. HA 3077

RABBI GOLDMAN, D. 14
1407 S. Avers Ave., Chicago, Ill. CR 6258

RABBI GOLDMAN, M., o.b.m. 14
Jerusalem, Israel

RABBI GOLDZWEIG, B. 15
4383 St. Urbain St., Montreal, Can. MA 8259

RABBI GOLDZWEIG, M. J. 15
3436 W. 12th Pl., Chicago, Ill. CR 7-4549

RABBI GOLINKIN, M. J. 15
30 Providence St., Worchester, Mass. WO 4-3972

RABBI GOODMAN, S. 17—18
3936 W Jackson Blvd., Chicago, Ill. AL 7584

RABBI GORDON, J. D., o.b.m. 16—17
Norfolk, Va.

RABBI GORDON, J., o.b.m. 18—19
Toronto, Can.

RABBI GORDON, J. M. 15—16
351 Bradford St., B'klyn, N. Y. EV 5-1513

RABBI GOROWITZ, A. 30
86 Lawrence Ave., Roxbury, Mass. HI 5-1040

RABBI GOTTESMAN, A. H., o.b.m. 18
Drohobycs

RABBI GOTTESMAN, S. 13
44 E. 3rd St., New York GR 3-7269

RABBI GOTTLIEB, I. A., o.b.m. 18

RABBI GOTTLIEB, M., o.b.m. 18

RABBI GRODZENSKY, CH. O., o.b.m. 21—22
Wilno

RABBI GROZOWSKY, R. 22
92 Morton St., B'klyn, N. Y. EV 8-2504

RABBI GRUENFELD, S., o.b.m. 22
Szemihaly

RABBI GUREWITZ, M. 18
1574 St. Marks Ave., B'klyn, N. Y. GL 5-6773

H

RABBI HAGER, CH., o.b.m. 26—27
Ottynia

RABBI HAGER, G. 26
122 Norfolk St., New York OR 4-2854

INDEX

Page

RABBI CHARRIK, M. R. 65
4014 Park Heights Ave., Baltimore, Md. WO 7180

RABBI CHAYET, B. L. 52—53
140 Crawford St., Roxbury, Mass. HI 7137

RABBI CHODOSH, N. 52
1330 Intervale Ave., Bronx, N. Y. DA 9-1519

RABBI CHODROW, M., o.b.m. 51—52
Bronx, N. Y.

RABBI CHODROW, M. 52
2832 Valentine Ave., Bronx, N. Y. FO 7-7708

RABBI CIPKEWITZ, S. E., o.b.m. 107
Bronx, N. Y.

RABBI COHEN, H. 66
162 Sheridan Ave., Mt. Vernon, N. Y. Mt. Vernon 8-8427

RABBI COHEN, L. 65
188 E. 55th St. B'klyn, N. Y. AP 7-1026

RABBI COHEN M. 65—66
928 Bangs Ave., Asbury Park, N. J. ASb. P'k 1089

RABBI COHEN, M. 66
6019 Carpenter St., Philadephia, Pa. AL 4-9938

D

RABBI DACHOWITZ, H. 23
825 Hopkinson Ave., B'klyn, N. Y. DI 2-4433

RABBI DANZIGER, I. M., o.b.m. 23
Alexander

RABBI DAVIDOWITZ, CH. 23
1630 Perry St., Denver, Colo. MA 4894

RABBI DEUTSCH, J. J., o.b.m. 25
Ganitsh

RABBI DEUTSCH, M., o.b.m. 25
Ganitsh

RABBI DUSCHINSKY, J. Z., o.b.m. 24
Jerusalem, Israel

RABBI DYM, A. 25
15 A. W. 73rd St., New York TR 4-6322

E

RABBI EICHENSTEIN, J. M., o.b.m. 2
Bursztyn

RABBI EICHENSTEIN, M. 2
80 Cannon St., New York SP 7-8599

Page

RABBI EISENMAN, J. 2
1955 Taylor St., Detroit, Mich. TY 5-5253

RABBI EPSTEIN, E. 92
1331 Independence, Boul., Chicago, Ill. RO 4149

RABBI EPSTEIN, M. J. 92—93
1532 Hoe Ave., Bronx, N. Y. DA 9-0069

RABBI EPSTEIN, M. M., o.b.m. 93
Jerusalem, Israel

RABBI EPSTEIN, S. 93
96 Lewis St., New York GR 7-0957

RABBI ETTER, M. 92
711 N. 6th St., Harrisburg, Pa. HA 2-5672

F

RABBI FAIN, J. B. 93—94
336 S. W. College St., Portland, Oregon AT 5750

RABBI FAIVELSON, B. M. 98
25 Rutgers St., New York

RABBI FEDERBUSH, S. 96
2105 Ryer, Ave., Bronx, N. Y. SE 3-9852

RABBI FEINSTEIN, I. M. 98
446 Central Park West, New York AC 2-3807

RABBI FEINSTEIN, M. 98
220 Henry St., New York GR 3-5377

RABBI FELDMAN, C. B. 100
Jerusalem, Israel

RABBI FELDMAN, J. H. 100—101
4015 Liberty Heights, Baltimore, Md. MO 5938

RABBI FINKEL, E. J. 98—99
Jerusalem, Israel

RABBI FISCHER, A., o.b.m. 99
Hungary

RABBI FISCHER, M. 99
3749 Fullerton St., Detroit, Mich. HO 3990

RABBI FLATOW, F. 99
420 West End Ave. New York TR 7-7999

RABBI FLAUM, D. 99—100
4690 Clark St., Montreal, Can. PL 1632

RABBI FORTMAN, Z. 95
11-11 Nameok Ave, Far Rockaway, N. Y. FA 7-6716

INDEX

A

RABBI ADLER, J., o.b.m. — Page 1
Hanusovce

RABBI ADLER, J., o.b.m. — 1
New York

RABBI ALPERSTEIN, A. M., o.b.m. — 3
New York

RABBI ALTER, A. M., o.b.m. — 2—3
(Gur) Jerusalem

RABBI AMSEL, I. — 4
173 Taylor St., B'klyn, N. Y. EV 8-2760

RABBI APPELMAN, D. B. — 4
401 Herzl St., B'klyn, N. Y. DI 2-1356

RABBI ARAK, A. I. — 5
1211 Wheeler Ave., Bronx, N. Y. TI 2-2194

RABBI ARLIANSKY J. — 5
1265—51st St., B'klyn, N. Y. GE 8-6437

RABBI ARONOFF, I. — 5
323 Agusta Ave. Toronto, Can. KI 1811

RABBI AROWITZ, M. S. — 5
99 Clinton St., New York GR 3-3727

RABBI AVIGDOR, J. — 1
1150 Lincoln Pl., B'klyn, N. Y. PR 4-0439

B

RABBI BABAD, O. — 6
181 Stanton St., New York OR 4-5924

RABBI BAKER, J. — 11
2913 Tulip St., Phil., Pa. NE 4-6436

RABBI BARISHANSKY, R. M. — 7
666 Dawson St., Bronx, N. Y. ME 5-3850

RABBI BASKIN, S. — 6—7
583 Bedford Ave., B'klyn, N. Y. ST 2-0111

RABBI BAUMEL, N. H. — 8
689 Montgomery St., B'klyn, N. Y. PR 4-1838

RABBI BAUMEL, O., o.b.m. — 8
Brooklyn, N. Y.

RABBI BENENSON, J. — 11
1520 Crotona Pk. E., Bronx, N. Y. DA 3-6844

RABBI BENGIS, S. R. — 10
Jerusalem, Israel

RABBI BERGER J. I. — 11
10605 Earle Ave., Cleveland, Ohio PO 2791

RABBI BERGER, M., o.b.m. — 12
Toronto, Can.

RABBI BERGMAN, B. — Page 11
225 E. 11th St., New York GR 7-5009

RABBI BERMAN, E. — 12
239 Hart St., B'klyn, N. Y. EV 8-2636

RABBI BIALICK, CH. — 9
1042 — 50th St., B'klyn, N. Y. GE 8-6814

RABBI BICK, S. I. — 9
Israel

RABBI BLECH, M. — 10
6315 Mermaid Ave., B'klyn, N. Y. ES 2-5056

RABBI BLOCH, CH. I., o.b.m. — 9—10
Jersey City, N. J.

RABBI BLUMENFELD, M. — 10
8 Rose Terrace, Newark, N. J. BI 3-5528

RABBI BOCK, B. — 7
480 Montgomery St., B'klyn, N. Y. PR 3-1691

RABBI BORNSTEIN, D., o.b.m. — 7—8
Sochatshov

RABBI BORWICK, A. S. — 7
4 Browning Ave., Dorchester, Mass TA 7581

RABBI BRANDWEIN, E., o.b.m. — 13
Stanislaw

RABBI BRAVER, J. — 12
8367 Blackburn Ave, Los Angeles, Cal. WA 1463

RABBI BRENNER, S. — 13
20 Maujer St., B'klyn, N. Y. EV 8-6955

RABBI BRYKS, L. — 13
1580 Meade St., Denver, Colo. AL 2216

RABBI BUNIN, I. — 8
227 Ross St., B'klyn, N. Y. ST 2-6062

RABBI BURACK, A. D. — 8—9
665 Willoughby Ave., B'klyn, N. Y. EV 4-0131

RABBI BURSTEIN, S. — 9
808 D St., S. E., Wash., D. C. LU 8341

C

RABBI CARLEBACH, N. — 113
305 W. 79th St., New York, SC 4-0159

RABBI CELINKER, M. — 108
4315 Esplanade Ave., Montreal, Can. HA 5352

RABBI CHASESMAN, J. — 52
1253 Independence Boul., Chicago, Ill. CR 1214

Copyright by

TOLDOTH ANSHE SHEM, Inc.

New York

cloth

TOLDOTH ANSHE SHEM

VOLUME I

Rabbi Oscar Z. Rand
Editor

Aaron M. Grynblatt
Director

Published by:
TOLDOTH ANSHE SHEM, INC.
140 Nassau Street, New York 7,N.Y.